

omne quicquid talenta etiam
didisti michi ecce alia quicquid
mi iuxta ingaudium dñi tui.

Rā quesiū post. *ō.*

om̄p̄c̄ deus. ut de p̄ceptis
numeribus gr̄as exhiben
tes: beneficia potiora su
mamus. *P. Inuit̄ m̄i q̄s.*

Quēsquisquis
conspicis quia ex
nulla n̄ra uirtute subsi

bonū altitudinē
Rā quesiū post. *ō.*
potiora sunt p̄cepta tuorum

ita nobis intercessionē ro
gantur. *P. Alia Unde*

Rā quesiū post. *ō.*
ESS qui *Supra.*
beatum. *H. ponti*

fieri sc̄ōrum tuorū metri
tus coequasti: concede p̄
p̄ciis: ut qui comme
morationis eius festa p̄
colimus: uite quoq; mi

simia in gaudium dñi.

Tu. of. **S**eruas mea et
misericordia mea cum ipso q̄
in nomine meo exaltabunt
coram eius. **S e c R.**

Sī tu nos q̄s dñe tibi
q̄ iustificent. ut dum eor̄
metita teolumus. patto
cunia sentiamus. **P. m̄**

Domine quinq; talenta tra
didisti michi ecce alia quinq;
suppetuaturus sum euge fer

simus. concede p̄pitiu.
ut interessione beati. H.
confessoris tui atq; ponti
ficis. contra omnia ad
uersa muniamur. **P.**

Damniciores d̄s. **S. r. r. r.**
ut nos salutatus oblatio q̄
a p̄p̄tis uerbis indefini
ter expeditat. et ab omni
bus teneatur aduersis. **P.**

P̄rā quesim̄ **post. m̄.**
domine d̄s n̄r: ut quoz
festiuitate uocata sum̄ sa

simia in gaudium dñi
ra quesim̄ **post. m̄.**

ra nobis intercessionem
paup̄um **P.**

temur exempla. P.

Agnue nobis *SECRETUM*
dñe ut meritis beati. J.
nobis hec p̄sit oblatio.
quam immolando toti
us mundi tribuisti vela
xate delicta. P. p̄r̄ cō.

Dñs qui anime famuli
tui. J. eterne beatitudi
nis premia contulisti.
concede ꝑꝑicius. ut qui
peccatorum n̄roꝝū pon
dere premerunt. euisa

.xiii.

Deus qui nos beati
confessoris tui an
nua sollempnitatē leci
ficas. concede ꝑꝑicius. tu
cuius natalicia columis
per eius ad te exempla
gradiamur. P. *Lcō t: 8*

Dilectus ꝑꝑicius.
adeo et hominib.
cuius memoria in benedi
tione est. Similem illum
fecit in gloria scōꝝum. et
magnificavit eum in ter

Manuale confessorum
metricū opus utiq; emendabile et succin-
ctū ex diuersis authenticis doctoribus stu-
diose collectū nedū cuiuslibet stat? cōfesso-
ribus vey et relligiosis ac sacerdotib? ce-
ter? pūtile dīnoscat̄ur ut clare patet hmoi
prologum inspicientibus r̄c.

Editum per venerabilem virum fratrem Hermannū
de Byttart Ordinis pr̄dicatorū et penitentiariū
Conuentus Coloniensis circa annū domini
millesimū quadringentesimū nonagesimū

videatur pagina ultima.

Quid in quolibet decretalium tractat̄ z qual̄
sit ordo libror̄ eaz̄ z ex p̄sequēti silr̄ in Sexto
z Clemētinis p̄z in seq̄ntibus quinqz met̄r̄z u
pta numez̄ libror̄ q̄ ponit dñs Bernh̄. in p̄nci
pio decretaliū i glo. Que p̄fecto mēorie sunt
p̄mendanda confessoz̄

- .i. p̄m^o liber decretaliū
Pars p̄oz officia parat ecclieꝝ ministros
.i. sc̄o^s decretaliū .i. parat
Altera pars testes z cetera iudicioz̄
.i. tercius decretaliū
Tercia de rebus z vita p̄sbiterozum
.i. q̄rt^o decretaliū
Doctrinam rite nubere quarta docet
.i. q̄ntus decretaliū .i. censur̄z eccl̄iastic̄z
.i. de pena z remissione.
Ultima de vicijz z penis tractat eozum.

Prologus

Incipit p̄ambulū metricū in quo causa
mouens ⁊ utilitas opis subsequētis vel libel/
li p̄sentis tangitur vbi etiā in generali notant̄
que p̄ncipaliter hic tractantur p̄ simpliciu cō
fessorum directione.

Nulla q̄de lenitas s̄ plus instantia mul/
ta. Scribere memouit metricū p̄ns ma/
nuale. In quo confessor breuius citius
q̄ resolver. **R**aros ⁊ varios casus hinc/
inde notatos. **Q**ui sub codicibus sparsim p̄lōga
docent. **Q**uoz sepe loca p̄fessor non memoratur.
Nec patet ex causis libroz sepe recursus. **C**ur non
spernat̄ op̄ hoc s̄ mēte gerat̄. **N**ā q̄b̄ ip̄e valet cō
fessor solueret tractat. **I**n q̄b̄ ⁊ papa p̄sul disp̄sat
⁊ ip̄e. **D**e q̄ p̄tate pape q̄plura ferunt̄. **Q**uālibet
eccie censurā discutit ample. **Q**uā q̄s irregular̄ sit
p̄spicis istic. **Q**ue fieri p̄hibent ⁊ nubia siue resol/
uunt. **D**e q̄b̄ ⁊ plura repis hinc inde notata. **Q**uis
foret ac heres post mortē tradit̄ istic. **Q**uē tumules
sacris docet hic sp̄salia iūges. **I**nde met̄ tractat
circa mortalia septē. **O**c p̄cepta dei nouer̄ inde da
ri. **S**ic facta septē sua p̄ loca lustra. **C**asus vsure
recitat sp̄s symonie. **E**mprio veditio cum redditi
one notant̄. **H**inc p̄perant vora dat ⁊ indulgētia
plura. **T**āgit defect̄ missa q̄nq; cadētes. **C**etera cō
tēta p̄pendēs forte placebūt. **H**ec alphabeti q̄ digi
mus ordo docebit. **S**unt anthōnīn̄ ⁊ thōas iura
pisan̄. **O**c certi reliq; doctores imo p̄iti. **P**er q̄s cō
tenta s̄t̄ singula rite p̄bata. **D**icta min̄ recte cer
nens veniā mihi p̄stet. **P**roq; labore meo grat̄ do
minū rogitando.

Appologeticum huius opusculi.

Sic penthimemeri suz pulsus sepi⁹ vti. **O**c
pauc̄ alijs vr̄do necē figur̄. **H**ic ⁊ apoco
pa p̄curit q̄z sincopa crebra. **D**e breui⁹ sit opus ad
q̄d metra iuge laborāt. **M**et̄ non p̄sa poti⁹ liber
iste patrat̄. **H**ec nā dulcorāt memorant̄ p̄li p̄a mi

Abbreuiatura.

norat. **N**e sit difficile stil^o incul^o dat ecce. **N**onni si metrista san^o metra corrigat ista. **N**i bene libere tur q̄ plures decipient. **H**oc cogūt metris p̄ inepta vocabula iuris. **C**ur st̄ synonyma p̄ talib^o apta locata. **S**ic tenō moueat vsus si q̄ repetant. **P**er loca nonnulla nā p̄ueniētia postit. **E**x alijs apta mihi miscuerā metra pauca. **S**ūt etiam medij ver sus q̄nq̄ locati.

Pro intellectu eoz que in hoc opusculo necessitate metri causaq̄ breuitat^{is} min^o apte st̄ posita sequentia legant^{ur} signāter ab eis qui istū libelluz sine glosa habuerint.

Altri p̄ alteri. **D**yos p̄ dyoces. **S**ecli p̄ secli. z c̄ijs. **S**cruplū p̄ scrupulū. **S**inglari^s p̄ singularis. **P**riuleguz p̄ pri uilegiū. vtz in lra **E**. de castib^o ep̄o de p̄suetudine reuar^{is}. **I**te **P**eridū p̄ periculū. vtz p̄ de vluris infra. **I**trum p̄ iterū. **C**lerus p̄ clericus. z c̄ijs.

Sequunt^{ur} dictiones apocopate que ponuntur sparsim in hoc libello necessitate metri.

Beneficiā p̄ beneficiū. **M**aleficiā p̄ maleficiū. **C**ardinis p̄ cardinaliū z p̄ cardinalib^o vtz in p̄ncipio excōicationū ep̄aliū de iure. **E**cclē p̄ ecclētia. **E**ucharis pro eucharistia. **I**tem pro necessitate z breuitate metri. **M**atri clam. i. m̄rimoniū clāde/ stini. **G**uidag pro guidagiū. **P**edag pro pedagium vtz p̄ de excōicationib^o ep̄alibus de thelonis. **I**nterdic p̄ interdicto. **V**niuer pro vniuersitas. vtz in excōmunicationib^o. **I**reg. p̄ irregularis. **F**orni pro fornicatio. **A**ffi. pro affinitas. **C**ommu ne. i. cōmunitas. vtz post excōmunicationes maiores de consi lio constantiē. **O**ffi pro officio. **O**bedi. i. obia vl̄ obedire.

Nota primas syllabas aliquoz terminoz q̄ in hoc libro ponuntur.

Ob. paup. man. cas. ca. mil. simp. zc̄. vtz infra de consilijs perfectionis. z c̄ijs similibus. **R**elligio debet in hoc opusculo sp̄ scribi p̄ duplex ll. p̄ figuram **E**penthesim. **E**tiam ap̄ d̄ metri/ stas sic scribitur necessitate metri. **I**tem abs ponitur hic semp̄ quasi pro ab necessitate metri. **S**ed raro ponitur pro sine **I**te per **A**uferesim ponitur functus pro defunctus. **S**ilt̄ pensus p̄ suspensus vtz de **S**uspensione.

Nota in sequentib^o aliqua synonyma in hoc libello posita p̄ terminis iuris minus apt^{is} in metris.

Dynonima.

Anathema vel ille terminus **Maledictus** ponitur pro ex/
comunicatus maiore. **Sed Maledictus** raro pro minore ex/
comunicacione ponitur. et quando hoc fit est ille terminus mi/
nor adiunctus. **Infamis** raro ponitur proprie. sed quasi sem/
per pro irregularis. **Gratia** ponitur p indulgentia saltem ubi
tractatur de indulgentia. **Pecio** onis. ponitur p domino. **Iu/
repotestas** pro iure ditione. **Templum** pro ecclia. **Cur** illa di/
ctio ponitur ubiqz pro ergo. **Paritalis** pro matrimonialis.
Irem Soluere pro absolueri. **Fateri** p confiteri. et cjs causa
metri. **Irem** necesse pro necessario vel pro necessitate. **Con/
sequenter** notandum q in hoc opusculo quando ponitur ille
terminus periculū in metro aliquo sine syncopatione tūc scda
syllaba viz i ante c pducitur et hoc fm poetas h quādo synco/
patur in aliquo metro tunc posui eam breues iuxta regulā **Ale/
xandri** fm quem semp corripitur. **Irem** illa dicitio **Hereticus**
quoad primam syllaz indifferenter posui inquantū enim deri/
uari potest vtz aut ab heresis cuius prima breuis ē aut ab il/
lo sbo hereo cuius pma p duaf.

Anathēa frequē po
nit in isto opusculo ū
declinabilē

De Abbas p̄t ip̄so iure Abbatiſſa.

l. monachis

l. ordies h̄n
oēs vtz

Abbas ſuis monachis p̄t cōferre p̄mā tōſurā ⁊ miores duos ordines ip̄o iure ⁊ abſoluere ſuos poteſt in certis caſibus.

Abbas iure ſiue tōſurā datq; miores

l. hoſtiani

Ut lectoratū ſil' hoſtia claudere ſolum

l. p̄ſiteri

Abbas nō poterit monachos p̄hibere fateri

l. penitentiario. l. ep̄s

Pontifici p̄prio ve ſuo cui tradidit illud

l. abbas cū ſuis mōachis s̄c v' p̄uilegia

Ni foret exemptus. p̄hibēt ſua ſiue ſtatuta

l. ab his vtz cenſurq; aut alijs

Abbas ne ſoluat mōachos q̄ papa reſuat

l. ſuos l. abbas l. excoīcati maiore l. mōachi

Nec mōachos poterit. maledicti ſoluere ſi qui

l. in ſp̄ali

Effent abs hōie. ḡnālī' aut ſp̄ali

l. ſp̄ial' v' Abbatiſſa poſſa. zc.

l. excoīcat nec

Abbatiffa nō p̄t aliq; cenſurā ferre nec aliquē a/ctū ſacramētalē exercere de iure

l. q̄ caracte/ Cmaiōe nec minōe rem ordis requirunt p̄pe cui' mulier capax non ē p̄pter infirmitatem ſexus

Femina cū careat ſacra clauib' hāud maledicē
l. v' ab excoīcatōe ſeu ab alia cenſura eccl'iaſtica abſoluere nec aquā aut alia Benedicē. l. plara ſp̄ialis

Sacramentales actus dare femina neſcit

l. abbatiffa. zc. l. b̄nificio

Sic nec ab officio ſuſpēdit nec b̄nifici

l. ſp̄iales ⁊ plare

Hāud interdicūt nec ſuſpēdūt mulieres

l. p̄t imperfectōem ſexus l. irreglaris

Nulla capax ml'ier cōrdinis hāud fit ⁊ irreg.

l. p̄t carētiā ordis caracte'z s̄c nec fit

In abſoluendo q̄s ſit mod' ſuā/ dus erga p̄feſſorē frēz p̄ſentatū de ordie quattuor mendicantiū.

Hāc cauſa bigama ml'ier nunq; reputat

l. imediate per lōgū v'q; s̄. Nulluz diſpenſes nullū. zc

Soluendi norma comitās h̄ rite notet

l. ordinū l. poſtq; l. mendicantiū 4°

Ordinis vt frater mēdicantis ſemel extat

Absoluendi auctoritas quattuor ordinū medicatiū.

Iuxta formā clemētinaꝝ aut al's rite .i. cōfiteri volētes
Jam pñtatus sub pñsule dīnde fatentes
f. pñtar' frat' viz tā laicos q̄ sacerdotes et' religio-
sos non exemptos

A II

Audiet hic cūctos dyoces. donec foret alter
f. pñs pñtatus .i. iterum viz fm An/
thominum

Electus pñsul. cui pñtabitur iterum

f. pñdicoꝝ fratꝝ aliq̄s

Sic pñtatus ex hoc pñsumitō nunq̄s

.i. dyocesim f. cui es pñtatus .i. aliquē illi dyo-
cesis nec alterius
nisi in articulo moriꝝ

Extra q̄ terram tu pñsulis audieris quem
viz p̄ter v̄l vltra pñtatiōez sp̄cālit' aut per p̄uilegiū
.i. v̄l tu' pastor

Papa nisi dederit ve tu' pñsul q̄ pastor

f. parochianū .i. dyocesim

Audit quisq̄ suū pastor dyosi tñ extra

f. extra dyocesim f. pñtar' s̄dictus f. p̄uilegiū
f. pñtar' s̄dictus f. p̄uilegiū

Sic frater libitū pastoris ⁊ audiet illum

f. 4° mendicantiū ⁊ pñtar'

Mendicans frater casus ppende seq̄ntes

.i. refuat sibi f. p̄uilegiū s̄. qui sunt quattuor: vt p̄z
infra Eps

Quos suat iure pñsul nō casibus vllis

.i. de casibus d̄ consuetudine approbata qui sunt reputandi q̄
si sint de iure sicut quattuor de iure q̄ patent infra Eps

Nec d̄ cōsuetis quos scis q̄si iure retentos

f. tu pñtatus

Absoluas. nec vbi snia sit synodalis

Quāuis nōnulli cōfirmant iure periti

.i. 4° mendicantiū ordi^m frēs viz quibus sententiā non ē an-
neca saltem

Mendicātes pñtati. synodales

f. p̄uilegiū f. suo dyocesano subiectos

Presul' ad casus soluendo nō teneantur

s̄ casibꝝ s̄ ep̄s

Except' saltem sibi q̄s de iure refuat

(iij)

Notā dñ et' lz aliq̄s
frat' dictoꝝ 4° ordi
nū sit pñtatus i aliq̄
aliā dyocesim tñ ex h
ñ posses subdñ illi
us dyocesim i 1° dyo-
cesis audire i q̄ taz es
actu pñtar' ⁊ residēs

Absoluedi autoritas q̄ ad p̄ntatos q̄ctuo: mēdicatū fr̄m.

A

.i. etiā casib; d̄ psue^{ne} excepte; ep̄o refuat;
.i. iurispit̄

Ac de cōsuetō. reliqui sup hoc t̄n aiunt

.i. saltē s^c v^l p̄na s^c in aliq̄ cāu quē p̄pter
rea ep̄s sibi refuet cui t̄n sn̄ia excoīcatōis maior; n̄ est annexa

Ut nisi directe seu cōuenientia subsit f. casus

Sic nisi sit nouitas casus v^l sit q̄uis ille

.f. casus an refuet ep̄o v^l non f. ep̄o

Aut foret hic dubius v^l cōsuetudo refuat

Quum iā sit dubiū cui cōuenientia subsit

f. casus synodales f. p̄rius

Aut quos directe casus p̄sul sibi fuat

Autius ille facit anthonino referente

f. ep̄o seu ei⁹ vicario

Ut bene scrutetur ab eodem q̄s sibi fuet

**Ex his dictis sciendū q̄ p̄dictoz 4^{or} ordinum fr̄es p̄ntati
absoluere p̄nt ab oib; casib; ex q̄b; icurrit d̄ iurē mior; excoīcatō
nisi fore dyocelan⁹ i sua dyocesi maiorē excoīcatōez an eccl̄e alt.
cui illoz casuū Qui autē sūt illi casus parēt i d̄ miorē excoīcatōe**

**i lra E. Itē sūt p̄nt absoluē ab oib; casib; q̄ sūt d̄ cōi p̄luctu/
dine dyocel⁹ q̄vis signant i. de casib; ep̄i §. Sacrilig⁹. patz p
cussor. zc. In p̄dictis quidē casib; ep̄s suos pastores restringē
p̄t h̄ nō dictos p̄ntatos fr̄es q̄ a iure p̄ puilegiū h̄nt autoritatez**

**Nota dū q̄ b̄tis Tho. b̄r in 4. dif. 18. q. 2. sacerdotē
prochialē posse d̄ iure absoluere suos subditos ab excoīcatōe
maiorē Hoc autē vez ē q̄ ad antiq̄s decretales q̄ tūc vigebant
h̄ interim supuenerūt alie decretales viz Sext⁹ z Clementine
in q̄b; alit̄ decretū ē Verūm̄ est q̄ Sacerdotes prochiales ex
coīcare p̄nt ex psue^{ne} v^l de iure f̄m b. tho. in 4. saltē p̄ furto z
rapina. q̄ p̄nt etz d̄ iure absoluere a tali excoīcatōe maiorē qz
latores sn̄ie fuerunt. f. 4^{or} ordinū p̄ntati**

Pastor iure valet q̄ fr̄es cūcta fatendo

f. subditos sue prochie

Dempto q̄ pastor p̄rios audit nisi t̄m

f. pastorē f. p̄ri⁹ f. p̄dictos .i. v̄gere p̄t

Ac illum p̄sul non fr̄es casibus v̄get

f. pastoris f. p̄ri⁹ s^c iudex ē. f. 4^{or} ordinū

Nanq; suus iudex est p̄sul. papa qz fratuz

.i. q̄ ex iure n̄ h̄nt autoritatē nec puilegiō f. pastor
f. subditis

Simplex atq; suis cōfessores dare possit

Ac etiā monachū cuiusuis religionis

Nora h̄c p̄faz
super p̄sul̄s imediare
sequētes.

Absoluēdi autoritas q̄ad p̄ncatos q̄ttuor: mēdicatiū fr̄m

f. subditos .i. dyocesim s̄ qd̄ fr̄es p̄ncat/
tū non possunt

A III

Audit iure suos extra dyosim q̄z pastor

s̄ v̄l cui cōmiserit .i. ab excoīcatōe maiorē
f. p̄fessor v̄z sine sp̄cālī autoritā
te commissa

Soluī a papa soluens anathemate iuris

v̄z p̄fessor

Hoc v̄ sciēter agat v̄l non. t̄n ipse ligatur

Si q̄dē simp̄lr̄ ignorat sine dolo non incurrit s̄ r̄ sup̄ia

Nam fore paret in hoc satis ignorantia crassa

f. absolūēs ligatur excoīcatōe papali
.i. ab hōie f. excoīcatō maior

Nō t̄n abs homine sit lata. licet q̄ue peccat

f. confessorē cuiuscūq̄z ordīs

Hic casus solum cōcernit religiosum

f. ab excoīcatōe maiorē sciēnt v̄l nō
.i. secl̄ar̄z saēdos

Sz grauit̄ peccat soluens nō religiosus

f. religiosum alicuius ordinis qui habet exemptōem v̄t nō
sit sub iurisdīcōe ep̄i. f. suus aut abbas aut confi/
m̄tis sup̄ior

Exēptū nisi p̄pa det aut p̄oz. hūc nego solui

f. sui f. nondū p̄sentatus v̄l ab ep̄o non
admissus q̄suis fūc̄it admissus v̄l rogatus p̄ pastorem

Hec sine p̄lati libitu quis religiosus

.i. p̄fiteat̄ p̄fato religio
so nondū p̄sentato

Debeat audire quemq̄ licet r̄ fateatur

s̄ siue aut secl̄ar̄z s̄ vel etiā de licentia ep̄i v̄l pastor̄z p̄p̄ij

Quis sup̄ indulto pape peccat faciendo

f. p̄ indultū pape aut ep̄i sui aut p̄p̄ij pastor̄is
f. dicto religioso

Sz sic p̄fessum scito de iure solutum

.i. papa f. q̄rtus .i. sup̄ior

P̄sul alexander cōcessit iuge mḡro

f. p̄dicatoz f. p̄dicatoz .i. tā ab excoīcatōe maiorē q̄
interdicto r̄ suspēsiōe lat̄is a iure

Ordinis. vt fratres. censura soluat ab omni

s̄ p̄ dictū mḡm .i. si fuerit aliq̄ irregularitas icursa
p̄ eod̄em fr̄es

Et dispenset̄ put est infamia iuris

Notādi sunt h̄ p̄sus
q̄ ponunt̄ j. an̄ ma/
iores excoīcatōes v̄z
s̄. Nō v̄rēs p̄bis. r̄c̄
Silr̄ ibi p̄ synodus
nulla. r̄c̄. **Q**ui v̄z
p̄sus defūit̄ pro sa/
niori intellectu istius
casus.

(Nego solui) v̄z per
extraneū p̄fessores q̄
sup̄ h̄ nō h̄z sui sup̄io
ris certā p̄missiones

In Absoluendo confessor ista notabit.

A

f. absolvere ab omni cēsurā iur̄ f. p̄uēual
f. ordinis p̄dicatoꝝ

Hoc r. p̄uincialis valet r̄ p̄or omnis
f. p̄or p̄uēualū p̄dicatoꝝ
f. ex p̄uilegio

Sine vicarius h̄or̄ talia iure valebit
f. enormis vt heresis. homicidū r̄ sy/
monia in ordie sacro vl' nō sacro

Enormē excessū
vide in s̄a **E** viz
Enormia pecca-
ta r̄c. Et̄ N̄. in
C. viz Crimen.

Vi foret excessus nimis ex quo papa petat
f. ex eodē p̄dicto p̄uilegio
f. ep̄s

A cunct̄ p̄sul sil' archiep̄s om̄is
f. s̄dictos

Hos fratres p̄dicatoꝝ soluere possunt
f. dyocesi f. papa q̄r̄? f. ep̄s qz al̄s d̄ iur̄ n̄ pos/
sent qz exempti sunt fr̄es
a iurisdicōe ep̄oꝝ

Dico sua dyosi qz gregorius sibi tradit
f. ep̄i a fratibz f. irreglares fr̄es ordinis p̄dicti
f. ep̄i

Qū requirunt̄. infames atqz relaxant
f. ingressum religionis
f. aliq̄s frat̄

Incidit aut̄ añ vl' post hic religionē

CS Notandum q̄ prohibetur per summum pontificē fra/
tribus ordinis p̄dicatoꝝ vt p̄ctā sua nulli nisi p̄latis suis cō/
fiteri presumant nisi a p̄latis ip̄is licentiam habeant alijs q̄
fratibus ordinis sui p̄stendi quam l̄iam sol' dare magister
ordinis potest.

Singula subsequētia p̄cernunt omnes p̄fes-
soꝝ cuiuscunqz stat' etiā q̄tuor mendicantium
f. votū f. q̄cunqz p̄fessor cuiuscunqz stat' f. cōmutes

Nullum dispēses nullū votum neqz mutes
f. vota dispēsan
da vl' p̄murā da

Ni daret hoc papa vl' p̄sul traderet illa
viz h̄is h̄ac autoritatē a papa vl' ep̄o

Votū confessor nec dispēset neqz mutet
f. rationabilis quia alias coram deo vti secure non possz
z papa forte vel ep̄s vl' tu p̄fessor vtens autoritate illoꝝ dispē
saretis q̄d x̄ps non sigillaret.

Qū non sana deposcit causa vouētis

In Absolucendo confessor ista notabit.

.i. ap[osto]l[um] in p[ro]ph[et]ia .i. i[er]u[s]al[em] z loca sac[ra]
.i. p[er]grinantes ad b. p[etr]u[m] z paulu[m]

A III

Si iacobu[m]. roma[m]. seu tercia[m] voueris almam
f. solu[m] de iure

Ut disp[en]setur seu mutet[ur] pete papam
f. p[er] papa[m] alteri aut p[er] indulgentias ap[osto]licas tales
.i. sp[irit]ualis

Aut cui facta fuit sup[er] his p[ro]missio certa
.i. tam solennis castitatis q[uam] cuiuscumq[ue]
q[ue] simplicis castitatis s[ecundu]m Anthoninum in tertia parte ti. xxi.
Angelus aut[em] in sua summa dicit iuxta quosdam doctores ep[iscopu]m
posse dispensare in voto castitatis s[ed] primum securus est Nec
require infra de papa z de voto zc.

Disp[en]sat papa p[er] casti singula vota
viz s[ecundu]m opinionem multo[rum] docto[rum] viz infra. in litte
ra **P** de pape auctoritate

Aut sint firmata sub religione p[ro]bata
f. disp[en]sandi v[el] co[m]mutandi

De reliquis votis antistite[m] semp[er] adibis
f. disp[en]sandi

De cui papa dedit aut p[re]sul talia iura

ES Notand[um] **Q**uod ex q[ui]busdam aliqui doctores dicunt ep[iscopu]m dispen
sare posse in voto simplici continentie seu castitatis tunc min[us] dubiu[m]
est q[uam] ep[iscopu]s disp[en]sare possit in voto seu p[ro]missione simplicis con
tinentie q[uod] v[el] quam vnus coniugiu[m] alteri facit sep[er]e q[uam] vn[us] eor[um]
rum moritur **D**icendo **E**go p[ro]mitto tibi. post mortem me nu[m]
q[ue] recipere vxorem v[el] e[con]uerso **S**imilit[er] puella v[el] soluta z so
lutus sibi mutuo p[ro]mittere solent de sup[er] dicta continentia **Q**uod
v[er]it[er] sep[er]e fieri solet non deliberato zelo continentie s[ed] pot[er]it in di
screto zelo carnali non quide[m] diuino. q[uod] p[ro]pt[er] ep[iscopu]s cum talib[us] pot[er]it
sp[er]are posse videt[ur] p[er]tinet q[uod] sic p[ro]stat in foro p[ro]fane.

**Nota q[uod] duo s[un]t
vota solennia q[ue]
requirunt infra d[omi]no vo
to. s. Votu[m] fir
matu[m]. zc.**

f. iure v[er]balis rite .i. solu[m] p[er] s[ecundu]m iuristas s[ed] no[n] theo
logos viz lani[us] .i. l[ite]ra **P**. d[omi]ni auctoritate pape.

Porro co[n]tracta soluit co[n]ubia papa
f. valde ardua f. inf[er]i[us] h[er]edes mutuo

Qu[od] subest causa nec carnis copula facta
f. tu p[ro]fessor .i. tam piculosu[m] z difficile ad dispen
sandum

Nulli p[er]suade sibi ta[m] graue q[uod]d rogita[n]du[m]

.i. p[ro]iuxit m[er]itorialis
Quos d[omi]s adiu[n]xit homo separet a[m]o[n]o null[us]

In Absoluendo confessor: ista notabit.

A

.i. illos .i. in euāgelio .i. qui consummauerūt m̄monū per
carnalem copulam

Hosce ihs tangit quos iunxit copula carnis

.i. doctores v̄l iuriste. Quia facto mutuo consensu etiam
sine carnali copula in h̄bentes deus mox eos cōiungit quos
homo sep̄are non debet quia v̄z m̄mōnū est de iure vt etiaz
dicunt theologi qđ pleni⁹ p̄ infra de papa.

Sicquidā glosant quib⁹ haud p̄fidere debes

.i. sol⁹ .i. disp̄sar.

Ac iuramentū licitū tibi papa relaxat

.i. cam p̄sanguinitatē q̄ affinitatē z alijs p̄gnationibus

.i. p̄hibitis iure positiuo

.i. papa
solus

Cunctis z vetitis ḡdibus dispensat hic idem

.i. calib⁹ s̄ papa dispensat

Pluribus z reliquis velđ hec hinc inde videb⁹

.i. p̄sanguinitatē z affinitatē .i. naturali .i. diuina lege
scripta

In ḡdibus vetitis nature legeq; diua

.i. papa

.i. d̄ ip̄edimētis

Dispensare nequit q̄s In numerat satis infra

s̄ in illis

Dispensat papa q̄ ius tradit positiuū

.i. p̄sanguinitatē

s̄ p̄cipue

Sanguinis vnde ḡdu q̄rto trinoq; secūdo

s̄ q̄ i linea recta p̄sanguinitatē .i. equali v̄z quoad scđm gra/
p̄petua ē p̄hibitiō .i. linea dum p̄sanguinitatē puta vt
filius fratris h̄bat cū filia sor/
oris sue vel fili⁹ sororis cum filia fratris

Solū sub latere. tractu pariliq; tm̄

.i. linea non equali p̄sanguinitatē late

rali v̄z vt frater h̄bat cum filia fratris aut sororis sue Hec p̄
de palude in 4° Tamen iste casus non fuit prohibitus in le/
ge nature nec moysayca v̄z infra de Impedimēto Affinitatē.

Dispensat papa sed inequali neq; posset

.i. papa s̄ ex̄ites

.i. ḡdu

Nec primo poterit affines iungere membro

.i. causata v̄z p̄dicta

.i. coniugali z non for

nicario Quia affinitas in p̄mo gradu q̄ causat ex coitu forni/
cario fuit disp̄sata p̄ martinū q̄ntū h̄ nūq; i p̄ ḡdu quoad col/
itum maritalem.

Dum foret affinitas ex coitu maritali

In Absoluendo confessor ista notabit.

Mos alemanus h3 vt quisq3 volēs hōicida

.i. in alemania fm ppsanum .i. volūtari? z d factō
.i. p auctoritatē pape vl' alibi aut cui processus fuit spēalī aut p indulgentias papales s' h non p̄suetudine alemanie p̄pter terrorem maiorem incuriendū h̄ iste rigor in aliquib3 locis non practicat h̄ p̄itari? ep̄i absoluit tales

Rome soluat que p̄sul iure valebit

.i. solū p papā vl' ei? auto .i. irregularitas ex homicidio p̄ctā ritatem habentem

Non nisi papa daret infamia dicta mouet

.i. ep̄m dyocesanū .i. inuolūtari? ex cāu fetā debita diligētia vl' ex mortis inuasiōe

Pontificē q̄ret nolēs homicida fatēdo

.i. a maiore excoīcatōe a iure vl' ab hōie lata nec p̄ plebanos a furto vl' rapina aut p̄ reb3 p̄ditis lata qz lato: tal' absoluet vl' supior ei? fm b. rbo. in. 4. di. 18. q. 2.

Abs anathema q̄dē ne tēptes soluere quēq3
s' aliquē s' aliquē s. confessor p̄nitatus q̄ tuoz ordinum

Vaud interdictū vl' suspēsū necq3 laxes

.i. vel
Hoc nisi papa dedit signantē p̄sul z alter
s. interdictū excoīcatōes vl' suspēsionē

Illud qui tulerit vl' iuste soluere possit

s. ex' me vl' equiualent' vtz infra
.i. sac'dos ex' simplex s. inia ex' coīcatōis tam a iure q̄ ab hōie lata etiā sedi ap̄lice reuata z ab omni pctō z cāu enormi z excessu. zc.

Mortis in articulo sacer ois soluet ab omī
s. si post p̄ualuerit s. h̄ispectātia

Doctū intuitu dum se p̄nitet ad illū Et cetera que patent infra post excoīcatōes maiores i fine de articulo mortis.

Dispensare valet sup irreg. q̄ maledicit
.i. irregularitate .i. excoīcatōe re excoīcatōe

Aut interdicat. valet z suspēdere iure
s' qui

H V

Nota q' ista d'issa solū h̄ artēdit ex' p̄suetudie alemanie sed d' iure dyocesan' vtrū qz hōicidā seu ei? p̄enitēctari? absolue p̄t

Hic signant' intelligi debent ep̄i z illoz suā pioēs.

In Absoluendo confessor ista notabit.

A

.i. auctoritas sic et qbusda religiosis
platis q ad suos subditos frs tradita e auctoritas p dicta p p/
uilegiu sic signant sunt plati 4° ordinu medicatu ac eoz po/
res z illoz vicarij p uent^o vtz lati^o in mari mag^o eoz

Vel quibus e sup his comissio tradita talis
.i. ad dispesandu .i. irregularitas p^o casus q^ouitatem
Sed papa potest infamia plurima iure

Casus papalis soluendus cu dat^o altri
.i. p absolutoe sua in certis
Casib^o
.i. in lra pape .i. applica .i. consulenda

Notat h qd intellige/
di sit per illd vtz qn
di bulla aplica nisi
merito sedes aplica
sit consulenda

Si sequit merito nisi sit sedes adenda
.i. aplica p deaz .i. crimia
.i. intelliges

Per talem sedē capies enozmia valde
.i. iure .i. valde

Quid sit Enoz/
me viciuz qre in
lra C. viz Crimē
Quid ar sit enoz
mis lesio X^o. in
fra lra E. viz de
excoicatioe p^ocus/
for^o clerici.

Dicit enozme qd iure nimis reprobat
.i. aliqs s^o eē .i. det^omiat

Vel qd discretus enozme refert z honestus
.i. pastor scz d iure vl casus d p^o sue^o approba/
ta vl aliq casus refuati

Quando plebano casus a p^osule dant
.i. post h .i. secularē vl religiosum nō p^oratū

Hinc cōfessorem ponendo suam ppe plebem
.i. q de iure aut p p^ouilegiū aut alias rite n hz audie p^oessionem

Qui simplex extat tū hinc tu credito nunq̄
.i. delegare rite .i. pastor .i. ab epō sibi soli p^ocessos
.i. cōfessor tali

U^o legare valet sibi casus p^osulis vnq̄
s^o sp^ocalit^o viz ipi pastor^o s^o vl ali^o plar^o .i. dyocesan^o
ep^os

Ni dedit hoc p^oresul vl cui comiserit ipse
.i. alicui auctoritate .i. suo

Concedens p^oresul a cūcto soluere casu
.i. ex g^oali illa p^ocessioe
.i. tali .i. aliqua

Notē Cēsure intelligi
tur maior excoicatio
Znē dicitū z suspēso
Q^olibet em illoz d^o
cēsure eccl^o astica.

Hinc nullā credas dare censurā voluisse
.i. censurā quamcumq̄ .i. ep^os
Hanc nisi notificans expresse traderet ipse

In Absoluendo confessor ista notabit.

f. p. euidētā facti v'l p. p̄fessionē in iure v'l p. legitī
mā cōmīctōez seu qñ aliq̄ rerguerlatōe celari nō p̄t

Uratorē manifestū solvere noli

f. manifestū vsuratorē p̄dictū. f. loco

Nec sepelire vales in sacro iure docente

In sua p̄fertur instans extrema volūtas

f. vsurari⁹ dicit⁹

Hic nisi restituat q̄ntū valet ipsa facultas

f. de restitutorē q̄z cito faciēda v'l p̄missi
one ab heredib; de h̄mōi i cāu q̄ amississet loq̄lā v'l vsūm rōis
p̄ n̄ḡtū cōmīctōis fm formā iuris q̄ h̄z d̄ vsu. c. queq̄z. li. vi.

Vsuras oēs. aut detur cautio certa

f. loci illi⁹

f. pp̄uo

Ipsi p̄tifici v'l coram p̄ochiali

f. vsurarij māifesti

Et testamentū talis reprobare iuberis

Notandū q̄dē q̄z q̄ncunq; in h̄ opusculo sit mētiō d̄ ep̄o q̄
pp̄ue d̄r dyocesan⁹ z ordinari⁹ null⁹ p̄ talē appellatōez intelli
gere d̄z ei⁹ suffraganeū q̄ pp̄ue ē vicari⁹ cuiuslibet ep̄i seu dyo/
cesani in p̄d̄ rificalijs t̄m n̄ aut̄ ex iure in aliq̄ sp̄iali iurisdictōe q̄
v̄iz cōcernit signant̄ d̄ iure auctoritatē ligandi z absoluēdi n̄ re
suatis sed̄i ap̄lice casib; v'l vota certa disp̄esandi v'l cōmutan/
di Nisi saltē **T**al̄ Suffragane⁹ h̄z et sp̄ealē cōmissionē p̄dicta
faciēdi a sede ap̄lica v'l a suo ordinario dyocetano

f. subsequētia

f. ab excōmunicatōe maiorē

Daattuoz ista tene solueēs anatheate queq̄z

s⁹ p̄o f. absoluēd⁹

Iuret hic ecclie mā datis stare patus

f. iniūganf

f. cōmissio

Dputa que dentur sibi tūc p̄ crimie iuste

f. offensa

An satisfacciat si sit notozia culpa

f. offensa

f. p̄ culpa

Si foret occulta q̄z reddi nulla petuntur

Tūc si soluetur iuraria cautio detur

Firme p̄mittens ne tale q̄d ampli⁹ ausit

f. tulit aut cui cōmiserit

Post hec soluetur p̄ eū q̄ fert anathema

Q ij

H VI

Hic notat q̄lic
vsurari⁹ māifest⁹
absoluēd⁹ sit i ex
trema nccitate.

Nota q̄ triplex est
Cautio scz **I**uraria
Fideiussoriaz p̄gra
tozia.

In Absoluendo confessor ista notabit.

A

.i. a superiore illi q̄ tulit excoīcatōez illā v̄ a iure v̄ ab ho/
mine

Sine pōze suo v̄ cui mādauerit ille

.i. cū p̄ga. s. latoz aut cui cōmiserit
.i. cū illo psalmo

Dorsum nudatū virga cedat miserere

v̄z illo psiculo Saluū fac f̄nū zc.
s. illū ps̄. Nihil p̄ficiat inimic⁹. zc.

Subiūcto saluū vsu nil p̄ficit adde

s. illā collectā
s. tal' excoīcatōis maioris ex
p̄cussione cleric⁹. zc. q̄s.

Cui d̄s est p̄rium. dic quē snia stringit

Tandē mandata facias discreta soluto

s. mādata

Iusta simul dones vt z appellatio cesset

.s. fm Anthoninū

His licet omissis valet ip̄a solutio tali

Attū e iure sic obfuare iube r̄s.

Pro cūctis vat̄ te soluo dicere posses

.i. necessate

Aut quicq̄s sile qz non st̄ dicta necesse

.i. ab .i. excoīcatōe maiore
.s. quo ad modum puta st̄
satisfecerit qz fm Guil. n̄
esset simplr absolutus

Abs anathēa nequis solui sub p̄ditione

.i. sat̄ .i. excoīcat⁹
s. g. latozē
s. ab excoīcato

Sat nequiens facere soluat̄ cautio def̄

Rite satisfieri sibi p̄speritate fauenti.

.i. excoīcatū maiore

¶ Hic notatur
quo aliq̄s p̄ moz
tē absolui dz ab
excoīcatōe maio
re.

Post mortem poter̄ maledictū soluere iure

.s. an mozt̄ articulū

Saltem si doluit. haud extumulare iuberis

.i. sacro loco

De sacra terra. corpus nisi sit tumulatum

.i. extra sacz locū

Absq̄ loco sacro quia tūc euellere debes

.i. sepulcz

Sedendo corpus seu bustū iure docente

s. sic defuncto

Docfit vt ozet̄ p̄ tali v̄ celebrēt̄

In Absoluendo confessor: ista notabit.

O b rem sublatā. ^{.i. quęcumq; .i. excoicatiū maiore}
Hęc quia restituit non credas esse solutum

^{.i. sine}
Milator soluat vlt cui cōmiserit ipse

^{.i. ecclesiasticus} ^{.i. clericus}
Ecclie iudex nullus fiat nisi clericus

^{.i. iurisdicatio spūal'}
Nā laico nulli fit cleri iure potestas

^{.i. spūal' iudex vlt ecclesiasticus}
Vt laicus fiat cōcedere papa valebit

^{.i. ecclesiasticus} ^{.i. a maiore excoicatioe}
Iudex ecclie te solues a maledicto

^{.i. sacerdotat'} ^{.i. iurisdicōis}
Qui sic cōtentiosus forus est vocitatus

^{.i. maiore excoicatioe} ^{.i. ecclesiastico}
Ordinis haud ista fert s; iure potestas

^{.i. sacerdos}
Ergo solutus ab hoc cū sis a iudice sacro

^{.i. sacra ecclesiastica} ^{.i. ecclie}
Qui non est flamen. solū sed clericus extat

^{.i. maiore excoicatioe}
Si sacra vis capere soluat te claue sacerdos

^{.i. maiore excoicatioe}
Omis scismaticus vlt hereticus aut anathema

^{.i. singula septem}
Vera sacra quibus conferre potest

^{.i. impūit'} ^{.i. rite ordinatis}
Si iuxta formā fert ecclie tñ illa

Manq; character eis infigit vt reliqs fit

Attñ ecclie sibi claues iure negant

^{.i. iurisdicatio ecclesiastica}
Soluere qd neqant aliquem seu rite ligare

^{.i. iurisdicatio}
Odue solet sise iuris cōferre potestas

^{.i. scismatico l' heretico l' excoicato maiore}
Que quia confert hois de simplice forma

^{.i. s' sp hereticoe character q' impūit' i' quibet ordine}
Semp nō heret in fat; vt sacer ordo

H VII

Quod excoicatio ppter re sublatā in ficta n̄ laxat p restitutorēz. s; su p hoc requirit lato ris absolutio.

Iudex excoicatus n̄ sacerdos p̄t a maiore excomunicatioe ab eo lata ip̄o iure absoluere sicut excoicare p̄t. s; solus sacerdos sacra mentalit' absolue re p̄t.

Nullus hereticus nullus scismaticus vel excoicatus maiore absoluet p̄t aut cetera facere q' s; iurisdicōis.

In Absoluendo confessor ista notabit.

In sequentibus nota-
tas qd caute ob-
uare & inquirere
debent p fessores
erga p fiteres.

Si cōfessurus veniat quis nō tibi notus
f. in spūali iuris dīcō e. f. cōfiterē

Inquiras primū quis p̄sul iudicet ip̄m
f. dyoces

Presulis alteri? si sit nō soluere posses
f. iuxta tenorē iur̄s f. p̄sentaneꝝ
f. extra dyocesim

Nam p̄ntatus. ex tra p̄sulis vnq̄s
viz nec sub dīcū p̄ntantis nec alteri? dyoces nisi in articlo
mortis & h̄ in alia dyocesi sis p̄ntat? & illi? sub dīcū cōfite/
arur tibi f. suus

Nō solues quemq̄s. ni p̄sul det q̄z pastor
f. sub dīcū f. dyocesim. f. sui ep̄i

Pastor quippe suū soluet dyocesim loq̄r extra
f. cōfiterē. f. excōica/
tio maior iuris l' ab hōie

Ni p̄sul det sp̄ vel
per p̄uilegiū aut in
dulgētias h̄eat con-
fessor seu ip̄e confitēs
auctoritatē ap̄licam.

Notandū si iste fu-
erit excōicat? ab ho-
mie tūc mittat ad il-
lū q̄ excōicauit. si per
suāz synodalē tunc
ad ep̄m suū v' aliū. si
ex canone iur̄s tūc est
excōicatio e? absolu-
tio ep̄o refuat tūc eꝝ
ad ep̄z p̄p̄ū l' aliū mit-
tat Si e papal' tunc
ad papā l' ei? auctori-
tatē h̄ntē mittatur

Hinc videas cautus si qd liget hūc anathēa.
Talem nec soluas penitus mox ip̄e remittas
f. iure & rite

Alli qui poterit hunc tali soluere cāu
f. latoꝝ sine l'
refuatoꝝ

Hūc male si differt p̄rius dissoluere iudex
f. p̄ excōicatū f. i. iugior f. p̄ absoluē

Aut apelleꝝ tūc maior iure peteꝝ
f. i. excōicatōe maiore s? & tūc a petis soluat

Qua post semota redeat qd p̄fiteat
f. cōfiterē f. excōicatio

Sed si nulla ligat talem suā maior

Sz casus reliquus a quo nō soluere posses
f. ep̄m f. casus s? ab ep̄o

Ut quia pontificē de iure petat reliquū ve
f. alijs f. cāu refuato

Tūc illū soluas sup oibus h̄ tibi dēpto

A quo soluēdum mittas qui rite valebit

Ut puta pōtifici. reliquo seu rite valēti

Hoc si nō faciat cōfessio nulla putat
f. cōfiterē religioſum & a Juris dīcōe ep̄i p̄uilegiatū
f. p̄oz

Exceptū nisi papa det aut su? hūc nego solui

Hūc casus vide ple-
ni? s. añ duo folia s̄b
eodem p̄su

In Absoluendo qui sunt proprii sacerdotes

.i. confessor. s. dicēd^o q̄ ad cōfitecā s. confessor
s. pape

Est flamen prius legatus papa sup̄mus
s. tuus

Hinc sequit̄ p̄sul tu^o aut pastor. s. i. p̄i
s. p̄dicatores. miores Augustinē. 2 Carmelite

Sūt mendicātes fr̄es hoc iure tenētes
s. p̄dicti 4° ordines s. dudū in Clemētis v^l al^o
rite aut equalent

Dū p̄sentati sint vt dat regula iuris
viz ep̄s s. iuxta placitū suū

Addis quos ordinarius instituit
s. sacerdoti nisi p̄nario ep̄i vel fratribus
4° ordinū mēdicātiū saltem p̄ntans. qz tales auctoritate. ap̄tē
ca cōfessiones audiūt 2 non ep̄i.

Presbit̄ haud alri iemplo d̄ iure fate^r
s. i. sup̄ior: l' p̄sbit̄ cō
fite^r p̄ p̄uilegiū ha
buert

Hoc nisi papa dedit su^o aut p̄sul filis ve
.i. cōfiteri debeo. s. s. imediate 2 tāq̄ p̄rijs
.i. rite s. castib

Cōfiteor fat̄ semp. septē mihi demptis
s. sacerdoti. s. debet̄ cōfessorib

In q̄b^o haud p̄rio. reliqs sed rite fatebor
s^o exēpli gr̄a s. pastor s^o tūc altē 2 n̄ p̄p̄o cōfite^r p̄t

Si nō discretus tuus ē. alias v^l ineptus
.i. doctū aīo manēdi viz in cui^o p̄rochia
doctū tuū cōsistit

Quoue domū tuler^o prius dat̄ ille sacerdos
.i. q̄ sine certa mansione deliberat vbi manet s. p̄ tras

Cū quis q̄rit vbi se trāsferat atq; vagantes
s^o n̄ soluet̄ alibi s̄ vbi s. notabile 2 sc̄a dolosum multū
crimē cōmilit .i. in p̄rochia

Quisq; p̄rochia crimen faciens aliena
s. crimē. s. pastor

Qū latet tale prius te soluere possit

In seq̄ntib^o notat̄ quō aliqs absoluit̄ a snia synodali p̄ quē/
libet ep̄m sic a snia Jur^o cōis. Qz synodalia statuta dicuntur
Ius sp̄cale 2 p̄uarū. Silt̄ constitutoes puinciales. l' constitū
tiones alie^o legati q̄ ad puiciā l' dyocēsis solū illā. ad quā mittit̄.

¶ VIII

Nota ex seq̄nti
b^o q̄ sint p̄rii sacdo
tes iuxta iura 2 p̄uile
gia q̄b^o oporteat con
fiteri.

Calienas p̄ qz tūc pa
stor illius p̄rochie
h3 super talē iurisdi
ctionē de iure.

In Absoluendo qui sunt proprij sacerdotes

A

Nota qd **Clamdestin** tractat mitionij de iure est pibit
tus ideo talis pbens peccat mortalit. h de iure coi snia excoica
fdis maioris tali tractui non e annexa nisi de iure puato i alt
quibz dyocesibz. viz ex statuz synodalibz eaz a q etiā viz d/
tra snia z silibz qlibet eps absolvere pr. qz ius puatū synodale
quoad absolutōem a censurz equiparat iuri coi. **De reuatis**
aut pape de iure secus est.

.i. in dyocesi aliq .i. maiore excoicarōe

Est vbi te stringis anathēate iure fateris
.i. fateri tenerz illud

.i. si eps singularit sue psonerefuauit vl ali. sec^o est d synodali
snia qz sic ab alto epo absolui pr fm **Anthoninū**

.i. ab excoicarōe maiore iuris vel

Si fuit ex hoie saltē. sz canone iur^z clara a synodo
f. reliqu. .i. solue poterit s^o eps absolvere pr

Cūctus te soluet p̄sul. nō canone pape
s^o h ex iure spēali z puato vl p̄ticulari .i. dicenda

Nō ē ex hoie synodi sentētia fanda

.i. nō iactim .i. tā excoicarōis q̄ suspens^o vl inf dicit

Nōie dum fert quis snia maior

f. sine p̄stitutōe

Aut a p̄lato vl iudice particulari

.i. ab

Dicit ex hoie talis snia iure

f. studentes

Pastor libitu quocūqz scolas adēutes

.i. q̄ ptunc morant

Alii parrochie quo vadūt iure fatētur

f. iuris p̄t

.i. approbant

Sz pauciatibitōem sustinuerē

s^o affit

.i. mortis articl^o

Si iustū bellum mare trāsīs. mort^z z artus

f. verifit

Sine times hostē. crudelē siue potentem

.i. ab hostibz

Aut sis obsessus aut obsideas vl vrbem

f. sac̄doti. f. pastore

Tūc posses alij. p̄rio nō p̄sto fateri

s^o p̄fiteri p̄nt alieno sac̄doti

Omnes romipete. mercatores. pegrini

.i. pastorz l̄p̄i l̄ p̄sitis alceri. .i. itinerātes

Quando suo libitu p̄lati sunt pagrantes

(pape). i. a casibz vl
cēsurz viz d iure vel
alias pape reuatis

Hic notatur qn
aliq snia tā exco
municatōis ma
iorz qz Indicti
qz suspēōis de/
beat dicit lata ab
homine.

In Absoluēdo cōfessor ista notabit.

.i. nisi i morte articulo
ubi mors fuit tunc

A IX

Hoc sine cōsensu solui nequeat sine morte

.i. aliā prochia .i. eucharistiā .i. pcedat
vl extra ppriā .i. ppriā vl supior

Nō alibi sumes xpm pastor nisi prestet

Cursores ipi possunt vbicunq; fateri

.i. de iure

Presertim tali qui sane soluere posset

.i. religiosum

Exemptum nisi papa det. vts añ iij. folia

s^c maior excoīcatōe

Hūc etiā soluis quēcūq; ligās maledicē

s^c casib;

.i. excoīcat^o maiorē .i. excoīcatōes

Quēcūq; q̄s li
gare p̄t ecclesiasti
ca censura eūdex
absoluere p̄t: qd̄
fallit in septē ca
sibus hic positis.

Hinc septē demptis vt m aius hīs anathema

.i. quēcūq;

.i. excoīcat maiorē

Et quēq; delegatus pape maledicit

.i. p̄dic^o .i. delegato .i. in tali excoīcatōe

Cū nec obedit ei stat z anno. papa resoluēt

.i. incendiariū

.i. excoīcat maiorē

Ac incensorem quē dum presul maledicit

Hunc p̄clamatū dic papam soluere tantum

.i. cleric^o

.i. ab aliq supiorē

Clerus z officio priuatus iure priore

s^c dicit^o cleric^o .i. heretico .i. sacra ecclesiastica .i. restituit et
abilitat talē

Nā dedit herenti sacramia. papa reponit

.i. aliq; tu

.i. indignis

Consilio monit^o bis cū dederis maledignis

.i. ex p̄fata cā s^c bñ fido tuo vel
a tuis bñficijs

Ecclēsie beneficia post suspensus ab illo

.i. sic suspēsum

.i. abilitat z disp̄sar.

Tesolus papa patriarcha vel vnus adornat

.i. degradauit

Ordine quem iecit antistes papa reponit

.i. tu excoīcat^o maiorē

Dum nō sit flamē iudex a quo. maledictus

B i

In Absoluendo confessor ista notabit

A

.i. absolur^o i fore exteriori
.s. postea .i. sacramentalit^r

Nices laxatus soluat te clauē sacerdos
.i. in foro interiori

Ut sic ecclie parēdo recōsiliē
.i. indulgētiā

Hic nota aliq̄s p indulgētiā papa les absolur^o a cēsuris ecclēsticis q̄ tunc oc/ currebāt in cōfessioe et tūc absolur^o intel ligit a cēsuris negle/ ctis sicut etiā a negle/ ctis p̄tūc p̄ctis alis nō sequeret effectū i/ dulgētiā quē papa sp̄ intendit in ill' i dul gētijs quas p̄tēs mereri intēdit.

Quādo p̄ indulta pape q̄s rite solutus

Exstitit a cunctis cēsuris q̄ sibi constant
.s. censuris

Tunc a neglectis hunc noscās iure solutum

.s. censure aliq̄ .s. indulgētijs .s. cēsuris neglectis

Aut p̄ occurāt sub eisdē soluit̄ ex his

s̄ absoluit̄ a sinā lata
.i. sp̄alit̄ in bul/ la alias non

Sic sil' abs hōie dū papa det hoc sp̄ale

Notādum q̄ indulgētie papales interdū sonāt q̄ papa dat autoritatē absoluedi a sentētijs lat̄ ab hōie q̄ ad effectū indulgētiā dicitur ac exēq̄ndū Q̄nq̄ et̄ simplr z hoc raro Ergo necesse est in hac p̄te attendere p̄ba bulle.

Demō absolue/ di z iniūgēdi pe/ nitentiam.

Omnēs se culpā nondū dimittere posse
q̄ de^o impententē nō absoluit

Nō absoluat̄. d̄s hanc q̄ non sibi laxat

.i. penitētijs v̄z nouas iniūgēdo

Cōfessum solues. hūc a p̄cis quoq̄ soluas

.i. iniūxit .s. p̄fessor q̄ n̄ est .s. p̄tēs .s. p̄nias
necesse redire ad illū

Quas iniūxit reliquus: oblitus si foret illas

.s. p̄tēs .i. p̄nias

Quas mēorat penas incōpletas sibi mutes

.s. q̄ req̄reret ep̄m v̄l et̄ sup̄iore

Si foret expeditēs. ḡuior nisi casus inesset

.i. p̄niam

Culpa latēs penā non obtineat manifestam

.i. iniūgi d̄z p̄tētū .i. p̄nia s̄ p̄t̄ scādālū cōmissam ap̄d plures z p̄t̄ foret alijs incūcētū

Sitq̄ palā pena cum sit notoria culpa

s̄ v̄l et̄ auctē h̄ns .i. q̄dāq̄ crimē māifestum

Absoluit p̄sul vbi sit notoria culpa

Nota q̄ ista au/ toritas n̄ spectat ad ep̄z d̄ inē cōi h̄ q̄nq̄z ita suat̄ ex statutis sy nodalibus q̄nq̄z ex cō/ sue^{ne} p̄t̄ maiorē ter rorē incūciendū.

Notādū q̄ h̄ d̄ pe. d. s. fallas. Si tal' ipentēs vult p̄t̄ teri d̄z audiri p̄fessio ei^o v̄t p̄z extra d̄ pe. z re. Q̄dā. Et d̄z si b̄ aliq̄ d̄ iniūgi n̄ absoluedo eū z declarādo q̄ n̄ p̄t̄ h̄ credat se

Accusatio. Acc? coniugal. Alienatio.

A

X

absolutū hñ satisfaccet mā dāto ecclie d' p'fessione ānali z hor
tel' cū yr faciat oē bonū qd p' vt de' eoz ei' illustret ad pniaz
Nota si p'fites ex toto neglexit pniaz siue oīoes seu ieiunia
vl' elemosinas dādas siue sūtia. nec ē reperē p'fessionē p'fiteaz
cū adiutorio p'fessor' si p'fites n̄ p'f. **S**cōz Anthōmū. Qm
uis pnie itā gēde a p'fessore penitētib' sunt hodie arbitrariez ad
arbitriū iudic' i. p'fessor' iponēde vrz. 26. q. 7. tpa. z de peni.
di. i. mēsurā. Et hāc opionē approbat p'uerudo z gñalif ser/
uaf h' vt d' hostien. i. sūma. ri. d. peni. z re. **T**ñ vt sac'dos ēca
hmōi cauti' arbitref. norādi s'z calus i' q' p' canōes certe per
nitētie iponūt **N**ā z canōes pniales tenet scire sac'dos. als' vt
i' eo nō sac'doz' p'fitebit. 38. d. **Q**ue ipf. hos āt canones s'm
ordinē vide in Anthonino. 3. p'feti. xxvii. in fine tituli.

**Accusare qñ q's dz aliū d' crimie z q's caute dz cle
ric'. vide. j. d' crimie. Etia' infra Testificatōe.**

**Acc? coniugalis quō in festis p't fieri sine mortali
p'cto. quere infra de debito coniugali.**

De alienatōe rez ecclie immobilū nō faciēda.

Non alienet immobil' ecclie res

vrz. x. q. 2. §. hoc ius

Debita ni cogant v' gētia. vl' redimēdos

vrz. 12. q. 2. auz. z. c. glia

Prop' captiuos ve cibādos tpe famis .i. eccliaz

Mudos ac inopes. ob cōdēdū quoqz templuz

Ac dilatanda cimiteria. vl' q' emat

.i. alienādi q' āt illa s'p'z h' in pla

Utili' q'cōz. si debita forma tenet

S forma alienādi bōa imobilia ecclie variat' h'z variatē ec
cliaz v'z ep'aliū. mō asterior' z prochiālū **C**olligūt tñ oēs for'
x. q. 2. §. h' ius. z. c. si q's ep's. zē **S**z z. wil. specificat dicēs sic
Eps res ad suā mēfaz p'ntēres. l' res cathedra' ecclie n̄ p'f ali'
emat nisi cū p'sensu capli. z si res sit modica z necitas mag' n̄ est
necessari' p'sensus capli. 12. q. 2. t'zulas **N**ec abbas res mōa
sterij s' p'sensu ep'i z p'uer' sui. nec p' h'z prochiāl' s' p'sensu ep'i sui
h'z capla sup' allegata. z h' d' reb' imobilit' **S**ec' d' mobilit'
i' q'z alienatōe hmōi solēntas n̄ req'rit **I**ta tñ q' nll' plat' relli/
giosus p't v'cdē red' dit' seu p'cedē alicui ad vitā seu ad c'tū r'p's
nisi necitas l' utilitas loci exposcat z d' p'sensu p'uer'. l' si p'uerū
n̄ h'cat d' p'sensu plati sui yr i' de. mō asterior' d' re. ecclie. n̄ alie.

Alienatōes rez eccliaz fetē a scismatic' l' i' r'ub' n̄ valēt. extra
d' scismatic' .c. i. z. 12. q. 2. alienatōes. z tenēt restitūē loca z res.
fruct' p'ceptos. z q' p'cepti poruissent. sic z q'libet raptor extra d'
restit. spo. g'uis. **E**t q' innitit' talib' alienatōib' expōicāt' est.

B ij

Adoptio. affi. altae. h. bñdc. arropa:

A

Possessio data ecclie cap dicitur ne alienet nō p̄t alienari po-
stea. si ecclia cui data ē hēat alias possessiōes **E**t sic intelligit
Auren. d. alie. z emphi. s. scissinas. **S**i p̄o ecclia nō habeat
alias possessiōes quas alienet tūc istas alienare p̄t ī casibus a
iure p̄missis qui patent hic supra in metris **N**az cōditio facta a
donatore p nō adiecta est habēda tāq̄ turpis **C**ōcor. **S**off.
Inno. z hosti. **L**ū nō stat p eū ad quē p̄tinet quo min⁹ dicitio
impleat haberi debet ac si impleta fuisset. extra de reg. iur. cā
stat libro quinto.

Ausectine alienatōis ecclasticaz rep̄ sūt quattuor. **P**ri-
a necessitas videlz si debita vrgent. z ecclia non p̄t satisfacere d̄
fructibz: **S**ecōda est vtilitas scilicet vt habeat rem meliorē. **T**er-
cia est pietas vtz p̄t redimendos captiuos zc. vrs. in metris
Quarta ē commoditas vt qz res est magis dānosa q̄ vtilis
ecclie. vt in c. terulas 12. q. 2. z ibi in glo.

Adoptio z **A**rrogatio que sit require infra de
impedimento legali.

Affinitas que sit. z qualiter impedit m̄rimoni-
um **R**e. infra de impedimētis.

Altare quando cōsecrari debet. vide in littera
Ade cōsecratōe ecclesie.

De Aqua benedicta.

i. bñdica .i. aque

Est aq̄ tota sacra miscēs hāc nō bñdicte
s̄ totū sa s̄ sacz mixtū

ēti est cū nō sacro .i. oleū n̄ bñdicū .i. maiorz q̄ntitatis

Sicoleum sacz. reliquū licet z magis extet

**Archip̄b̄ Et Arch
idiacon⁹ qd. de iure
facere tenent.**

Archip̄b̄ viter ecclie cathedralis d̄z habere curā quō alij sa-
cerdotes diuina officia celebrent debito mō. z in absentia ep̄i
p̄t fontes bñdicere. alijs sacerdotibz p̄niaz m̄iūgere c. 2. d̄ offi.
archip̄b. **I**sti alio noie dicunt decani. **I**teralis absoluerē p̄t
oēs de ep̄atu recurētes ad ip̄m. p̄ p̄nā recipienda. qz est par/
rochialis sacerdos oim de ep̄atu c. officii. eo. ti. in rex. z i glo.
z. l. di. in capite: **S**ed archip̄b̄ vel decanus ruralis nō p̄t nī
si in q̄ntū ep̄s ei dat autoritatē: plebibz em̄ solū p̄est.

Archidiacon⁹ post ep̄m est vicari⁹ in oibz: z h̄z curā in de-
ro tam in vrbe q̄ in prochijs habitāte z ip̄os d̄z visitare de 3°
in 3^m annū si ep̄s non p̄t. **D**ebet auscultare euangelū z ep̄lāz
z responsozia. z null⁹ ea in ecclia canter nisi p̄us ab eo auscul-
tatus z eius iussu. z cerosarios ordinare debet **I**tem tenet
puidere p̄ posse si aliquid ex sua negligentia vel alteri⁹ frau/
de deperit de rebz ecclie **I**tem debet examinare clericos ad
sacros ordines pmouendos. **I**tem abbares z abbatissas
ponit in sede sua. **I**tem non requirit qz sit sacerdos.

Articulus mortis. Baptismus.

Articulus mortis quis sit & quō aliq̄s absolue
dus est in articulo mortis ab oibus casib⁹ q̄n/
tūcūq; grauib⁹ & ab oī excoīcatōe p̄ quelibet sa/
cerdotem quere infra de maiori excoīcatōe.

B XI

Vm sine cōtēptu fore cōstet religiōis
.i. articulo necitat⁹ .i. spūs. s. scz l' p̄ritio

De baptismo.

Qū necē subest in adult⁹ flamē adimplet
scz p̄ aquā scz p̄ xpo

Hec brūs r̄ho. &
petrus d̄ palud.

Ipm̄ baptismū vel sanguis sponte sacratus
scz vir v̄l m̄lier aut infidelis

Sexus aut cultus cuiuslibet om̄is homo sit
.i. talit̄ q̄ post illd̄ baptismū rebaptisari non
opozreat .i. i necitate mortis v̄l alias

In necessitate q̄/
libz baptisare de
p̄t nec post reba/
ptisabitur.

Baptisare p̄t vere. poscente necesse
.i. baptisare

Ecclie formā seruans si tingere tendit
.i. extra necitatē mortis

**De materia ba/
ptismi.**

Debitus est alias baptisans ip̄e sacerdos
scz aqua

Defit aqua solū baptismus mixta v̄l extet
scz aliqd̄ scz aque

Dum magis extet aq̄ mirtū sua v̄l spēs sit
s̄c̄ alias peccaret nihilomin⁹
baptismus valeret

Cozā pb̄o baptismū clericus haud det
s̄c̄ det baptismū .i. clīco scz p̄ntē

Nec p̄ntē viro m̄lier. laic⁹ neq; clero
scz mortis v̄l alias

Quēq; baptiset puta q̄n necē requirat
.i. cleric⁹

Nemo rebaptiset clerus laicus v̄e sacerdos

Null⁹ rebaptisa
re dz aliquē q̄ ri/
te q̄us baptisat⁹
fuit. nec q̄ scit se
rite baptizarum
itez se baptisari
pmittet.

Hocq; scient⁹ agens p̄ leges decapitetur
.i. ius canonicū s̄c̄ punit

Sz grauit⁹ canon tales punit. qz scient⁹
scz baptismū

Aut ignoranter itez q̄ suscipit illum
scz q̄ sic bis baptisat⁹ .i. p̄dicat⁹

Sive ratū tenet hoc baptisat⁹ memoratus
B 3

De Baptismo.

B.^{s. sol^o} .i. dispensauerit
L. Papa nisi dederit ordo nullus sibi detur
^{s. aliquē} .i. cleric^o .i. de iure

Atq; rebaptisans clericus deponitur ipse

^{.i. aliquē bis baptisante vitz in necitate} .i. excoicabit
^{.i. cū graui pena}

De Baptismo
dubio.

Cringes sb. 27. .i. ba
ptisat vitz si es ba
ptisatus ego te nō ba
ptiso S; si nō es ba
ptisat^o ego te bapti
so in noie. p. 2 fi. 2 ff.

Sed laicum pena grauiori ius maledicet

C.^{.i. baptisatū} s^o esse
unctū quem dnbitas tinges sub additione
^{.i. extra necitate mortis}

Cum baptisandus venit absq; necē induens
^{.i. iude^o vl' ali^o} .i. expectabit

Quibus hic octo cathesizadus remanebit

Beneficiū quō symoniace acquirēt **N**.^o .i. d. Symo
nia **I**te **N**.^o plura post **V**igamiā psaitce **I**te quō
aliquē aliq; ē ipso iure suspēsus a **B**eneficio **N**.^o .i. de
Suspensione. **I**te quō in certis casibus aliq; plu
ra **B**eneficia retinere p̄t **N**.^o de prate pape.

Item quō **B**eneficiat^o tenet ad horas canonicas.
N.^o .i. de horis canonicis.

Beneficioꝝ Aliud dicitur religiosum. aliud seclare **R**eligiosū
aliud simplex vt **C**anonicar^o seclaris Aliud duplex vt ab
bacia porat^o vl' aliud hñs iurisditioez. **S**eculare aliud summuz
vt papat^o Aliud mar^o vt epat^o. Aliud mediocrescu duplex vt
dignitas seu psonat^o. vl' aliud hñs curā aiaz. Aliud minus seu
simplex vt canonia. capellania. aduocatoꝝia 2 hmoi. Aliud dicitur
qd nō hz administratōez. 2 isto mō dicitur large **B**eneficiū. 2 ē qñ qd
hz **B**eneficiū nō intitulatū vt s; **C**apellani ad nutū amouibiles

S qñ hñt i titulū aliq; **B**eneficiū cui ē assignata aliq; dos qñtū
cūq; ē simplex **B**eneficiū. dicitur hñc **B**eneficiū cū administratōe fm **B**e.
mi. i. c. d. offi. or. li. vi. **C** **I**te fm **P**a. i. c. dilecto d. pben. **S**i
p̄bēda ē āncxa iuri canonie primū ē spūale 2 primū tpale **S**i nō
non est annexa canonie vtputa quia in ecclia non sunt pben/
de destincere s; oīa cōia. 2 p caplm assignat isti vnū p̄diū in pre
benda 2 alteri aliud vel quid sile. vel etiam si sint distincte. cū
non sunt canonicatib; annexe. quia non est tibi numer^o canonū
eorū tunc est mere tpale 2 p̄t p̄cedi etiā laico ad ipius sustentat
tōem **C** **I**tem **A**ltaria que dantur in titulum perpetuū dicun
tur beneficia. 2 appellatione officij talia altaria intelligunt fm
glo. in de. ij. d. dect. **B**er. in. c. 2. de p̄ces. pben. **S**ecus si non
dantur in titulum quia sic beneficia non dicuntur p̄p̄te.

Item beneficium regulariter vicz ecclesiasticum dari debet per ordinarium nisi ex speciali statuto vel consuetudine ad alius ius pertineat vt sit quado sedes ep̄alis vacat z tunc caplm̄ ali qua beneficia pferat z aliqua non. Item Omnia beneficia vacantia in curia siue dignitates siue psonatus nō nisi per papam pferri possunt. Item p̄ntari a p̄onis sede vacante capitulum p̄ eos admittere z instituire in beneficijs. h̄ nō viuente ep̄o. c. et si caplm̄ de insti. li. vi. Item in sacris ordinatus per ep̄m puideri debet de beneficio. c. cū sc̄dm. de p̄ben. Ad dicendū quando p̄misit talem ordinari per alium. c. si ep̄s d̄ p̄ben. li. vi. Secus esset si haberet suam. vel paternā here ditatem unde posset sustentari fm̄ glo. in. d. c. si ep̄s. Pro mittens alicui puidere de beneficio ecclesiastico non vacante vlt qualitercunq; p̄mittat cū potuerit non t̄. q. tal. p̄missio nulla est. c. de testanda de p̄cel. p̄ben. li. vi. Item recipiens beneficium ecclesiasticū de manu laica est ineligibilis vtz de iure p̄. p̄erea. Inno. in. c. quisquis de elec. Tamen ep̄s p̄t cum eo dispensare fm̄ eundem ar. c. nup de sen. excom Item aliq̄s renūciare b̄nficio p̄t vt alij puidet qn̄ actū renūciatōis nō de ducat in pactū. h̄ ip̄am renūciatōem pure faciat z libere als est symoniaci. Pa. in. c. dilecto de p̄ben. in glo. d. c. r̄.

Item b̄nficiū ecclesiasticū sol̄ clericis nō p̄iugatis z h̄n̄tibz etatem d̄bitā pferri d̄z. Item si in ecclesia statutū iuratiū p papā approbatū q̄ nullū illegitimū ibi p̄moueat. tūc nō ep̄s h̄ sol̄ papa disp̄sare p̄t. Sz si nō esset iuratiū z p̄firmatum tūc ep̄s posset. Item Eps disp̄sare nō p̄t vt illegitimū posset retinere plura b̄nficia simplicia sil. facit. c. is cui. i. R̄. de p̄b̄. li. 6.

Item Eps disp̄sare nō p̄t vt illegitimū viuēte p̄ze suo i ea d̄ ecclesia h̄eat b̄nficiū simplex vlt p̄b̄d̄. z mlt̄ominū canoniciatū. h̄ ip̄o mortuo dicūt aliq̄ q̄ posset disp̄sare ep̄s h̄ nō in il lo qd̄ p̄t habuit imediate. Item h̄ns plura b̄nficia q̄z vnuz sufficit ad sustentatōem non excusatur per dispensatiōem fm̄ Pa. in. c. cum iam dudum de p̄ben. vbi d̄t q̄ habet p̄ indubitate q̄ talis non sit tutus quo ad ecclesiam triumphantē etz dispensatus per papam quando dispensatus est p̄ se z suaz vtilitatem quia in hoc casu non solum alteratur iuris positiuū dispositio. sed etiam xp̄i p̄imonii iniuste dispergitur. Cuz ergo papa non posset alienare bona ecclesie sine ḡui peccato. vt de archid̄. xi. q. 2. Non liceat pape ergo multominus potest d̄ relicentiam alteri dispergendi vt in. c. nuper de re. do. post d̄i.

Et sic conuincitur ratio Inno. in. c. cum ad monasteriū d̄ sta. mo. quia hic non solum violatur ius positiuum sed potius diuinum. Hoc idem tenet Hosti. in. d. c. duduz quē sequit̄ Bo. an. d̄t etz. b. tho. in. ix. quodlibet q. v. q. habere plures p̄ben. das absolute loquendo vlt p̄siderādo est quid de se inordinatus v̄puta quia quis non p̄t in diuersis ecclesijs deſuire q̄bz q̄si p

De Beneficijs. De Bello.

B stipendio p̄bende sunt ordinate vt ministrantib⁹ in eis des̄.
Est et̄ diminutio diuini cult⁹: vñ vnus loco plurimū p̄stituit̄
Est et̄ ineq̄litas vñ vn⁹ h̄z mltra bñficia z al⁹ nō p̄t h̄z vnū
Cōtinet z aliquid defraudatōez volūtati testatorū q̄ vt cert⁹ nu-
 mer⁹ fuentium deputaret talia p̄ulerūt z mltra alia. **E**t nisi
 aliqua circūstātia supueniat q̄ remoueat totalit̄ inordinatiōem
 ei⁹ nunq̄m erit sine pctō. **A**duertendū tñ fm **G**off. q̄ ē triplex
 circūstātia q̄ p̄t remouere talē inordinatiōem ita q̄ disp̄satiō
 sit l̄tima z tur⁹ dispensat⁹. **P**rima ē necessitas puta qz plures
 non inueniunt idonei. **S**ecda ē vtilitas ecclīaz z eoz q̄b p̄sūt
Tercia p̄rogatiua meritorū. nec valet p̄suetudo fm pa. in d.
 c. dudū. **E**t iura sine glose que dicūt valē **I**ntellige dū assunt
 tres immediate p̄dicte circūstātie vñ vna eaz puta. qz pl⁹ va-
 let absens q̄ al⁹ p̄ns vñ p̄ potētia retinēdi plura bñficia sim-
 plicia: h̄ non vt fruct⁹ lucrifaciat sibi ad vtilitatē p̄uarā. vñ ad
 augendū p̄mōniū. vel vt laici⁹ viuāt. vñ vt facili⁹ ad ep̄atū
 vñ maiorē dignitatē possit ascēdē qz cū tali int̄tōe et̄ vnū bñ-
 ficiū h̄z de se ē inordinatū. qz ē h̄ oēm rōez vt in. c. ratio nulla.
 cū ibidē notat⁹ de p̄bē. z est h̄ op⁹ p̄terat⁹ xvi. q. i. c. si **I**te
 bñs bñficiū in cōmēda tenet̄ p̄uare ecclīaz in statu suo nec p̄t
 aliqd. de statu ecclīe minuire h̄ de sup̄fluo p̄t sibi puidere al⁹s
 non. **H**ec pa. in. c. de monachis de p̄ben. **N**otandū q̄ **C**om-
 menda d̄z custodia ecclīe alicui cōmissa. **I**te fruct⁹ bñficiū
 vacantē sunt f̄uādi successorī vñ in vtilitatē ecclīe exp̄dēdi. al⁹s
 s̄ faciētes si sunt capitula. **C**ōuent⁹. collegia vñ singule p̄-
 sone in cathedralib⁹ ecclīis z regularib⁹ vñ collegiat⁹ s̄z suspē-
 si ip̄o facto a bñficio z officio donec plene restituerit̄ q̄cqd̄ p̄ces
 perint. non obstātib⁹ p̄uilegijs vñ p̄suetudinib⁹ vñ statut⁹. et̄
 iuramēto vñ sedis aplice auctoritate firmat⁹. c. qz sepe de elec-
 ti. vi. **I**te iniuste possidentes bñficia ecclīastica tenent̄ resi-
 gnare in man⁹ illi⁹ q̄ p̄t recipere resignatiōem. vñ si essent in arti-
 culo mortis alicui alteri recipienti eam nōie illi⁹ cui est faciēda
 scdm̄ **I**nno. **E**tiaz tenet̄ fruct⁹ p̄ceptos restituere. de renū. c.
 post transitōem s̄ rursus.

Quoniam inustum dū vis accedere bellū
 Aut iustum. peccas p̄gens dñi sine iussu
.i. obediētiā dato

Subditus a dño cōpulsus visere bellum
.i. intrare
.i. sine pctō nec restitu-
ere tenetur

Ignorans iustū dubitans accedere posset
scz intrāri bellū

Iniustū constās prozsus non p̄gere debet

Quinq; requirunt vt bellum sit iustū. yā? Bellum iustū
cant anim⁹ psonaue causa. Principis autē res quoq; p qb
extat (Persona) scz secularis n̄ ecclīastica (Causa) scz vt pp̄
necessitatē z vt pap habeat pugnet (Anim⁹) scz vt non fiat ex
odio. inuidia. vltione vel cupiditate. s; ppter caritatem. iustici
am z obedientiā (Auctoritas) scz ecclīe vel p̄ncipis (Res). i.
vt sit. p reb; repetendis vel p defensiōe patrie. Quāuis igitur
vt d̄r wil. in glo. bellū sit iustū in q̄tuor; p̄mis. si tū res subit
quia p reb; repetendis factū est non tenet qui monit bellū re/
sistere qd̄ ibi cepit. nisi cepit vel d̄nificauerit aduersariū suū
vltra q̄s abundat ille de suo iniuste aut ille aduersari⁹ suus d̄n
nificauerat eum. z hoc sic dico s̄m iudiciū fori penitēcialis.

.i. in castellās .s. ecclīa

Eccliam vallās pugnans ab ea fugit hostes

.s. impugnās .s. ecclīa

Aut iustos hostes: nō defendet in illa

.s. eccliam .i. in castellā do

Hanc quia vallando pugnās ab ea violauit

.i. cū ca vicualia .s. impugnādi hostes q̄scūq;

Sic cūctos victus ibi latos hac ratione

.i. non peccāt

Iusti si rapiant hostes. peccare negant

.i. in castellaras .i. incendens

In bello iusto nō vallatas quis adurens

.i. emendare tenet

Ecclias ipas exposito. sibi reddet

.i. ecclias .s. i bello iusto .i. de iure nō tenet

Vallatas vrēs z casu restituat nil

.s. in bello iusto .s. ecclīis .i. p rapinā sublata

Raptores reddēt ab eis p singlā capta

.i. auroitate .s. spoliare ecclias .s. ep̄i l' supioris eius d̄e

Aiditione sit hoc plati spūalis

.i. ab ecclīis .i. vicualia .s. i bello iusto sine pctō

His hostes iusti victū deferre valebunt

In bello licito nulli spoliēt amici

Aut qui nil nocuit vt subdita gens miserorū

.i. aliqd̄ .s. in p̄tia

In bello iusto rapiēs quid cleric⁹ illic

.i. iuste .s. n̄ cleric⁹ .s. cleric⁹

Reddere post dz nisi sic bellās daret illi

Antonin⁹ 2° pte 3^e
pt̄ ti. 25. c. xi. circa fi
nē d̄r q̄ i bello iusto
villā l' cast̄r icēdēs s̄
ibi ecclīa icāte p̄bu
raf z ē molestū ei nō
ē excōicat⁹ h̄ d̄nūm
restituet.

(Et cān). i. q̄n iuste
hostes suoz aduersa
rioz machinas incē
dūt. z post ecclīa tali
igne icēdebat. z q̄s
opib; rei licite.

Nota si h̄rū fiat
i iusto bello videtur
impū z inhonestū.

De Bello. De Bigamia.

B Clericus in bello licito nullum p̄imendo
.i. in bello

Nec mutilās aliquē nec mortis causa reptus
.i. irregularis s̄ est

Non ē infamis tñ illicitum subeunti
s̄ aliq̄s i bello iusto

Ordo nec detur. p̄ eū licet haud perimatur
s̄ z̄ iduce alios sine irregu-
laritate

Clericus ad bellū iustū disponere posset

Cum liceat nulli temptare deū. phibetur
.i. tā late q̄ eccl̄asticz .i. auroratē .i. dare

In omnibus ex iure ditōem ferre duell̄
.i. necitatis .i. patrie

Causa quacunq; v̄l cōsuetudine stante
.i. in duello pugnātibz

His dans auxiliū seu consiliūq; fauorē
.i. duellātibz .i. sac̄dos

Illis z̄ flamē bñdicens ip̄e duello
.i. post .i. aliq̄ duellātibz .i. irregulares .i. aliq̄ duellātibz

Deciso quoq; sunt irreg. seu mutilato

In sequētibz patēt octo mōi bigamie p̄ q̄s aliq̄s
phibēt ordiari. z̄ priuā libertate ecclesiastica.
.i. p̄ binas bñdictōes aut plures .i. marit̄atē
.i. nuptias aut m̄rimōm

Prim⁹ modus.

Multiplicādo thoz̄ cor̄es his mox biga⁹ fit
.i. ābas v̄roēs v̄l plures suc. s̄ z̄ alterā an̄ ba-
cessue v̄l simul p̄rimum

Aut capit has ante baptismū v̄l reliquas post
s̄ p̄us .i. rite z̄ t̄me

Sec⁹ modus.

Aut vnā iure capias aliam quoq; facto
.i. successiue .i. p̄mā z̄ sedam

(facto). i. in aliq̄ ca-
su iure phibito. v̄l
pura qz p̄sanguinei
v̄l affines ex̄ntes. et
sic de alijs phibitis
in iure.

Tpe diuerso noscens carnalif ip̄as
s̄ sumas .i. in cāu iure phibito s̄ aliā
.i. vnā

Tercius modus

Aut ambas facto sil. aut de iure ve facto
.i. s̄as in m̄rimōtio

Quart⁹ modus

Prefatas carne si noueris. aut viduā que
.i. in m̄rimō .i. cognita
Cognita sit de te. mare detur pata priorē

De Bigamia.

L Teq; sciente nō si rupte nupseris vnq;
.i. carnali

Quā post cogscēs bigamus tu verus haberis
.i. vxore .i. adulterā .i. sine dubio

L Sic coiens ppria quā mechā rite sciebas
.i. dispēlac pē f3. b. tho. z Jo. an. z pe. v̄ pal.
.i. difficult. f. bigamis singul. p ordib; suscipiēdis

Dispensat q̄uit cum dictis papa nec alter
.i. subdyaconatu dyaconatu p̄briatu
s^e bigam^o ē .i. corrupte m̄licī .i. nubēs corrupte

Ordine quis sacro rupte nubēs. ve pfessus
s^e bigam^o fit .i. full' dicitōis

L Nubens ancille seu cum vili muliere

Vt ioculatrice vl' que spectacula seruat
.i. aliq̄ p̄dictay quā nouer; carnalit

Quāuis sit v̄go pelleris ab ordine sacro
.i. solo v3. 28. d. Si q̄s viduā

Presul in hoc cāu dispēfat iure docēte
.i. cūcti sup̄dicti s^e nō obstāre p̄suetudine sub
pena excoīcatōis extra co. al
tercatōis li. vi.

L Tonsurā bigami phibent radere iure
.i. seclari v3 pp̄ f̄ carōez qz x̄p̄s sibi eccliaz tan
q̄ vnica sp̄saz desposauit quā vni
cū z vez m̄f̄monii f̄cat

Aq; foro. secl. p̄sus redduntur in omni
.i. m̄licib; siue maritat; vl' als corrupt; vl' nō corrupt; s^e ex̄b
.i. extra m̄f̄monii

Qum mult; fornicās nec bigamus reputat
.i. q̄s tāq; vxores p̄guit

Sed multis coiens sub coniugio bigamus fit
.i. iure d̄ bigāia

Sic modos alios bigamie respice supra

Dubit de facto cui nubens iure vetante
.i. alicui

Coefacto) id est in cāu iure phibito vt contrahētes in gradu
consanguinitatis phibito. vl' affinitatis vl' in sp̄ali cognati
one. z c̄is. castib; legitime phibit;.

¶ De blasphemjs.

B XIII
Quint^o modus

Sept^o modus.

Septim^o mod^o.

Octauus mod^o:

Null^o fit bigā^o
p̄scēs plures vxores
alioz viroz extra ma
trimo^m aut als m̄lic
res. f̄ solū in m̄f̄mo
nio p̄stitur^o fit biga
m^o diuerf̄ mōis sup̄
dictis.

Quid sit d̄ facto
p̄trahere.

Blasphie. Capso. caren. Ca? epō rē. Cleric?

Q

Blaspheumus in deū vel in sanctos eius quo/
modo punit **R**. in peccato Ire. Item pleni?
in pyfano de Maledictione.

Ampfores quō peccāt **R**. post finem
de vsuris **¶** Arena quid sit **R**. j. de in
dulgētijs. 7 septena 7 quadragena. s. ltr
ibidem. **¶** Censure epōz Colonien. ex statutis
eoz collecte patent post finē libri. p. saice:

¶ Clamdestinū matrimoniū vide. j. de impe/
dimento ligatōis 7 d legitimis filijs. Itē quō
clamdestinū cōtrahētes sunt in pluribus dyo/
cesib? excōicati vide infra de casibus epī de cō/
suetudine ibidē p. saice. **¶** Casus epī de iure 7 de
approbata cōsuetudine 7 de cōi consuetudine
cuiuslibet dyocesib? **R**. j. de Epō:

De clericis.

Cleric? pdit p/
uilegium cleri/
cale in duobus

.i. clericali

Deposita veste iā clericus arma resumens
.i. vestē clericale

Ter post admonitus nec sic hāc ipē reponat
.i. cleric?

Ex hoc amittit insignia tradita clero

.i. insignia clerici

.i. cleric?

Hec etiam pdit q̄suis hic non moneatur

.i. crudelitas .i. clericū

Dū putatizannis p eum patrata notatur

.i. irregularis

Clericus infamis licet est vel sit maledictus

Aut sit depositus vel suspensus neq; pdit

Cleri fulgozem uisi dum solenniter extat

Ordine p̄natus.

Census dictoz p̄sum est q; clericis vel ordinat? p̄dictis
censuris grauat?. vel aliqua illaz non pdit p̄uilegiū clericale.

¶ De Cōione digna **R**. infra Eucaristia.

Sit simplex humilis cōfessio pura fidelis
s^c sic

Atq; frequens nuda discreta libēs verecūda

**Nota. i. p̄ditio/
nes q̄s p̄fitendo
q̄s p̄seruare debz**

In integra secreta. lachrymabilis accelerata
Fortis et accusans et sit pere parata

In casibus quatuor tenet quis animum confiteri. Primo ratione scilicet
cramenti quod vult coiccare vel celebrare. Secundo ratione periculi mortis
Tercio ratione conscientie vel si dicat sibi conscientia quod statim confiteatur.
Quarto ratione copie confessoris vel si non sperat sibi amplius illo anno
copiam confessoris occurrere quam modo habet. Vel si habet casum de quo
solum papa habet absolueret. et habet iam copiam penitentiarum eius.

Quoniam christum sumes mandaris ab ante fateri
eucharistiam .i. f. m. b. thoma .i. mortalia
.i. necessitas celebrandi l' coi .i. sacerdotis confessoris quod
candi saltem non occurrat. al' sufficit contritio vicia
quod necessitas celebrandi oc
curreret vel copia sacerdo
tis abesset

Ad sumendum eu
charistie sacram
tenet quis confi
teri sed non ad alia
sacramenta.

Quoniam necesse necesse. aut copia flaminis assit
.i. periculo

Sic casu mortis debes instante fateri
.i. ab ecclesia

Naud tibi precipias alias nisi transeat annus
.i. recipiendis et ministrandis .i. contritio .i. cordis

Sufficit in reliquis sacramentis dolor intus

Notandum quod confessio mentalis que deo fit est de iure naturali
et ulla sufficiebat ante incarnationem christi. Confessio vero vocalis post
incarnationem christi fieri debet homini vicario christi. In hoc enim quod
christus ministris sacramentorum dedit preterea ligandi et solvendi in si
nuavit confessionem eis tanquam iudicibus debere fieri. Sic ergo christus
instituit confessionem tacite. sed apostoli promulgaverunt eam expresse.
Omnis enim in contritione dimittat peccatum. tamen confessio vocalis est ne
cessaria. vel in re quam habet oportunitas. vel in proposito quam est articu
lus necessitatis excludit non pro tempore religionis. Et ista ne
cessitas confitendi post contritionem non est in tali casu propter necessitatem
remedii. cum peccatum iam dimissum sit. sed propter obligationem precepti.
Confessio enim et satisfactio non solum necessarie sunt propter recordationem
actum in iudicio dei. sed etiam in iudicio ecclesie. **S**ed et confessio vo
calis cum sit inter precepta affirmativa non obligat nisi pro loco et tpe
Ecclesia autem determinavit in decretalibus quod homo confiteatur semel in
anno. quod semel in anno habet quilibet de necessitate coiccare.

.i. que habet per
fertim sacz

Stas in mortali quis fungens ordie capto
.i. mortali s' h' non actu confessus f. m. b. thoma

Peccat mortale nisi contritus prius extet

Li

De Confessoribus & Confessione.

Cōditōes q̄s con-
fessor habebit.
Alta alia p̄fes-
sorem p̄cernētia
X̄. supra in **A**
quasi p̄ totū
Quattuor s̄t ca-
sus quib' opor-
tet p̄fessionē pri-
us factā iterare
Prim' casus.

Sec' casus.

Isti duo casus
p̄cernūt p̄fite'tez

reprobaf. .f. ab au-
tēnt' scis doctoribz
signē a brō thōa & a
dño Alberto mag.
Tria requirunt
ad debitum con-
fessorem.

Confessor dulcis affabil' atq; suavis
s' sit erga p̄fite'tes
Prudēs discretus tacitus pius atq; benign'
.f. p̄niaz p̄ p̄fite'tibz

Cōsolans tristes fort' portare patus
Cōfessor vel sacerdos p̄pius quis sit. **X**̄. supra i
A. de absoluteone. §. **E**t flamen p̄pius. &c.

Quattuor ex causis iterato iure fateris
.f. p̄m' casus ē .i. ablata viz ab epō p̄fessore
Aū discernēdi sit mota scientia culpam
.f. tu p̄fessor

Vtputa mortale nec noueris aut veniale

Et paucos iuris posses discernere casus

2 casus ē .f. tu p̄fessor s' vl' .i. excōicat' maiore

Aut sis suspēsus interdictus maledictus

p̄m' casus ē .i. p̄fite'tes .f. p̄fiteri aliq' mozo-
rale z illō tacendo

Qum mortale taces cū scitu seu verear'
sec' casus ē .f. p̄te .i. p̄nā .i. intūcta

Aut fuerint sp̄reta p̄sus penalia iuncta
.f. p̄niam

Vl' sis oblitus nil curās neglig' ip̄am

.i. iterato p̄fiteri dz fm ali q̄s
s' existat p̄fite'tes

Sic nec p̄tritus. sed z hic casus reprobaf

.f. ad securitatē p̄scie .i. seq̄ntibz .i. aliq̄s

Aptus p̄fessor neq̄t his sine q̄s tribus esse

.f. magno .f. p̄ cōfessore faciēda

Alberto fante sunt inq̄sitio cauta

.i. p̄nā intūgēda .f. p̄fessorz .i. discernēdi

Penaq; discreta ve sciētia cernere culpam

De celatione p̄fessionis **X**̄. j. littera **P**. de pecca-

to gula. **I**tem in **T**. de restificatōe.

Si p̄fite'tes nesciat singla dice' p̄fessor i ḡnali p̄fite'ti oia vl'

aliq' pctā p̄pōat. l' p̄fessor ip̄e iuxta tenorē seq̄ntiū p̄suū singla

l' aliq' ad modū p̄fessōis exp̄mar cū ē cūltārijs agḡuātibz fm

q̄d expedie viderit. z caute fiat ne i p̄ponēdo pctā scandalizet

Idem q̄ dicitōes cōfite'tez bñ attēdat.

s' hi q̄nq; sensus hōis in quibz peccat

Quinq; sensus.

Visus z auditus cū tactu gustus z odor

De Confessione q̄ad singulā peccata.

Lurīa rīcīa hīa cīdīa .i. inuidīa
Lur. z aua. sup. ac. inuidus ira gula

Qnū crede deū nec iures vana p̄ ip̄m

Sabbata sanctifices habeas in honore p̄ntes

.i. nec effectu nec volūrate z c̄ys oibz p̄ceptis

Nō sis occisor fur mechus testis iniquus

Alteri^o nuptā nec rē cupias alienā

Libesi plurus aut sit transgressio voti

Aut fuit ecclīe vetiti transgressio queras

Septem sacramenta ecclīe.

nsim^o firmatio charistia .i. extrema

do itentia

Bap. con. oz. est eu. pen. dat̄ vnctio p̄ iugū q̄s

.i. ad pctm̄ .i. in pctm̄ .i. cooq̄atōis .i. laudās pctōre

.i. receptor malefactorz

Fussio p̄ siliū p̄ sensus palpo recursus

vīgī crimie furti v̄l rapine lociādo eos .i. rē raptā l̄furatāz

.i. vidēs furtū fieri z possz īpedire

.i. dñi possēt

Participās mut^o nō obstans nō māifestans

.i. luxuria cū bestia

.i. innatural mod^o ī cōcubitu viri

z mulieris extra debiti vas

Bestia cū zodoma situs ac est vasis abusus

s^c est

.i. sacrilegū qd̄ est luxuria cum

spūali p̄sona

Dollicies quartū. dic sacrilegū quasi tale

.i. luxuriā p̄ oppressiōe .i. luxuriā cū sibi .i. defloratōes v̄gī/

atrinente qualif/ nis dolose v̄l sc̄yio

cunqz

lentus

Aviolatorē sic incestū quoqz stuprum

.i. p̄re grauitate peccati

Clamant ad dñm de terza crimina quinqz

.i. i. ois .i. pctm̄ sodomie .i. volūcāria .i. iniusta

Vsura. zodoma. merces. homicidia preda

.i. īpugñio p̄ritat̄ agnite .i. sup̄ mia dei s. d̄ mia dī z sic p̄se/

uerat in pctis

Impugnās v̄ez p̄sumens. sp̄c̄qz relinquens

.i. obstinatio in pctis s. gr̄e fratne .i. finalit̄

Acinduratus. post inuidus. impenitēs qz

C ij

Q XVI

Septē mortalia
Decem p̄cepta.

Cvetitū. .i. p̄ceptū vīc
teinnij celebratōis fe
stoz ecclīe l'ozonum
seu vitatōis exōica
toz aut familiarita
tis cum iudeis et de
omissione misse i dñi
ca. zc.

Pctā aliena. i. g.
Intellect^o hoz v̄lu
um duoz pleni^o p̄z p
plam in lra p̄ post
pctm̄ auaricie.

Pctā q̄tuoz p̄ na
tyram.

Pctā q̄tuoz cla
mantia ad dñm

Nota q̄ pp̄rie z
ex sacra septura sunt
tria pctā clamāriā v̄z
sodomia. homicidia
z merces retenta.

Peccata in sp̄m̄
sanctum.

De Confessione quoad singula pctā.

- Octo virtutines** **Q** .s. ab amore mūdi .i. ab adīe carnaliū voluptatū diuītarū z
 pprie excellentie
Mens paup. mitis. lugēs. miserens sociat
 .s. q̄ p̄bēdit fidē spem z caritatē .i. p̄secutio p̄p̄ iusticiā
Iusticiā pete. par. cor mūdū. persequerisq̄
 ientia siliū citudo entia
- Septē dōa spūs** **S**ap. con. for. ti. sci. pietas his iūgis z intel
 mor lectū
Nora p̄ intellectū p̄stā de^o p̄ illuminatōem de^o audit^o in
 septura. Per sapiam agnoscat̄ experimento. Per sciāz reproba/
 mus malū z eligim^o bonū. Per consiliū cauem^o picula q̄ sunt
 in seculo. Per pietatē deū colim^o sacra septurā veneramur et
 p̄ximū honoram^o. Per timorē filialē diligim^o deū p̄ se. Per
 fortitudinē sustinem^o aduersa z accidiām depellimus.
 .s. infirmos .s. a captiuitate .i. hospī .i. sepelio
 cio scipio mortuos
- Op̄a misericordie cor
 poralia septēz.** **V**isito potō cibo redimo tego colligo condo
 .s. dubitā .s. deliquitē .s. tristes .s. p̄ inimic^o
 .i. corrige .s. inscios .s. p̄cedēt .s. inspectos
 z p̄cedūb^o
- Septēz op̄a mi/
 sc̄ia spūalia
 Tres aīe vires.** **C**onsule cede doce solare remitte fer ora
 s^o sunt .i. memoria
Tres vires anime. mēoz vt ratioq̄ voluntas
 .i. obīa .i. ptas suctudo ritas cicozdia .i. peccādi .i. intē
 ritas licitas cio recta
- Duodeciz p̄silia
 p̄fectionis.** **O**b paup. man. cas. ca. mis. simp. occasio. recti
 .i. p̄formitas in ope citudo .i. fraterna
- Duodecim arti/
 culi fidei catho/
 lice.** **H**is conformedatur solli. correctio fratris
Articuli fidei cunctis constant duodeni
 .s. p̄ p̄fessōrē in q̄rēdū situr p̄fitens sortileg^o. zc̄.
- Diuerse circūstā
 tie peccatorum.** **H**inc stat sortilegus z diuīnatio multa
Quis quid vbi quib^o auxilijs cur quō quū
Quis quid vbi quib^o auxilijs cur quō quū
- Alio^o circūstan
 tie sic habent.** **A**ggrauat ordo locus mora cā scientia tps
Aucta pusilla mod^o culpe genus z stat^o altus
Conditio numerus etas z scandala sexus
Confessam culpaz nemo iurando p̄stet qd
 nō habeat **N^o**. de Iuramento.
Item de septē peccatis mortalibus z suis specieb^o
 in particulari **N^o**. infra in littera p̄.

De Cognatōe triplici signāter spūali.

H cōfessorē reseret sepe fatenti
.i. p. maiore p̄mitōe b̄nda .i. p̄fiteri sibi
.i. p̄fiteri v̄l h̄ois

Juditiū xp̄i sua mors ⁊ gl̄ia celi
.i. p̄petuo īstigēd⁹ .i. p̄ p̄cc̄is .i. q̄ ē instabilitas oīm q̄
n̄ris sunt in mūdo

Accolor inferni mors xp̄i fraus quoq; mūdi
Nā cura vigili sunt meditanda sibi
.i. p̄tās

Claues ecclie. soluendi visq; ligandi
viz int̄ mortale ⁊ nō mortale int̄ lep̄rā ⁊ non lep̄rā. ⁊c.
Ac discernendi sunt ip̄a scientia cleri

Contrito culpā deus indulget tibi solus
.i. tu sac̄dos sup̄ frā
Iuste dū quēq; soluisq; ligas sacer. istic
.i. approbat

Claue nec errante celestis curia firmat
.i. sic dicta .i. q̄dā s̄c̄ ⁊ p̄gnatio

St tibi carnalis cognatio spūalis
viz p̄gnatio .i. d̄r .i. tali nōie viz p̄gnatio legal̄
Et ⁊ legalis. fore fertur adoptio tal̄
.i. p̄gnatio s̄c̄ ēē .i. affinitas .i. p̄sanguinitate q̄ et̄ car
nalis d̄r p̄gnatio

Carnalis fert̄ affinis. sanguine iuncto
.i. de sacro fonte puez .i. p̄ p̄gnata p
cundē maritū

Ipse leuansq; sua cōiūx carnalit̄ acta
.i. ab eis t̄n̄nati .i. p̄iuncti s̄c̄ puero

Suntq; sui pueri iūcti sic rite leuato
.i. leuato

Nullus dicit̄ sibi nubere iure sit aptus
.i. cognita p̄us

Ipse leuansq; sua cōiūx carnalit̄ acta
.i. nec cū p̄nec cū m̄re .i. pueri

Nubere non p̄nt quoq; parente leuati
sc̄z p̄ dicit̄ q̄ncq; q̄dib; spūal̄ p̄gnatōis s̄c̄ decretalū

Istis nec plura dat sextus iure cauenda

Cunctos rite gradus. ⁊c. patēt infra ilitte
ra **I**de impedimēto spūal̄ cognatōis vbi nūe
rantur idem gradus cū baptizante ⁊c.

Q XVII
Novissima h̄ois

Due sūt claves
ecclesie.

Nota quō intel
ligit̄ **Q**dcūq; li
gaueris ⁊c.

Tres cognatōes
que p̄hibent m̄ri
monū p̄hendū
⁊ dirimunt con
tractū in cert̄ca
sibus.

Chorea. Cōfirmatio.

Chic notatur immediate supra cognatio spūalis que fit in baptisino inf leuantē z leuatū baptisantem z baptisatū. zc
In pfirmatōe int tenentem z tentum zc. habet qlibet cognatio ista quinqz dñas fm sextū. nec plures nec pauciores

Plures rite pbāt vt dum sit copula carnis
.i. iurispit
.i. in fornicatōe *.i. spūalis*

Extra pinguū non fit pgnatio talis

.i. pbabil⁹ s^c eē ex fornicario coitu

Tutus esse datur cognatio spūalis

.i. pclusiue *.i. i iudicio aīe*

Fert anthoninus. finaliter huncqz teneto

Item quō spūales cognati pnt p̄here inter se **X^o**
**I. in lra J. de impedimēto m̄timonij cōtracti dī
 minuendi.**

Persones sacre. sacra tpa vel loca sacra

.i. ibonell⁹ z ipudic⁹ *.i. impudico*
.i. et impudic⁹

Hec dñs albert⁹ Turpia verba. malus gestus cuz carnie tact⁹

.i. mala *s^c eē*

De Choreia.

Falsa libido sil faciunt mortale choream

Item Choreia p̄t fieri sine mortali si nullum hoz
 que supra hic ponunt adest.

.i. vt pfirmatōez *.i. d̄ necitate* *.i. q̄ ad eē h̄ de bñ esse qz*
accipias *hō saluari p̄ sū pfirmatōe*

Ut cōfirmeris non credo necē salutis

.i. in pfirmatōe

**Quinqz st⁹ d̄ sb
 stātia pfirmari
 onis.**

Hicqz necē datur verboz formaqz p̄sul

Intentus. crisma. frontis. crismatio sacra

.i. nō ē necē pfirmā dū eē ieiunū nec eū teneri ab aliquo

**Tria sunt debñ
 esse pfirmatōis.**

LTe pfirmandū fore ieiunū quoqz tentum

*.i. nō sunt singla p̄dicta de suba cōs
 firmatōis*

Aut pannū capiti nō credo necē ligari

s^c nō tñ sferior *.i. pfirmet*

[Pb² vt firmet sibi posset tradere papa

O *.i. q̄m qz* *.i. pfirmatio*

odo. baptisinus. firmatio nō iterent

Cōfirmatio. Cōfīa erronea. Cōsiliatio

CXVIII

Quisq; sciens iterat hunc sol^o papa reponit
.i. scientē .f. z difficultē .i. aliquē .f. ad pfirmatōem

Nō cōfirmatus peccat si quē tenet ip̄e
.i. ad pfirmatōem .f. tuū .f. tuā

Non teneas p̄riū natū fr̄em ve sorozem
.i. tā p̄pinq̄ p̄anguitatis

Sufficit vt iūgant vos ip̄os vincula carnis
.i. p̄us esse .i. d̄ necitate iur̄z h̄ ē debene esse.

Te pfirmatū nullus vult ordo necesse

Conscientia fit erronea septem modis **XV. .f.** post
Ex cōmunicatōes.

Quattuor ex causis en templū cōsiliatur
.i. ec̄ns in ecclia .f. eccīam .i. recōsiliat

Interfect^o hō p̄rixā polluit ip̄am
.f. b̄ūan^o .f. vt ecclia i. digeat
reconsiliatioe

Sanguis z effusus ḡuit̄ ritādo nocebit
s^o se occidens in ecclia

Nō tñ occisus ex casu. nec furiosus
.i. aliquē .i. recōsiliat

Sed vi quē capiens ab eadē nō resecret
.i. in ecclia

Sic templo quēq; p̄mens nō est anathema
.f. factū in ecclia .f. simplicē z .f. aliquaz ibi
fornicatōez factam

Propter adulteriū seu luxuriā z odiam
.f. carnalit̄ in ecclia .f. eccliam

Noscens siue suā mulierem polluit ip̄am
.f. p̄dicta .i. recōsiliāda

Nō latent illa necerit post cōsiliāda
s^o dū fuerit actu .f. i ecclia .f. anathēa s^o fuit .i. ex cōdicat^o
maiore

Libumatur v̄l in hac. fuit h̄acve sacrās anathēa
.f. ime^o ip̄i ecclie sine aliq̄ pariete .s^o fore .f. si p̄dicta p̄pha
na fierēt in eis

Iunctaq; sic cimiteria noscas cōsiliāda

Censent̄ cimiteria singula iure p̄phana

C iij

Nō or ordinādū
necō p̄us confir
matum esse.

Sunt q̄tuor ca
sus q̄b^o ecclia re
cōsiliari d̄z.

Primus casus.

Sec̄d̄s casus.

rv̄. q. liij. Si quis
sz ē miore ex cōdicat^o
**z ē casus ep̄o refua/
r^o d̄ p̄sue^{ne} a p̄phara**
Tercius casus.

Quart^o casus.
Sūta ē **E**cclia recō
siliāda ē si ex cōdicat^o
maiore fuit sepult^o ī
ea v̄l si ep̄s ex cōdicat^o
tus p̄secrauit eam.

Cosiliatio et Recōsecratio ecclesie.

Q

.i. ecclesia exite polluta sup̄ dicit̄ s̄ cimiterio polluto non pol-
modis luit ecclesia

Tēplo polluto sibi iuncto. nō vicēversa

.i. cimiteriū .i. cimitētia .i. dicit̄ dñt

Si paries medi^o h̄ diuidit hinc duo san̄t

.i. cimitēcio diuiso p̄ pietē .i. cimiteriū

Vno polluto. reliquū tunc non violatur

.i. cimitēcio polluto .i. recōsiliato

Licet corpa nō tumules in eo nisi cōsiliato

Quætera vide j. de sacrilegio ⁊ in l̄a **E. de Casib⁹**

epi. Et infra de sepultura ecclesiastica.

.i. aliq̄

.i. destructa

Tribus ex cau-
sis debet ecclesia re-
consecrari.

Si fuit ecclesia maiori pte relapsa

.i. p̄ maiore pte

Vl sic vsta fuit itez de iure sacra^t

s̄ si

.i. ecclesia q̄ tē silr recōsecrabit

Secūda causa.

Maiori pte vl cōstiterit repata

.i. in aliq̄ ecclesia vl als

s̄ ⁊ sic p̄secrē

Tercia causa

Nec parēt signa qd̄ erat qñq; sacra^t

.i. dā^t vl sit

Altaris p̄secratio

Angulus altaris quo cōsecratio fert̄

.i. q̄ tuoz angloz

.i. q̄ tuoz dñ^o pōit sup̄ 4° stipes

Extra de p̄secratioe
ecclesie. c. ad hoc 2. c.
q̄ in dubijs.

Si q̄s fractus erat ve stipes motus capital^t

.i. remoto

Aut moto lapide puo fractoue sigillo

.i. lapide vl sigillo

.i. altaris

Sub quo relliquie cōdunt̄. mēsaue fracta

Dico notabilē sit vl mutata ve rupta

His cunctis fatis altare scias resecrandū

.i. altaris

.i. dñi repat

Forma prior peric̄s repando post resecrē

.i. sup̄toz altaris

Mēsaq; tota p̄t transferi dñi manet herēs

.i. mēsa

.i. p̄glutiata

.i. p̄ hoc

Nec toti masse cōpacta ne hinc resecrē

.i. altare

.i. p̄ ep̄m

Altaria q̄b; de q̄da /
ri ⁊ h̄mōi celebraue
runt nō indigēt recō-
secratioe nec reconsi-
ciatioe.

Hoc sine relliquijs p̄hibet̄ iure sacra^ri

.i. sepulchra sc̄toz

.i. alia sepulchra mortuoz

Sup̄ busta sacra. sup̄ haud sacra n̄ celebrat̄

Q̄ſectio Altaris. Vasoꝝ ⁊ vestiũ sacraꝝ.

.s. in ecclia v'l alibi rite sacrati

Presul vt altare quis destruat annuet ip̄e
.s. alrae .s. in ecclia videlicet p̄structiones

Q̄ XIX

Atq; q̄ hoc fiat p̄sul consentiat ante
*.s. sacras .i. sacrata .s. sacras altaris
v'z calix patena ⁊ s'illa*

Vestēs vasa sacra pallas cōfracta reformās
*.s. in q̄libet dictoꝝ .s. forma q̄ d̄r qñ res retinet singulas
suas p̄es p̄ncipales*

Dũ remanet vera substantia nō refecantur
.i. calicē patenā ⁊ s'illa

Vas sacꝝ violas ad opus fungēs laycale
s' violas mō p̄dicto .s. ad cl̄tũ d̄nũ sacras

Aut reliquũ sacꝝ puta vestes vel similes res
*sq; vt aliq̄ reconsecratōe idigeāt .i. public' laycus
quia nulla*

Talia non violat si non sacer attigit illa
.s. p̄dictis sacratis

Illis cōfractis modicum nec ob id refecant
Si modica ps calicē pedis aut ciph' scz p̄s sup̄ioris calicē
*refecione idigz sine aliq̄ tñ remotōe sup̄ioris p̄is a pede p̄secrat
rus manz Itē si eēt pars calicis p̄ iuncturā cornatīle imposita
⁊ aliquis postea separet a ciph'o q̄uis non eēt fractura aliq̄ in
digeret reconsecratōe **Hec Antho.***

.s. ad locũ mūdũ

Vestēs cōsumptas sacras vrendo reponas

Non nisi confracta laicis vēdas sacra vasa
necitate .i. symoniac' s' ec

Absq; necē sacꝝ vas vendens symō emens fit
.i. p̄ vim .i. aliq̄s .i. iudicij v'l s'illi

Quom vi qd torquet quis i officio religat?
.i. crimē p̄cussōis .i. iniure

Cōcussum crimē hoc iure scias fore. siue
*.i. obligat' ad aliq̄d officij gratis exhibendũ
s' tūcillb .i. nisi recipiat pecuniā*

Debēs officij nō implet. fert nisi nummum
.s. q̄cunq; in officio exi's .s. sibi rō eiusticie faciende

Extoꝝq; aut quid tñ inde stipēdia subsunt
s' aliq̄s .i. a licito accusatōis iudicio

Accusans p̄cio vel ab illo quis male cessat
.i. i ordie qñ dat ab ep̄o .i. symonia .s. volūtariũ ⁊ s' i iudicō

Ordine cōmissus symon ungas homicidā

**Quattuor mo/
dis fit crimē cō/
cussionis.
Primum.**

Scdm.

Tercium.

Quartum.

**Crimina enoz/
mia s'z tria.**

De Crimine multiplici. De Decimis.

Duic heresim socia q̄ sūt enozmia dicta
.f. quālibet .f. crimina de iure diuino
.f. habita z bñda .f. ordinatos z ordi
dinandos

Tollūt nā bñficia p̄uant ordine cūctos
.f. crimen .i. symonia cōmissa .i. bñficiū

In isto crimine n̄
est p̄dicta pena.
Nota q̄n̄ q̄s tene
tur aliū accusa
re criminofum.

Ast aliud symō factus circa benefici
.i. bñficio eodē .i. talisymoniaco

Nō dispēset in eo cū symone tali

Pite pbare valens crimē qd̄ h̄gere scitur
.f. rpalū .f. corruptelā

In corruptelā rez seu spūalem

Dois populi tunc accusare teneris
.f. quicunqz .f. ne iure glaris fiat

Clericus haud dicat nec psulat vñ sequat̄
.f. corp̄alis .i. mutilatio membri

Wors indirecte directe seu mutilatus

Cetera quere in lēa **T** de Testatione.

Culpa lata z culpa leuis ac leuissima que sit **R**e
infra de Restituratione.

Debitū coniugale p̄ post Diuortiu. z quō reddi dz
vide post diuortium z s̄. de Impedimētis in plu
bus locis.
.i. cōsuetudo .f. q̄ debēt ex negotiāte artificio scāa ex mē
licia seu venatōe z h̄mōi .i. excusat

De triplici decia
d̄nti mō danda

Ds psonales decias dare sepe recusat
.f. psonales

Ast vbi mos petit has tūc d̄ licit̄ t̄buāt
.f. psonales decias d̄ opib̄ suis ipudic̄z lucrāz .f. exñtes ocelli

Sz meretrix p̄stet sil̄ histrio non manifesti

Nota d̄ rapia furto vsura z d̄ lucrāz p̄ ludū d̄ symonia z
d̄ iniusta exactōe nō d̄ iniusta snia de iniusto belloz h̄mōi q̄ lu
cite quis tenere non p̄t h̄ restituere tenef.
s̄ sint s̄ sint .f. q̄cūqz et̄z si seie iniusto foret sc̄iata

Iusta v̄l iniusta decia b̄nt p̄ dia semper

Des xp̄icole sil̄ omne genus decimabunt
.f. tā laici q̄ eccl̄iastici .f. cuiuscūqz lecte .i. d̄ iure naturali
.f. si nō in cōi v̄nt h̄ de iure cōi .f. quisquis

Predia leprosus decimet quoqz religiofus
.i. de iure cōi .f. eximat

Aut foret exemptus nisi ius speāle recuset

De Decimis.

Ipsi prochie psonales decimabit
.i. decimas
.i. aliq̄s .i. sacra sua

Nūc vbi q̄s recipit sacra. vlt̄oīna q̄s audit
.i. sup̄ dictas .i. dare

Has personales non oꝝ ferre iudeus
.i. sacra .i. iude⁹

Nā sacra nō sumit tal. diuina nec audit
.i. q̄libet .i. dare tenet. f. illi

Predia sed decias dant eccleie mō cuius
.i. sita .i. cōsuetudo

Infra parrochia s̄ p̄dia strata. nisi mos
.i. obrineat .f. q̄ p̄diales decie eccleie p̄dicte

Tūcaliō teneat vlt̄ sit p̄scriptio facta (dani n̄ dnt
.f. decias vt de aguis z alijs fetib⁹ aīaliū q̄ sunt ptim p̄diales
decime. z ptim psonales)

De mixt⁹ dandis longe solitū retinebis
.f. de mixtis dandis

Dum mos nō paret si tunc animal videat

Pasci p̄tinue. p̄rie per p̄dia dico
.f. possessor

Aius parrochie qui sit dñs modo curam
.f. aīal pascenz .f. p̄dicte z p̄p̄e

Bestās illi⁹. huic parrochie decimabis
.f. decias mixtas p̄dictas .f. prochie

[Debes diuidē si p̄dia sint aliē .f. decias q̄lescūq̄

Nunc vbi sit moris antiqui soluere nullas
.f. aliq̄s .f. ex coacōe q̄uis petere possit

Nō petat eccleia dñi scandala sunt oritura

Atq̄ p̄t dici decimas has esse solutas
.f. sub breui māu .f. olim .i. taxata

Ona sub summa semel eccleie numerata
.f. aliquā .f. sub feudo

Non nisi papa p̄t decimā laico dare feudo
.f. decia ifeudata .i. xp̄t̄ae z laudabilif .f. vasall⁹ eccleie

Ex hac eccleiam bñ viuens p̄teget ille
.f. aliq̄

A laico decima nunq̄ p̄scribitur ip̄a
.i. cleric⁹ .f. decimā .i. h̄z .f. aliquā

Alerus p̄scribit dū parrochia tenet vnam

D XX
Cui sit danda de
cima psonalis.

Cui dāda sit deci
ma p̄dialis.

De decis mixtis

Alicubi nllē de
cime dant ex con
suetudine.

De Dispensatione. De Diuortio

D

Dispensare in quibus Papa potest **N**.^c. J. in l^{ra} regularitate infra in littera **J**. Et in quibus eps dispensat **N**.^c. J. Ep^{us} in littera **E**. Et in littera **S** de Suspensione. et in littera **A** et **J**.

De Diuortio

Comouet rē. scilicet a se p^{er} cohabitatiōem rancōs adulterij: l' ecōuerso vitz vir milierē suā. 32. q. 7. oēs cau^{er}atōes z. c. adulterij.

Coniuictū vicio zodomie tua te mouet vxorē
.i. zodomie fecit l' omisse i aliq^u v^{el} aliq^u s^{er}u^o a se pellē te p^{er} ar. 32. q. 4. meretrices
 .f. debitū .f. p^{er}ter tuā vxorē

Extra vas si quā fedaueris ipse pudoris
.i. vxorē tuā .f. p^{er}feuerādo i h^{oc} .f. te maritū sicut fieri p^{er} causa fornicatiōis s^{ec}undū Bug^o. z lau.

Se simul inuitā si polluis ipa repellat
.i. p^{er} manifestā fornicatiōez marb. xix.

Obue palā fornicatū pellet vterq^{ue}
.f. q^uā espūal fornicatio s^{er}u^o vel

Acheresim p^{ro}pter. iudaismum. gentilitatem

Cyterq^{ue} id est vir et milier ad paria iudicant vitz ad dimittere dū alitū. Silt^{er} ad paria iudicatur in oib^{us} alijs casib^{us} p^{ro}dictis. Et de heresi silt^{er}.

Nota q^u ista cā fornicatiōis scz extendit ad fornicatiōis seu adulterij suspiōez violentā saltē z certā. qz pbatū est q^u fuit solus cū sola. nudus cū nuda in eodē lecto. aut sil^{icet} in multis secretis locis in latebris ad hoc cōmodis z hōis elect^{us} Ex his libere dimittit vxor 32. q. 1. dixit.

Coniuictū vicio rē. **N**ō solū fornicatiōis cā s^{ed} etiā p^{ro}pter zodomiam z pollutiōez alterius extra claustra pudoris z etiā sue vxoris alter z iugum p^{ro} alterz repellere. rē. Et si gnant q^uatuor casus in quib^{us} ex iure p^{ro} fornicatiōem vxorē dimittere vitz vel vir p^{ro} dimittere vxorēz Null^{us} tñ cor^{por}is viuētib^{us} cum alio p^{ro}trahere valet v^{el} p^{ro} hic infra de diuortio. §. Ex ditiōe sua vir mechā. rē.
.f. vxor tua exis

Septē s^{unt} casus i q^uib^{us} aliq^u vxorē ad ulterā l' ecōuerso nō p^{ro} dimittere.

Prim^{us} **S**ec^{undus}
Tercius

Quart^{us} **Q**uit^{us}

Septus

Non accusat nec adultera pellitur a te
.f. vxorē tuā .f. adulterio

Hanc si p^{ro}stituit. vel eodem sis rephensus

Sive vitz credit defunctum. cognita siue
.i. ab .i. viro

Abs alio credendo suū. violata vel extat
.i. adulteriū

Aut post mechiam sibi pacatam tenet ipam
.i. p^{ro}sortio m^{at}rimoniali .i. m^{at}ifeste

Vir suus in socio maritali lumine claro

De Divortio.

Infidus expellēs p̄riā q̄ nupsit altri
.i. infidelē .i. vxorē infidelē .i. viro
 .i. ambobz ad fidē .i. m̄rimonialr
Sese cōuersis itez se iungere debent
.i. fornicatio vni? p̄iugū .i. inf̄ aliquem
 coniugum

Publica luxuria v̄l sanguitas tibi cōstans
.i. exceptio Non enim est restitu-
 tio faciēda nisi p̄mo de excepti-
 one cognoscatur

Atq; rei iudicate sit demptio facta
.i. viri seu vxoris v̄n̄ timet alter corpi suo nec secure
 sibi aliter p̄uidere p̄t nisi recedat

Vl sit seucicia nimis indurata timenda

Quolibet istoz diuortia facta manebunt

Scōm pe. de pal. m. 4ta di. 29. **S**i in vno p̄iugū sit tale
 crimen q̄ timet alter corpi suo nec p̄t sibi secure aliter p̄uidere
 tunc licet dimittere talem nec tenet cohabitare. q̄ si non tenet
 debitū reddere cum piculo corpi sui multominus cohabitare
 extra de restituro e ipo. ex. transmissa 2 c. litteras. in fi. **U**nde
 falsa est glo. extra de diuor. c. 2. q̄ dicit q̄ nō est dimitteda vx-
 or etiam si vite viri fuerit infidiata. **I**tem q̄ v̄nus p̄iuguz
 trahit alterum ad crimē ita q̄ licet non cogatur peccare. tamē
 p̄pter periculū fragilitatis sue ne p̄iugalit̄ societas ip̄m p̄tra-
 hat ad pctm̄ tenetur illud euare. **S**i oculus tuus dexter scan-
 dalizat te erue eum. 2c. **S**i em̄ cū piculo corpi non tenet ma-
 nere. multomin⁹ cū piculo aīe. **E**t sicut nō tenet p̄pter piculuz
 infidelitatis cohabitare cū infideli. ita nec p̄pter piculū aliorum
 criminū. licet ad nullum possit cogi. **I**tem p̄pter alia crimina
 vnus p̄iugis quibus alter non timet. p̄babilis aīe sue nec cor-
 poris non d̄z derelinquere p̄iugē etiā si sit incorrigibilis nisi for-
 nicatōis causa. etiā semel cōmisit s̄tr cā infidelitaz̄ incorrigibi-
 lis. hec pe. vbi sup̄. **U**nde p̄z quō lz vnū p̄iugē aliez dimitte
 re si vnus ē latro raptoz seu fur. in quibz p̄cipue est piculū cor-
 poris 2 anime alteri p̄iugī.

.i. q̄ vterq; p̄iugū alteri nubere p̄t vt in maleficiatis v̄l saltem
 alter vt in frigidis

Toto v̄l parte scindis p̄nubia sepe
Certe d̄z q̄ neut̄ p̄iugū p̄here p̄t eis viuētibz h̄ dirimit̄ m̄i-
 moniū tm̄ q̄ ad mutuā futurē p̄iugal' debitū seu cohabitatio-
 nis vt p̄z paulo infra in certis casibz.

Si sunt arta maleficiatus frigidus atq;
.i. m̄r aliq̄ .i. vir aliq̄s p̄petuo .i. aliq̄s naturalē

D XXI

Septimus.

Quattuor s̄t cā-
 sus q̄b⁹ vn⁹ p̄i-
 gū nō tenet v̄di-
 re ad aliū eū pe-
 tentem.

Certis casib⁹ fit
 q̄n̄z diuortium ē
 toto v̄l in pte.

De Diuortio.

Diuortiu i toto,

De clac^o req^{re}. f. d
Impedimēto impo
rentie cocundi.

Diuortiu i pre q
ad p^{re}ssione rel
ligiois a p^{ro}bate.

Hora q idē est sit
alt^{er} iugū tacēdo p/
mittit alt^{er} carnalit^{er}
pus p^{re}gnituz p^{ro}terit
seu ad ordinē sacroz
pmoueri v^{el} man^ue
alto mō p^{re}sentiat

Ista p^{ro}bant i py
fanella voto iug

S. 10. Itē in sum
ma Johā. et ab

alijs doctozibus
Itē ex cōstituti
one ecclie p^{ro}stat.

Hi p^{ro}summata scindūt cōnubia tota
.f. iuxta modū dcm .f. m^urimonial^{er}

Vtputa tu valeas sil^{icet} hec se iūgere cuiq^{ue}
.f. arte m^ulieri v^{el} frigidō .f. i iugali debito zac
v^{el} m^ulasciato tu se exercendo

Sz dat^{ur} his annus triplex de iure p^{ro}badi
.f. carnal^{er} .i. ab vxore .f. aliq^{ue} approbata

Cognitus vxore sub religioe p^{ro}fessus
.f. ad p^{ro}fessione mariti .f. q^{ue} futuz m^urimo^{rum} sp^{iritu} dirimet

Vroz si faueat. semp post casta manebit
.f. mulier p^{ro}fata .f. corā epō aut alijs honestis v^{el} als

Dum vouit rite sic semp viuere caste
.i. m^urimoniū tale dirimet
.f. m^ulier p^{ro}dicta

Nil erit hec nubens post mortē rite p^{ro}fessi
(p^{ro}fessi).f. sui mariti saltē i religioe approbata. **S**cōm **P**e. 8
pal. i 4to di. 27. q. 3. tal^{is} p^{ro}u^{er} remanēs i seclō p^{re}sentēs i p^{ro}fes
sione alteri^{us} itelligit p^{ro} h^{er}eticā p^{ro}mittere sic q^{ue} mortuo p^{ro}fesso
cū alio h^{er}ere nō p^{ro} q^{ue} si remanēs i seclō sit iuuenis v^{el} q^{ue} leuis z
suspect^{us} nō d^{icitur} al^{ter} sine altero intrare v^{el} recipi s^{ed} yn^{on} in monaste
.f. sup^{er}dictū Crio viroz altera mulier^{is}.

Nam votū tale quasi sit solenne putat^{ur}
.f. vxor p^{ro}fata .f. p^{ro} admissionē p^{ro}fessionis viri sui
.f. castitatē p^{ro}peruā

Inscia sed iur^{is} nō tendēs rite vouere
.f. vxor .f. tale m^urimoniū rite p^{ro}tractum
.f. mariti sui

Nubens post mortē tenet illud iure p^{ro}fessi
.f. post q^{uod} m^urimoniū p^{ro}tractū nō dirimit^{ur}
.f. a iurispit^{is}

Nā votū tale quasi simplex iure putatur
.f. post simplex votū s^{ed} h^{oc} nō exigit^{ur}

Sed mortale facit sic nubēs. debita reddet
.f. in sup^{er} dicto cāu .i. iurispit^{is}

Dic paret varie doctozes esse locutos

Notādū qñ m̄fimonio n̄ p̄summato alē itrat religionē al/ tero sciēte v̄l i grāte v̄l i iuro qd̄ fieri p̄t i q̄ cāu remanes i secl'o
 dz expectare vsqz ad p̄fessionē p̄iugz i gressū religionē h̄z oīs.
 nā si egredereť aū p̄fessionē tenet̄ eū recipit̄ etz p̄traxisset z cō
 summasset m̄fimonū cū alio. qz nisi p̄ p̄fessionē z n̄ pus dissol
 uit̄ vinculū m̄fimonij. hec p. de pal. in 4° di. 27. q. 3. **S**z fm̄
 hosti. i summa dū q̄rit̄ an t̄ps. p̄batōis i tali debeat abbre
 viari d̄r ex q̄ ius p̄mittit̄ talē itrare religionē z t̄ps. p̄batōis sic
 i d̄ictū nō solū i fauorē p̄uersi h̄ etz i fauorē religionis vt̄ experit̄
 ant̄ mores p̄uersi. iō n̄ dz illd̄ t̄ps abbreuiari nisi appeat̄ fraus
 vt̄ cū itret̄ discurredo d̄ vno ad aliū. **S**z sic ap̄lm̄ z i gressus vo
 lunt. p̄nt̄ abbreuiare annū p̄batōis. qd̄ tñ mendicantes face
 re non p̄nt̄ sine dispensatōe pape.
 .s. subdyaconat' dyaconat' v̄l p̄sbiterat' z sic h̄ sp̄ intelligit̄
 in silibz istis casibz s' l' tacēdo p̄mittit̄ e

Si sacer ordo datur vxore fauente benigne
 .s. i cui sacri ordis susceptō e aut pus
Quā nosti carne q̄ vouit viuere caste
 .s. ex admissiōe .s. eē de iure v̄l als .s. viuere
Aut hinc scit mulier q̄ semp casta tenet̄
 .s. vxor tua .i. ordies sacros .i. ordinari
Et sic p̄mittit̄ te. post ad sacra moueri
 .s. vxor .i. dirimet̄ p̄tractū m̄i^{om}

Facta morte tua si nubat ius reuocabit
 .s. tua s' v̄l tacēdo p̄mittit̄ e

Si sacer ordo datur vxore fauente benigne
 .i. m̄fimonio nondū p̄summato

Copula carnalis dum iā sit nulla secuta
 .s. sic ordinatū .i. nubē p̄t .s. viro

Teruo care nequit. post mortē nubif̄ altri
 .i. nisi **Q**uia sic phibet̄ h̄bere h̄ si sic p̄traxerit tenet̄ m̄i^{om}
 quia simplex votū fuit

Ni mulier vouit se castam semp habere
Qz q̄ diu abovixerint manz vinculū m̄i
 monij vt̄ se vxor n̄ p̄t h̄bē cū altēo q̄ diu
 vir su' ordinat' vixerit

Hi p̄summata soluunt cōnubia parte
Vxor p̄mittēs viz suū p̄fiteri aut ordiari in sa
 ces dz p̄pelli p̄p̄z aut als rite ad p̄petuā castitatē
 ip̄o iure. l' intrare religionē si iuuēis z suspectā h̄z
 s' l' tacēdo dissimulz .s. su' .s. p̄ p̄fessionē solēnem

Vxor si faueat q̄ vir sit religiosus
 D ij

Divortū in pte
 q̄ ad susceptōem
 ordinis sacri co
 pula carnali se
 cuta.
Ista fert̄ Antho
 nin' in t̄cia pre
 de Voto.

Divortū in pte
 q̄ ad susceptōem
 ordis sacri copla
 carnali n̄ secuta

Hec etz b. tho. in
 q̄to.

De Diuortio.

D

s^o fauebat .f. extra religionē exis z seclaz
viz or^o subdyaconat^o aut dy
aconat^o v^o p^osbiteratus

Quē nouit carne v^o vt ipē sit ordine sacro

.f. tū vxoz

.f. de iure

Si iuuenis constat parēs suspecta iubet

.f. aliq^o q^oq^o

.f. sine exitu vtz extra
d^o puer. p^oin. c. cū sis
z. c. vxozatus.;

In giter vt casta sit religione subacta

.f. p^odicta vxoz

.f. extra religionē

Si foret antiqua sp viuat sibi casta

.f. p^odicti

qz nullus eoz altero viuere v^o mortuo cō
trahere p^ot cū altero vnq^o. z si aliq^o eoz
vnq^o p^otraxerit nullū est m^oimonium

Hi cōsummata soluunt cōnubia parte

.f. carnal^o z g^onit^o

Unus dū cōiunx sit religione p^ofessus

.f. p^oige

.f. i subdyaconatu z s^olti

Inuito reliquo si nō sit in ordine sacro

viz p^ot carnalē copulā int eos p^os factā

Quē post cōpellit vxoz de iure redire

.f. nubere poterit nū illominus indu/
cend^o redire ad monasteriū

Eius post mortē nubet de iure p^ofessus

Iste p^ofessus nubens post mortē vxozis debitiū nō exiger.
Item si vnus intrans religionē de licentia alteri^o z añ p^ofessio
nē reuocat^o tunc post mortē reuocant^o p^ot cū alia p^osona p^otrahē
nec reuocatur redire ad monasteriū nec p^ohibetur exigere debitiū
Et hoc totum vez est si non emisit votum.

Ordine quis sacro functus muliere negate

.f. talis vir

Restitui dz vxoz iure petenti

Debita nō poscet. vxoz i debita reddet

videlicet p^opter caractere
facti ordinis quē anulla
re nequit ecclia

Eius post mortē vir nubēs ius reuocabit

Cetera quere. f. in littera

D. de votis p^oingatoz

Isti duo casus
p^onit votū p^ou
gatoz **S**ilicet
casus seq^ons ali/
qualiter.

Credire dz ad coha/
bitatoz z debitiū cō
iugale q^od reddet sed
nō exiger. **P**ost mor
tē at vxozis, inducen
dus ē h^o nō cogēd^o re
dire ad mōasterium
qz p^ofessio ex ordiat/
one ecclie nlla fuit. h^o
sic non est de ordine
sacro vt p^o p^oir.

De Diuortio.

Si sacer ordo datur tibi post cōnubia vera
.i. sub diaconat^o z sup .i. m̄rimoniū r̄ite p̄tractuz sine carnali copula
.i. vxoz s^o vt p̄dixit .i. diuē nisi religione itrauerz .i. te petentē

Cū mulier nescit itez transibis ad ipam
.i. m̄rimonio nondū p̄summato

Copula carnal^{is} quous sit nulla secuta
.i. an carnalē copulā .i. m̄lr .i. defuncto .i. licite .i. vitro

Aut post consentit te functo nubif^{is} altri
.i. marit^o z sua vxoz

Tūc cōsummata soluuunt cōnubia p̄te
.i. in p̄fato cāu

Si vouit hec mulier post semper viuere caste
.i. castitat^{is} post quod si contraxerit post mortē mariti tenet m̄rimoniū

Cp̄tesq^{ue} q^{ui} neut^{rum} g^{en}uz alteri nubere p̄t z quo ad mutuā ser^{uitutem} sepant.

Hoc veluti simplex votū de iure putetur
Cetera hic deseruientia quere. **J.** de suspensione. **S.** qui incipit **Qui** post p̄iugia. **zē.** **Silia** q̄re de matrimo in fine **Ire** in littera **D.** ubi d^{icitur} cognituz vxore. **Irem** s̄ikē vide de impedimento impotētie coeundi p̄ totum.

.i. in m̄rio .i. q̄ ad cobabitatiōem z debitū reddendū z h̄ ex iure diuino v̄iz math thei. xix.

Propter mechiam cōiuncti soluitis altr^{um}
.i. vxozē mechātā .i. a se

Cōiūx innocu^{us} hanc pellit ni resipiscat
.i. in adulterio .i. maritū suū .i. adultēā .i. repetē v̄z

Quo tū innocuū rea captat post rep̄hensum
.i. diuortio .i. q̄ diu vixerit vxoz adultera

Ex diuerticulo tali ne nupsieris altri
s^o vt donec eā replacaueris

Sz maneat cast^{us} donec bōa sit sua fama
.i. marito aliq̄ .i. vxoz .i. expellē p̄ marituz a inocua se corā iudice eccl^{esi}asti^{co} rōne adulteri^j

Sic mare mechāte m̄lr p̄ba stet viceuerfa
D 3

De Diuortio.

D

i.ideo

.f. q. neut' iugum al
teri contrahere p̄t eis
yuentibz

Cur cōsumata solūit cōnubia pte

Peccat mortale p̄scēs vxore adulterā pmanē
tē l' ecōuerso s̄m Ray. 7 Hugonē Et sit irreglaris
s̄m b. Tho. p̄pter bigamiā.

.f. iugē vl' ecōuerso

.f. exigendo siue reddēdo

Est mortale suaz noscēs mechā remanentē

.f. debitū reddendo

.f. p̄ iux innocua

Eccle nancq̄ facit ille statutum

.f. carnalr

.f. vxore

.i. adulterā .f. p̄pter bigamiā

.i. irreglarit

Noscēs q̄sq; suā quā scit mechā dat' irreg.

.i. notoriā

.f. a viro suo

Diuortio facto
cā fornicatōnis
notorie alt' p̄u/
gū. .f. innocēs relli/
gionē intrare p̄t
altero inuito s̄z
b. Tho.

Propter mechiam notam te stante repulsa
.f. vxore .f. vir tu' nec vxor reuocare poterit

.f. vxore

.f. approbatā

Te petet innocuus inuita religionem

.f. s̄m Gualb.

.f. vxor

Si tūc cū mecho manifeste mecha mozet'

.f. marit'

Nō tū hoc poterit in eodē post rep̄hensus

.f. vxor innocua possit intrare rel
ligionem inuito viro

Sic mare mechante mlr p̄ba stet viceuerfa

Notandū q̄ p̄tracto m̄fimonio 7 p̄summato vl' nō p̄sum
mato vic; clamdestine int' aliq̄s 7 postea p̄tingat alterz eozum
p̄trahere m̄fimonū in facte eccle cum alio vel alia eo inuito vl'
ignozante. tūc ille vl' illa que d̄micit' vl' p̄rem̄ intrare p̄t relli
gionē approbatā et p̄fiteri. Sed alter si m̄āserit cum altera q̄
videt vxor vsq; post mortē adultere illi'. tūc p̄here nō v3 cū al
tera q̄ diu vixerit p̄ vxor iā p̄fessa nec petere eā p̄t s̄z 7 p̄tinere
īpe d3 7 cogit q̄ diu p̄fessa vixerit sic 7 ecōuerso vic3 de vxore
adultera si m̄āserit cū altero q̄ videt marit'. 7c.

.f. iugalia s̄z b. tho.

Q̄n suam mecham fore scit vir debita n̄ det
.f. adulteriū

Q̄n mechia manifesta foret. quoq; nulla

De Dimortio De Debito cōiugali

.f. adulterio vtz nec secuta ē .f. p. cohabitāōem

Ex h̄ sperat̄ correctio pellet z hanc vir
.i. videatur

Imo teneť ad h̄ ne cōsentire videtur

.f. cōuerso .i. adulterāte .i. viro .i. inoxia .i. pellē tēť z vtz

Sic mechāte palā mare mox pba pellz z vtz

Secūm. b. tho. z Richar. in 4° Itē fm̄ Arbi. in rosario et

Jo. in summa p̄fel. Cōmūx innocens p̄t exigere debitū a suo
p̄iuge adulterō mā^o z p̄manēte q̄n̄ exigit timore in cōtinen-
tione in ip̄az incidat z exacr^o reddere teneť vtz reus.

Ar. i. aucte pp̄ia .i. adulterā .f. p. cohabitāōem

Ar. ditione sua vir mecham nō remouebit

fm̄ hostien. s^o vlt̄ in cōtinenti fm̄. b. tho. .f. vtz cōtē suā

Hi post octo dies vir mecham p̄bet esse

.i. fm̄ hostien z Inno.

Aut sit tam notū qđ nō queat illa negare

.f. fm̄ Bullb. .i. itez

Vel post expulsa tandē mechē apte

.f. fm̄ Bullb. .f. vtz sua

Seu cū mechante manifeste mecham moreť

.f. ab ecclia .f. adulterā .f. ad cohabitāōem
.i. p̄ter cās sup̄ dictas .f. sine iud^o ecclie

Logit̄ hanc alias vir iure resumere pulsam

.i. marito .i. vtz .i. inoxia

[Sic mare mechante mlt̄ pba stet viceversa

Letera circa istā materiā p̄tinentia etiā d̄ redditi

one debiti. X^o .f. in lra J de Impedimētis signā

ter spūalis cognatiōis circa finē z ligatiōis z p̄nt

Actus cōiugij sine mortali bene fiunt

Quolibet in festo si causa plis agatur

s^o causa .i. fornicatiōis

Vel causa debiti vitandi quoqz forni

.f. sacri .f. act^o p̄iugales

Si sine cōtemptu festi vlt̄ t̄pis extant

.i. q̄cūqz mliere .i. p̄ctū mutū z p̄ na-
turā fecisti

Das rectū linqns coeūdo mutus habebis

.i. mō inordiato vtz fm̄ oēs d̄mas p̄stitōis nihilō
min^o fuato debito vase .i. p̄ naturā

Cōtra p̄o sitū coeūdo non puto mutū

XXIII

Proba aucte ad,
ulterā vir in oxia
us n̄ expellet sed
iudicio ecclie ni/
si i certz casib^o h̄
positz. Sile iudi-
ciū ē d̄ viro adul-
tero quem vtz
expellere p̄t.

Act^o m̄imonia
lis p̄t fieri sine
mortali trib^o ex
causis etiam i fe-
stis maioribus.

De Debito coniugali.

D

Item fm bñ thomā z pe. dē pal. non tenet coniug reddere debitū in loco sacro nec loco publico quia debita honestas seruanda est quo ad locū z est pceptū affirmatiuū. Sciēduz quidem qd actus coniugalis aliquñ est sine omni culpa vt cuz ordinaf ad plem pcreandā ad cultū dei. Vel cū sit causa reddēdi debitum. quia pmo mō est actus religionis. Scō mō iusticie. Et si fiat ex caritate tal act⁹ est meritor⁹ z sine culpa quia omnis actus virtut⁹ factus ex caritate meritorius est. Si pō actus matrimonialis exercef ad satisfaciendū z cupiscētie tñc habet culpā annexā venialem qñ sistit intra limites mīmodiales. mortalez pō qñ non sistit vtpote quia vitur vtpote mō in debito vel quia eque libenter aliam pgnosceret.

Post iā cōtracta cōnubia rite duobus
i. p. pba de pñci vlt p sile
i. mutuo reddenda

Densibus elapsis. ad debita qsqz tenet
i. antea vlt ante carnalē copulā
i. approbatā

An timeratam poterit assumere religionem
i. in quo loco

Nunc vbi consuetū cōnubia sit benedicti
i. nuptialem benedictōem
vitz si absqz dispensatōe ec/
clie z sine iusta cā h faciāt i. fm gñllb.

Si coeunt ante nupti mortale relinquunt
fm. b. tho. in 4°. dis. 28. i. exigētē i. carnalē s⁹ exactaz
reddens

Nec mortale facit spōsum noscēs mō sponsa
i. spōsum suum exigētē i. ipa spōsa exacta

Hūc cōsummāre credens cōnubia velle
i. in sponso i. spōsus esse vitz vlt qñtū ad nobilitatē vlt
qñtū ad fortunā

Fraus nisi vlt paret melioris cōditōis

Scōm vil. qui ptraxit cū aliq clam destine z postea cum alia publice exactus a pma non tenet reddere debitū si ē in loco vbi p̄suetū est qd ante carnalem copulā adhibeatur benedictio nuptialis z sibi imputet illa q clam destine ptraxit z in gessit se periculo. Credo tamen qd si scōa relicta trāseat ad alias pres cum pma in quibz sine scandalo possint adhiberi solennitates debite. vel si desolennitatibz non est p̄suetudo possit ei cohabitare z sic fecerit licitū est. hec vil. Item etiaz p̄hibetur ne ante benedictōem nuptialem qñ quis ducat eaz q alteri non fuit coniuncta p mīmonū vt talis p̄sumet mīmonū. Quia fm Rodo. vbi esset p̄suetudo q nuptie bñdicant

De Debito coniugali. De Dote.

an carnalē copulaz tūc ꝓgscens an bñdictōez peccat mortalit̄
Idē wil. vt sup̄. Sed rich. in 4to dī. 28. z. b. rtho. in eadē dī
cunt hoc esse vtz respectu act^o perēdī: nō at respectu act^o red
dēdī. vt p̄z eꝝ sup̄ in metꝝ z glosa sua clari^o. Itē fm angeluz
Itō de bñdictōe limitat vtz eē nisi ex cā rōnabili moueretur
nec posset vxorē ducere vt bñdicant ꝓf dōtē bñdā z h mōi qz
nec sic mortalit̄ peccaret nisi eēt scādalū ī p̄tia. Idē vidēt sen/
tire Inno. z do. In rtho. in c. de spō. qz ꝓsuetudo hēat vim
leḡs tñ lex nō obligat ad mortale nisi sit ꝓceptuz d̄ elec. c. gñali
li. vi. Et sic videt n̄ peccare mortalit̄ si eꝝ simplr ꝓsumaret
an bñdictōez nisi eēt scādalū. Itē nec ꝓsumari d̄z m̄rimoniuz
ꝓtractū ī cert̄s serijs q̄bz ꝓhibet ecclia vt p̄z. f. i. lra Idē Im
pedimēt̄. Ibi Ne ꝓ dies ferie. zc Itē nec debitū reddē tenet
vn^o ꝓiꝝ alteri cā adulterij. Itē nec ꝓf impōrētiaz salua sui
corp̄is icolumitate. Itē nec ꝓf votū emissuz ab āboby de cōi
ꝓsensu. Itē nec reddere tenet ꝓf honestatē pura qz petit in ec
clesia vt in publico loco.

Dolus in ꝓtractibus z in comodatis **N** in litte
ra **X**. Item in **D**. de Campozoribus.

Coniuigio fracto dos illico desinit esse
i. p morte alteri^o
i. defuncto vtz defuncti viri

Ergo viro functo moꝝ heredes m̄lieri
s^c nisi paciscatur de dote lucranda in toto vel in parte post vx
or̄ mortem. Sile ē post viri mortē vbi paciscat q̄ m̄lr lucra
bil̄. donatiōez ꝓf nuptias factā a viro ip̄i vxor̄i. Itē lucraf
marit^o dōtē ꝓf adulteriū vxor̄s qñ saltē sup̄ h̄ ī iudicio fuerit
iudicata. Itē lucraf vxore mortua intestata z ī deficiētibz libe
ris z ꝓinquis.

Pignus vel puta rem reddēt ꝓ dote ligatā
i. vxorē defūctā vtz petēdo dōtē l̄ aliā rē ꝓ ea nisi pactū fuisz
i. q̄ dat marito ꝓf on^o m̄rimoniū

Hoc nec vir faciet qz dos cernit mulierē
i. ideo i. possessiōis vtz quā attulit marito suo z
i. vxor post mortē mariti reddendā

Aur fructus mansi m̄lier ꝓ dote locati
s^c qz als ad restitūōez teneret cū on^o m̄rimoniū tā cessauerit

In sortem numeret defuncto rite marito
i. nuptias i. donatiōez

Lꝓ ꝓf coniugiū donū mulier quoqz reddet

Acta morte viri nisi pactio forte lucret̄

De donationibus et Dōre q̄s p̄t v̄l nō

D

Extra de dona. int̄ vi. z vxo. l. donatio §. sane **L.** de pac. cō-
uentis. l. ex morte.

Quid sit dōatio
ap̄t nuptias.

Notandū q̄ in dotib; istis z donatōib; ap̄t nuptias sūt dī
uersa statuta z municipalia in diuersis locis.

.i. nuptias

Propter cōiugium donatio d̄z illud

.i. spōsa

Donatō cā mor-
tis,

Qd spōsus spōse dat cū dotē capit ex hac

Ast causa mort̄s donatio iure docēte

s' illi

Dū quis h̄e magis se vult q̄s cui sua donat

.i. magis q̄ herede suū

A plus herede vult hūc cui donat h̄e

Donatio int̄ vi-
uos,

Nota q̄ dōatio cā mortis ap̄tē capta differt a legato **Q**z
legatū alienat sp̄ ab herede qd̄ nō fac̄ donatio cā mort̄s **I**tes
impugnās testamentū p̄ hoc non priuat legato suo. §. tal' pua
tur donatōe causa mortis.

Ast inter viuos donatio d̄z illud

.i. cogēte §. mera lē
beralitate

Qd licite donat q̄s. nullo iure p̄mente

.i. valebunt

Hinc donare q̄ nec legare valebunt

.i. p̄nt vicz inl̄ā **T**d̄ testamentis

Qui nō legare valeant testatio mōstrat

Alex quē phibet penitus donare nequibit

.i. vicz

Ut maiestat̄s oppressus crimine lese

.i. publico

Seu p̄demnat̄o manifeste crimine cūctus

l. d̄natus

.i. sn̄iam .i. donare

Qui tñ añ valet decretū tradere iure

.i. p̄familias §. nō filiū/familias vtz
j̄ de illo qui legare p̄t

Quisq; rei d̄nis ve domesticus vt p̄t ip̄e

.i. q̄ nihil alienare p̄t s̄i tu
toris aucte

Pnt donare sed nō de iure pupillus

l. vtz. **L.** si maior fac. ra. ha. l. vi.

Nec qui viginti quoq; q̄nq; minor foret añis

Donare q̄s p̄t v̄l nō De Electōe canonica

Quisq; domus p̄i donat: genito quoq; tali
.i. p̄familias .i. donat ex ture p̄t .i. filiofa^{as}
.i. extra p̄rāte p̄is .i. filiusfamilias

¶ XXVI

Si foret emanceps genitus. sed nō v̄z int̄
.i. q̄ vxor donare posset viro l'ecōuerso nisi in certis casib; q̄o
videm p̄ysano de donatōe

Cui donare q̄s
debet de iure.

Vrozēq; viz donatio iure pbante

Dec int̄ sp̄osum quoq; sp̄osam iure valebit
.i. nec miles nec q̄libet nec eccl'astic⁹ .i. nisi i sūma necēi/
tate z eleōsinam
s' l'fornicarie m̄licē

Nemo donare licite poterit meretrici
.i. turpit̄ ip̄i meretrici Trē cui restitue tē vide j. d Restitutōe
Sed sic donata de iure reposcere nescit
.i. histriōi v̄l locu
larozi v̄l sili.

De restitutōe eo/
rū q̄ h signāt vide d
Restitutōe vbi d̄r.
Histriō l' mētrix zc.

Acdare q̄d modicū poteris licite ioculanti

Duellum est illicitum vt pz supra **B**ellum.
Ecclēsie reconsecratio vel eius reconsecra
tio quando requiritur **X**s. supra in lit
tera **C**. de Consecratione ecclēsie v̄l timi
terij vel altaris.

De Duello.

Dantur tres forme p̄ quas electio fiet
.i. viz
Scrutiniū. cōis z inspiratio sicut
.i. cōpromissio .i. trib; singul' .i. sine s' ē ip̄o iure

De electōe cāoni
ca p̄o de triplici
forma eligendi.

Accōpromissum q̄bus abs electio nulla
.i. p̄ viā scrutini;

Om̄is canonica tria vult electio sana

His sine legitima neq̄t esse tibi vocitata
s' p̄mo .i. placum

Aptus sit elector sil' hic quē posco p̄iozem

Sub forma iuris fore vult electio talis
.i. p̄t s' cē .i. ex cōicatu maiorē

LMon v̄z eligere quē maius scis anathema
s' eligere p̄t

LSic nec suspēsus interdictus quoq; nullus

De Electōe Canonica. De Eleōsia vxorē

A

^{s^c illi nequeat eligere}

Est interdicta q̄bus est electio fata

^{.i. sup̄iorū}

Ni prius assensum super hoc tenuere priorū

^{s^c eligere nequit de iure}

Quisquis ⁊ elegit indignū rite scient

^{s^c nec eligere p̄t de iure}

Te quo lapsō differt q̄s vt eligat apto

^{s^c de iure eligere non p̄t}

Qui nec sit tacite p̄fessus v̄l manifeste

^{.i. de iure}

^{.i. pupillus}

Nō sit cōuersus electur⁹ nec ⁊ orbus

^{.i. in loco interdicto s^c eligere nequit .i. diuina}

Est interdicta vice q̄s celebrando scient

^{.i. nondū subdyacon⁹}

Collegijs voce nō subleuita carebit

Elige discretū doctum d̄nūq̄ timentē

^{s^c mortali}

Nolens eligere talē peccare p̄baris

^{.i. vocare debes}

De mō eligēdi et eius p̄cessu.

Hinc electores vocitato loco sub honesto

Boza sub certa scrutatores tibi sumens

^{.i. secreto}

Nō requirēdo cunctoz̄ vota latent

Que post scribant̄. scriptis manifesta legant̄

Qui post electus maiori parte p̄batur

^{.i. p̄lar⁹}

De elemosinay vxoris nolere viro de quibus p̄t.

Et sic dū rē. .i. filr in/ uito viro dāe p̄t pp/ or: eleōsinā s̄z b. rbo. sic tñ q̄ lucz ei⁹ n̄ sit necm̄ sue sustētatōs ⁊ virt qz sic n̄ p̄t facē eleōsinā. Si p̄o lucz abūdat p̄t eleōsinaz facere.

Quē sil̄ elegit ps sanior hic prior extat

^{.i. de illo qd̄ m̄lier h̄z vltra dotē}

De p̄afernali cōiūx agapē dare posset

^{.i. inuito}

^{.i. vxor}

Hoc nolente viro. sic dū lucrosa p̄batur

^{.i. bonis}

^{.i. in quibz}

De qz viri rebus vbi dispēsatio spectat

^{.i. viri}

Eius ad vxorē. velud ē vinū quoqz panis

^{vicz fm. b. rbo.}

Aut huic consile v̄z. ac vxor dare d̄z

De Elemosina uxoris.

.i. elemosinas .f. fm facultates viri

Discretas agapes. put ipa viri bona possunt

.f. elemosinas de vino pane z sili .f. vxoz .f. extrema

Das nolente viro nō det nisi stante nccē

.f. vxoz

.f. bonis .f. elemosinas

XXVII

Nec nolente viro dabit ex dotalibus ipas

Elemosina fm. b. tho. 2.^a 2.^e q. 32. est in pcepto vitz affirmatiua. qz omittens hoc facere eternalit punitur vtz math. 25.
Furui z non edistis mihi manducare. zc. **Q**d quidē intel ligit fm qz recta ratio requirit fm quā p siderat aliquid ex pre dantis vitz qz de supfluo sibi alij quoz etiā sibi cura incum bit. quia quilibet sibi pxius est. **E**x pte aut recipientis requi ritur nccitas vl indigentia non aut semp extrema. nec etz op tet dare semp bonis h inter dū malis ad sustentatiōem nature cū picipiat nobis etiā benefacere inimicis. h ad fouendū eoz ma licia non debem⁹ aliquid dare eis. vnde qn pstatet qz p ptiū abuterent illo qd dat nihil dari eis dz nisi in extrema nccitate
Item nccitas elemosine nō videt solum respectū extreme ne cessitatis indigentis h etiā alteri⁹ nccitatis Quia z in alijs ne cessitatibz velle sibi quis rōnabilē subueniri. sic h z ipē in qn tum pē dz alijs subuenire math. vij. **D**ia quecunqz vultis vt faciant vobis hōies. zc. **E**t j. Joh. 3.º **Q**ui habuerit subam mundi hui⁹ z viderit frēm suū nccitate hē z clauerit viscera sua ab eo quō caritas dei manet in illo. **S**cōm b. tho. 2.^a 2.^e q. 32. **C**ū aliquis indiget z ponit distributor elemosinarum pē z sibi accipe sicut z alijs administrat. **E**tz aut de illicite acquisitis elemosina fieri possit. **R**ūdet fm b. tho. 2.^a 2.^e q. 32. **A**liquid pē esse illicite acquisitū triplr: **P**rimo qn id qd illici cite acquisitū debet ei a quo acquisitū est z hoc siue non trāsfer ratur dominiū vt in rapina z furto. siue etiā transferat vt i vsu ra. z dotalibz cum quis teneatur ad restitutiōem non pē elemosi na fieri. **S**cōdo mō est aliquid illicite acquisitum qz ille qui acq sinit non pē retinere nec tamen debet ei a quo acquisitū quia vitz contra iusticiam est datum z ptra iusticiam fuit acceptum vt in symonia vbi vterqz ptra legem dei agit **I**deo debz hoc in piās causas erogari. **E**st eadem ratio in similibus in quibz datio z acquisitio est contra legem. **T**ercio modo est aliquid illicite acquisitum non quidem quia ipa acquisitio sit illicita. sed quia illud a quo acquisitur est illicitum z in his quidem transfertur dominiū nec competit repetitio sicut est precium meretricij quod pprie vocatur turpe lucrum. talis enim muli er turpiter agit z contra legem. sed in eo quod acapit non agit iniuste nec contra legem vnde retinere potest z elemosinam de eo facere. sed non offerre publice ad altare vtz deut. 23.

De Immunitate ecclesiastica.

E .i. d. emunitate ecclesia/
stica decz domū l. 6
Inhibēt h nego
ciatōes i ecclesia ci
miterijs 7 dedica
tis locis 7 alia h
posita.

In quatuor casi
bus aliqs ab ec
clia 7 alijs locis
emunitatis ab
strahi p̄t.

In templo dñi ve locis sacris inhībent̄
.i. ecclesia materiali .i. d. edicat̄ vtz cimiterijs
.i. secl̄aris .i. negotiatōes

Juditij strepitus secl̄i mercatq; cuncta
.i. seculariū .i. seculariū 7 nulli sunt ip̄o
iure si illic fiant

Ac secl̄i placita p̄cessus iudicioꝝ
.i. nūdine .i. dicitis locis

Nūdina nec fiat hic parlamēta nec extent
.i. in ecclesia .i. plura .i. sup̄ allegata

Istic 7 reliqua phībent̄ iure fienda

Null⁹ ab ecclesia p̄ vim de iure trahat̄
s̄ nec a loco emunitatis altero vtz cimiterio. 7c̄
.i. reus ad ecclesias fugiētib; .i. abstrahēdis .i. ab ecclesia

Quattuor except̄s retrahēdis hic velud extāt
s̄ p̄mo extrahi d; d̄ loco sacro vl' de loco emunitatis

Qui de nocte capit segetes q̄ vastat 7 vrit
s̄ sc̄do extrahit̄

Public⁹ 7 latro spoliās hinc indeq; stratas
s̄ 3° extrahit̄

In tēplo faciēs ḡue q̄d q̄ in hoc tueat̄
s̄ 4° extrahit̄

Cautio qñ dat̄ seruo qd̄ non feriat̄
s̄ ad ecclesias vl' locū emunitatis

Casibus in reliqs fugiens reus obtueatur
.i. excōicat⁹ maiore

Aut sit paganus ve iudeus. sed maledictus

Extrahit̄ patrie si mos hoc approbat ip̄e
s̄ nō tuēdo fugiētē d̄ept̄s 4° dicit̄ casib; sed extraxerit de loco
sacro

Hec 7 faciēns maiestatis sibi crimen
q; sacrilegiū cōmittit. vtz
i. de Sac̄legio

Rese. p̄querit. ac suppliciū graue tollet

Notandū q̄ in his quattuor casib; p̄dictis si quis capitur
de ecclesia non indiget ecclesia reconciliatōe nisi sit tract⁹ d̄ ecclesia.
Quis sanguinē in ecclesia fundat ex percussione extrahētū. vtz s̄.
in lra A. de Reconciliatōe eccle.

Hācq; dat ecclesia libtatē. R̄s̄. in S. sac̄legio

De Emūitate ecclesiā. De Ep̄tōe r vēditi.

XXVIII

At debet fugiēs ad puent^o q̄z claustr^o
.i. q̄ntū .i. abscōdi r defendi

Qm sit possibile cōtutari p eodē
Cetera X^o. j. de Sacrilegio. Et de casib^o ep̄i de
psuetudine approbata in C.
.i. material

Quā tenet ecclesia libertatē fugiēdi
.i. eccleie .i. libertatē

De spacio emū
tatis eccleie.

Circuitu spaciū tēpli dota^t eadē
.i. ad .30. passus .i. maior ecclesia s̄ iure

Triginta passus. fert q̄dragintaq; matris
.i. q̄libet negociator

Quando tuū lucz moderatū dirigis ip̄m
.i. tua

Casus licit^o vē
ditionis s̄m s̄c.
thomā.

Vt sustentet^r domus r qd paup alatur
.i. p̄tū

Vtilitas siue q̄ publica pvideatur
s̄ etiā .i. negociādo .i. ip̄m .i. p mercede s̄ tū

Si magis intēdis lucz mercede laboris
.i. postea s̄ ex̄tē

Seu rē post em̄tā vilē reddis meliozē
.i. variatū .i. rei p̄us em̄tē p quo p̄cio

Vl locus aut t̄ps auget p̄ciū variatus
.i. p rebz tuis vendēdis .i. res p lōga spaciis

Aut q; ml̄ta picula passus eundo vehēdo
.i. ex eā omiū p̄dictoz .i. q̄ tibi vēdita s̄t

Carius hinc posses rē vēdere q̄ tibi constat
Quasi psiles casuz X^o. d̄ vsur^o circa fines. Item
oppositum casum X^o. j. d̄ vsur^o vbi dicit^r Quisq;
emens. r̄c.

Carius haud vēdēs aliquā rē q̄ valet ip̄a
.i. res .i. alicui s̄ p̄sit

Hec nisi res p̄sit alij paz. tibi multum
s̄ in se ex̄tē .i. rē .i. cari^o q̄ valet in se

Quāuis tunc vilē tū hanc plus vēdere posses
.i. p̄t̄ h̄ int̄m .i. rē i se vilē h̄ tibi vilē .i. ifert

Hinc q̄ntū dampnū tibi scis vēdēdo referri
Nota q; vēditor vēdēdo rē suā suspect^o h̄i p̄t̄ s̄ mala fide
E n̄

Emptio venditio.

A

Casus illicitus v^o dicitur.

Crestituetur lucz al
t^o industria causati

Usurpari nō potes
Casus illicitus em
ptionis.

in tribz casibz. **Pr**o qm̄ rēvēdit simpliciter seu iempto. **S**cdo qm̄ emēs ē necētar^o vel inordinato desiderio ad rē talem inclinā^o. **T**ercio qm̄ ementē aliqua arte signoz factorz v^o p^oboz etiam si p^o sint inducte ad emendū carius q̄ als. f. res ipa

Remqz tibi vilē. reliquo si plus foret apta
f. i. p^o l^o b. f. cu p^o dicitā rē tibi nō vilē h̄ solū alteri

Arius hinc vendēs iniustū restituet

Peccat emens aliqd̄ p^ocio p^ostante minore
f. i. restitue rē f. aliq̄s s^o rei q̄ emif. i. exite. i. m^o q̄ d^oz

Empte nanqz rei p^ociū decet cōparari
f. i. d^oz f. eē eq̄l^o rei q̄ emif

Emptio nanqz rei p^ociū decet cōparari
f. i. minore p^ocio expōito v^ol maioze
s^o z defect^o f. re empra l^o vēdita
f. qz d^obita eq̄
litas i p^omura
tōibz pūctat^o
fuari non v^o
fm b. tho.

Liberalis et excessus sup hac necerit reputad^o
Notādū vbi b. tho. z **S**cor^o dicit q^o modica additō l^o m^o n^o nūc n̄ videt tollē iusticie eq̄litarē itelligit fm iuditiū fori p^o t^ostosierz i foro p^oscie qm̄ i^ograt z sine dolo sit. **S**ed certe qm̄ cūqz modico min^o daf l^o magz accipit scient pure rōe eptōis l^o vēdi tōis qm̄ res rōnabilis estimat bōa fide iustū est corā deo.

Casus licitus dux
fitur h̄ recitatu

Ut reputant hoies rē tando vendere posses
f. i. q̄nto. i. cō it estimat. f. vēdibile f. magz v^ol puo p^ocio
f. ex natura v^ol arte

Res licet hec vere paz v^ol plus v^oz in se
f. hōies s^o vel re indigent f. res

Nā si rē plures optant tūc plus v^oz ipa
f. hōies f. rem

Quamvis sit vilis sed pauci si cupiūt hanc
f. res f. res.

Tūc v^oz illa min^o licet z plus hec v^oz in se
Tūc h̄ bonū vas factū ex auro l^o argēto sit melioratū p^o artes nihilomin^o cōit oz vēdi fm pōd^o. **S** melioratio p^o arte n̄ sp^o cau fat maiorē valorē i vēdēdo rē **S**ill^o necres ex nāfa melior fret qm̄ iuxta valorē vēdi n̄ p^o r z h̄ licite e^o rō p^o s. i metz v^oz vt
f. tātō f. ex natura v^ol arte f. ex h̄ f^oputat rē

Non vt natura melior sit vendit hinc res
f. p^o tātō

Sed put hūano melior fore noscūt vsu

Predicta venditio licita z segura ē fm **F**o. ny. d. s^o p^o tractibz mercatorz. **E**x his p^oz quō lapides p^octosi reputāt. z p^ocio magz vendi pūt p^o pluriū hōim estimatōem.

Nota fm **N**yder in tractatu de mercato ribz necm̄ z secuz est rem vendere fm esti matōem hōim.

Emptio venditio.

Emptori viciū poterit vendēdo tacere
.f. sine pctō .f. aliquā rem
.f. ipa .i. illo ad qđ vti d3

Dū ppter viciū res vendibil' nec in vsu
.f. illa res viciosa occulte

Sit defectiua penit' .f. nec v3 vni
.i. ppter talē occultū defectū .f. vēditōz

Forte valet reliquo sup hoc p'ciū minuēdo
s' dū .f. alteri .f. debiti p'ci

Ut quis equū vendat oculo sine fraude carētē

Quī vēditōz dat emptori rē talē qualē iuxta formā p'tra-
ctus bōa fide intelligit eū h'ē velle z quī ipa res v3 p'ciūz .tunc
vēditōz occultū defectū rei tal' vendibil' n̄ tenet māifestatē em-
ptori. **I**tē si emptor interrogaret si equus valeret ad eq'rādū
z vēditōz dicēt sic. tūc p'tract' eēt iniust' z fraudulēt'.

Nō .i. sed .i. impeditā .i. illo ad qđ vti d3
Ast defectiua rē vendēs quisq's in vsu
s' dum

De equus est claud' dom' aut extat ruinosa
s' aliq' s' quis .i. corrupta

Hoxia resq's fozet vt vendēs fercula rupta
.f. aliquā .f. quis .f. p'cio

Seu rē vendēdo p fraudem plus puta iusto
.f. vicia sup'dicta immediate .f. vicia

Hecsi cūcta latent nec vendēs detegat illa
s' esse .f. a vēdēte illi v'ic'z
cui fraudē fecit

Ilicitū fertur dampnū quoq's restituet
.f. si p'us nō sciuit .i. ex talib' .f. vēditōz

Et si post nouit satis hinc faciet tñ ille
.f. aliq's emptor s' restituere e'z tenet

Sic quis z econtra p fraudē peccat emendo
.f. exēpl' grā s' aliq's

Ut reputās vilem rem vēditōz. hāc tñ ēptōz
.f. cā cupiditatē

Pro certo nouit meliozem fraude tacendo

Per falsam spēm res vendibil' viciatur

Ut facit alchimicū vendens aux quasi verum
.f. vendibilē .f. viciat

Rem. s' m̄ pōdus. mēsurāq's falsa malignat

CXXXIX
Casus licit' fm
b. Tho.

Casus illicit' et
d3 restitui.

Casus p'sus illi
cit' z d3 restitui.

Hic notat' falsi
tas spēm in re ven
dibili.

Hic notat' viciū
pōder' z mēsure

De Emptiōe ⁊ veditōe De Emphiteosi.

Hic notat defectus qualis rez vendibilē quoqz falsat
 et q̄litas i re vendibit
 ⁊ sez exēpli gr̄a
 ⁊ sez aīal
 ⁊ sez sup̄dicta
 ⁊ sez viciosa
 m̄ s̄ eē ⁊ sez d̄ iure
 ⁊ sez venditor
Aliq̄s p̄r lucra
 ⁊ moderare i rebz p/
 uo p̄cio emptis.
 ⁊ s̄ ⁊ s̄ lib̄
 ⁊ sez vilē terram
 ⁊ sez emphiteora
 m̄ .i. tal̄ melioratio
 ⁊ .i. sibi p̄mebat
 ⁊ .i. postea
 ⁊ .i. p̄missum est
Emptō ⁊ veditō
Aur̄ ⁊ argēti p̄auri
fabros videat. j. l̄ra
U. d̄ veditōe ⁊ t̄
 q̄ iloco sacro em̄ v̄l
 v̄dē p̄hibet vide m̄
Em̄itate. Item d̄
 emptōe ⁊ veditōe m̄
 iusta R̄. j. d̄ vsuris
 plura in l̄ra U.
 ⁊ .i. emphiteore
 ⁊ viz fructuosis rebz
 ⁊ .i. emphiteore ⁊ t̄
 ⁊ .i. emphiteore ⁊ t̄
 ⁊ sez interueniēte
 ⁊ s̄ nō p̄bit
 ⁊ sez emphiteore
 ⁊ s̄ rei sic p̄cesse
 ⁊ sez sua
 ⁊ .i. emphiteorā ⁊ d̄m
 ⁊ .i. l̄ngul̄ ⁊ .i. canone
 m̄ sez emphiteora
 ⁊ sez canone ⁊ .i. d̄ns
 ⁊ emphiteora int̄ se
 ⁊ .i. p̄bit ⁊ .i. tract̄
 emphiteore
 ⁊ .i. vsqz ā⁹ p̄fatos
 ⁊ sez emphiteore

.i. q̄litas

.i. viciat

Defectus qualis rez vendibilē quoqz falsat
Ut qd̄ languēbat. p̄ sano d̄mō vendis
Quō dolo vedit q̄s talia v̄l silē m̄ rez
Ilicitū m̄ fert. dampnum quoqz restituet
Quō si post nouit vendēs. faciet satis inde
Quisqz emēs mltas vaias merces q̄z v̄dēs
Has post paulatim p̄ptes. hinc moderatum
Tucqz suscipere poterit rōne laboris
Precipue merces si fecerit has meliores
Eemptis illicit̄ vendēdis v̄puta carthis
 Emphiteosis grece melioratio d̄z latine.
Emphiteosis tractus q̄ fuit olim
 v̄lis d̄m̄ tra concedebat. ⁊ illam
 suscipiens alius meliorabat. m̄ qz tale
 iure suū fuerat. sed post p̄mittit̄ iste
 contractus sane d̄ fertilibus similiqz
Hic ad liuellū datio plerumqz vocatur
Hic non cōtrahit nisi scriptura mediante
 ⁊ Ac nisi consensu d̄m̄i sit accipiētis
Vtputa mor̄ d̄ns qd̄ p̄ re suscipiat qd̄
Inter eos fuerat conuentū. rursus ⁊ annis
 p̄m̄b̄ exoluat capiēns. quo cōueniebāt
Annis viginti ve decē q̄nqz fit iste
Ad quos succedit heres etiā fit ⁊ iste
Perpetuo sepe nec tunc a suscipiēte
Auferri debet aut abs heredibus eius
Si taxā soluāt. hanc saltē si nec omittāt
Aut p̄ tres annos v̄l binos vt docet h̄ lex
Nec d̄ns cēsum deponere iure tenetur

De Emphyteosi.

Namq; statuta dies impellat^o dño pro

Hic a iure suo quis casus cadit. vt dum
.i. emphyteora .i. qñq; .i. canonē .i. rei emphyteote .i. canonē

Taxam rite negat dño quādo petit ip̄e

Aut rē vēdiderit emphyteosis sine velle

Ipins dñi. saltē si tradita sit res
.i. et si vēdidit z tradidit sū .i. emphyteotica
 pl̄r z postea redemit

In quocunq; modo. v' res data sit sibi talis

Atq; suis natis. heredibus atq; nepoti

Et tunc si natus ve nepos possessa refutat
s' q' cā nō p̄t h̄ie

Hinc emphyteota cadit. est casus quoq; q̄rt^o

Quādo suscepit emphyteosim sibi quisq;

Proq; suis natis. mox q̄ quoq; post sine natis
s' saltē .i. naturalib;

Legittimis. illegittimis solumq; relictis

Tunc cadit ad dñm saltē quando data cōstat
.i. ab ecclia q' p̄sumenduz est q' de illegittis n̄ cogitauit

Hec emphyteosis abs ecclia. sed vt extat

Hec data^a de reliquo. retinēt illegittimi tunc

Quinto rite^a cadit qñ taxā neq; soluit

Notādū q' res aut possessio ecclie q' p̄us n̄ fuit emphyteotica n̄ p̄t d' nouo dari emphyteosiz p̄petuo extra d' f. ecclie. alie. nulli. Et p̄hibet ibi ois alienatio rei immobil' eccl' illegit' alit'. **T**ertius emphyteotici trāsit ad extraneos etz i re eccl'astica cũ sit data cō illa solēitate. c. i. d' re. ecclie. n̄ alie. li. vi. **T**erties emphyteotica dari p̄t a p̄e i dotē sū p̄sensu dñi. n̄ tñ pl' iur' trāsfert q̄ ip̄e habz. **S**pecul' i ti. d' loca. §. nūc aliq' **I**tem plures h̄ntes rē cōez emphyteotica p̄nt diuidē int se dño inre q̄sito vt no. **B**ar. i. l. volūtas. l. d' fidei. §. mis. **S**z cā p̄t quā p̄hibet alienari extraneū ē q' extraneus n̄ h̄z necē recognoscē dñm. **T**ertē emphyteota c' cūq; etz ecclie p̄t dō aē aut legare melioras rōes q̄s fec' i re emphyteotica l' ip̄az rē emphyteotica sū p̄sensu dñi. **N**ō cōit doctores tenēt saluo saltē iure ip̄i dño rei. **U**bi panoz. d' q' ybi cūq; p̄hibet vēditio fetā cōmō/ ratōe d' p̄cio. n̄ itelligit d' alia sp̄e alienatōis. vt i. l. fi. l. d' p̄di. curi. vñ etz p̄mutare p̄t. **T**un^o tñ ē p̄t mltos doctores oppositū tenētes q' n̄ p̄muter nec obligz sū p̄sensu dñi. **T**ertē **A**nō d' h̄ ānuā r' glar' solutio sup' emphyteosi. **T**ertē **R**missio canōis possz. sic n̄ solū p̄t guerzā h̄ etz p̄t aliquā stēl' ratē si q̄ntitas canōis ē ita magna q' res lo caref' d' āno i ānū n̄ pl' p̄p̄et. **E**t sū **B**ar. q' tñc n̄ ē p̄p̄e p̄tract' emphyteotic' qñ dat' tāta q̄ntitas sic p' locatōe. **S**z n̄ fit r'missio p̄t d' cās cās si canō ē modic' sic cōit sit nisi suba rei penit' ledat'. l' nisi fund' capt' ab hostib; desperare posse rebaberi.

a. i. p. dño. l. co. li. 2

§. si aut nihil

Quinq; casibus
 emphyteota cadit a iure suo.

Prim^o casus

Sec^o casus

Tradita q' si nō ē tradita l' sit vēdida n̄ cadit i p̄missuz. **E**t etz si ēē tradita tñ hac lege vt si dñi vellent emere p' rātun dē illi emptoz restituz eret eā. q' sic n̄ cadit vt no. **A**nge. in lege voluntas. l. d' fide commissi.

Quart^o casus.

a. i. ab aliq' puato

c. i. in tali cau veniet

ad illegittimos

m. i. in quinto cau

n̄ sez emphyteota

o. i. canonem

Quint^o casus.

De Emphiteosi. Enchiridion et Enormia.

Empheoteia rei emphiteotice non potest propterea auferri expellere emphiteotam. quia emphiteota habetur in re. Et est tutior opinio. **E**mpheoteia cadens a iure suo potest dirimere meliorationes quas fecit in re. x. q. 2. h. ius. **I**tem heredes ingrans rem emphiteoticam et non solvens cadit a iure suo si restituit de equitate. **I**tem si sint plures heredes et omnes soluerint pensionem propter unum si illi plures soluerint totam pensionem non cadit a iure suo. secus autem si non totam. quia sic caderet omnes. **I**deo soluat omnes et postea agant non soluentem. **E**mpheoteia non potest dimitti rem emphiteoticam et se liberare quam uult. Quia quod est a principio est uoluntate ex post facto est necessitate. **E**t quia persona licet obligatur ad pensionem tenet personalem. **I**tem emphiteota potest alium emphiteotam facere uel alteri locare. quia non est propter alienationem. **I**tem tractus emphiteoticus est medius inter locatorem et venditorem. et differt a censuali tractu. Quia per tractum emphiteoticum transfertur solium utile dominium. sed per censuale non solium utile dominium sed et directum et fit quam dicitur. **P**rocedo tibi tale rem et transfero in re quod quid iuris habeo in ea. **E**t hinc soluitur annuatim certus sensus et sic de equalentibus habetur. **I**tem destructa rem emphiteotica vicis domo ex igne fortuito si reparatur emphiteota non tenetur persolvere. quia destructa domo destruitur et obligatio. et cum istud dicitur non uult per istud nouum non reuincit pro obligatione. **I**tem emphiteota potest uideri rem emphiteoticam ecclesie et meliorationes quas fecit in rem emphiteoticam secundum panorum in. c. si. de loca. saltem si primo requiritur placitum uel rectoris ecclesie quod dicitur ecclesia. **S**ecundo si denunciet prius quod offert. 3. quod ecclesia non respondente labant duo menses. 4. quod non vendat. prohibetur personis vicis que non faciles ueniri possunt sicut capitanei et hmoi. 5. quod non vendat nisi utile dominium sibi competens et meliorationes quas in re fecit. 6. quod non ceciderit prius a iure suo puta ante soluendo canonem.

Enormia peccata **N**. supra in Crimen. **I**tem. **I**nfamis in littera **I**. **I**tem Enormis lesio **N**. de Excommunicatione. **I**tem Enorme quid sit **N**. supra in principio de Absolutione.

Primus casus. **P**ontificis super his deuotus semper adhibet
.i. epm .i. sequentibus
.i. epm **I**ste est quartus casus de iure episcopi reuocatus et ponitur hic primus
Pontificis queritur omnis sententia maior
.i. casibus excommunicationis maioris .i. ex iure
s' reuocatis
Quattuor exceptis que decem de canone pape
.i. in principio de maioribus excommunicationibus
Hos autem pape casus post pauca require

De Episcopii casibus sibi d iure reseruat

Aut p qua pena solennis iure daret
s^c scds casus e culpa q ar hec sit qre in lra p. in fine
 .i. pnia .i. aliqd .i. machinas .i. p aliqua ciuitatem

Hoc crimē pagis qd tractās pūus in vrbem
.i. crimē ē .i. dñi sui aut als
Par est pfugiens q̄s ad hostes hosq̄ iuuādo
.i. p̄ciū v̄ pecuniā

Armis p̄silio v̄ ad hoc nūmos tribuendo
s^c ille meret̄ et̄ p̄niaz solēnem
Per quē seu p̄nceps ve mḡratus p̄matur
.i. sui v̄ als infidioso s^c illos .i. aliq̄s
Principis ad latera q̄ pugnāt mortificās q̄s
.i. inuastua

Cōtra rēpublicā q̄ fert arma v̄ illic
.i. stratas .i. i ciuitate
Occupat ip̄a loca. mouet aut quis seditōem
.i. puincias .i. q̄s

Subiectas terras aut nitit̄ esse rebelles
.i. irreglar̄ s^c tercia^o casus est
Clericus infamis ob quā fit culpa notetur
.i. irreglaritat̄ .i. irreglaritas .i. in lra 3
Has culpas mōstrat infamia lati^o infra
s^c q̄rtus casus est s^c saltē

Incensum faciens q̄ nō vrit loca sacra
.i. incēdiariū .i. denūciatū
Hūc p̄clamatū dic papā soluere tantū
.i. p̄t̄ incendii p̄dūm .i. maiore excoīcatōe
 .i. aū denūciatōez .i. dyocelanus vel iudex eccle siasticus

Si saltē flixit p̄us hūc anathemate q̄sq̄
.i. dyocelibus .i. maiore excoīcatio
Pluribus in terr̄ est hūc maledictio lata
.i. incēdiario .i. et̄ tāq̄ incēdiari^o ip̄o iure iudicat̄ z punit

Huc dās auxiliū seu cōsiliū quoq̄ mādās
.i. p̄cedimus q̄
Notandū q̄ null^o casus absolutōis q̄ntūcūq̄ quis pape
 ref̄nat nisi cui snia ē annexa d̄ ep̄r̄ saltē pluribz casibz disp̄c̄ta/
 tōis pape ref̄uat̄ v̄z in hoc libro h̄inc z inde. **N**ota q̄ vi/
 gore alicui^o p̄fessional̄ sub forma istoz p̄boz sc̄z p̄cedimus q̄

XXXI

Scds casus in q̄ solēnis pnia iūū
 git̄ p talibus.

Nota crimia h̄ic enūerata dñr crimia
 lese maiestatz p q̄b
 rei capite punitū ē m
 leges n̄ t̄m p facto h̄
 etiā p volūtare scele
 ris z bōa eoz p̄silcā
 tur z filij eoz mācip̄t̄
 res p̄petuo s̄z p̄uati
 p̄nis bōis z ifames
 sunt.

Tercius casus.

Quartus casus
 (nō vrit) s^c h̄ q̄cūq̄
 alia loca v̄ villas do
 mos. zc. **S**icēdēs
 loca sacrata s̄c eccle/
 siā z loca relligiosoz
 zc. s̄z excoīcati. v̄z
 j. d̄ excoīcatōibz ma
 ioribz ref̄uat̄is ep̄is
 circa finem.

Scdū q̄ h̄z i filibz
Cōsiliū seu mādatū
 cap̄t̄ v̄z. j. d̄ excoī/
 catōibz papalibz de
 captione ep̄i

De Episcopatus sibi d' iure reseruatis

Aliquem idoneū p̄fessore secularē vl' regularē eligere posses q̄
te a q̄buscunq; criminib; excessib; z delictis q̄ntūcūq; q̄ntū² z
enormib; etiā si talia fuerint pp̄ q̄ sedes aplica sit q̄uil mō me
riro p̄sulenda. **I**n reseruatis semel t̄m̄. in alijs non reseruat; totū
ens quoties fuerit oportunū debitā absolutō em imp̄dere et
pn̄iam salutarē im̄igere. zc. iuxta formā p̄fessional' Joh̄ānt'
raz sup̄ indulgētis Rod. z silib; indulgētis Quilber tal' cō
fessor p̄ h̄ntem illō vl' p̄silē p̄fessionale in p̄fessidē absolue ro
trens q̄nties oportunū fuerit ab excoīcatōe maiore q̄libet iuris
ep̄o reseruata. h̄ nō ab hōie lata z in reseruatis vicz pape sel' t̄m̄.
Et h̄ intelligi d̄z p̄ illa v̄ba **I**n reseruat; casib; sel' t̄m̄ **I**n alijs
nō reseruatis toties q̄nties fuerit oportunū. **Q**z p̄ illū terminum
Casus in p̄dicto p̄fessionali aut p̄sili. o3 a sane inspiciēte in
telligi oēm sn̄iam excoīcatōis maioris z minoris **I**uxta pape
q̄ ep̄o reseruat. **E**t iā p3 idē vicz q̄ p̄ illū t̄minū **C**asus intelli
gi solet excoīcatio maior. qz ex oib; summis z a iuris perit; d̄z q̄
q̄nt' casus de iure ep̄o reseruat' ē excoīcatio maior z nō dicunt
q̄ sit p̄ctm̄ p̄ q̄ ē excoīcatio maior lata. **E**t iste mod' p̄ctear' ē
p̄ plures doctos viros z p̄fētiosos. **N**ota qz sub nōie **C**as
sus in p̄dicto p̄fessionali z p̄sili intelligunt' et; alie cēsūre vicz
Interdictū z **S**uspēcio a **I**ure. **I**n oib; p̄dict; requisitū vnum
notabile doctū viz sedis aplice legatū q̄ dixit debere oīno in
telligi in p̄fessionalib; vbi ponit illa clausula. **I**n reseruatis sel'
z in nō reseruatis zc oēm cēsūrā z sn̄iam reseruata sedi aplice. s̄ltz
z reseruata ip̄i ep̄o scz de iure cōr' sp̄cālī vicz synodali **E**t h̄ p̄ il
lā clausulā **I**n nō reseruat; **E**t dixit p̄far' sacre pagie p̄fessor
papā h̄ sp̄cālī sibi dedarasse. **U**n p3 qz h̄ntes talia p̄fessiona
lia p̄nt absolui ab oīni sn̄ia synodali. etiā a clā destinis m̄imo
njs quib; sn̄ia ē annexa **H**ibilomin' in talib; vicet scandaluz
in q̄ntū p̄r z p̄iudiciū.

Deecliaz incendio **X** sup̄ de bello in **B**. **I**tez
I de excoīcationib; maioribus.

Incendens aliquā p̄rio iussu malus vrbem
.i. pp̄ria aucte s. q̄sq; .i. ciuitatez

Iut villā mansuz segetē l'rē p̄iformē C. i. icēdiari'
di iure d̄z

Ista malo studio faciens mandās fit aduitor
.i. domū māsum z silia aut segetē

Irens z iusto bello. d̄ni sine iussu
.i. incendiari' .i. in foro p̄scie lz p̄ntet rāq; icēfor

Incēfor fert; t̄n hinc nil restituetur
.i. d̄ni ciātos saltē pus excoīcatos p̄ aliquē sp̄ia
lem iudicē vtz immediate sup̄

Ihos p̄clamatos dic papam soluere t̄m̄

Nota qui dicēdi
st; icēdiarij in
p̄ta q̄rtuz caplin
de iure ep̄o reser
uatum.

De Episcopi tibi d' p' sue. appbata reuatis

.i. in sp'ali

Seu p'clament' g'nalit' aut sp'ali

.i. eccle'ie alie' mior'z h' n' capelle f. ec' q' ad p'fugiu' qz emu
ne e'z p'iuilegiatu'

XXXII

Templi circuitu spaciū tutū tibi p' stat

.i. eccle'ia maior

Nota spacium
emūitat' eccle'ie i
circuitu.

Triginta passus fert q' dragintaqz matric

.i. passus sup' dcōs .i. incēdēs f. maiore excōicatioe h'
f. laicoz v' sacrileg' d'icēd' h' plu/
dericoz res iuriste dicit talē excōicatu'

Hos intra flāmas edes nō es maledictus

.i. d' dicit' passib' .i. aliquē

Hec Antho. 2^a pte
3^e pf. tit. 25. c. xi. de
Incendiaris in fine
illu' capituli.

Abstrahis aut sup' his vi quē n' fis anathema

f. diuinatozēz sortilegū quēcūqz salte' de corpe iuris. Sz aliq'
sunt excōicati p' extrauagatē Joh. xxij. vtz immediate

Omne sortilegū dic' cōsuetudine p'imum

f. cōe' f. maiore excōicatioe sed tal' ex iure excōicand' e'
f. q'cūqz mō demonē iuocat aut iurat ex corpe iur' salte'

Primus casus.

Diuinatozē nec' quēqz' ius maledicit

(Nec maledicit) .i. nō excōicat maiore. h' tal' ex iure excōican /
dus ē. Sūt ar' q'dā q' sapiūt heresim māifeste q' ponūt in glo.
d' hereticis. c. Illo qz. §. Sane cū nego. li. vi. vicz circa aras
idoloz nepharias p'ces emittēre z sacrificia offerre. demones
p'ulere. coz r'nsa suscipēv' associāt sibi p'p' sortis exercēdas he
reticos v' faciāt p'dicta cū corpe z sanguine xp'i. v' i' sortib' vt
possint h'z' r'nsa. puez baptisant z his s'ilia. De oib' sup'dictis
salte' māifestis in q'stoz se intromittē d'z z excōicati sūt vt refert
Hyder p' papā Joh. em. xxij. p' p'stiturō em eiusdem sup' illius
specula que est extrauagans.

.i. maleficos z diatozes vtz i glo. f. maiore excōicatioe p' extra
uagantē f. xxij^o

Sortilegos plures maledicit papa iohannes

2° casus d' p' sue^o ē .i. volūtari^o z de
facto fact^o casus ē

Presulis aut cartā falsansqz volēs hōicida

.i. emūitaz' eccle'astice f. eccle'astice quint^o casus est

Quartus casus ē

Amunis lesor. libertatis violator

Nota dū q' duob' ist' casib' i mlt'z dyocētib' snia synodal'
.i. mūitaz' eccle'astica cē ānexa. signāt i dyocēsi Colonien'.

Nota h' Hyder sub
falsarijs l'az cpi ip /
los falsarios mōera /
rū s'it' etiā absoluen /
dos p' epōs.

Amunis ferē libertas eccle'ie tam

.i. in iurib' f. eccle'astice f. eccle'ie totū^o

Juribus eccle'ie q'z p'sonis quoqz rebus

Nota emūitaz'
eccle'astica q'd sit
z ad q' se extēdit.

De episcopibus & consuetudine abbata refer.

A .i. libras ecclesie .i. privilegium .i. prohibedit .i. datum
Hec cunctum privilegium clauditur putatum
 .i. totum .i. privilegium .i. personam ecclesie .i. ab omni onere
Ecclie. pro quod has exonerat super omni
 .i. onere .i. puras

Nota quod sit libertas ecclesiastica et ad que se extendit.

In quo subiectos laicos cognouimus esse

Cum contra privilegium totum putatum
 .i. privilegium .i. datum
 .i. ecclesiastica

Ecclie. quicquid sit. libertas violata

.i. violata .i. ipsa libras .i. ecclesiarum

Aeditur aut. cunctas quo ad ecclesias vel ad vnaque
 .i. libras ecclesie .i. clericos .i. vel .i. clericum

Aut quoad hec plures clericos ledat et vnum

De pena istorum sacrilegorum vicis qui ecclesiasticam libertatem aut
 immunitatem violauerint vide. §. Sacrilegium.

Sequuntur Casus resuati episcopis de consuetudine
 dyoecesim Jo. andree et hostien.

Sacrilegus quis sit
 N. §. i. loco suo.

Sacrilegus. patrum percussor. testis iniquus
 .i. punitum et sanguineorum .i. iudicium
 .i. cuiuslibet .i. tam notorium quam occultus

Voti transgressor. piurans. omnis adulter
 .i. tam mulier quam vir propter voluntatem et propter crassam negligentiam .i. omnis

Hereticus. i. qui peritiam
 cum articulos dampnatos non defendit. quod
 alias excoicatur et ipso iure.

Proter et oppressor. blasphemus. hereticus atque
 .i. etiam .i. dolose aut violenter .i. mulier impregnata vel maritum aut alium

Qui facit incestum: deflorat. curat abortivum
 .i. peccatum mollicie .i. extravas de bitum cum muliere

Bestia cum zodoma. molli quoque vasis abusus
 .i. mrimo claudesinum .i. symoniae .i. muliere vel contra

Matri claudesin. symon. et cum pagana vel iudea
 .i. sua .i. ex spirituali cognatione aut cum filia perfessionis

Nota quod per mrimo
 monio claudesin in
 quibus pluribus dyoecesibus
 et excoicatio maior et
 lata preteritum in dyo
 cesi Colontien.

Hoc usus tangunt
 duo casus.

Qui coit aut matrem seu nata spirituali

.i. nec in altari consecrato .i. nec ieiunium

Ara nec sacra. non ieiunium celebrantes

Ep̄i Coloniēſis casus p̄ suā diocēſim reſuādī

.i. hūdo

XXXIII

Aut sine vestito celebrantes iure tenendo

.i. sup̄dictz .i. 4° ordinū mendicātiū

Dis p̄ntatus a cunctis iure resoluit

viz in §. q̄ incipit
Quāuis nonnulli

Seruata norma quā denotat. a. tibi supra

.i. p̄ter ius antiquū .i. dyocēſan^o .i. sup̄dictz casibz

.i. sed .i. subditos plebāos pastores synodalibz

Porro suos stringit p̄sul q̄ plurib⁹ illis

fm̄ Anthoninū

Cōi iure vel cōsuetudine soluit

.i. cui sup̄ p̄r audiētia p̄fessiōis ē cōmissa p̄cipue quo ad fr̄es p̄ntatos

Simplex p̄fessor vbi sit transgressio voti

Sequunt^r Casus synodales quos ep̄s Coloniēſis sibi semp̄ reſeruat. Nichilomin⁹ sunt certi alij casus quibus sententiā anectit quos vide in fine huius libri.

.i. in cā iudiciali

Symō sacrilegus ac piurus manifestus

Transgrediens vota q̄ fidē. blasphemia mag⁹

Attente facta. p̄cussor quisq̄ parentū

Incestus. seu vi deflozans v̄ginitatem

s^c p̄cubit⁹

Om̄is p̄cubit⁹ cōuerſe. seu monialis

s^c p̄cubit⁹

s^c p̄cubit⁹

Insup̄ incluse. relique seu religioſe

s^c ē casus reſuat⁹ s^c filr

Achereſis veneficia. pctm̄ quoq̄ contra

s^c adiunct⁹

Naturam iūge. sit ap̄ſtota. ſortileguſq̄

s^c v̄l cōmutare .i. ep̄s .i. tā pegrinationū q̄ alia q̄ de

iure ſibi nō ſt⁹ p̄hibita

Diſpensare p̄t p̄sul ſuper om̄ia vota

.i. casibz seu votis

.i. in lrā p̄.

Quattuor hinc dempt⁹ d̄ papa poſt recitatis

.i. hñficiū

.i. aiaz .i. illegitimitas

P̄reful p̄bendam ſine cura dat. ſil om̄is

reſoluit⁹. i. abſoluē p̄t qz nec aliq̄s p̄di / croz caſuū ē de iure ep̄o reſuat⁹ nec d̄ cō ſue⁹ approbata. De p̄to **Sacrilegio** qm̄ viz p̄ em̄itatē eccēſie ſit. Et qm̄ ſua ānez cū alicui p̄dictozuz abſoluere nō p̄t p̄ntatus v̄r p̄z.

Violatores monia lū nō aūt aliaz relligioſaz excoicati ſunt ex ſtatutz ep̄oz Coloniēſis. v̄z in fine libri in p̄ſa de excoicatioē bus ep̄oz Coloniēſis. ex ſtatutz eozundem.

De diſpenſatiōe ep̄i ex iure.

Episcopi dispensatio de iure.

E

*f. epim .i. illegitimis f. sine cura aiarū
quia hoc pertinet
ad solum papā*

Ordo minor p eū non legitimis dat ipis

.i. ep̄s

Iure nec ip̄e valet illegitimis dare plura

s^c v^l cāu

Dispensare p̄t p̄sul de crimine cuncto

*.i. soluit oē tale crimē
v^l casum q̄uis dire
cre sibi nō p̄hibet.*

Nō ius nō p̄hibet sibi directe q̄z laxat

f. in lrā p̄

Sed scriptis infra dēptis que dat tibi papa

.i. in minoribz

.i. cū mīorētibz

Ordinibus puis p̄sul dispensat in annis

.i. p̄ saltū

.i. quis

f. que accepisti p̄ saltū

Saltu p̄mot^o nō funger^o ordine capto. zc.

N^o. j. de suspēionib^o ordinaroz extra statutum
ep̄s aut furtive v^l aū debitā etatē Et plura alia i
quib^o ep̄s p̄t dispensare v^l nō dispensare. Itē maio
res z minores excoīcatōes ep̄o de iure reseruatās

N^o. j. excoīca. papales. **E**tas ordinandoz **N**^o.
de ordinand^o. Itē etas quo ad m̄imoniū v^l spon
salia p̄rahen. ponit de Impedimēt^o. Itē etas p̄
fessōis j. Nouici^o. Etas tutele. de Tutela j in litte
ra. T.

Notādū q̄ sup p̄ma tōsura non req̄rit aliq̄ dispensatio q̄ad
q̄sūq̄ illegitimos. q̄ p̄ma tōsura nō ē ordo. s̄ vna p̄uua di
spolitio ad mīozes z ceteros ordines q̄ et̄ vīz p̄ma tōsura d̄
nēcitate nec d̄ iue ad aliquē ordinē suscipiēdū p̄ req̄rit nec p̄

Notādū s̄m b. tho. **N**ō i iuramēto p̄missio dubiū c̄yzz
sit licitū v^l illicitū. p̄ficiū v^l nociū s̄mplr v^l i aliq̄ cāu in h̄ q̄
libet ep̄s dispensare p̄t **S**z q̄n̄ ē m̄ar^o p̄ctm̄ v^l maioris bōi ip̄e
dimētū dispensatiōe nō indiget. **D**ū āt m̄ar^o ē licitū z vtile n̄ vi
det q̄ dispensatio v^l cōmutatio i tali iuramēto locū h̄ear nisi ali
qd̄ meli^o occurrat faciēdū ad cōem vtilitatē q̄d̄ maxie videt p̄
tinere ad p̄ratē pape q̄ h̄z curā vniuersalē ecclie. s̄ iuramenti
absoluta relaxatio.

.i. eucharistia

Tria req̄rūt ad
cōdicandū digne,

Quisq̄ volens xp̄i cōdigne corpe vesci

Eucharistia et Digne suscipiunt illam.

XXXIII

^{s^c p^m e} ^{f. mundicia q^d d^r scdm qd requirit}
Mentis mundicia cum corpore extat habenda

Actu deuota mens ad celeste leuetur

^{i. mentis mundicia}

^{s^c tollit}

[Mortali primum tibi tollit. haud quod ternum
^{f. cum mortali} ^{f. corporis mundicia}

[Sed sine mortali vel eodem tollo secundum

^{f. in pollutioe corporali et delectatioe carnali}

Putata sensus si sit. mortale relinquis

^{s^c in corporis immundicia}

[Si non sensus nullum mortale putatur

**[Nota dñi q^d figuratiu est nob^{is} iⁿ elu agni paschal^{is} quo digne
debeam^{us} accedere ad sacra^m e^oionem. Preceptu^m em^o erat iudeis
q^d comederet agnu^m paschale accincti renib^{us}. calciatis pedib^{us}.
baculos h^{ab}entes in manib^{us}. cu^m lactucis agrestib^{us} et festinanter
Per primum significat puritas castitas. Per secundum affect^{us} duo
rois. Per tertium memoria dñice passionis. Per quartum amaritudi
do p^{er}tritois. Per quintum p^{er}mp^{er}itudo voluntatis**

Gratia quod dñi tibi sit per quinque notasti

[Si putata verba dei deuotus iugiter audis

<sup>i. ad beneagen/
dum</sup>

[Si quis te p^{er}mp^{er}tum bene coperias ad agendum

Firme proponens quod crimina cuncta relinques

[Et de preteritis si valde doles male gestis

[Firmus in aduersis. humilis per prospera cum sis

^{s^c p^{er}dictis}

Si sis saluandus his signis quinque notaris

^{i. sequentib^{us}}

[Quis dñetur his signis quinque notetur

^{s^c p^{er}mu^m signu^m est} ^{f. cuiq^{ue}}

[Presens si vita succedat prospera tota

[Quae quasi sit summa delectat vita caduca

^{i. corrigere} <sup>s^c h^{ab} port^{us} in /
duratur</sup>

[Ac quae diuina nequeunt mollire flagella

^{f. ad peccandum}

[Qui labes sepe peccando prius extat

f. uij

(Tñu) .i. actual^{is} deuotio q^u in p^{er}tuos ho^mibus aliqui deest q^u uis omⁿi p^{er}cto mortali careat.

**Quinque sunt signa
expositum in statu
salutis et gratie.**

(Relinques) .i. facit^{ur} do q^uo in te est q^uo tria p^{er}plectit^{ur}. .i. dolere de preteritis. abstinere a futuris cum firmo proposito et facere q^untu^m sibi est possibile

**Quique sunt signa
damnationis fute.**

Excoicatio maior soli pape reservata

E

Dū q̄s in errore peccati fixus adheret
Mota quoddam p̄ambulū ad intelligendum q̄
excoicatioes maiores p̄. posite sint late ⁊ quoniam
ip̄o facto. **I**tem que ⁊ q̄n sit snia excoicatiois.

S q̄ p̄fert sententia rite futuro
.i. aliq̄ .f. i subleq̄ntib; ad lōgū .i. d̄ fūto p̄ p̄ba futirp̄is

Talem nō latā sed noscas esse ferendam
.f. sniam s̄ eē actu .f. sniam excoicatiois

Preter ⁊ h̄ istie nosces hanc nō fore latam
.i. p̄ter mo^m d̄cū .i. i seq̄nti p̄cessu d̄ maiori excoicatioe .f. sniam s̄ f̄ferēdam vtz p̄siderāti

Sub pena dicens anathematis h̄ caneat
.f. aliq̄s latoz snie .f. v̄rēs ill' p̄bis

Iaq; minata dat̄ snia. nō tibi lata
.i. p̄miata ⁊ ferēda .i. d̄z v̄icz ex v̄illoz p̄boz .i. nō d̄z dia lata snia

Sic maledicēdus sed nō est hic maledictus
s̄ tal' intelligit̄ q̄ que fert .s̄ actu excoicatioe maiorē

Sic maledicēdus sed nō est hic maledictus
.f. archiepi v̄l' epi .f. p̄fessorē religiosum aut alios i absoluendo

Per synodū nulla stringit sentētia lata
.f. ap̄ d̄ p̄fessorē .f. i casib; v̄icz sniis synodalib;

Niforet istie ignorantia crassa supina
.f. p̄ra d̄ falsa. c. d̄iaz s̄ excoicatioe ē papalr .f. falsata

Bullā papalem falsans vtens ve scienter
.i. enormit' .i. dericiū .i. ip̄o facto .i. excoicatioe maiorē

Et grauit' ledens dez mox est anathēa pape
.f. p̄ra etz fautoēs ⁊ d̄fensioēs i illo cāu etz v̄rēs scient' bull' pape ab alio falsat'. Dic' at' hostien'. hodie p̄ceptū ē q̄ i lris d̄nī pape q̄s nec i mag' nec modico audeat manū apponē. etiā lras aliquā l' p̄ncū aliquē corrigēdo exceptz officionariib; q̄bz h̄ ē p̄missuz. Alioqn excoicatioe ē ⁊ a papa absoluēd'. Sec' ē d̄ lris alijs q̄bulcūq; scz legari aut sumi p̄ntarij. ⁊ mltomag' de lris platoz n̄ q̄ qdā epi i synodo falsificātes lras suas excoicāt

Ecclesias ve domos sacras q̄ frangit ⁊ v̄it
.f. p̄riguas eccleie .f. eccleias saltē. f. icēdit .f. mōasteria v̄l' p̄uere'

Eccleie cimiteria v̄l' loca religiosa
.f. qz als eps p̄t absoluere d̄ iure. s̄ v̄l' p̄ aliū ei' anctē

Huc p̄clamatū dic papam solneretantum
.f. qz als eps p̄t absoluere d̄ iure. s̄ v̄l' p̄ aliū ei' anctē

A snia synodali aliq̄s excusat p̄ ignratia non simpliciter.

Nota h̄ varias excoicatioes iur' int' q̄s gnalit' ip̄o iurē pape. i. 4. reuuant. Que dā alie s̄z etz i. posite. f. sp̄cialit' reuuant. S̄z oēs alie excoicatioes maiores epis reuuant ip̄o iure. id ē absoluē p̄nt d̄ iure

Erra de sen. ex. c.

Qua nos Irē i 7. q.

4. Si q̄s suadente.

Idē de q̄cunq; alto incedario si excoicet ⁊ publicet.

Excomunicatio soli pape reservata.

Dum foret a papa sub noie quis maledict?
*.i. ex noie
solut*

XXXV

*Extra de sen. ex. et
Significavit.*

Soluit a papa si huiusmodi ministrans
*.i. mortui vicz vt ossa illi alibi transferant. S; spoliis mortui
um no est excomunicat. h ex lege grauit punif. vtz. j. post excomunica
tiones maiores. z in lra S in fine
s excom. e extra de se .i. cardinalē
pul. c. de restante*

Corpus z incidēs. q cardinal. insequiturq;
.i. ferētes vl latores sniaz s excom. s; papate

Ofenfurā dātes vesuos aliterq; gūantes
s excom. e .i. inquisitor .i. diffikator

Ast heresis fraude quesitor vel simulator
*.i. extremā vinctōem .i. eucharistiā s excom. carus est
.i. quicumq;*

Uinctū. cōiugiū. xpm. dans religioſus
*.i. clericas z sacerdotibus s spēali z s h nodū sacdōz
obrento*

Alero vl laicis. libitu sine prochtal
*Horandū q religioſus dās sacm eucharistie tpe infirmit
tatis vel alias. aut sacm extreme vinctōis vicz ipi pastori sine
sui supioris licentia vicz epi vl sui vicarij h sua licentia non in
cidit in canonem.
s excom. s; religioſi*

*Extra d prius. z ex
cel. p. uile. c. Religio
si i. c. l.*

Oanone soluētes vbi sit snia maior
*In eodē ti. quo. s. z. c. z li. s; Religioſi in c. l.
.i. snis*

In nō cōcessis tibi casibus. aut synodalis
*.i. sniam .i. pmulgat
.i. archiep̄alis*

Promulgata fuit. vl quā puincia pmit
*.i. sniaz dicta .i. excom. carōem interdictū z suspensōem
.i. intelligēdaz*

*Hic nō intelligitur
snia lata ab hōie etz
si papa ferret sniam
qz h nō expmit.*

Hac die ecclie censurā quamlibet esse
*In non cōcess. i. pter q in casib; excom. carōis maioris a iure ex
press. vl p puilegia sedis ap ltee z cessis ipis religioſis. Et in
articulo mortis qlibet sacerdos tā secularis q; religioſus ab/
soluere p̄ ab omi excom. carōe tā a iure q; ab hōie. S; si religio
ſus absoluēit a snia lata ab hōie etz a papa nō incurrit penā
Horandū etz ex Antho. q absoluens aliquē ab aliq pctō i
cāu quo non p̄. siue qz refuat est epi. siue qz nullā hz p̄atez*

Excomunicatio maior soli pape reseruata.

Evl' auctē scient seu etz ex ignorātia iuris crassa nō tñ cēsūram aliquā seu excomunicatōem incurrit siue absolūes sit cleric' secl'ar' aut religiosus. **S**ec' ē absolūes a sentētijs z cēsūris vtz in pñci pio libri. **N**ota q' pñcipās vicz q' absoluit a pñfessōre pñdicto scz qz absoluit ab excomunicatōe maiore a q' nō p't absolūere nō d'z dici pñcipare in crimine. qz null' pñcipat cū criminoso ī actu s' post actū d'ānatū. **S**ilr dōm de his qui alia sacra recipiūt ab excomunicatis.

Soluens a pena quoqz culpa fis anathema
.i. tu religiosus .i. maiore excomunicat'
.i. immediate sup' dicit' .i. p'ernit. f. q'scumqz

Is triplex casus solos vult religiosos.
Extra de pe. z. c. cupientes. §. **S**ane in **Cl.**

Clericus inducēs secl' v'l religiosus
.i. excomunicat' ē a papa .i. secl'aris .i. q'cumqz!
s' in s' v'l fide in/ .i. ap' d' suā ecclesiam sepe/
terposita liendū fore

Vt voueas iures pmittas te sepeliri
s' cleric' v'l religiosus .i. estiare d' debeo d' suē
f. anathema ec'

Si tñ h' moneat v'l consulat estimo nullum
s' excomunicat' ē papalr s' v'l eccl'ia .i. inf' dicto

Cogens q's fieri diuina loco maledicto
.i. inf' dictos .i. excomunicatos maiorē

Sic z ad ip' avocans interdic. aut anathema
.i. recedere

Aut vt p'maneāt. monitos nec vadere suadet
s' excomunicat' ē papalr

Restans auxiliū seu p'siliumqz fauorem
s' v'l alijs infidelibz

Ips paganis seu turcis vel sarzacentis
.i. xp'ianos

Clenet' quidē licentiā h'nt a **M**artino. v. qntū ad mercio/

Accedēs ad sepulch' z dñi cā deuotōis sine licentiā pape ē ex
comunicat' cur' absolutio pape resuaf vtz in libro penitentiāe sū/
mi penitentiarij v'l penitentiari' pape absoluit. s' excomunicat' ē

Quemuis pontificē temere cedēs capiē sue
.i. quēcūqz .i. ep'm .i. sū sui defensiōe papaltē
f. si p' mādātū seq' effect'

Aut fieri faceret seu bāniat h'cne iuberet

Iste casus p'ce
nit tñ religiosū
q'z secularem cle
ricum

Nota v'o si aliq's p'se
z p'no motu vouēt
aut māuerit v'l p'mi
serit se velle sepeliri ī
aliq' loco p' h' nll'a ex
comunicatio incurrit.

Extra de sen. ex. c. g
uus in cl.

Extra d' **I**udeis .c.
ad liberandū **I**re ex
p'cessu annali' cena
domini.

Excommunicatio maior soli pape reſeruata

XXXVI

Hocce receptates veſcient rite tuetes f. iusticia z pſciaz

Sueneratū teneat ſocius vl' in his remanebat s' s'lt' ex' dicat' est

Dictis auxiliū dans pſiliumqz fauorem

Nota q' ista ſinia ſilr fert p illos q' Cardinalē romōe ecclie ſequunt dēpta bannitōe vtz extra d' Inurijs z d'ānis. c. et ſi pignoratōes li. vi. **S**ciēdū q' h non intelligit ſimplex fauor vtz q' nil a dicit ad peccādū. h fauor q' est añ delictū z nō poſt eul' p' tēplārōe ſequit delictū. **S**ilr. Rati habuit intelligit qn' a' cōtemplārōe vl' nōie ē factū. Porro **C**ōſiliū nō intelligit h z in ſ'li loco nudū vtz qd' nil a dicit ad peccādū h intelligit pſiliū fraudulerū. **C**ōſiliū añ pſtat ſua dendo rogādo ī pellēdo inſtrūēdo vl' vtilitatē in deſecurā ostendēdo. **S**ciēdū q' alit' recipiunt in iure fautores hereticoz.

Prinſeps aut dñs piter ſuus officialis f. ſecularis z t'pal

Seruari rennuens in tales lata ſtatuta f. cōſure eccliaſtice

Vno ſub menſe cū nouerit eſt anathema s' ex' dicat' papalr

Aunctis fatis hunc nō ſoluet niſi papa f. aliqz s' vl' ali' eius auēre

Si datur officio quis heretica q'rere p'raua f. poſtea ſ. cōnitiū .i. p' ſciam .i. inq'rere p' tales

Extra d' heretic' m' taz. §. vez in de.

Contra uſ. aiām. poſt ſpernat querere tales

In quos deberet p'cedere iure. vl' ipām .i. ip'oſuerit .i. ſue

Tun heretiſm cuiqz falſo donauerit. atqz .i. mēdaat ſ. inq'ſitor. i. alicui ſ. i officio ſuo .i. impedimētū ſibi pſtat

Mēdax imponat alij. q' in hoc fozet ober f. inq'ſitor

Ac ſup hoc illū temptans vetare poſum .i. inq'ſitor

Si fozet hic pſul ſuſpēſus ſit tribus annis s' ſuſpēſus f. epō f. non epī .i. ex'communica tī maiorē

Sic quoqz maior erit. alij ſed ſunt anathema

Excommunicatio soli pape reseruata.

Eca canone. 27. .i. ab aliq̄ excoīcatōe maiore iuris vel ab aliq̄ censura ecclesiastica. de quibz nō habes auctoritatē
s̄ excoīcat̄ es s̄ sciens

Sive sciens soluis vlt̄ nō a canone iuris
Comiserit. .i. ex privilegio vlt̄ als̄ 2 sic q̄tuor ordines mēdicā/
tes ex privilegio p̄ suos priores aut vicegerentes absolui p̄nt a
talibz censuris si incurunt.

Hūc soluit papa vlt̄ cui cōmiserit ip̄e
.i. si religiosus aliq̄s absoluerit ab aliq̄ sniavlt̄ censura lata ab
hoīe non incurrit excoīcatōem maiorem.

Nō tñ abs hoīe sit lata lz̄ ḡue peccas
.i. p̄ dice? .i. p̄ fessore quēcumq̄

Hic casus solū cōcernit religiosum

Esi ex ignorantia crassa 2 supina q̄s absoluerit quēq̄ a sen/
tentis synodalibz que etiā dicunt̄ iuris saltē puati talis incur
rit excoīcatōem. s̄ simplr̄ ignorans non incurrit s̄ sine dolo ab
soluens.

.i. p̄ fessor in absoluēdo .i. dicēdo .i. ab excoī. maiore

Nō vtens v̄bis puta te soluo maledicto

.i. a pctō p̄ q̄ erat excoīcatus aliquis
.i. p̄ fessore

Ez tñ culpa soluis. nō incidis ip̄e

.i. nihilomin? .i. a pctō tñ absoluēs p̄ q̄ fuit excoī. maiore

Nō minus h̄ faciēs ḡue pctm̄ pagebas

Auriliū sic cōsiliū dantes **R**s̄. .i. p̄ pauca
Ex annali p̄cessu pape in curia in cena dñi. Item h̄ in ex/
trauagati Bonifacij. viij. post cōpilatōem libri. vi.
s̄ excoīcati sunt papalr̄

Querētes papā vlt̄ ab h̄ capiūt redeūtes

Aut quocūq̄ mō puent hos rebus eūdo
.i. libere .i. bulla pape .i. auferat

Quo minus h̄ libze vadant. vlt̄ carta ferat̄

s̄ excoīcati s̄ .i. seclares sacerdotes vlt̄ aliq̄ quicūq̄

Sicq̄ status cūcti secl̄i vlt̄ religiosi

.i. sacra ecclesiastica .i. in mortis articlo

In tali cuiq̄ dātes sacra. morte nisi sit

.i. a tali malefactorē

Nectūc fiet ei nisi cautio diḡ dare

s̄ excoīcati s̄ papalr̄ ex p̄silio lateranenē d̄ raptoibz

.i. tā marini q̄ alteri? nauigij

Quncti pirate latrūculus inde marinus

Cōp̄. .i. in papalē ex
coīcatōez absoluēdo
s̄ dicēdo **A**bsoluo re
a maiore excoīcatōe
d̄ q̄ nō posses incidis
in maiore excoī. **S**i
saltē fuerit excoī. ma
ior iur̄ 2 n̄ ab hoīez
iste casus q̄ ad religio
sos p̄ fessores tātz
intelligit̄ vtz. .j.

Excomunicatio maior soli pape reſeruata

.i. receptator

XXXVII

Hos deſenſantes fautores ſiue receptos

Hec ex annali. p. ceſſu pape in cena dñi z de hoſtien. q. pira
te ter in anno ab ore pape excomicanſ ſolemnit Idem Jo. an.
Nota q. qui xpianos naufragium patientes ſpoliant rebz
ſuis niſi ablata reddiderint excomicati ſunt z ab epō ſoluēdi mo
nitoē ſus pmiſſa. **H**oſti. reſtringit iſtos ad maritimos ſ. aliq
intelligunt de quolibet nauigio. ſ. eſt cōis opinio vtz q. qñqz
pirati ſunt excomicati.

Quicqz excomitatus eſt papalr

Quiſqz ſuis fr̄is noua quippe pedagia pōit
.i. ſecularibz .i. eccliaſticis

Ex ānali. p. ceſſu pa
pe in cena dñi.

Poſcēs a ſeculi pſonis ecclieue

Poſcēs excomicati ſz. papalr ſ. nō iure .i. inhabitant

Intrantes clauſtra qbus inſiſtūt moniales

Iſta ſm̄a h̄ ex Bul
la ordinis.

Ordinis aut p̄dicatoz ſiue minoz

Ordinis aut p̄dicatoz ſiue minoz
ſ. fuerint intrātes .i. excomicati ſz. ſ. ordinuz
p̄dicatozū

Luiſcunqz ſtatus v̄l ſexus ſic quoqz fr̄s

.i. ſozoz dictaz

Caſibus his demptis in eaz lege ſtatutis

.i. q. d. impedire

Illud z admittēs etiā parz maledictus

.i. ordinis v̄l minoris

Hos ſoluet papa ve mḡr v̄l reliquus ſit

Cui ſit p̄ceſſum ſup illo ius ſp̄ale

Cui ſit p̄ceſſum ſup illo ius ſp̄ale
ſ. excomicat⁹ eſt .i. mōaſteria alioz ordinū ſ. dyoceſes
.i. excomicatōem

Nō intrās alia lz hoc loca multa reſeruata

Nō intrās alia lz hoc loca multa reſeruata
ſ. monaſteria monialū ſiue reſ. .i. excomicare maiore in ſua dyo
formata l' nō .i. p. ſtatuta v̄l al'ſ

Ceſſ

Intrantē p̄ſul ſi vult maledicere poſſz

Nota q. ex dictis Anth. de but. z tho. tradi p̄t v̄l v̄b̄i ta
les ſm̄e nunqz vel quaſi nunqz ſunt p̄mulgate ſi quis intraret
dicta monaſteria neſciens talem ſm̄am non cā malefaciendū n̄
incideret quia ignorantia inuincibili ille laborat **S**ed cā ma
lefaciendū ſic intrans non excuſatur. **H**ec Antho⁹ z conſentit
Tho. **N**ota q. Alexander papa in p̄uilegio exalto excom
municat quicunqz libellos famoſos. quocunqz modo aut cā
tilenas vel ricos edere vel detinere aut publicare p̄ſumunt
ad infamā z detractōem ſtatus ordinis p̄dicatoz z minoruz
nec abſolui debent niſi p̄ſonalit ſe ſedi ap̄lice p̄ſentēt. **I**te idē

G i

Excoicatio maior pape reseruata

A

Alexander in alio p̄uilegio **N**ō sine multa. 2c. **E**xcoicatur q̄
 cuiq; p̄dicare docere v̄l defensare p̄sumit q̄ p̄dicatores l̄mi-
 nores n̄ sunt in statu p̄fectōis. nec liceat eis d̄ elemosinis viuē
 nec p̄dicare nec p̄fessōes audire. d̄ licentia summi pontificis
 alioz p̄latoz inferioz aut̄ prochiāliū minime req̄sito p̄sensu v̄l
 licentia. **E**xcoicati sunt de facto q̄cuq; p̄sumūt in loca frat̄
 p̄dicatoz violentiā d̄āpnabilē exercere nec absolui p̄nt nisi p̄ se
 d̄ aplicā. vel p̄seruatores ordini frat̄z v̄s. deputatos. **N**ec
Clemens papa in p̄uilegio v̄s in quibusdā locis 2 in alio.
Fr̄e excoicati s̄nt q̄cuq; in monasterio v̄l eccl̄is suis det̄-
 nent ap̄ostas ordinis p̄dicatoz nisi eos eiecerint postq̄ p̄
 fr̄es eiusdē ordinis ne eos detineant fuerit denūciatū. **B**oni-
 fac̄ in p̄uilegio. fr̄ute. fr̄es minores qui p̄sumunt recipere fr̄es
 ordinis p̄dicatoz. p̄fessos sine licentia pape faciente exp̄ssaz d̄
 indulto h̄mōi mentōem. l̄ nisi p̄us suoz p̄oz licentia fuerit pel-
 tita 2 obrenta sunt excoicati. **C**lemens ad minores q̄ ad p̄di-
 catores. **F**r̄e de heremitanis. **A**lexāder ad h̄emitas v̄iam.

Extra de sen. ex. c. 3
 uis in clem.

Publicus interdictus public^o ast anathēa
 .i. notatum .i. sub diuinis .i. exē
 eccl̄iaz

Mōie qui monitus foret a celebrantibus ire
 .i. monit^o s^o v̄l ali^o ei^o auēre

Post hic in eccl̄ia remanēs hūc papa resoluet
 .i. s̄nt excoicati papalr̄ ex annali p̄cessu in cena d̄nt p̄ papam
Rome. s̄nt defensores. v̄s. j. de excoicatioibz ep̄o refuat^r

Sectantes heresim d̄āpnataz s̄nt anathema
 .i. sacerdos .i. sp̄calit^r .i. excoicatio maiorē

Quilibet a papa corā celebrans maledicto
 excoicatioz maiorē s^o v̄l ali^o ei^o auēre

Mox anathema capit quē solū papa resoluit
Nora hic q̄ quidā for̄ilegi 2 diuinatores qui dicunt sa-
 pere heresim nō sunt excoicati ex isto corpe iuris. nec alibi. sed
Joh. xxj. excoicatur tales.

Incendēs aliquaz p̄rio iussu malus v̄rbem
 Aut villā mansuz. **X**. s̄. i. casib^o ep̄i d̄ iure ref.
 s^o v̄l aliū ei^o auēre

Hunc pelamatū dic papam soluere tantum
 .i. h̄ v̄s est .i. excoic^o .i. ep̄s dyocelan^o aut
 maiorē iudex eccl̄iasticus

Si tñ afflixit p̄us hūc anathemate quisq;

Excoi. maior pape rruaca qad rlligiosos.

Huic datus auxiliū seu p̄siliū quoq; mandās

Scribens depuans ve scient̄ p̄dicat illa

In p̄iudiciū q̄ r̄gunt rite statuti

Quod sup̄ ē norma fratrum d̄ iure minorum

Nullo non penitus his suffragante statuto

Mora excoīcatōem Martini quinti in q̄daz ex-
trauaganti ex consilio Constantien̄. cōtra symo-
nicos.

Qui circa b̄nficia symō r̄ ordine factus

Aut p̄laturas v̄ hic eccl̄ie dedit actus

Medū sunt dantes maledicti sed capiētes

Nec pdens symonē quē nouerit ē maledictus

Aut pactū faciēs put̄ intret religionem

Notandum q̄ adhuc sunt quedam alie excoīcatio-
nes in extrauagantib; signant̄ Joh. xxij. quas Aider ponit in
suo manuali. sed quia Ansb. non ponit ego dimisi quia nisi es-
sent abolire ipse sine dubio posuisset r̄ ideo n̄ h̄nt in practica.

Sequunt̄ excoīcatōes maiores religioſoz q̄z

Unctum p̄iugium

Canone soluentes

Soluens a papa

Hic triplex casus solos vult religioſos

Ut voueat iurent. r̄c. R̄c. vt̄s.

¶ Extra d̄ sig. Ex̄r̄ q̄
feminat in fine li. vi.

¶ Nota h̄ v̄t̄ic̄ casus
p̄ccernit̄ r̄a secl̄are fac̄
dore q̄ religioſum
vt̄s.

¶

Excoicatio maior pape rruata had elligi.

Extra de ita. mo. c.
ne i agro. 3. q non in
cle.
Extra d' deca. Relli
giossi in cle. j

Arma tenēs mōach^o claustr^o abbate negāte
s^o excoicat^o ē p papā .i. suo
.i. aliq̄s .i. monachi excoicati sūt p
papam

Ecclias vllas nechntes religiosi
.i. puerse

Hinc decias iustas. male q̄ sunt impediētes
Ecclie rez rōne vereligionis
.i. restituant vīez de
cime sic ablate

Extra de sta. mo. ne
in agro 3. q̄ n̄ in cle.

Hinō soluaut nisi digna satis repent^r
s^o excoicati sunt .i. reliquus

Sic monachus regularis puta canonicusue
.i. a suo monasterio .i. tpalis .i. cast^r vel
curiam

Huic qz subsidiū nec adest dñi petit edez
.i. dāna .i. iherant

Hoc nolente suo plato seu mala reddant
.i. suo plato .i. ex hoc .i. inferetes

Ipi. siue locis hinc dampna suis referentes
.i. 4° ordi. men. s^o excoicati sūt .i. puer^o raptū
aut edificant

Extra de pe. c. cupi
entes in cle.

Hinc q̄ medicant fratres noua si loca captāt
.i. loca talia

Seu mutant habita p suo nullibi papa
.i. loca sua

Aut alienandi quouis titulo variando
.i. q̄cunqz vīez excoicat^o ē .i. beginaz

Extra de rell. do. c.
dū d' q̄busdā in cle.

Quisqz statū foueat begine religiosus
.i. reprobate s^o exnt^r l' exntū vīez q̄ op̄iones h̄ias fidei ca/
tholice h̄nt. si tñ h̄nt vitā p papā approbatz
sine renunciatōe pp̄ij hoc sufficit
.i. obedientiā

Pranate secte q̄ nec pmittit obedi
.i. resignat s^o sit

Nec refecat pp̄ia cui regula nulla pbata

Hic intelliguntur begine quales fuerunt illo tpe quaz vi/
ta sup̄sticiosis r h̄is op̄inionibus fidei catholice agebat.

s^o excoicati sunt papalr

Exempti v'l non ip̄i dum religiosi
s^o exempti

Excom. maior religioſoz pape r̄uata

f. poſitū p tpe vbi morā f. ecclia ciuitatꝝ v'l locy vbi morantur

XXXIX

Non in d̄ictū ſeruant matrice tenente

.i. cathedrali ecclia ſue dyoceſ. .i. v'ſi ſignant p d̄nū ciuitatē

Sive ſua cathedra. dum ſciunt atqꝫ viderent

.i. p̄t h̄ f. q̄cūqꝫ religioſos f. poſt facta v'l iam facta
.i. interdīcū

Cur nil excuſat nec id appellatio caſſat

Chic non includunt clerici ſeculares. h̄ t̄m religioſi cuiuſcūqꝫ ſtatus aut p̄dicōis exiſtant.

.i. p̄ p̄ba .i. h̄bēs .i. m̄imoniū .f. p̄feſſus excōi/ carus ē papalit̄
de p̄nti aut al̄s

P̄tre trahens cūctus p̄nubia religioſus

.f. temere .i. aliquē .i. dicere l̄p̄dicare s̄c̄ excōicari ē

Extra d̄ p̄lang. 2af
fi. eos qui in cle.

Uemptans quez ferze ſermonē religioſus

.i. aliqꝫ

Extra d̄ pe. c. cupitē
tes in cle.

P̄n ſacris decimis ſoluendis q̄s retrahat

.i. p̄ſenti

Sicqꝫ ſcient̄ ei ſibi non faciendo fatenti

.i. p̄ſciam .i. poſtea

Scrūplū poſt ſup his decis ex iure ferēdis

.i. p̄ſciam f. p̄dicās aut p̄feſſor s̄c̄ tal̄ s̄c̄ qz actu ſuſpen/ ſus ē .i. aliquē

Mi ſcrūplū faciat haud p̄dicz audiat haud quē

f. p̄dicās v'l p̄feſſor .i. excōicari matocē
s̄c̄ quā actu incurrit

Nota Suſp̄ſionē.

P̄n ſic ſuſpenſus hec fecerit eſt maledictus

s̄c̄ excōicari ſunt .i. diuina .i. d̄ ordie m̄ioꝝ

Sic admittentes fr̄es ad diua minozes

.i. de ſcia regla ſua .f. d̄ 3^a regla ſua

Extra d̄ ſen. ex. Cū
ex eo in cle.

Ordine d̄ t̄no confratres ſue ſozozes

.i. in d̄icto f. alicubi f. m̄ioꝝ fr̄es vicz tales admittentes
niſi de ſup p̄uilegiū habeant

Interdic. poſito. quos ſolus papa reſoluet

.i. dyoceſanꝝ .i. ſatiffactio s̄c̄ eē

Sive loci p̄ſul q̄n ſat factio conſtat

Item fertur qꝫ Sixtus quartus conceſſerit minozibus p̄uilegiū qꝫ iſta ſnia de cetero non liget h̄ poſſunt d̄ictos admit/ tere q̄s diu reuocari non fuerit.

s̄c̄ monachus vel alius religioſus .f. alicubi

Aſgrediens clauſtz p̄h̄yſicā legesqꝫ ſtudere

.i. ius canonicū v'l alia iura

Extra ne Cle. l̄mo/
c. non magno .li. vi.

Excōicatio ma. relligiosoz pape resuata

Et

f. talis s^c als excōicar^o erit tñ ab/
soluēd^o ab epō l' a suo abbate si sic redierit

Ni bino mense rediens has deserat apte

f. pfar^o .i. dignitates .i. dispensat

Ut sublimet ad honores papa redonat

s^c p̄dictoz s^c excōicatisūt .i. in phsyca f. cuili s^c saltē

Horoz doctozes phsyca v^t lege scient

f. lūr excōi. ē .i. aliq̄s f. suam

.i. deponens

Siciaciens temere quis vestem relligiosus

Secōm Jo. an. sup illo p̄bo temē dī q̄ ex cā iusta h̄ bitum
trāsformare v̄pura cā timoz. Itē relligiosus si iustā cāz trās/
formatōis seu habit^o nō alleger. indubitant dī tal' eē aposto/
ra sim do. Guīdonē. z Jo. an. in q̄stione disputata. Exēplū
grā v̄t q̄n monachus fert habitū monachalē h̄ cooptū habi/
tu clericali sine iusta cā.

.i. deponit f. vestē relligiosaz f. qui deponēdo

Hiciacit hanc temere iaciens malavult opari

s^c excōicatioēs p̄dictā f. vestē religionis .f. v̄t fit i ludo l' als

Sed non incurrit iaciens leuitate iocosa

s^c excōicar^o papalr viz Extra ne de. l' mo. v̄t p̄clōsa li. 6.

Est anathema tibi fert canon apostota ver^o

.i. deponit f. apostota .f. ipō

Qui iacit est verus habitū nolente redire

Itē fm Archi. Qñ monach^o exhibet se p̄spectib^o hōim sū/
ne habitu v̄l in habitu laicali v̄l clericali seclaz sine cā iusta liga
tur ista snia excōicatiois

.i. ordine carthusien. .f. excōicatus est

Dempta carthusia maledictus relligiosus

s^c 4° ordinū

Saltē mendicās p̄fitens habitū monachales

.i. cuiuscunq; ordīs .i. licentia obrēta

Sit cuiuscunq; saltem libitu sine pape

s^c excōicar^o ē

Sic z suscipiens mendicantes sine papa

Itē frat' medicatū volēs intrare Carthusiā tenet h̄c licē
tiā a generali ordinis sui.

Consiēs excōicatioēs h̄nt par sup p̄saice.

s^c v̄l .f. cuiuscunq; ordīs excōica^o est

Expresse tacite quis religione p̄fessus

.i. cuiuscunq; facultat' exultat

Accedens studiū q̄dcunq; licet foret ip̄m

**Extra ne de. v̄l mo.
v̄t p̄clōsa. li. vi.**

Excoicatio ma. religioſoz pape reſeruata

s^c ſuus

s^c z ſanior capli

¶ XL

Quinec platus cōſenſit pars neq; maior

Crimine p̄cipans aliquo ſup̄ memorato

Soluita papa v̄l cui cōmiſerit ip̄e

Sive ſciens ſolius v̄t̄s. d̄ excoica. papalib⁹.

Sequunt̄ excoicatōes maiores ep̄is reſeruare ip̄o iure vel a quibus ip̄i ep̄i de iure abſoluere p̄nt quaz̄ aliq̄e ſunt late aliq̄e non.

Cardinis electus haud p̄tibus añ duabus
.i. cardinaliū s^c aliq̄s i papā .i. nō a duab; p̄tib; .i. ingerens .i. cū ſibi adherētib; .i. excoicati

Extra de elec. l. c. 3.

Se papam reputans q; iuuantes ſt̄ anathēa

Cardinal. in cluſis put eligerent ſibi papaz
.i. cardinalib; .i. dūmō .i. ad aliq̄e in cluſum p̄ aliq̄e .i. aliam in cluſo

Snia lata.
Extra d̄ elec. vbi p̄t̄ culū. §. nulli. c. 7. li. 6

Littera mittat̄. b. auulus clā ſiue loquatur
.i. ex t̄ure s^c excoicat⁹ ē .i. curie Rom^e

Hoc quoq; decretū non ſuans officialis
.i. excoicat⁹ ē .i. romāe eccleſie .i. obediēdū

Quiſq; negās rome capitivelud eē verendū
.i. deſenſio s^c ſiue .i. cuiq; .i. om̄iſſa

Guardia deſenſa cuſto dia cui ſit adeptā
.i. auct⁹ s^c vel .i. eccl̄aſtici

Lata.
De elec. c. papa. d. 7. p̄. Nulli.

Ecclie clauſtri veloci cuiuſlibet almi
.i. i. deo s^c ex h̄ excoicat⁹ eſt

Lata.
Extra de elec. ḡnā li li. vi.

Ecclie quare bona vendicat ille vacantis
.i. quicunq; .i. cleric⁹ s^c ſiue ſit .i. ali⁹ q̄s

Quiſq; ſit clerus clauſtralis v̄l pius extet
.i. malū p̄dicatū .i. excoicat⁹ eſt .i. dolo

Extra eodē t̄. vbi s̄

Cōtra tale ſuos fieri qui p̄acticat aſtu
.i. ſp̄iales .i. p̄ ſe v̄l aliu⁹ s^c excoicat⁹ eſt

Lata.
Extra de elec. ſciāne li. vi.

Perſonas ſacras ſpolians alit̄ ve ḡuaret
.i. ad plarurā .i. ſpoliās p̄ ſe l̄ aliu⁹

Cū nō eligerent hanc v̄l p̄ qua rogat ip̄e
.i. eligēdi

Lata.
Extra d̄ elec. Indē/ n̄rātib; §. poſtremo li. vi.

Qum venit eligere t̄ps circa moniales
.i. vocat⁹ .i. in ele. t̄oe

Situs tunc ad eas z diſcordantibus illis
.i. vocat⁹ s^c excoicat⁹ ē

Dicſi quid faciat vt ibi diſcordia fiat

Excom. maior: dñe eps ipso iure absoluit.

E

Aut crescat cepta. s. discordia
s. q̄ moderno tpe vocant canonice

Que parit viuunt p̄ijs tñ hand refecatis
s̄ excōicari sunt

Lata
Extra d̄ elec. f̄nda
mentis. li. vi.

Auxilium sic cōsiliū dantesq; fauorē

Indirecte vlt̄ directe clam manifeste

Excomunicatō
papalis.

[Sicq; fauēs alicui qd̄ sit sibi riteptās
s. vrbis rhome .i. vltra annum

Vrbis romane vlt̄ z imperij magis anno
s̄ p̄dicz s̄ etz̄ excōicatz̄ est s. p̄sensu

S̄nia lata
Extra d̄ offi. z pon.
in dele. c. vl. §. pars
li. vi.

His z cōsensum sine pape dans sp̄cāli

Sunt cōseruator. pcurator. maledicti
s. ipe s̄ z ipe .i. excōicati
s. postq̄

Quos vt apostolica sedes puiderat ip̄is
s̄ p̄sonas l̄ loca

Ne violētia nunc iniuria publica turbet
s. ita occasione s̄z p̄sonas

Ex hoc tunc alia sup̄ has q̄s talia tēptant

Lata.
Extra d̄ offi. or. qm̄

Intrudens se quis alibi qd̄ ex̄is extet
s̄ excōicatz̄ ē .i. in aliq̄ dyocesi .i. suffragane^o
.i. in q̄ loco s. in vna dyocesi vlt̄ ciuitate sub vna fide
.i. diuersa

Nūc vbi diuersa sit natio. plurima lingua

.i. absoluat .i. aut excōicatz̄ deoz̄ maiorē aut in
terdictū vlt̄ Suspensionē

Lata.
Extra d̄ his qui v̄.
me. cau. fuerit. c. v §
ne. li. vi.

Ut soluat reuocet cēsuras sp̄uales

s̄ excōicatz̄ ē s. sit tal̄ reuocatio
z absolutio quia
coacta

Cogere quis temptans aliquem lz̄ irrita iure
s̄ excōicatus ē s. q̄l̄cūq; .i. ad testio^m dan
dū in iudicio

Lata.
Extra d̄ Judi. ml̄ie
res li. vi.

Iudex fraude vocans ml̄ieres testificari

Aut p̄ se vadens ad eas sub fraude vocando
.i. deputatum

Lata.
Extra d̄ seques. pos.
z fruct. ad cōpescen/
das. §. si q̄s at̄ i. cle.

Naud istis alium mittens ex iure statutuz̄
s̄ excōicatz̄ ē s. bñficij

Qui recipit fructus alias seu res bñfici

Excoicatio maior a q̄ ep̄s d̄ iure absoluit

.f. ab excoica
tōe quā icur
rit ip̄o facto

A XLI

In quibus ambigitur cui sint hūc neq̄ soluas
.i. fruct' v' alta s' excoicatus ē
.f. q̄ ip̄ edie

Dox nisi reddat eos cui debet. sic dat obex
s' excoicatus ē .i. ecclesiasticas

Cogens viq̄ metu personas eccleie quis
.i. aliquis
.i. immobilia .i. eccleie

Ut laicis subdant bona nō motalia sacra
s' p̄dicta bōa s. coactor' z sa
crileg' tal'

Velius eccleie nisi rursus libera reddat
f. sup̄ dicta s. et' excoicatus ē .i. i iusto .i. religiosos vtriusq̄ se
xus aut p̄sonas eccleie
platos

Lata.
Extra de re. z fi als
h' cōsultissimo .li. vi.

Lata.

Hec cogens facere de post x̄po famulantes

Dox anathema datur
.i. i iuste z dolo. i. aliqd

Ursupās falso qd d̄ contractibus illis

Quondā sic initis aut his de post in eūdis
.i. p̄far' tal' .i. excoicatioem maiorem
.f. post monitio
nes factas z sic
nō ē snia laca

Non Lata.
Extra d̄ re. vbi sup̄

Ni monitus caueat sup̄ hoc anathema req̄r
.f. ciuitat' s' excoicatus ē .i. p̄ducēs s' excoicatus est
.i. mgr̄ cuiusq̄ facultat'

Bononie rector edē ducēs ve scholaris
.i. incol' domoz .i. i gr̄antib' z sine .i. qn̄ tps locatōis nōduz
eoz snia expirauit

Lata.
Extra d̄ lo. z cō. exa
r descripto.

Predibus ignaris nec lapsa locatio subsit
.i. incol' domoz s' ip̄o facto .i. i habitātes mgr̄i
v' scholares

Ni dent p̄sensum. maledicti sunt habitantes
s' excoicatus ē .i. tpe int̄dicti et' i 4° p̄ncipalib' festiuitat'
.i. sepelies tibi z corpis x̄pi .i. tam cimiterijs q̄
eccleie

Lata.
Extra de sepul. coo
qui in de.

Dans interdicti sub tpe corpora sacre

h i

Excoicatio maior a q̄ ep̄s de iure absoluit

E

.i. tā laic⁹ q̄ clerice⁹ tā exempt⁹ q̄ nō
.i. scient

Terre. quisq; sciens in cāu iure negato

Cāu iure rē. **I**stō dī pp̄ clericos q̄ fuauerūt int̄ dictū q̄bus p̄cedit tpe int̄ dicti sepultura eccl̄iastica cū silētio. scz sine solen nitare funeris. **S**ilr z puilegiat⁹ p̄cedit circa p̄frēs. **P**z etiaz ex imediate dicit⁹ q̄ sepeliētēs excoicatos mīore n̄ incurrit̄ excoicatioem. s̄ sacrilegiū cōmittūt. vtz j. d. minore excoicatioe. z tales excoicandi sunt.

.i. a d̄inis l'a p̄cipatōe sacroꝝ .s. p̄ enidētā facti v̄l' als
.i. sepeliēdo z nō sufficit fama aliquoꝝ

Lata.

Dans interdictos ex nōie. seu manifestos.

.i. notorios excoicatos maiore

Usuratores. maledictos sine patentes

.i. eccl̄ijs ceterijs l'loc⁹ sacroꝝ .s. sepeliētē. i. satisfactōe dignā

Terre sacrate nec solues sat nisi p̄stet

s̄ ill' .s. talis

Presulis ad placita q̄bus ē iniuria lata

.i. defuncti .s. mobilia z imobilia

Lata.

xij. q. ij. Ep̄oz. z. c.
Illud.

Res capiens functi puta p̄sulis ac bōa cleri
.i. in eccl̄iastica successione

Que post eccl̄iene sequaci iure manerent

s̄ excoicatar⁹ ē .i. clerici s̄ sine

Nō lata.

Extra de sta. mo. z i
cle. 3. si quis.

Sic capiens cleri bona p̄sb̄i morientis

.i. illi .i. circa

Huic obstantes q̄ visitat in moniales

Ne q̄at officiiū pagi qd̄ spectat ad ip̄m

.i. resistere .i. excoicatar⁹ ē i curte

Ni moniti cessent. capiunt mox canonis iram

s̄ excoicata ē ip̄o iure .i. abolita p̄ sedē ap̄licā

Lata.

Extra d̄ rell̄i. do. c.
relligionū aduersita/
tem. li. vi.

Quondam religio mendicās post aboleta

s̄ p̄fessurū .i. de cetero

Ordine nēpe suo quemq; rursus capiendo

.s. p̄ sua religione .s. loca .i. variāt .i. p̄sensu pape

Aut capiūt loca v̄l' data cōmutāt sine papa

Nota q̄ ista p̄dicta excoicatio fert̄ p̄ fr̄icellos d̄ictos v̄l' p̄ fr̄ēs d̄ paupe vita l' fr̄ēs begardos q̄ dixerūt se h̄cē vitā p̄ se. ap̄. approbatā q̄ approbari nec debuit pp̄ c̄tos erroēs p̄ fidē s̄ excoicata ē .i. obiam

Lata.

Extra d̄ rell̄i. do. c.
Cū d̄ q̄busdā i cle.

Quncta begina quoq; q̄ nō pmittit obedi

Excōicatio maior a q̄ ep̄s de iure absoluit

Nec refecat ppria cui regula nulla pbata
*.i. resignat s̄ est s̄ p se. ap.
f. beginaz s̄ z excōicati stz. i. quondā*

EXLII

Illarūne statū sectantes longius actū
.i. illas beginas q̄ opiones fidei catholice ūas habuerūt z q̄ rī vitā p papā reprobaf. Et iō qz vitā z modus diuersus vi uēdi in religio ch honesta sine regula. nūc p papā admittit. licitum z honestū reputat

Has fore rite scias puerſas ducere sectas
s̄ p dicitaz begiaz .i. iuxta modū p̄fatū s̄ q̄cūqz excōicati stz
Hūcue statū foueant suadendo religioſi

Eodē ti. z c. p̄ dicitz:

Nota q̄ Job. papa. xxij. declarauit in extrauag. icipien.
Recta rō n̄ parit. q̄ begie n̄ disputātes d̄ sūma t̄nitate. nec sū specte d̄ bēti n̄ stz excōicare. nec molestā de. z loquit ad oēs.

Quid psonis capit ecclie peda. guidag
*.i. illis .i. nō cā negociatōis s̄ p sua corp̄ali sustētātōe
.i. pedagiū .i. theloneum
f. p̄ trā aut aquā*

Lata.
Extra d̄ sen. z pro z ex ac. q̄ q̄ pedagiōz §. q̄. nullo. li. vi.

His p rebus negociando q̄s neqz ducunt
*s̄ vl̄ q̄ exigit ab ill̄ vl̄ extorquet f. eccliaſtice p̄sone sonaz
f. eccliaſtice p̄sone*

Quos p se mittunt aut q̄s p rebus eaz
f. exactoz f. pedagia vl̄ thelonea

Sine suo petat hec. vl̄ nōie vult alieno
f. exactoz .i. excōicat̄ ip̄o facto

Lata.

Aut petit hec p se vl̄ p reliquū reus extat
f. q̄ exigit .i. excōicate

Si sunt priuate p̄sone sunt maledicte

Si sit collegiū foret vrb̄s aut villula castz
f. a d̄nis z a p̄ncipatōe factoz f. rales exactozes

Sūt interdicta nisi restituant nego solui
f. ciuitatis alicui⁹

Non lata.
Extra d̄ imu. eccl. n̄ min⁹ z. c. aduersus.

Consul. rectores vrb̄s. s̄isqz ptās
.i. eccliaſtice p̄sonas l̄ ecclias .i. extgunt

Qui wach in clerōs aut ecclias sibi carpunt
.i. exactōes s̄ excōicari d̄nt

In iustas multas quasqz. moniti nisi cessent
*.i. postea ab excommunicatione dum incidere
.i. dignā satisfactōem*

Solui nec debēt nisi digna satis reparint

Excoicatio maior a q̄ ep̄s de iure absoluit

Non Lata.
Eodeti. q̄ s. c. ūmi
nus etiā alle.

E ^{.i. iurisdicōem .i. r̄pales}
ureptātem quā p̄lati sibi seruant
^{.i. q̄cunq; .i. subditos .i. q̄n dirimūt it̄m prohibeoz}
Infra quib; suos int̄m dirimunt pro ch
^{.i. iuris 7 libertat; .i. subdit}
De nihil ip̄ius retinere magis videantur
^{s̄ rite .i. excoicatioez maiorē}
^{incurrēt}

Nō Lata.
Eodem ti. q̄ s. c. ad
uerius.

Ni moniti cessent hos iura quidē maledicent
^{(s̄ excoicati sunt .i. excoicati}
Sic successores quoz fuerant maledicti
^{.i. p̄decessores}

Predecessores p̄ quos iniuria stabat
^{.i. eccl̄asticā libertatē .i. vno .i. p̄decessoz s̄ p̄ successores}
Eccl̄ie facta nisi mense suis reuocetur
^{.i. p̄decessoz}

Erroz seu talis excessus rite priorum
^{.i. nō incurrit .i. ex alia cā .i. successores}
^{p̄deā pena}

Hoc secus ē alias si sunt anathema sequaces
^{.i. cōitas aut d̄ns excoicat̄ē .i. cleric; .i. victualia et}
^{.i. subdit; .i. alia nccaria}

Lata.
Extra d̄ emu. ec. c.
Eos qui li. vi.

Quisq; suis phibet. ne cler; cōmoda vedāt
^{.i. eccl̄astic; .i. subditi secl̄aēs}

Lata.
Eodem ti. quo s̄. c.
qm̄ nec intelleximus
li. vi.

Personis ve sacr; nec ab his qd̄ emāt phibēt
^{.i. eccl̄astic; .i. cōitas aut d̄ns r̄pal' .i. comoda}
Neue molant phibet. his pinsant. cet̄a p̄stēt
^{s̄ excoicat̄ē .i. eccl̄astico}

Qui phibet fieri ne corā iudice. sacro
^{.i. secl̄ar; l' eccl̄astic; .i. iudici eccl̄astico}
Tractet q̄s causas illi de iure ferendas
^{.i. d̄ni r̄pales l' aliq̄ cōitas s̄ sp̄ialt}
^{.i. lrās}

Del sup hoc habeāt bullas p̄ iure negando
^{.i. phibentiū .i. t̄po facto}

Doz fautores p̄iter noscas maledictos
^{s̄ in p̄dicto .i. ab excoicatioē l' a petis}

Nec nisi cōtentent lesos absoluere posses
^{.i. sac̄dos .i. officiū .i. sine .i. secl̄ar;}
Flameu h̄ns vicecomit; officiū q̄z secl̄i
^{.i. rite}

Non Lata.
Extra ne de. vl' mo.
c. yr̄giculosa li. vi.

Prepositi tenet officiū. monit' nec omittit

Excoi. maior a q̄ ep̄s d̄ iure absoluit

Sanguis ecce gradu q̄rto q̄ nubis ⁊ infra
.i. sanguinitatis s̄ ⁊ nō vltra s. q̄rtū ḡdū
f. in q̄rto ḡdu ⁊ infra f. p̄fessa

Aut sic affini nub̄ v̄l cum moniali
.i. nubere scient in p̄dictis gradibz ⁊ sanguinitatis ⁊ affi. et̄
z̄here cū moniali scient

Quelibet illa sciens faciendo fis maledictus
s̄ excoīcati s̄ s̄ v̄l s̄ siue
.i. in sacris z̄stituti

Inde sacri cleri. moniales. religiosi
s̄ tacite v̄l exp̄sse

Si nubant tales saltem d̄ iure p̄fessi
s̄ excoīcat̄ ē f. p̄ eccliam p̄hibita

Sic clerus celebrans p̄nubia dicta scient

In isto casu non intelligit̄ scient sicut immediate sup̄. qz̄ i ta
li p̄posito sacro non cadit p̄abilis ignorantia quoad illos rel
ligiosos ⁊ clericos (anathema). i. excoīcati ⁊ d̄ iure cōi ab
ep̄o absoluedi. h̄ iā a papa v̄t ex annali p̄cessu in cena d̄ni.
f. p̄ def̄minatōem ecclie

Sectantes heresim dampnatāz s̄ anathēa
f. quilibet f. quisq̄s f. oīs .i. receptor

Defensor fautor credens heresisq̄ receptor
.i. excoīcatos p̄ papā f. in cena d̄ni .i. absoluet l' al' a' auct̄e

Hos ex annali p̄cessu. papa resoluet
s̄ p̄dictos .i. sacri loci s̄ excoīcat̄ est

Lhos tumultu sacri tradens nec soluit iste
f. exhumando .i. de sacris locis

Ni faciendo sat̄ ⁊ tollat corpora sacri
.i. inimicos xp̄ianoz. i. xp̄ianos f. excoīcat̄ ē
f. excoīcatus est

Quisq̄ per assinos xp̄os occidere tēptans
s̄ excoīcat̄ ē .i. inq̄sitori .i. aliquis

Sive tuens illos occultans siue receptans
s̄ excoīcat̄ ē .i. inq̄sitor s̄ hereticoz s̄ excoīcat̄ est

Non parens heresis q̄sitori d̄ns quis
f. inq̄sitor s̄ hereticoz s̄ excoīcat̄ est

Vtputa conq̄rens captandoue sic q̄z̄ rector
s̄ excoīcati sunt

Quisq̄ loci sil' officiales p̄sul' omnes
f. inq̄sitori .i. iuxta inq̄sitionē inq̄sitoris

Qui nec obedierint sibi seu p̄cedere nolunt
s̄ excoīcati sunt

Sic hereses nosse temptans non iure perit̄
s̄ excoīcat̄ est

EXLIII

Lata.

Extra d̄ sanguis. et
affi. eos qui in de.
Sic excludit i gran
tia affecta. ⁊ intelli
git i grantia facti p̄
babilis ⁊ non iuris.

Lata.

Eodē ti. c. li. q̄ s̄.

Lata.

Extra d̄ hereti. abo
lendāz. c. excoīcam̄
⁊ s̄. credentes.

Eodē ti. q̄ s̄. c. q̄cū /
q̄ li. vi.

Lata.

Extra de hō iei. pro
hūanili. vi.

Lata.

Extra d̄ hereti. vt i /
q̄sitoris li. vi.

Lata.

Eodē ti. q̄ s̄. et li.

Excōcatio maior a q̄ ep̄s de iure absoluit

A

.f. excepti in theologia z iure canonico

Quisq; mere scit hoc iudicij esse sacroz

s^c excōt. ē .i. inq̄sitoribz .f. inq̄sitoribz

Lata.
Edoēti. q̄ s. z. li.

Sic vincitos abs his soluens nolētibus illis
.i. inq̄stros aut inq̄redos

Per q̄s aut quoz tractatu sic retinetur
.i. scēnt s^c s̄tr excōcat^o ē

Fatis inde sciens dans consiliū q̄s fauorē
.i. p̄missarij .i. ab ep̄o .i. ab inq̄sitore

Lata.
Edoēti. q̄ s. c. nolēs
sp̄lēdore. in. de.

Serui pontifice seu q̄sitore locati
.f. p̄dicti famuli vel p̄missarij

Si tuuc officij p̄textu quid rapuere
.f. ep̄ali .f. officij custodie

Seu quē sede vacāte capitlū ponat ad illud
.f. aliq̄ .i. surupe .f. p̄dicti sui seu com/missarij

Illicite sic ecclie bona carpe temptant
.i. clerici incarcerati .i. sollicitant

Ob cleri culpā vel fisco tradere curāt
.f. nec ab excōcatōe nec a p̄cētis

Hi non soluent nisi lexis singula dent
s^c excōcat^o ē .i. approbās l' acceptās .i. alterat z variat p̄ sa/ nā doctrinā ecclie

Lata.
Extra de heretic. c. i.

Quisq; tenēs qd heretic^o altrat scismatic^o ue
.f. papale pprie s^c excōcat^o ē .i. vicecācellario

Lata.
Extra de falsa. c. du
ra.

Non bullā capiens a papa v^t vicecancel.
s^c excōcat^o sūt .i. nisi. i. aliq̄ d d p̄dictis

Nō lata.
Extra d rapi. c. excō
municationi.

Predantes naufragātes ni qd moniti dent
.f. de bonis naufragio amiss^o s^c ē viz excōcat^o

Lata.

Quicq; naufragij furans laic^o maledictus
s^c excōcat^o ē .f. in aliq̄ yniuersitate

Lata.
Extra ne de. v^t mo.
c. sup spe. z c. sta. li. 6

Lebanus studiū phisice captās q̄s legum
s^c excōcat^o .f. q̄ p̄farū studiū accēptāt p̄ ius

Sic ē archidiacon^o. eccliaisticus omnis

Vincpsonatus z p̄sbz addit omnis
.i. supioz suoz

Qui sup hoc libitū nōdū tenuere prioz

Excōicatio maior d̄ q̄ ep̄s ex iure absoluit

Quodlibet Collegiū plebis p̄sona v̄l vnica q̄uis
.i. quodlibet
.i. i fr̄s suis *.i. p̄sentit z admittit*

Quiniscunq̄ status ve ḡdus p̄ducere sentit
.i. aliq̄s *.i. in teris suis*

Rite domos v̄l qui ductas retinere sinentes
.i. in fr̄is suis *s̄ q̄s*

Aut habitare sinit alienigenas aliosue
.i. de suis fr̄is nō oriūdos

Horū n̄ fr̄is oriūdos rite volētes (tōe vsurarij
.i. ponēdo mēsas ad vsuras z n̄ suffic̄ fama aliq̄z yrs̄. d̄ absolui

Vsuras facere manifestas his ve locantes
.i. vsuras

Ut faciant fenus etiā titulo puta quouis
.i. fuerit *.i. lupior ep̄o s̄lt̄ susp̄ edit̄*

Hic si p̄sul erit suspendit̄ aut prior illo
s̄ s̄lt̄ ip̄o iure *.i. clerici*

Inferiores his maledicti sp̄uales
.i. vniuersitas

Est z cōitas inf̄dicta p̄ illa

.i. aut excōicatioe aut alijs mōis .i. de bite. .i. puniri d̄z
.i. faciēs sup̄ dicta

Ac suris laicis a p̄sule rite p̄zemat̄
.i. ciuitat̄ alicui⁹ *.i. oēs*

Urbis rectores eius sil̄ officiales
.i. qui

Ut persoluant̄ vsure lege fruuntur
.i. vsure
.i. vrb̄s aliq̄

Siue sciens statuens ne reddant̄ repetitive
.i. libere *.i. statuta*

De libere plene sed z bec seruare volentes
.i. excōicari

Ni per tres mēses hec radant̄ s̄ anathema
s̄ excō. s̄lt̄ mō s̄ d̄ cō. .i. p̄suetudies

Sic sup̄ his solita de post̄ suare volentes
s̄ excōicari s̄lt̄ *.i. auctē z licētiā captiuā di ligādi. zc̄*
.i. d̄ aliquā eccl̄asticā p̄sonā v̄l vsq̄ sexus

Quando rep̄salias p̄ quēcunq̄ sacroz
.i. ad alicui⁹ p̄fati bona *.i. rep̄salias*

Diuis siue bona ḡn̄aliter has q̄z latas

h̄ iiij

XLIII

Lata d̄ clez̄ s̄ se
reda d̄ laicum.

Extra de vsu. vsu
raz li. vi.

Extra de vsu. Usu
ra. li. vi.

Non lata.
Extra d̄ vsu. c. ex q̄
ui ad nos. in de.

Extra de iniurijs et
damnis. c. Et si pijs
raciones li. vi.

Excoi. maior a q̄ ep̄s de iure absoluit

A

.i. in sacris p̄stitutos

.i. p̄suetudine

Tendunt ad sacros his nullo more fauente
cedere de p̄. i. p̄cutere seu leuif saltē aīo vindicādi v̄l grauif
vel quancunq̄ religiofam p̄sonā. v̄z extra de sen. excoi. Non
dubium. z. c. Religioso li. vi.

De p̄cussioe clerici aut p̄sone eccl̄iastice.

De p̄cussioe ar̄ clerici q̄ p̄cutiendo ip̄m nō sit excoicatus v̄s d̄ excoicatio e maiorē j̄

Est anathema meꝝ quem noui cedere de p̄
f. in clericū v̄l s̄item .i. non

Sine man^o iacere temere lz haud violentas
Sciēdū q̄ q̄cunq̄ clericū etz suspensū excoicari depositū in
terdictū v̄l irregl̄ares nisi solēnt degradari gaudēt p̄uilegio
clericali **Hec Anthonin^o**

.i. enormit. .i. absoluet illū

s̄ talē

Quōs op̄io ē q̄ p̄cutiens clericū excoicaturū maiore incidat in excoicatioem.

Nō ledens ḡuit p̄sul non papa resoluet
s̄ s̄itr excoicatur^o ē

.i. cuiuscunq̄. f. tā approbare q̄ n̄

Cedens claustralem cuiusuis religionis
.i. cuiuscunq̄ s̄ fuerit

Aut fuerit sexus cuiusuis vt monial^{is}
f. a q̄cunq̄

Extra de sen. exco. Nō dubiū z. c. Religioso. li. vi.

Aut sit cōuersa. sit cōuersus q̄z cesus
Qui p̄iis cedit q̄ castus viuit obedit
.i. approbare f. cunctz claustralibz p̄dictis siue beginis

Sine pbata sub his sit religio q̄z non sit
s̄ excoicatur^o est .i. v̄triusq̄ sexus

Quōs iste persone eccl̄iastice gaudētes s̄ p̄uilegio clericorū signāt in 2° p̄z p̄z Anthonin. ti. xxiiij. de p̄sonis eccl̄iastice s̄. iij. p̄ totū.

Percutiens etiam nōdū d̄ iure p̄fessum
s̄ p̄fata lib̄rate eccl̄iastice gaudēt s̄ z dolo

Qui sua seq̄z darent nunc eccl̄ie sine fraude
s̄ imediate dictz. i. h̄nt p̄p̄ta .i. in m̄rimonio manent

His lz est p̄iū v̄l eos cōnubia stringunt
s̄ saltē s̄ dictz v̄z viro z vxori .i. valde honest^o z a se clari h̄icu aliq̄r distinct^o

Siforet his habit^o aliq̄ntus religiosus
s̄ p̄dicta lib̄rate gaudēt .i. renūciat

hēmita v̄z q̄ a seip̄o h̄itū nō recepit s̄ ab aliq̄ p̄ferre valēt q̄ alicui regle l̄ sup̄iori ē astrict^o nō vag^o nec p̄iūg^o h̄incāde.

Aut sint canonicē q̄les p̄iis neq̄z cedunt
f. lib̄rate eccl̄iastice gaudebit s̄ p̄sone eccl̄iastice

Aut heremita foret sil̄ he q̄s tercia stringit
s̄ p̄iis p̄dicatoz .i. s̄itr

Regula d̄nici seu francisci. quoq̄ fr̄es
f. begardos v̄l s̄ p̄sone eccl̄iastice capuciatos .s. aliq̄

Quos voco donatos seu q̄s nec regla stringit

Excom. maior a q̄ ep̄s de iure absoluit

Si tal' q̄sq̄s habitū fert religiosum
s^c sup̄ dictus .f. distinctū ab hitu seclari
.i. clerici

[S]i spuit in faciem cleri seu fuderit ip̄m
.i. idignant .i. excōicat^o maiore

Aut olio vl' aq̄ cōtemnēs ē anathema
.f. clericū .f. quisq̄s

[H]unc minis terrens indigtus ve teneret
.f. clerico .f. veste p̄a vl' alia re clerico coherente

[T]aliter aut q̄c̄q̄s sup̄ huic herentibus aufert
s^c aliq̄s .f. equi seu muli zc.

Vt vl' equo sedeat furibūdis frena moueret
.f. p̄ aliū q̄uis nō p̄ se. lz p̄us factū fuerit ip̄o uesciente nec volente vt p̄z extra d̄ sen. excōi. c. Cū quis li. vi.

Item eodem t̄i. quos. c. q̄nto.

Atq̄ suo faceret quis nōie talia seu a
s^c excōicat^o ē .f. ex officio. f. clericū

[Q]uiq̄ tenet eū queat aut defendere nō vult
.f. aliq̄s vicz ad p̄dicta

[S]eruās vl' retinēs nec ledens vinculet ip̄m
.f. aliq̄s vicz ad p̄dicta

Dans sil' auxiliū seu consiliūq̄ fauorem
.i. de facto .i. excōicatōe maiore

Aunctis mox fatis anathēate iure tenet
.i. enormitē .i. clericū vl' eccl'asticā p̄sonā

[S]i ḡuiter ledat hūc queq̄s. papa resoluet
s^c p̄cutiēs clericū. i. enormitē s^c ex̄nte .f. p̄ eū

[H]ic ledit ḡuiter q̄ multo sanguine fuso
.f. aliq̄s .f. mēbz aliq̄d .i. clericū vl' eccl'ia .i. i. sacz p̄stitutū

Vt quia p̄ vuln^o inflictu sanguis abundat
.f. aliq̄s .f. mēbz aliq̄d .i. clericū vl' eccl'ia .i. i. sacz p̄stitutū

[Q]uis mutilās et' dez. ve suū puta sacz
.i. iniuriose .f. ḡuē fore lesionem .f. honesto vtro

Prelatū. t̄agit male. iusto siue pbante
.f. suū vl' alium .f. quecunq̄ .f. temerariē lz n̄ .i. aliq̄s grauitē

Vt quia p̄tificem vl' h̄ abbatem feriebat
.f. sanctū in q̄ lesio facta ē .f. si fuerit notabilis .f. sacz in q̄ lesio p̄tigit

Pensando t̄ps velocū p̄sona notetur

¶ XLV

Ite milites gauden-
tes licz sunt vxorati z
habeāt pp̄ta n̄ agē-
tes s̄ in fraudē z su-
scipiētes talē habitū
gauder̄ p̄uilegio cler-
icali.

Hec ostiēti. in sūma
§. Qualiter p̄ se. de
sen. excōi.

Lata.

Extra de sen. excō.
c. Ruper. zc.

Lata.

Hic capi d̄z cōsiliuz
z fauorvrs. de excō.
papalibz vbi d̄z de
Lap̄tione epi z sic de
silibz.

Lesio grauis.

Nota q̄ sit ḡuis
z enormis lesio.

Cleric^o q̄ se volūta-
rie subijcit alteri q̄ eū
p̄beribz vl' pugnis p̄-
cutiat ē excōicat^o. z
p̄cutiēs ē excōicat^o.

Hec P̄ylanus.

Excōicatio maior a q̄ ep̄s de iure absoluit

E

Sciendum q̄ clerici quicunq; siue in sacris siue in minori-
bus siue cum p̄ma tonsura q̄uis sint excōicari suspensi dep̄osi-
ti et irregulares gaudent duplici priuilegio clericali. viz p̄sonali
et reali. nisi essent solenniter degradati vt qui tradūf curie secu-
lari exuri cū solennitate. Clerici autē p̄iugari non gaudent rea-
li priuilegio. qz talliari p̄nt. zc.

.i. p̄. i. ecclesiasticā. i. libertatē .f. dñs t̄pal' aut ciuitas
.i. p̄suetudinē

Non lata.
Extra de sen. ex. no/
uerint.

En sacra libert. suans ritū ve statuta
s̄ excōicac̄o erit

An̄ duos mēses qui talia radere nolit
s̄ excōicac̄o ē. i. statutoz p̄ ecclesiasticā libertatē

Eodēti. z. c. q̄ s̄.

Scriptoz fatoz rectoz siue locoz
.i. statuta

Nūc vbi p̄fata sunt edita siue retēta

.i. decernens et iudicās .i. decreta et sta-
.i. iuxta. f. statuta tura

Accernēs in ea v̄l scribens publica creta
.i. cā iudicij .i. ecclesiasticę p̄fōe. f. cā iudicij. i. seclari

Lata.
Extra de sen. ex. c. q̄
nem.

Ut veniant cleri v̄l sint sub indice secli

.i. statuti viz s̄ ordias. i. ecclesiasticis p̄sonis aut clericis,
.i. quicunq; f. alium

Dū facis. aut q̄ eis castri custodia deē
.i. aliqd. f. ḡue et p̄iculosum s̄ excōicac̄o es viz
f. clericis quicunq;

Non lata.
**Eodēti. q̄ s̄. c. q̄cū/
q̄ p̄ eo. li. vi.**

Aut qd̄ onus sile isdē cōmittere temptas
.i. aliquē .f. ecclesiasticę. f. dñs t̄pal'. i. occasione

En quēuis late cēsūre quis rōne
.i. licentiā f. latozē. i. p̄curiēdi. f. latozē snie

Cōsensum p̄stans hūc cedendi capiēdi
s̄ z q̄ p̄sensum p̄curiēdi aut capiēdi p̄stat

f. failtares latozē snie f. v̄l familiaritū

Sicputo p̄sonas sua v̄l bona siue suoz
f. d̄nificādo v̄l al's f. sniam f. snielate
f. dñs t̄pal'

Aggrauat hic v̄l eū q̄ p̄fert. causa v̄l extat
s̄ fuerint .i. restituta

Ni reuocēf ea prius et sublata redacta
.i. excōicac̄oē maiore f. dñs t̄pal'is

Mox post octo dies anathemate iure ligatur
.i. lnia f. lnia v̄l libitu. i. p̄hibiti v̄l veriti sez ab ecclia

Tali v̄l libitu sillis ve fruens vetitati

Excoicatio maior a q̄ ep̄s de iure absoluit

s̄. puni

.i. enormia

Sic motu proprio faciēs q̄s talia seu a

XLVI

s̄. excoicatioe

.i. absoluet

Dacq̄ duos remanēs mēses hūc papa īsoluet

.i. p̄tignas ecclie s̄. excoicatioe

.i. dolo v̄l p̄ inū /
riā aut violētā

Ecclias ve domos sacras q̄ frāgit z vrit

.i. q̄libet h̄ nō horrea v̄l curtes seu sta /
bula q̄ sunt in locis religiosis

Lata.

**Extra d̄ sen. exco. c. tua nos. 17. q. 4. Et q̄s suadete. z. c. Co /
questi.**

Ecclie cimiteria sic loca religiosa

.i. denunciat

Nō p̄clamatus a p̄sule soluit iste

Et p̄clamatū dic papā soluere tū

Et nō est excoicatus occidens aliquem in ecclia. **Et** nec le /
dens grauitur aut vulnerans h̄ est minore excoicatioe excoica /
tus xvij. q. iij. **Si quis.**

Et Notandū q̄ **Ad** in suo manuali d̄t etiā esse excoicatu /
qui abstrahit violenter ab ecclia ad eā fugientē. 17. q. 4. diffi /
niti. z. c. s̄r. h̄ ex **Anth.** non habetur nec practicitur h̄ d̄ ca /
sus ep̄o resuatus de p̄suetudine app̄p̄bata. scz lesio eccliaſtice
emunitatis. **Item** nec excoicatus est maiore excoicatioe oc /
cidens aliquē in ecclia h̄ ē casus d̄ p̄suetudie approbata.

Et Notā dū q̄ **Anth.** 2^a p̄te 3^a p̄r. ti. 25. c. ii. circa finē d̄t q̄ in
bello iusto incēdēs villā v̄l cast̄r̄ si ibi ecclia īcaute p̄burat z ē
molestū et nō ē excoicatio. h̄ d̄ anū resarcire tenet

Templi circuitu spaciu sacz tibi cōstat

.i. ecclie minoris

.i. emūe z p̄uilegiatū

.i. 30. passū

.i. h̄z

.i. passus

.i. ecclia s̄. maior

Triginta passus. fert quadragintaq̄ matris

.i. passus

.i. incēdēs

s̄. elēicoz

.i. excoicatioe

h̄ excoicatioe d̄ rā

v̄l laicoz q̄ violatoz eccliaſtice emu /
nitas z sacrileḡ z h̄ p. c.
nonnulli z. c. p̄questi

**Nec Anthontin^o 2^a p̄te 3^a p̄r. ti. 25. c. xi. d̄ Incēdiarijs in sū /
ne capli illi. **Item** plures **Juriste** dicūt talē excoicatum.**

Dos itra flāmās edes nō es maledictus

.i. de s̄. passibz p̄dictis

.i. maiore excoica

Abstrahis aut sup his vi quez n̄ fis anathēa

.i. ecclia

.i. aliq̄tus h̄ sacrilegus

s̄. v̄l s̄. diripiēdo corp̄ xp̄i v̄l rapiēdo h̄ōa ecclie l̄ d̄ ecclia

Non lata.

Extra de sen. ex. c. Conquesti.

En tēplo frangēs altare crucē silem rem

Excoicatio maior & vitatio excoicatoroꝝ

E

.f. excoicand^o .f. fm hostien. Soff. z Joh. delig.
f. ipso facto

Est maledicēdus sed iure nec ē maledictus

.s. excoicat^o ē maiore .s. excoicat^o maiore

.f. dādo p̄siliū auxiliū v̄l fauorē

Crimine participās p̄ quo sit q̄s maledict^o

.s. supior illo fuerit q̄ tulit iniam

Soluit̄ a nullo nisi q̄ tulit aut prioz illo

.f. excoicatū .i. difficile sit

Presul z hūc soluat seu pastoz dū que cōstat

.i. accedere .f. excoicatorōis minoris .f. p̄stiro iuramento qd̄ excoicatori phibebit

Querere latoꝝ rem iusta causa stimulante

.i. cā vtilitaz .i. roē futurę .i. cā necitatis .i. p̄iugū .i. dū i grat̄ excoicat^o

Utile. lex. hūile. res ignorata. necesse

.f. q̄nq̄ p̄ dicta .f. scēi p̄ueranti q̄ ad in/ .i. excoicat^o .i. rēndem eccle

Hec anathema qd̄ faciūt ne posset obesse

.s. excō. ē secularis doctor aut relligiosus z absolued^o a papa

Lata & papalis

Scribens deprauās ve scient̄ p̄dicat illa

.i. decreti v̄l expositōis

In p̄iudiciū q̄ vergūt rite statuti Aeteros sez duos x̄sus cū istz x̄sib^o x̄s. s. d̄ excoicationib^o pa palibus.

Non lata.

E. i. fresancte. f. scēi p̄postelle .f. ap̄loꝝ petri z pauli

E. h̄lm. iacobi querentes limina rome

.f. visitātes p̄ dicta loca .i. excoicabis

Hos dep̄dantes aut qui capiunt maledices

.ff. de sepul. mor. l. ij. Non aut̄ ē excoicat^o tal

Defunctos spoliāns q̄n̄t sub lege ferit

.s. in publico ex iure .i. excoicatū maiore .f. plurib^o

Iure palāvites anathema puto māifestum

.i. nondū denunciātū. Notādū t̄n̄ q̄ p̄siliū p̄stantien. dec̄uit non ē vitandos nisi denunciātos vsz. j. paz

Haud p̄clamatū. sed cōstans hictibi soli

.f. excoicat^o s̄i de/ nunciādo

Tūc vitabis eū priuatim. dum toleratur

Lata.
Eodē tr. q̄ s. c. signi ficauit imp. z c. con/ cubium.

Eodē tr. q̄ s. c. Nu/ per in fi.

Glo. in. c. Cū nō ab hōie d̄ sen. excōi.
Nota vitari q̄ mō dz excōi. nō dū. p̄ clamar^o corā alijs q̄ plurib^o constat

vi. q. ij. Si t̄m. z. c. placuit.

Cōs. Cōstān sē vitā d cēsur; ecclesi. inodat

Qui celebrat vlp'ticipat. **Re. .j.** post pauca

Sip confessionē scis quē maledictū
s' nō aliū de i. aliquē .i. excōicātū maiore

Dum petit ipē palā dñi corpus dabis illi
.i. corp' suum .i. in cena dñi

Exemplo xpi se inde dantis apte

Mota in his versibus sequentibus statutū Cōstantien. in quo quis non tenet deinceps aliquē vitare a cōiōne administratōe vlp' receptōe alicui' sacramentoz. z in qbuscunq; diuini intus z extra pp' aliquā censurā nisi denuntiatum. Est quidem ista Constitutio fm Antho. ab omnib' in p'silio accepta p'stantien. z p'petuata.

Sed p' consiliū sane constātia sanxit

Nullā censurā rursus debere caueri
.i. excōicātōez maiore vlp' interdictū vlp' suspensioē

Latā de iure. vlp' hō quā fulminat ipē
s' censurā eccl'asticā .i. cū specificatōe

Pruta sub gnē. talē plane nisi constat,
s' viz s. certā s' ec' s' p'

Cōtra psonā latā seu collegiū. vlp'
.i. cōitatē .i. p' ynuersitatē eccl'ie

Cōtra cōe. vlp' in eccl'iam fore totā
s' p' s' ec'

Sive locū certū cōstet de indice latam
.i. denūciatā ec' .i. exp'ssam ec'

Vlp' pclamatā spēalit' atq; relatum

.i. aliquis an p'siliū Aōstantien. vigentibus que mandabant excōicātū maiore aut suspēsum vlp' interdictum licet nondū denūciatū q'scō vitandū in diuinis z a familiaritate. qñ cōstabat plurib' aut sibi soli in p'ncipio.

Juribus aut vlp' obstantibus. h' tibi saluo
.i. clericū .i. p' euidentā factū

Percutiens clez si valde foret manifestus
.i. percutiens .i. denūciat' .i. nō

Hic vitand' erit. pclamatus licet haud sit

De Absolutōe in mortis articulo ab excōicātōe

XLVII

Nota d' illo quē excōicātū scis soluz ex p'fessione

caueri. i. vitari p' alio quē nihilominus tñ pp' h' h'mōi excōi. i. terditos z suspē. seu phibitos nō intendit in aliq' releuare. nec eis q'modolibet suffragari.

De lib. excōi. i arti. mortis: i q̄s sit arti. mor.

E Nota q̄no q̄sq̄
sacerdos absoluere p̄t
quēcūq̄ in mortis ar
ticulo ab om̄i excō. r
casib; quib; q̄b; cūq̄
Extra de sen. ex. c.
Eos q̄. li. vi.

Hec Aneth. i sum.
videt̄ nihilomin; in
suo p̄fessionali dice
q̄ debeat se p̄nare
h̄nti auct̄e vt absol
uat̄ rite ab eo. h̄ q̄d
d̄t̄ in summa vt h̄ si
gnat̄ veni; ē aurati
onabilius.

Hic notat̄ q̄s sit Ar
ticul; mortis
1° mō
2° mō
3° mō
4° mō

f. p̄tente .i. ab oī excō. tā papa
.i. q̄sq̄ sa li q̄s alia d̄ inē r ab ho
ēdos de minelara
iure

Mortis in articulo solues anathēate cūcto
s^e excōicat^o

Hoc tñ intuitu dum se p̄ntet ad illū
.i. cōmode poterit f. eū l. an articulū mortis de iure

Ubi liber fuerit q̄ soluere debuit ip̄m
f. iudic; l. ad satisfaciendū rē. f. p̄t q̄d fuit excōicatus

Eius mandatū suscepturus sup̄ illo
f. p̄t articulū mortis

Nō vt soluat̄. fuerat nā iure solutus
f. p̄tēs post mortis articulum

Non sep̄tans cui d̄z dum bñ poss;̄
.i. p̄orem excōicatōem

Nox anathēa p̄us d̄ iure re incidit ip̄e
s^e in excōicatōem re incidunt eodem ti. quo s. s. idem statu/
mus

Sic quos r papa soluit. legatus r eius

Post non p̄ntent se p̄ pena toleranda
.i. ep̄o ad quē mittunt f. ad quē missi sunt

Pontifici p̄prio v̄l r altri iure valēti
.i. non

Naudq; satisfacciant q̄bus est iniuria lata
.i. in p̄clōsa infirmitate f. vno

Articul; mortis extremo cōstat agone
f. cōdo .i. mori

Aut infirmaris morbo q̄ cōstat obire
f. 3°

Non nullos sepe. v̄l in hoc medici dubitabant
f. q̄rto .i. aliq̄s. i. crudelē

Atq; timēs hostem quis seuū siue potentem

Sic r p̄donem. mare v̄l transire volebat
f. q̄s f. in ciuitate l. als f. aliq̄s .i. p̄clōsa

Vl foret obsessus. v̄l iturus erat loca praua
f. in q̄ d̄ p̄culū mortis f. p̄ quēcūq; sacerdotē
f. tā ab excō. lata a iure q̄s ab hōie

Quolibet in fato. casu solueris ab omni

Exij. ca. q. p. cu. de. quic n mittit ad papā

Articulus mortis s. n. p. absolutōe .i. q. pus viz an ar. mor/
vr s. dicitur ē s. tis potuit te absoluerē
Eius mandatu. zc.

XLVIII

Quo tñ ablato q̄ras de iure valentem
f. ad satisfaciendū. zc.

Cuius mandat' sis p̄sus stare paratus

Cōm Ansb. in suo p̄fessionali piculū mortis nō solum ē
quia est in extremis constitutus sed etiam quia est infirmus in
firmitate qua contingit homines frequenter mori z vbi medi/
ci dubitant.

f. pcuriēs clericū q̄uit

.i. excoicatioē maiore tali

Mortis in articulo soluer' ab h̄ maledicto
.i. ab oib' alijs excōt. rā a iure q̄ ab hōie. et' sedi aplice refer/
uatis

Et cunctis alijs te soluet quisq; sacerdos

f. mortis articulo sublato

Doc tamen intuitu. te dū poteris manifestes

illi qui iure te soluere debuit vt tunc

f. iudicis v' latoris

Eius suscipias mādata satisq; fiat

viz illi cui illata ē iniuria

.i. in pōre excoicatioē

Hoc nisi p̄ficias mor iure re incidis ip̄e

f. absoluet extra papā i s̄dcō cāu .f. absoluet f. absoluit extra
papā i p̄dicto cāu

Claustralis mulier ve senex z femina cūcta

f. sepe p̄ci. Is' extra papā absoluent nisi ad mutilationēz mēbrū
aut notabilē effusionē sanguinis fuerit p̄cessum

Regula quos stringit hi sese percutientes

s' p̄dicti religiosi p̄cisserint .i. ip̄uber extra papā absoluit

Sine sacerdote seclī. nō puber z omnis

f. ip̄uberem

Quē iā dico doli saltē non eē capacem

f. ip̄uber p̄dict'

Dies soluedus ad papā vadet adultus

f. s' clericū f. extra papā absoluit .i. f. iul' z dicitōis

Turbantē reprimens suus p̄r' q̄z dictus

f. extra papā absoluit

.i. d. domo ioānitaz

Vinc pauper cunct' frēs z in ede ioannis

.i. enoz' is f. cunct'

s' v' ei' auctē h̄ntē

Lesio si quis ē in fatis consule papam

Nota. xvij. ca /
sus q̄b' pcuriēs cleri
cū graui lesioē a suo
ep̄o nō a papā absol
uitur.

Nota Enormis
lesioē s. d. maioribz
excō. refuat' ep̄is s
At anathēa meruz
zc. in sine ill' cēfue.

Xiiii ca? q? pcutiēs clericū nō incurrit excoī.

E s? alias quis de iure sic .i. exco. talē p dicitā
[Si non enormis tūc p̄sul solvere possz
s? absoluit s? z s̄dcō mō s? et

Ianitor. infirm? .is quē timor ipedit hostis
s? absoluit dco mō .i. in cōi viuentes

Hinc dñs t̄re. sic cōes comedētes

.i. clericū s? aliq̄ citra papā absoluit .i. claud? aliqs s̄tr absoluitur

Hunc ledente papz. sic corp? hñs q̄si claudū

Cofficiū). i. rōe officij vt p̄sb̄ vel ali? ad quē spectat p̄t eij cer e
de ecclia clericū in minorib; sine excoīcatōe (scola) i. causa di/
scipline mgr vel p̄latus pcutiens tā in sacris vel non sacris exi
stentē etiam iraro aīo licet actu disciplina non intendat. h̄ suffi
cit in habitu non est excoīcatus

.i. senior clericū pcutiens in minorib; .i. in p̄tinēti z t̄pare
stitutiū .i. cā discipline

Etas. officij. scola ludus pellere vim vi

.i. p̄cussus etiā p̄iugat? q̄uis sciēt quis talem p̄cussit saltē
admonitum non incurrit.

.i. 3? s̄m iura

Clericus admonitus linq̄ns hitūq; coronā

.i. cleric? p̄cussus .i. laruar? vl velar? s̄tr cleric? ma
cellari? s? clericus

Aut nō sit notus qz buffo. comāue gerebat

.i. clericū s? excoīcat? nō ē .i. ligat vinculo s̄ suo p̄lato

Hunc q̄ captiuat seu vincit si cito reddat

s? excoīcatus nō est s. cā correctōis

Ast vt cedat dum p̄latus iubet eius

s? excoīcat? nō es s. clericū aliq̄uē .i. luxuriose

s? in p̄tinēti

Qum cedis clez quo turpit est tua mat

s? tua s? tua

Filia siue soroz vxoz tua siue repta

.i. clericū .i. in p̄tinēti in facto turpi

Hunc sic mortificans ex h̄ nec eris maledict?

Attū irreglaris sis hoc faciēdo

Notandum si clericus a deo esset incorrigibilis qz absq;
percussione capti per laicum non possēt . tunc laicus clericum
talem percutiens non inaudit in excommunicatōem vt patet
Extra eodem. vt fame.

Xiiii. ff. casus q;
bus pcutiēs cleri
cū nō incurrit ex/
coīcatōez.

Cōmunis opīno te
net qz pcutiēs cleri
cū nō incurrit excoī/
catōem.

Percutiens cleri
cū cū q̄ turpit inuen
ta fuerit m̄ pcutien/
tienti aut filia seu vx
oz vl soroz pcutientē
nō est excoīcat? etiā
si infecerit talē i ipō
facto.

Ca? i q? pca. de. n̄ ē exco. h̄ et iſſe. i certo caſi

.s. excoīcat? n̄ es

.i. clericū aliquē 3° monitū

Qum cedis clez cernendo tyzannide mixtū

Cedens hunc mōitū ſeculi mercata gerentes

.i. ſolennit̄ degradatū .s. excoī. n̄ ē ſ. a clerico p
cuciere p̄ez

Ordine depositū cedens. p̄rem ve tuendo

.s. tuent̄ eā a clerico p̄cutiere eā z c̄hs. j. poſtit̄

Proz seu m̄ fuerit. ve ſozoz ſimileſqz

.s. fuerit deſenſa. z c̄hs. .s. tuent̄ a clerico p̄cutiente!

Filia ſiue familia v̄l ſocius fuit eius

.s. filii clericū i

miſozibz z n̄ i ſacr̄ .s. v̄l p̄p̄inqu? domesticos ſuos corrigēs
in miſozibz

.s. v̄l cedēs ſ. clericū .s. clericū q̄uis non
mōitū z p̄tinentē habitum

Hūc ve pens cedēs. bigamū. ſic arma ferētē

(parēs) **N**otādū qz p̄ntes corrigēs filios ſuos in ſacr̄ cōſti-
tutos ſūt excoīcati p̄m opinionē tutiozē. **Q**z ſacer ordo liberat
a patria p̄tate z etiā ſulli. v̄t̄z q̄ad manuū iniectiōem. **S**z 2°
opinio ē rōnabilioz v̄t̄z illoz q̄ dicūt qz p̄ poſſet p̄berare filioz
in ſacr̄is ex̄itē eā correctōis.

.s. ad occidēdū v̄l mutilādū

.i. n̄ ſacer v̄t̄z te p̄cutiens
ad occidēdū v̄l mutilādū

Si ſacer inuadit te cedens. clericus aut ſit

.s. incōr̄inēti ſub inuaſſione ſua

.i. excoīcatōem
maiozem

Quem neq̄as fugere. ſi mortificas anathema

.s. talē ſic occidēdo .i. irreglaris

.s. de iure

Nullū conq̄ris. infamis nec reputaris

.i. minore excoīcat?

.i. excoīcat? maioze

Eſt anathema min? q̄ participat maledicto

.s. in d̄inis in eccl̄ia auditiōis

.s. p̄ticipando

Proputa diuinis tēpli potu ſiſeſu

.i. ſalutādo excoīcatū

.i. ſidelitū

Colloquio ſalue. cōmunio nulla fidel̄

.s. excoīcato maioze .s. ſeptē eccl̄aſtica .s. excoīcato maioze ſi
ue iuſto v̄l iniuſto

Illi p̄ſtatur. z ſacramēta negant̄

XLIX

(tyrānide). .s. milita
ri officio aut p̄ſiti ad
tu ordini v̄l clericatū
p̄tio v̄t̄ ē officii ma/
cellarioz z tabnario
rū publice ſi tales 3°
moniti n̄ deliſtāt.

**De minore exco
municatione.**

De minore excoīcatōe ipō iurē certis casibus

A .i. cū excoīcatōe maiore .i. p q̄ exco. es. .i. maior
Sed sibi participās in crimine fis anathema
Nota q̄ oīs minor exco. tñ sepat a p̄ticipatōe z p̄ceptōe
sacroꝝ ecclie q̄ sunt seprē. **S**z maior excoīcatō a p̄dic̄s sacris
z a cōione fidelīū z a diuinis audiendis in ecclia sepat. nec d̄z
excoīcat⁹ tā p̄pe stare q̄ audiat dina nec tñ p̄hibet ab īgressu
ecclie dūmō n̄ audiat dina. nec cū alijs oꝛet p̄r tñ inf esse p̄dica
tioni. **I**tē ex cōi. p̄hibet ne aliq̄s cū eo loq̄r. nec aliq̄s ipm̄ sa
luret nec cū eo comedat d̄ēp̄r̄ q̄nq̄z casib⁹ .i. **V**tile lex hūile zē

Quintuplici cā sibi participas sine culpa
f. cā vtilitat⁹ .i. cā fuitij .i. ignorās excoīcatū eē
f. cā m̄tm̄ ontij .i. cā necitatis

Vtile lex humile res ignorata necē
f. excoīcat⁹ maiore

Hec anathēa q̄dē faciunt ne possēt obesse
f. ecclie seprē .i. minor excoīcatō

A sacramentis minus h̄ p̄riuat maledictus
f. excoīcat⁹ ē minore ipō iure .i. symoniac⁹

Omnis sacrileg⁹ huic symō iungit omnis
s̄ excoīcat⁹ ē ipō iure z c̄ys infra positus viz minore excoīcatōe.

Sic cunctus fornicator notorius aut
s̄ excoīcati sūt minore

Quiq̄ malo bello xp̄os fixere sagittis
s̄ excoī. ē minore .i. a laico

Qui capit eccliam laico sic suat eandem
s̄ excoīcat⁹ ē minore s̄ z ista sint māifesta qz als n̄ naz
occultū publicari nō d̄z

Qui sel' haud anno cōicat haudq̄z fatetur
.i. nisi doleat .i. nisi .i. i morte articlo

Dictumulo sacro doleat ni. morte carebit
.i. notori⁹ s̄ ipō iure

Om̄is peccator not⁹ .minus est anathema
s̄ excoīcat⁹ ē minore

Pauperis opp̄ressor hinc raptor public⁹ oīs
s̄ excoīcata minore f. cōi iure .i. notori⁹

Sic meretrix cuncta sil' vsurator apertus
s̄ excoīcati sūt minore

Seu quibus ecclie tumuli d̄ iure negantur
s̄ excoīcat⁹ minore s̄ sup̄ .i. eccliaistica sepulturā

Cunctis ecclie dictis tumulos nego iure

Nota vsurarius manifest⁹ in dyocesi Colonien. excoīcat⁹ ē p̄ statutu synodale Qui s̄z isti R. j. de eccliaistica sepultura littera. S.

De Excoīcatōe minore ipō iure.

Maledictus .i. exco. maiorē h̄ excoīcand⁹ ⁊ sacrileg⁹. vtz. infra
de eccliaſtica ſepul .i. loc⁹

AL

Quos tñ in ſacris tumulans nō es maledict⁹
.i. eccliaſtica ſepultura .i. j. in lra **S** .i. ex q̄bo aliq̄s ſilr
minore excoī. eſt de iure

Sacra ſepultura reliq̄s mōſtrat tibi caſus
ſ. ſacerdos .i. extra articulū necitatis d̄ iure

Dis qui poſſet a culpa ſoluere quemq̄s
viz minoris excoīcatōis

Caſibus a dictis cunctis ⁊ ſoluere poſſet
ſ. ſac̄dote p̄pū .i. excoīcatio

Quāuis iure minor illū maledictio ſtringat
ſ. alio s̄ n̄ alien⁹. ſ. q̄ ſoluere p̄t a dictis caſibus

Notē ſub reliquo p̄rius flamen daſiſte
.i. excoīcatio

Apapa fert anathema minus mai⁹ q̄z iure
.i. excoīcatōem .i. maiorē ⁊ minorē

**Nota q̄ p̄nt d̄ in
re maiorē ⁊ mio
rē excoīcatōez in
ſligere.**

Hoc fert ⁊ iure maledictū p̄ſul vtrūq̄s
ſ. maiorē ⁊ minorē ſ. q̄ ad ſuā dyoceſim

Ambas infligit ⁊ p̄ſulis officialis
ſ. ambas infligit p̄lac⁹ q̄ iuris d̄ictōez h̄z ſup̄ ſubditos ſuos

Sic in collegiis p̄latus ſpūalis
ſ. ſubditis ſ. ambas viz ordinis

Iure ſuis ſligunt has abbates b̄ndicti
s̄ ſalcē ſ. ambas excoīcatōes ſ. i ſuos ſubditos
ſ. p̄firmati

Iam cōfirmati. ſic abbates reliqui dant
.i. archidiacon⁹ ſ. anathema .i. nō dñ ex̄ns

Archileuita ſil' maius fert nonq̄ ſacerdos
ſ. de iure .i. eps .i. cū ſolēnitare .i. exco. maiorē

Fulminat antistes ſolenniter h̄ anathema
.i. nō ſ. ſup̄dicti .i. eps

Qd̄ tñ haud alij niſi maiores reputent̄

S Notā dñ q̄ ſuffragane⁹ q̄ ordies loco ep̄i p̄fert ⁊ ecclias
p̄ſecrat n̄ h̄z ex iure aliquā auctēre abſoluēdi ab aliq̄ cēſura niſi
ep̄s ſu⁹ ſp̄calit̄ ſibi p̄mitrat. **N**otā dñ q̄ ſas eē op̄iones au
tēnticoz viz ſi ep̄s l' archieps ligēt ſentēt̄is ſuis ſynodalib⁹ l' p
uincialib⁹ ſuentēdo itra t̄ritoziū ſui ſuffraganei. **E**t diſtinguit
Antho. dicēs q̄ ep̄s vt ep̄s ⁊ archieps vt archieps n̄ ligant̄
fulmiatioz̄is ſuis ſtatuz̄. h̄ vt puari q̄libet eoz̄ incidit p̄factēs
Cōcludit nihilomin⁹ q̄ p̄ma op̄io ſimplr ⁊ maḡ tenēda eēt
d. 19. In canonis.

De Excoicatioe minore ipso iure i certis casib?

E

Capfert). s. in sibi subiectos qñq; p furtis qñq; p p ditis r sili/ bus r teneñtia vt dr **A**lder.

Plebanus manus nisi p̄suetudine p̄fert .i. ecciastic? cleric? i. iure .i. excoicat .i. rā maioe q̄s mioe viz aut sacer dos

Iudex ecclie iuste maledicit vtrog; s. excoicare p̄t maioze vl minore vl suspendere s. exñs purus

Nō iudex laicus nisi papa det hoc sibi solus **N**orādū q̄ pleban? n̄ p̄t ferre excoicatioes maioze nisi i il los q̄ sunt sui subditi vl sive iurisdictionis viz aut rōne delicti l' ratione domicilij aut p̄tract?. **E**t sic p̄z q̄ vn? alteri? prochie p̄t excoicari ab alio plebano n̄ suo. qz lz n̄ sit su? supioz ratione domicilij. est tñ supioz ratione delicti in sua prochia p̄missi aut p̄tract? ibidē in it. **S**ilr dōm d̄ ep̄o suo modo. s. ob aliquā iurisdictionē tpalē quā habes in aliq̄ loco n̄ potes nec debes de iure ferre excoi. maioze. quia hoc p̄tinet ad sp̄ua lem iurisdictionē.

Tapis obinris qd habes alibi dare noli .i. p̄t s̄ dictos excoicatores s. alius .i. excoicare p̄t **Q**uonctis p̄dictis dēptis nullus maledicit viz sicut plati 4° medicatū hñt ex p̄t/ ulegio apostolico

Et aliquo iure nisi papa det in spēali

Nullū penale tēdas sed iure restringe .i. monitionē trinā s. monitū vl monitionem

Ni dederit monitū trinū vl p̄ tribus vnū .i. excoicādo maioze s. ecciastic? s. talit̄ excoica? lata

In maledicēdo iudex nullū reputatur .i. ab ingressu ecclie .s. r post se ingerēs diuinis fit irreglar; viz de suspēcionib; infra in lrā **S**.

A templo talis iudex suspēsus hz s. p̄missio .i. qñq; .i. excoi. maioze

Et sine fert monitu iudex vnq̄s maledictum (maledict). s. maioe excoi. viz p̄ lrā s si h̄ exp̄ssit excoicans h̄ p̄t p̄nt̄ si in gerat se in medio tpe cōmunitoni fidelitū .s. qñq; .i. aliq̄s

Ac ignorante se. possz quis maledici .s. etz nisi affuerit p̄m̄aria .i. excoicari maioe

Pro nisi mortali nō posset q̄s maledici

Penalia in iure nō s̄t excedenda s̄ restringenda. S̄ntia exco. maioze ab hōie vel iudice vario mō ferri p̄t.

Propt̄ quē dz ferri s̄ntia excoicati onis.

¶ q̄i excō. ma. ferri d; ip̄o iure ⁊ q̄n lā nō t.

Et licet iniuste maledicti⁹ hec ligat ip̄m
.s. quis .s. snia .i. talis excōicatus
.s. sniam .i. qui non habuit canonicam iuris-
ditionem vel alia de causa
esset nulla

LI

Ni tulit hanc iudex q̄ nō potuit sup illum

.s. q̄ ponunt h̄ in glosa seq̄nti .s. excōicatio maior .s. de iure

¶ Casibus ecce nouem dū fert̄ nulla putatur

Quos paulo iustra sub p̄sa clarius infra

.i. snia excō. maioris fertur iniusta tribus mōis viz ex aīo tē.

¶ Ex aīo causa s̄i ordine iusta nec extat

¶ Nota nouē casus quibus excōicatio maior nlla est. Pr̄-
mus q̄n latoz non erat iudex. Sc̄ds quādo fertur post appel-
lationez legitimā. S̄i s̄i platus aut iudex dicat Excōico te
si appelles. Tertius quando continet intollerabilem errorem
sc̄z quia crederet quis in deuz vl̄ quia nō fornicaretur vl̄ quia
obedis p̄latis tuis ⁊ h̄ mōi. Quartus q̄n excō. caret q̄s q̄n non
cōmunicat cū excōmunicato in crimine s̄ alias vt in locutione
tē. nisi terna monitōe p̄missa vl̄ vna p̄ tribus excōicari nō p̄t
⁊ nulla est si fertur. Quintus q̄n platus interdicer̄ suis subdi-
tis ne exponant suis supioribus aut inquisitorib; statū suaruz
eccl̄iaz vel monasterioz. Sextus q̄n quis excōicatur a delegato
⁊ delegantis intentōem. Septim⁹ si ferat a violante interdi-
ctum hōis. Octauus q̄n platus subditum suum excōicatur con-
tra p̄uilegiū sui tenorem. Nonus si feratur a delegato ipetrato
ab excōicato in cāu non p̄missio.

¶ Nota dum supior monet quem ne fornicetur cū tali al̄s
ei excōicatur. si ⁊ facit excōicatus est. ⁊ excōicari sine ammoniti-
one p̄t sup emēda criminis iā cōmissi. qz̄ p̄tumar est. S̄z si q̄s
cōmisit crimen admonit⁹ ne cōmitteret nec lata nec p̄minata ē
snia in p̄faciente ⁊ tūc op⁹ est admonitōe. ⁊ si p̄tumar fuerit p̄t
excōicari. Hec ex Anth. ⁊ Jo. d̄ lig. ¶ Explicit cā reddis snia
lata iniusta. vl̄ qz̄ nulla cā p̄tendit in snia. vl̄ si p̄tendit p̄a nō ē
⁊ si p̄a est non ē sufficiens ⁊ rōnabil. extra eo. sacro. Sc̄do d̄z
iniusta ex aīo q̄n sc̄z ⁊ si cā exprimat p̄a ⁊ rōnabilis nō tū ex ze-
lo iusticie s̄ indignatōis inuidie vel odij ab excōicatore. p̄mul-
gat. Tertio ex ordine d̄z iniusta q̄n ⁊ si p̄a cā ⁊ rōnabilis p̄ten-
datur ⁊ p̄ferens caritatiue moueat. attū non p̄cessit ad moni-
tio cōpetēs vl̄ n̄ fuit facta corā p̄sonis idoneis. extra eo. sacro.

.i. nec .i. excōicatus maior

Nota q̄ d̄ iure eo
cōicari n̄ p̄t.

Nemo scismatic⁹ nec heretic⁹ haud aathēa

Sic nec suspensus. intrusus. apostota nullus

Qui excoi. nō pnt r quo aliqn ē nlla si fert

A

.i. aliqs .i. exco. maiorē v' minorē r si tulerit nlla ē tuē

Aut interdictū violans non fert maledictum

Quo frēs p̄dicatores r fratres minores ac aliorum duorum ordinum mendicantiū excoicari Interdici vel suspendi possunt r qualiter. vide. j. de Interdicto in fine.

.i. dyocesim .i. aliqū. qz alterius iurisdicōis ē tal' subditus

Extra nemo suā dyocesim p̄sul maledicit

.i. aliqs

Nullū subiectū sibi. q̄s p̄sul maledicet

.i. extra trā sui iurisdicōis positū

Dico sui iuris extra terrā. ratione

s' ibidē p̄missi .i. domicilij extra trā positi s' ibidē inuiti s. extra trā

Delictiq̄s dom' v' tractus. lz r sic

s. excoicacōis maiors

Constet plata snia. nulla sed extat

s. plata vt Abbatisa p̄orissa p̄posita. rē .i. excoicacōe p̄

Feria cū careat puta clauib' haud maledicē

.i. int' dicē n' p̄nt s. ab offi' h' bñ a bñficio. v'z i p̄ncipio s' i l' t' t' r' a .i. s. plate r sp̄uales

Nō interdicit nec suspēdunt mulieres

(maledicā) s. maiore excoimunicacōe quia non subest fidei ca) tholice nec sacramentis eccl'ie. Nihilominus improprie d'z ali quis illoz excoicac' in q̄ntū familiaritas fidelium xpianoz eis interdicit.

Nemo iudeus v' pagan' vult maledici

s' excoicari p̄t. qz peccare nō p̄t nec moneri. rē.

Fortius r nullus

.i. latū .i. suspēdi posse

Dic anathema datū suspendi nullibi iure

.i. post latā sniaz .i. anticipari p̄t

Post appellando sed cautius anticipando

De alijs censuris Eccl'asticis viz de Interdicto r suspēsiōe. r ex p̄sequenti de Irregularitate. v. j. in loc. s suis iuxta ordinē Alphaberi. Excoicacōz Testamētoz v. j. de Testamēt. e. Exempt' q̄

De pēa n̄ vitāt̄ excoī. De Cōscia erronea

modis dz. rē. N̄. de Inēdicto in fine p̄saice

f. aut clerice aut i m̄ioribz .i. officia dīna v̄l sacra seu ecclia/
v̄l in sacris p̄stitut̄ .i. officia dīna v̄l sacra seu ecclia/
v̄l in sacris p̄stitut̄ .i. officia sepulturā

A **LII**

Qui celebrat v̄l participat diuina notant̄
.i. excoīcatos maiorē

Ips quos noscit māifestos iā maledictos

f. sup̄dic̄ clerice vel ceteri. i. ecclie

Mox is ab ingressu templi suspēsus h̄

.i. irreglaris

Hic post semiscens dīnis mox dat̄ irreg.

Sive sit abs hōie v̄l iure vetacio talis

Etud etiam intelligitur de notorijis interdictis v̄z infra de
Suspensione.

Ecce modis septem mēs errat dūmō nō scit
f. ad salutē suā .i. p̄scia
f. p̄ sua salute

Quid velit eligere. q̄s decliare nescit

Mentē discutere q̄s negligit. aut mō dū q̄s
.i. p̄sciaz s̄ dū .i. p̄sciaz
.i. relouere .i. postea .i. int̄rogare ab alijs

Soluere se nescit post querere negligit illa

Qum nō subijciat intellectū p̄riū quis
s̄ illos

Quos magis agnouit doctos se v̄l meliores

Dum sensum p̄riū sequit̄ q̄s nō alijs vult
s̄ v̄z opionibz f. hoim

Se cōformare. cōib̄ haudq̄ bonoz

Erroz z est quint̄ affect̄ vt immoderatus
f. affectu z appetitu .i. p̄sciam suā ad illud

Quo flectit sepe quis mentez qd̄ peradoptat
.i. deuare facit .i. p̄sciam

Et sic declinat mentem de tramite recto
f. qlibet ex p̄scia .i. non

In pusillanīm̄ timet. haud q̄ rite timenda
.i. v̄z

Sunt iuxta vez puta iuditiū rationis
f. aliq̄s in p̄scia

Hinc est perplex̄ q̄ crediderit positum se

Nota q̄lē penaz
incurrit ex iure dīna
celebrās corā māre
excoīcato maiorē ex
cōmūicāde v̄l p̄ri
cip̄ā s̄ dīna āmistrās
eccliaistica sacra. l̄ se/
pulturā scientē

De erronea con
sciētia septē mōis dz
z causat̄ p̄ ex igran
tia.

Secdo causatur
ex negligentia.

Tercio ex super
bia.

Quarto ex sin
gularitate.

Quinto ex inoz
dinato affectu.

Sexto ex pusila
mitate.

Septimo ex per
plexitate.

Fornicatio. Res furata seu rapta.

F

.i. alterū crimen .i. euadere sine pctō
seu pctm

Crimine sub bino reliquū nō vadere posse

.i. scientie

Nil est pplexitas simplr reputanda

.i. scia ex pplexitate .i. dicēda

Sed potius talis mens ē erronea fanda

f. scia erronea ex pplexitate f. quilibet f. pplexitate

Quali deposita liber redderis ab illa

fm b. gregorii

Sit hūilis mentis culpas agnoscere pure

**Cōsciētia ex hūi-
litate & puritate
cordis laudabil
est.**

**Eucharistia quō sumenda sit vide sup antema-
iores excommunicatōes immediate.**

**Fornicatio sim-
plex.**

S .i. simplicē fornicatōem faciens
implr fornicās h mortale relinqt

.i. aplo in pluribz f. ecclesie sancte
loc' pferum. i. ad Corintheos. vi.

Paulo testate doctozib' isup almīs

.i. ad mo^m depositū apd se
.i. aliq's

De re furata.

P .i. sibi .i. tuncet
remptiā raptā quā depositā tenet vnus

Casus illicitus.

Aut hanc furatā si clā post cepis ipē

Quāuis sit tua res tū hanc tu reddere debes

f. ex hoc facto

**Casus illicie' fm
b. rō. s. dō. scōe.**

Nāq' quā in illo depositari' ipē

Remq' tuā tentā minus a reliq' puta iuste

s' tū

Si furtim tuler' peccas h aud reddere debes

Nāq' reip' sic iuditiū male tollis

.i. idco

Ordine dimisso iuris cur rite teneris

.i. a q' furtim tulisti

Casus illicitus.

Ipe satisfacere tali si scandala cōstant

.i. late

Remptiam raptā seu furatā bñ posses

.i. in p'tinenti

Per vim deferre si feceris immediate

De re furata seu rapta De filio legitimo 11.

Qtres inuētas puta q̄ te dampnificauit
f. illi^o
f. inuētas

Tot licite retines q̄ntū tibi dāpnā fuere
f. a dāpnificatōe
f. res raptas

Aut ali^o dedit has tibi sic licite retineb^{is}
f. q̄ tibi dedit

Res nisi iā tales raptorū cōcesserit illi
f. p̄ dicere rei
tatum rez

Res mimas furās q̄b^o haud dñō reputat^{ur}
f. tales res puas

Inferri dāpnū. vlt eas capiēs neq; credit
s^c eē .i. volūtate f. hoc factū

Hoc p̄ nutū dñi. non dicitur furtum

Utrens deposita. p̄ se re. pignore siue
s^c aliq̄ s^c sibi

Utre p̄cessa. furtū cōmittit apte
.i. in extrema nēcitate

Non peccat furās extremo stāte necesse
f. q̄ patit nēcitate extremā f. mortali lz alia ne
.i. sine tali nēcitate cessitas dīnuat pec
catum

Pro se vlt reliquo. lz haud alias sine noxa
f. fili^o legitim^o

Facto diuortio natus stet. p̄ m̄rem
.i. triū annoꝝ f. 3^m annū f. filium

Si nondū trimus sed alet supra pat̄ illum
.i. post triennū fili^o nutriēd^o non est penes m̄rem
f. filiū suū

Sed trimū m̄ alet expēsis p̄ris ip̄m

Nota Si esset m̄ infidelis z vir fidelis z puer esset i m̄o
ritate oz dari fideli non obstante q̄ matris obsequio indige
at. **Hec Tho.**

Natos legitimos nechīs p̄r atq; nepotes
s^c nec
f. hereditatis s^c de iure

Tunc pars legitima dat̄ ascendētib^o. atq;
f. p̄r .i. p̄ legitimā p̄rē .i. suis illegitimis

Hic posset reliquū dare naturalibus ip̄is

F LIII

Casus licit^o debi
te suat^o maxie i
foro iudiciali.

Nō tenent ad re
stitutōes.

De furto i nēcī
tate.

Nota h apd̄ quē
fili^o sit nutriē
dus facto diuor
tio.

De hereditate li
cite danda a p̄re
suo natali filio.

De Frañnita. q̄lic fiūt licite ⁊ sine simonia

F ^{.i. p̄sone} **S** ^{.i. restent} i descendentes ascēdētes neq; constent
.i. eē heredes. f. filios suos. f. de iure

Tūc p̄ heredes naturales dare possēt

Quāuis legitimi succedāt att̄n̄ ip̄i ^{.i. filij} ^{.i. p̄i suo ⁊ m̄ri} ^{.i. filij legitimi p̄ moꝝ}
f. filios p̄is v̄l m̄ris .i. nutriēt .i. viti alicui?

Hos naturales pascēt dictamine iusti

Cetera q̄re infra de filijs legitimis i littera **I.**

S. Conceptum nat. **I**tem in littera **J.** de illegit̄is
*.i. aliquid .i. pactās vicz sequē
 t̄i mō ⁊ sub mō negatio*

Casus iste sc̄z ne
 garie paciscēdo ē
 symoniac⁹ siue
 extra siue i frat̄
 nitate.

Qui statuit fieri quid sp̄uale. paciscens
s̄c neq; s̄c nec

Nō sint exequie p̄cessio par̄ q̄z tale
.i. symoniac⁹

Ni t̄m̄ de s̄ symon moꝝ ille p̄batur

E ^{s̄c aliq̄s. f. affirmat̄is s̄c aliq̄s} ^{f. post}
 nde paciscēdo dans t̄m̄ tal̄ habebit
f. filia sp̄n̄alia f. iudicandus

Tales exēq̄as ⁊ cetera nec symon hic est
f. aliq̄ s̄c q̄n̄q;

Sic ⁊ frañnitates faciūt symoniam
f. in frañnitate

Nō t̄m̄ hanc faciunt fr̄es statuēdo loq̄ntes
.i. aliquis

Quis nisi p̄mittat annatim se dare t̄m̄
.i. frañnitatē

Nō s̄t̄ illicita in
 frañnitate ista q̄
 sic notant̄.

Nō acceptet̄ ad fr̄es. cum neq; v̄e
f. frañnitates s̄c p̄ort̄. i. societas

De sint religio sed consociatio q̄dam
f. p̄ captiuis s̄c alēdis

Ad faciēda bona. redimēdis p̄ vel egenis
f. ad faciēdū f. frañnitas talis

Aut huic cōsile cur nec symonia p̄batur
f. q̄n̄q; f. frañnitas alicui?

Ut qz cōueniant fr̄es in mēse v̄l anno

Tūc ⁊ ob expensas hinc vtilit̄ faciēdas
f. in frañnitate ⁊ licite f. frañn

Possunt exigere nummos a quolibet hoꝝ

De Gra De gñali p̄cessiōe De Gladio

.i. in frañtate tali qz h̄ valde illicitū eēt in frañtate
[N]ic nullus iuret. piurus ne sibi fiat
¶ Aliquis sit in gratia vl̄ statu salutis q̄ttuor
sunt signa. Et q̄ aliq̄s sit extra gratiā vl̄ in statu
damnatiōis quinqz sunt signa. vide supra de eu-
ca. digne suscipienda. Item quō opa facta extra
gratiā sunt mortua vide. f. in p̄ncipio d̄ peccat̄s.

GLIII

Non vult includi p̄cessu sub generali
.i. p̄cessione .i. p̄cederet

Quid intelligi d̄z
p̄ gñalē concessi-
onem.

Que verosile q̄s non daret in speciali
f. d̄ offi. le. c. i. in glo.

Plurima cōsistunt mandato sub gñali
.i. exp̄mans .i. nō intelligit̄ l̄ n̄ intelligē oz l̄ debes

Que nisi p̄mans nō hec cōcludis in ip̄o
.i. c. p̄ctio i glo. d̄ iure iur. cū p̄cor. ubi posit̄s

pra vt si p̄missi tibi aliqd̄ darez̄ oēm hōiem nō teneor dare cō-
tra me
p̄ i. i gñali locutiōe p̄sona loq̄ns intelligit̄ esse exēc̄

Accipit̄ p̄mens. platu sub gñali
p̄z. 22. q. 2. ne quis arbitret̄

Gladi⁹ nō ē red-
dend⁹ furioso.

Non reddes gladiū cuiq̄s facto furioso
.i. n̄ tenerz̄ de iure

Iurasti licet hoc aut vouerz̄ haud dare debes
Gratia p̄ncipis vl̄ dñi.

Recept⁹ ad grāz a dño q̄ b̄anir̄ p̄t̄ aliqd̄ delictū fuit cui-
us z̄ bōa ob h̄ p̄fiscata fuer̄ a dño eo ip̄o q̄ culpa sibi a dño
remittit̄ actū ad bōa n̄ restituit̄. S; qñ q̄s recipit̄ ad pleitudi-
nē gr̄e remittit̄ culpa z̄ restituit̄ ad fauores. Ergo qñ solū sim-
p̄l̄r ad grāz recipit̄ n̄ restituit̄ z̄ mētro fac̄ etz̄ qz̄ resēpta fisco d̄ā
nosa i dubio s̄z̄ restringēda ad min⁹ p̄iudiciū ar. l. si qñ. C. de
op. publi. S; Bar. q̄ sentit̄ p̄m̄ intelligēd⁹ ē qñ p̄nceps faciēs
grāz mādat̄ sniaz̄ l̄ b̄anū p̄zelari. qz̄ tūc restituit̄ ad bona. re/
missa sibi culpa.

b f. filij f. p̄ris

Eredes retinēt bona defuncti lz̄ z̄ sit

f. casibz̄ .i. ex h̄ datus

Dampnat⁹ morte. trib⁹ ē sed filius exoz̄s

.i. p̄mo cāu

.i. q̄ d̄ cūq̄ lese maiestatz̄

Ut faciente p̄ie maiestatis q̄ue crimē

R ũ

De Hereditate et Exhereditatione

H

f. 2° cāu

f. 3° cāu

Vel sit hereticus ipse pater, ve patronus et inde

Seruat in ecclesia feudum vel ius quod adiret

f. suos .i. post

Ad natos, pater hinc occidit vel mutilauit

f. clericum f. ecclesie f. mala enormia

Ecclie clerici seu rectorum, cito post hec

f. ecclesia

Perdit ius omnem quod in ipsa iure tenebat

f. iuris ecclesie f. suos

Nil post ad natos veniet, patres poteruntque

f. filios suos .i. hereditarios

Hos puare bonis natos certis sibi causis

f. suos sab hereditate f. factos

Sed nequeunt natos excludere religiosos

f. nati f. ingressum religionis

Hic quis ante puati demeruisse

f. religiosus filijs f. secularibus filijs f. pntes

Illis sed plura reliquis de iure relinquere

Quem clerici indubitanter seculares succedunt suis consanguineis in patrimonialibus, sed non in feudalibus bonis quibusdam.

f. filium viz in autē, vt cū de ap. co. §. causas

Natum iure bonis pntes puare pntes

viz in subsequētibz q̄ iuste d̄cunt et d̄z aliquā vel plures scribere in testamēto ipse pater. L. d̄ in offi. te. autē. f. hodie

Quattuor ex causis que decem ferunt fore prima

f. fili

Quā man⁹ nat⁹ his intulit, aut quis extat

f. filium

f. p̄i vel m̄i

Per natum forsitan iniuria facta parēti

f. pntes .i. accusat .i. fili

f. criminalit

Aut hos inculpat nat⁹ d̄ crimine, d̄pto

f. lese

f. fili⁹ accusans pntes

Crimine collise maiestatis, q̄z si res

f. duobz casibz

f. hereditate

Publica turbetur que non his sorte careret

f. fili

f. uerlet f. fili

Sinatus cum maleficis incedat, et ille

Religiosi non dicitur ex iure puari hereditate patris.

Pater ex hereditate filios non potest nisi hereditate iusta causa. Sed r̄m̄. i. iuste cause h̄ signat ex iure civili et canonico ex quibus patet.

Tercia causa.

Quarta causa
Quinta causa.

De Erhereditatione in certis casibus

Dū fiat talis. aut nitit̄ insidiari
.i. maleficus
.i. pntū suoz .i. cū filio ex pposito
Illoꝝ vite. vlt̄ secum luxuriatur
.i. concubina

H LV
Sexta cā.
Septima cā.

Quipe nouerca sua vlt̄ forte focaria p̄is
.i. filij

Octava cā.

Si. p̄ psona nati vlt̄ debita. p̄t̄
.i. filius

Carcere fuetur p̄ eius ⁊ ip̄e recuset
.i. eripe .i. filij

Nona causa.

Prām surripe. p̄ posse. vlt̄ ip̄e pntes

Decima cā.

Condere phibuit testamētum. q̄z contra
.i. volūtate .i. p̄seuerauerit .i. arenarios

Illoꝝ nutū p̄manserit int̄ arenos
.i. iocularozes ⁊ histriones

Undecima cā.

Ac inter mimos d̄ quoz sorte nec vnq̄s

Ip̄ep̄ fuerit. etiam si filia vitam
.i. luxuriosam

Luxurie duxit quā nūc. p̄ posse pntes
s̄ et .i. negligant̄

Nubere dotare. yellent nisi. p̄sus omittant

Donec vigesimūquintū deduxerit annum
s̄ filij .i. debite s̄ parentibus existentibus furiosis

Duodecima cā.

Aut curā rite non p̄stitit his furiosis

Carcere surripere si negligit ip̄e parentes
.i. eripe .i. filij

Tredecima cā.

Quādo noluerit extremū velle parentum
.i. filij .i. vltimā volūtate
.i. debite .i. hereditate

Decima q̄rta. cā.

Complere rite puatur sorte patna

.i. singulis supra dictis. vlt̄ pntes filio. viz fm 30. an. sequit̄ in c. quinta uallis de iu. rem. vbi etiam in glo. ponuntur p̄dicti et̄ casus q̄ sic. zc.

Casibus ⁊ dictis poterunt alimenta negare

De Erhereditatōe in certis casibus

H

.f. filiū .f. fm glo. in le. fi. **L**. d. epi. z cle. z rex. in .c. non liceat
rix. q. z. vbi dicitur qd p religiois igressuz tollit ois ingri.udo. Et
fm pa. vbi s. Si filia fornicatrix vult penitē d pctō. p̄ tenet
eā alē. ar. c. l. d. z p̄ p̄ns dē pa. vbi s. q. etz tenet eā dotare. qz
eā dotis nō min⁹ fauorabil e q̄ eā alimentoz.

Hunc nisi peniteat

Sext⁹ casus q̄
bus fili⁹ exhere/
ditare p̄t p̄em.

Prim⁹ casus.

Sec⁹ casus.

Terc⁹ casus.

Quart⁹ casus.

Quin⁹ casus.

Sext⁹ casus.

Natus forte p̄em puat p sex puta casus

Qū p̄ natū culpāt de crimine. dempto

Crimine collise maiestatis. qz vitam

Insequit̄ nati p̄. atqz focaria nati

Vroz seu nati coeant cū p̄e. v̄l idez

Testari. phibet natū quo posset. z ipe

Curā non gessit. dū natus erat furiosus

Nec redimit natū dū tollit a saracenis

Ille si morit̄ intestatus bona carpit

Nō p̄. ecclia. p captiuus redimēdis

Casibus z dictis valet huicalimenta negare

Hunc nisi peniteat

Debita p̄soluet defuncti q̄libet heres

Aut foret vsura p̄tract⁹ furta rapina

Vl d̄ in eā quondā debēs tumultatus

Seu res nūc heres habuit v̄l nō tumultati

Aut cōtestata sit lis v̄l nō nihil obstat

Rege nec obstāte q̄ multū larga videt̄

De hereditate eius successione

s^c q: als necitas excusaret f. defuncti

Si tūc hereditas saltē sufficit eius

Chic notat qd qlibet heres siue fili⁹ siue extrane⁹ n̄ distincto vtz raptoris l'alteri⁹ tenet iure canonico ad oīa debita d'fun/ cui p'soluēda siue fuerint ex d'ctu l' q'si. l' ec maleficio l' q'si. l' alio⁹ vtz in metz⁹ tā g'it **E**st ar' l' d' ract⁹ vt emptio. veditio. loca/ tio. p'ductio. mutuū z s'illa. Quasi d'ct⁹ d'z tutela vtz negotioz alienoz gestio. Maleficiū ē furtū rapia. Quasi maleficiū ē. vt cū iudex p' ipencia iudicat. vtz cū d' domo alicui⁹ aliqd ē electū vtz effusuz qd nocuit trāsēntibz. Itē etiā q'si s'ile vide j. d' vltuz quasi in fine. s. **I**s cui debet. zc. .f. in hereditate

Post intestatū laicū succedere debet

.i. sanguinē⁹ f. d'cedēte d'ficiēte f. succedet .i. lateral

Primo d'cedēs. hinc ascēdēs. latus ē hinc

f. exis f. d'cedēntibz z ascēdēntibz z collater. alibz

Proximi⁹. sed d'ficiētibus omnibus illis

f. in hereditate sua f. vxoz viro suo

Tūc vir succedet vxozī seu viceversa

f. p'fac' null' ex'ntibz f. p'scāda f. intestati vide j.

f. d'ni sui t'pal' **T**estamentū

Vltimo fert fise⁹ sed nō ita sunt bona cleri

f. saltē .f. t'palis

Prescripta d'ns ex cōsuetudine terre

.i. accipe p' se possit .i. alicui⁹ sue t're

Accepit ipa bona defuncti. ple carētis

.i. l'uoꝝ p'decessoz s^c q'ndā

Ma sua qd t'ra fuit allegare valet sic

f. laicū s^c q's i'testata relinqt tā q's p'sanguicōs

Post intestatū sub d'cedētibus. heres

f. i'testati f. i'testati

Filius ē p'mus. illi par filia p'is

.i. filij filioꝝ z filiaz

In stirpē vō succedūt iure nepotes

.i. exēpli grā viz i illō succedē d'nt nepotes .i. ec'bitur⁹ in bē/

f. nepotū d'itate

Vt qd vterq; parēs si viueret ē habiturus

f. p'sanguine⁹ .i. p' q's .i. supeft. f. p'sanguine⁹

Descendēs nec vt ē ascēdēs hinc seqt' mor'

f. ascēdētē .i. filio f. plibz

Lui⁹ defuncto nato sine legitimis. hinc

f. nati p'dicti s^c fore s^c ambo pntes

Ferē vterq; parēs heres dū sunt sibi soli

LVI

(lar⁹). f. collaterales p'sanguicat⁹ viz d'cēt t'ntibz ascēdēntibz et d'cēdēntibz

(valet). f. ex p'dicta cōsuetudine p'scra sal tē. q'ruplex ar' sit ista p'scra vide i l'ra **P**

De hereditatis successione

H

s^e sp qz p^r p^rfer^r auo si
ambo sup^rsunt f. p^rsanguinitat^rz
s^e si f. vtr^rqz di^r
cti pntes

Saluaqz sit p^rrogatiua g^rdu. qz g^rdu sint
.i. ex pre p^ris

Equali. p^r succedunt iure paterni

f. hereditatis .i. ex pre m^ris f. pre hereditat^rz

Dimidia parte. sed mat^rni reliqua sunt

viz vt si ex vna p^resit m^r au^r mat^r s. vtr^rqz pntibz
z ex altera auus z auia pat^rni

Quāuis sit numer^r dispar. his si t^r extant
.i. cū ascendentibz

Frēs siue soroz hi cū scandēte vocant^r

.i. vocant cū ascendentibz in g^rdu p^rim^ris in virilē portioem

Qui tūcite gradu sit p^rim^r. ip^a virilis

.i. succedunt equalit^r cū p^r z m^r z auo z auia z alijs ascēden^r
tibz. Idē etiā est de filijs frat^rz ex vtr^rqz laterē p^rinctoz z ita
succedit femina sicut masculus. nec refert si sit f^ruus v^r eman^r
ceps

Portio detur eis

Si descendētes ascēdētes neqz restant

f. collaterales

Succedūt latera p^rmo frēs vocitent^r

.i. filij v^r filie .i. v^rputa

Hinc nati piter fratris p^rus vt tumulati

f. defunc^r .i. filijs suis

Qui saltem frat^r cū natis nūc ab vtr^rqz

Rite pnte suo p^rtingit eū. puta cui^r

f. hereditatē

Postcū hereditas. ac in eā veniūt hi

f. suis

Frēs p^rdicti cū plibus atqz pntes

.i. ip^r s^e veniūt in ip^am hereditatē cū p^rdictis

Defuncti. sil' ascendētes p^rimiozes

Et dicti fratris ples pcedere dñt

Illos defuncti frēs qui rite fuerunt

Ex vno solū p^rincti iure pnte

viz

Post illos frēs qui sunt ab vtr^rqz pnte

**Hic notat quō
collaterales suc
cedunt.**

De hereditate successione et gradibus

R LVII

Et post dictorum fratrum
Et plures horum sequitur fratres sorores atque

De horum plures qui sunt nisi parte sub una
s. dictorum .i. fratres patris vel matris

Quibus frater natus patris et matris
Et reliquos filios iuste precedere debent
.i. filios auctilias s. sanguine

Post fratres natos et fratres primos
s. gradu s. si primus parte hereditatis admittantur

Non admittit gradu si sunt filii patris et matris
Nota quod heres potest deducere ante omnia expensas funeris etiam alias expensas necessarias quas fecit causa hereditatis viz in Testamento Inventario et huiusmodi Item quod debita tota hereditate rem habentem heredes debet esse immunis a lucro sicut et a gravamine. l. de iure. l. sanctorum. §. et si partem cum sequentibus.

Usque ad decimum successio iure tenet
De hereditibus quere etiam supra de filiis et infra de legitimis in l. 1.

Notandum successione hereditatis gradus naturales Naturales siquidem si sunt tamen descendentes quales sunt proprie illi qui nati sunt ex cubina unica et in domo retenta loco uxoris tales non succedunt nisi quod sunt alij legitimi vel iuxta legitima quibus defici entibus succedunt in duobus vncijs Autem l. 3. patris. l. de naturalibus liberis quod est placet domino panorum. in. c. rata. extra quod si. sunt legitimi. Item liberis patris non succedunt quod patribus non succedunt sic dicitur Bar. i. l. si gener. ff. de huiusmodi quod videtur Iudicium. Nam sicut ex d. anato coitu patres non succedunt nec spurii patris nec iuxta patrem cum dicitur Bar. at et iuxta patrem per eam succedunt nisi fuerit illustris et dicitur in. l. si quod. l. ad senatus consul officium. Et per totum. n. Iuxta d. senatus consul ter. u. Nec naturalibus tamen patris et iuxta patrem cum succedunt Item autem et iuxta patrem per eam est si fuerit illustris succedit sicut in docto. l. si quod allegata Videtur tamen sicut in Jo. fa. quod sic patris succedunt naturales in duobus vncijs et patris et filii succedere potest sicut in iuxta patrem cum Item per papam autem naturali legitimo patris succedere non dicitur si talis legitimo ad alia sequenda potest successione hereditatis valeat per dicitur in ultimis talis legitimo quod ad d. anato coitu aliquam efficaciam habebit per successione hereditatis quo ad patrem vel iuxta patrem cum.

De Hermofrodito et Homicidio.
2 1

De Hermifrodito et Homicidio

- H**ermifroditus ē sexu natus utroq;
f. in ordinatōe
- D**ū plus vir pstat v3 huic inesse character
f. si hermifroditus magis mlier est q3 vir
- N**ō ecōuerso. tñ ordo negat vtriq;
f. in ordinatōe hermifroditi
- D**ū foret equal' sexus nequit eē caract'
Homicidū qualit' et quot modis fiat vide 7. i
quinto precep. Item de irregularitate preter ista
que hic sequuntur. .i. clericus
- D**e malefactore dū corā iudice clerus
Non qrit' pscēs emēdā. talia q post
.i. prestans
- N**ō tēptet. testās manifeste clericus ipse
.i. ad mortē vl' mutilatōem s' emendā
- S**anguinis ad penā q non intēdat. et inde
f. dictū malefactorē vl' mltic
.i. irregularis .i. nō ē
- I**udex occidat. infamis clericus haut est
f. mulierē .i. pcutiens aliquis
- P**regnātē cedēs vl' ei pītādo venenum
Vt sic cōceptus formatus fiat abortum
f. aut ex pūssione l' ex pītito veneno. f. p dicit'. .i. irregularis
- H**in hoc ptingat. hōicida dā fit et irreg.
f. s. dicit'. f. hōicida l' irregularis
- S**z nō formato cōceptu si facit haud ē
.i. ne ob timorē pntias in pctm
- E**t culpā vites te si occidere debes
f. vt eueniāt bona
- N**ā faciēda mala nō sūt p bōa. vl' quis
.i. posic' f. malū .i. eliget
- S**tās int' bina mala. qd min' ē capietur
f. in libro machabeoz. 7c.
- H**inc excusant' sampson alij q3 quidam
Cōsilio tacti spēali pneumatis almi
Sic nil excusat mulierē se perimētē
.i. pgnitacē amittat .i. inferē
- N**ō rumpat' sibi dū violētia fert'
Quādo foret aliq sub bello forte pempti

De Homicidio De horis Canonicis

LVIII

Aquibus haud scif qz plures presto fuerit
f. factū eē s^c in eodē facto
.i. iustū .i. pñtes

Si foret iniustū bellū vlnō. laici tūc s^c iūria

Aquibus infertur iniuria. vlpaciēs hāc
s^c in tali bello iusto .i. laic v^t cleric

Aleric^o existat. intētio sit pīmēdi
s^c cleric^o v^t laic^o .i. z irregularis

Quamuis z leniter is vulnerat ē homicida
.i. nō intētiōe occidēdi .i. laic^o v^t cleric^o

Si nō vt pimat iusto bello veniat quis
.i. nō .i. aliquē

Prouoct aut nullū cedat letaliter haud quē
s^c nec ideo irreglaris .i. in tali bello iusto

Nō homicida dat reliqui licet z pimebāt
.i. qz ē gñalē et approbatā z studietz ecclie

Qu mortale facis matutis neqz dictis
.i. d iure .i. celebrādo viz pñs dictz

Post celebrare vel. sed nō peccas sine pñmis
.i. pceptū viz alicui^o epī l^o plati s^c qz sic eēt mortale

Ni v^t vetitū fore cōstet sine statutū
.i. an laudes nōdū p te diccas .i. q ad pñmā missaz medie noctz

Laudibus haud lectz in natali celebrāb
.i. celebrare potctis

Porro qdragesima celebrās iā vespē lecto
.i. m. p. etiā ex rā rāz .i. an pñdū p^o vs. lēas

.i. qñ dicere iuxta doctrinā ecclie fieri p^o etz qñqz sine veniali si ali^o cā rōnabili fiat. qz pceptū d horis dicēdis nō referitur ad tps s^cm Antb.

Hoc sine mortali fieri bñ posse notasti

Nec veniale puta dū iusta subest tibi cā

Post sextā lectam recolēs primā neqz dictā
s^c hora .i. dicere

Hora sit aut reliq sine cōtemptu sed omiffa
s^c hora .i. dicere

Tūc potes oblitam cōtrit^o soluere solam
.i. post ppletōzū an tps matutinale .i. rōnabili

Sero legēs sana matutias sine causa
s^c nec

Vt qz nec studeas aliud ve necē laboras
I ij

De horis canonicis et mō legendi eas.

De horis canonicis

H

ut extra de celebrati-
one missar. c. i. **S**;
Ant. de q. curiales
solent legere oēs hos
post matutinas de ma-
nelcās p̄mā. c. iā. se-
ptā nonā. vsq. vs. ex-
clusiue **S** vs. cum
comple.

Notā dñi s; Aug.
de Anthona q. Con-
uersi p̄fessi tenentur
ad hos necēario sicut
clericī fr̄es p̄fessi.

s̄c̄o aliq̄ tñ d̄ se non est
mortale

Nō dāris immunis culpe thoma referente

f. horas i. inclusiue

Mane potes legere sil' oēs vespe iuncto

f. horas

Peccat mortale dimittens has studiose

Negligit aut illas sed non mortale relinquit

i. postq̄

Illas oblitus sed supleat vt memoratur

f. causa infirmitatis vel causa necessitatis vel p̄pter carentias
libri. r̄c̄is. f. septe p̄s. cursum marie vl' aliud

Quando necē subest aliud quid dicere posset

s̄c̄o p̄stiturus etiam omnis religiosus p̄fessus

f. clericus i. bñficiū

Quilibet in sacris leget has vl' hñs benefici

s̄c̄o sic bñficiū

i. p̄milit

i. intitulari

i. beneficio

Et licet exiguū qz se dedit huic titulari

f. bñficiat̄

Aut foret in sacris vl' non tñ has leget ip̄e

Hasqz leget cūctus sub religione p̄fessus

Quius religio cognoscitur eē statuta

f. ad vitā p̄templatiuā i. approbata f. religio

Ad contemplandū si p̄firmata sit illa

f. horas canonicas f. p̄fessos f. aug. de anthona

His z conuersos qdam fert eē ligatos

f. horas canonicas

i. solus apud se in loco non sacro n̄

i. i. sacri tñ bñfi p̄mittendo

f. horas

cio p̄stitur̄

Has anathema leget priuatim solus z omēs

Clericus beneficiatus in minoribus existens quando ē ab-
sens ex causa legitima z defuit ecclie p̄ vicarium nihilomin⁹
tenetur ad horas canonicas fm̄ pa. in c. i. de celebratiōe missae
in de. in glosa. Etiam fm̄ Inno. z Jo. an. z est tutius. Licet
abbas z quidam alij dicant qz non tenentur hoc veruz videt̄ si
nullam vtilitatem in absentia recipet ab ecclia alias non ē ve-
ra opinio cū non solū bñficiū datur vt fūiat ecclie s; etiā vt oēt
p̄ illis qui bñficiū p̄stituerunt **H**oc cor. i. hoc **C**ar. in d. de. i.
Ergo sequit̄ si nihil p̄cipit de bñficio in minorib; p̄stitur̄ z de
ferunt ecclie p̄ vicariū ad horas non tenent̄.

De hor' bte Marie vgis r d officio dñctor

Nemo coartat sup hor' vgis aut ad
.i. p defunctis .f. sicut ad horas canonicas

Officium mort' sub mortali nisi costet
.f. vtrūq; officiu .f. ex statuto .f. ordinaria

Hoc sibi pcepta v' s'uetudo coartet
s' tenet ad officiu defunctor .f. i'ituit i aliq ecclia
f. officiu

Actie p'rie. nō qd nur' sp'ialis
.i. defunctor .f. ordinarū sue ecclie .f. clerice .f. i sua ecclia

Officium mort' p'dictū fuet r absens

Consurā p'mā q's bñs .fungēs ve minori

Ordine. nō legū ad q'cūq; iure teneri
viz p'secrādo .i. illū psalmū vel aliud hmōē
viz p'mā consurā suscipiēti

Orādū. p'sul nisi p'cipiat miserere
viz aliquē ordine mī ore l' oēs sil' suscipiēti .f. ad orādū p'dcā
viz p'scpta l' als aut hmōē

Aut septē psalmos v' cōsuetudo coartet
.f. d' p'dict' .f. d' iure et
viz aut p'mā cōsurā hñtē aut mīores ordies sine p'ctō

Hos factos bigamos lcūros nil fore credas
.f. minorē ordine aut oēs minores hntes

Quivis noscat illic remanere caract'

Officium degradatus sacris puta functus
.i. horas canonicas .i. saltē in sacris p'stitut'

Rodo. s' sic nec excōicari maiore
s' dicit

Dicere debet. s' vobiscū dñs nō
.f. dicit .i. qd ad dignitatē ordinis p'inet

Huic nec cōsile qd dignū rite notat

¶ De Jeunijs ecclie.
.i. sub p'cepto ecclie

Eiunare dies subscptos iure teneri
s' rota

Vt q'dragesima. s' t'pa q'ttuor. atq;

Natal' dñi. penthecoste socia'

Virgis assumpt'. r apl's. inde philippum
.i. assumptio .i. vigiltas ap'lor

F. LIX

De hor' bte ma'rie vgis. r d' officio defunctor

Hec Rodon.

Nota qd' dieb' tenet q's ieiunare s' p'cepto ecclie r d' iure

De Ieiunijs eccie De Ignorā. Iur. & Fac.

Nota ex usu pcedenti
quō ex iure nullum
aliō festuz brē p̄gis
obligamur ieiunare
nisi solū ex consue-
tudinē q̄ vitz consuetudo
tū obligat p̄f scan-
dalum vitandū.

s̄ qz tpe resurrectōis veniūt. s̄ Jobes p̄nitentē ch̄i venie

Ac iacobū demeqz iohem. p̄cipitur sed

s̄. iohis .i. nititas ieiunāda

Baptiste natus sequit̄ laurentius illum

s̄. oim

Lestū sanctorū ieiunandumqz iubetur

s̄. dyocelis s̄. p̄cepta

Atqz tue terre ieiunia p̄sulis adde

s̄. vniuersalis alicui⁹ loci p̄f ḡue scādali. s̄. ieiunia

Mos nisi cōstringat ad cetera nulla teneris

s̄. ad ieiunādū s̄. dñi .i. dies rogationum

Sunt de cōsilio velut aduētus qz rogatus

s̄. de consilio ē s̄. feria

Quartaqz sic feria cū sexta sabbata cuncta

s̄. dñica dies s̄. qz dies electice s̄m b. th. o. 2° 2^e

Nulla dies dñi tibi ieiunāda putetur

s̄. cūta lactancia & oua

Sola quadragesima p̄hibz tibi lacteal mādi

s̄. ieiunij tori⁹ s̄m q̄buscūqz. s̄. aut lactancia cū ovis s̄m ovis

In reliquis patrie morē comedēdo sequaris

s̄. i. xxi. annoz p̄plete s̄. ab ecclia d̄ iure sub mortali

Ter mō septēnis mor ieiunare iuberis

s̄. vitz septē ānos scz. xxi. s̄. cuiuscūqz sexus

Mos infra iura nulli ieiunia mādat

s̄. a ieiunio ecclie s̄. nō obligat

Debil excipit̄ s̄l infirmans remouetur

s̄. nō obligat s̄. mater

Atqz senex q̄s̄qz sic imp̄gnata qz lactans

s̄. nō obligat s̄. nō obligat s̄l̄t nimis modē cū comedēs nō obligat

Parca mimis comedēs. mēdic⁹ sic qz paup

s̄. quilibet

Inde laborator maḡ durante labore s̄. r̄ḡue

Sicqz cursor faciēs sibi qd̄ opus ē iter ingēs

s̄. excusar⁹ a ieiunio ecclie s̄. extra tps ieiunij

Hinc pegrinus erit tūc si differre nequiuit

Duplex ē iuris s̄l̄ ignorātia facti

s̄. ignorātia s̄. ē s̄. p̄cām

Est aut̄ iuris ignorans furta reatum

s̄. ignorātia s̄. aliquā s̄. esse

Est hō facti si rem nescis alienam

Decto q̄drage-
simali.

Plures excipiū-
tur de iure a Je-
iunio ecclie.

De ignorantia du-
plici.

Ignorātia iur̄

De Ignorantia Juris et Facti.

Quā nūc esse tuam credis quecunq; sit illa

Excusat facti nō ignorantia iuris
s. ignorantia

Est duplex facti. pcedēs ꝓcomitansq;
s. ignorantia facti s. qñ scirem

Precedens fert̄ qua semp respuo culpam
s. ignorantia facti i. eē culpam s. nihilominus

Est aut̄ comitans vt cū scirem nec omittam
s. ignorantia viz

Iuris vincibilis inuincibilisq; vocatur
s. ignorantia iuris s. aliquē .i. in toto

Vincibilis hō non excusabit ab omni
s. aliquis

Cum quis neglexit addiscere q̄ potuisset
.i. sed viz sic dicitur

Non affectata loquor ignorantia iuris
s. ignorantia

Nūc nihil excusat nec crassa nihilq; supina
s. ea s. ex̄tra

Cū non addiscit vt posset quis manifesta
s. iuris .i. q̄ntupl̄r fm. b. tbo.

Vincibil̄ peccat hec ignorantia quine
s. aliquis

Ignorans fidei q̄ sunt p̄cepta deiq;
s. fidelis

Aut q̄s p̄cepta iuris cōia nescit
.i. p̄ quēq; fidelē .i. dñica oīo vt ē p̄ n̄. i. d̄ r̄ indud̄te

Nec poscēda sciēs. oīo q̄ dñi fert
.i. necm vt nescio .i. nō .s. fidel

Sine necē suo statui qd̄ p̄tinet haud scit
s. ignorantia iuris

Ignorās statuta synodalia qño excusant̄ vi/
de supra ante excōmunicatōes papales.
.i. s. volūtatē

Est inuincibil̄ penitus sane sine velle
s. q̄ sunt sine p̄p̄o vsu rōis

In pueris p̄rie. cūctis amētibus atq;
s. pueros r̄ amētēs .s. inuincibil̄ .i. ex toto

Tales excusat hec ignorantia p̄sus
s. ignorantia inuincibilē

Incurrēs illam culpa p̄ria tñ omīs
I iij

F LX

Ignorantia facti excusat a pctō.

Ignorantia facti est duplex.

Ignorantia iuris est duplex.

Vincibil̄ ignorantia

Ignorantia affectata.

Crassa r̄ supina

Ignorantia vincibilis qñq; mōis est pctm̄.

Ignorantia iuris inuincibil̄ excusat qñq; in toto qñq; in parte.

De Illegitimis et de Intestato.

F

De illegitis fili
is quo ad heredi
tate p^o intestati.

Ex facto licito ^{.i. ex hoc .i. excusat a toto} nil hinc deus imputat illi
^{s^c factū .i. a toto s^c p^o t^o}

Quippe p^o illicitū nō excusatur ab omī

Post intestatū si legitimi neq^z restāt
^{.i. filij v^l filie}

Heredes p^oris. tūc naturalib^o eius
^{s^c d^o bonis p^oris s^c bina vncia s. filioz naturaliz}

Vncia bina dat fit z ex hac portio m^oi

Cetera quere supra in littera S. z in littera I. d^o
legitis z legitimatione. S. Non fit legitim^o zc.

<sup>f. filios v^l filias s. bono exeq^odo
f. civil^o p^o mortē pntuz</sup>

Dampnati coit^o natos lex puat ab omī
^{s^c nihilomin^o s. filijs d^o nati coitus}

Pluribus atq^z locis sup^o istis mos variat
^{f. filios d^o nati coitus s^c eoz}

Hos ius canonicū cogit nutrire pntes
^{s^c dicēd^o}

Est intestatus testamētū sibi nullū
^{s^c testamētū .i. iuxta iura}

Cōdens. seu faciens illō sed nō sibi iure
^{f. testa mentū s^c sibi}

Aut faciens iure sed post ruptū q^z natus
<sup>s^c fuit s. conditoris testa
menti</sup>

Filius existat. v^l nō ruptū s^z z heres
^{f. intestati}

Noluit hereditatem tūc tal^o adire
<sup>s^c p^o sone .i. fuit^o s. solēne s. carnal^o z spūal^o vicz duplex vt
p^o infra</sup>

Arroz. p^oditio. votū. p^ognatio. crimen
<sup>f. quō ad fidē xpianā .i. violē. f. sacer f. i m^oio p^o s^c publice
cia i rapu l^o als p^octo adhuc stare</sup>

Ault^o. disparitas. vis. ordo. ligamen. hōestas
^{f. vsq^z q^ortū q^o dū iclustue .i. impotentia coeundi}

Si sis affinis. si forte coire neq^z bis
^{s^c cūcta enūerata aū p^octū m^oimo^o venētia .i. dirimūt}

Hec sociāda vetāt cōnubia iūcta retractāt

Coceptū natū p
a adulterū est q^ore. i.
in l^ora L. sub S. Co
ceptū natum.

Hic notat q^os d^o
intestat^o z quot
modis

Hic ponit ipe/
dū nēta m^oimo/
nū p^octi z p^octi hēdi
que sunt. q^o.

De Impedimēt. mrimōij cōiūhēdi ⁊ cōtracti

E L X I

Notandū s̄m **H**osti. vbi cūq; doctores p̄ glosas suas di-
cunt solū mrimōium si non inducunt ad hoc ius expressum
tunc dicenti contrarium adhibereas vtz q̄ teneat mrimōium
Extra de resti. licet ex quadam in fine. **I**dem in summa con-
fess. co. ti. q. 3. **A**liquis coniugum sciens impedimentū legitī-
mum cui p̄cipitur ab ecclia cum altero cōhabitare debet obe-
dire quo ad cōhabitatiōem ⁊ nēctioꝝ exhibitōes quia de facto
se ei copluauit. sed non debet obedire ad reddēdū debitum

Si tū hec veniant tibi post cōnubia vera
f. illa cōnubia s. p. carnalē copulā .i. in nullo mō dirimī
vz p̄us p̄tra s. cōsummata tur nec impedit mrimō-
mōiū p̄ctū p̄us etiā si cōsummatū n̄ fuerat

Aut cōsummata fuerint v̄l non nihil obstat
f. s. enūerata s. mrimōia rite p̄tra .i. castitatis. qz
illud soluit mrimōiū rite p̄tractum saltem solenne votū vtz
in sequenti p̄su q̄uis post mrimōium p̄tractum votū emitta-
tur carnali copula non secuta.

Nec soluunt ip̄a. sed votū demito castum
f. votū aūdictū .i. fore .i. votum solenne quod p̄fertur aut fit aut clu-
ditur i. susceptione sacri ordinis non p̄t dirimere mrimōiū
rite contractum sine carnali copula secuta sicut votum solenne
p̄ p̄fessionem.

Quō puto solēne. nec vt ordine p̄fero sacro
s̄ solū votū solēne s. p. regulā aliquā v̄l alias seu alio mō
f. p. p̄fessionē p. papam

Sed qd̄ p̄fert̄ in religione p̄bata
f. voto p. p̄fessionē

Quo p̄ te facto puta post cōnubia vera
f. carnali copula f. cōnubia talia

Nō cōsummata. mox cōstant iure soluta
f. cōnubijs .i. p. alterz coniugū nisi sp̄ōsa p̄senserit in
p̄fessionē v̄l ecōuerso

Sz cōsummat̄is reuocat̄ iure p̄fessus

Nota q̄ **S**ixtus quartus decreuit p̄ bullas ap̄licas plu-
ra cenobia frat̄z de sc̄ia regula beati **F**rancisci. ⁊ b̄ri **A**ugusti-
ni. **S**ilr̄ plura redulsoria soroz de p̄fatis regulis debere p̄fessi-
onem recipere ab ingredientib; ⁊ p̄ eandem p̄petuo obligari ad
tria vora solennit̄ vt in ordine approbato **C**ōm **R**ichar.
⁊ **H**osti. **S**i q̄s vxorē volētē ingredi religionem v̄l tā ingres-
sam h̄ nōciatā cū q̄ p̄traxerat p̄ f̄ba d̄ p̄nti p̄guit et; p̄ violētā
tūc n̄ p̄t ingredi religionē. v̄l remanē si tā intrauit ⁊ volūtatem
alterius coniugis.

De Impedimēt: mēionij cōnhē. x. ptracti

F ^{f. rite. f. int̄ duos .f. int̄ eos}
Facto cōingio nec post sit copula carnis
^{f. iugū. i. inuico .f. approbatā}
Altro nolente sanxitam religionē
^{.i. intrare}

Nota q̄ sensus
istoz vsuū intelligitur
et̄ p̄ oppositū viz de
vxoze intrāte religio/
nem. zc.

Alter inire p̄t cōiūx̄ illic p̄fitēdo
^{f. post m̄rimoniū rite p̄cū s̄ maritū sūsi}
Cognita si fuerit permittēs hūc p̄fiteri
^{.i. dirimit}

Semp sit casta si nupserit annihilatur
^{.i. et̄ dirimit. .i. v̄r su? p̄fessus .f. ordine}
Imo si moritur monach? v̄l q̄ sacer extat
Cextat. .i. fili mō si m̄lier p̄misit illū cū q̄ p̄traxit post carnalera
copulā ad aliquē sac̄z ordinē ordinari. Nec pleni? vide s̄. de
Diuortio.

Nota h̄ q̄ vortuz
solenne emissum sal/
tem implicite i sacri
ordis susceprōe n̄ dī
rimtē m̄rio^m p̄cūm
nō dū p̄summati sū
cut vortū religiois p̄
p̄fessionē s̄z. Anb.

Qualiter hec fiant supra diuortia mōstrant
^{f. quicunqz}
Si sacer ordo dat̄ tibi post cōnubia vera
^{f. cū q̄ p̄traxisti palā aut clā destine .f. nec p̄sensit viz sic ordinat? et̄ sacerdos factus}

Cū m̄lier nescit it̄z transib̄ ad ip̄am
^{f. post n̄ rimoniū rite p̄cū}
Copula carnalis q̄uis sit nulla secuta
^{f. sic ordinat?}

Uox hic de iure suspēsus planus h̄z
^{f. talit̄ ordinat?}
Si seculo maneat. post vxoze neqz mortem
^{f. ad altiorē dignitatē l'ordinē .i. b̄nficia .i. ecclesiastica}

Nota ipedimen
ta q̄ n̄ dirimunt
p̄cū sed p̄hibēt
p̄hēdū m̄rimo/
nium.

Altius ascēdit. sacra nec retinet benefici
Et hoc cōingū nec dissoluet̄ eoꝝ
^{f. nota q̄ ista p̄hibitio ecclie p̄hibēs m̄rimoniū p̄hēdū est in septem criminibz infra positis .i. p̄hibitio}

Nota quadru
plicia feriāz ep̄a
i roto ano q̄ p̄hi
bēt m̄rimoniūz
p̄hēdū solum.

Que ar̄ s̄z iste ferie i q̄bz ecclia p̄hibuit i
face ecclie p̄bere vide statim infra
Ecclie vetitū necnō t̄ps feriāz
^{.i. p̄hēdū m̄rimoniū .f. m̄rimonia rite p̄cū}
Impediūt fieri. p̄mittunt facta teneri
^{.i. feriales}
Nempe dies ferie de iure pbauimus esse

De Impedimētis m̄rionij cōtrahēdi

8° v̄s

8° solū sine octauis quibus nuptie fiunt n̄
si cōsuetudo ob̄st̄at

Aduentū dñi donec datur epyphania

.i. a p̄ma dñica. lxx. .vii. vsq; octauas pasche inclusue

Sic est septuagesima iunctis paschatis octo

.i. dies rogationū .i. p̄t̄b̄ eccl̄es. vsq; ad dñicā sequentē idē
siue s̄m̄ hosti. s̄ Ray. d̄r dñicā illā nō eē inclusam s̄ p̄mū po
tius tenet

Atq; rogatio donec pentha sit octoq; iuncts

f. p̄dic̄s terqs .i. solēnitas nuptiarū .i. solēnitas i sac̄e eccl̄
l. cōsumatio m̄rionij c̄tespōsi z spōse

In quibus haud nuptie nec traductio fient

Notandū q̄ in istis t̄p̄ib; seu ferijs non phibet totalit̄ cō
tract̄ m̄rionij. qz s̄m̄ Panoz. in. c. capellanus p̄ s̄ba d̄ p̄n̄
ti corā facie eccl̄ie p̄r omni t̄p̄e s̄bi cū non inueniat aliq̄ cā. phē
bitonis. qz in tali cōsensu nullū est p̄ctm̄ imo ē sac̄m̄ vt in. c.
debitum de biga. s̄ solum phibet solennitas nuptialis vt s̄z
p̄uitia z alie s̄iles solennitates. z solennis traductioz carnis
commixtio vt tenet glo. in. d. c. capellanus. Qui aut̄ facit con
trarium peccat mortaliter quia contrahit contra interdīctum
eccl̄ie vt pater de matrimonio d̄cto inf. eccl̄e. c. contra. p̄ totū

Sc̄dm̄ tamen petz de palu. solum erit peccatum mortale qm̄
p̄ma vice consummat matrimonium non postea nisi faceret z
contemptum eccl̄ie. **T**reditur etiam q̄ vir viduus z m̄lier v̄
dua simul contrahentes z sine aliqua solennitate conuiuij cō
summātes ip̄m non peccant mortaliter. qz sc̄d̄ nuptie bened̄
ci non debent. nec p̄dicte solennitates circa has fieri solent.

f. subsequētia

f. per te cōmissa v̄ vnū illoz

.i. nō debere

Crimina sunt septē post q̄ iam nubere noli

.i. phibēt .i. s̄bi m̄rionia

.i. nō dirim̄

Que vetitant fieri. p̄mittunt facta teneri

viz q̄ sciēt cōs̄cat m̄rem v̄ duas sorores v̄ filiam v̄ amantem
aut neprem

f. p̄ctm̄ z p̄mū crimē. f. sc̄dm̄ crimen rēijs.

Incestum faciēs. vxorem mortificans ve

(seu fraude). .i. inc̄tōe auferēdi ab vxore v̄ eē viz ius p̄c̄di
v̄ red̄dēdi debitū v̄ extra n̄c̄itatē leuātes altas

Alteri^o sp̄s̄am capiēns. seu fraude leuantes

Sacro de fonte p̄ziū natum. p̄rios ve

.i. filiū v̄ filiā f. sup̄dicta

Ad cōfirmandū genitos sub fraude tenentes

Septē h̄ enūerā
tur vicia ip̄ediē
tia m̄rionij d̄
hendū solum

Hūc casuz planē^o v̄
de paz. f. ibi fonte
leuās q; tenens

De Impedimētū matrimonij contrahēdi

F

Morte sacerdotē plectens. tritus manifeste
qui simplr votum castitatis emisit

.i. occidens .i. solennit penitēs

.i. etiā ille ꝑhere ꝑhibet

.i. ꝑfesse

.i. simplicita

Sine sciens nubas mōiali. votaꝝ casta

.i. in baptizādo

.i. impedit ꝑhendū

.i. impediūt ꝑhēdū solū

Sic cathecismus obest. piter spōs. alia cuncta

Incestū facēs) Scdm panoz. Incestuosus nec ꝑhere ꝑt mūno^m nec debitū exigere post ꝑtractū a ꝑpua velle q̄ quā ꝑus habuit anteq̄ incestū ꝑmisit nisi dispenset cum eo. z fm **I**ncē. si exigit peccat mortalit. qz ꝑ canonis ꝑceptū fac ar. c. 2. de ma. obe. fm Ray. z Rodon. dicunt sufficere licentiaꝝ ꝑꝑꝑ sacerdotis. imo dicit de ꝑsue^m nō fuari istū rigore vicꝝ q̄ dispensatio petat ꝑ mūmonio ꝑhēdo. **S**ed dōm q̄ tua⁹ est petere. **S**i autē de facto ꝑtrahat tenet mūmonū z reddere tenet debitū. exigere tñ non poterit ne ꝑtō mortali nisi dispē setur. Panoz. tñ in. c. lris de ꝑsumptionibꝝ videt velle q̄ ista penaviz q̄ non posset ꝑhere vel exigere incestuosus solū locuz habeat qñ ꝑstat de incestu qualitercunqz Scdm panoz. in d. c. 1. **S**i incestus est ꝑmissus vꝑputa quia cognovit consan/ guineam vꝑoris sue cum qua tam ꝑsummauit mūmonū vel cum ꝑsanguineis ꝑꝑꝑs tunc ꝑs non poterit dispensare nisi ex cā vꝑputa rōne iuuentutis z h mōi. c. si duo. 37. q. vi. **I**dez ꝑt cōiter tenere doctores hoc idem etiā vt talis exigit. **S**i ꝑo incestus nō est vere ꝑmissus. vꝑputa quia ꝑꝑꝑit ꝑsanguineā sponse nondum cognite sic ꝑs poterit dispensare etiā sine cā vt ꝑhat non tñ cum sponsa illa ꝑ cum alia que sibi non sit affi/ nit. poterit hoc etiam sine dispensatione vt est glo. in. c. q̄dam ꝑevij. q. 2. cum tex. **G**eneralitꝝ q̄ dē ois incestuosus ꝑhibetur ꝑhere. **L**etera quere de Affinitate.

.i. contrahens cum tot .i. volēs ꝑhere cū libera z iuuentꝝ fut
anne purans z volēs lis ꝑditōis

ꝑhere cum petro

De impedimēto
errorꝝ ꝑsone z cō
ditionis

Errorꝝ ꝑsone simul errorꝝ conditionis

.i. ꝑhibēt

.i. dirimunt

Si socianda vetant ꝑnubia iuncta retractant

.i. purans ꝑhere cū diu. .i. qz ꝑꝑo ē vꝑ putat z nō est
te qui iuuentꝝ ꝑaug

Sed si fortune vesit errorꝝ ꝑginitatis

.i. ꝑꝑꝑem ipam ꝑsonā s^c ꝑ iudicat cō
mūmonium

Hecqz cōsensuz non excludant nihil obstat

De Impedimēto Error, p̄sōe ⁊ Cōditōnis

.i. p̄terea

s̄ alicui m̄lieri l' ē s̄ m̄lier

sine tñ d̄ditōe l. qz

Cur ob diuicias nubēs. aut virgo putet

l. post d̄ctū l. ad illd̄ m̄rimoniū h̄ qñ m̄rimoniū tale d̄bit
sub d̄ditōe qñō tñciudicari d̄z vide. j. d̄ m̄rimo.

Nec repit̄ ita. nihilominus ip̄e teneris

s̄ tñc l. alicui de sup̄dictis p̄sonis s̄ r̄rite

Sid̄ p̄nti tali p̄ yba ligaris. Aut alias iure

.i. fue v̄l suo

Quum nūc ancille nubas te rite sciente

Aut postq̄ scisti tñ hanc gratā tenuisti

s̄ ancillā l. legitima vxor l. d̄ iure

Hanc nō dimittas. qz iā mulier tua constat

l. fuit d̄ditōis. l. m̄lieris. quā putabat eē liberā

Quum fuus nubat ancillula q̄ repitur

s̄ fuus sic nubēs .i. qz ambo fuit d̄ditōis sunt

Tunc nō decipitur. paris ē qz cōditionis

s̄ alicui m̄lieri .i. quā liberā nō putabat

Sic fuus nubens q̄ liberā post repitur

s̄ liberā m̄liere s̄ qz tal' mulier ē r̄ iō m̄rimo^m tale t̄z

Non hac fraudatur melioris conditionis

.i. ideo s̄ fuū r̄ liberā r̄ ēz

Cur data coniugia p̄ eos nec sunt retrahenda

.i. ante liberā l' ancillā .i. p̄les sequit̄ suā m̄rem in lib̄tate v̄l
fuit iure

Qualē scis m̄rēm talis fertur sua p̄les

.i. sed s̄ r̄ filia s̄ libero .i. hereditatis

De honore ex p̄re q̄z fit successio pli

s̄ aliq̄ s̄ liberā s̄ fuum

Liberā cū suo nubens nec scit fore talem

.i. postea s̄ eē s̄ lib̄a ip̄i suo .i. nō s̄ p̄senserit
in m̄rimo s̄ fuus

Post noscens fuū cōsenserit. haud tñ ille

s̄ fm̄ Guib. l. libere p̄sone

Debet cōpelli fuus q̄ sentiat illi

s̄ fu' v̄z p̄sentire l. m̄lieri l. fm̄ hosti. lista scōa

Post nolens. altri nubat. de iure fit vxor

s̄ aliq̄s .i. fuit d̄ditōis s̄ ancillā

Ignorans liber ancille nubat. r̄ illa

l. viro alicui .i. d̄ū .i. durabas

Post altri nubat. put ignorantia stabat

¶ i

FLXIII

De errore diuicias
p̄sone seu p̄gitat' h̄
sub d̄ditōe sic d̄ctuz
m̄rimo^m vide. j. m̄ri
monū.

De impedimēto cō
ditōis v̄z fuis

De Impedimēto Erroris conditionis

I

f. sup̄ dict^o 2° f. cū q̄ h̄bit f. scdo viro
Ac alē nouit fore suam. nupta stet isti

.i. analle f. fue
Ignorans liber sue nubat. dñs post
f. dicto libero f. suā .i. dictus liber cū alia
posset h̄bere fm̄ hosti. 2 alios

Ignorante viro libertat eā. ligat haud hūc
.i. tal' futurus

Qum libertine fuit error conditionis
.i. tal' futurus .i. originarie .i. nō ipediūt m̄rimoniuz
conditionis h̄bēdū nec dirimūt retractū

Aut ascripticie v̄l origine. iure nec obstat
.i. nubere p̄t s̄ v̄l analla .i. libere v̄l analle et
econtra **Hec Tho.**

Nubit nolēte dño suus cuiusq̄
.i. in p̄tinentia viuat f. sui .i. vouē potēit fu^o

Aut q̄ cōtineat. dñi sine spōte vouebit
s̄ quicūq̄ sine volūtate. i. itraē d̄z s̄ quācūq̄ et̄ nō ap̄
dñi et̄ nec p̄ma tōsura probatā sine volūtate dñi

Sz nō ordo dat̄ ne hic intrat religionē
s̄ ordiū s̄ lui s̄ 2 spōte

In sacris positus suus. dñi sine scitu
.i. postea s̄ suo s̄ p̄tinentiā sacro ordiū an
nexā quē sic suscepit .f. dñs l'ali^o
.i. p̄cutiens

Redit^o hinc dño nūq̄ nubet. q̄z cedens
s̄ suū i sacry s̄ dñm s̄ suo s̄ dēp̄t̄ ducto viuz fu^o in sa/
.i. excōicat^o maiore p̄dictis cris dño restitutus

Hūc. anathēa dat̄. dño reliq̄s q̄z subsit
s̄ p̄mo .i. vi3 s̄ votum

**De impēd imēto
voti solēnis du
plicis.**

Est votū duplex solēne velut q̄z simplex
.i. p̄fessione p̄firmata s̄ p̄ reglaz aut alias rite

Vota p̄fessa quidē sub religione p̄bata
.i. solēna .i. et̄ fert̄ votū solēne qd̄ fit seu itelli
git in susceptōe ordiis alicui^o sacri

Sant̄ magnifica votū s̄l ordine sacro
s̄ solēna vota s̄ rite .i. dirimunt

Hec sociāda vetant cōnubia iūcta retractant
s̄ solēna s̄ m̄rio^m rite f. p̄ctū m̄rimoniū
vota h̄ctū emissa

Si fuerint ante. post atq̄. p̄fessio solum

De Impedimēto voti

.i. approbata v^l equalenti

Conjugium soluit sub religione pbata

viz inf eos

LXIII

Copula carnalis saltem si nō fuit ante

Sicutus quart^o decreuit p bullas aplicas plura cenobia frat^u de tercia reg^la b^{ri Frāncisci z b^{ri Augustini. Sⁱlt plura cenobia v^l reclusoria soroz d^o p^ratis regulis debere p^ressionē recipe ab ingrediētib^u z p^r eandē p^ressionē p^rpetuo obligari ad tria vota solennit^r sicut in ordine p^r regulam approbato. Et sic matrimoniu^m post talē p^ressionē d^octū debear dirimi. Et sic p^rtractū m^rimoniu^m sine carnali cop^la secuta alt^r coniugiu^m alt^r o in iuro intrare posset talem religionem sup^r dictā z p^riteri tanq^m approbatā}}

.s. p^rter illa duo .s. fore simplex vorum p^rfata solēnia vota pura siue i māu sac^rdo/

s^c eē

.i. q^mntūcuq^{ue} tis factū siue sup^r euāge lūi aut p^r iuramentū firmatum. z c^oq^s

Sed simplex reliquū q^mntuz q^mue dicitō votū

.s. simplex votū

Post q^o cōtracta cōnubia rite tenent^r

.s. i m^rio d^octo post s. exacta l' exact^r .i. disp^resare p^r viz q^o simplex votū exigere posses

Debita nō posces sed reddes. papa redonat

.s. q^m rat^r daret occasione q^mis p^rcti mortal^r h^u si p^reeperis talem p^rtractisse clā destine aut alias viz p^r s^cba de futuro cum carnali copula v^l p^r s^cba d^o p^rcti copula carnali secuta tūc matrimoniu^m stabit h^u debitum non exiger sine dispensatōe pape z d^oleat de transgressione voti s. simplici voto

Nubere nō suade q^o vouit viuere caste

Notandū q^o tenet m^rimoniu^m inf illos q^o an^{te} p^rtractū emise runt votū castitatis simplicis. h^u nullus exigere d^oz an^{te} disp^resare tōdem ep^o s^c p^rnoz. si ē suspitio de incontinētia als papa disp^resare d^oz. Sⁱ si sine disp^resatōe tūgerēt s^c m^r Anno. c. dudū d^o cōuer. coniug. p^rles n^o erit legitima. q^m n^o ē ampli^r m^rio^m q^o ad exera tū carnis. Idē die si p^r d^octū ambo fecerūt mutuo p^rsensu votum castitatis s^c m^r p^rnoz. in. c. carissim^o de puer. coniug. .i. castit^r itē simpliciē

Primo vouēs castū post h^u si nubere iuras

s. castitatis .i. iuramēto illicito tali

Implebis votum d^o iurato q^o d^olebis

.i. postea .i. votū castitatis simplex

Nubere sed iurās. post castū forte vouēdo

s. ingrediēdo religionē approbatā s^c fuit s. inf te z mulierē cui iurasti h^u als iuramētū de m^rimonio d^o h^u d^o implebis

Implebis votū q^o nondū nuptio carnis

¶ ¶

Mrimoniu^m cōtractū post votū simplex quātū cūq^{ue} q^mue non dirimit

¶

Quid sit agēdū si q^o vouit castitatem z postea iurauit nubere v^l e contra

Notandū q^o isteca sus alit se h^u d^o spon salib^u vi. de. i. ibidez

De Impedimēto Cognationis spūalis

**De impedimēto
Cōgnois spūal.**

Ipe leuansq; sua cōiunx carnalit' acta ^{.i. cognita}
^{.i. ples} ^{f. spūal' cōgnatōe} ^{f. d' fonte baptis}

Suntq; sui pueri. iuncti sic quippe leuato
^{f. leuato}

Ut nullus dictus sibi nubere iure valebit

Ipe leuansq; sua cōiunx carnalit' acta ^{.i. cognita}
^{.i. cū aliq; pnte} ^{f. puert}

Nubere non pnt quocunq; pnte leuati
^{f. qnq; mōis dictis} ^{f. decretaliū} ^{.i. p'hibenda}

Istis nec plura dat sextus iure vetanda
^{f. qnq;} ^{.i. modos spūalis co/} ^{.i. s'itr}

Qunctos rite g'dus memoratos sic nūerab
^{.i. cū illo} ^{f. baptizans}

Cum baptizante. s'il illo quē leuat ipē
^{.i. s'itr cū illo q; confirmat} ^{z qui confirmatur numerant p'dicti}
^{quinq; casus seu modi}

Sic z cōfirmans z qui firmat ab ipō

^{f. ad p'firmatōez} ^{.i. qnq; g'd' seu mōi spūal' cognatōis fa-}
^{cūnt vt dicēdo int' tenēre ad p'firmatōez z int' tētū in p'firmati-}
^{one. Item inter tenentis vxorem z int' tētum. Item int' ples}
^{tenentis z tētum. z c'is.}

Atq; tenēs tētus p'iforme g'dus numerabunt
^{s' cū illo q; cū laico puro} ^{s' cognatio spūalis}
^{baptizat z c'is g'dib;}

Et baptizante laico puro dat ista

^{.i. nondū} ^{s' aliquē} ^{s' aliq; aliū d' fōte ba}
^{p'rimi q; viz leuās n̄ ē baptizatus}

Non baptizatus baptizās sine leuans quez
^{s' ad baptizādū} ^{.i. cognatōem}

Qū nccēfozet non vim dat spūalem

^{.i. nondū} ^{.i. aliquē} ^{s' ad p'firmatōez}

Non cōfirmatus peccat quē rite tenendo
^{.i. suffiat eē i ba/}

Qū nccē subest. vnus patrinus adimplet
^{s' aliquē in baptismo} ^{s' v'}

Baptizando leuans. in cōfirmādo tenendo

De Impedimēto Cognationis spūalis

Nō t̄agens ip̄m q̄ cōfirmat̄ z illum
s̄ nō t̄agēs
 s̄ spūal qz tract̄ requirit̄ p̄mox̄ z leua/
 toz z tentoz

Qui baptisat̄. cognatio nllā putatur
.i. cognatio spūal nō trahit̄ p̄ mediā p̄sonā aut̄ p̄curatorē qz
 requirit̄ tract̄ p̄ seipm

L persona media p̄ haud fit spūal
.i. sacrm s̄ spūal l̄ alta

Per reliquū sacz coḡtio nllā tenetur
.i. spūalis

Spūs hec trahit̄ coḡtio p̄ cathecismū
s̄ cognatio p̄ cathecismū h̄cra .i. n̄ dirimit̄

Prohibet hec fieri p̄ nubia. iūcta nec aufert
.i. doctores auctērici h̄ in p̄m̄ ē. b. rbo. z qdā alij

Multes rite pbāt vt dū sit copla carnis
.i. coitu fornicario l̄ siti. i. n̄ causet̄ s̄ spūal

Extra cōiugium n̄ sit coḡtio tal
s̄ in fornicaria copulatōe vl̄ alia viciōsa

Tutius esse datur coḡtio spūal
l̄ iuxta regl̄az hosti. ibidē

Fert anthonin⁹ finalit̄ hūc qz teneto

Scōm Anthoninū. Si tale m̄rimoniū inueniret̄ h̄ctū de
 p̄ni vl̄ plummariū tutū eēt vt disp̄satio pap̄e peteret̄ l̄ papa
 p̄sulere. **O**d si fieri nō posset tūc pot̄ dimittēdi sunt in tali
 iugio. h̄ p̄sulēdū ē ne p̄siles p̄sone tale m̄rimoniū h̄bant.

s̄ filio i coḡtōe spūali s̄ filio s̄ p̄is vl̄ m̄ris

Par illegittimo lex legitimoqz leuātis
s̄. a. doptu⁹. s̄. p̄is. s̄. illi ouelle l̄. d̄. baptismo .s̄. p̄

Fili⁹ opt̄ itis vult nubere quā leuat opt̄as
.i. s̄. ab illo textu q̄ leuātisqz s̄. occur̄tēna d̄ spūali coḡtōe
 sua. zc.)

Octis p̄satis b̄n̄ cūctis. ml̄ta resoluis
.s̄. tu solur⁹ s̄. spūales .i. iure .s̄. successiuer̄ āre
 pus ex̄ites m̄tōm̄ h̄ctū z p̄sū /
 matū cū vnaillaz p̄ re

Ip̄e duas cōm̄rēs pot̄ ses tutus h̄re
s̄. aliq̄ illaz .i. an cōmaturitacē .s̄. vl̄ errat

Hec nisi cō. nat̄ prius a te cognita fertur

Uxor̄is natū. ml̄ter si q̄ leuat ip̄m
s̄. ue .s̄. vl̄ filiā

F LXV

Pinitas causat̄
 extractu i sacri colla /
 tōe h̄z pe. d̄ pak. No
 tat̄ etz hug. i decretz

vt p̄ōit archi. p. l. p.
 mortem. ff. d̄ adop.
 Idem Jo. an.

Soluz in sacro
 baptisimū z p̄firmati
 onis causat̄ spūalis
 coḡtio q̄ dirimit̄ m̄rē
 moniū tractū z p̄
 hiber̄ h̄bendū

S

De ē iudiciū in
 spūali coḡtōe de filio
 legitimo vl̄ filia. z de
 filio illegittimo vl̄ filia
 p̄is vl̄ m̄ris leuātis.

Icite p̄t fieri si
 fit vt notatur.

Icite p̄t fieri

De Impedimento Cognatiōis spūal'

I

Nō p te genitū. poteris cōnubere tali
f. natū tuū v' natā tuā s' p dicte m'leri leuatē
.i. inf' vos scz int' p'fatā tuā vxore z int' te

Sine fuit v' nō in vobis copula carnis
f. ex alia genitū f. tue itā actu f. natum v' filiam
f. de bap'ismo

Sic z quisqz tuū. nō vxoris leuat illū
f. leuās .i. post mortē tuā f. vxori p dicte

Ipe nubi post rite tue mulieri
f. mulierē .i. recipe posses

Quāqz tuus natus leuat. vxorē tibi poscas
s' ille fili' .i. nubē poterit. f. p p'ez leuātē

Quē parit ipe leuans nubet cum ple leuati
.i. cū sorore .f. filie tue quaz tenuisti
ad fontē sacz l' i p'firmatiōe

Patrinus nubet germana spūalis
s' spūalis f. quēcumqz

Ista nec attinget cognatio iure nepotem
f. spūalis

Inter eos ferē cognatio nulla leuantes
.i. cū vxore sua .i. aliquē f. sine p'cedē spūal' p'g'itōnis inter sc'pos

Vir sil' vxore possunt quē fonte leuare
.i. fili' z filia

Pozro duo nati cōpatz rite duorum
f. in iurō m'rio s' illo v' illa sicur ē leuat' v' leuata tent' vel tenta

Pnt p'here. dempto p quē venit ip'a

Inter cōpatres cognatio spūalis

Fonte leuās qz tenēs p'riā firmādo qz plem
f. bap'ismo. f. aliqz v' aliq .i. in p'firmatiōe
f. ignozātia iuris v' facti v' in articulo nec'itatis fecisti
f. m'rimoniū a iuge

Ignozādo quidē nihil obstat debita posces
f. in bap'ismo v' p'firmatiōe. i. nubē p' s' v' leuantis

Anti quisqz parēs nubet cū ple leuantis
Sic ecōuerso ipe leuās p'he p' cū ple pntū leuati dēpra saltē
ple leuata v' tēra p quā causā spūal' p'g'itō.
f. p'p' failiantitāre m'itez ex tli p'p'at' nitate vitādā

Nesint patrinū phibent' religiosi

Puer leuāt' pōt
p'here cū ple quā
leuat' post g'na/
uit. **Idē d' Cōfir**
matōe.

Et scient i nec'itate
bap'izās l' tenēs ad
bap'izimū n' ipeditur
ab exactiōe debiti.

De Impedimēto Cognationis Legalis.

s^c de spūali cōgrōe

Altera dic dubia p sup̄dicta notanda

FLXVI

.i. q̄nc̄ s^c d spūali cōgrōe s^c l' aut p̄terit s. vt q̄s aut
aliq̄ tali p̄bē possit v' in c. o seu solēnizato manere. **S**z si p^o
summatū m̄rio^m q̄s coguerit sibi attrinēre in spūali cōgrōe in
diger dispēsatioe ad exigēdū debitū. **E**t fm pe. de pal. eps d' s
spensare p̄r.

His dictis gradibus vt nubes papa relaxat

**Dispēsatio pape
in cōgrōe spūali,**

Aleuius sup his dispensat q̄ sup affi.
.i. affinitate .i. sanguinitate

Et sup affini leuius q̄ sanguinitate

s^c in recta linea p̄sanguinitas .i. adoptare possuz in
filios v' filias

Iam descēdētes ascēdentes p̄ adopto

De cōgrōe legalis.

s^c adoptiu^o .i. fili^o s^c est .i. fili^o optati v' filia

Ut p̄r ē. natus optatus d' inde nepos est

.i. adeo s^c filie s^c adoptiu^o .i. cū filia opta
ti v' optate

Qur z adoptate p̄r haud nubet neq; nepti

f. in legali cōgrōe f. filio .i. fili^o adoptantis illegitim^o v' filia

Iunctus z optato naturalis fore constat
f. adoptantis

Ut donec p̄is hos stringit iure ptās

f. filij z filie s^c z optat^o em ācipatus l' filia em āceps possz
s^c ex iure canonico

Iloz nullus sibi mutuo nubere possit

s^c filij v' filie .i. iure

Uxor z optati nequit optanti bene nubi

f. optatus viz m̄rimonialit̄

Sic z hic vxori valet optantis sociari

f. optantis f. filie

Non illegitimus optate nubit ip̄i

f. optantis

Sic illegittima valet optato sociari

.i. p̄tate optantis p̄is

Donec adoptatus maneat sub iure p̄fno

.i. filie sue .i. m̄rimonialit̄

Tūc nequit optantis huic legitime sociari

.i. fili^o z filia ab eodē adoptati f. mutuo

Optati bini poterunt apte sibi nubi

Q uō

De Arrogato et Adoptato.

F

.f. vir aliq̄s z mlier q̄ sunt filij duoz p̄ntū accinētius
sibi mutuo .i. sp̄uali cognatōe
.i. filij .i. int̄ se'

Et duo iā nati sibi nubūt sp̄uales

.s. nubere p̄nt

Sic filioptatus z filia sp̄ual'

.f. p̄ em legalē .f. filij

Inter z optātem filioptati genitozem

.i. optati .f. carnalē .f. legal' .s. iō p̄bere p̄nt

Aut hui' m̄rem cogitio nlla putetur

.i. filiū trāsire cū reb̄ suis i prātē arrogāt̄
.f. d̄ legalī cogitōe .s. sp̄ualē

Quāuis nō arrogatū p̄fata restringūt

.s. p̄m ius canonicū v̄z d̄ m̄rio' n̄ p̄hēdo in legalī cogitōe
.i. filiū adoptantis p̄ris

Par tñ est norma p̄ adoptatū reputanda

Notādū q̄ **I**us canonicū quo ad matrimoniu n̄ p̄hēdū
in legalī cognatōe nō distinguit int̄ adoptatū z arrogatū. **N**ā
ius canonicū innuit adoptatū z q̄ ad aliq̄d trāsire in prātē ad
optantē. z licet adoptato p̄t eē aliq̄l' em i capatio q̄ p̄t fit i
arrogato q̄ cū reb̄ suis trāsire in prātē arrogantē. **S**z adopta/
tus ē q̄ n̄ adoptatur qui est in potestate patris nec tranfit i po/
testatem adoptantis z hoc fit impertio magistratus. sed arro/
gatio fit auctoritate principis. **E**t si aliter fit non valet. **I**tem
qui naturaliter generare non potest adoptare nequit. **I**tē nec
minor annis. 40. **I**tem mulier adoptare non potest nisi ex res/
cripto p̄ncipis i solatū liberoz amissoz in bello.

.f. p̄ m̄rimonio p̄hēdo

.f. ex illis

.i. causat'

De publice bone
statu iusticia. q̄
h̄z q̄tuor ḡdus
sicut Affinitas i
q̄d' fit p̄hibitio
m̄. monij p̄hē/
di z p̄tracti.

Dū sp̄salia tractas publica fertur hōestas

.f. sponsalibz

.f. p̄sonis

Illis rite dat' his nubere mox p̄hiberis

.f. cū q̄ sp̄s' .s. p̄sonas .s. inclusue .i. ḡdu p̄anguinitat̄
salia p̄tractisti

Sponse quas illi quarto scis sanguine iungi

.f. 4° ḡdu iclus' .i. cū q̄ p̄tractisti sp̄salia

.i. sp̄sō

.f. p̄anguinitatis

Hoc nec sp̄sa ḡdu capiat quemq̄s tibi iunctū

.i. post septēniū in vtr̄sqz

Dum sunt etate recta. sponsalia facta

.f. masculo z puella

Ait in vtroqz fuit consensus plenus eoz

De publice honestatis iusticia

LXVII

Tunc in eos vera mox publica fert honestas
f. masculū z puellā .i. causaf
f. p̄dicta sp̄salia z̄ca .i. q̄ fuisset int̄ z̄bentes
sp̄salia scient̄ v̄l īgrat̄

Quāuis nulla forent causa cōsanguinitatis
f. z̄bētes sp̄salia f. publica iusticiā

Aut licet affines fuerint nil impedit ip̄am
.i. legitime etatis viz mascul⁹ z puella

Nō nisi sint pubes ambo sibi mutuo nubūt
s̄ sint mascul⁹ z puella

Non nisi septēnes ambo. Sponsalia causant
s̄ q̄ es masculini sex⁹ .i. xiiij. annos

His pubes cōplens duodenos bis sel̄ ānos
.i. legitime etatis

Femina fit pubes annos cōplēs duodenos
f. xiiij. v̄l xij. f. vir aut feia s̄ nisi malicia sup/
pleat etatē q̄ d̄ tunc ē q̄ sunt potētes ad coeundū sil̄ vt notat̄
in. c. unico de despon. i. pub. li. vi.

Nota q̄t̄ ann⁹ e
pubertatis i ma
sculo z femina.

Annos hos infra si nubit̄ estimo nulla
f. z̄nubia infra etatē l̄timā p̄dictā
f. masculini sexus vel feminini

Si tñ hec faciant fore tunc sponsalia credant
f. muliere .i. cū reliqua z̄traxi
sti sponsalia

Si tractes sp̄salia quīs sed reliqua post
f. mulieris s̄ exite f. cū p̄ma nu. .i. n̄ cū 2⁹ muliere sp̄sa
bē posses z̄ debes p̄me z̄ sanguinea

Prime sanguinea. qua nubes. nonq̄ sc̄da
.i. rite z̄traxisti f. mulieri cum carnali co
pula etiā

Quāuis vouisti cōnubia v̄a secunde
(honestas). i. publice honestatis iusticia que d̄trimit̄ m̄rimo/
nium contractum vsq̄ ad quartum gradum inclusiue. sic Cō
sanguinitas z̄ Affinitas.

Nā p̄ p̄ma tibi sponsalia stabat honestas
.i. sub z̄ditōe

Sp̄salia facta
sub z̄ditione.

Quum fuerint facta sponsalia cōditione
.i. sponsalib⁹ s̄ q̄ nō fuit pura nec simpl̄r facta

Ex illis nulla tibi publica fert̄ honestas
f. z̄ditōe f. p̄ m̄rimonio z̄bēdo viz sine z̄ditōe

¶ Si lem casū R̄.
i. de m̄rimonio sub
z̄ditione.

Haccur pendēte si das p̄ntia z̄ba

De Impedimento Consanguinitatis

F

Eius sanguinee retines hanc p muliere
.i. retinere debes .i. vxore
.i. puellam v'l a adolescentem legitime etate .i. a pntre v'l pntibz

Non te cōstringūt spōsalia facta parente
.i. ex spōsali bz talibz .i. publice ho
.i. ideo nectat iusticia

Ni tibi cōplaceat. nec eis cur ferē honestas

Nota q̄ nō pu-
blice hōestatis iusti-
cia nō cōtrahit p vba
d p̄nti m̄tō. Ictō si
ne carnali copula h
affinitas s̄m b. tho.
in quarto.

De Impedimē-
to Consanguinitatis.

Side p̄senti cuiq̄s p vba ligaris
.i. p̄m. b. tho. in 4to
.i. vbi cui fices ligar^o

Mox eris affinis quāuis sit copula nulla
.i. iure naturali z canonico
.i. in rectā linea arboris consanguinitatis

Hi qui descendunt sicut ascendunt neq̄ nubent
.i. naturali lege .i. in m̄tōmonio
sibi mutuo

Nature lege nec se sociare nequibant

Quare nec papa penitus tales sociabit
.i. attinent .i. in q̄rto ḡdu cōsan-
guinitatis

Consanguinei q̄
ad laterales

Qui cōstant latere nō nubēt sanguine q̄rto
.i. q̄rto ḡdu .i. nubere d iure p̄nt .i. hereditatis
.i. ḡdu consanguinitatis

Hūc vltra nubent. decimū successio t̄agit
.i. s̄it d ue forozes .i. ex iure canonico .i. ḡdu

Inde duo fr̄es sunt p̄mo canone membro
.i. gradu

Sed iuxta leges hos membro siste secundo
.i. affinitatis

Quatuor esse gradus dic affines piformes
.i. attinent .i. consanguinitatis

Dispensatio pape
q̄ ad ḡdus consan-
guinitatis q̄ ad col-
laterales.

Qui cōstant latere dispensat papa valent
.i. ḡdu consanguinitatis. h̄ pe. d̄ pal. aliquo mō secūdu ḡdum
excipit vtz folio seq̄nti in p̄sa. §. S̄aro decemq̄. zc.

Excepto primo deus hūc solus sibi seruat

Ex his sequit q̄ papa dispensat q̄ aliquis p̄trahat cū filia
patris sui v'l amite seu matertere. h̄ vxor patris mei non p̄r eē
vxor mea ex lege diuina. leuitica. 18.

Semen dū fundis int̄ vuluam mulieris
.i. hūanū tuū q̄ recipit intra vuluam mulieris licet mulier
non seminauerit. quia non oportet ad cōcipiendū mulieres se-
minare s̄m pe. d̄ pal. zc.

De impedimēto
affinitatis et de
pluri^o eoz eādē

De Impedimento Affinitatis

Nec tua sit vlt non nihil obstat mor dañ affi.
f. vxor casti. .i. affinitas inf te z ei? p sanguines z ecōiūso
f. mulieris pgnite a te. i. p sanguinee

Cuius sanguinee nec nube gradu sibi quarto
f. aliq̄s. f. alicui q̄ hz filia .i. p̄tis

Quicqz p̄ vidue nubet tunc filius eius
f. vxore vxore vlt mltere .i. nubere p̄t .i. filie

Dereliqua genitus vidue vult nubere nate
f. filia .i. viro f. ip̄a vidua f. canonico

Quā sil' ex alio pepit sic iure docente
f. saltē puignū f. saltē puiguo.

Inde solet dici frēm nupsisse sorori
f. q̄sq̄s .i. ex h̄ .i. alicui? m̄ris .i. p̄dicte f. dicti filij

Filius hinc natam. m̄rem nate p̄ aufert
f. q̄n ego p̄traxi cū aliq̄ .s. h̄ oīno extranei sunt
f. nubēdo q̄libet
illoz cū ill' vitz fili
us cū filia z p̄t euz m̄re eius

Sanguinis ḡ mei nō affines reputant̄
viz siue p̄mo siue scdo .i. mee vitz
p sanguinat̄ vxoris

His qui descendunt quocunqz gradu mulier̄
f. p̄dicte ex p̄te viti contrahentis. Per oppositū etiā intelligen
da sunt ex parte consanguineorum vxoris cum consanguine
is viti qui similiter extranei sibi mutuo sūt sic q̄ mutuo contra
here possunt

Nec sil' ex contra fore dicas sic reputanda
f. carnales ab vno p̄te z m̄re geniti viz genitas ab
f. in m̄rio alio p̄te z m̄re

Cur duo germani binas cepere sorores
f. affinitatis f. in cōtrahēdo

Nec genus obsistit duplex olim retinendus
.i. qz .i. ducere f. sui

Vxor cū poterit post mortem ferre mariti
.i. de iure. i. mariti f. sui q̄ mortu? est

Allū rite viz germaue dico mariti
f. ecōtra f. d̄ iure

Sicqz vir hic nubet sua mortua dñ fuit vxor
f. mlteri .i. vxoris sue q̄ defuncta ē

Allī q̄ fuit vxor fratris cōiugis eius

LXVIII

Affinitas est cō
trahit fm. b. tho. in
m̄rio rite p̄cto sine
carnali copula vrpz
paulo s̄. de publice
hōestatis iusticiay b̄i
dr̄ (Si de p̄nti. zc)

Nota q̄ vidua
capit h̄ rā p mltere
q̄ habuit plē a vno
legitū vlt a viro ex
tra m̄rio p̄ quecun
q̄ cotum viciofum.
Sil' itellige h̄ oēs
gd? affinitat̄ esse iu
dicādos z q̄sdā vitz
q̄ncqz modos sp̄at
p̄ḡois fm Anth.

Nota dupl' cem
casum affinitat̄ q̄n/
dā suatū h̄ rā nō ser
uandum.

Exēpli ḡra ma/
rit? me? hz sororem
maritatā mortuo at
marito meo z sorore
mariti mei ego pos
sum nubere cū mari
to vltate sororis Et
sic ecōuerso vñ seq̄t
ex^m ime^{ce} in margie
sup sequentē. s̄.

Exēpli ḡra vxor
mea hz frēm vxora/
tū p̄ ar mortua vxo
remea z frē ei? p̄dcō
ego possūz nubē cū
vxore p̄dicti fratris
defuncti.

De Impedimēto Affinitatis.

Filius casus affinitatis sed non suandus.
i. sicut super posita in primo exemplo traduceat post mortem viri sui mariti neptis sui

Et his affinis genus accipit tibi ternum
*s. p. dictis .i. affinitatis
 viz in primo exemplo s. posito*

Ut si prefata mulier traduxerit ipsum
i. viz .i. maritum s. sui

Quipe viz neptis defuncti dico mariti
i. si dicitur vir traduxerit illam que .i. affinitatis fuerat vxor nepotis vxoris sue

Sine oppositu genus affi. dicitur tunc
s. tibi .i. non per se s. credo

Non erit affinis mulier quam polluis ipse
s. debitu s. vase s. cocundo

Extra nature vas aut in eo remanebas
s. vas mulieris

Sinondum semen in idipsum fundit a te
s. carnaliter

Qum mulier carne per me foret agnita quibus
s. quam tunc carnaliter non nouerim .i. attinent .i. cum quacumque rite

Seui qua contraxi sponsalia. mox mihi obstant
s. sanguinei s. affinitatis

Eius sanguinei post rite gradu sub eodem
s. quo s. attinent s. sanguinei

Quo sibi dico sui. quod sic reputes viceversa
s. affinitatis

Unde gradu primo mihi iam primam putatur
s. carnaliter .i. cum qua muliere

Femina quam noui seu quam sponsalia traxi
viz per gradum .s. attinet s. dicte mulieri s. sua sanguinitatis s. primo gradu affinitatis

Quo patet atque suus sibi. mater et attinet ipsa
s. etiam s. affinitatis

Attinet ergo gradu mihi primo filia nempe
s. carnaliter s. illi

Sine sorore fuerit quam cognoui mulieris
s. filie s. p. dicte filie .i. gradu lie et vxoris

Nate post hanc membrum tenere secundum
s. succedentibus s. gradu inclusue

Ac sic de reliquis in quartum post numerabis

Nota quo gradus affinitatis et publice honestatis iusticie miserari debet usque quatuor gradus inclusue.

De Impedimēto Affinitatis et dispensatōe.

F LXXIX

Sciendū qd pater meus et mater mea et frater meus et soror mea continent mihi in primo gradu consanguinitatis. Unde etiam sequitur qd pater et mater frater et soror uxoris mee continent mihi in primo gradu affinitatis et sic patet usque ad quartum gradum inclusive. Similiter e converso sequitur qd uxor dicere habet qd pater et mater ac soror mariti sui seu frater mariti sui continent sibi in primo gradu affinitatis et sic patet usque ad quartum exclusivum.

.i. ad hunc

du in aliquo tali matrimonio vel ad manendum in hęcto et solennizato s. gradu affinitatis s. quatuor affinitatis

Excepto primo dictis gradibus pete papam

.i. affinitatis

.i. papam dispensatam

Hunc etiam primum quidam firmannt bene posse

.i. affinitas .i. non coniugali viz fornicario

Si coitu constat affinis non maritali

.i. papa viz in affinitate tracta ex coitu fornicario hanc magis difficultate et quia res erat occulta. etc.

Martinus quintus sic dispensasse probatur

.i. cum illo

.i. matrimonio

Putata qui nupsit consummavit quoque tale

.i. plus fornicarie

Cum quadam cuius germanam noverat ipse

(Rogitari) viz quod aliquis habeat in primo gradu affinitatis. puta cum illa cuius matrem genuit vel sororem fornicarie hanc si post tractum et multo magis consummatum tale matrimonium obtinuit dispensatorem remanendi cum illa dimittendum est negotium iudicio dei nec condonandus talis est

Aunctis dissuade super hoc papam rogari

Secundum panorum. qui genuit consanguineam uxoris sue quod est vere incestus sicut et qui cognovit consanguineam propriam cum taliter posset exigere debitum pro episcopo dispensare ex causa putata iuventutis et hinc. c. si. duo. xxxv. q. vi. Sed si genuit consanguineam sponse non dū cognite tunc episcopus posset dispensare sine causa ut contra hat et debitum exigat non tamen cum sponsa illa de futuro. hanc cum aliqua alia cum qua posset legitime. Secundum Anthon. Qui post hęcto matrimonium genuit consanguineam uxoris sue vel e converso. si post debeat exigere debitum a sua uxore requirit dispensatorem pape. Et per. d. pal. dicitur quod episcopus hanc Anthon. non consentit. Sed per. de pal. dicitur quod genuit consanguineam uxoris post hęcto matrimonio pro sponse de presenti non dū consummatum episcopus cum eo dispensare potest ad reddendum debitum. An autem consummatum potuit intrare religionem Qui vero cognovit consanguineam uxoris sue post consummatum matrimonium tenet debitum reddere hanc exigere non potest. Episcopus autem dispensare potest ut exigat. Nec per. d. pal.

Sic notat quod de dispensare potest super gradibus affinitatis et quod aliquis secundum gradum dispensare potest in primo gradu Affinitatis.

De Impedimēto Affinitat' & e' dispēlatōe

F

Nota duodecim
psonas fuisse p/
hibitaf ex lege di
uina nemē onia
liter aut als ali/
cui copularētur
nec papa dispen
sare p̄r.

Prinign' d'vul
gariter eyn stieff
son. Prinigna
ein stieff dochter

Hece. d pa. i 4to

De impedimēto
Crinis qd' ēdu/
pleg.

Scito decemq; duas psonas nō tibi dādas
s. leuitici. xvij s. tua cū q' n̄ copulaber' m̄monialr
s. tua filr

Divina lege. q' sunt materq; nouerca
.i. filia filij tui s. tua seu ex prep̄is tū v̄l m̄ris .i. tibi ex lege
vel filie tū v̄l amboꝝ sil' m̄monialit'

Mep̄t' sine soroz. nū' haud patruī daf' vxoz
s. tui s. frat' tui' .i. tpe legis

Ac vxoz fratris nisi talis ple carebat
s' tua viz .i. filia orzata p̄re l' m̄re h̄ns actu vitricū l' nouercā
soroz p̄tis .i. soroz m̄ris tue

Amīta. p̄uigna. matertera. filia rursus
s' viz .i. tue s. tui viz filia s' ad h̄bēdū recum'

Prinigne. p̄rie. v̄l p̄uigni. phibētur
s. tue s' nō copulat' s' vxozē z sorozē suā
tū in m̄to' .i. lex nature s. m̄monialit'

Vxozis q; soroz. tū has natura cathemat
s. p̄iarche. i. lege nature. s. ambe

Vnde rachelq; lyā iacob nupsere sorozes

Sic notandū q' in scdo q̄du p̄sanguinat' linea ineq̄li vt viz
frat' possit h̄bere cū filia frat' v̄l sorozis lex mosaica n̄ phibu
it. S; fm̄ pe. de pal. papa in h̄ cāu dispēlare nō p̄t. In scdo
aut' q̄du p̄sanguinitatis linea eq̄li vt viz fil' fr̄is cū filia sorozis
h̄bat v̄l fil' sorozis cū filia fr̄is sui papa dispēlare p̄t fm̄ eun/
dem. **E**t nūq; fuit phibitū nec lege naturali nec lege mo
saica q' frat' nō possit cōtrahere cū filia fr̄is aut soroz cū filio so
rozis. Sic em̄ Abrahā h̄xit cū saray q' fuit filia fr̄is sui.

Non iūgat papa moysi lex q̄s vetat ista
.i. p̄dictas psonas m̄monialr s. sup̄dicta
s. sup̄dictas s' qz

Nature lege quasi cūctas has vetitas scis
s' q̄s .i. mariti. s. vxozis .i. p̄ effectū

Tractans in mortē mar' alteri' puta facto
.i. vxoz s' dicti viri. i. talis s' als dirimēdū ē ma
rimonū cū tali muliere

Vt mulier tua sit vxoz sua. cui neq; nubas
.i. si mulier tractaret mortē vxoz' alteri' viri p̄ se aut aliu i effcū
vt h̄ca. viz illi' nō poterit cū eo h̄bere. **E**t si h̄erit dirimēf.
Hec ē p̄uanda tibi regula par viceversa

De Impedimēto Crimīnis.

Si viuentē tua mulieri nupseris altri

f. vxore f. p. vba de pñti

f. viz f. adulterina

Inde secuta foret vt adultera copula carnis

f. copula carnis adulteria. f. sup mrio^o hēdo p^o mortē vxor^{is}
s^o v^o iuramentū seu fidē

Que foret aut añ vl' post votū nec id obstat

f. p^o dictū votū seu iuramentū cū copula carnali
ante vl' post f. r^o p^o

Aut de pñti vl' sit p vba futuri

f. mlier cui pmissisti quā z f. tali adultrē s^o hōirinet f^o
carnalr p^o gūsti vt s. d^o z^o p^o p^o mortē vxoris tue

Sine soluta foret vl' non. huic nubere nescis

Scdm Anho. Nū interuenit nuda pmissio nec si de nec iuramento firmata h^o simplt fuerit adulterina cōmixtio añ vl' post viz nuda pmissioē si hec pmissio dirimat mrio^m p^o mortem sic contractū vl' non. papa sup hoc p^o sulendus est.

Hora q^o Anho. addit^o m^o crimen viz qñ durate m^o nio p^o trahit quis de facto cum altera. **E**nd norandū diligēt q^o ille qui habz vxorem z ipa viuentē ducit aliā de facto. aut ista scit istum habere vxorem aut non. **S**i autē quando contraxit cum ipō sciuit q^o habebat aliam non potest cum illo esse m^o nio. **E**t az si mortua p^o ma vxore de nouo cōtrahat. **I**dē iudicium est si mulier nesciuit quando contraxit sed postea ipa p^o ma vxore illius adhuc viuentē sciuitz permisit se cognosci ab eo cum quo de facto contraxerat. **S**i vero ab initio quando contraxit nesciuit illum habere vxorem semper nesciēs vl' q^o ad mortem vxoris illius h^o post mortem eius scit tūc est in potestate illius ignorantis matrimonii ratificare vel diuortium petere. ita tamen q^o postq^o sciuit z se cognosci permisit non poterit diuortium petere. extra de eo qui duxit in mat. c. i. z. c. veniēs z de coniug. fuozum. c. p^o p^o sūisti. 34. q. 2. si virgo. alias poterit petere si vult. **E**t q^o dictum est de viro ducente scōam vxorem de facto idem intellige per totum de muliere ducente se cū dū virum vel maritum de facto. **S**i autem mortua iaz p^o ma vxore vir non cognoscat illam scōam adulteram carnaliter que secum ignoranter contraxerat. h^o ipē ducat terciam scōam **H**ost. debet remanere cum terciā q^o quis etiam postea cognoscat scōam. quia p^o ma viuentē p^o sensus habitus cum secunda nullus fuit z sic non impediuit p^o sensum terciē quinetiam post mortem p^o mesi cognouit carnaliter scōam que ignorauit istū habuisse vxorem z nunc etiam ignorat z ipē vir p^o trahat cum terciā adhuc remanebit cum 3°. **I**dē de muliere erga virum.

De Impedimēto disparis cultus

I

.i. si mlier viuēte viro suo dederit alteri siue soluto v'l ligato fit
dem sup m̄rimonio ꝑhendo copula carnali ꝑcedente v'l secu

Par est seruanda viceversa regula dicta
s. facta d̄ m̄rio ꝑhēdo

Q si nulla fides fuit. vxor dū tua vixit
.i. cū illa muliere ꝑ dicta s. adulterādo .i. tali post nubere
posses

Hacputa quā nosti carnalr. hec fit vxor
s' v'l cui cōmiserit s' de duobz criminibus

Dispensat papa sup his cūctis memoratis

Cirē Si adulterina pollutio ꝑus v'l postea nō interuenerit
ꝑuis dederint sibi fidem de ꝑtrahendo ꝑ hoc impedit m̄rimo
mem̄rio sequens inter illos soluto ꝑmo.

s' fide xp̄iana s' m̄rimonialr virū z
z fide ꝑna mulierem

Sepat ecclia sub cultu dispensare iūctos
s' sūr .i. ratificata sunt .i. grā data ꝑ xpm

Nec rata ꝑiugia sunt. rite fide nisi ch̄i

s. in m̄rimonio

Credere nolenti caueas habitare fidelis
.i. infidelis ꝑiug s. deum .i. cū te viro fidelit

Infida sed cupiens nō blasphemādo manere
s. maritū suū s' te s. auertere

Nec seducendo v'l vt auertat neqꝫ tendit
.i. cū tali ꝑiuge infideli .i. cohabitare

Hac poteris sub spe ꝑuertendi remanere
.i. dimittere nihilominꝫ qꝫ nō teneris etꝫ cū tali manere
.i. ab illa .i. recedē
poteris

Linquē sed poteris vir credēs. hacqꝫ recedēs
s. fideli mulieri s' in sua infidelitate.

Altri nec nubens. nisi post ꝑuersa ve nollet
s. infidelis. i. cohabitare s. deū z fidē xp̄i

Hec habitare tibi sed blasphemādo repugnet
s. tu fidelis qꝫ fm b. tho. m̄rimoniū nō ratificatū ꝑ fidē xp̄i
soluit ꝑ sequens m̄rimoniū ꝑꝑ infidelitatē cōiugis. nō autē
ratificatum.

Tūc poteris nubi credenti post mulieri
s. cū iudaica muliere

Olim gētilis nupsit muliere fideli

De impedimēto
disparis cultus
Primo ꝑctū cū fi
deli n̄ baptisara. i. ca
thecumio n̄ tenet. ꝫ
cū hētica baptisara
tenet

De Impedimento Metus et Sacri ordinis

s^c v^l illā

Aut ecōuerso dum nō auerteret illam

f. vir infidel^{is} seu mlier infidelis

Nec blasphemauit dñm celi q̄z terre

f. infidelis. f. nupr^o f. fidel^{is} iudee. f. iude^o fidel^{is}. f. infidelis

Sic assuerns erat hester. salomō pharaonis

f. filie infidel^{is}. f. m̄rimonialit^{is}. f. m̄rio^m z̄bēdū sup̄ dictū

Nate cōiunctus qd̄ lege noua reprobatur

s^c z̄iugū infidelū .i. infidelis

Uno puerſo solo nō credula ples

s^c ples .i. legitime

Si fuit etatis pfecte. libera vadat

f. pntem

Aut ad gentile vl^l cum credēte pnte

f. añ pubertatem f. pnte viz aut p̄te vl^l m̄re

Sed puer exñs sit cū credente fouēdus

Excusare metus hos posset qñ pauescit

s^c metu s^c metu .i. metu mutilatōis .i. futuris .i. metu occisionis l^l mort^{is}

Stupri. siue status. s̄beris. atqz necis

s^c 4° p̄dictoz̄ d̄ metu .i. rite z̄cta .i. dirimit

Ad liber istoz̄ū z̄nubia iuncta retractat

.i. cadens in z̄stantē viz .i. q̄libz̄ p̄far^o mer^o

Est nā cōstantis hic nempe viri metus omnis

.i. vir vl^l mlier. f. nō te cogēte aliq̄ metu p̄dicto

Cur fuge dum poteris ne cōsensisse puteris

.i. qñ f. a viro ad z̄bēdū f. quia fugere potuisti necesse est

Cū fueris rapta. sinaūt iure ligaris

f. p m̄rio^o implendo f. ad dispensandū sup̄ dicto .i. metu aliq̄ iuramento

Si post iurasti violent. cōsule papam

viz sub diaconar^o dyaconar^o l^l p̄bratus

Ordine suscepto sacrato nubere noli

f. sic ordinat^o .i. dirimit d̄z

Post nubens rite cassat̄ mort̄ tibi iure

viz de diuortio viz d̄ impedimēto vort

Cetera cōquire sub **D** sit **J**. numero se

N 3

FLXXI

Frē Joseph z moy ses p̄erit cū infidelibus mlieribz̄ qz̄ i ill^o nō ēar̄ piculū subuersionis a fide z̄ cultu vni^o veri dei. s̄ cū cananis mulieribz̄ cōtrahē fuit p̄hibitū.

Nota cū q̄ m̄ae / bit puer pntū in fidelū vno illo / rū ad fidē xp̄i cōuerso.

De Impedimento Met^o q̄ cadit in z̄stātē viz̄ q̄ quadruplex.

De impedimēto sacri ordinis.

De Impedimento Ligatōis matrimonial.

F
De impedimento Li-
gatōis mētonia-
lis.

Uoto cōstrict^o mlieri fio ligatus
f. mētoniali f. alicui
f. cū q̄ ligat^o sum f. carnalr s^c alteri
Tpe quo uiuit reliquā noscam neq; nubam
f. mlieri cui ligat^o suz f. i religioe approbata s^c z cōuerso f. i
ri p̄t de mliere

Qua si nō coiymonachus fieri bñ possum
f. aliquis .i. vxoz

Si vir abit lōge mlier quē credit obisse
f. vxoz

Et sibi cōstiterit varijs signis q̄z v̄bis
.i. post talē certificatiōem

Inde viro reliquo q̄si libera nubere possit
f. q̄ diu v̄l lōge abijt mortu^o reputat^o

Si vir hic inderedit aut certe viuere nouit
f. scōm viz f. viz vez f. p̄mi aduentū

Hunc mox dimittet. p̄mū sumēdo ve spectet
f. mlier decepta

De puer^o sub bo-
na fide natis vel
pceptis.

Attamēhi pueri q̄s nescia sic pariebat
f. viz suū vez

Regitimi iure reputant. nō puer ille

Qui cōceptus erat hūc postq̄s viuere nozat
f. act^o mētonial f. scōo viro f. viz suū vez. f. v̄l v̄l aut
firmū

Debita nō reddet dum p̄mū viuere credit
f. mlier f. p̄mi viri f. debita f. mlier

Sz dū sit dubia de morte. nec exiget ip̄a
f. fidelit^o v̄riusq̄ sex^o f. mētonia f. mutuo

De ligatōe p̄ clā
destina.

Omnibus ecclia. phibet clādestina dāda
f. clādestina .i. reputat. f. q̄ ad for^o extrin
secū v̄l exteri^o

Talia cōiugia contracta putat q̄si nulla
f. ecclie f. clādestine q̄/
hentium

Nā sibi non cōstat cōsensus plenus eoz
s^c solū

Judicat ecclia sup his q̄ sunt manifesta
f. clādestina mētonia s^c q̄uis qz n̄ i facie ecclie s^c tñ

Cur si facta fozent sub testibus irrita dicit
s^c clādestina mēton^o ex^o lū carnali copla. f. i foro p̄cie

Sunt tñ hec dicta cōnubia v̄a putanda

De Impedimē. Liga. mēio. ⁊ Impo. coeūdi

f. clā destina f. clam destine contra/
bentium

FLXXII

Est nā p̄sensus p̄ talia verus eoz

f. tu mlier. f. viro .i. clam destina matrimonia etiā
nondū p̄summata

Ergo si nubas reliquo post talia vota

f. cum quo clam con f. cū quo scdo p̄traxisti etz
traxisti etz sine carna/ cū carnali copula
li copula

Nō pelles p̄mū. sed pellas iure secundū

f. m̄rimonia seu vota

Omnēs ⁊ pueri sic p̄ clādestina nati

s̄ quo ad eccliam

Sunt illegitimi p̄ singula iure putādi

.i. manifeste f. clā destina m̄rimonia

Cū nec in ecclie facie sunt illa pacta

f. p̄ b̄ndictōem saltē q̄ ad p̄mū m̄rio^m l. in p̄ca
s̄ et statutu ecclie

Lozā pb̄o quem ius p̄cepit adesse

f. clā p̄b̄entibz f. ab ecclia ordinatꝝ vl' de
putatis

Cur suadetur eis sine testibus hec p̄depr̄z

f. nō in facie ecclie f. q̄ iure p̄r f. matrimonialiter p̄ b̄ndi
ctōem vl' al's

Ut nubant itez se pb̄o sociante

.i. naturale .i. accidentale

Est tibi nature vitiū. q̄z mobile q̄dādam

s̄ est .i. in viro q̄ impedit ad cognoscendū mulierē sic
eunuchi habent naturaliter. sed in muliere nunq̄ impedit cō/
plexio frigida

[Nature vitiū cōplexio frigida cuncta

f. q̄ naturalr impedit p̄ficere mlierē h̄ sepe ad h̄. non
impedit in senibz ⁊ sic eis p̄b̄ p̄t̄ f̄

.i. in potētia

Est ⁊ frigiditas senis. ac impos generandi

f. naturalr ipotēs ad ḡandū. f. natural' aritudo. f. alie?

Ut puer existit. artatio vl' mulieris

.i. accidentalit' venit f. volūtaria l' .i. maleficiū p̄ q̄d̄ ipedit
cno volūtaria q̄s ad p̄ficēdū mlierē l' ad ḡandū

Accidit inde tibi castratio vl' malefici

f. naturalr viciat ⁊ ceteri s̄. i. p̄b̄at .i. diriment

Dicti cōiugia si p̄stant sunt tibi nulla

**De proli⁹ in clā
destinis mēio
nys natis.**

**De impedimēto
Impotentie Locūdi
tā viū q̄ mulieris**

**Impotentia na
tural Coeundi**

**[Nota q̄ calor q̄/
q̄s naturalr p̄petuo
ipedit coitū ⁊ sic r̄du
cit ad frigiditatē.**

**Impotentia coe/
undi accētal'is.**

De Impedimento Impotentie coeundi

E

Notandū fm hosti. z. b. tho. in. 4° dist. 34. Si maleficiū supueniat m̄rimonio añ carnalē copulā tūc si maleficiū est ppetuū impedit z dirimit m̄rimoniū ita q̄ celebrato diuortio vir aliā poterit ducere z mlier cū alio h̄bere p̄t. 33. q. i. Si per forciarias In dicto. c. d̄r exp̄sse q̄ d̄o pmittēte z diabolo ope rante impediri p̄t h̄o ne coḡscat mulierē z hoc fm pe. de pal. in 4° p̄t fieri multipl̄r. Si t̄m mlier ip̄a pcurauerit maleficiū non p̄t petere diuortii qz culpa sua factū est. ly. di. si euāgelica Si h̄o maleficiū ē tpale nō impedit nec dirimit m̄rimoniū Et a p̄ncipio quidē Maleficiū q̄dlibet p̄sumit tpale. h̄ postq̄z cō iuges p̄ trienniū s̄it cohabitauerit d̄ates opam carnali copule si adhuc durat impedimentū qz sez se cognoscere non potuerit p̄sumit maleficiū esse ppetuū vt extra eo. laudabilem. z. c. vlti. Preterea fm. b. tho. vbi s̄ Si post trienniū diuortio celebrato redeat potentia se cognoscendi tunc si maleficiū fuerit v̄le respectu cuiuslibet p̄sone. z tūc si alteri nupsit ostendit maleficiū non fuisse ppetuum vnde debet redire ad p̄mum. Si h̄o maleficiū fuerit p̄ticulare respectu specialis p̄sone. tunc cum vtriq̄z d̄etur licentia cōtrahendi cum alijs non p̄t ad p̄stinum matrimonium redire. cum p̄mum m̄rimonium nullum fuerit z secundum sit verum.

.i. impotentia v̄l impotens ad generandū. .i. añ pub̄tatē

Impos gignendi velut est pueri ve puelle

f. ad h̄bēdū z generandū z coeundū f. puer z puella

Impedit ad t̄ps donec pubes sit vterq̄

f. viri

.i. ad m̄rimo^m

f. p̄ aliq̄ medicinalia

h̄bēdū

calefactiua

Inde senis frigus nihil obstat nāq̄z medet̄

Quiq̄z sciens nubat q̄ frigidus est z inept⁹

f. mulieri alicui f. vir

f. ad coeundū

f. cū p̄ dicto viro

f. talis

f. a muliere

Si remanere placet mulieri. vir neq̄z cedit

.i. arta mlier nō recedet f. viro sano

f. mlier

a viro sano si plaḡz rema

nere cum ea

Sic z erit. cuiq̄z dū nupsit arta scient⁹

f. vir sanus

Sed quisquis nubens mulieri quā sciat artā

f. viro alicui

f. aliq̄ f. vir

f. naturalr

Cuiq̄z sciens nubat mlier q̄ frigidus extat

f. san⁹ cū arta z mlier cū frigido z impotente

Tunc piter viuent q̄si fr̄es atq̄z sorozes

De Impedimēto Impotētie coeūdi.

.s. vir z mlier sani sup dicti nupti inepcis
.s. in mrio

LXXIII

Sitamen imunes aptis post nubere tēptēt
f. nec dritment f. psonas d cas pura frigidū z artaz

Stabunt cōiugia. sed primas rite iubent
.i. in cohabitatoe vl' als eis puideāt

Nteneant secū q̄si frat vl' soroz extet
.i. simili modo sicut fratres z sorozes se tenebunt si frigidus et
arta mutuo scētē p̄xerint .s. mlier

Sic se frigidus. arta gerent vtrozq̄ sciente
.i. nubere non dz f. ab artitudine

Nō capit arta virū nisi spes sit eā medicādi
f. arta f. viro s̄ mediāte. f. artitudo

Sitamen hec cuiq̄ nubat q̄ nō medicatur
f. diuortii factū f. viri assumpti in mrio

Et post aptē vsu coeundo secundi
f. vir .s. p̄us sibi artā

Nam nihil obstat quin primus eā retinebit
f. vir p̄mus f. mlieri

At mō si nupsit relique dimittitur ip̄a
.i. emiserit. f. arta .i. castitatis viz p̄ p̄fessionē appo/
bati ordinis vl' filis

Ni dedit hec prima casti solēnia vota
f. arte mlieris .i. cū sc̄da mliere cuz
q̄ post diuortii p̄xit

Nū virū primū dico remanere secunda
s̄ q̄ ad thoz tm f. vxozē s̄ fuisse als
f. p̄mus vir sup dicit

Pellet z hic primā mechatam rite pbatam
.i. simplex votū castitatis f. vxoz p̄dicta

Pozro si castū simplex hec prima vouebat
f. votū simplex .i. cū sc̄do viro

Post qd̄ cōtraxit manifeste rite secundo
f. viro a quo p̄ diuortii p̄t artitudine separata fuerat

Primo reddetur p̄sus. nec mecha putetur
f. p̄t artitudine q̄ p̄ 2^m viz curata ē

Primo reddetur p̄sus. nec mecha putetur
.i. laxata p̄ diuortii p̄t art/
titudinem

Aū fuerint dubia p̄nubia laxa p̄riora
f. p̄ accis saltē

Ipi castrati coeundo p̄sus inepci

8 i

De Impe. Impe. coeūdi De Indulgētīs

F .s.tractū .s. de iure .s. scindūt .i. maleficiari vtz d̄ q̄b̄
nō ē spes remouēdi rā
le maleficiū

Coniugiū scindūt sic ppetuo malefacti

Nec quocūq; maleficio reliquū remoueto
f. maleficiū s. tu xp̄iane
f. maleficiū f. medijs

Nota q̄nō p nul
lū maleficiū p̄di
ctū Impedimen
tū remouere d̄z

Si saltē velles hoc illicitis medicari

Utputa subsidiū p demoni^o aut paris extet
f. maleficia .i. posse remoueri

Si q̄z iā scires puta talia sic remouenda
.i. nihilomin⁹ .i. maleficiū tale ppetuū iudicat

Cetera p̄tinētia
ad istā materiaz
q̄re s̄. d̄. Divortio

Nō minus hec ober tibi ppetuo reputat
f. iurispere⁹ f. maleficia

Quod fert wilhelmus mala talia posse mederi
f. q̄si sup̄sticiosa subsidia f. subsidijs .i. intelligē debeo

Per q̄dā vana. qd̄ d̄ licitis puto dici

De impubibus **X**^o. sup̄ de impedimēto publi
ce honestatis iusticie.

De Incendiarijs **X**^o. supra de casibus ep̄i.

De Incestu. **X**^o. j. de peccato luxurie.
.i. tp̄ale z nō culpā quā sol⁹ d̄s in p̄tione dicitur
f. papal⁹ z ecclie

Indulgētie dāt
solū ad remissio
nem pene z non
culpe.

Laxari penā facit indulgētia solā
f. indulgētia ecclie z papale

Ergo p talē non laxatur tibi culpa
f. culpā s. autoritate .i. p̄tito f. eius penā eternā
z mutādo in tp̄ales

Quā deus indulget solus trito q̄z laxat
f. quācumq; p̄ p̄ctis debitā

Sic penā p̄rie d̄s hanc laxare p̄bat
f. quācumq; f. p̄ ea debitā f. de⁹

Nā culpa stāte penā dimittere nō vult
f. canonicū vtz in cl. Religiose, d̄ p̄uilegio
.i. p̄hibet

Quare ius vetat a culpa solui q̄z pena
f. i. bull⁹ ap̄lic⁹. i. q̄

Ergo dū fat̄. put indulgētia de⁹
f. intelligēdū. f. simpl⁹

A pena culpa nō credas soluere culpam

De Indulgentiis.

.f. indulgentiā sic datā

Ez p eam papa cōcedit vt ip̄e valebis

.f. in effectu v'l voto q̄ p̄trito d̄r delere culpā dispositiue. a d̄o aut effectu d̄elef eā remittēdo z sic remissio culpe referat ad cōtritōem z p̄fessionē viz qm̄ indulgentiā d̄r eē a culpa

Saltē cōtritus p̄us aut p̄fessus ab añ

s̄ v'l ab aliq̄b iuxta tenorē .f. ex̄cessibz z enormibz z ab oī/ bulle .f. p̄tutē sacri b̄ cēsurz iuxta tenorē bulle scz qñqz plus qñqz min⁹

A cunctis solui q̄ntū grauibz puta culpīs

.f. culpaz z cēsuraz

.f. sibi soli

Quas p̄sul iure pit̄ quas papa refuat

.f. p̄galē scz h̄ v'l in purgatorio solū

.f. papa .f. p̄ indulgentiā

.i. p̄ter sup̄dicta

Tpis hinc penam quā debes ip̄e relaxat

.f. indulgentiā a pena z a culpa

.i. remissio v'l indulgentiā

Hec dum p̄stat plenaria gr̄a fert̄

.f. bulle indulgentiā viz ista s̄ba cuz s̄bis posit̄ in p̄ncipio sequentis s̄sus

Quādo forma tenet. v̄e qui penitet om̄is

.f. volentē indulgentiā p̄mereri suffic̄ q̄ tal̄

sit in p̄posito p̄fitendi z nō oporteat eū antea eē p̄fessus. s̄ huic nō p̄sentit An̄tho. qz tutū nō est

Et sit cōfessus. satis ē hunc velle fateri

Item Danoz. in. c. omnis vtriusqz. de pe. z re. z Jo. an. in d. c. quod autē z in glosa in de. Unica de relli. z vene. sanc. et Carō. ibidē rangunt q̄ ille qui confessus fuit in pascha z post cecidit in mortale p̄ctm̄ si conteratur de eo z deliberet confite ri in quadragēsimā futura censetur confessus z contritus. et sic habebit indulgentiā. licet hec pia sit opinio tutius tñ ē confiteri cum viz sciant seculares s̄e p̄teri

.i. sine purgatorio s̄m b̄m̄ thō.

.f. indulgentiā z s̄ p̄ modū suffragiū

Quolat ille statim q̄ consequit̄ gn̄alē

.i. s̄m̄ b̄. thō.

.i. purgatoriuū .viz qz nec xp̄s post resur/ rectōes ex purgatorio libe/ ratur a ias

Nec eā papa limbū poterit vacuare

.f. gn̄alē indulgentiā l' plēariā. .i. meret. .f. v'l usqz sex⁹. .f. actu

Hanc testāte thoma deportat q̄sqz p̄fessus

S ij

De Indulgentiis

F

.f. gñalē indulgētiā .f. dñi q̄s baptisat
v'l plenariā

.f. visitata p aliquē
cā d' euorōis

Hanc fert baptisimus. iubileus. terraq; sc̄tā

**Nota modū cō/
fiteri necō sub
indulgentiis.**

.f. ad pmerēdas q̄scunq; indulgētiās

Sufficit oblita mortalia sola fateri

.f. pctā mortalia .i. occurrunt

Et si que cōstant alias de iure fatenda

.f. oia mortalia semel rite cōfessa vel
successiue p̄us cōfessa viz p pmerēdis indulgentiis

Hautq; necē foret gñaliter acta fateri

.f. in articulo mortis .f. indulgētiis pmerendis

Flamen dñi nec adest sup his laico fatearis

**Nota dñiaz int
Indulgētiā ple
nā. pleniorē. ple
nariā. ⁊ plenif
simam.**

.f. pcti .f. solā .i. indulgētiā

Mortalis penā laxat tibi grā plena

.f. indulgētiā .s. p indulgētiā .i. pn̄e

Plenior existit dum fit laxatio pene

.f. peccato .s. etiā

Que fuit iniūcta p mortali. veniali

.f. indulgētiā plenior .i. alio nōie

Ista solet dici plenaria nōie verso

Item istam plenariam indulgētiā ⁊ sequentē sc̄z plenissimam solus papa pferre h̄z

.i. h̄ .f. p̄ntiaz p pctis d' iure v'l als .i. pn̄iaz. vt̄s

**Plenissima indul
gentia.**

Est iniungendā sit iniūctam tibi penam

.i. solute .i. remissioyl' indulgētiā

Dum laxat papa plenissima grā fert

.f. p̄dicat̄ indulgētiā viz plene plenioris ⁊ plenissime

.f. in bullis

Quelibet istaz plenaria sepe vocat̄

.f. p̄dicte dñie indulgētiāz

Sed stricte sumptep bullas raro notant̄

.f. indulgētiis pmerēdis

**Idē p̄dicat̄ d' his q̄
sub tali spel' tali mō
cōfessionalia capi/
unt aut pcurant.**

Qui sup his peccat sperans nihil inde meret̄

.f. indulgētiā .f. ex bullarū tenore v'l con
ferentis int̄cōde

**Quatuor requi
runt vt indulgē
tie valeant.**

Ipa valet tñ quantū resonare videtur

.f. pape causa .i. rationabilis causa seu necitas ecc
clie militantis ⁊ discreta cā viz iusta ⁊ vtilis. ⁊ si aliqd' istoz
defuerit indulgētiā non erit efficax.

Si tñ autoritas assit. sanaq; causa

De Indulgentiis.

In saltem dante. si te mortale nec angit

f. papa f. suscipere indulgentias

f. indulgentia q̄cuq̄

f. indulgentia viz fm

f. suscipies in tenore bulle vlt̄ int̄

dulgentias t̄oem p̄ferentis

LXXV

Qui capis hanc dico. si das qd gra poscit

f. indulgentiaz

Ergo quis bulle studeat complere tenorem

f. faciendoy p indulgentiis pmeredis

f. indulgentia

Si partē fecit nec totū nulla valebit

¶ Sc̄m panoz. Non fraudatur indulgentiis qui faceret p̄ intentionē sibi inunctam quā posset facere vt pctm̄ suū requirit
¶ Nec fm̄ panoz. a doctoribus cōter tenetur. **¶** Si diceret alicui volenti p̄mereri indulgentias pro tot diebus quibus tenura retiaz deberes. debes dare tm̄ alias non habebis h̄ sufficit q̄ faciat fm̄ q̄ ei conuenit. **¶** Licet aliqua tp̄alia quandoq̄ dentur pro indulgentiis p̄merendis tm̄ hoc sine symonia fit. q̄ illa tp̄alia ad sp̄ūalia ordinant̄.

¶ Nota q̄ papa Indulgentiam dare non potest p̄ libitū sue voluntatis z p̄ p̄ua affectione. z necesse est q̄ aliquid fiat p̄ eis merendis.

s̄ h̄ alijs p̄ p̄cipatōem z restrictōem

f. autoritas

f. indulgentias

¶ Et soli pape p̄standi plena pt̄as

f. indulgentiis datis alijs

f. soli p̄ z p̄ncipalr

¶ Papa datis vti valet haut tm̄ has sibi ferre

f. viuis nec mortuis

f. p̄ se

s̄ indulgentias

¶ Non alijs quisq̄s q̄s p̄meruit dare posset

f. sp̄cialit̄ in bulla vlt̄ alias

¶ Ad dedit papa.

f. de iure s̄ indulgentias

¶ Nullus dat p̄sul plus quadraginta diez

f. sue dyocesis

f. i. meret

¶ Quas alibi dando propus nisi subdit̄ aufert

f. indulgentias f. ep̄i diuersaz dyocesiū s̄ vlt̄ altari alicui

¶ Has cur si plures dant ecclie sp̄ciali

f. q̄libet cuiuscūq̄ dyocesis p̄merēs illas indulgentias

f. indulgentiaz dies

¶ Singul̄ haut plures nisi q̄dragita reportat

¶ Hic notat q̄ p̄ntē p̄ferre indulgentias z q̄b̄ modis ep̄i.

¶ Itē p̄ mores pape Indulgentia data p̄ eū durat fm̄ Inno. i c. trāslatiōez d̄ offi. Lega.

De Indulgentiis.

F

.i. sue dyocesis z nō epi alteri⁹

.i. meret viz in
dulgentias

Presulis ac pprii tm̄ tunc subditus aufert

Trem legatus dñi pape in terminis sue legationis perpetue
as indulgentias facere potest. **T**res alij prelati inferiores si
ue seculares siue regulares vt Abbates z hmoi non possunt
dare indulgentias nisi ex speciali concessione vl privilegio vl p
scriptione z hmoi. **N**otandū q̄ duobus casibus p̄t Archi
epūs z epūs concedere indulgentias non suis subditis. **P**ri
mus est vbi Archiepūs concedit simplr p̄ totam suā puincia
licet nō sint eius subditi nisi in casibus a iure expressis Non va
lent tñ nisi exñtibz de puincia non aduenientibz qui tibi non
habent domicilium. **S**cōs casus est quando illi viz non sub
diti volentes eas accipe habent licentiā a pprio epō vel scōm
aliquos a pprio sacerdote parochiali. sed tutius est ab epō.
Sufficit etiam licentiam metropolitana v̄l sensus eius **E**t
fm̄ Bulgarum in spe. ex causa iusta ep̄s p̄t statuens in dyoce
si sua p̄cedere vt indulgentie sue p̄sint aduenientibz de aliena
dyocesi non tñ possit p̄cedere q̄ indulgentie ab alijs ep̄is i ei⁹
dyocesi p̄cesse valeant.

Sanctificans templū p̄sul solū dabit annū

.i. in puincia viz tota iua p̄ dyoceses suo z suffraganeoz

.i. indulgentias q̄s i
sua dyocesi dat p̄t

Prouinci ppria fert archieps̄ illas

.i. dyocesi s. ois n̄ archieps̄ s. indulgentias z

alibi soluz p̄ suis
subditis

Porro sua dyosi reliquos solū dare debet

.i. epi pprii

.i. sacdos e⁹ indulgentias cras

L Presulis assensu dyacon si amen q̄s p̄stat

.i. p̄cedi indulgentias

L p̄uid ob mortale suspēditur ista p̄tās

s. indulgentiaz s. de iure

L p̄az collatoz poterit nō esse sacerdos

s. indulgentiaz

Quadragesima dies q̄s indulgētia donat

s. q̄dragesima p̄nie .i. penitentijs

hic vel in pur
gatorio

Nota qd̄ intelli
git p̄ xl. dies in
dulgentiaz.

Signant quippe dies totidē laxare doloris

De Indulgentiis.

LXXVI

Sictares annos quibus ipse dolere teneris
.i. pnie xl dies .i. penitere .i. facdos .i. iusticia diuina .i. per canōes penitentiales

Quos ānos tarat sacer. aut dō. almave iura
.i. pnie xl dies .i. vbi n̄ ē mor^o nec tps z iō nec āni nec dies .i. purgatorij .i. p̄dcōs ānos pnie intelligendos .i. vire h^o tps

Hos annos celi nec limbi sed cape mūdi

Esicut in mundo. 40. dies pnie plus valent vni p̄ficiēti cū maior seruiore quā aliteri ita 40. dies indulgētie plus valēt illi q̄ cū maior caritate seu rei dāte q̄ntitate accedit.
.i. p̄perua idulgētia .i. daf .i. in q̄cunq; loco

Iugis vbi fert̄ hec indulgētia sacra
.i. ad talē locū vbi ē indulgētia p̄perua .i. talē idulgētia

Nota q̄ d̄z perpe tua idulgētia. & q̄ ad tps.

Huc quotiens vadis t̄tiens in eūdo mereris
.i. indulgētia alicubi .i. vadis .i. mereris

Ad tps lata. decies licet is. sel̄ aufers
.i. indulgētiā .i. alicui loco vbi sit idulgētie .i. aduentens .i. meret

Lantas vicin^o quantas fert̄ quisq; remot^o
.i. indulgētijs .i. quilibet

His sicut laicus valet vti religiosus
.i. religiosus .i. siue in dādo cum l̄centia sui superioris siue aliquid aliud sp̄nale faciendo

Religiosi p̄nt vti idulgētijs sic cur & laici.

Dum tñ id pagit qd̄ ab illo papa requirit
.i. oib; idulgētijs p̄m b. tho. .i. q̄ spectat ad religionē suam

Plus valet obseruās sua singula religiosus
.i. idulgētijs .i. i caritatez grā. .i. a p̄ca purgatorij liberando per modum suffragij

De indulgētia q̄ ad defunctos.

His quas papa dedit defunctos rite iuuab
.i. qz als n̄ poteris .i. i grā d̄fūctos p̄ idulgētiā

Sicanit hoc bulla. tñ illos soluere posses
.i. in grā .i. in grā .i. licet in mortali

Seu foret orando ieiunando celebrando
.i. p̄ defunctos .i. tā q̄ actor z suffragatorij grā exiis

Aut pegrinando v̄legenis cōtribuendo
.i. penale

Aut faciens sile si te mortale nec v̄get

De Indulgentiis.

Infrafragiis faciendis p̄ d̄ficiat s̄ q̄z in mortali legit p̄ d̄functis nihilomin⁹ ei⁹ efficacia p̄ malū ministz non ipedit sic nec efficacia alioz sacroz

His in p̄dictis demi debet sacra missa

Notandū q̄ papa non habet auctoritatem super mortuos p̄ se z directe z sic indulgentie non valent mortuis sed per modum suffragij bene valent sc̄dm cōem opinionem theologoz Alij aut̄ tenent q̄ quando indulgentia est a papa taliter data q̄ etiam p̄ mortuis posset fieri id quod imponitur. Et ita est fm̄ b. th̄o. Pe. z Aug⁹. de ancho. Et ad illud quod dñs dicit Mat̄. xvi. Quodcumqz ligaueris super terram. zc. Resp̄ō d̄nt referri ad papam existētem super terram. quia cum mortuus fuerit amplius ligare v̄l soluere non potest z sic p̄ modū indulgentie mortui in purgatorio per indulgentias pape a penis absolui possunt z mortuis valent fm̄ b. th̄o. z ceteros sup̄ dictos. Requiritur tamen si debent valere q̄ tam ille qui accipit q̄ ille p̄ quo accipitur sint in statu gratie. **E**tem aliquis posset pro aliquo viuente facere si papa hoc exprimit. z si ille q̄ pro alio meretur indulgentias illud facit quod ordinatum est. **N**ota q̄ in talibus indulgentiis p̄ defunctis aliquis dans p̄ liberatione vel relevatione defunctorum illud se q̄ quod cōmittitur non requirit q̄ p̄us p̄stare.

De cruce signis.

Si resonat bulla cruce signato fore dandas ^{f. indulgentias}
i. moris i. añ p̄stā v̄l añ q̄ exeat aut in via
f. indulgentias dicitas

Decedens añ p̄gressum rite meretur ^{i. excoīcatōis maioris}

Sub q̄ui p̄a p̄ hībent indulgentie p̄mulgari mō i debito.

In virtute q̄ui sic sub pena maledicti ^{f. religiosi d̄ p̄uilegio}
Ex demētinis m̄datur religiosis ^{f. q̄buscunqz}
f. dicitas z quascunqz alias indulgentias f. ip̄i religiosi
i. denunciant

Cetera s̄ Questu artis vide. f. illic tera Q.

Has indiscretas ne p̄m̄ar decipiētes ^{i. questuaz}

Non indulgentias questores alias dent ^{i. dyocesan⁹ ep̄s}

Quid sit Quadragena q̄ etiā p̄ indulgentiam remittit.

Quas nisi papa dedit v̄l p̄sul cōtulit illis ^{f. d̄ iure i. ille modus p̄ nitendi}
i. penitentiam agere

Quadrageinta dies dat q̄dragena dolere

De Indulgē. q̄ ad Carenā Quād. i Sep.

In q̄bus a tēplo pulsus .caput haut tegit ille
f. xl. diebꝫ f. sustinēs q̄dragenā
f. p̄stituit in p̄dicta p̄nia
i. in sc̄da feria

LXXVII

Ip̄e die lune nullas carnes comedebat
f. feria f. vno solo ferculo

Clemens p̄mus.

Quarta nēpe die vescendo cibo semel vno
f. cibū. f. sine lacticijs f. p̄medere d̄ iure. i. in sexta feria

Quē quadragesima mandat. feria q̄z sexta
f. q̄dragea talit̄ p̄c̄tēti

Cōspersi cinere panis tria frustra fauebat
f. xl. dies f. penitens

Annis post septē nec carnes hic comedebat
f. cepit bibēdo

Nec vinū sed aquā nec lectū balnea cepit
f. dormiēdo

In terza lapide v̄l in asserē iure quieuit
f. septē annis f. eucharistie

Istis expletis cōmunio post fuit illi
f. cūcta p̄dicta

Hec p̄ mortali quondā sic iure fiebant **C**notorio
f. penitere p̄ mortali

Quadraginta dies fac̄ ip̄a carena dolere
f. sup̄ v̄iz s̄ fieri i. tal̄ mod̄ penitēdi

Nota q̄d sit **Ca**
rena q̄ et̄ p̄ idul
gentia laxat.

Que q̄dragenā memorat iubet ip̄a carena
s̄ ip̄a carena

Atq̄ cibis p̄hibet vesci cōibus ip̄is
s̄ p̄hibet i. vitare

Sic hōim cūcta cōsortia rite cauere
f. fieri

Annis ⁊ septē ieiunia dura iubebat
s̄ septē annis f. eucharistie f. p̄c̄tenti

His sic cōpletis cōmunio redditur illi
i. s̄ strict̄. i. illo mō penitēdi f. p̄ vno mortali p̄c̄o

Uinctus septena septē dolet ille diebus
f. septē diebꝫ

De **Septena** **In**
nocenti p̄mus.

In cūctis illis ieiunia dura ferebat
f. p̄dictā f. sup̄dictā f. p̄farā

Istam septenā q̄dragenamq̄ carenam
f. remittit. f. sch̄iana catholica ⁊ ap̄lica ⁊ a tpe Inno. iij.

Laxat in ecclia nunc indulgētia sacra

De Infamia ciuili.

I

f. indulgentia s. in primitia ecclia z diu post
Quam tñ antiqui p̄res raro capiebant
f. qd mltro mel⁹ est

Qui magis in merito p̄rio gaudere studebāt
*Antho. de nile xp̄sse habem⁹ ex sacra sc̄ptura de indulgen-
tijs q̄uis ad h̄ inducat illud Apli. Si qd donauit vob̄ p̄pter
vos in p̄sona ch̄i Nec etiā aliqd̄ vr̄ de Idē Antho. d̄ Indul-
gentijs h̄i ex dictis antiquoz̄ doctoz̄ h̄i modernoz̄. Di tñ gre-
goriū imposuisse indulgentias septennes in stationibus rome.*

**Qualit̄ aliq̄s absolut⁹ p̄ indulgentias pape ab
oib̄s censur̄ in p̄fessione occurrit⁹ et tunc ab
soluit̄ a neglectis censuris queere sup̄ in l̄a A. in**

**Infames ip̄o iur
te qui sunt,**

f. ciuilit̄ s. 3. q. 7. §. porro int̄ fine de Absolutiōe.
Infames iure sunt mut⁹ surdus z omnis
i. illegitime erat⁹ viz p̄durōe

Impubes. fūus. furiosus. sic minor annis
i. decē z septē i. vltra vsurā accipiēs s^c etiā ciuilit̄ ifais b̄z

Septē cū deno. senus faciēs. 30 domita
i. vsuran⁹ s^c et⁹ ciuilit̄ infamis ē

Addit̄ vsura. capitali crimine victus
s^c ciuilit̄ infamis ē ip̄o iure i. sedauit l̄ fedat

Quosq̄ calūpnia publica iudicij maculauit
s^c infamis ē ciuilit̄ i. cū bestijs

Pro lucro pugnās cū bestiolis in arena
f. ciuilit̄ i. nō sacro z sacro

Oñes infames remouent̄ ab ordine cuncto
i. p̄ euidētā facti

Postq̄ cōuicti sunt facto iure ve saltem
f. ciuilit̄ dicit⁹ i. ab ois̄ ordis̄ suscepiōe

Infamis nullus dat̄ irreg. sed phibēt
i. nō sacro z sacro viz minorib̄ z maiorib̄

Ordine de cuncto. f. infami ciuilit̄
Nec sit ei dignitas. hic nec testificēt
s^c sit s^c nec sit

Band pcurator. accusator. neq̄ iudex
f. ciuilit̄ infamis s̄ dicit⁹ i. s̄ dicitos ciuiles act⁹

Postulat haut talis. paget nec femina dicta
i. q̄ cūq̄ q̄uis n̄ sit ifais̄ ciuilit̄ vr̄ d̄ s̄. pp̄ lex⁹ ip̄fectōes

Dicit̄ infamis quis facto seu puta iure
s^c ciuilit̄ i. aliq̄s

Infamē facto dic cuius opinio praua

**Nota q̄ phibent̄
Infamis⁹ ip̄so
iure.**

**De Infamia ci-
uili duplici,**

De Infamia
bonitas
Et cuius grand⁹ q̄
Dicitur infamem
De quid furto cō
Pugnat pluro
viz dicitur
Dicitur in metris p
Dicitur ip̄e fide
i. dicit
De cōuictur cū
Dicitur ep̄cola c
i. p̄uere
Dicitur genti
i. implet
Dicitur dicit
i. dicit
Tandem ling
Dicitur com
Dicitur cultū vel
i. vniuersitas
Dicitur cōtra aut
i. legimus c
Dicitur inter die
i. cōtra vlti vt
Dicitur sca collo
i. acculationes s̄
Ecclie cogent
Dicitur holone
Dicitur mercat
i. dicitur dicit
Dicitur locan
i. dicit
Dicitur pur vi

De Infamia ciuili & de Interdicto.

Est corā grauib^o q^o bonis de crimine quodaz **LXXVIII**
.i. honestis .i. vtuosis .i. aliq^o viz vt seq^t ime^o

Iure sed infamem dic quē ius dat fore talem

Vt qui d^o furto cōuincit aut in arena

lucrat p^o lucro cū bestiolis q^oz tale
.i. aliquid t^oe q^od sit filis isaie

vt p^oz in metris paulo sup^o recitatis
viz s^o. Addit vsura. zc.

Debilis ipse fide simplex d^oz phiberi
.i. xpian^o s^o exis

Ne cōuersetur cū gentili nisi firmus
.i. cōicet .i. infideli .i. in fide

Hic sit xpicola cuius cōmunio posset
.i. quere .i. magis

Vertere gentile plus q^oz subuere se se
.i. triplex s^o viz s^o viz

Est interdictū g^onale sil^o spēale
.i. singularis

Tandem singlaris est interdictio q^odam
s^o interdictū

Quem fert contra regnū. g^onale vocatur
.i. eccl^oasticū .i. ciuitatē aliquā

Aut p^o castrū vel collegiū v^ol in vr^obem
.i. vniuersitas ppli

V^ol sit cōitas aut puincia constet
.i. sequētes casus

Hos interdictos g^onalit^o accipe iure
.i. ciuitas villa v^ol cast^oz int^o dictū ē g^onalit^o .i. vniuersitas loci

Vr^obis seu collegiū. foret aut locus hic g^onalis
.i. eccl^oasticas s^o aliq^os dictoz .i. guidagū

Ecclie cogens psonas soluere guidag.
.i. eccl^oastica psona aliq^o spūal^o v^ol usq^o sex^o

Aut tholoneū p rebus quas neq^oz ducit

Causa mercandi sed p se rite fruendi
s^o g^onalit^o int^o dicto sunt int^o dicti oēs ex iure

I^onde locando domos v^ol ductas esse sinētes
.i. aliq^os .i. alienigena .i. exerceat

Quis put vsuras externus compleat ipas

Nemo fidel^o nisi firm^o in fide cōi care d^oz cū infide lib^o s^om b. t^og^o.

De Interdicto
Hic nota tripl^o interdictum

Hic nota^o quā do d^oz G^onale Interdictum esse.

Hic p^ont ponit^o casus q^oz d^o iure ponit^o int^odictus g^onal^o.

De Interdicto Generali.

I

Nota q̄ noīe ḡnālis interdicti nō solū intelligit̄ regnū v̄l
p̄uincia seu ciuitas. s̄ etiā **C**astrū v̄l villa. **E**xtra d̄ p̄. sig. **L**ū
p̄tib. **E**nā noīe vniuersitatis p̄li intelligit̄ interdictū ḡnāle.
z sic p̄z q̄n d̄z Interdictū ḡnāle. **N**ota q̄ interdicto loco sub
appellatōe **C**uitat̄ **C**astrū **V**ille. **C**ollegij z vniuersitat̄z p̄li
z h̄mōr̄ nō sunt interdicti. **C**ives illi⁹ ciuitatis seu h̄ōies illius
castrū v̄l v̄lle cū p̄dicit̄ loc⁹ ē interdict⁹ p̄t̄ delictū d̄nī v̄l ali⁹
cui⁹ p̄ticular̄z p̄sone. **U**n̄ z si nō in illo loco int̄dicto t̄n̄ alibi po
tēnt audire diuina nisi tales sint culpabiles z causam dederint
interdicto. **T**ales em̄ int̄dicti sunt vbiq̄z v̄z infra. **I**dē ē si in
interdictū sit latū p̄t̄ delictū p̄li v̄l cuius v̄l vniuersitat̄z ip̄i⁹ lo
ci. **D**e snia ex cō. c. si snia. li. vi. **J**o. **C**l. **C**irē **C**ives habitā
tes origo extra ciuitatē **S**uburbia l̄ z iugentia edificata. **I**n
terdicto p̄lo v̄l ciuib⁹ ciuitat̄z intelligunt̄ z ip̄i⁹ int̄dicti er̄z vbi
cunq̄z habitēt ex q̄ ponunt̄ cives v̄l vniuersitate interdicti.
Cirē q̄n interdicti p̄ls alicui⁹ ēre t̄n̄ singl̄ares p̄sone illius
p̄li cū sint int̄dicte nec in illa fra nec alibi poterunt ad diuina
nec eccl̄astica sacra admitti nisi in casibus a iure express̄. q̄ v̄z
parent in. c. Alma li. vi. sez d̄ q̄rtuor̄ fest̄z p̄ncipalib⁹ q̄ h̄ic pau
lo infra signant̄ p̄ p̄sus. **C**irē cū interdicti fra alicui⁹ d̄nī in
telligit̄ de illa q̄ est sua q̄ ad dominiū iurisdictionale. multo fo
rius si fra esset illi⁹ d̄nī p̄p̄ria simpl̄r z absolute. **C**irē **Q**n̄ in
terdicti cler⁹ alicui⁹ loci nō ex h̄ d̄z p̄ls illi⁹ loci interdictus qz
hec sunt diuersa z ecōuerso extra d̄ snia ex. c. si snia li. vi. **I**tez
Si interdicti p̄ls v̄l vniuersitas seu collegiū aut cōitas ali
cui⁹ loci nō p̄ hoc intelligit̄ loc⁹ interdict⁹ s̄m̄ **J**o. an. in. c. **S**i
snia eo. ti. li. vi. qz aliō ē Interdictū loci aliō vniuersitatis vel
Collegij de vsu. c. i. li. vi. **P**oterit̄ ḡ celebrari alta vocem̄ illo
loco v̄l p̄us t̄n̄ interdictis exclusis.

s̄ de iure int̄dicti sunt oēs int̄dicto ḡnāli

.i. z aliq̄ue

Dando repressalias in quēuis sicubi sacz

.i. repressalias

Huius siue bona ḡnāliter has q̄z latas

.i. ciuitates v̄l d̄nī t̄pales .i. alias int̄dicti sunt ip̄o iure
s̄ in ordine

Tendūt ad sacros. infra reuocent nisi m̄sem

.i. in hac p̄te sept̄a s̄ int̄dictū ḡnāle p̄ōit̄ ip̄o iure

Que ius rite docet si nō tenet official

.i. q̄n̄ sit

Quiscunq̄z loci. put̄ ē electio pape

.i. int̄dicta ē ḡnālit̄ ip̄o iure s̄ dans

Lib̄s oīs sed non roma cōsiliūq̄z fauorem

De Interdicto
Secundum auctoritatem
Romani cardinis
Donatice tenent
Auctoritate boetii
Liber de vniuersitate
De interdicto
De interdicto
Vniuersitas parochialis
Ecclesie sacre
Non minus ex
Singulari vniuersitate
De interdicto
Quoniam
Interdictum
Non est in
Bocve sacre
Auctoritate
Seu p̄ aduocatum

De Interdicto gñali & Speciali.

LXXIX

Seu dans auxiliū cedenti v'l mutilanti
.i. pcutenti
.i. occidētib; cardinalē
Romanū cardinalem. plectētibus aut; hunc
.i. ep̄m
f. aliq̄ it̄ deā ē

Pontificē temere p̄ziū cedens capiēs v'zbs
f. pcutere
f. v'zbs aliq̄ ep̄m. f. pcutsores

Aut iubet hoc fieri seu banniat hosq; tuendo
f. filij int̄ dicta ē
f. pcutientib;

U'zbs dans consiliū feriētibus hisq; fauozes
.i. p̄fatis oib; q̄ad int̄dictū gñale. i. irregularis
f. se
f. de iure

His interdictis miscens infamis hz

Est interdictū sp̄ale quidē puta qñ
.i. ecclia ciuitat; aut ville v'l castri
.i. interdictū

Unica parrochia. phibēt seu fil' oēs
s' interdicant
.i. i ciuitate aliq̄ .i. i vna tota puincia

Ecclie sacre. q̄ sunt hac v'zbe ve tra
.i. extra p̄fatas ecclias sp̄ales sic int̄ dictas
.i. in eodē loco extra p̄dcās ecclias

Nō minus ex tēplo possint illic celebrari
f. misse & alia diuina officia. f. p̄chianos

Singula diuina sil' audiri p̄ eosdem
f. vt p̄fer̄ de sp̄ali
.i. irregularis

Hoc interdicto celebrando loco daris irreg.

Nota Ecclia p̄pter delictū alicui' non debet interdici h' il;
lequit deliquit debet puniri nisi ille qui deliquit esset dñs loci.
q' tunc sua int̄ dicta terra deberet.
s' & ecclia aliq̄ int̄ deā ē ip̄o iud̄ ip̄op̄e tñ & sic d̄ seq̄ntib; casib;

Quum fuit enormis effusio sanguinis acta
.i. iniuriosa

In tēploq; fozent homicidia facta maligne
.i. irregularis. f. loco sacros' h' grauit' peccat
f. effusio e' sanguis

Non est infamis tali celebrans violato
Hoc ve sciens faciens
et; si semē non cadat in trā fm̄ pe. de
pal.
s' ex p̄posito

Aut hōis cōstat effusio seminis acta
.i. fornicatores f. in se v'l in alio

Seu p̄ adulteriū v'l luxuriā & domiam

Interdictū sp̄ale

Quo oēs Religi
osi excoicant nō
suātes int̄dictū
matricēs ecclie v'
de sup. §. Exēpti
v'l nō. x̄c. v'z de
Excoicationib;
pape.

Quis n̄ cadat i l'
rā fm̄ pe. d̄ pal.
Notādū q' i h' cāu &
i cāu im̄e' seq̄ntē v'
ez d̄ effusio seīs Et;
ē ita int̄ dicta q' ante
recōsiliatores n̄ dñt in
ca diuina officia cele
brari v'z in seq̄ntib;

De Interdicto Speciali.

I

Noscens siue suā quis in ecclia mulierem
.i. vxorem
f. omnis p̄dicta effusio sc̄
 minis etiam fm perz de pal. si semen non cadat in terram

Si pcurata studiose sit tñ illa

viz a versu **C**ū fuit enozmis. i. ecclia .i. inf dictū
 zc. vsqz huc

Casibus in fatis ita templū stat maculatum
f. officia f. p̄us .i. recōlutiato

Ut nec diuina fiant nisi consiliato

Saltem si dicta carnalia sint manifesta

s̄ tñ .i. irreglaris. f. loco sacratio vl' ecclia f. p̄ effusionem
 seminis p̄dictam

Nō est infamis tali celebrans maculato

s̄ celebrādo in dicto loco

Hoc ve sciens faciens

Ratio istius ē. scz quare non efficiat irreglaris celebrās in p̄
 fatis ecclis vl' ecclia. qz ecclia sanguine violata nō ē pprie in
 terdicta. s̄ sanguine violata. **S**ili mō dicendū ē suo mō de se
 quenti cāu. quia p̄ sequentem casum d̄z pprie semine polluta
 z non interdicta.

Hinc p̄onoz templū discordia claudit
.i. eccliam s̄ ip̄o iure
f. illic celebranda

Ressant diuina donec p̄cordia fiat

Sic templū symone p̄ questū dico sacratum
s̄ inf dictū ē. i. ecclia. i. a symonico
s̄ z ecclia inf dicta est f. ecclia

Si sine cōsensu sit p̄sulis illa sacrata

Aut sine reliquijs. seu vasto non habitato
f. deserto
f. immediate dicitis cū duobz viz qñ ecclia aliq̄ sanguine viola
 ta ē vl' semine polluta viz sup̄.

Casibus his cūctis nec es infamis celebrādo
f. fm Jo. Cal. .i. inf dic eccliaz viz p̄ aliquā cām sp̄calit̄ d̄ p̄
 dicitis .i. irreglaris

Ni p̄sul phibet qz tūc celebrans eris irreg.
.i. ecclia aliq̄ i casibz p̄dictis vel ali
 as existente inf dicta

Stans interdictū templū sp̄calit̄ inq̄s

Nota Irregula
 ritatē

Ex Anth.

Nota quō itelli
 git **Capl̄ Alma**
 in sexto tpe inf
 dicti.

De Interd
 In 4° propalio festis
 Si celebratis ibi
 Sed vult quoniam
 Dignitate vult
 Accoercto
 Deo singlar
 Interdicunt cui
 Aut sacra sūt om
 Officij fungit
 In Nomine sic
 de Irregulari
 Nec inter
 Omnis ecc
 Quondie voc
 Sed vultis da
 fubdomo^o pulla
 radala ē p̄prie
 Nec sub p̄m
 Ac interdic
 Dempro n
 Et pentec
 .i. sabb̄ corpus
 Accoerpus
 In obus a
 Campantē

De Interdicto spēali ⁊ singulari.

f. in 4° pncipalib; festis i iure admittis f. illd c. in sexto d in/
Edicto gñali

Nō celebrabis ibi diuina. put canit alma

f. debē itelligi

..i. i illo ca^o. d. Interdicto gñali i sexto

Sed vult qñ locus foret interdictus in alma

f. interdictū

Quō gñale dat. locus interdictus habet

Aceconuerso

..f. sic dca. i. singularis

Porro singularis est interdictio qñ

..i. alicui psonę singulari ..f. sacra aliq
sue clerico siue laico

Interdicunt cuiq; spēaliter vlla

Aut sacra sil omnia. vlt phibentur

..i. diuis ..s^e phibent

Officij fungi diuis certis vlt ab omni

Homine si constat interdictos. tē. quere infra

de Irregularitate. §. eodem

s^e subsequētia

Hec interdicto gñali iure teneto

..f. cuiuscūq;

Omni ecclij cuiusq; status reputandis

..i. celebratōes missar; ⁊ hore canoice

Quotidie voce fient diuina remissa

..i. nō p̄sara ..f. ad dīna

Sed valuis clausis campana non resonante

Et nihilomin⁹ pulsari p̄r ad p̄dicatōem ad salutatōes angelicā

z ad alia q̄ pp̄rie nō spectat ad diuina officia

Nec sub priuatis resonet cāpanula missis

..i. ex cōicat⁹ matore

Ac interdictis exclusis ⁊ maledictis

Dempto natali dñi cum paschate semp

..i. silr demit

..i. assumptio

Et penthecoste. sic sumptio vginis alme

..i. festū corpis ch̄i ..f. papa

Accorpus ch̄i martinus quintus adequat

In q̄bus aptis valuis diuina colunt

Campanis tactis celebrando vocibus altis

LXXX

Nota qd sic locū
esse interdictū et
gñale ⁊ euerfo

De singulari int
dicto.

De Interdicto ge
nerali.

De Interdicto Generali.

I

Tūc interdictis admissis p quibus extat
Non tñ hi pperent altari. publicus aut

f. inf dicti positi

.i. exco diat^o maiore

Non admittat sub diuinis maledictus

.i. in 4° pncipalibz festis tpe gñalis interdicti

His solū missas canis z solennit^o horas

s^o in p dicit^o pncipalibz festis tpe gñalis interdicti

Sic z aquā poteris bñdicere. spgere rursus

Panes z fructus cunctis bñdicere posses

Atqz paramēta sil abbatissa vl abbas

.i. festis p dicitis

Sicqz calix in eis altaria virgo sacran^t

s^o h sacralia

Nā sacramēta p^orie nō talia cōstant

f. p dicit^o pncipalibz
festis

Porro sepultura non cōcedet in istis

f. sepultura

Huius sentit^o Anth.
vbi tractat de exco di
catōe quā tpe inf di
cti sepeliētes jcurāt

Officiū q̄uis diuinum respicit ip̄a

.i. clericos q̄ nō sunt inf dicti

s^o tali mō vt infra fert^o

Non interdictos clericos sepelire valebis

.i. zenzelin^o viz iurista
iurista

Hec fert iohannes andree. zen. qz paulus

s^o d exco diatōe maiore f. iohes

.i. dicit p dicitis

viz ime^o sup

iurispitus

Acanthoninus. sed calderin^o obest his

f. festis p dicit^o viz nec in festo pasche tpe p̄fati interdi
cti generalis

Corpus in his xp̄i nisi decedens capit ip̄e

.i. assumptōis marie .i. inf dicti

Virginis assumptu put inf dictio constat

f. tpe gñalis inf dicti

Possunt z nuptie tunc solennit^o eē

f. tpe inf dicti z oi tpe. f. n̄tatis xp̄i pasche z penthecostes
f. nuptie

Sed reliquis festis tribus. he de iure vetant^o

f. in p̄fato festo z tri
bus alijs posito p̄tūc inf dictio

Cetera q̄ p̄hibet interdictum neqz fiant

De Interdicto Generali.

f. interdictū

f. in festis p̄dictis 4° po/
suo interdicto

LXXXI

Acquepmittit fieri ptunc. modo sient

Nota sup̄ cie tpe inf̄dicti In natiuitate ch̄ri In festo pasche. In festo penthecostes celebrari. p̄hibent q̄ in oī tpe his festis ab eccl̄ia nuptie inf̄dicunt h̄ n̄ in festo Assūptiōis marie.

Si positū fuerit interdictū spēale

f. in 4° p̄ncipalibz festis p̄dictis

f. illd̄ caplm̄ in sexto de
ḡn̄ali inf̄dicto

Non celebrare uales diuina put canit alma

f. debere intelligi

f. illo p̄dcō ca^o.

Sed uult q̄n locus foret interdict^o in alma

f. inf̄dictū

s^o z ecōuerso vtz s̄.

Lū ḡn̄ale dat locus interdictus habet

f. ad dina tpe
interdicti

f. nec̄itrane/
um nec̄etraneū

Ni foret exemptus. laicū pmittite nullum
seu dolo z fraude

Nec quoz culpa snia lata. p̄batur

Nec qui consiliū dedit auxiliumqz fauorem

Et licet exemptus talis foret. haut p̄perabit

f. exempt^o l̄ p̄uilegiat^o

.i. dina

Quilibet admissus put audiat ip̄a sacrata

f. loco

.i. familiares ad au/
diendū cum illo

Interdicto. tūc eius p̄mitte clientes

.i. alicui^o. .i. admittere .i. familiares suos

Sed nō collegij cuiusuis sume clientes

.i. nisi fuerint p̄uilegiari

f. clerics alicui^o collegij

Nā nisi p̄uata sit eis lex pellis eosdem

Clericus externus sit om̄is religiosus

f. religiosoz

Aut sint cōuersi. cōuerse sexus vterqz

f. alicubi

Insunt diuinis interdicto mō tento

s̄ siue dolo z fraude

Vi causam dederint. interdicti ve. p̄bentur

Doc foret auxilio seu cōsilioqz fauore

Nota q̄nō cele/
bzari n̄ d̄nt dina tpe
sp̄eal' Inf̄dicti. vtz
in 4° p̄ncipalibz fes/
tis sic fieri p̄t tpe ge/
neral' Interdicti.

Nota q̄n loc^o est
Inf̄dict^o z econ/
uerso puta ḡn̄a/
le interdictum.
Nota q̄ p̄nt int/
esse diuinis tpe i/
terdicti loci.

De Interdicto Generali.

Hic notat quō
et quā interdicti ali
bi pnt audire di
uina.

Intellectū istoz vsu
um require plenius
sup in glosa.

In seqntibz no
tat q facta aut
factalia mistra
ri dnt tpe gnat
interdicti.

Nota q noie Cleri fm Ancho. intelligunt p moti ad oz
dines z oēs Religiosi vtriusqz sexus. etiā Conuersi z cōuerse
qui ita sunt ad eccliam trāslati q de p̄lo ppue dici nō pnt. 12.
q. i. Duo sunt. 3o. Cal.

Causam q dederit. alibi diuina nec audit
s. alibi diuina audit s. aliq

Nemoqz. dū p̄ls foret interdictus in vrbe
s. nec alibi diuina audient s. int̄ dictū

Aut ob delictū populi dū sciuerō latum
s. delictū .i. p̄t delictū vniuersitatē ipsius loci

Vl p̄ter ciuitū. cōis ve loci sit
s. ecclia aliq

Dum violata fuit. aut cleri culpa poposcit
.i. diuina

Tūc alibi diuina plebs audit vl sepelī
.i. int̄ dicti

Crisma die cene tu p̄fice tpe tali
s. et def aut fiet tpe int̄ dicti

Baptismus. cathecism. cōfirmatio queuis
.i. p̄ adules .i. quodlibz p̄dictū tpe
interdicti

Nec dū p̄ iuvene sed adultis vti apte
.i. placet

Sanus z infirmus quā libet ip̄e fatef
.i. nisi excōicac? maiore fuerit s. solū .i. mortis articulo
qz tunc excludit a p̄cipati
one oim sacramentoz

Ni maledictus erit qz tunc in morte fatef
.i. irregularis .i. sacerdos s. de loco int̄ dū
Cetero ex̄ntē excōicacū maiore

Extat z infamis soluēs solenniter illum
s. tpe interdicti .i. eucharistia s. ext̄ma viz dat̄ infirmo

Tūc decedenti xp̄s dat̄ vnctio nulla

Est z decedens intrans mare. bella ve campi
s. qz

Vel foret obsessus. porro ml̄ier p̄ partum
.i. piculū

Nō vt decedens reputatur ni piculum sit
.i. tpe int̄ dicti

Tūc campanella pulsatur lumine iuncto

De Interdicto Generali.

Acalijs solitis his ch̄s dum baiulat
f. aduictz. f. decedentibz
f. loco int̄ dicto

Vinctio nec deſ illic extrema manenti
.i. q̄ nō est int̄ dicto f. alicui etz nec exempto deſ

Nō interdicto clero. v̄ religioſo
s̄ tpe int̄ dicti .i. ſac̄ dos f. iungia cū ſolēnitatē

Fient cōiugia ſed flamē nō b̄ndicet
s̄ tpe int̄ dicti f. poſt p̄tū

Clam b̄ndicis aquā nō purifices mulierem

Intret ſed templū p ſe d̄n̄m b̄ndicens
f. q̄ ſcunqz f. loco int̄ dicto s̄ ſaltem

Nō capies ordines illic qui laicus ſis
f. loco int̄ dicti

Clericus hos capiet. interdictus niſi conſtet
f. loci s̄ cū aq̄ b̄ndicta

Aſt interdicti ſpergēs laicū nec es irreg.

Nec talē ſpargas interdictū neqz clez
s̄ ex̄te f. aliq̄ s̄ int̄ dicta

Nunc int̄ dicta terra ḡnaliſ atqz
.i. vniuerſitate. .i. t̄nc f. in ecclia v̄ cimiterio l̄i ſacro loco

Vniuer. hinc laicis tumutilatio ſacra negat
f. laic⁹ loci .i. cimiterijs l̄ locis
interdicti

Quā bonus hic ſciſ ſacris t̄n̄ hant ſepeliſ
f. p̄ p̄uilegiū aut al̄s f. tpe int̄ dicti

Qum datur audire cuiqz diuino ſub illo
f. in dictis p̄uilegijs

Sed ſacramēta q̄ ſumat mētio non fit
.i. tal̄

Vn̄ loco ſacro tuncis poterit ſepeliri
.i. cōmendatōis

Officiū faciens cōmendādī tumulato
.i. abſoluē a pena

Vt mos expoſcit hoc nā quaſi ſoluere paret

Cunctis ſermo dei fiet ſub tpe tali
.i. ſueto

Ad quē campana pulſetur more ſtatuto
P. iij

Eccliaſtica ſepul
tura p̄hibet tpe
Interdicti **S**ilē
t circa clericos p̄
hibet ſolemnitas
cetera patent.

De Interdicto Generali.

I

Non interdictos clericos sepelire valebis
.i. clericos q̄ nō sunt interdicti s̄ in sacris locis
.i. nulla solēnitas .i. nec cāpane pulsari d̄n̄r v̄z ad
diuina officia v̄l p̄ funere

Nulla tñ solēnia fient. tympana nulla

f. clerico interdicto defuncto

Huic tñ officium tñc funeris haud phibetur

.i. diuinis .i. notorios

Nota quō interdicti vitari dñt̄i diuinis officijs.

Officijs diuinis interdictos fugenotos

.i. ingressu ecclesie. i. exclusus et suspensus

Nō si cōtemnis a tēplo clausus haberis

f. interdicti

Interdictū releuari n̄ p̄t p̄ Appel-
latōem.

Non hāc censurā. de iure potes releuare

f. p̄fatā sniam

Post appellando. sed caucius anticipando

s̄ in ecclesia .i. notorius

De p̄is p̄cipā-
tū cū interdictis.
et de vitatōe eorū
in diuinis.

Qui diuina legit interdictis manifestis

.i. ingressu ecclesie suspensus h̄ ip̄o iure

Dico scienter eis a templo mox inhibetur

f. snia lata f. post suspēstōnē ab ingressu ecclesie

Si fuit abs hōie. sed post si misceat ip̄e

.i. irregularis

Sic se diuinis infamis iure tenetur

f. clericus aut in sacris constitutus f. officia v̄l sacra ecclesia
stica phibita

Qui celebrat v̄l participat diuina scienter

.i. notorius .i. excoicatus maiore

Iste p̄cip̄s lo-
quit̄ d̄ pena q̄ ex-
cedit se ad interdi-
ctos de iure et ab
hōie et ad noto-
rios excoicatos

Cū manifestis interdictis seu maledictis

.i. tal' .i. ecclesie

Mox is ab ingressu tēpli suspensus h̄

f. vt p̄fer̄ f. s̄dicta .i. ecclesie

[Sic interdicta quibus est ingressio templi

s̄ tales q̄ sic fuerūt suspēsi ab ingressu ecclesie. i. irregularitas

Sic se post miscent diuinis hinc d̄at̄ irreg.

f. inflicta .i. a iudice f. interdictio v̄l suspensio

Sive sit abs hōie v̄l iure vetatio talis

.i. nihilominus f. suspensus ab ingressu ecclesie

Attamē expletis diuinis talis eundo

s̄ ecclesia laudiat p̄bū d̄i. i. irregularis

Sacrū p̄ templū v̄l vt oret non erit irreg.

De Interdicto Generali.

Extra tunc templū diuinis si potiaris
.i. qñ suspēsus es ab ingressu ecclie .i. remisceas
.i. irreglaris

LXXXIii

Vt sub tentorio siue domo nec es irreg.

.i. quicūq;

.i. p. euidentia fa-
cti aut alias rite

Clericus hant suans interdictū sibi p̄stans
.i. interdictū .i. irreglaris

Quāuis denunciātū non sit dat̄ irreg.

.i. in ecclia interdicta v̄l in alio sacro loco q̄ sit interdictus
.i. irreglaris

In seq̄ntib⁹ no-
rat̄ pena Clerico-
rū n̄ suātū int̄-
dictū eis p̄stas

Ast interdicto celebrādo loco dat̄ irreg.

.i. interdictū tale latū

Sue sit abs hōie v̄l iure scient̄ agendo

s̄ z iō irreglaris sit vt sequit̄

Clericus hoc violat interdictū sibi cunctus
.i. cuiuscūq; .i. postq̄ .i. ranq̄ .i. suo .i. tpe if dictū

Ordinis vt quid agit vt in officio p̄rio tunc

.i. solēnitatis .i. in missis aut horis canonicis

Aut quid solēne missis horis pagendo

.i. ad salutarōez āgelicā .ad p̄dicatōez iuxta morē z ad p̄silia

Lætera pulsent̄ demptis horis q̄z missis

s̄ demp̄s

.i. ecclie .i. requirūt

Aut q̄ pulsanda septem sacramina poscunt

Clericus interdictus mēsam dñi b̄ndicit

.i. interdict⁹ clere⁹

Non est infamis . nec erit cantans ve legend⁹

.i. nō interdictus

In reliquis horas in templo sed ḡue peccat

.i. interdictū

s̄ nec fit

Si laicus violat nec fit suspēsus z irreg.

Ordine nanq; caret laicus nec cleric⁹ extat

.i. violādo interdictū .i. ḡuit

Sed ḡuit peccat . affligendus q̄z iure

.i. ab

.i. ab hōie v̄l a iure

Dum quis z abs aliquo nūc interdictū actu

.i. acc⁹

.i. p̄cernit

Qui puta diuina cernit . suspensus h̄z

.i. actu

.i. nēcio .i. actu

Abs alio cuncto q̄ claudif̄ aptus in illo

Laic⁹ violādo i-
terdictū si incurrit ire-
glaricatem nec su-
spēsiōe sic clericus.

Interdict⁹ ab aliq̄
actu est interdictū
ab alio actu q̄ in-
cludif̄ in illo.

De Interdicto Generali.

I

Aut sine quo talis actus pagi nequit apte ^{.i. p[ro]fici}

Unde sacerdotes interdicti nequeunt hoc ^{.i. o[mn]ib[us]}

Post exercere p[ro]p[ri]e q[ui]d competit illis ^{f. ex p[re]sac[er]dotali officij}

f. sacerdotes q[ui] p[ro]ficiunt corp[or]i ch[ri]sti sine missa officio s[ed] irregulares ^{.i. irregulares}

Sacerdos p[ro]ficiens corp[or]i xpi s[an]c[t]i missa irregularis e[st] Q[ui]n[on] aliq[ui] loco i[m]ponit cessatio generalis a divinis h[ab]et effectum Interdicti s[an]c[t]i Ont[is]o.

Hi p[ro]secrantes sunt infames sine missa ^{.i. divinis}

Ad divinis posita cessatio dum g[en]eralis ^{.i. in aliq[ui] loco s[ed] salt[em] s[ed] ponere}

Sicubi p[ro]stiterit p[er] eum qui iure valebat ^{s[ed] p[ro]dicta cessatio in effectu}

Dicit esse velut interdictum g[en]erale ^{.i. irregularis}

Et dat infamis illic qui tunc celebravit

Notandum q[ui]n imponit in aliqua eccl[esi]a Cessatio a divinis feruata forma c. Inrefragabili de offi. or. si q[ui]s. ibi celebras non est irregularis. q[ui] talis cessatio non est v[er]a s[ed] i[n]f[er]m[is]a i[n]f[er]m[is]a dicit. S[ed] cessatio g[en]eralis h[ab]et effectum i[n]f[er]m[is]a dicit v[er]y in dicit s[ed] p[ro]hib[et].

f. ab his q[ui] p[ro]m[itt]unt ad episcopale officium p[ro]p[ri]e ^{.i. irregularis}

Presul suspensus aut interdictus in illis ^{f. ex officio p[ro]p[ri]e s[ed] se}

Que faciet flamen si miscet non erit irreg. ^{s[ed] vic[ar]i}

Sic est ec[on]tra p[re]sul suspensus ab illis ^{.i. q[ui] p[ro]p[ri]e expectat ad sacerdotale officium .f. q[ui] p[ro]p[ri]e p[ro]cer[n]it ep[iscop]ale officium}

Que faciet flamen si p[re]sulis offerat actum ^{s[ed] ex h[ab]itu .i. irregularis}

Non erit infamis.

Quattuor s[un]t ob[er]vanda t[em]p[or]e i[n]f[er]m[is]a dicit n[on] o[mn]i[n]o. et q[ui]s q[ui]s cleric[us] n[on] ob[er]vans irregularis efficit.

Quattuor ob[er]ves interdicto feriente ^{f. subseq[ue]ntia .f.posito alicubi}

ad p[re]dicat[i]o[n]em. ad salutatio[n]em angelicam. et ad alia s[im]ilia q[ui] p[ro]p[ri]e n[on] spectat ad divina pulsari p[ro] t[em]p[or]e i[n]f[er]m[is]a dicit ^{s[ed] p[ri]mo .f. tanuis f. ad divina salt[em]. f.}

Submissa voce. valuis clausis. neq[ue] tactis ^{.i. exco[m]m[un]icatis maiore .f. exclusis}

Capanis. interdictis. anathemaq[ue] motis

De Interdicto Generali.

Flent diuina celebrando siue legendo.

.i. q̄s̄ .i. irreglaris .i. 4^{or} p̄dictoz

Alericus infamis fit dum q̄d p̄terit horum

Hec interdicta loca tres ve duo pagrātes

Nō dicant p̄ter horas sed quisq; seorsum

.i. bull' ap̄tlicis

Pro manifestādis cartis v̄l in adueniente

viz legato cardinali. zc.

Prelato ve pari pulsari non p̄hibetur

Non campanellas p̄ diuinis celebrandis

.i. p̄cutiāt s̄m Anthoni^m

Pullent. sed tabulam p̄tingant religiosi

.i. ordinib; hec b. tho. s^o p̄stituris

In sacris nunq; licuit cōnubere grecis

.i. ordinati greci .i. an̄ susceptū sacz ordinē

Sed sacris retinent p̄us hec cōnubia facta

.i. ex statuto ecclie. scz quilibet xp̄ianus vbiq; terrarum in sa-
cris cōstitutus. quia tempe gregoriū pape z antea in consilijs
ecclie celibatū voluntarie susceperunt quem quidem celibatus

Alixus p̄mus sacerdotib; indixit qui fuit post ch̄m cc. annis

.i. subdyacon^o dyacon^o z sacerdos

Lastus erit reliquus sacer oīs iure modern^o

.i. ex cōdicatōez maiorē .i. suspensionē .i. ferri

Dicanathema sil' suspēsū iure referri

.i. singlares

Cōtra p̄sonas speciales hoc tibi dempto

.i. snia ex cōdicatōis maioris

.i. 5 clericos

Cōtra laicos anathema dat' q̄s clericos

.i. clericos

Sed contra clericos suspensio sola refertur

.i. h^o s^o fert s^o v̄l trā .i. eccliaſtici

Ast interdictū contra loca. collegiū ve

.i. contra cōmunitatem v̄l vniuersitatem

.i. int' dictū

Aut in cōe fertur. sed tale p̄inde

Quā raro fertur hōiem contra sp̄calem

LXXXiiii

Nota q̄ Guilh.
de oppositum.

Interdictū singla-
re q̄ ad grecos.

Nota dñaz int'
Ex cōdicatōez Su-
spensionē z In-
terdictum.

De Interdicto Et quis ferre p̄r.

Ite nota quod quis p̄r ferre d̄ iure in interdictionem.

Omnis p̄latus retinens iurisdic̄tionem
.i. eccl̄iasticā .i. h̄is .i. iurisdic̄tionem .i. ordinariā s̄ etiā

Saltē formalē. sic quilibet hanc retinendo
.i. viz .i. q̄libet horū s̄ d̄ iure. s̄. p̄ tpe

Ut delegatam valet interdicerē terzā
s̄ int̄ dic̄terz̄ hoīez p̄tumacē s̄ viz int̄ dic̄ viz elec̄ etiā .i. p̄firmat̄

Eccliam quoq; sic p̄sunt nondū q̄ sacrat̄us
s̄. ep̄iscopali s̄. int̄ dictū s̄. ip̄i cathedra eccl̄ie

Sede vacante quidē valet istud ferre capitū
s̄. capitū. i. eccliam s̄. int̄ dicto

Ac de more valet templū supponere tali
.i. ex cōdicari matorē

Haud interdicti suspendi nec maledici
.i. de legato a latere z a nullo alio legato. i. p̄ dicatoz ordinis

Nisi de latere fr̄es possunt iacobite
.i. in lris alioz legatoz .i. de ordine p̄ dicatoz

Nicart̄is horū sp̄ialis mentio fiat
viz ex cōdicario int̄ dictū z susp̄sio .i. ip̄o facto

Omniaq; censura censebit̄ irrita iure
.i. p̄uilegia .i. ordinis p̄ dicatoz

Quam cōtra bullas frat̄z cognouero latam
s̄. p̄lato .i. legatiū de latere qz ille possit

Aquocunq; foret excipere de latere
.i. ip̄o facto irrita z ianis ē. s̄. ordinis p̄ dicatoz

Quod est z cassanda si frat̄z sit rōne
s̄. q̄cūq; cōsura eccl̄iastica .i. secularē

Talis plata cōtra quemcunq; forensē
s̄. alicui fr̄e vbi fr̄es morant̄. i. ex cōdicar̄

Papa loci cunctos hōies q̄ maledicit
s̄. vbi fr̄es morant̄ .i. q̄cūq; etiā p̄curatores z opar̄i

Aut interdicit terzā. famuli tamen illic
s̄. ordinis p̄ dicatoz viz insistent̄o

Obssequijs frat̄z tunc continue remanentes
.i. p̄sonalit̄

Persona p̄pria immunes p̄sus habētur
.i. fientes

Nicausam dederint interdicti memorati

Fr̄es p̄dicatores n̄ p̄nt excōdicari i terdicti nec suspēdi ab aliq̄ legato nisi d̄ latere misso.

Nota d̄ q̄ aliq̄s deliq̄ns i loco exempto s̄m opioez plurim̄ doctoz nō ligat̄ statuto ep̄i. qz locus exempt̄ z loc̄ extra dyocēsim eq̄parant̄

De Interdictio quattuor ord. medicatiu

f. a sede aplice

f. Fuentes

Aut interdici spēaliter accidat illos

f. p̄dicto p̄uilegio f. p̄uilegiū

f. p̄dicatoibz vtz in s̄i
ne isti libri postum

LXXXV

Quic par et reliquū dat fribus his mare magnū

f. p̄uilegijs p̄dictis et alijs et nos eoz p̄uileg.

[Omibus vt nri gaudēt fratresqz minores

f. q̄rtus .i. carmelitis .i. augustinis .i. singla p̄uilegia

[Sixtus carmelis augustinisqz dat illa

[Notandū q̄ exemptus notozie et tam diu toleratus p̄uilegio exemptionis vt sunt 4^{or} ordines mendicantes si talis citatus fuerit ab ordinario non tenetur cōparere nec valet snia super p̄ncipali. quia est a non suo iudice neqz tanqz contra cōtumacem. Si autē est exemptus non ita notozie tenetur compere et allegare p̄uilegium et ostendere ordinario in loco p̄gruo et securus infra terminū p̄petentem vtz in .c. cum p̄sone. li. vi.

[Item 4^{or} mendicantes et multi alij sunt exempti tam rōne locorum q̄ p̄sone qui etiam rōne delicti aut contractus aut rei vbi cūqz listat nullo modo conueniri possunt. **[**Item Exemptus dicitur qui non subest iurisdictioni ordinarij. Sol^o ergo papa vel legatus de latere cognoscere potest de causis contra exemptum vt notatur in .c. q̄ translatōem de offi. le.

[Exemptio duobus modis datur. Uno modo ratione loci puta monasterij. ecclesie et hmoi. et in istis habet locum. c. i. d̄ p̄uileg. li. vi. q̄ ratione delicti commissi extra locum exemptum vlt̄ ratione contractus alibi in ita. vel ratione rei alibi site possunt coram ordinario conueniri et ab eo puniri. Et exempta ecclesia vlt̄ monasterio exempto intelligūtur etiam exempti ipius monachi. clerici etiam conuersi p̄petuoqz oblati. Etiam exempto monasterio eximitur ipius cimiterium et domus et theatrū cū ortis et arcis que sunt iuxta ecclesiam. Idem dicitur d̄ dormitorio et domibus clericorum que sunt iuxta ecclesiam cum eoz ortis. Sc̄do mō d̄ exemptio ratione persone et non loci vt in p̄uilegio concessio capellanis et familiaribus pape. et tales etiam ratione delicti puniri non possunt ab ordinarijs. Ex quibus omnibus concluditur q̄ exemptus ratione alicuius loci vlt̄ rei non censetur exemptus ratione alterius rei vlt̄ loci. **[**Aduertē dum etiam q̄ si canonici alicuius ecclesie eximantur ipi soli sunt exempti. non autē ecclesia vel alij eius clerici. Si autē clerici tunc etiam sunt exempti canonici. non autem ecclesia nisi aliud exprimat.

[Ex p̄uilegio Sixti quarti in mari suo maḡ.

[Et ne p̄teritu constitutiōis Innocentiū quarti p̄decessoris nostri qui in capit. Volētes locorum dyocesanū et alij ordinarij

Q i

De Infectō & alijs cēsuris q̄ ad q̄tuor mēd.

Iz alij quicunq; in psonas & loca fratꝝ contra eiusdēz Gregorij p̄decessoris nostri ordinatōem sez quicunq; iurisdicōez & superioritatē vendicare p̄sumāt. **D**istrictius inhibemus ne quispiam absq; dicte sedis cōmissione sp̄cālī & auctoritate in psoas et loca dicte ordinis fratrum p̄dicatoꝝ vrpote p̄orsus aliquā ex cōmunicacionis suspensionis & interdici sentēcias generalit̄ aut specialiter quōlibet p̄mulgare. **A**ut in psonas domos & loca h̄mōi aliquam p̄minentīā superioritatem & iurisdicōez quōlibet exercere p̄sumant. **E**tiam ratione contractus vel delicti seu rei de qua ageretur vbi cunq; in eatur contractus seu committat delictum & res ip̄a cōsistat. **D**ecernimus quoq; ex nūc quasi/ber ex cōmunicacionis suspensionis & interdici sentēcias & q̄cunq; p̄cessus. quales penas sentēcias generales velspecialles continentes. quos vel quas p̄mulgari & haberi & omnia que cōtra fratres domos & loca dicte ordinis quōlibet feri cōtigerit & eozum exemptione vrpote notorie non aliter alligata nullius roboris vel momenti & put infect̄ haberi debet. **H**ec ex mari magno Sixti quarti. quod ab eo datū est Rome ap̄d sanctum Petrum Anno dñi. M. cccc. lxxiij. pridie kal. sep̄tēbris pontificatus sui anno quarto. **E** Morandū q̄ idem Sixt⁹ quartus ordini minorū. ordini Augustini seu heremitarū. & ordini Carmelitaz. & fuozum beate marie viz illis tribu ordi/nibus mendicantib; oēs & singulas gratias & concessiones. **I**ndulgentias & peccatoꝝ remissiones. **I**mmunitates. exem/ptiones. facultates. p̄uilegia & indulta sp̄cālia & temporalia. dedit que ordini p̄dicatoꝝum p̄ singula concessit. **E**t h̄c bul/lam dedit Anno pontificatus sui. viij. **C**etera ordini p̄dicatoꝝum concessa vide in fine. **I**n mari magno. plurium summoyrum pontificū signant Sixti quarti sup̄ dicti.

**Si notat q̄s d̄z
Intestatus & q̄
modis,**

Est ^{f. dicend⁹} intestatus testamentū sibi nullum ^{f. testamētū .i. iuxta iura}
Condens. seu faciens illud sed nō sibi iure ^{f. testamentū s' sibi}
Aut faciens iure sed post ruptum qz natus ^{s' fuit f. p̄dictoris testa/menti}
Filius existat. v̄l non ruptum sed z heres ^{f. testamenti p̄dictoris}

**De Inuentoz q̄
vncūq; restituti/
one,**

Noluit hereditatem testantis adire ^{f. p̄ aliquem viz ager. nem⁹ & sile f. v̄liber v̄l aliqd v̄tensilium}
Inuentū quicqd̄ immobile. mobile v̄l sit

De Intestato et Inuentorum restitutione.

f. aliquem cui p̄tinebat p̄dictum immo-
bile vel mobile

LXXXVI

Est inuentoris si constat h̄re relictum

.i. thesaurum
.i. aliq̄s

Sed si fortuitu reperit fodiendo thesim q̄s

f. p̄ legē imp̄iale v̄l ciuile f. imp̄ator f. sic dicit̄

Accessit diuus augustus rex adrianus

.i. si dicit̄ thesaur̄ reperit fortuitu fodiendo
f. thesaur̄

**De thesauro for-
tuitu inuento**
L. d. Thesaur̄ l. x.
§. Thesaurus

Si sit agro p̄prio totū fodiens retinebit

s̄ fodiens retinebit f. thesaur̄. f. agro v̄l loco

Sed mediā p̄tēsi reperit hūc alieno

f. p̄tē thesauri f. vbi reperit̄ fortuitu thesaurus

Ac reliquā verus possessor iure resuat

s̄ possessor p̄dicti thesauri v̄z vbi reperit̄ ē p̄ aliū f. possessor

Aut for̄et augustus. for̄et v̄zbs. v̄l fiscus h̄cēt

f. cū p̄posito v̄l studiose s̄ agro l̄ loco. f. p̄ leges d̄icti imp̄a-
tor̄s approbatā

Dans opam fodiens alieno cūtra tenebit

f. fodiens in alieno f. p̄tem f. fundi

Nō opam dādo mediā possessor habebit

.i. alienus p̄uati hoīs f̄
omniū hominum ea occu-
pantium

Sunt quedā quoz cōstat possessio nulla

.i. repta p̄ aliq̄ē f. repta p̄ aliq̄ē

Ut maris est gemina. p̄ciosi siue lapilli

s̄ aliq̄s .i. aliq̄ possessor ē d̄ iurē

Siue diu fossus sit thesaurus sine p̄de

s̄ aliq̄d inuētū sub t̄ra aut als cui possessor oīno nescit̄

Aut bis consilē q̄ sunt mox inuentis

f. de reb̄ q̄ amittunt̄ q̄z possessores sciri p̄nt aut
q̄ p̄ relicto nō sunt habite f. p̄ p̄conē aut alio diligēt

Porro de reliquis inuentis sacrecitari

.i. possessore v̄z v̄t ei p̄silio res inuen-
ta p̄ salute eoz q̄ amiserūt i vsuz paup̄m l̄ iuxta intentioez ep̄i
tribuat̄

Si repire nequis p̄dē. cōfessor aditur

De Ira quere. f. de pctō ire in littera. p.

.i. irregularitatis

Infames casus subscriptos collige iure

Q. ij

**De thesauro cuz
p̄posito fosso**

**De Inuent̄s q̄ de
iure cōi sunt in-
uentoris.**

De reliq̄s inuentis

**Multiple icurri-
tur irregularitas iure
q̄ v̄z aliq̄s p̄hibet
ab ord̄is susceptioez
executioez r̄ct̄is q̄ pal-
tent infra.**

De Irregularitate iudicij modis et casibus

I

s^o irregularis

viz vt iudex aut similis iuxta ordi-
nem iusticie occidens

Est homicida volēs iniustus sit q̄z iustus

.i. i. continent

.i. aliquē

.i. irregularis

**Notandū q̄ ex illi-
cira cā seipm castrās
viz zelo castitatē vel
sili cā irregularē sit.**

Viz cito pellēdo quē mortificās nec es irreg.

.i. fundēdi p̄ occasionē vl̄ mutilatōem

s^o irregularē

Sanguinis vt dictas vindictā q̄z scribis

.i. p̄senseris

.i. occisus l̄ mutlar^o

Aut libitū dederis vt quis sit sanguie plerūs

s^o vel

.i. alicui^o corp̄alis

Inde secuta tñ sit mors mutilatio membri

.i. irregularis

Redderis infamis

s^o p̄ dispensatōe talis ir-
regularitatis

Si tñ hant sequit̄ effectus. p̄sul aditur

.i. et quo mors vl̄ mut-

lario sequitur p̄ autoritatem. Sed qui interfunt ym dicte san-
guinis seu morti z non p̄stant auxilium vl̄ autoritatem etiaz si
appeterent illius mortem quem vident occidi z delectantur et
possent etiam sine sui periculo liberare si vellent q̄uis malefas-
ciant non tñ sunt irregulares. **Hec Antho.**

.i. vñ sit occasio mortē vl̄ mutilatōis

Clericus aut laicus factō x̄bo q̄ fauore

.i. qd̄ sit cā mortē vl̄ mutilatōis .i. p̄ iudicium

Del signo vl̄ cōsilio seu iudicio fit

**Notandū q̄ p̄ vuln^o infictū nō incurrit aliq̄s irregularitatē ni-
si sit ad mortē vl̄ ad mutilatōez directe vl̄ indirecte**

Intendēs hōis mortem vl̄ vt hic mutilet

.i. sic occisus vl̄ mutlar^o s^o vl̄ occisus

Hic ve iudeus erat vl̄ paganus mutilatus

s^o occidens vl̄ mutlar^o

.i. irregularis

.i. irregularis

**Quedā alia vide
ē. d̄ Bello z Ho-
micidio.**

Est hic infamis. haud solū mente fit vllus

s^o tu q̄cumq̄ .i. aliquē

.i. verberā dūs

Mandans quē cedi. phibendo ne mutilet

s^o nō

.i. p̄tingāt

.i. his irregularis

Aut occidat. tñ hec fiant. d̄aris irreg.

.i. ad disp̄sandū

Disp̄satio pape

In cunctis fatis papam de iure requiris

De Irregularitate i diuis casibus i mod.

Dicitur enozme crimen leue v^l mediocre **LXXXviij**
s^c esse s^c esse s^c esse

Ordine comissus. symon iugas homicidam
.i. suscipiendo .i. symonia omnia .i. iustu v^l iniustu
 .i. hereticum .i. crimina

Huic heresim socia q sunt enozmia dicta
.i. tria enozmia crimina dicta .i. ta a recepto e q ordinu executioe

Tollunt na bnificia puant ordine cunctos
s^c existant .i. ad ordinu aliquu

Sive palam v^l non tñ hi non pmoucantur
.i. in ordie .i. dicta tria enozmia .i. post pñiam factam
 .i. dequnt

Promotū remouent q̄uis doleant sup illis
.i. crimen .i. symoniae .i. bnificiu

Est aliud symon factus circa benefici
.i. bnificio eodē .i. cū tali symonico

Non dispensetur in eo cum symone tali
.i. supra

His cunctis fatis papam de iure requiris **Dispensatio pape**

Item p intellectu istoꝝ casuum irregularitatis nota aliq̄s
 regulas quarum **P**rima est q nec **J**udex aliquis vel mgr seu
 doctor in dubio debet aliquem iudicare irregularem. ar. 8. p.
 d. i. 8. penul. **S**ecunda regula. **I**n dubio quilibet debet se re/
 putare irregularem i ideo in foro anime maxime quando q̄s n̄
 est de hoc infamatus relinquendus est p̄sciētie sue. **T**ercia
 est q ad hoc vt quis incurat irregularem ex homicidio est
 necesse q interueniat v^l consiliū v^l p̄ceptū v^l factū v^l defensio v^l
 coopatio occidentis. **Q**uarta est. **P**ozter q causa homici/
 dij vt quis fiat irreglaris sit p̄inqua. secus est de remota cau/
 sa seu occasione. **N**on em̄ ex hoc q faber cultellum facit homi/
 cidā est. hoc em̄ fm **B**er. verum est de causa remota nisi aim
 nocendi habuerit aut minorem diligentia habuerit q̄ debet
 habere. v^l nō cogitauit q cogitare debebat. **Q**uinta regla
Infans occidens non est irregularis nisi sit doli capax. **S**imi/
 liter dicendū de furioso. **S**exta regla **E**rit solum in culpa
 leuissima homicidij non est irregularis adhibita debita dilige
 tia. zc. que patent infra.

Abrietas sit alea ludi. carnis et eius **Leuia crimina**
.i. lud^o aleaz

Quem phibent iura. nec ch̄i sumere corpus
.i. esus carnis v^l es^o dieb^o. i. dñi et aliq̄s n̄ affuit p̄fectā eucha/
 .i. p̄dic^o leuib^o crimib^o d̄ iurē s^c esse d̄ iure

His conforme. leue tu crimen dixeris apte

De Irregularitate eius dispensatōe.

Mediocria cri-
mina.

F

Sine palā v'l non hec sunt nec deiciūt te
s' in ordie aliq' s' tali leui crimioso s' monit' s' p effectum

Promotū. sed z ordo dat' si post resipiscas
viz ista enūerata singla crimina

Furtū mechia p'urus sacrilegusq'
s' ex'is aliq's

A p'lenus fraude falsum testem sup adde
s' crimina

His silem socia que sunt mediocria dicta
s' dicit' .i. manifestus

Facto v'l iure sup his notorius omīs

Redderis infamis p'sul tñ hanc remouebit
.i. irreglar'

L Singulus infamis facto v'l iure mouetur
s' eccl'astica

Ipi ne dignitas detur v'l sacer ordo
s' irreglaris est. s' suoz supioz. i. cleric' .i. maiorē ex'coicatoz

Quisquis cōsilio clerus retinēs anathema
s' post .i. sectare .i. eccl'asticum

Ipe foz q'rat secl' nec spūale
s' q'cunq' s' p te s' irreglar' es ipō iure

Ordine suscepto dū sis anathema scient
.i. ex'coicat' maiore s' ordine quecūq' v'ez aut

Sicin apostasia capiens hunc religiosus
.i. irreglaris s' ab executōe ordinū

Reditur infamis p'iter suspēsus habetur
s' alicui scient s' scient viz p baptisante v'l bap-
tatum respectu vni' p'sone

Irreglar' ē q' fa-
cit q' sequunt'

Qum bis ordo dat' seu baptismus repetat'
.i. suscipiat'

Ast vt vertatur fidei status ordo petatur
s' tā p'ferēs ordinē q' suscipiens

Aut vt p'stetur q' vterq' symon opetur
s' z singul' p'dict'

Sine sciens bis cōfirmatus traditur irreg.

Sine ratum tenuit illud postq' bñ sciuit
s' ip'dict' irreglaritatis .i. valde difficult' cū singul' dicit' dispē

Dispenset spes irrita p'sus habet (sar papa)

De Irregularitate et eius dispensatione.

Infamis iure tenetur. i. irregularis non propter culpam sed propter significacionem quam bigamus tollit per secundum matrimonium vel per equivalens. quia christus sancte sue ecclesie unicepionse dispensationis fuit quam conjugalis coniunctio representat et non fornicaria. Nec copula fornicaria cum multis mulieribus inducit irregularitatem.

.i. si modo et difficultate dispensabilis ad ordines

Sic bigamus cunctus infamis iure tenetur .i. purus secularis reputatur quod ad iudicia ecclesiastica et accipit ecclesiasticos carens ecclesiastica libertate

Atque fornicator seculi penitus reddetur in omni

Horandum quod irregularitas bigamie non tollit per baptismum sed irregularitas homicidii. quod bigamia causat ex matrimonio. si matrimonium non soluit per baptismum. Qui tamen ante baptismum habuit uxorem et mortua fuerit non punitur et qui post baptismum possit accipere aliam uxorem quod per baptismum tollit illa irregularitas ut dicitur etiam in glo. per me ad thimoteum 3° hec lra in dicto. c.

.i. in ordine s. per episcopum per ordinatores .i. irregularis est .i. diuina

Ordine quem nec habet si clericus alma ministrat

si irregularis est viz i. sacris s. et irregularis est .i. excoicatur maior est et constituitur et i. minoribus s. eodem opinioem irregularis est

Hinc interdictus. suspensus vel maledictus l. carando i. ecclesia vel officio non autem simpliciter diuina audiendo

Qui se diuinis si misceat aio scient

s. tu .i. notorius ex euidentia facti s. quantum es suspensus ipso iure **Sed** Hosti. de oppositum et alij doctores vtz infra.

Sed notus fornicator celebrans nec est irreg.

.i. iurisperiti

Et quidam firmant

l. irregularitatem incurrit ex aliquo censura ecclesiastica vel alio modo

Doc dic de maribus. omni dempta muliere

s. propter caritatem characteris ex infirmitate sexus .i. non est potest

Nulla capax mulier est ordinis haut erit irreg.

Qui se diuinis etc. .i. excoicatur maior est infideliter vel suspensus si aliquis illo celebrat l. fac aliquid attributum certo ordini ecclesiastico et minor pura accollitur. excoicatur et homicidii s. eodem opinioem cum tali solus per papam dispensatur. **Sed** si accipit aliquid exercibile per laicos ut quod carat Requie eterna. l. psalmi et homicidii. quod l. g. ut peccat si euitado coioez sibi infideliter. tamen si efficit irregularis nisi quis audiret diuina autorizando. secus si non audiret auctori zado. Et ita intellige Jo. an.

LXXviii

(Suspensus) viz
stricte capiendo suspensio
nem se quo ad se
et quod alios.

De Irregularitate eius dispensatione

I

.i. q̄s .i. in ecclia inf̄ dicta, vel in
alio sacro loco qui sit interdictus

Ast interdicto celebrādo loco dat̄ irreg.

.i. inf̄ dictus locus .i. talis celebrādo

Sine sit abs hōie v̄ iure scient̄ agēdo

Adiuis posita. zc. vide s̄. de Interdicto qua
si in fine. s̄. eodem.

Sic sit p̄firmās solēniter hic anathema

.i. irregularis .i. aliq̄s excoīcat̄ ep̄s ex̄ns
i. excoīcat̄ maiorē et̄ irregularis sit
s̄ sacerdos .i. extra articulū nec̄itatis.

quia in articulo necessitatis posset sacerdos excoīmunicatus so
lenniter baptizare.

Is q̄z baptisans solēniter absq̄ necē

.i. irregularis sit v̄z sac̄dos v̄ .i. baptisat. q̄z i nec̄itate
clericus posset

Quisq̄ sacer genitū p̄riū lauat absq̄ necē

.i. filiū .i. sacerdos v̄ clericus .i. in p̄firmatōe
s̄ irregularis sit

Hunc sacer atq̄ tenēs dū p̄firmatio fert̄

.i. irregularis

Nox dat̄ infamis.

.i. late sup̄ .i. ad disp̄sandū sup̄ irregularitate

Disp̄satio pape

In cūctis dictis papā de iure requiris

.i. ecclia .i. aliq̄s

Non cōsecrato tēplo celebrans puta cui sit

s̄ ad diuina audiēda v̄ celebrāda

Ingressus tēpli sacer interdictus apte

.i. irregularis

Nox est infamis

.i. nōiatim

.i. clericos siue
in minōib̄ su
ue in sacris

Nomine si cōstat interdictos fore clericos

.i. irreglares

Disp̄satio pape

Ist̄ infames diuina q̄dem celebrātes

Sunt deponēdi p̄ papam restituendi

.i. deponit̄ v̄ degradat̄

Ordine deiectus infamis iure tenē

.i. sub dyaconū

Presbyter admittēs subleuitā q̄z lenitā

De Irregularitate et eius dispensatione

LXXXIX

.s. ordinibus

In sacris prope solenniter officiare

.i. ecclesie .s. subdiacono et diacono predictis

Ingressus templi quibus interdictus habet

.s. talis sacerdos .i. irregularis

Dicitur infamis

Quattuor haud suans interdicto feriente

.i. irregularis .s. vniu. d. 4° fuadis

Non erit infamis horum quid pretereundo

.s. supra in suo loco .vbi dicitur Quattuor obserues. et

Quatenus hec fuerint interdictum manifestat

.i. ingressus ecclesie

Iam quibus ex causa prohibentur limina templi

.s. irregularitas

Se post diuinis miscent infamia fertur

.i. ab .i. interdicto ecclesie

Sine sit abs homine vel iure vetatio talis

Quique sacerdotes interdicti putarent

.s. irregularis sunt .s. q. ad diuina .i. diu. psumit .i. ipis sacerdotibus in officio suo

Post exercere prope quod competitis illis

.s. sacerdotes quicumque

Hi vel proficiant corpus christi sine missa

.i. irregularis

Infames fiunt

viz late s. s. ad dispensandum

In cunctis fatis papa de iure requirit

.i. p. denunciatorem aut alios certe

Dispensatio pape

Clericus haud suans interdictum sibi persistens

.s. interdictum .i. irregularis

Quamuis denunciatum nec sit datur irregularis.

Quando ista et quedam alia que habentur infra de Irregularitate sunt in ecclesia tunc non est prohibita ideo celebrans in ea sciens non fit irregularis sed grauit peccat.

Dum fuit enormis effusio sanguinis acta.

viz vbi dicitur si fuit enormis. et

In templis foret. et. q. re. j. de Irregularitate

.s. alicubi

Non interdicto posito si clericus ipse

X i

De Irregularitate eius dispensatōe.

I

.i. postea .i. hoies .i. nō in dictū hoies s. in loco inf dicto

Hinc interdicitū v'l non. quemq̄ tumularit

s' tumularit s. tumularit .i. cū dīno officio
.i. extra cimiteriū aut extra aliū sacz locū

Quis de sacris. tñ officio puta dīno

.i. irregularis

Vox datur infamis

Sensus est q̄ omnis fornicator notor' in sacris vel minoribz
Constitutus. zc.

Hinc notus fornicator sacer ordo minorqz

.i. irregularis

.i. de butrio

Dicit infamis. antho. but. testificatur

.i. innocē' .i. hostiens' .i. archidiaconus

Inno. sic hosti. sil archi. testis habetur

vis sup irregularitate

Dispensatio pape

Papaz dispensat

Notandū s'm Anthon^m. z doctores istos Etiam si iste no
torius fornicator cessaret a vicio z añ dispensatōem v'it officio
semp mortalit' peccabit. q̄uis nouā irregularitatē nō p̄bat. Et
nō requirit admonitio vt aliq̄ volūt. qz suspēsus ē ip̄o facto. q̄
q̄ato vitandus. Sz ep̄us illū absoluerē p̄t a suspensione.
s. a quocunqz suscipiendo de iure nisi dispensef

s. q̄ ad longū subsequunt

Ordine pelleris istis vicijs reprehensus

s. quicunqz fuerit

Niliber constet seruo nunc ordo negatur

s' nec ordinat de iure

.i. p̄niam

**Que aut sit ista
solēnis p̄nā q̄re
post lēam. p.**

Solēnem pagens penā. sil hermi froditus

.i. curialis

Curia quē suat. aut quis baptisma tenebat

Donec sit languens mortis capiēdo timore

Lunaticus. demoniac'. furiosus z om̄is

s. suscipiēdo. i. repellēd'

Inde caducus erit abs ordine iure mouēd'

.i. p̄nar' vno oculo z notabilit' lippus ac luscus n̄ ordinabūt

Quisqz carēs oculo. nimis ac lipp'. q̄s claud'

s. claudicās .i. sine

Qui nequit abs baculo licite missaz celebrare

s' ordinari nō d̄z

s' exūs

s. ordiari n̄ d̄z

**Itēleprofus sa
cerdos quō cele
braredz. vided' le
profo.**

Sico oculo macula turpis nimis. atqzleprofus

De Irregularitate et eius dispensatione.

I. licitaz hō esta. tō scipm volūtarie castrās irreglar? ē si cā est
illicita vtz zelo castitatis vtz di. lv. **S**i q̄sptē .i. volūtarie

F XC.

L Ex causa iusta castratū quemlibet vltro

f. mutilatū ex honesta cā .i. non deficiente

Aut alio mēbro manifesto nō tñ apto

s̄ qz ad ordinē nō sacz
posset nihilomin? pmoueri

In celebrādo. p̄ hec nō pellis ab ordine sacro

.i. nō repellis ab ordine

f. aliquē f. nō deficiente in celebrādo

Nec sic inuitum simili mēbro mutilatū

s̄ saltē

f. inuitē mutilat? in si
mili mēbro

Si non illicitis fact? opam dedit ille

f. in celebrādo f. sacdos .i. n̄ dz nec iure tenet

Testiculū secū castratus ferre recuset

f. iuris ignari

.i. q̄st

f. sacdotal f. de iure

Quā mlti reputant velut h̄ sac̄ ordo requirat

f. ordinand?

f. suscipiēdo

Multum gibbosus remouet ab ordie sacro

f. suscipiēdo

.i. cū sex digitis

f. nata. i. repellit

Ordine sed nullos digitis senis man? orbat

.i. qlibet

.i. deformit

Quivis deformis nimis exns mutilatus

f. in corpenimis

sive licite sive illicite aut alz

Aut viciatus erat causa quacūqz sit illud

f. talis corpe viciat?

viz fuerit vlt nō fuerit ordinar?

Promot? vlt nō. priuabit ordine sacro

.i. multū deforme

f. vbiqz sup? .i. ad dispēdū alz ep̄s

Dū graue sit vitiū in fatis papa petat

.i. ciuilit vlt criminalit

Dispensatio pape

Qum sis infamis neces irreg. sed phiberis

.i. suscipiēdo

f. fm gūitate c̄mis

Ordine de cuncto nisi p̄sul papa velaxat

f. carnalit

f. vxorē

f. pp̄ bigamiā

quā licicurrit

Noscēs quisqz suā quā scit mechā dat irreg.

.i. q̄ nō ē fili?

f. supra leges nec irregularis est

Quando quis optat is legitim? vocitat

X ij

De Irregularitate et eius dispensatione.

F

lus est ligatus alteri et nondum mutuo contraxerunt

Est naturalis qui natus utroque soluto

s. legitimū filiū et naturalem

Dicitur utriusque fore quod dant conjugia vera

s. si filium legitimū et naturalem .s. ex dampnato coitu sicut sunt

Spurij Incestuosi Adulterini et Sacrilegi videlicet filij sacerdotum et presbyterorum in religione.

Cetera dicuntur genera scortorum et pari viciosa

s. nati de soluto et soluta .i. irregulares ipso

.i. vicioso coitu

Sunt naturales infames et male nati

s. religionis

.i. approbati per regulam aut alias

s. quocumque modo illegitimi

in iuxta supramemoratam

rara vicia

Illegitimus legitimus per ordinem approbati ingressus

Ordinis ingressu sanxiti legitimarum

.i. sacro et non sacro

.i. sine dispensatione aliqui

Ordine quo cuncto fungi valeas sine papa

s. ecclesiastica .i. quocumque

Sed quod sit dignitas quis papa tibi dat

Nota quod Sixtus quartus decrevit per bullas applicas per laicos nobilia fratrum de tercia regula beati Francisci et beati Augustini. Si militum plura reclusoria locorum de prefatis regulis debere presbiteros nem recipere ab ingredientibus et per eandem perpetuo obligari ad tria vota solenniter sicut in ordine per regulam approbato.

.i. irregulares de quibus dicitur in eodem et qui etiam civiliter infames sunt

s. suscipiendos exequendo

Nota effectum irregularitatis.

Omnis infames remouentur ab ordine cuncto

s. cum talibus

.i. sacros ordines susceptos

.i. irregulares .i. exequuntur

Nisi dispensetur. sacra nec quis adeptus sequetur

.i. ecclesiasticus

.i. irregulari s. ecclesiastica

Nec datur ecclesie gradus huic aut vlla potestas

s. ecclesiasticum s. ecclesiastica s. irregulari

Officiū. beneficia nec tibi dare debes

s. irregularis

.i. postulat canonice

Hic non eligitur nisi elegit hanc vel rogatur

Nota super ista bigamia glossa per laicam que ponitur ante duo folia infra illud. S. Sic bigamus curus. etc.

Nota quod Irregularitas tribus modis tollitur. Primum per baptismum per quem tollitur omnis irregularitas contra annum baptismum cum peccato. et omnis irregularitas homicidii siue cum peccato siue sine. Secundum per irregularitatem bigamie non sic tollitur. Secundo modo tollitur per ingressum religionis de qua

De Irregularitate & eius dispensatione

saltem in iure est expressum. Tercio modo per dispensationem pape qui in omni irregularitate dispensare potest cum sit de iure positio. Nota dicitur quibus plerumque est et proveniens ab irregularitatibus cum irregularibus personis dispensare per eum qui potest sub tali forma vel simili. Ego dispenso tecum in tali irregularitate quam contraxisti propter talem causam et si contraxisti sed de hoc dubitatur. tamen si episcopus ordinat aliquem irregulare intendens cum eo dispensare per hoc de facto dispensat quibus non usus fuerit illis personis dummodo possent in tali causa dispensare. Et idem de prelati qui mittunt ad ordinandum aliquem irregulare quem ex auctoritate sibi concessa poterant dispensare licet non dixerint illa persona mittendo tamen de facto dispensant tecum.

in sacris et non sacris .i. quibus propter quod irregularis est sicut ad purgationem vel super onem alie per ipsum .i. postquam innocentia sua vel alterius

Clericus ut mutilat per se. vel aqua benedicta .i. per innocentiam alie ostendenda

Feruentem dico. candem ferunt benedictis

.i. benedictis .i. in duello .i. tale arte medicandi

Aut pugiles saltem ve chirurgiam peragendo

.i. chirurgiam .i. fieri solet

Que velut vrendo vel in incidendo patrat

singula extra ne clericus et monachi scilicet. et clericis.

Ex his iure loco pueri privetur honore

Ut referunt aliqui sunt irreguli. morte sequenti

.i. incontinenti .i. aliquem .i. occidens .i. irregularis

Ut cito pellendo quem mortificas nec es irregulus.

.i. clericum vel laicum

.i. episcopus .i. sacer episcopus

Clericus invadens cedendo te sacer aut non

.i. clericum .i. exco. maioris

Quem nequeas fugere si mortificas. anathema

sicut de iure .i. irregularis .i. de iure

Nullum conquiris. haud infamis reputaris

.i. clericum vel laicum .i. alicui. i. ex quo .i. mutilatio membri

Infligens vulnus quo non mors nec mutilatur

Aut indirecte vel directe comitetur

.i. irregularis

Non est infamis

.i. quibus .i. deliberato animo

Defunctum mutilas iratus non erit irregulus.

.i. quibus sicut aliis .i. officias

Ordine iam celebras furtim capto nec es irregulus.

EXCI

Clericus faciens qui sequitur omni honore iure pueri sed mutilatio irregularis est.

Quidam dicunt quod benedictus dicitur aqua et cetera sequentia que benedictur si mors sequitur sunt irregulares nisi sequens ut referunt aliquid. et cetera

Non eris infamis qui nolens res. que post sequens solus. Sicut eodem.

Irregularis nullus fit ex infra scriptis

F

Nulla capax mlier eordis hand erit irreg.
*.i. pp̄ carētia characteris ex imperfectōe sexus
.i. ordinat⁹ .i. sumēs ordinē aliquē .i. furtive viz a
non suo ep̄o. v̄l qz sine p̄sensu. zc. v̄z in sequenti p̄su. v̄l q̄ sine
titulo v̄l ficto titulo ordinem capit*

Saltu p̄motus z fungens ordine furto
Ut quia cōsensu sine p̄sulis accipis illum
.i. sup ordinādo

Nec fuit examen nec p̄sule rite sciente
f. qd̄ p̄hibitiū ē iure f. ordinē f. ordinē

Una forte die sacz sumensqz minorē
f. ordines f. ordines f. a iure statuto

Sive duos sacros aut hos nō tpe recto
.i. irreglarz f. ex dictis f. ab executōe ordinū

Nō eris infamis. sed in his suspensus habers
.i. in ordie aliq̄ .i. irreglaris

Ordine p̄ saltū capto celebrans nec es irreg.
.i. oia s̄. ab illo p̄su Saltu p̄mor⁹ zc.

Ius qz cōfirmat qz p̄sul dicta redonat
f. ordinand⁹

Si nō etatem cōplesti iure statutā
.i. p̄ singul ordinibz

Ordine p̄ cuncto p̄ te iam suscipiendo
f. a iudice tuo ecclesiastico .i. irreglarz fm opioez mltor nec su/

Es suspendēdus. infamis nō reputaris
.i. post int̄dictā executōez a iudice f. ordinē tali

Post interdictū te miscens huic. darz irreg.
f. aliquē

Suscipiens ordinē corpe quis viciatus
f. aliqz f. ordinē suscipies .i. sū disp̄sarōe p̄pe

Aut illegitim⁹ bigamus celebrans sine papa
f. de iure .i. irreglarz .i. ab alieno. f. n̄ sue dyoces. f. aliqz

Nō est infamis. alieno p̄sule nec quis
viz sine disp̄sarōe .i. irreglarz n̄ fit

Ordine suscepto celebrando post. darz irreg.

Qui celebrat v̄l participat diuina scienter
.i. corā f. manifestz viz maiōe executōe

Cū manifestis interdictis v̄l maledictis
s̄ q̄ ad diuina audiēda s̄ solū

Doxis ab ingressu tēpli suspēsus habet

Conradū **O** sin/
glā in isto. s̄. postea
viz. Saltu p̄mor⁹
habent i Antho. de
Suspensione. Si q̄
aliq̄ dicat singla ista
i dueē irreglaritatē n̄
ē iuenies. qz irregu
laritas z suspēso co/
inādūt sepe. z sic ge/
neralit̄ capiēdo ex q̄
liberalit̄oz aliqz i cur
rere p̄t irreglaritates
aut dicā suspēsus. f. z
em̄ Guilh. duran.
Ois irreglarz est sus
pēsus z ecōuerso.

Irregularis nullus fit ex infra scriptis

Haut erit infamis. nisi post h̄ miscuerit se
.i. irreglaris f. dictā suspēsiōē. f. d̄m̄is

Cleric⁹ iterdict⁹ mēfaz. zc. q̄re s̄ d̄ Inēdicto
s̄ nec irreglaris ē .i. excoīcato maiorē

Qui tamē a papa corā celebrat maledicto
.i. excōl. maiorē incurrit

Hicanathema capit quē solus papa resoluit
.i. notori⁹ vtz ex euidentia facti. i. sac̄dos .i. irreglar⁹ s̄z ali

Sed Inno. z Hosti. z alij dicunt talē notoriū eē irreglarē
q̄s sp̄ q̄uis iure es suspēsus vtz. j. de suspēsiōe in tra S. vtz h̄ic s̄. lbi. Hinc notus fornicator. zc.

Notus tu fornicator celebrās nec es irreg.
f. solū .i. aliq̄ē .i. excōicātū maiorē

Si p̄ confessionē scis quem maledictum

Dū petit ip̄e palā d̄n̄i corpus dabis illi
.i. traditorū suo in maifesto petenti

Exēplo xp̄i se iude dantis aperte
.i. irreglaris

Ex hoc infamis nullo de iure teneris
s̄ solū .i. p̄t̄icalit̄o f. q̄d p̄teptinz ad officū sac̄d̄orale

Presul suspensus in p̄t̄ifica. celebrando
.i. irreglaris Nec lati⁹ vide paulo infra

Non est infamis
.i. irreglaris

Nō eris infamis q̄ nolens fis homicida
s̄ q̄uis etiā d̄ iure poss̄

Set volūtariū homicidā soluere. tñ ex p̄sue^{nt} Almanie papa ta
lem absoluit. vel ali⁹ aurozitate pape.

Ex hoc te soluet p̄rius p̄sul. canit vt ius
.i. īgressus eccl̄ie

Iam quib⁹ ex causa p̄hibenē limina templi
s̄ inf̄dicti

Si se diuinis miscent extra tñ illud
.i. p̄ hec n̄ efficit irreglar⁹

Vt sub tentorio siue d̄omo nihil obstat
f. cut̄ inf̄dict⁹ ē īgressus eccl̄ie

Talis z expletis diuinis quisquis eundo
.i. eccl̄iam f. in eccl̄ia .i. irreglar⁹

Per templū sacz v̄l vt oret nō erit irreg.
D iij

q̄ nolēs. zc. d̄sc̄ ca
sualit̄ adhibita vili
gētia debita dando
opam rei licite Sed
dādo opaz rei illicite
dato q̄ p̄t̄ oēm volū
tatē sup̄ueniat hōic̄
d̄iū v̄l mutilatio ē ir
reglar⁹ vtz d̄ clerico ī
venarōe mittēdo.

Irregularis? fit ex infra scriptis De Iudeis

F

Presul suspensus aut interdictus in illis
s^o quoad ea q^{ae} concernit officium epi de iure
.i. sacerdos d^{icitur} iure s^{ed} se post

Que faciet si amē si miscet non erit irreg.

Sic est contra p̄sul suspensus ab illis
f. de iure r̄ p̄rie s^{ed} postea .i. exerceat s. aliq̄ue

Que faciet flamen. si p̄sulis offerat actum.
.i. irregularis

Non erit infamis

Artans infamis civiliter aut erit irreg.
s^{ed} v^{el} criminaliter .i. irregularis
.i. ab omni ordine

Ordine sed cuncto phibetur suscipiendo
s^{ed} loci .i. aliq̄s tu f. ex hoc

Est interdicti laicū sperges nec es irreg.
.i. iniuriosa

Quum fuit enormis effusio sanguinis acta
.i. ecclesia .i. iniuriose

In tēplo q̄s forent homicidia facta maligne
.i. irregularis f. loco sacro s^{ed} nisi fiat post p̄hibitoz epi v^{el} s. de. In d^{icitur} d^{icitur} speciali

Non est infamis tali celebrans violato
.i. scient f. in tali sacro loco violato

Si q̄s sciens celebret.

Aut hōis cōstat effusio seminis acta
f. in ecclesia .i. fornicatōem simpliciter
f. in quacunq̄ specie

Seu p̄ adulteriū v^{el} luxuriā zodomiam
.i. irregularis f. loco sacro nisi fiat p̄ p̄hibitiōem epi v^{el} p̄ s. d^{icitur} d^{icitur} speciali

Nō ē infamis tali celebrans maculato
f. in tali loco maculato

Si q̄s sciens celebret.

Infamis miscens te diuinis nec es irreg.
.i. tu aliq̄s exis irregularis f. officij s. f. ob h^{oc} f. scda vice

Infamis miscens te diuinis nec es irreg.
f. xp̄ian^{us} f. cū iudeo sub snia .i. i. medicū f. sub p̄ca p̄dicta excōicatiois ip̄o iure nō ar̄ lata h^{ab} ferenda

Nō bibat. comedat. medicū capiēs ve iudū

Nota q̄daꝝ alia sup̄ d^{icitur} Bello. f. supra d^{icitur} Hōicid^{io}. De familiaritate xp̄ianoz vitanda cū Iudeis.

De Iudiciis et eorum Iudicio.

EXCIII

Casu quocunq. nisi mortis stante necesse
.i. exñte necitate
s. pus s. a dignitate ecclesiastica

Alericus hoc spernens monit⁹ deponit ipse
.i. excoicari dz maiore s. h spernes s. excoicatiois maioris
cominate hñe

Sed maledicetur laicus. sili qz pena
s. iudeo .i. xpian⁹ s. cu iudeo

Illi cristicola caueat famulando morari
s. iudeoz s. sine pena iuris

Extra quippe domum poteris fuire iudeis

Cetera de Iudeis quo ad restitutionem vsure que
re infra de Restitutione in littera. **X.**

Ordine quis iudex a ptib⁹ haud capiet qd
.i. ordinari⁹ qliber iudex. s. i iudicio litigantib⁹ .i. aliqd
s. simplr s. iudica

Nec petet expensas. puisum na sibi constat
s. culibz .i. oblata

Propt⁹ iusticia faciendā. sed data spote
.i. accipe pte s. no litigantib⁹ iudicio .i. qua z modica emcentia

Suscipit a reliquis munuscula sz moderata
s. iudicis s. litigantib⁹ .i. aliqd s. forte

Nec delegatus a ptibus il capiet. sed
.i. accipe posset .i. esculera z poculera s. pres litigantes

Suscipit oblata munuscula spote p illas
s. a ptib⁹ litigantib⁹ s. extra domicilia

Et petet expensas moderatas si pficisci
s. delegati s. pres

Illū cōtigerit causa p eas sibi facta
s. delegat⁹ s. ab vtraqz pte

Et tunc expensas equalit⁹ erigat ipas
s. delegat⁹

Nec ob expensas vadat nisi causa reqrat
s. etz p expensis s. litigantib⁹ q sz notabilit⁹ paupes s. delegat⁹

Nil a pauperibus multū deposcere debet
s. in causis iudicij

Si nō indigeat. assessorem neqz sumat
s. assessori

Nā tunc de pprio tali curare tenetur
.i. pcurare vl. puidere

Iudex ordinari
us nihil recipiet
a ptib⁹ litiganti
b⁹ sz bñ ab alijs.

De Iudicibus et eorum Iudicio.

I

.i. iudex ordinari⁹ s. assessore⁹ s. pti
vel delegatus

Indignus sumet non suspectu tñ vlli
s. puidedo. i. fallariu. s. litigantu

Aui det subsidium de pibus et moderatum
s. iudici v'l delegato

In sibi comissa causaq; notarius omnis
s. iudice s. excessiuo p'cio
v'l imoderato fallario

Excedens p'cio p eū frenet ab illo
s. iudex v'l delegatus

Nec sibi picipet horu lucz. qz tale
s. notarioz v'l assessoris
.i. iure restituere tenet s. p'fati lucra p'dictz notarijs
vel assessore

Sane restituet. est atq; remissio nulla
viz iudex v'l delegat⁹ s. suos viz ne excedat i ext
i. suos iudicos gendo p'ciu

Hic qz latores cōpescat et officiales
i. p s. p iudice

Iudex p't sniam
ferre s' v'itatez q
sibi p'stat p't p'
Bata s' v'itatez s'z
Beati Tho.

Adversus v'ez ferri sententia posset
i. v'ez s' sic i. in iure v'l de iure
s. s' v'itate

Nō nouit iudex hoc p'ter iure pbata
s. iudex in iudicādo s. legitima documenta

Nāq; sequi debet plus legitimū documentū
i. instrumēta i. s'ilia h'mōi

Per carthas iuris in testes par qz tale
i. puare p'sone s. vero

Quā sibi qd tanq; priuato cōstat in illo
s. p'o sibi p'gnito

Nō minus ex illo iudex districti⁹ audet
s. p'barōes inductas s. p'barionū

Singula discutere defectum noscere scrutās
s. inductas p'barōes i. i iudicādo seq' v'z iudex

Has nequiens iure depellere. iudicet illas
s. in iudicio

Scdm Beatum
tho. aliq; p'uic⁹
testib⁹ falsis que
Iudex nouit in
nocete p't iudica
re ad mortem.

Connectis falsis quis testibus vt moriat⁹
Quē nouit iudex infontē. si nequit ipm
s. iudici supiori s. mittēdo

Morti subtrahere. reliq; qui iudicet huic det

De Iudicio iusto et de Iuramento.

XCIII

Dū nequit hoc facere sentētia si referat
s^cz pbata f. p ipm iudicē
ris. sed illi qui afferunt eum nocentem sunt occisores f. iudicio moz/
Allegata velut cogunt. non peccat in illo

Quattuor ista. timor. odiū. dilectio census
f. seqntia s^c viz f. iudicādo .i. vez iudiciū
rationis

**Quattuor sepe
puertūt iudiciū
rectum.**

Sepe solent hōim rectos puertere sensus
f. aliquis f. timore odio. zc

Iudex iniuste si iudicat ex memoratis
i. in foro pscie

Aut alia causa quacunq; tenetur ad omne
q; si hoc fiat nō tenet iudex

Dānū pscise leso. nisi reddat hic illud
i. a iudice .i. adiudicata

Lui fuit iniuste sentētia iudice lata

Est pmissiū dū me quid iuro datuz
viz qd fieri posset sine aie dānatois piculo
s^c cadēte in pstatē viz vt nō
cadentem

**De Iuramento
pmissorio.**

Qd si sit licitū quocunq; metu fuit illud
f. tale pmissuz i. dyocesan^o illi^o q iuste exegit

Soluere post teneor sed p sul cogere posset.
f. exactor f. laxādo iuramētū factū

Talis vt absoluat me. q; si forte recusat
f. iuramētū f. exactori f. p me f. apd aliquē iudicem

Tū licitū soluāq; solutū post repetendo
f. exactori f. solutū p me iniuste

Q; si iuravi ne sic repetam. cito dicam
f. in euāgelio f. illum ad restituendū vel laxā
randum

Ecclie. iuxta dñi vocē q; auiset
f. exactori p dicto. f. dicēdo ecclie. f. iuramētū pmissorioz

Q; si iuravi ne sic faciā daf illud
s^c z tō nō fuādū. i. illi mō p dco. f. ab usurario viz vt cogat
ad restituendū illi a q; exegit

Illicitū iure. sic vsure repetentē

De Iuramento licito et Illicito.

I De Iuramento assertorio.

Cetera q̄re. f. de sc̄do p̄cepto.

Tria requir̄t ad bene iurandum

Nota q̄ oia ista icludunt̄ i his trib̄ p̄bis. Jeremie 4to vi delictet veritas. iudicium. et iusticia.

In seq̄ntib⁹ nota^r cui ir̄tōi st̄a dū sit v̄z iurati v̄l cui iurat̄.

Est assertivū iuramētū puta iurans ^{f. sc̄da sp̄s iuramēti. i. assertorū f. quis f. tpe v̄l facto}

Nō dep̄nti v̄l p̄terito sibi constat

Ad bene iurandū sil' hec tria crede necesse ^{f. seq̄ntia f. nec̄ta s' p̄mo f. mature f. iur̄s assertive}

Iuret̄ v̄z. bñ post deliberet ip̄e ^{s' er̄z requir̄t f. iuratur⁹ f. iurādū s' esse}

Vtile q̄ iuret. et constet rite necesse ^{s' illud f. esse d̄z}

Sit licitū. iustū. sit qd̄ iurat̄ honestum

De transgressione p̄missi vide f. d̄ Sp̄salibus

Absq̄ dolo iurans mēs iurantis capiatur ^{s' er̄ f. dol⁹ i. n̄ fuerit}

Iurans quisq̄ dolo sed cui iurat̄ hic absit

Tunc cui iurat̄ intentio sola putatur

Nec servare fidē teneor q̄ nec mihi servat ^{Quia tr̄sgressio voti in si delit̄at̄ et irreuerenti/ am erga deum continet. sed transgressio iuramenti solum ir̄e/ uerentiam p̄met̄ p̄m Tho.}

Fortius est votū. iuramento p̄cul omni ^{f. q̄suis}

Iurans quis licitū tenet et nō p̄meditatum

Non iurare potes post cōfessam mō culpaz ^{f. culpā s' eē a dō quia nemo sc̄it an amore v̄l odio dign⁹ sit}

Hancq̄ nō habeas. dubitat̄ nāq̄ remissa

Iurans quis facere qd̄ p̄ se sit veniale ^{f. ideo sc̄z qz iuravit f. iurispit⁹ s' eē. Ir̄e Bu/ go tenet q̄ talis peccet mortalit̄ quia facit cōtra istud c. i. mal. xxij. q. 4.}

Aur hoc cōmittit fert wilhelmus veniale ^{f. subsequenti⁹ f. de iure}

Et septem causis debet iurare sacerdos ^{s' p̄ma cā est f. aliquis}

Vt ne deficiens in testificando quis ex hoc

Aliq̄s iurās qd̄ licitū cū impetu qd̄ deliberare nō faceret tenet.

In septez casib⁹ sacerdos iurare et ex iure.

De Juramento licito et Illicito.

¶. sacerdos et testificari
dicitur vtz infra Testis

F XCV

Remproia pdat neq; ledatur mō iuret

¶. iurare dicitur sacerdos

¶. iurare dicitur

Iuret p pace q; fide. dum soluit atq;

¶. ab excoicatioe maiore

¶. sacerdos infamatus

Ex anathema. q; dum se purgare iubet

¶. obiam

¶. indēnitare ecclie et q̄si idē cū pmo

Iuret obedire. non eccliam violare

Nota q; huc non obest regula iuris in. 6. vbi dicitur: In malis pmissis non expedit fidem seruari. Nam licet mala pmissa non debeant seruari tñ interdum mala pmissa puta per dolum et metum fiant qñ scz fvari possunt sine salutis eterne dispendio si iuramentū intercessit.

Notandū q; qñ vniuersitas alicuius ciuitatis vlt collegij iuramento se obligant et iurantes iam mortui sunt successores et factentes non sunt propter hoc p̄iuri. Nā obligatio iuramenti p̄sonalis est et non trāsit ad successores. Tenent tñ ex q̄dam fidelitate adimplere qd iuratum fuit ar. ex eodem veritatis.

Hec Ray. et Tho. 2^a 2^e.

Notandū fm cōiter doctores q; iuramentū extortū metu q̄cunq; non tenet nec peccat qñ iurans talit non habuit aīm obligandi se. Sed si habuit aīm obligandi se tenet nisi q̄geret in dispendiū salutis et; corpalis licet vergat in dispendium rerum sp̄alium sic vtiq; obligaret. Item nec obligaret si vergēt in dispendiū salutis alterius q̄uis aīm habuit obligandi se. Item nec obligaret sic qñ mors vlt mutilatio esset infligēda nisi ex iusticia. Item nec obligat qñ quis iurauit redire ad carceres si carcer est iniuriōsus. c. i. quod metus causa. secus esset si non esset iniuriōsus quia sic tenetur etiam si immineret p̄culuz mortis fm glo. in de. pastoralis de re. iudi. Et Bar. in. l. relegati ff. de penis. Et ideo istud verum est qñ vult euadere illd quod indebite sustinet et sic vt euadat iurat non intendēs se obligare. secus esset si intendebat qñ iurauit q; tunc dicendū vtz in p̄ncipio huius pagraphi. Item iuramentū ex metu intelligitur non obligatorium qñ quis iurando habuit aīm solū inducendi iuramentū ad reuerentiam dei et non ad obligatiōem suam et in mente habuit aliquam circūstantiā debitā qua verum iurabat. puta p̄mitto tibi dare centum cum ista subaudi rione scz si sum tibi obligatus ex debito et non alit et hmoi licet hoc non exprimat quia sic vtiur simulatione licita que lz. Secus si iurando credebat se obligatum ex iuramento et tñ nō intendebat obseruare. quia sic esset peccatū mortale Etiam non tenet iuramentum quando fuerit cōtra bonos mores naturales vlt ius publicum.

6 i

De Iuramento licito et illicito.

L

Nota aliquis audiens et sciens alium sine iurare secundum Ray. Sufficit audienti et tenetur ut iudicat illis qui magis potest perire quam obesse periuo. cum corripiendo siue per eo orando. 22. q. 5. hoc videtur. Item filia iurans patri quando nuptura dicitur quod dote contenta erit et nullum postea habitura regressus ad bona paterna si nec vi nec dolo iuramentum presterit suari debet extra de pac. c. quis li. vi. Eodem modo dicendum de uxore que iurauerit non contrahere alienationem dotis.

Notandum quod Iuramentum promissorium semper est obligatorium secundum beatus thomam 2^a 2^e q. 89. ut quicumque iurat se aliquid facit utrum obligatur ad illud faciendum nisi vergat in peiorem exitum ut cum iurat aliquis aliquid quod secundum se est malum et putat se peccaturum ad id iurandum in causa peccati iurando et peccat iuramentum seruando. Si vero non obligat quando vergit in deterius quod est maioris boni impedimentum puta dum aliquis iurat se non intratum religionem vel quod non fiat clericus et huiusmodi. Et hoc peccat quidam iurando quia ponit obicem spiritui sancto secundum melius facit non implendo Nam que mala sunt vel maioris boni impedimenta sub iuramento cadere non possunt Sed et alio modo vergit in deterius propter aliquid quod non nouo emergit quod fuit impremeditatum sicut cum herodes iurauit puelle saltanti se daturum quod petisset. hoc enim iuramentum poterat esse a principio licitum intellecta debita condicione aliter si peteret quod dare liceret. si impletio iuramenti fuit illicita Quid si dominus facit familiam suam iurare quod dicent sibi si quem viderint scierint vel audierint surripuisse aliquid de bonis suis. Respondetur secundum willielmum. Si iste dominus habetur probabiliter truculentus et ferus non tenetur seruare quia illicitum fuit quod iuratum est. Si autem creditur et habetur mansuetus et non nisi rationabiliter processurus. Distinguentur enim est quia si res tales sunt quod pertineant ad custodiam illius qui iurauit seruari debet. puta si quis viderit furem aliquid tantem res que eius custodie commendate sunt potest profectus qui res furtiuas alias tenetur damnum restituere Si autem non tenetur ad custodiam illarum rerum tunc si potest probare tenetur reuelare Si vero non potest probare non debet reuelare nisi talibus personis que possunt prodesse et non obesse Et si alio modo iurauit non fuit licitum iuramentum nec obligatorium.

Item secundum hugo. Si aliquis de rebus synodalibus sciat solus crimen alicuius non tenetur denunciare episcopo licet iurauerit dicere crimina que sciret nisi posset probare alias debet tacere ne sit proditor criminis. 2. q. 1. Si peccauerit. nisi hoc faciat secreto. tamen episcopus vel alius cui reuelat debet secreta corrigere huiusmodi criminosos ar. 22. q. 5. hoc videtur.

Clericus iurans se futurum statuta in ecclesia sua edita et postea sit nouum statutum secundum beatus thomam 2^a 2^e q. 98. Non tenetur

De Iuramento licito et illicito.

tur ex iuramento fuare futura nisi intēderit se obligare ad omnia preterita et futura. Tenetur tamen ea fuare ex vi ipsa statutorum. **Q**si talis clericus promisit per prius prestitum iuramentum fuare illud statutum quod postea factum est iterum non est obligatus ex iuramento extra eo. clericus. **I**dem intellegendum est de eo qui sit nouus cuius alicuius civitatis et iuratur fuare statuta. **Con. Ray.**

Qui temporales vel clerici aut prelati iurantes fuare statuta et consuetudines alicuius loci vel ecclesie si inter illa sunt aliquid illicita aut impossibilia vel libertati ecclesie obuiantia quando iurantes hoc sciūt non debuerunt sic generaliter iurare necesse aliquatenus huiusmodi iuramenta fuanda sunt solum alia. **S**imiliter etiam si nesciunt non sunt fuanda. quia non tenentur ad illa extra de iura. pringit. li. vi.

Quod si ille cui iurando aliquid promittitur posset relaxare iuramentum Respondit b. tho. 2^a 2°. q. 89. **Q** homo promittere potest aliquid alteri sub iuramento dupliciter. **U**no modo quod pertinet ad utilitatem ipsius puta si sub iuramento promittatur se futuro ei vel pecuniam daturum et a tali promissione potest absolueri ille cui promissio facta est. **I**ntelligitur enim ei soluisse promissum quando fecit de eo secundum eius voluntatem. **A**lio modo promittit quis alteri quod pertinet ad honorem dei vel utilitatem aliorum. puta si aliquis cum iuramento promittit alicui se intraturum religionem vel aliquod opus pietatis facturum et ille tunc cui promittit non potest absolueri promittentem. quia promissio non est facta ei principaliter sed deo. nisi forte sit tunc posita promissio sed si illi videbitur cui promittit aliter tale.

Venditor aliquis iurans non venire contra venditionem et nunc dicens se deceptum ultra dimidium iusti pretij. **S**ecundum **Ber.** Si maior non audivit secus si minor. quia per tale iuramentum non excludit nisi beneficium eratis non autem quod renunciet iuri condempnate potest agere ad supplementum pretij vel ad rescindendam venditionem secundum illud extra de emp. et ven. cum causa. **I**dem **Jo. i** summa co. ti. q. 41. **U**trum uniuersitas que iurat aliquid fuare facere vel non facere teneatur quia maior pars facit. **R**espondet **Rodon.** glossa **Raymūdi** **Q** si quando iurauerunt habebat aliquam partem ditionem in me re sed illa dicit fuare. pura si alij oēs maior pars fuabunt ego **S** i pro nullam partem ditionem habebat sed dubitat an fuerit simpliciter vel sub aliquo ditione et tunc iuramentum spectet tamen ad commodum iuratum et medietas maior pars fuat et hoc vergat in ditionem fuatum et si lucrum non fuatum benigne interpretandum est visum quod aliquibus non fuantibus alij non tenent fuare. **S** i pro nullum commodum partium fuantes non est tutum venire sed denunciat plato vel cogat fuare se sibi iuramentum remittere **S** i pro discernere modum alioz a iuramentibus non possit nec sibi remittere nec alijs non fuantibus non fuare secundum plures si simpliciter iuratur **E**t si dubitat an simpliciter iuraret vel sub ditione dimittat iuramentum sed non fuando et fuerit quod est certum

EXCVI

Legare q̄s p̄t Et de triplici genere legatorū

L

Quia quid sit et p̄t **D**uliat **I**pdulia
R infra sub primo p̄cepto **S**. Solum
rite deum latra. r̄c.

Legare q̄s possit vide. **J**. in littera. **T**.

Legatorū gen^o ē
triplex.

de Testamentis.

In triplici ḡne legatos dic̄ fore iure

.i. legat^o .i. aliq̄s de cardinalibz

Fertur de latere solū de cardine missus

.i. legatū .i. a papa missum

Sed non de latere. cunctū reliquū fore crede

.i. legatōem

Ecclieqz sue qui legatū ratione

.i. bz

Obtinet. hoc ternū legatorū genus extat

.i. aliq̄s .i. aliq̄s .i. ex̄ites

Presul. et exemptus electi. iure feruntur

.i. a legato d̄ latere .i. aliquo legatorum predi
ctorum

A primo posse p̄firmari nec ab altro

s̄ legat^o nō de latere .i. legat^o a latere

Hoc nisi mandet specialiter. hic quoqz possit

Noscere de causis. exemptos vtpote contra

.i. a legato d̄ latere .i. etz
viz legat^o d̄ late

Solvitur a latere cleri p̄cussor. et ip̄e

.i. p̄fixam sibi .i. legatus de la/
tere missus

Nūvis est extra terrā fixam. q̄s si sit

In pagendo viam. sed legatus reliquus non

.i. vicz .i. ex̄is aut missus

Vt non de latere qui sub sola sibi terra

.i. p̄cussorem .i. nō ab alia terra vel
dyocesi p̄cussorē

Prefixa soluit memoratū non aliunde

.i. p̄cussorē clericū

Solvere legatus dictū nequit ip̄e localis

.i. bz .i. sue .i. ex̄ p̄uilegio

Qui puta priuata tenet ecclie sibi lege

De legatis.

.i. legatōes

.i. cātuariens̄ .i. filis illi vt
ēps Eoloū.
z similes

XCVII

Legatū. velut archiepūs anglicus z par

.i. excoīcans

Legatus quēq̄ maledicēs post reuocetur

Et foret egressus terrā sibi rite statutam

.i. excoīcātū

Tunc dictū nequieat absoluere iure docente

.i. legat⁹ missus

Qm̄ magn⁹ constet licet ecclie pprie sit

.i. bñficiū

.i. p̄fert

Pretextu missus p̄bendā non tñ affert

.i. cardinalis s̄ talis

Hoc nisi signanter sibi def. cardoue constet

.i. p̄fert

.i. p̄ncat

Nō fert eccliam nisi quē laicus sibi sistit

.i. laic⁹

Dum sit patronus eiusdē. quem q̄z clerus

.i. ponit

.i. p̄monij sui

Extans patronus. sistit rōne p̄ntum

.i. p̄stitutiōes

Post semp durāt legati facta statuta

In sibi p̄fixa terra secus ēputa quando

Causas delegat nā delegatus vt erit

.i. iurisditio viz delegati

De sibi p̄fixa terra. ditio neq̄ durat

.i. recessum l' discessuz .i. aratio .i. p̄cesserit

Ante nisi cessum legati. citio p̄sit

.i. postq̄

Quattuor ex causis legatio cessat vt exquo

.i. legatus

Tps finitur sibi fixum. vl' reuocatur

Aut foret egressus aio post non redeundi

.i. legatio

s̄ ac

.i. p̄stitutiōes viz pape

Cessat p̄ mortem legati. nō statuētis

.i. p̄ legatum

Delegatoꝝ sententia non variatur

.i. mutare vl' impedire n̄ p̄

Hec sic p̄cessum legatus mutet eoꝝ

Prim⁹ casus

Sec⁹ casus

Tercius casus

Quartus casus

De Legatis et de Legitimis et Illegitis

L

Sed valet hec exequi confirmare qz posset
f. legat^o

¶ Nemo potest dignitates. valet ecclesias nec

Iure refuare legatus. vbi solitum sit

¶ Dis qz presententur quos eligerent ad easdem

¶ Haut intromittat se legatus sup illis

.i. libere .i. postulare

¶ Quin vs eligere quis liber siue rogare

.i. in sp^o ali vlt sp^o ali^o

¶ Nulli ferre valet g^oaliter aut speciali

f. vlt beneficiu

¶ Quisqz legatus p^obendā quā nisi p^omo

¶ Rite resignent qui sunt p^obendas retinētes

.i. oēs refuatoēs .i. b^onficioz quozūcūqz

¶ Omne refuatū p^obēdaz mō factum

.i. auctoritate

¶ Ut p^o quēcūqz legatū cum ditione

.i. legatois

.i. dēnūciatoēs

¶ Legatus. cuncta decretaqz vlt sinuatus

f. singla dicta

¶ Nec nō p^ocessus heciuribus ecce carebunt

¶ Quādo finita legatio noscitur esse

f. dicendi filij viz in fo/ .i. d^oca m^orimonia

ro eccleie h^o b^o in foro p^oscie

¶ Non sunt legitimi tibi p^o clādestina nati

f. mascul^o et feia

f. ambo .i. rōe alic^o legit^o i p^oedi

¶ Quisqz palā nubūt qz sciūt nō iure valere

f. in facie eccleie

menti

¶ Illoz natos illegitimos fore noscas

f. p^oigū viz i grās i p^oedimētū legit^o f. m^orimonialit^o copulatus

viz in facie eccleie

¶ Alter si credat se legitime sociatum

.i. p^oles s^o licet vni p^oigū p^oter qz m^orim^o inē n^o teneat

¶ Illoz natos scis legitimos fore iure

.i. filiū vlt p^ole

¶ Conceptū natū p^o adulteriū bene posset

f. de iure

¶ Heredē facere m^olier. qz non p^ohibetur

Nota q^o s^o legitimi et qui non.

Mulier potest aliquid institui herede filii
vbi i adultērio p^oceptū
¶ Cetera q^o s^o de
Illegitis in l^ora J.

Legitimatio filij naturalis q̄ad leges

XCVIII

Prefixa liberis legitima sibi parte
.i. suis
f. a muliere tali

Quando solut⁹ hz ples muliere soluta
f. in facie ecclie

Post nubēs illi tunc ples legitimant^r
f. p coitu victosū .i. ex soluta natus

Non sice de reliquis natis. plesqz solutas

Legitimare valet spēalis gr̄a pape
.i. d soluta p creatū

Hos binos casus dat canon. lexqz solutū
f. filiū

Natū legitimat. hūc dū pater offerat vltro
.i. curial' vtz fili' natural'

Imperij curie. mox fiat qz talis
f. naturalē
filium

Si pater z moziēs testamēto vocat ipm
f. testamētus

Legitimū velud heredē post offerat illud
f. natural'

Pincipis impio tunc natus legitimat^r
f. naturalis fili'

Ac fit legitim⁹ dum legitimus neqz subsit
.i. offert f. natural' fili'

Et sic se curie tradit pncipis ipē
.i. instrō. i. notariū publicū p publicā manū

Seu pater in carta p scriptozē manifestum
.i. alie f. carta i instrumēto

Aut alias scripta. trib⁹ ac scribentibus infra
s^o q̄ tm̄ filiū vocat

Testibus. haud vocet hūc naturalē sibi natus

Nō fit legitim⁹ per leges spurius ipē
f. nihilomin⁹ f. spuritū

Legitimat cesar speciali munere talem
.i. autoritate

Aut reliquus faciet vtens eius ditione
f. q̄ctū vtz extra eo. lrās

Non lepra pinguū. vtz sponsalia soluit
.i. sed

S uij

De legitio nota
q̄bus casib⁹ ali
quis legitiani p̄t

De Leprosoz cō
iugio. Et q̄no sana
p̄iij n̄ tenet cohabitā
p̄iugileproso q̄ tene
tur reddē debitū zc.

De leproso coniugio. ¶ De legibus

L

Mabit leprosus si cōperit ipse volentem
f. nubere p̄t f. h̄ere secū
s̄ sana hec b. tho. i. 4°. i. cohabitare. i. tenet

Leproso nulla cōiunx habitare iubetur
f. carnis viz extra eo. c. i. 2°.

Debita sed sana cōiunx sibi reddere d̄z
hec b. tho. in 4° viz coniūgē sanū v̄l sanā
f. cum leproso

Infiē haud coit^o velud hūc habitatio crebra
.i. ideo fm̄ hostiē. f. coniūgē sa
Cna v̄l sanus

Tam prope cur h̄itet vt cōgrua d̄bita reddat
f. ne inficiant

Cōiuge cum sano ples remanere iubent̄
fm̄ Bullb.

Sanis leprosus caueat celebrare sacerdos
fm̄ Bullb. .i. cessare d̄z a celebratōe d̄ cetēo

Deformis valde nec p̄uatim celebrabit.

Leprosus si teneat ad decias vide sup̄ d̄ decimis.
.i. oēm hōiez et̄ gētilē

De Legibus

Dum fuerit iusta lex quēlibet obligat ip̄a
viz xvij f. iure canonico viz maxie d̄ m̄monijs z v̄luris has
aūc̄ illicitas leges vide in summa p̄ysana in l̄ra L.

Plures illicite sunt leges impiales

Contra diuinā v̄l nature puta legem
.i. aliq̄

Preualet haud vlla tibi cōsuetudo pbata
f. lex l̄ cōsuetudo. i. rōnabil̄ s̄ saltē f. legē v̄l cōsuetudinē

Sz rationalis p̄scripta p̄it positiuam
f. lex l̄ cōsuetudo s̄ rōnale ēē f. ip̄az legē l̄ cōsuetudi-
.i. dicit nem

Nota posterior
lex tollit p̄orē in
certo casu.

Est rōnalis quā ius fert nec rēphendit
.i. ex iure f. legem

Posterior tollit lex totam iure priorem
f. lege f. posteriori lege

Quāuis de prima sub ea fit mentio nulla
f. q̄ posterior lex tollit p̄orē. zc. v̄rs. s̄ qz cōsuetudo rōnabil̄ z
f. q̄ n̄ tollit p̄ posteriorē legē rescripta nō tollunt p̄ po-
steriorē legē nisi id exp̄mat

Duicqz rescripta tñ v̄l cōsuetudo resistunt

Rescriptum est quod ab apostolico ad consultatorem alicui scribitur. Item secundum Bonifacium est mandatum principis quod ad instantiam alicuius vel aliquorum sine proprio motu vel ex relationibus absens non vel ex suggestionibus presentium vel ad consultatorem alicuius facit. Et cum alicui vel aliquibus corpori collegio universitati civitati aliquid mandat vel indulget. Talia enim ius faciunt non generale sed speciale in negociis et inter personas in quibus et in quibus promulgata sunt ut **L. de legit. et p. l. 2.** **N**otandum secundum panorum quod lex canonica vel quelibet alia lex vel constitutio vel statutum non semper obligat ad mortale ex eius transgressione. Idcirco considerandum quod aut lex habet in se materiam preceptivam et verisimiliter a constituyente multum excogitatum et tunc quis non curat de peccatis quia peccata sunt accommodata materie et sic inducit mortale. Si pro non constat de materia ubi quis esset certus de mente statuentis videlicet quod vult inducere ad mortale sic quidem inducit. Si autem nescitur de mente latantis tunc considerandum est an peccata sunt preceptiva puta precipimus iubemus sic obligat ad mortale. Si militer si videtur verbis inhibitoriis ut prohibemus interdicimus et hominibus. Si autem loquitur per peccata contra se decerno statuo in novo ordine siue in pluri siue in singulari non obligant ad mortale secundum panorum. Si obligat ad mortale si loquitur per hoc peccatum quod quia ex suo proprio significato importat necessitatem ut glossa in cle. attendentes et ceteri quibus ratione materie aliquando sit consuetudinis tamen improprietates sunt vitande non ad consequentiam trahende ideo solum habebit locum quod sit consilium in causa specialiter ratione materie que consuetudinaria est. Si inducit mortale si dicitur sub pena excommunicationis. quia nisi per mortalem excommunicationem nunciat nullus. xi. q. 3. nullus. Si loquitur per preteritum obedientie vel sub pena maledictionis eterne vel indignationis omnipotentis dei et hominibus. Etiam inducit mortale si consuetudo habet ut talia verba obligent ad mortale ar. c. dilectus de consue. et l. mime. et ff. Sed hic advertendum est quod ex se inducit ad mortale non semper peccat mortaliter contrarietatis. Si pro lex vel statutum et cetera constitutio videtur verbis imperativi modi et si materia non est necessaria nec multum ponderosa non obligat ad mortale ut ibi. si quis te percusserit in una maxilla probe ei et alteram quia est consilium. Si quidem materia est necessaria et multum ponderosa sic inducit mortale. **T**er in psalmo. **N**ovete quod est consilium quia votum fit de supererogatione. **E**t redde. istud est preceptum. quia quod est promissum est debitum et debitum reddere est preceptum iusticie. Quia obligare se est voluntatis. sed reddere est necessitatis. **I**tem nec lex canonica nec civilis nec alia etiam preceptiva obligat in foro conscientie quando videlicet lex positiva distinguit inter forum contentiosum et conscientie. quia sic non servabitur in foro penitentiali auctoritate ipsius legis. s. tua. **I**tem nec obligat quando ius fundat

De legibus De libello famoso.

L

se sup̄ sumptō ez non super veritate. quia in foro conscientie attendimus ad veritatem vt credamus consentiri de omnibz. ideo si sit veritas contra presumptionem non fuabitur. Item nec obligat quando lex est penalī. quia ante cōdempnatio/nem non tenetur quis soluere penam in foro anime. Similiter nec obligat quando ratio legis cessat in foro anime. licet enim lex nō exprimat rationem seu cām tamen debemus eam con/tecurare z ad limites illius limitare vel ampliare eam iuxta tibi eorū doctrinam. Similiter nec obligat nec fuanda ē quī verba legis nō adoprantur ad aliquem casum nec eius dispo/sitio adoprabitur si de mente aliter nō p̄stet. Itēz nec obligat quādo lex civilis licet nō sit improbata de iure canonico fouet lucrum odiosum proximo vel quendam rigorem. Itēz nec ob/ligat quando aliquo mō est iniusta vt patet in. xvij. casibus q̄ signantur in summis. Item nec obligat quando lex civilis nō fuit moribus vtentium recepta z canon non disponit.

Tribus ex causis le/ges reddūt iniq̄ nec obligāt i fo/ro p̄scientie.

Leges imponens sibi subiectis onerosas
f. q̄sq̄ sup̄ior tp̄alis
f. p̄ncipalr .i. pp̄ gl̄iam stat⁹ sui

Propter auariciā. sua gl̄ia sine reuoluet
f. sup̄ior tp̄al .i. s. p̄tātē sibi cōmissam

Aut fert quis legem sup̄ sibi posse statutum
.i. subditoz

Seu fit inequalis onez p̄ticio plebis
f. imponere inequalr .i. iiqua lex

Do licet aspiciat cōe bonū fit iniquū
f. quis .i. p̄stitutōes

Ignorās leges z p̄stitutōes nō excusat simpli/ter.

Ignorans legē si ignorando statuta
.i. cōiter f. iḡrantia

Non excusat generaliter. hec nisi constet
s̄c̄ eē f. q̄ tñ nō excusat a toto f̄ a rāto

Aut inuincibilis aut ignorancia crassa

De libello faōso

Fertur famosus fore quedā carta libellus
.i. notaris v̄ scriberis s̄c̄ in q̄ carta s̄c̄ q̄ actor. p̄/ barenon vult Si aut̄ pbare velit non puniendus est Et sic dicens esset libellus accusationis.

Qua daris infamis. iniuria vel tibi fert
s̄c̄ in publico

Et sic p̄icitur vt sicubi comperiat
s̄c̄ punit ip̄a lex

Lex punit capite nedū qui scripsit. z illum

De libello famoso. De locatōe ⁊ ductōe

f. libellū famosum

Qui talē reperit ⁊ eum morumpenolit

f. actōe iniuriarū. i. puniet scriptor: libelli

L C

Qui nec celauit. ciuilitate ac luet ipse

f. iuramentū

Actoris iuxta iuramen. iudicis atq;

*f. taxatōez viz que sit actōe iniuriarū q̄ nō publicā
iudicij h̄ puati continet querelam*

f. cū puata q̄rela

Iuxta taxamen priuata qui p̄ querela

f. excōicans maiore

[Atq; flagellat eū. canon. sup hoc maledicēs

*f. in foro p̄fessōis ⁊ p̄nē f. s̄m libellū scribendo ⁊ d̄ dā
no satisfaciendo*

[Secretosq; foro talis famā sibi reddet

De liberto vide. f. in manumissis.

f. de domo

f. i. locator

Pellere quisq; locans cō ductorē valet. vt dū

Constat destructa casu dom⁹ vsa p̄ ipm

Sine locans duxit v̄torē. siue necesse

Quid sequitur simile si saltem tale necesse

f. locatori f. imminebat

f. i. locatōis

Nō huic imminuit. sub tpe rite locandi

f. nccō

[Est ali⁹ casus vt si dom⁹ est repanda

f. illa nccōitas fuit extra

f. i. locatōem ipam

Hocq; necesse foret ortū post rite locatum

f. d̄ctis

Casibus his binis p̄ taxa t̄pis ipa

Pensio laxat. sed casus tercius extat

f. in domo

Quādo morādo domo p̄ ductor abutit̄ ipa

Vt suans porcos supra solaria. siue

Non habitauit eā iuxta pactū. q̄s fecit

Illā peiorē. mulieres siue malignas

**Quattuor cas⁹
s̄ q̄s d̄ns expel
lere p̄t in q̄lini si
ue p̄ ductorem.**

Sec⁹ casus

Terc⁹ casus.

De locatōe. Conductōe et de ludis

L

Aut reliquos tenuit puerfos pellit ex hac
Dinctū a dño laxat pensio ptim
f. in domo f. pductor .f. domo
f. epis f. locator

Quart^o casus.

Pro taxa dico. dānū post iure requiret
A pductore. sed quarto qñ duobus
Annis non soluit pēciū pductor. ab ip̄a
Expelli posset. etiā si pluribus annis

Cōductor dom^o
aut alteri^o rei p̄t
alteri locare rez
ip̄am sibi locatā

Hanc p̄duxisset. hec singula iure pbant
A gri pductor ve domus. silis qz facti
Ip̄am rem posset alij de iure locare
Tūc cōductoris res saltem posterioris
f. alicui^o f. alicui^o .i. rei
.i. pncipali locatoz

Precipuo dño sub tanto rite ligant
f. posterior f. pductor seu
in q̄lino

Quantū cōductor hic debet iure p̄iori

Jud^o vel Jocus
sub certis circum
stātijs est pctm
mortale.

Si fiunt opa puta turpia siue nociua
.i. sub iocis

Talia seu v̄ba sub ludis siue iocosis
Aut animi gūitas soluat^r tota sub illis
f. illicito

Tpe nec licito vel loco si talia fiant
f. p̄dictos s^o eē

Hos ludos ve ioca docti mortalia firmant
.i. p̄ceptū f. ex ludis v̄ iocis

Ecclie vetitū qz dei si spernit^r ex his

Jud^o qñqz fit si
ne pctō.

Quantum v̄ ludū mundan^o quis faciendo
f. in scatis troco zc̄ijs .i. v̄biro

In cytharis cartis qz pari sub tpe recto
s^o eē

Siue loco licito nullū mortale pbatur
f. pncipalr

Propter auariciā ludens mortale pbatur
.i. ecclia

In templo larue nec ludi sint theatrales

De lud Maledicō Mgō docēte r Maūm.

.f. in ecclia

.f. pñtatōibz viz de nritate dñi r d pas / sione r cñs. deuotis hystorizs

M CI

Ludi sed posset pñtatis sub honestis

.f. in iure laicis

Ludere sub veste phibetur religiosa

.f. aliqs

.f. aspiciere pñ

Quis sine mortali cernit spectacula mundi

.f. aspiciēs

viz lasciuā vl crudelitātē

Dū pnus p ea dat ad mala fit viciosum

Cetera quere de restituroe. Deluxuria que sit r qe sunt spēs eius. **X^o**. f. in lēa **P. d** pctō luxurie.

Si quis maledicōez seu blasphemā dēu vl aliquem scñm max^o brām pginē pferre psumpserit dz septe dñies diebz p foribus ecclie i mā^o eē dū missa dñica q vltio die nec palliū nec calciamēta h corrigiā circa collū hēat r q septe pcedētibz fertis septe ieiunet in pāe r aq nec ingrediat eccliaz r in qlibet dīcoz diez tres reficiat paupes. r si n̄ p̄ tres. saltē duos l'vñ r si n̄ p̄ h tñe illd i aliā penā cōmutet r si p̄dicta rēnuerit dz ei in terdiciū gressus ecclie r i obitu dz carere eccliaistica sepultura.

Insup tales dñi dēnari pena pecuniaria **Extra d** maledicōez **Statuim^o** Et h oia hz **Soff.** p tribūali sūt **Sz** i iudicio aie p discretū p̄fessozē molliri posset si octta blasphemā fuerit seu maledicō q saltē deliberato aīo facta ē **Sz** ar ex surreptōe seu subito ex aliq passioe in p̄ba blasphemie p̄riperet hcatōez eorū n̄ cōsiderās. tñc mortale nō ē nisi ei frequent accidēt ex lata culpa n̄ curādo adhibē remediū. lata em culpa equipat dolo. **Ire** maledicē irōnabilitz rebz in qñtū hz creature dei ē pctm blasphemie **Sz** si p̄tingat eis maledicē h̄mse p̄siderat h ē ociosum r vanū r p pñs illicitū **Hec** b. rbo. 2^a 2^a q. lvi. **Ire** s̄m eundē n̄ cōpetit hoī maledicē irōnabili creature alijs mōis n̄ si forte sp̄cālī dei reuelatōe vt factū ē p **Job** r **Dauid** **Irem** de **Blasphemā**. **18°**. f. in pctō **Ire**.

Inspectio spectaculoz qñqz fit sine peccato

Maledicōez p̄ca sic notatur.

m

Alesficium quid sit vide. f. de vsura qñi in fine in glo. **Malesficium** etiā dz vitiiuz accidentale p quod vir reddis impotēs ad cognoscendū mulierē vel ad generā

dum vide sup d **Impotētia** coeundi. **Ire** malicia masculi r femine **X^o**. in lēa **VI. de nouitjs.**

Si quis suscipitur in canonicū qz paciscens **Q**z doceat teneat scolas **symon** ē. sed r ipm

.f. docēdi

Posset onus necti p̄benderite vacanti

Dico māumissuz sub libertate statutū

T i

Demgō docentē te quō i cāonicū recipi debeat

Demāumisso

De Matrimonio.

M Nota duplici p'fectōe m'ionij.

Atq; māumissor patronus dicitur huius
fertur libertus suus liber mō factus
f. manumisse
f. m'ionij

Duplex coniugij p'fectio noscitur eē
i. p'sensum mutuū solū. i. exp'mere dñt s' l' filia
Vna p' assensum quē dant p'ntia vba
i. p' assensum mutuū z aior s' g'atrics dī z h'gis p'petue
Coniugij tale ioseph fuit atq; marie

Secūda p'fectio m'ionij.

Copula sed carnis comitās hūc. altera fert
f. copulā carnis viz tanq; effectū f. mutuū viz vt cā. i. icludebat
Quam tñ implicite verus assensus habebat
f. copula carnis f. ds .i. p' reuelatōem
Aqua mariā dñs clam certificauit
f. q' ad istā scōaz p'fectōez .i. p'letū

Est hoc coniugium cōsummatum vocitatum
.i. p'fectōez .i. m'ionij

Iuxta p'fectū nature coniugij fit
.i. infideles

Veraz p'fectā ma-
trimonia s' h'nt
p' fideles solum.

Inter gentiles. plis veluti ratione
f. solū .f. quo ad salutē f. p' fidem

Sed dat p'fecta cōnubia grā xpī
f. p'fecta salutaria coniugia. i. s' h'nt f. xpī

Qualia nēpe trahunt solum mō rite fideles
f. m'ionij f. s' d' impedimētē z Diuortio

Cetera q̄ plura sup his. **D.** z **I** memorant

C Notandū q' an aduentū xpī licebat h'ie plures vxores so-
li' dei disp'etate p' multiplicatōez gnīs hūant. n' aut p'. fm
b. tho. i. 4ta. d. 33. Pluralitas aut vxorē ē legē nature n' q'ad
p'ncipalē ei' finē scz plē. h' q'ad 2^m scz pace quā aliq'lr ipedit. z
q'ad 3^m finē quē oīno tollit scz f'catōez q' p'unctio xpī ad vnicaz
eccl'iam est. Et sic p' q' pluralitas vxorū ē ē legē nature q'ad 2^a
ei' p'cepta. nō aut q'ad p'ma. qz vn' vir sufficit plurib; vxorib;
fecūdādis z filijs educādis ex eis natis h' non facile satisfaccere
p't plurib; ad votū z inde causatur lis.

Admōnitiū q' n'z s'
hi p' sub mō. sub cā
z sub p'dicōe q' p' sin-
gula hic notant.

Admōnitiū sub
cō p'rahit.

Scito. q. vt modus ē. f. cōditio. qz. causa
.i. p' illā p'unctōez qz s'lr p' illā f. m'ionij f. m'io^m
p'unctiōem vt

Per causamq; modū p'tractū mox tenet ipm

De Matrimonio q̄ ad cōditōes diuersas.

*f. in p̄hēdo m̄rimoniū
.i. p̄a*

Sine sit hec causa verax seu falsa sit ip̄a

f. exēpli gr̄a dicat q̄s s̄ es s̄ diues

Ut nubo tecū qz diues. nec tñ esset.

f. i. p̄hēdo m̄rio^m. i. icludat s̄ aliqd̄. f. legitīe. f. m̄rio^m

Causa nisi falsa claudat qd̄ dirimat illud

*f. exēpli gr̄a s̄ es f. illa lib̄ea z c̄ijs legitīnis im
pedimentis*

Ut nubo tecū qz libera. nec tñ esset.

.i. p̄here potes

Subqz modo nubis si dicas contraho tecuz

f. aliqd̄ licitū s̄ feceris f. p̄tractū

Ut facias illud. sin autē post reuocetur

f. p̄dic^o f. sic p̄tracta .i. manene

Si modus haut fiat tñ hec connubia cōstant

*Secūm De. d̄ pal. Qñ m̄rimoniū p̄bit p̄ certū modū p̄ri
um m̄rimonio unllū ē Si aut̄ post p̄tractū apponit̄ nihil ip̄edit.
Si autē mod^o ē impossibilis vl̄ inhonest^o p̄ nō adiecto habe
ri d̄z m̄rimoniū tenet Qñ p̄o honestus ē mod^o tenet sp̄ vt acci
plo te vt des centū nōie dotis. Et tenet v̄por̄ celebrato m̄rimo
nio illum modum adimplere. .i. p̄tractū. f. cū p̄iūctōe s̄*

Quinctū coniugiū tractum sub cōditione

*.i. nisi expleat̄ qd̄ sub cōditōe fer̄ f. m̄rio^m talit̄ p̄ctū
f. tale m̄rio^m f. de iure*

Nistet cōditio cassat̄ nec ligat ip̄m

*f. p̄ditōe. f. nō dū iplera .i. sine p̄ditōe z simpl̄r
f. rite*

Si tamen hacitante post pure nupser̄ altri

*f. cū sc̄da f. sic simpl̄r z rite p̄ctū f. cum qua p̄tra
f. ista sc̄da xisti sub p̄ditōe*

Stabit cōingū. licet ē de sanguine p̄me

*.i. p̄ m̄rio^m p̄ctū cū cōditōe s̄ p̄ h̄ qz nec in sp̄salibz sub cō
ditōe factis cōtrahit̄ vtz s̄. de Impedimentis*

Cōditōe qz non publica fer̄ honestas

s̄ i p̄hēdo m̄rio^m. i. intelligende

Sunt aliquę clause ḡnales cōditiones

*f. aliquis s̄ tecū f. m̄rimoniū sic p̄ctum
sue n̄ illa dicant̄*

Ut fans. si d̄s ip̄e velit nubo ligat illud

f. p̄ditōes .i. necessarie

Quedā sunt alie sub cōditione necesse

T ij

Hec Joh. i. summa
confessorum. Item
Hosti. z pyfana et
pyfanella Jo. Glo.
Raymundi.

Simile casuz qz
ad sp̄salia p̄henda
17. s̄. d̄ publice ho
nestat̄ iusticia.

Nota pluria z
varia p̄ditionalia q̄
h. j. ad lōgū notant̄
q̄bz m̄rimonia p̄tin
git p̄trahit̄.

De Matrimonio q̄ad p̄ditōes diūsas

M

s̄ h̄o tecū s̄ me? vl̄ mea viz si n̄ sis affinis l̄ fuit p̄ditōis r̄c̄ys. legitis ip̄edim̄ez

Ut si sanguineus nō sis z cetera plura

s̄ intelligēda .i. de futuro

Sunt q̄dam clausa sub conditione futura

l̄. h̄edo dicas h̄o tecū s̄ cras

Ut si solozitur cras splendet siue diescit

l̄. singule p̄dicte puta si nō sis p̄ sanguine? z si soloziat cras. zē s̄ m̄rimoniū .i. dirimūt

De nec cōtractū suspendunt conditiones

s̄ apposite viz in m̄rio^m h̄endo

De p̄ditōib? iho nestis.

Et quedā constant in honeste conditōes

s̄ dicas h̄o tecū s̄ vl̄ si s̄ si vis

Ut si fureris occidas. tangere celum

s̄ h̄o tecū .i. fornicariū

Si vl̄ p̄mittis coitū puta non maritalē

l̄. p̄ditōe l̄. p̄dcās ihoestas s̄ z m̄rio^m sic h̄cū tenet

Pro non adiecta quas oēs iure putabis

s̄ dicēdo h̄o tecū

l̄. in actu m̄rimontali

Si plem vites vl̄ si melior reperit

s̄ dicēdo .i. adulterā

Aut si te mechā tradas ego contraho tecum

l̄. p̄dicte s̄ in h̄edo l̄. qz sunt p̄ subam z bonū m̄rimoniū

De si apposite faciunt nil conditiones

l̄. p̄dicatas p̄ditōes .i. cū illa q̄ sic p̄mittit

Illas laxando coiens hac. iure ligaris

l̄. p̄dcās p̄ditōes .i. h̄ētū l̄. h̄ente

Hac vnus ponens. p̄dicente sed altra

l̄. sup̄ p̄fata p̄ditōe aliq̄ appōsita .i. de iure

Siue tacente palā. mox coniugiū phibet

l̄. p̄pterea excusat ne act? ei? l̄. i. sep̄abilitas .i. susceptio sobol̄ sit mal? h̄ bon? h̄ rōe facti d̄z sanct? educāde ad cultū d̄i

Sunt bona coniugij sac̄m qz ples

l̄. q̄ p̄sistit ne cū altera p̄misc̄ear? viuētē tua vl̄ tuo z sic nō est virtus theologica

Atqz fides. quibus absqz valent cōubia nlla

Nora due sunt p̄ncipales cause institutiōis m̄rimoniū. P̄ria est susceptio sobol̄is educande ad cultū dei z alio nōie d̄z i. officium. S̄c̄da causa est vitatio fornicationis que alio nōie d̄z i. tur in remediū.

Nora q̄ vitatio plis ē p̄ p̄mū s̄b st̄atiale m̄rimoniū z p̄ncipales i. st̄itutiōes e? dē q̄ ē susceptio sobol̄is ad cultū dei Ite z p̄ sc̄dm s̄b st̄atia le ē quando p̄ h̄it viz Si melior reperit z ē p̄ sac̄z cōiugij Ite si te mechā tradas ē p̄ fidem p̄iugij z hoc ē cū s̄b st̄atiale m̄rimoniū.

De Matrimonio contrahendo

Dum sit contingens hec p̄ditio v̄ honesta
s̄ in p̄bendo f. apposita
s̄ vt exēpli gr̄a s̄ in p̄bēdo f. p̄bens

Si pater assentit dū r̄ndet tibi queq;
s̄ responderet f. p̄ditio al̄s non ligat
i. m̄rio^m

Nel mibi si dederis centū dū fit ligat ip̄m
s̄ p̄bēdo dicas p̄ho tecū f. p̄go

Aut si sis v̄go. nec post coitum repitur
i. in foro extertori s̄ tenet f. iudicio v̄z p̄scie p̄m Hosti.
s̄ t̄m

Iudicio seculi licet. hant aīe tenet illud

Haur anime tenet. zc. Nam p̄m hostien. Bene est q̄ mul
lier que in fraudem mentita fuit decepta p̄maneat z viro sub
ueniat qui forte intendit bigamiā vitare p̄m Anno. Bernh.
z Hostien. quia talis conditio pro non adiecta haberi d̄z quā
do intelligitur de coitu fornicario q̄ in foro iudicij est m̄fimonij
um z multo fortius si intelligitur de coitu legitimo z maritali.

f. p̄ditōe s̄ nondū cōplera f. p̄fate p̄sone s̄ v̄silla
f. sine p̄ditōe

Hac modo sic stante. post dans p̄ntia verba
f. cū q̄ sub p̄fata p̄ditōe p̄xisti i. m̄rio^m iudicat

Aut hanc cognoscens mox conditio reuocat̄
f. nō solū p̄ p̄ba d̄ p̄nti v̄z infra i. debite z vere

Iamq; modis varijs connubia rite trahunt̄
s̄ v̄n̄ mod̄e i. de p̄nti i. p̄sensum mutuū dādo

Qui p̄fert v̄ba p̄ntia sentit vterq;
i. p̄m m̄rio^m s̄ secuta

Dox est coniugiū. licet hant sit copula carnis
f. carnal̄ copula i. oino p̄fectū

Que si post sequitur p̄sumatū reputat̄
s̄ eē saltē in foro ecclie nō ar̄ p̄scie i. de futuro

Sic puto p̄iugiū dū p̄fers v̄ba futura
f. mutuū f. inf̄ p̄bētes de futuro

Post p̄ consensum comitetur copula carnis
i. nutib;

Nutus p̄sensu q̄z signis nubere debet

Nota p̄m b̄m Tho. ad m̄rimonium requirit̄ p̄sensus ex
p̄ressus p̄ verba. aut per nutus vt in nutis aut per alia signa
contrahitur. Aut requiritur q̄ non contradicat in dispensat̄
one.

¶ CIII

**De p̄ditōib; hōe
stis q̄b; stantib;
fert de iure m̄ri
monium.**

v̄z extra eo. ti: **S**
inf̄ v̄z **E**t despon.
duoz ca. p̄mo:

De Matrimonio.

M

Per dicos f. per dicos f. inf. fideles f. hunc
ite modis alijs conubia plura trahunt
f. hunc s. saltē f. m. fionū

Illis dū constat intentio vna trahendi

f. exēpligra f. re f. i. iugali v. m. fionali

Vt si dicat appeto fide maritali

f. sit qd cunq. i. m. fionali s. v. l. f. l. b. alijs m. f. is sal
tē intentōe h. b. d. t.

Aut tibi do tale maritali conditione

f. v. r. i. u. s. q.

Dic fore cōiugiū si sit cōsensus vterq.

Cōm **S**ulh. Si dicat accipio te in vxorē v. dabo tibi eē
tū z sequat carnal copula nō est m. fionū. nā ille q. dixit hāc
opioem q. liberare se posset vtrūq. faciēdo. nō credo p. sumpti
onē inductā a iure qd. intelligat. recedere ab opinione p. carna
lē copulā. **I**tem f. m. dicitū dicit Sul. si dicat p. mitto q. nū
q. deficio tibi in vita mea z secura est carnalis copula non de
bet p. sumi p. m. fionū nisi p. staret q. p. hoc intendebat spon
salia z trahere. q. sic eēt m. fionū in iudicio ecclie. **I**tem f. m.
eundē Sulh. Si dicat ducā te post annū z sequatur carnal
copula p. m. fionū iudicari debet. q. p. carnalem copulāz v.
detur renunciaſſe dilatori t. p. s.

f. attēdere debes tu iudex aut p. fessor
f. h. b. t. u.

Precipue tendas sup equa cōditione

f. equa cōditio f. ad carnalē copulā solū extorquēdā

Que si nō extat tūc fraudes sepe pbant

f. i. r. a. b. i. t.

Null^o adul^{ter} sic nec adultera claustra subibit

f. i. u. g. i. t. f. adulterā v. l. adulter

Niplacet infonti sed eā renocare valebit

f. i. n. s. o. n. s. f. adultera f. r. e. l. l. i. g. i. o. n. e. a. p. p. r. o. b. a. t. ā

Insons. ac poterit ipa nolente subire

s. z. p. f. e. l. l. a. m. f. i. a. d. u. l. t. e. r. ā. v. x. o. r. e. f. i. n. g. r. e. d. i. e. n. t. e. m.
f. p. a. p. i. t.

Sitū ingressa mas hāc notat. hant phibebat

Hinc satis appet libuisse viro. sed z inde
f. p. o. s. t. m. o. r. t. e. e. t. i. ā. v. x. o. r. i. s. a. d. u. l. t. e. r. e. r. e. l. l. i. g. i. o. s. e. f. a. c. t. e. z. h. b. e. s. d. i. r. i. m. e. t.
m. i. r. i. o. p. o. s. t. m. o. r. t. e. v. x. o. r. i. s. h. e. t. u. v. t. z. s. d. e. d. i. u. o. r. t. i. o.

Viuere ppetuo castus de iure tenet

Quando p eccliam diuortia st^z celebrata

De Matrimonio quoad diuortiu.

s^c et

f. p. p^offessione s^c l' in sac^o alijs
viz extra religio
onem

CCIII

L Postq̄ sit factus vir claustralis ve sacerdos

si. decepta

Testibus eccliam falsis costet fore doctam

f. vxori

Tuc vir reddet q̄uis foret ipe p^offessus

f. vxori

f. debita carnis s^c est

Debita reddendo. nō poscet naq̄ p^offessus

f. ante p^offessu

onem vl' post aut in sacris constitutus dum e cu poterit.

Casibus in dictis mulier si nō petit in trim

f. vl' religiosum vl' ordinatu in sacris extra religionē

f. p^offessus aut in sacris ordinatus

Talem dico viz. nō vir repetat mulierem

f. que suscepit

f. dictus vir

Ordinatusq̄ sacro p̄iuditiu sibi fecit

si. p regulā aut al's rite

Seu pfitendo quidē sub religione pbata

Notandū q̄ quando aliqui contraxerunt m̄moniu in sa-
cie ecclie scienter vel ignoranter in aliquo gradu p̄hibito tunc
suadendum est talibus vt q̄totiens dispensatōem obtineant
a papa vel eius auctoritatem in hac parte habente. **E**t an ha-
bitam dispensatōem omnino a carnali copula abstineant. **E**t
si in aliquo gradu s̄anguinitatis vel affinitatis p̄hibito sc̄m
fuerit absoluant p̄ ep̄m a maiore excōmunicacione quā ex iure
cōi sic incurserunt. vl' p̄ penitentiariū eius.

f. vir et m̄ter

si. fornicarie vt s̄. in lra f

Linquit mortale sine cōiugio coeundo

Cetera de M̄monio vide sup̄ d̄ Impedimētis

et d̄ Diuortio. **I**te d̄ M̄monio clādestino supra de

Impedimento ligationis. **M̄moniu leproso-**

rum vide supra de leprosis

f. pctm

si. nocua

Dicfore mortale mendacia p̄niciosa

s^c esse

Nanq̄ dei caritati contraria constat

s^c q̄na p̄stār

f. p̄imi bōis vl' reb̄

Ac fratris fame p̄sonis diuitijsq̄

f. mēdacia

s^c eē pctm. f. mēdacia. f. veniale pctm

Officio sa putes veniale iocosa q̄ tale

Mortalit̄ peccat
extra m̄moniu
um luxuriado.

Demēdacio p̄ni-
cioso. officioso. et ioco-
so. q̄uo dicit̄ et q̄n sit
mortale et q̄n veniale
et q̄uo nullū mēdaci-
um faciēdū ē etiā cā
mortis euadēde.

De Mendacio.

M

Hec iuramento firmans mortalia scito
f. mendacia officiosa vltocosa s^e esse
f. mendacia

Officio sa voco qz nullis ipa nocua
f. mendacia

Inde iocosa loquor q̄ dicunt leuitate
f. officiosis

His sancti p̄es vsi q̄nq; fuere

Iacob sara sil abrahā mendacia parent.

Quondam dixisse nec sunt mendacia v̄a
f. eoz officiosa mendacia

Nang; figuraleq; p̄phetica talia cōstant
f. quecunq; etiā officiosa vltocosa

Non licitū constat queque mendacia ferre

Ut redimas hōiem de morte. malo siliq;
f. p̄cm

Nā bona quecunq; veniant nō fac veniale
f. p̄ necitate alicui
f. rei

Sed ptunc vez prudenter subdiceatur
s^e tñ fieri d; f. fraud z dolus

Hoc sine fraude dolo que sunt mēdacia q̄dam
s^e tu f. criminalit vltals f. interrogat^o
f. i. ideo

Qur accusatus in iudicio rogatus
f. iudici

Ut iuxta formā iuris vez sibi dicas
s^e tu s^e interrogat^o

Ip̄ negans vez mendaciter hinc ḡue peccas
f. a te accusato z reo

Sed iudex q̄rens q̄ non valet ordine iuris
s^e tu accusat^o z reus

Nulla teneris ei cor respōdere sed audes
f. reliberando f. in br̄m Tho.

Hinc subterfugere licite mēdacia tectans
f. ad aliū iudicē f. ad euadendū

Aut appellan do sed nec mendacia fando

Leditatores i cābijs. zc. vide i l̄ fay. cca finē

De Metu q̄duplici ⁊ de Milicia

Excusare metus hos posset vt̄s. d̄ **I**mpedi-
mento metus in **J**.

versu inclusa puta **S**cuprum. fuitus. mutilatio ⁊ mors
Porro non differt vt̄z vl̄ quattuor illa
viz in p̄cedenti .i. liberoz

Fiant in p̄ria p̄sona seu genitoz
f. p̄sona

Sine sit vxoris

Et semilitia non est viciū sed abusus
*f. ex suo ḡne .i. milite sp̄ ē vitū
f. abusus militie*

M **CV**
De q̄duplici metu

De milicia

Qui licet ē vari⁹ tñ in tribus ē malus. vt̄ fit
.i. opprimt

Insontes qñ quis coucutit. exigit aut quis
Immoderata solaria. vl̄ sic immoderate
Exercet sese. vl̄ non licite puta dū se

Ostentat virib⁹. aliquoz cum nocumento
s̄ vl̄ s̄tib⁹ .i. corneamēta p̄ syncopā

Vt puguans hasta seu tornamenta gerendo
f. militib⁹ f. se cū eq̄s

Est tñ his licitū q̄ equis curzant q̄z versent
s̄ eis licita est

Ars q̄z cedendi ve tuendi tela ferendi

Hic notant̄ necessario req̄sita ad missam cele-
brādā ⁊ p̄ficiēdū factm̄ corp̄is ⁊ sanguis xp̄i.

Itē hic nota d̄ accidentalit̄ q̄busdā req̄sitis in cele-
bratōe ⁊ q̄no sup̄ negligētis i missa p̄ tpe p̄tingē-
tib⁹ aliq̄s celebras se h̄re debeat. **I**nsup̄ p̄dit̄ certa
pena ex **I**ure p̄ q̄busdā negligētis inflicta.

Ad consecrandū xp̄m tria scito necē
*.i. eucharistiā .i. necēta l̄ exp̄ necēi
f. seq̄ntia rate. f. fore*

Debita materia cum forma sitq̄ minister
s̄ necēta ē ad p̄secratōes. f. debita s̄ d̄bit⁹ viz sac̄dos

Tendens conficere put̄ utilitas ve necesse
.i. sicut .i. necitas

Ecclie p̄scit̄ ḡn̄alis vl̄ specialis
.i. req̄rit f. necitas l̄ utilitas

Scom Archl. d̄ cō
secre. d. 4. i. c. on̄ d̄it̄
Ipe deq̄dat̄ cōfic̄
celebrādo q̄z carac̄
a d̄o ip̄ressus in aīa
p̄ hoīes auferri n̄ p̄r.
Sz glo. l. d̄it̄. d̄c̄ p̄zē
um i. c. accedēs ⁊ plu-
res aliq̄. **P**rima p̄o
opio d̄; v̄ctio;.

D i

De Missa et de cōcernentibus ipsam

M

^{.i. psecrat}
Ergo ludibrio q̄ sacrat nil agit ip̄e
^{.i. nō .i. attēdero .f. psecratōis}

Uere cōficio licet haud cōsidero h̄ba
^{.f. hostias .i. hostiaz cōsecrāday certū vīz}
q̄ si .x. hostias itēderes solū psecrare an te. et postea repirentur
xl. aut plures dubium esset que inter illas esset non psecrata et
sic denno oporteret in generali omnes illas psecrare. Idcirco
an te positas hostias oēs cōsecrare itēdas sū nūero cō.

Conficiēs multas numez p̄tēdere noli
^{.f. psecratōis}

Formā corrupte h̄boz fans sine spōte
^{.f. h̄boz psecratōis}

Hoc nec obest dū forme significatio sistat
^{.i. psecratōis corpis et sanguis ch̄i. s̄lt̄ alioz sacroz ecclie}
^{.f. h̄boz .f. in pferēdo}

Hec br̄s Tho. in
4°.

Sacramentoz formā mutans minuēdo
^{.f. in pferēdo .f. ex deuorōe v̄l lapsu lingue}

Aut interūpis addēs trāsponis obest nil
^{.f. sancte catholice et aplice .i. itēdas .f. p̄ dicta facē p̄serte}

Ecclie ritū si nō tēdas violare
^{.s̄ in p̄dictis platōibz .f. forme h̄boz alicui⁹ sacroz}

Aut si nō principal̄ snia desit
^{.i. illā p̄iūctōez ī psecrādo calicē et panē}

Si dimitt̄ em̄ calicem cū pane sacrandō
^{.f. sanguis v̄l corp⁹ xpi .i. scient̄ .i. mortalit̄}

Vere cōficiē. sed agendo sciens graue peccas
^{.f. frumento .i. eucharistiā}

Triticēo mixtū licet extat cōfice xpm
^{.i. magis triticū}

Dū plus triticēū fore cōstet sic ibi mixtum
^{.f. de pal. .f. magn⁹ .i. dicit̄ .i. ex spelta .i. eucharistiā}

Intellige de facto et
non de iure.

Petrus et albert⁹ dāt spelta posse sacrarī
^{.f. pane .i. eucharistiā}

Cum fermētato grecus sibi cōficit omnis
^{.i. reliqu⁹ cunct⁹ .f. pane .i. cōsecrat}

Al̄ et ex azimo cōficit ip̄e fidelis
^{.f. pane .f. sacdos xp̄ian⁹ vīz ecclie romane}

Sz fermētato tu p̄ficiēs ḡue peccas
^{.f. ip̄e .i. h̄ .f. pane .f. eucharistiā}

Grecus at ex azimo peccat cōficiēdo

De Missa et de concernentibus ipsam

.i. consuetudinē quā diu habitā
f. romāe ecclesie et gr̄e ecclesie

CVI

Manus suū cōtra morē sic linq̄t vterq̄

s. saltē .i. corūpi. f. ex q̄ cōsecrādū ē vlt̄m q̄

Incipiēs rūpi panis nec obest celebranti

.i. i. cll̄ viz p̄ae incipiēte rūpi. i. mortalit̄

Conficiēdo tñ tali peccare pbatur

s. dicēdū f. rūpi incipiēte f. iā s. qz i vino fetō aceto n̄ fit cō

Sic puto d̄ vino. nec factō credis aceto

f. corp⁹ xpi .i. putrefacto exiēte

Ne sic cōficiē corrupto pane sacrandō

.i. cōsecrādū

Ex vino solū mixto licet ē celebrādū

s. saltē f. illud .i. vini spēs lz i nūero qñqz alt⁹

Dū magis ē vinū mixtū. sua vlt̄ spēs sit

f. cū calice cōsecrato vlt̄ calice cōsecrato f. nō cōsecratū

Appositū nullū sacrať sanguine vinuz

s. iñc̄ sanguis xpi sine desitōe f. xpi f. i. spē vini
et vini in sua spē

Prozsus vtrūqz manet. sz sanguis desinit illic

f. n̄ cōsecrati et appositi ad sanguinē. f. qz spēs sanguinis desinit p̄t̄ maiores spēs vini nō cōsecrati. et h̄ sanguis xpi desinit cē. qz sanguis xpi sine spēbz in altari non est.

Si plus sit vini. spēs nā sanguis iuit

f. facit desinē sanguinē ch̄i. f. vini nō cōsecrati f. sanguis ch̄i
f. appositū vinū ad sanguinē

Sic fac̄ equale. sz dum minus addit̄ illi

f. sanguis f. qz ibi in illa sup̄ficie non ē sanguis xpi que viz sup̄ficie speciez vini cōsecrati tā desit̄ esse p̄ appōem vini nō cōsecrati.

Tūcremanet sanguis lz ip̄e nec est vtrobiqz

f. in cōsecrādo calicē .i. p̄e. f. sanguinē. f. mortalit̄ viz cū p̄posito aquā dimittēdo

Si dimittit̄ aquā bñ cōficiť ast̄ ḡue peccas

f. aquā appōnēdā f. r̄u sacerdos

Quā tñ oblitā si cōsecraueris ipse

f. cōsecratōez calicis factā f. de necessitate sacramēti
f. solum ex statuto ecclesie p̄t̄ spūalē featōez q̄ feat̄ur ecclesia cōiungi xpo p̄ fidē et caritatē

Nō post appone quia scis nō esse necesse

De Missa de Cōcernētibz ipsam

¶

aque non consecrate spēs vini consecrati d' elierat
f. in qua pillā appoem

Desineret sanguis alias sic pte sub illa

f. fm Antho. f. dimittēdo aquā .i. p' r' appositū

Mec mortale facis hoc abstractus pagendo

f. p' sacrāda f. ad p' sacrandū in ea

Hostia confracta nil impedit atqz forata

f. in hostia p' sacrāda viz triāgu-

claris quadrangularis vel alteri' modū

Aut sit in hac macula vel sit quecunqz figura

f. etiam de omni medicinali. etiaz de salua
cum pposito. quia sine pposito saluam vel reliquias tibi inf-

Prosus de cuncto ieiunus sis celebrando

f. an celebratōez vl' cōmunionē .i. sine pposito.

viz cū aceto z sale vl' cū aqz

Nil nocet os mūdans si guttā nesci' infero

.i. post p' sacratōem factā

Quod post sacrata recolens edisse bibisse
s' nihilomin' .i. eucharistiā .i. cū pposito sacrifici-

Missam p' facies xpm sumendo d' olent'

s' in celebrādo .i. excoicatu' maiore .i. p' p' sacratōez factam

Sic te recolens maledictū post sacrosancta
f. missam f. postea

Perfice pponens absolui q̄cito possis

f. excoi. maiore vl' aliō legitimū ipedimētū .i. p' sacratōez

Calia sub missa recolētes an sacrata

f. missaz f. celebrātes .i. q̄ue scandulū corā ppo t'icat

No hanc p' facient. nisi grandia scādula restent

f. celebrās. f. nondū cōfessum f. p' sacratōez

Sub missa recolēs mortale qd. aut foret an

.i. consecratōem

Vel post sacrata. doleas statuendo fateri

f. celebrās .i. d' canone aliqd' omisisse

Se recolens certe sub canone qd' refluxisse

s' saltē f. p' boz cōsecratōis l' calicē aut p' ais. s' statim

No sit de forma sacramenti. repetetur

.i. illa p' ba solū q̄ cōsecratōis forma requirit necio. viz circa pa-

nē. Hoc ē em. zc. Et circa calicē. Hic ē em calix. zc.

Id solū plane qd' consecratio poscit

Ieiun' .i. ieiunio nature q̄ viz q̄s post mediā nocētū sum p' sit tibi vl' por'. z si postea illa die sit pluries cōmestur' facta cōmunionē.

Clota q̄ d' conse. d' .i. de noiv' cū glo. ei' d' q̄ n' d' z notari is p' q̄ o' fit. nec in missa nec i' o'oe ei' l' secreta misse.

De Missa ⁊ de cōcernētibus ipsam

MCVII

In calicē labēs ps forte vel hostia tota
.i. pp̄ h̄ .f. d̄ p̄cedere canone nec extrahes d̄ calice
f. corp⁹ cū calice

Et hoc nil repetes sed post sumes sit illa
.i. sacrificiū missę f. ex pte p̄secratiōis l' p̄secratiōis sacrificij

Nam sac̄m̄ p̄fectū nō minus extat
.i. sacrata

Dimissa sacra stola celebrādo scient
.i. manipulo sacrato f. altaris

Aut sine sacrat̄is maniplo casula q̄z pallis
s̄ nec viz oīa p̄dcā

Aut humerale forēt nec singulus alba sacrata
f. sacratū f. nec sacrat⁹ .i. lumine non exire i missa
sa nec requiritur q̄ lumen sit sacratum

Talene altare ve calix aut lumine moto
.i. sine aliq̄ p̄ dicto scient

Peccat mortale celebrans sic quisq̄ scient
f. d̄ pal. viz pp̄ duo lib̄tām̄ia
repta in sepulchro ch̄ri vni ad capur ⁊ aliud ad pedes

Altaris binas tradit petrus fore pallas
.f. eē i calice h̄ aquā

Post sumptū calicē nō p̄cipēs ibi vinū
f. pus effusa aqua si fuit ibi vlti bibisti n̄ d̄ dominus noua h̄ oī
stia. ⁊c. f. quis iā p̄secratā hostiā sumpsi

Nor vinū funde noua det ⁊ hostia plane
s̄ statiz s̄ illa p̄ba viz q̄ ad calicē ibi inchoet Sili mō postq̄
vsq̄ hec quor̄iens exclud̄. h̄ quoad hostiam ibi. Qui p̄dicie q̄z
pateref. ⁊c. vsq̄ verba p̄secratiōis includ̄.

Ac solū repetes vbi cōsecratio cepit.
f. a p̄ncipio vsq̄ ad p̄secratiōes
s̄ h̄ p̄mū san⁹ videt viz q̄ repetat vbi
p̄secratio cepit

Uel canon totus quidā dicūt repetet
f. corp⁹ ⁊ sanguinē f. pp̄ aquā ex calice p̄ sanguine
sumptam. q̄z multo maius p̄ceptū est de p̄fectione sacramenti
q̄z de ieiunio.

Post sumes illa licet haud ieiunus haberis
.i. hostia f. in calice

Sacrato pane cernēs vinum nec adesse
f. vinū .f. sili mō postea q̄z cenatū ē. ⁊c.
vsq̄ hec q̄rienscūq̄ exclud̄

Protinus iufundes. passum calicis repetēdo

De Mistra et de concernentibus ipsam.

Materia^{f. aut frā. afferē r sile} fufam de sanguine radere debes ^{.i. cū idoneo infro}
^{f. rem} ^{f. reliq̄is} ^{.i. ad aquā fluentem}

Rasam cū sacris pones. aut flumine detur
^{f. de calice vl' d' ore} ^{s' herentē}

Si sanguis stillat supra tabulā. ^{f. sanguine pfusa} ^{f. tabula} **pe** terram

Ambet̄ tabula. ^{f. sanguis f. frā} ^{f. materiā rasam} **rade** post tñ illa

Si supra terram stillat rades sil' vzes
^{f. materie vste} ^{f. cū reliquijs vl' solos}

Qui in altari cineres condēdo repones
^{f. celebrās}

Sz sup altare stillans sorbeto sacerdos
^{f. altaris}

Sanguine pfusas pallas in aq̄ bñ mūdes
^{.i. postea} ^{.i. reliquias}

Post sic ablutū totum pones **pe** sacz

Ut cineres talis excise ptis aduste
^{.i. reliq̄as}

Pones ad sacz vl' in altari. ^{f. p sacrificōes aliquā} ^{s' dies} ^{f. p dicitā negligēciam} **doleasqz**
^{viz p̄tinuitiunij} ^{.i. tribz viabz}

Nota penā iurj
viz d' Cōsecratōe
d. ij c. Si p negli
gentiā aliquid.

Quadraginta dies. ^{s' dies} ^{.i. 4^{or} viabz} **qz** nouē ter agēs sociabis

Liginti socias si quater hoc facias

Lhostia sacrata vl' ps de corpe ch̄i
^{.i. sup vestimentū aliud}

Dū sup altaris pallam cadit aut silem rem
^{s' illd} ^{f. ablutōem talesz}

Ablue cū vino potans piscina ve sumat

Lscindens ne tactā xp̄i de corpe vestem

Qum fuerit musca vl' aranea sanguine ch̄i
^{f. sub celebratōe} ^{f. muscā. zc.} ^{f. muscā vl' araneam}

Hanc retrahes caute post abluē. ^{f. aiāta cū ablutō illo} **ps**us adure

Hec in piscinā sil' attollendo sacratam

De Missa et de concernentibus ipsam.

CVIII

f. sanguine xpi cu aialibz vl cu corpe xpi. i. reliqas
¶ **Hec tu admixto condes ad sacra veneno**

Conformia p. Iste vbi psecratio in cepit circa sanguine si calix vl sanguis intoxicatus erat. Nota per conformia pba intelligit ille passus viz quoad calicem psecrandu viz. Simili mo post q. zc. vsqz ad illa pba exclud. viz hec Quotienscumqz. Sz p conformia pba quoad hostiam intellige illa pba canois. Qui pudie quam pa. zc. vsqz ad pba consecratiois viz Hoc est em corpus meum inclusive.

.i. postea f. hostia z vinu

Post noua coficies replicans coformia pba
f. psecratioem calicis f. vinum

Illa tuens an. moueas aliudqz refunde

Deficiens celebrans dum psecrauerit ipe

f. sacerdos f. sacerdos f. psecratioem

¶ **Uox ali⁹ supplet sed nullus si fuit ante**

f. cuiuscumqz stat⁹ .i. postea. i. eucharistia

¶ **Et si quis vomit post xpm si vomis ipm**
f. cu aliq satisfactoe s^c doleat viz i seqnti pssu

¶ **Quadragesima dies doleas. sed clericus vltra**

.i. viz. i. lxx. dies s^c viz totide s^c viz totide
f. dies cu aliq satisfactoe s^c z totidem

¶ **Et septem decies monach⁹. dyacoqz. sacerdos.**
s^c dies

¶ **Si nonaginta pful doleat sup illa**
f. sumpra eucharistia

¶ **Si vomit infirmus septē dolet ille diebus**
f. aliquam hostiam consecratam f. sacerdos

¶ **Hoc sacm nō consuans bn flamen**
viz illud .i. postea

¶ **Ut mus aut aliud aial comedat doleat post**
.i. cu aliq satisfactoe

¶ **Quadragesima dies. sed si iam pdidit illud**
f. d altari vl als .i. postea s^c fuerit

¶ **Aut q pars refilit nec post inuenta dolebit**
f. cu aliq satisfactoe

¶ **Uox triginta dies totidem dignus bn paret.**
f. hostie cosecrate

¶ **Quis neglectu putrescunt illa sacra**
¶ **¶** **¶**

¶ **Pena iur⁹ viz de psecratioe. d. ij. c. Si qe pebrieta tem.**

¶ **Predicte di. Eo p silio Aurelian**

De missa quō bis una die p unū sac. cel. p̄t

M

His dans sub penis nisi det nō celebrabis
.i. laxet' l'osp' cēt' p' p̄fessor' iudiciū
f. vbiq; sup' de iure

Atq; dies fatos te ieiunare memēto
viz d' p̄secratōe d. 2. Si p' negligētā
z c. si q̄s p' ebrietatem

L' Prefatas penas tibi ius reddit manifestas
f. penas de iure. quia penitentie iaz
arbitrarie s̄tz vtz. 26. q. 7. tpa. z d' pen. d. i. mensurā

L' Latat cōfessor tñ has si causa videt̄
s' defectib; p̄t s̄dictos .i. voluerit
.i. p̄niam

Sex de caus p̄t
vn' sac̄dos plures
missas vna die cele-
brare.

L' Pro reliquis penā p̄fessor quā volet offert

Una sperne die plures missas celebrare
f. casib; s' tñctres celebrab' f. dies

Sex tñ exceptis. dñi natalis sit vnus
.i. dñica die

Cuisse celebrā i
ecc̄lia p' puul' defun-
ct' n̄ qz idigeāt quia
statim post mortem
euolat h̄ celebrā p'
gr̄arū acroē h̄ echu-
go cardinal' i p̄p̄dio
suo.

L' N̄ necesse foret dñi festo celebrari
.i. dñica. i. eodē die. i. p' p̄niti d̄fūcro l' al's d̄fūcro

Missam de dño sil' añ ve nunc tumulato
f. p' q' cōicādo tā n̄ eēt hostia p̄secrata. q̄uis sac̄dos illo die ce-
lebrauit poterit sc̄dam celebrare p' hostia p̄secrāda

Si fuit infirmus. binas poteris celebrare
f. vbi p̄suetudo sit. f. vnicus existens sacerdos q' iam
celebrauit z cogitur iam sc̄dam celebrare ex p̄sue^{re} terre

L' Sic p̄pter nupcias. cogeris aut pegrinos
f. sola f. ecc̄lia. i. altera

L' Paup' z ecc̄lia neq̄ens nisi iuncta sit altra
f. in die .i. t̄lez p̄brū

Pascere p̄s bitez. celebrare bis admonet illum
.i. p̄t paucitatē sac̄dotū p̄mitit i aliq̄b; loc' vnū sacerdotem
bis celebrare

L' Dant pauci cleri binas missas celebrari
.i. in vltima missa. f. aliq̄s. f. missas

Dostrema celebrans plures. ablutio det̄
viz dñicalib; ac illis similibus f. quisq; fidel' sub
mortal' p̄ctō vtz d' cō. d' i. missas z. c. s. z c. oēs fideles

Sub p̄ctō mor-
tali tē fidel' audire
missa; i dñica z sil' fe-
sto h̄ n̄ p̄monē Istō
elicat ex iure z ex lum-
mis.

Missam sub festis ad tota iura teneris
s' teneris f. p' missa ibi audienda

Sz nō parrochia p̄pria nisi spreueris ip̄am

De Monacho

Dum quis est causa sine culpa linquit ipa
f. p. aliquo expedendis sub festis f. missa

Non ad vba dei sub festo iure ligaris
f. s. monē audiēdū s. sic ad missaz sub mortali p̄cepto

Non posset monach⁹ q̄s canonic⁹ fore seclⁱ
f. aliq̄s f. seclaris

Nec valet hic regularis fore canonicus. si
f. ex nō f. fieri irregularis

Clericus ē monachus. sed cōuersus bñ posset
f. ex nō f. nōsti ex iure

Qui posset regularis. fieri monach⁹ scis
f. regularis

Quipe sui libitu p̄lati iure petito
f. seclaris f. ex eleōne mōasterij vel cōmissione abbatis v̄l als rite

Eccliam seclⁱ monachus dū rite gubernat
f. ecclia f. p̄tati v̄l iuri

Que sit subiecta ditioni p̄sulato
f. monachū f. ob ediet ep̄o in oibz

Non reget hunc abbas sed ep̄s arceat ip̄m
f. nihilomin⁹ q̄uis ep̄o sit subiect⁹

Sic castus paup̄ monachi veste retenta
s^o als nō nisi cā infirmitatis

Vinere debet. carnes p̄ eū comedent
f. morat. f. sui ordinis f. sui ordis l' mōasterij

Dū sine stat fratre. nec stringit ip̄e statutis
f. canonicas f. illius f. eccliam f. mōachus

Horas ecclie suabit quā tenet ip̄e
f. spalia

Tpis atqz bona dispensabit rōne
f. cōmisse a dministratōis f. testamentū nullū faciet;

Actus cōmissi. legat nil hic moriendo

Ecclie seclⁱ monachus p̄fectus. z illa
f. alicui. f. seclaz f. ecclia f. mōachus tal

An pleno iure fit claustrⁱ. subdit ip̄se
f. an susceptōem ecclie

Vt p̄us abbati p̄ singula. sed vigilando

CIX

Utz de conse. di. l. Diffas.

Monach⁹ nō p̄t fieri secular⁹ canonic⁹ nec regularis s̄ cōuerso.

De Monacho et de Notorio Juris

N

.i. a ieiunijs regularibus

f. dicitur monachus

Accidendo quod silendo demitur ipse

.i. furtum vel rapinam vel simile

De monacho vel abbate maleficio-
um committente.

Committente maleficiū monacho ve sit abbas

f. maleficiū f. suū

Tale monasterium non soluere iure tenet

vs extra de re. iuris Delictū li. vi.

Personae culpa quod non in damna redūdat

.i. nisi quantum ad monasterium puenisset in
eius utilitatem et sum fuisset

Ipsius ecclesie. nisi claustrum tale quid affert

Si foret abbati quod pmissum monachove
f. abbatē vel monachū

Obligat aut hos quis. acquiri hinc cito claustrum

per monachū namque claustrum valet actio tradi

Ipse tamen monachus claustrum non obligat. unde

Quis hinc agere posset claustrum vel abbas

Respondere tamen abbas ad nulla tenet

Quod nisi pertineat ad claustrum lege pbante

Cetera de monacho vide supra de Abbate et in
fra de Obedientia.

Nota hōis hōc
phibitū sicut monacho
nisi iperare abbate.
Hic intelligit in quantum mo-
nasterium obligaret.
Sed obligatio alteri
us propter monachū ad
monasterium acquiri. sicut
et possessio. Et tamen per
monachū fugitiuum.

Spolias mortui
os hinc peccat

Notorium iuris dicitur.

Notorium facti dicitur.

Notorium facti est
duplex.

Defunctos spolians quicquid sub lege ferit

vs. ff. de sepul. mo-
le. 3.

St notum duplex. est iuris namque. quod facti
f. notorium

Est iuris quo quis dānat canōice fit

.i. confessus est

Aut factus iure vel victus legitime sit

.i. notorium

Est notum facti. populus dum testis habetur

.i. in

Ne locus est ultra sub facto dissimulandi

.i. notorium f. facti actus f. facti actus

Est duplex facti puta durante vel euntis

De Notorio Juris et de Novicijs

.i. notorium facti actus durantis
.i. manifeste

.i. adultera vel concubina

Durantis fertur plane retinens inhonestam

.i. notorium facti actus trãseuntis

Occidens quicquid manifeste fertur euntis

.i. notorium

Est et presumpti facti dum quis manifeste

.i. filius et non alienus

.i. alteri. et ceteris

Est habitus natus vel ut affinis reputatus

.i. notorio

In noto iuris aliqui probatio contra

.i. in notorio. quia evidẽtia patra-

ri sceleris non indiget clamore accusatoris

Qui negat exigit sed non noto puto facti

.i. facer vel non facer

Non nisi claustrali datur ordo rite professio

.i. post professionem et non ante

Post tali prima tonsura dari valet ipsa

.i. masculus

Quattuor atque decem canone implet annos

.i. annum probationis

.i. annos

*.i. malicia non supplet
etatem in annis*

.i. nec infemi-

na viginti quatuor

et viginti infra

Intrã mas claustrum non hos industria supplet

.i. ad annum probationis

.i. xij.

.i. implere

Intrans sed mulier binos quos decem feret annos

Notandum quod malicia masculi vel femine dicitur potest
etia coeundi que in masculo solet esse post. xiiij. annum. In fe-
mina vero post xij. et hoc quoad matrimonium contrahendum
et quoad religionem probandam non supplet malicia etate. sed
est capacitas rationis que est in pubertate et ulterius etas ex sta-
tuto ecclesie que per hic infra.

*.i. predictus nondum. xiiij. annorum .i. religionem
viz masculus vel femina xij. nondum annorum*

Impubes talis proprio nutu putat intrat

.i. a monasterio

Per priorem possit aut a tutore reduci

.i. in masculo et in femina xiiij. annorum

.i. in religione probata

Est et tempus decimus quintus quos probandi

DCX

Notorium facti
durantis dicitur

Notorium facti
actus trãseuntis dicitur

Notorium facti
presumpti dicitur

Probatio quicquid
exigit in notorio
iuris sed non facti.

De Novicijs.

De Nouicijs. De Nuptiar bñdcoe ⁊ Obia

O

l. anno

l. masculus ⁊ femia
sub. xiiij.

Et sic sub decimosexto p̄fitebit̄ intrans

Nō sis p̄latus aut abbas religione

Nis expresse claustralis iure p̄fessus

Sed bene fit p̄sul claustralis si foret aptus

Quāuis expresse nondū fuit ip̄e p̄fessus

Reliqua de Nouicijs R̄s. j. de Suspensione.

Nouissima hoiz
crebro meditāda

Mors tua. mors xp̄i. fraus mūdi. gl̄ia celi

Et dolor inferni. sunt meditanda tibi

Sede nuptie in
certo cāu benedi
ci p̄nt sicut p̄me

Dubens virgo viro cū quo nupsit p̄us altra

Tales sic nuptias p̄sbit̄er ⁊ benedicet

Sed nullas alias benedicet iure secundas

De obia Religi/
osoꝝ ⁊ b. r̄ho.

Quis saluet̄ in religione p̄fessus

Debet obedire q̄b̄ illic sereligauit

Obia sufficiens.

.i. in singul

l. plato luo

l. religiosus ⁊ facies
p̄fectus est

Obia p̄fecta

Nō cunctis licitis vt obediat ip̄e tenetur

Obia indiscreta.

Nō illis illicitis vt obediat ip̄e vetat̄

Monach⁹ plus
obedire tñe suo
abbati q̄ ep̄o

Abbati monach⁹ plus p̄sule cūct⁹ obedit

Ni placet abbati monachū nec p̄ficat̄ vlli

Ecclie seclī p̄sul. licet vtile poscat

Atq; sequat̄ eū ve ministret cogere nescit

Utro p̄cipuis festis offerre moneris

Quando sacerdotes inopes sunt. atq; mīstri

l. cec'ie

Autose
fuit p̄cip
libera cō
Quanti
p̄sbit̄er
Quid sit
Legat
Ecclie v
Qu
Lōi m
Est dy
Serm
Boc
Vno die
Boc fac
Reu
Dū m
Quid re
Olati
Olati

De Oblationibus.

.i. oblatōem facere

Aut mos exquirat p̄ tunc oblatio q̄dam

.i. 4° p̄ncipalibz

O CXI

.i. oblatio in p̄ncipalibz festis

Fiat p̄cipuis festis. nihilominus ip̄a

.i. yltroica .i. remanet

.i. viz

Libera cōsistit quodāmodo. sicut ad ip̄m

.i. q̄ntitatē .i. oblatē

.i. in hac pte

Quantū sine rei sp̄m. tali ratione

.i. oblatōes dictas

Presul cōpellet ad dandū p̄ochianos

.i. p̄ochiani

.i. pastori z ministris

Hinisi sint inopes dare predictis neq̄entes

.i. ab aliq̄

.i. int̄ viuos .i. fidelis

Legatū. cēsū donatū q̄sq; iubetur

.i. debite

.i. sub p̄cepto

Ecclie rite p̄soluere. nāq; tenet

Qum presul celebrat oblatio presul extat

Loi iure. p̄ochia nā sua tota

.i. dyoces̄

.i. cōsuetudo

Est dyos. nisi cōsuetudo resistat. z illa

.i. salte p̄t̄ic

.i. accipiat

Seruet. presul dū canonicā solitā fert

Hoc secus ē q̄n presul nimis ipse moratur

.i. frequē

Uno dico loco celebrans nimis. aut aliena

.i. dyocesi. z aliena dyoces̄ n̄ ē sue iurisdicōis

Hoc faciēs dyosi. nō ē oblatio tali

.i. oblationes

Preijcit ecclia q̄ fert oblata iudeus

.i. sua

Dū sunt vsure bona singula. si tamē ipse

.i. p̄ eccliam

.i. iudeo

Quid retinet iusto titulo poscet ab illo

.i. oblatō debita .i. iudei

.i. salte

Oblatū iustū. eius possessio si sit

.i. oblationibz

.i. ecclie

Oblatis certis astricta sibi faciēdis

✠ i

De Oblationibus et de Ordinatione.

O

.i. aniuersari^o .i. hmoi
vl simile

Utpote tricesimus est septim^o anniuer. ac par
.i. vsura r^o cōis

Ufurans. raptor. meretrix. oppressor egeni
.i. emūtarē .i. eccle^{ie} .i. sine omi timore

Emuni. tēpli violās omni sine cura

s^o faciēs .i. heretic^o. i. mā^o excoīcat^o maioē

Horrendū crimen. heres. q^o palā maledictus
f. oim p^o dictoy .i. oblarōes

Quoz ius spernit oblata. dei sup aram
.i. imposiur

Oblatā pecuniā
in pnia p miss^o vrū
sacerdos idē recipere
repossit.

Missas quas posuit flamen qui penitet illi
f. talis sacerdos .i. mali

Non idem celebret. spēs mala nanq^o videt

Hec hostien^o.

Has aut iniūgens aliū faciat celebrare
f. p^o fessor

Sed non p talem sibi qui suspectus habetur
f. p^o fessor

Aut q^o tis celebret cōfessor vl d^o et egenis
f. aliq^o f. p^o fessus vl nō z in
q^o cunq^o religione

De ordinatōe cō
iugatorum

Cognitus vxore post factus relligiosus
.i. nesciēte vxore

Ordine siue sacro suscepto clam p eundem
.i. cū qua añ p^o fatū statū p^o xie
s^o l^o penit^o nesciēte

Aut p^o sul factus. hec nō vxore fauente

S

Debet restitui sibi vir. mliere petente
.i. reddit^o viz mlieri

Sic vir donatus geret haut habitūq^o coronā
f. corona z hir^o relligiosus. f. scādala vxori

Si sunt vxoris hec scandala. si tñ haud sit
f. clericalē

Vir gerz hūc habitū q^o coronā. p^o neq^o mortē
f. m^o r^o m^o p^o cū

Vxoris nubet. si nupserit haud tenet illud
s^o l^o tracer. f. s^o dices

Vxor si fauet his nec p^o dixit eisdem

De Ordinibus Ordinādis ⁊ Ordinatis.

f. in sacro p̄ficio l' religiofo l' p̄fule sacro

C CXII

Nox caste viuet. moriente viro nec nubet

f. s. in lra d. d. Diuortio

Vtr̄ post nubens teneat. diuortia mōstrant

f. s. in lra d

Achis cōsile tibi p̄ diuortia quere

f. p̄us eē

f. nō sacer vl' sacer

Ne cōfirmatū nullus vult ordo necesse

f. ordine aliquē

f. vl' de iure

Hunc nectōsura vult prima necesse p̄ire

s. exis

.i. cape potes

f. ordies in ea/

dem erate

Nō requir̄ n̄cio
p̄ d̄ p̄genō q̄ or/
dināduſ sit p̄fir/
mar̄. **N**ec requir̄
d̄ iure i ordinan/
dis p̄ma rōsura
p̄m b. rbo.

Septennis capies tonsurā tresq; minores

f. de iure

Laceris accolitus dū factus sis duodenus

.i. subdiacon⁹

.i. xviij.

Lis subleuita dū ter senos agis annos

.i. viginti annos

f. d̄ iure

.i. modicū añ

Lōplens bis denos dy acō fis aut p̄p̄e sistes

f. incipiēdo ⁊ n̄ p̄plēdo f. fieri debes f. annos s. cōplebit

Viginti q̄q; flamen. triginta q; p̄sul

.i. sacdos viz nō requir̄ q̄ p̄pleuerit xxv. añ

Sufficit vt flamen hūc quintū ceperit annū

f. quo ad sacros ordies

.i. disp̄sare

Hos si q̄s p̄sul annos laxare videt̄

f. cōe

.i. special' seu p̄ilegiti aut cō
fuetudo approbata seu p̄sēpta

Nō ius cōcedit sed forsan gr̄a pape

.i. sacdote f. q̄ ad ordinē sacdotalē

Dispensat facile cū flamine papa sub annis

f. in p̄mitua ecclia p̄ apl'm paulū. i. ad thimoth. 3.

Primū p̄cipit q̄ sit sine crumie p̄sul c. i. b. ospitat

f. vni' vxoris viz nō bigam⁹

.i. bōis ⁊ sc̄ris mouib⁹

Donogam⁹. sobri⁹. prudēs. ornat⁹ ⁊ hospes

f. caste vite

Casta docens nō p̄cussor nō litigiosus

.i. nouellus i fide viz nō/
dum baptisatus

Nō cupidus bene p̄positus nō neophitus ve

¶ ij

Ordies q̄b⁹ dari
nō d̄nt vide s. de
Irregularitate.

Nota p̄ditōnes
q̄s ordiat⁹ in sa/
cris h̄redz

De Ordinarij & de Pape potestate

P

.i. in sacris constitur^o signant sacdos viz. i. ad thi. 3.

Talis applica q^o presit regula iussit

C Nota q^o Aug^o. & Ambro. dicunt has regulas extendi non solum ad ep^m s^c etiā ad alios in sacris ordinandos.

.i. solū ad cultū diuinū

.i. p^oma tōsura

De ordie q^o ad p^o /
mā tonsurā.

Disponit p^oma tōsura sed ordo nec extat
s^c ep^oma tōsura

.i. p^ome tōsure

Nec sacramentū scit nec in esse character

s^c sed .i. tā nō sacro q^o sacro

Ordine sub cuncto cognoscit esse character

Ordines recipientes non debita etate aut furtiue aut non debito tpe & sic de alijs quam penā tales ipō iure incurrant. vide supra de Irregularitate. **O**rdines oēs etiam sacros possunt recipere. **I**llegitimi facti relligiosi & p^ofessi saltey ordinis approbati sine dispensatōe pape vel alterius. Vide supra de Irregularitate & j. de pape p^orate

De p^orate pape &
in q^o ip^o sol^o d^o /
spēsare p^ot.

.i. m^orimoniū d^octū .i. p^o p^oba de p^onti v^ol^o al^os rite

Actū coniugii p^obis p^ontib^o ip^osis

.i. p^o carnalē copulā

.i. p^om aliquos doctōes iuris

Nō cōsumatū poterit dissolvere papa

.i. ardua & necēta

.i. fortib^o rōtib^o

Nū subest cā pbat hoc iurista potenter

.i. ip^o theologū

viz papā tale m^orimoniū

Divī doctores aiūt nō solvere posse

s^c p^om theologos viz m^orimoniū d^octū non cōsummatū

.i. approbata

.i. p^ofessio

Sed soluit solus sub religione p^ofessus

s^c tu confessor

.i. m^orimonia non cōsummata dissoluenda

p^o papam

.i. p^odicta m^orimonia

Ergo nec suade per papā talia solui

.i. q^ortus

s^c p^odictū m^orimoniū

Solverat eugen^o. hoc martinus q^oz quintus

C Notandum q^o ideo Ecclia vel papa ingerit se vel poreit annullare matrimonium rite contractum vel circa illud dispensare in certis gradibus & ex certis caus^o. quia matrimonium p^om b. r. b. o. non tm̄ est sacm̄ s^c etiā contractus. Propterea magis subiacet statutis ecclie q^o alia sacra.

De Pape potestate.

Comutat papa solus iacobi qz rome
i. iherosolomitane

s^e v^l ali^o ei⁹ auctoritate

f. vota pegrinationu v^l alia vt
ieiunij orationum castigatois
z similia

P CXIII

Acterze sancte votu sz cetera p^sul

f. solus i. castitatis seu continentie etiã simplic^z
fm doctores z in voto religionis simpli
ci z in voto solennizato p sacz ordinem

Dispensat papa p casti singula vota

f. vota castitatis. Et hoc iuxta opinionem multorum do
ctorum notabilium quos Anthon. in scda parte tercie part^{is} no
miat titulo. xxij. vbi recitat quinquaginta casus in quibus so
lus papa dispensat.

Aut sint firmata sub religione pbata

C Nota q^o beatus tho. in quarto tenet q^o comunior e opi
nio q^o papa potest super isto voto soleni castitatis per p^ofessio
nem approbate religionis dispensare z ad hanc videtur ibi de
clinare licet in scda scde p^otrarium det^{er}miat z Albertus con cor
dar viz q^o papa non posset. s^z plures concordant cum b. tho.
in quarto viz q^o papa posset facere de monacho nō monachū
Accobstat extra de statu mo. c. cum ad monasterium Naz q^o
maneat religiosus z dispensetur in votis essentialibus religio
nis implicat contradicōem z sic papa non potest. **R**arissime
tamen dispensat. quando aut^{em} dispensat facit ex maxima causa
puta ad pacem vnius regni.

i. p sanguinitatis affinitat^{is} z spiritu

f. iure positio alis cognationis. zc. f. papa

In cunctis vetitis gradibus dispensat z ipse

i. phibit^{is} i. diuina

Sz gradibus vetitis nature legeqz diua

f. papa f. qd^o f. supra de Impedimentis co
gnationum

Dispensare nequit quos Inuerat tibi plures

In cunctis vetitis. zc. Scdm Anthon. in tercia parte ti. i. c.
xx. §. 8. Ille qui post contractum matrimoniu cognouit con
sanguineam vxoris sue vel econuerso si talis post debeat exige
re debitum requiritur dispensatio pape. licet p. de pal. dicat
epm posse dispensare. **I**tem fm b. Tho. Panoz. z hosti.
acalios. Ille qui post contractum matrimoniu z psummatu col
gnouit aliquam in spuali cognatione attinentem nō potest exi
gere debitum sine dispensatione **S**ed vt possz exigere fm pe.

De Pape potestate.

P

de pal. eps dispensare potest **N**ihilominus ex actore reddere tenet.
f. manifeste qz vbi in dubio p̄tr̄ eps dī
 spensare potest f. solus papa

In iuramento licito dispensat et ille
s. solus papa dispensat. i. ecclesie .i. clericū

Ut p̄sint vni templo sane duo cleri
.i. bñficia f. aiaz

Aut plures habeas p̄bendas cū puta cura
f. clericus .i. bñficia

Quinqz tñ poterit hic caus plura tenere
f. p̄benda vlt beneficium aut ecclesia f. ambe p̄bende vel
 beneficia vlt ecclesie

Vt cū neutra q̄at hunc pascere cū tenues sint
f. ecclesia f. ecclesia vlt p̄bēda s. existat i ali/
 quo loco p̄pter quod plura beneficia seu due ecclesie vni conce/
 duntur.

Vna ve si pendet vt ab altra. raro ve clerus
f. ecclesie alicui s. eccle

Seu fuerit dignitas huic p̄benda ve iuncta
.i. in commēda. f. aliquis s. ecclesiam
 .i. intitulatā

Nota qz **C**ōmendatā iure dicitur custodia ecclesie alicui p̄missa c. nemo deinceps d. de. li. vi. **C**etera vides. de **B**ñficijs

De pluralitate bñficioz hñda cū cōsciētia vlt p̄sciaz vlt de s. p̄face aū **B**igamia et plā alia de **B**ñficijs. §. 14.

Nota si **I**llegitimus p̄ dispensatiōem habitā sup̄ p̄dicat i petrauit qz possz b̄re duo l' plā bñficia cū cura. tacite s̄t istuz defectuz nō v̄z p̄ bec sc̄da gr̄a.

Aut cōmendatā tenet hanc. aliam titulata
s. solus papa dispensat. f. ecclesiasticas

Ut plures dignitates ve status habeat q̄s
f. plures status et f. aiaz .i. qz habeat .i. in eadē ecclesia
 dignitates

Hos et cum cura teneat templo sub eodem
f. de pluralitate bñficioz

His cunctis fatis papam de iure requiris
f. filij ex vtriusqz solutis nati .i. q̄cumqz aliq

Ut naturales. illegitimi sil' omnes
s. p̄sertim .i. bñficiū

Ordine fungant sacro. vlt vt hi bñfici
f. aiaz f. minores ordies. f. aiaz vel etz dī
 gnitas l' p̄sonar

Cū cura capiant. sit et his minor ordo qz cura
f. dicat d. illegitimus s. fieri p̄nt .i. abilitat

Nec nisi dat papa quos solus nobilitabit
f. religionis .i. approbati f. q̄cumqz illegitimus

Ordinis ingressu sanxiti legitimaris

De p̄s. qz possz
 In religio
 S. qz sit dignit.
 solū ad papā p̄
 Dñi plures al
 f. ad v̄p̄sionā
 Papam de p̄
 .i. bñfici
 Utraqz p̄bē
 Quisqz suspen
 Contra dū
 S. b̄
 Sine nouel
 et v̄s
 Que fides cō
 et v̄s
 Papa necesse
 solūqz ut
 Dispensat pa
 s. papa
 Ergo cū dig
 Nota qz
 plū v̄ i. dñi
 papa s̄t tota ec
 qz qz ecclesia p̄
 vsqz solū p̄
 plūm et carna
 l' p̄p̄ta et i. al
 n̄ eadē m̄ioz
 eccle qz alia f. a
 facer qz illa m̄ioz

De Pape potestate.

i. oibz minoribz ordibz
i. sine dispēfatiōe pape

CXIII

Ordine q̄ possis sacro fungi sine papa

f. in religione f. aliqua. f. solus

Sz q̄ sit dignitas quīs papa tibi dat

f. solū ad papā p̄nices f. in hoc libello signant de Fr/
regularitatibz sup̄

Quā plures alios casus hinc inde req̄ras

f. ad dispēfandū i. irregularitas viz vtz s̄ Fr/
regularitas

Papam deposcit infamia plurima iure

i. bñficiū i. iniuste f. aliq̄s

Ut quia p̄bendam nō iuste p̄tulit extat

f. sup̄ dispēfatiōe illius

Quisq̄ suspensus in cōsilio peto papam

i. nature

Contra diuina v̄ naturalia iura

s̄ etz ap̄loz doctrinam

Sive noue legis doctrinam. tam quo ad illa

s̄ ec̄ f. sacramentorum ecclesie necessitatis h̄
est dicere viz quo ad illa q̄ sunt de necessitate sacramentoz

Que fidei cōstat sacramenti q̄s necesse

s̄ sed in alijs bene possz vt patet d̄ Bi

gamo ordinando quīs est contra do/
ctrinam apostoli. Hechtus tho. 2 pe. de pal. 2 Jo. an.

Papa nec ip̄e p̄t nec dispēfari valebit

f. solū sup̄ ill̄ s̄ h̄ statū v̄niuersal̄ ecclesie non dispē/
fare debet nisi ex causa rationabili
f. canonicum

Dispensat papa q̄ ius tradit positiuū

s̄ papa f. vt posset ordinari viz vtz extra de
Biga. cum nup̄ 2 c. fi.

Ergo cū bigamo dispensat. iure valetq̄

Nota q̄ papa nō p̄t de eadē q̄ aliqd̄ statutū i cā fidei sine
p̄silio vt i c. Anastasi^o xix. dif. qz papa p̄t errare in fide xl. dif. si
papa h̄ n̄ tora eccia c. a rctā 2 tibi bōa glo. 24. q. i. Dicēt tñ ali/
q̄s q̄ eccia l̄ papa annullat siue dispēfari circa sac̄m m̄rioniū
viz i q̄d̄bz p̄sanguinitat̄ 2 affinitat̄ quīs scz m̄rio^m p̄ mutuu;
p̄sentum 2 carnalē copulā sit h̄ctū q̄ videt q̄ papa l̄ eccia dispē
fare posset etz i alijs sac̄ris eccie Rñ del̄ h̄ b. tho. i. 4. d. 40. q.
ñ ē s̄ ille d̄ m̄rio^o 2 alijs sac̄ris Or m̄rio^m magz subiacet statut̄
eccie q̄s alia sac̄ra qz n̄ tñ ē sac̄r̄ h̄ etz h̄ct̄ Idēco p̄pa n̄ possz
facere q̄ illa mulier non esset absoluta quā cū sacerdos carnal̄

✠ iij

Aliq̄ h̄ dicunt q̄ pa/
pa i his dispēfatiōe
q̄t vbi rō leḡ n̄ cel/
sar v̄l nō desit. h̄ vbi
cessat p̄t.

De Papēptāte

P

liter cognouit postea eam ab illo peccato ritre absoluisse licet non congruebat. rēis.

¶ Scdm omnes canonistas papa dispensare non potest in preceptis moralibus legis nature et diuine ac euangelice quibus inest ratio legis que est id quod dicunt illa duo principia vitz si nale bonum est appetendum. et malum scz mortis est fugiendum. Vel deus est diligendus et primus. Illa autem ratio legis inest omnibus preceptis moralibus legis nature et diuine. etiam omnibus preceptis secunde tabule. Similiter omnibus moralibus veteris et noui testamenti. Igitur omnia predicta sunt indispensabilia. Sed si ratio legis predicta in aliquo casu particulari deficeret propter causas speciales impediētes obferuatōem preceptorum legis ex applicatione ipsorum ad diuersas materias tunc papa posset dispensare. Alter fm Rich. i. 4. di. 38. non videtur deus fuisse bonus paterfamilias. nisi dimisisset pastorem super gregem suum qui posset consulere omnibus occurrentibus et necessario impediendis. Nec papa est generalis commissarius dei. assumptus in plenitudine potestatis. Cuius contrarium determinatur 2. q. 6. qui se scit. Et 24. q. 1. quodamqz. Et quod dicitur de preceptis secunde tabule. Idem dicendum de omnibus preceptis veteris et noui testamenti. Quando ergo iura manifeste dicunt contra legem diuinam et euangelicam et apostolum non posse papam dispensare. verum est vbi ratio legis non cessat. Et in ista opinione currunt omnes canoniste si bene intelligantur quando dicunt qd papa potest declarare. interpretari. et limitare ac distinguere ius diuinum quod nihil aliud est dicere nisi videre vbi ratio legis cessat vel non. Item istud habemus ex ipsius dei exemplo qd multotiens dispensauit in sua lege. Et hoc ideo quia ratio legis defecit. vnde in simili casu possumus et nos cognoscere. Si quando talis dispensationis vel similis non habemus exemplum in sacra scriptura tunc ad solum papam pertinet ipsius declaratio cui dicitur est. Quodcumqz ligaueris super terram in d. c. quodcumqz. Etiam aliquando ex ipsa ratione nostra collegimus vt facimus in gladio deposito quez dicimus non fore redvendum deponenti effecto furioso vt in c. ne quis. 22. q. 2. et similibus. Ex his dicitur plures canoniste affirmant qd ex arduis causis occurrentibus papa dispensare posset in primo gradu consanguinitatis viz vt frater posset contrahere matrimonium cum sorore sua. vel seperare illos qui contraxerunt matrimonium per verba de presenti sine carnale copula secuta. et sic de similibus saltem ex causis arduis. Sed theologo non sentunt. vtz supra.

Papa solus dispensat cum minoribus in sacris ordibus. s. Eps in minoribus ordinibus dispensat.

¶ Qui minor annis quos ius dat per capiēdo

f. vtz in lra de ordibz

De pape ptate & de Peccatis

.i. de iure nisi alteri concessum fuerit
p papam

P CXV

Ordine dico sacro. dispēsat papa nec alter
f. 4° suscipiēdis .i. minoribz .i. añ debita erate .i. cū minorētibz

Ordinibus paruis presul dispēsat in annis

Ut quis sit presul nō dū triginta peractis
f. ecclie prochialis

Annis. seu pastoz viginti quinqz nec extet
s^o aure. xxv. annum f. siue f. alicui. f. solū ad dispēsandum
.i. dignitas

Aut psonatus curatus sit pete papam

Quum sis suspēsus qz nō anathēa tulisti
s^o illō a q̄ suspēsus es

viz

f. sup dispensatōe viz
vel ei^o autoritatez habentem

Prescripto iure tñ exequeris pete papam
f. vt patet dis. 26. dno. 2 ca.

cum ad verum fm Jo. andree

Nullus papa foro ciuili preualet vnqz

.i. periculū p syncopā

Leges mutare qbus haud aie periculum sit

.i. tpale .i. dare habz

.i. vbi iurisdic

tionez papa non hz

His saltem terzis vbi nec ius tēporis affert

Nota q Obligatio quesita laico qui pape non subest quoz
ad tpalem iurisdictionem si solum contrahitur ex fidei pstatio/
netunc ab ea p papam ex cā potest absolui z secum dispensari
Pa. in. c. 2. de voro. Etiam patet in. c. quanto de Iureiuran
do. Secus est aut si aliunde esset quesita quia cum talis obli
gatio sit de iure gentium non poterit per papam tolli. Cle. pa
storalis de re iudi. z notat Inno. in. c. que in ecclesiarum. 2c.

f. ptm .i. cogscēdum

Dicfore qnqz modos qb^o ē mortale notādū
f. ptm .i. cogscēdum

f. p^omus modus est

Quādo creatura velut vltimus ē tibi finis

f. deū.

Ut non hinc cures precepta dei nec eundem

Hic modus ē p^omus.

Quinqz modis
mortale ptm di
noscitur.

Prim^o modus.

De Peccatis.

P **Secūds modus.**

s' scōs mod' ē

.i. facis
f. aliqua

Quādo dei caritati p̄ria facis

.i. p̄rimi f. p̄ria

Aut fratris fame. p̄sone. rebus ⁊ eius

Tercius modus

Ecclie vetitū ve dei fit dummō contra

.i. p̄hibitor' p̄ceptū .i. aliq̄ds' t'cius mod' ē
f. vetitū v' p̄ceptū .i. p̄lati sui p̄ceptū

V' legis contra nature siue p̄oris

f. ecclie ⁊ dei ac legis nature ⁊ p̄lati .i. de necitate

Hec nam p̄cepta fore scito necē salutis

L' contra votum p̄riuatū seu manifestum

Aut p̄licitū iuramentū facis vllum

Quart' modus

Quādo fit quicq̄ v' omittit in q̄o tale

.i. p̄scia s' ec .i. p̄e v' false

Mens qd̄ mortale fore dicitat hō ve falso

f. mortale .i. p̄babit'

Aut hoc formidat dubitanter siue p̄banter

f. p̄scia .i. instructa sup̄ p̄dictis

Tūc est mortale si mēs nō docta satis sit

Quint' modus

Quādo cōsensus fit in actū q̄ loquor actus

f. tal' p̄sensus s' ec

Extat mortale. mortalis culpa. p̄batur

.i. acceptat

Nanq̄ voluntatē. p̄ facto morōs affert

s' p̄ p̄sensus rōis

Hec Augusti'.

Cum placet in mente qd̄ delectādo morose

f. aliq̄ v' fm̄ Augustinū

De carnis turpi mortalis culpa sciatur

v' cunct' d̄ mortalib' s̄dict' s' quando fit.

His bñ pensatis. citius veniale notabis

¶ Notandū q̄ peccatū ē duplex scz̄ h̄cū. i. original' actū. i. actuale. S' actuale peccatū frequēnt' a p̄mis morib' h'z̄ orit' saltē a morib' 2° p̄mis q̄ sunt sensualitat' h̄cū ibi n̄ ē nisi peccatū v'itale. qz̄ volūtas n̄ h'z̄ dominū p̄pletū sup̄ p̄mos p̄dcōs mor' S' i actib' q̄ ex impio volūtat' p̄cedūt ⁊ ex deliberatōe rōis in dē

Peccatum est duplex.

2 pctm mortale **U**l dicitur pctm veniale quoniam delectat aut volu-
ptat in creatura circa deum **S**i autem delectat seu voluptat in cre-
atura super deum aut eque deo tunc est mortale. **E**o sequenter sciendum
Quod pctm originale est puatio iusticie originale. **O**riginalis autem
iusticia est que dicitur humane nature rectitudo per quam corpus erat aie sub-
dituz et vires inferiores rati quod dicitur aia subdita esset suo creatori
Sed hec rectitudo non erat ex principio humane nature cum corpore hu-
manum sit naturaliter corruptibile fuit a deo data in primo hominis
orditioe fuit quod dicitur **E**ccliaistica. 7. h. scio quod a principio fecit deus homines
recti. **I**dem dicitur iusticia originalis quod data est humane nature in
sua prima origine **S**ed puatio illius iusticie videtur dictum est dicitur pctm
originale **U**n sciendum quod pctm a deo posteris imputat ad pe-
nam et ad culpam **A**d penam quod dicitur quod filii puniuntur sepe et iuste puniuntur
per peccata parentum **S**ed quod ad culpam posteris imputat per **Q**uod
dicitur non sit sumptus voluntaria voluntate posterorum **I**mputat tamen po-
steris voluntaria a voluntate a deo **A**dam non considerat solum
vel singularem personam sed etiam universalem humane nature principium a quo
alii descendunt tanquam a mouente per vim generatiuam et efficitur eius
membra **E**t idem sic hominidum manufactum dicitur voluntarium a voluntate que
est in mente sic suo modo carentia originalis iusticie que est pctm origina-
le in posteris dicitur voluntaria a voluntate a deo **E**t quod in nobis autem
sic iusticia originalis cuius puatio dicitur pctm originale non solum per se
sed et per tota posteritate **I**dem omnes posteris per vim generatiuam ab eo
descendentes in eo fuerunt obligati **I**nsuper queritur quid sit peccatum
originale **H**abere autem pctm solum est in aia **N**on defuit aia non sit ex tra-
duce. i. apagarde tamen originalis culpa ab aia adtracta ad aias
posterorum mediante carne per concupiscentiam generata **I**ta quod sicut ab
aia peccate infecta fuit caro a deo et pena effecta ad libidinem ita
seminata secum trahens infectioem viciat aiam **E**x quo patet quod peccatum
originale est in carne et in aia sed in carne naturaliter et originaliter
In aia per formaliter et tanquam in subiecto **S**ola enim aia susceptibilis
est virtutis et vicii et tamen sic dicitur est ex principio et aie ad corpus corruptus
habet aliquid vicii sicut quoniam cadit aliquid in lutum fedat et maculatur
Taliter infectio aie non tamen est pena sed et culpa videtur deinde eque imputat
posteris voluntaria a voluntate a deo **S**ed ista culpa que macula est dele-
turi in baptismo **P**ena autem que fomes appellatur seu peccandi pronetas
tas per concupiscentiam et languorem nature manet post baptismum sic enim cu-
rat in baptismo culpa quantum ad reatum damnationis et ne nihilominus
remanet ipsa pena quantum ad actum et mortis concupiscentie cum que nos oportet
quod dicitur vivimus per pugre **O**riginale quidem pctm sic curat per baptis-
mum in parte per nihilominus ab eo quod curat est transmittit in parte pctm
originale **S**icut iudex circumsus generat filium cum pro pudore
et granum nudum seu purgatam post seminatum percreat gra-
num cum palea **E**t ratio hominis est quia homo generat filium non
solum quod curatus est in mente sed in parte quod carnalis est **A**ur quod non ge-
nerat filium sed esse gratie sed in parte nature corrupte.

DCXVI

De Peccatis.

Quattuor mo/
dis orit̄ mortale
ex veniali.

Quattuor ecce mōis mortle resultat ab actu
s^o h̄ n̄ fm sub am
s^o exite s. pmo. viz veniale pccm

Ex se de gñe veniali. qñ fit ipsum

.i. contra conscientiã quia quicquid fit contra conscientiã e diff
cat ad gehennam etiam contra conscientiã erzoneaz. quia fuit
Augustinũ nullum peccatũ est a deo veniale quod nõ fiat mor/
tale dum placet.

Aut p̄ mentē. v'l dũ placet. aut veniale

.i. ex illo veniali sepe cõ/
miso

Crebro cõmittens. disponit̄ vnde gehēne

s^o 4°

viz quando insurgit si non p̄hibetur viz
ipm veniale

Fit q̄z mortale p̄gressu de veniali

Differentia est int̄ pccm mortale z veniale. Quia peccatũ
veniale est libido siue voluptas in creatura citra deũ Peccatũ
vero mortale e libido siue voluptas in creatura s. deumyl e q̄
deo. Rectus em̄ ordo est vt bonũ in cõmutabile p̄ferat cõmu/
tabili. z honestũ vtili. z voluntas dei. nre voluntati. z rō sen/
sualitati. qñ iste ordo puerit̄ p̄mittitur pccm:

Notandũ q̄ peccatũ veniale fm̄ Augustinũ est qd̄ hōiem
v'sq̄ ad reatũ p̄petue mortis non guar̄ h̄penã meret̄ z si facile
indulget. Peccatũ aut̄ veniale sp̄ est a voluntate ad hoc mouē
te v'l p̄mittente v'l non cobibente. Peccatũ aliq̄d̄ d̄z venia/
le tribz modis. Primo ex gñe. sic verbũ octosum est veniale.

Scdo ex euentu fm̄ qd̄ p̄ p̄niam de mortali fit veniale. Ter/
cio ex causa vt qñ fiunt ex infirmitate vel i'grancia que licet qñ
q̄z sint mortalia tñ dicunt̄ venialia v'l remissibilia ex p̄patione
ad peccatum quod fit ex certa malicia qd̄ e irremissibile

.i. p̄fitēdo p̄ me s. p̄cussus .i. dũ aspargor. s. i me .i. d̄z oro
pat̄ noster
vel aliud

**Per q̄ delent̄ ve/
nialia principa/
liter.**

Confiteor. v̄irga. p̄spergor. cõteroz. oro

.i. dũ cruce munit̄. i. remitto. s. p̄ dicta s. apud deũ hic i' p̄ntē
.i. elemosinã facio

Signoz. edo. dono. p̄ hec venialia casto.

s. opa bona i caritate facta. s. p̄ mortalia postea cõmissa
s. p̄ contritōez mortificatũ

**Nota qño opa
facta in morta/
li s̄z mortua.**

illa reuiuiscnt̄ q̄ mortificata fuerunt

s. opa bona q̄ in mortali z extra caritate s̄z facta
.i. esse meritoria

Viucere non p̄nt̄ que mortua nata fuerunt

De Peccatis.

f. opa bōa vt dare elemosinā. orare. ieiunare. zc. .i. fertilizarē
f. extra caritatē f. re l'pocius
'p'p'gitarē sp'aliū

Que sub mortali fiunt bona dāt bona terre
f. bōa opa i mortali scēā .i. interim q' facit illa bona opera, dī
mittit alia mala opera p' que augetur pena eius inferni

Illustrant citi' minuūt tormēta gehēne
f. hū opantis vt dictū ē viz tam cito

Anima cōsuescit z demon ledere nescit
viz aliqua nec iserni nec pur/
garozij p' peccis debiti. f. solū de' q' nullū bonū dimittit irenu/
neratum ex sua miscōia mera sp'alia h' illi p'stat
f. op'ati extra caritatem

Gra nec fert ex his nec pena mouetur
f. q'z nihil grē opa dicta opanti obtinent

Cur satis imprope meritū p' dicta refert
f. p' p'nia .i. p'fitei

Per confessorē ieiunia iuncta fatenti
f. p'fites f. iniūctas p'p'nia f. nō p'rito

Aut hic sic agapes sub mortali pagebat
f. p'fites l'et' nō p'fites p'rit' tū

Nō iterāda putet dū cōtrito sibi corde
.i. redit

Gra cōfert. effectū nanq; relinquunt

Dñ reuiuiscit effect' mortificatus
.i. h' .i. o'oes i p'fessioe iniūctre f. coram deo licet satisfiap.
iuxta obiam confessoris z quo ad eccliaz p' tales o'oes
f. nō p'rito

Imo p'ces facte sub mortali nihil extant
f. p'nia 22. q. i. c. p'dicandū

Pena septēni ius vult mortale remitti

Quattuor en spēs h'z ip'a supbia viles
s' p'ma spēs ē s' sint .i. mibi pie p'stat

Nō puto dona q'si d' me q' d's offert
s' 2^a spēs ē f. mibi

Credens dona meo merito data q' d's affert
s' 3^a spēs ē. f. aliq' b' f. d'ans

Ex donis g'tis alios spernens mibi latis
s' 4^a spēs ē

Si quis h'zē putat bona q' ne h'zē p'bat
y i

Scdm b. tho. Je
iunia z elemosi
ne ac silia opa q'
reliquit post se
effectū scā i mor
tali reuiuiscunt
post p'ritidem.

Quattuor sunt
spēs supbie
Supbia ex suo g'ne
ē veniale qz obiectuz
e' qd' ē vanū ē v'cia
le.

De peccato Superbie.

D

f. sentit

f. oib; sup

.i. comitro

Dū fauet his ratio fatis. mortale reliquo

C Notandū q̄ singula ista septem peccā capitalia q̄uis sp̄ sunt peccā non tñ sp̄ mortalia Quia diuersis respectib; q̄isq; sūt mortalia q̄isq; venialia. Nam q̄n̄ causant ex p̄mis motib; secū do p̄mis z ibi sūt tñc sunt venialia etiaz q̄n̄ trahunt extra suam rōem Et sic Inuidia de alieno bono est veniale Itē ratiōne finis aliqua de septem capitalib; q̄isq; sunt venialia. Inuidia p̄o trahit extra suam rōnem vt q̄n̄ dolor de alieno bono surgit ex causa bona sicut q̄n̄ dolet de bono t̄pali alteri q̄vīez illud redū dare videt in detrimentū aie illi v̄l et; cōitatis

Huic subsunt nate velut ē p̄sumptio quadra
f. supbie .i. filie .i. q̄druplex
 s̄ p̄ma p̄sumptio ē s̄ illa

Prima filia.

Qui se quid facere p̄sumit dicere vel que
s̄ suū

Ultra dico suas sunt vires officiumq;

s̄ sc̄ds mod⁹ p̄sumptōis ē s̄ illō

Secūda.

Qui temptat facere qd̄ non poterat sat; apte
s̄ alicui .i. t̄pali nocumento

Nō venit nocumen cum t̄pe sp̄iale

s̄ 3^a p̄sumptio ē .i. p̄culosa

Qui p̄tute sua fidens fugit haud loca p̄ua

Tercia.

Qui nec p̄uidit mala corp̄is haud aieq;

.i. suo conamine .i. p̄stac̄ debeat

Sperat vt ip̄e deus sine se sibi singula p̄stet

.i. sine suo conamine

Vl q̄ sanet eū nullum faciendo laborem

s̄ q̄ parent infra .i. supbie

Tres q; ḡdus sp̄s dat q̄libet ecce supbi
.i. ip̄a supbia

Corde fit z ope s̄ illoze fit ip̄e supbus

s̄ alt⁹ ḡd⁹ supbie ē .i. infidel

Qui nec obedit z ē ingrāt⁹ nonq; fidelis

.i. p̄p̄ia gl̄iano z q̄v̄biq; q̄rit laudē h̄ōre fauorēq; .i. iudicans

Ambitus z sc̄isma. derisio sic male cernens

Hinc sequit̄ curiosus q̄s gl̄ia vana

s̄ sunt sub supbia zc̄. .i. immodestus

Sic z adulātes. ipocrif. haudq; modestus

De peccato Auaricie.

CXVIII

f. quisq; f. q̄dib; supbie
Excusans sese de peccatis dat ultis
 s^c ad supbia p̄tineat .i. tpaliū rex
Laus q; fauor ppli cū questu t̄p̄is huius
 f. q̄ ad hoies vñ supb; dicit; d;
Pretēdit sc̄tām mulcens ipocrita vitā
 f. sub q̄du supbie
Pincstāt iactātes. discordia. rixa malignās
Inde fit z pertinax ac nouitas sp̄cālis
 .i. ois arrogās .i. in veste
Arrogat. ornatus vestis nimis z p̄ciosus
 f. q̄dib; supbie .i. derisio
Dis erit adiuncta simulatio. sic ironia
 f. in seq̄ntib; s^c ēē f. crimis .i. auaricie
Lang; nouē sp̄s p̄stant capitalis auari
 s^c p̄ma sp̄s ē s^c atq;
Qui nimis ē parcus ve tenax timid⁹ tribuēdo
 s^c sc̄da sp̄s ē
Turpelucz q̄nerens aut actor erat viciosus
 f. sub auaricia
Hinc venit vsura. spoliāns ac ip̄e sepultos
 .i. aleator .i. iuste. f. taxillator; vñ aleator
Si taxillator male q̄ lucra ab hoste
 .i. iniust⁹ .i. q̄numēat. .i. auaricie
Prodigus z merito nō iustus adheret auaro
 .i. filie auaricie f. p̄ma filia f. 2ª filia
Septem st; nate velut obduratio frauq; s;
 3ª filia 4ª filia 5ª filia 6ª filia
Inquies z fallax. periurus p̄ditoz atq;
 s^c filia .i. t̄p̄i auaricie
Septima diceť violentia. des z auaro
 .i. im̄p̄icordē .i. thesaurisatōi
Inmisex. thesauro iungere sollicitudo
 s^c sub auaricia st;
Fures sacrileg⁹ z raptor. dinderetētoz
 .i. ifidel⁹ viz i disp̄sando
Testamentoz. medic⁹ malus. baudq; fidelis
 .i. iniqu⁹ aduocat⁹ .i. filis f. malus
Aduocat indemalus. par cunct⁹ z officialis
 s^c auaricie iudicaf .i. ciuitat⁹ alicuius
Sic z p̄ficiens reb⁹ cōibus vrbis

Arrogat p̄oif h̄ic p̄ arrogans.

De Auaricia cū suis sp̄ib; z filiis et alijs sibi subiectis Auaricia ex suo ḡne mortale ē quia iuxta ap̄lm ē idolor; fuit⁹ atq̄ nō sp̄ ē mortale viz s. d. Supbia

y ij

De Symonia et de peccato luxurie.

P

Indignos cupidos spernēs ^{f. pdictis mal} talib⁹ aptos
^{s⁹ sub auaricia stz} ^{f. auarus et malus} ^{i. illicitus}
Astus siue dolus. ludus. et tract⁹ ineptus

Sors et veditio mala. puificentia sumptus
^{i. sacris} ^{i. a munere} ^{i. symonia}
^{f. eccle} ^{sz q pontif erz sub auaricia}

De Symonia

Hinc sacramētis seu munere fit tibi symon
^{s⁹ erz} ^{f. ipi}

Actibus ac sacris annexo spūali
^{f. 4° mox symonie.} ^{f. lra infra d symonia}

Horū q̄ varios. S. dabit ip̄a modos

Iussio p̄silium zc. Illoz expōez require post
Restitutōem in R.

De pctō luxurie
 cū suis spēs⁹ et fi
 liab⁹ ac de reliq̄s
 sibi subiectis.

Nunc septē spēs fore luxurie bñ dices
^{s⁹ pma ē} ^{i. fornicatio} ^{2^a spēs} ^{3^a spēs} ^{f. mlier ad p̄iu}
^{gū v^l als}
^{quarta spēs}

Simplex luxuria. mech⁹. stupz. q̄z raptus
^{i. ipaz luxuria} ^{i. adulteriū etiā agguat}
^{pcm luxurie s⁹ gnat}

Sed rapt⁹ luxū gnat hūc. mechū q̄z stupz
^{f. q̄tra spēs} ^{6^a} ^{7^{ma}}

Inde fit incestus hinc sacrilegus sodomita
^{i. fornicatio} ^{s⁹ eē}

Simplex luxuria p certo d̄z illa
^{s⁹ exns} ^{i. cū soluto vtro}

Nū coit mlier q̄cunq̄ soluta soluto
^{s⁹ viro seu mliere exnte} ^{s⁹ dicend}

Nemine cōiugio stricto sunt ambo soluti
^{f. vir et mlier pdicti soluti dic dnt}

Nec sil' affines si sint. nec sanguine iuncti
^{s⁹ nec pdicti sint alitrici aut saltē vn⁹ eoz} ^{f. cuiuscūq̄ voto}

Ordinus aut voto sacri. seu religionis
^{s⁹ in pdicto viro seu mliere}

Si nec obest simile qd̄ legitimū reputat̄
^{s⁹ pdicta luxuria} ^{f. luxurie spēs} ^{f. simplex luxuria}
^{q̄ d̄z fornicatio}

Decfert̄ simplex qz sit reliq̄s minor ipsa

Nota d̄z qz luxuria
 ex suo ḡne ē mortale
Qz p̄ceptuz diuī /
 nū ē viz n̄ mechabe /
 ris nisi excuset p̄ ma /
 trimoniū.

Hic notat̄ qn̄
 vir et mulier am /
 bo dicūt soluti p̄ /
 m̄tionis p̄hēdo

De peccato Lururie.

f. simplex p̄dicta luxuria q̄ d̄z fornicatio
f. sacra viz p̄ ad Corinth. 7.

CXIX

Est ⁊ mortale sc̄ptura rite pbante
i. p̄cā luxurie ⁊ naturā

In gradib⁹ q̄nq; peccamina muta restringe

De sibi pcurans ex quo pollutio fiat
s̄ p̄ q̄d̄ ē s̄ illō
s̄ sc̄s q̄dus ē f. vir cū mliere v̄l ecōtra

Aut q̄s non licitū fuando situm coeūdo
f. cū mliere

Tercio q̄n cois nec mēbro. vase nec apto
s̄ q̄dus f. gradu

Quartus cū quinto post pauca tibi reserant
f. antedict⁹ puerfus in coeūdo

Nic situs ⁊ varius ⁊ abusus vas habetur
s̄ rā in m̄fionio q̄s extra .i. sine

Multū puerfus a pluribus abs rōne
.i. viz

Ut q̄diente supra mliere. viz coeundo

Sive retro vadit intrans vir vas mlier⁹
f. vir ⁊ mlier siue i m̄fio siue extra f. in coeūdo

Aut piter latere coeant hi stent ve sedendo
f. vir ⁊ mlier f. corp̄m adinuitē

Mēbris illicitis loca seu querunt inhonestā
f. ardore libidīs f. se mutuo f. vir ⁊ mlier

Turpiter aut t̄gūt aut turpiter inspiciunt se

Ūn sub alterutꝝ pollutio feda sequatur
s̄ vir .i. extra vuluā mulieris v̄l de v̄g
se debito

Aut coiens retrahit effundens semina vase
s̄ vir f. coeūdo f. fm Jo. nyder de
lep̄ morali

Sed si cōtinuit semen tunc non sibi peccat
.i. rōnabilis

Si saltē cā sup hoc hūc sana mouebat
s̄ p̄dictis abusib⁹ s̄ abhōiabiles

His q; modi varij siles poterūt repiri
f. s̄ d̄ct⁹ in coeūdo viz f. mortale viz i m̄fio/
cum muliere mortali actu

Retidus iste situs interdū fit sine culpa

Nota variū mo
dum luxurie.

Nota varios
modos abhōina
biles luxuriādi
cū v̄gore vel alia
muliere.

Nota q̄n mo
dus iordiat⁹ i lu
xuriādo cū v̄g
re sua q̄nq; ē lici
tus.

De peccato luxurie.

P

^{s. vir} ^{s. siue}
Si foret infirm⁹ tract⁹ vir qz claudus
s. cū q̄ coit s. si vir sup̄ḡdi debeat mltere

Aut mlter q̄uida. tuncat ne fiat aborsus
s. in dicit castibz fm Jo. Hyder in lep̄ morali

Tunc vir adire p̄t a retro vas mlteris
s. inhonestos .i. sine perō saltē fuato debito vase fm Albertū viz mltere graditē sup̄ viz. v̄l a latē siue stā do siue se den Jo in coeundo cū p̄uge

Sive situs alias puos de iure tenere
s. p̄mū ē s. hōie 2^m ē .i. cū viro 3^m ē .i. aliq̄

Bestia si coeat tecū seu mas mare cūbat
s. i. fordiatū z puerfuz .i. debiti vas oiffiones

Vl pariter coeāt mlteres. femina seu que
s. i. fordiatū z puerfuz .i. debiti vas oiffiones

Cū mare forte sitū p̄nū. v̄l vasis abusum
q̄rtū ē. s. sol⁹ s. ap̄d seipam

Fecerit in coitu. seu mas v̄l femia sola
s. libidinosis cū deliberato pleno z sensu s. seipm s. ad puocādū pollutōes

Tactibus illicitis se polluit aut male t̄agit
s. i. debiti s. vir s. cū mltere .i. p̄cti mutre⁹ es

Vas rectū linq̄ns coeūdo mut⁹ haberis
s. debiti s. cū mltere s. ec̄ p̄ctm

Contra hō sitū coeūdo non puto mutū
s. i. luxurie

Bis duo fomēta fore luxus noner⁹ illa
s. luxuriosuz s. illicitos s. illicitū libidō s. i. sic s. libidiosa Cum

Alloquiū p̄nū. ceu tactus. oscula. visum
s. q̄s inseq̄ntibz ponunt

Plures incestus reperire neq̄s tibi casus
s. cū illa s. q̄rtū ḡdū

Vt si mas coeat q̄ q̄rta ḡdu v̄l z infra
s. sibi s. fuerit p̄dicata mlter sibi z sanguinea .i. in aliq̄ ḡdu vsqz q̄rtū

Exstitit affinis seu mēbro cōsanguinitatē
s. vsqz q̄rtū ḡdū iclusue. i. publice hō estat iusticia s. mlter

Tali siue ḡdu sit hōestas publica. v̄l que

Hic notāt q̄tuor mōi s̄ naturā
 P̄ctm s̄ naturā ma
 ius ē q̄ si q̄s matres
 z ḡscēt. 32. q. 7. Ad/
 ulterij.

**Nota certū mo/
 dū coeūdi cū aliqua
 mltere ec̄ p̄ctm mutū**

**Quatuor fomē/
 ta luxurie.**

**Nota plures mo/
 dos seu spēs lōrnas
 p̄cti Incest⁹.**

**Quo incest⁹ ipe/
 dit m̄rio^m s̄ hēdū et
 p⁹ p̄ctm ipedit debi/
 tū erigen dū p̄z s̄. de
 Impedimēto m̄rio/
 nū s̄ hēdū in lra 3.**

De peccato luxurie.

^{f. viro coeūti scēi}
Attinet in g̃dibus quos suat a adoptio certos

^{.i. legal' cōg̃tio}

P CXX

^{s̃ in gradibz attinet coeūti f. q̃ p̃z d̃ Impedimēt' s̃.}

Aut q̃s dat certos cōg̃tio spūalis

^{.i. cōg̃tiois cuiuscūq̃ ṽz in l̃ra f̃ d̃ Impedimēt'}

Dictos rite g̃dus sua sup̃ per loca cernas

^{.i. puatio}

Est vere stupz violatio h̃gitat'

^{.i. aliquē .i. h̃ginitate}

Pctm̃ stupri.

Proū fraude dolo seu vi que h̃gine puo

^{f. q̃s f. p̃sona}

Pctm̃ Sacrilegij

Sacrilegus fert̃ coiens cum spūali

^{f. votū}

Que fec̃ simplex votū. solēne ṽl ip̃m

^{f. sacrilega fert̃}

^{f. aliq̃}

Sic m̃lier coiens mare tali spūali

^{f. q̃cunq̃ er̃ alia m̃liere}

^{f. añ purificatōem}

Qui coit ṽxore partu nec purificata

^{f. q̃ntū ad ṽxore p̃riā reddēdo ṽl p̃erendo debitū}

Decoitu p' p̃tū

^{.i. increpare teneoz}

Nūvis mortale nō sit tñ increpo valde

^{.i. añ purificatōem}

^{.i. ingredi eccliaz f. iure positio}

Ob partū m̃lier non a templo phibē

^{f. de ingrediēdo ṽl nō ingrediēdo eccliaz añ purificatōez}

Sz patrie super hoc est consuetudo tenēda

^{.i. luxuriosus reputā dus}

^{s̃ etiā s̃ etiā}

Curpiloquus cūctus ē luxus scurza libido

^{f. sub luxuria reputand'}

^{f. cū ibō estz gestibz ioculans}

Ista p̃tinentur sub luxuria.

Hinc sit stultiloquus cui ludic' ē sociā dus

^{.i. filie}

Octo sunt nate de luxuria generate

^{s̃ p̃ma filia ē}

^{f. sc̃da filia ē}

Sūt octo pessī me filie ip̃ius luxurie.

^{f. in luxurioso}

<sup>f. sine sana deliberatōe z consi-
deratione</sup>

Sunt tenebre mentis. ac p̃cipitatio facti

^{.i. filia}

^{.i. incōstātia}

^{.i. incōsideratio s̃ filia ē}

Terna sit incōstās. qz non cōsidero q̃rta

^{s. quinta filia est. f. carnal'}

^{.i. irōnabil'}

^{f. luxuriosus}

Hinc z amor sequit̃. nimius q̃ se colit ip̃e

De peccato Ire.

P

^{7^{ma} filia ē} ^{s^c de⁹}
 [Est odiūq; dei qz venereū vetat ipm
^{7^{ma} filia ē} .i. in q̄ mūdo s. iuxta suū desiderā
 [Affectus mūdi quo sit sibi carne voluptas
^{s^c p̄terea} ^{f. futurā s^c pon⁹} .i. p̄iti vite
 [Horrens eternā vitam cupit huic inhiare
^{f. octava} ^{f. illa} ^{f. salutis v^t saluarōis}
 [Ultima nata dat q̄ desperatio ferē
^{s^c lunt}

De pctō Ire.
 Ira d̄ suo gñe ē mor-
 tale. qz iuxta aplm.
 Caritas n̄ iruitatur
 Nō tñ sp̄ est mortale
 vtz s̄. d̄ supbia pro/
 faice.

Tres s̄ spēs Ire

Ire tres spēs q̄rū p̄mā fore dices
^{s^c ille iracund⁹ sp̄ calif d̄z}

Ex facili causa quē crebro cōmouet ira
^{s^c spēs d̄z}

[Alterā dū durat incepta diu nimis ira
^{s^c p̄dicta ira}

Hec q̄uis signa quasi nō ostēdit ab extra
^{f. irā p̄dictā}

Multū difficile tñ hanc mollire valebis
^{.i. d̄dicta}

Taliter ira data sis inueterata vocata
^{f. spēs ire} ^{s^c aliq̄s} ^{.i. vindicta}

[Tercia nō laxans iram nisi pena ferat

Tres s̄ q̄d⁹ Ire

Tres fore dico q̄d⁹ ire sed vult fore p̄mus
^{f. ira} ^{s^c scōs q̄dus est}

Cor detenus cepta solū. sed d̄ans q̄s ad extra
^{f. iracundus}

Signa p̄usq̄s ledat. talis sed tñ inde
^{.i. in p̄ba} ^{s^c t̄c⁹ grad⁹ ē}

Prozumpit h̄ba. quēq̄s ledēdove facto
^{.i. filias} ^{.i. deira}

Sext⁹ filie Ire

[Collige sex natas sup irasci generatas
^{s^c filia ē} ^{s^c est}

[Prima tumor mēt̄. hinc indignatio cordis
^{.i. indignatōe}

Qua mala q̄s reputat. indigne qz sibi fiant
^{f. cui ex corde indignat⁹ f. frat̄ne}

Dñ loq̄ tali desistit z associari
^{s^c 2ª filia}

[Estq; tumor mēt̄is dū vindictam dare posēs
^{.i. appetis}

^{s^c illa} ^{s^c vlt}
 [Tercia sic clam
^{s^c illa}
 [Quarta sic dicit
^{s^c dicitur}
 Omnis blasphem
^{s^c dicitur}
 Sine voce tribu
^{s^c dicitur}
 Autremouis a
^{s^c dicitur}
 [Cura d̄ malitib
 Seruimus
 Hoc punit q̄nt
 [Ist̄ dicitur q̄nt
 [Implex̄ cor̄d̄s. p̄o
 [Ist̄ t̄m̄ d̄o
 [Vex̄ dicitur
 [Ist̄ p̄na infigi
 [na aut aliq̄s p̄
 [relat̄m̄ p̄d̄t
 [ledic̄m̄ d̄i aut
 [degradat̄ d̄i. p̄v.
 [Obiurp̄a
^{s^c dicitur} ^{Contra}
^{p̄ culpa}
 [Imputo defec
^{s^c dicitur}
 [Est aut̄ cor̄d̄m
^{s^c dicitur}
 [Que cōstant
^{s^c dicitur}
 [Impropera
^{s^c p̄ue loq̄ndo}
 [Attam̄ p̄p
^{s^c dicitur}
 [Hinc illōgan
^{s^c dicitur}
 [Sic p̄ueran
^{s^c dicitur}
 [Est aut̄ mollit̄

De peccato Ire.

^{s. filia} ^{s. ex ira} ^{f. spēs}
Tercia sit clamor. blasphemia vult fore q̄rta

P CXXI

^{f. filia} ^{.i. p̄tumelia} ^{f. filia}
Quinta sit hinc p̄tumelus. sit rixas sexta

Blasphemia.

^{s. e ille qui}
Om̄is blasphemus sc̄tōs ve deū maledicit

^{s. aliqd} ^{f. deo} ^{f. nihilomi⁹}
Sive deo tribuens ab eo penitus remouēdus

^{s. aliqd} ^{f. deo} ^{s. tñ}
Aut remouēs ab eo qđ iure sibi tribuat

^{f. extra d̄ maledicē} ^{f. canonicū} ^{.i. penā pecūnariā}
Gratuūmus

Hos punit q̄uiter ius. vult ab eis q̄z nūmum
Istō irelligū qñ maledictio seu blasphemia fuerit occulta z sic
simplex cōfessor poterit absolvere at̄s ep̄s l' ei⁹ autoritatē h̄ns
.i. h̄ f. fm̄ Boff. f. iudicio aie. i. penā iuris

Dez discretus p̄fessor molliet illam

Ista pena infligi d̄z qñ blasphemia seu maledictio fuerit nota
ria aut aliquis p̄uictus v̄l p̄fessus iure fuerit aut coraz pluribz
restantibz p̄bef. Irē cleric⁹ aut sacerdos blasphemās aut ma
ledicens deū aut sc̄tōs cogat ad postulandā ventā z si noluerit
degradet di. xlyi. Cleric⁹ Cetera q̄res. d̄ Maledicē

^{.i. tale vicū ire. i. alicui}
Obijcit ip̄a calūnia cuiq̄z crimina falsa
^{s. alicui} ^{f. naturalit̄ inate v̄l} ^{.i. qñ aliq̄s ip̄rogat alicui}
^{p̄ culpa inflicte} ^{defect⁹ peneloq̄z p̄uictū}

Calumnia.

Imputo defectus pene. cōuicia fando
^{.i. p̄tumeliosus} ^{.i. ip̄operans}

Est aut̄ cōtumelus p̄perans mala culpe
^{s. eē} ^{viz p̄uictū z p̄tumelia}

Cōtumelia.
Improperium.
Conuictium.

Que cōstant h̄a. sunt sepe tñ sub eodem
^{.i. improperiū}

Improperans piter cōuicia stant sub eodē
^{s. p̄pue loq̄ndo} ^{.i. improperiū}

Attamē ip̄operās bona p̄stita vult mēozari
^{.i. illōganimitas} ^{.i. impacētia}

Hinc illōganimus. s̄l' ipaciens stat in ira
^{f. sub ira d̄z} ^{.i. p̄fuerātia ex motu ire}

Illōganimitas
Impacētia. &c.

Sic p̄fuerans seu mollicies qđ idē sit
^{f. quis}

Est aut̄ moll' cito d̄ p̄tute recedēs

De peccato Gule.

P

^s sub ira st^z .i. incōstātia .i. intimiditas .i. discordia
.i. audacia

Audax incōstās. sil' intimid⁹ qz discors
^s timor .i. irreuerētia

Quidānus qz timor fuil' non reuerens quis

^s.i. ipi're

Subsit litigiū. p'tentio cui societur

Seditio pariter derisio cū maledicto

Illicitū bellū petit ira sibi sociandū
^s cō ^s spēs ē

Dico gule spēs qnas quaz tibi p'ma

Ut dū puenias rectum t'ps comedendi
^s 2° spēs ē .i. frēqnt

Aut nimis vtendo plerūqz cibo p'cioso
^s 3° spēs ē

U'numiū comedis nec edēdo modū tibi suas
^s 4° spēs ē

Aut escas coctas studiose dū nimis optas
^s qnra spēs ē

Inde gule suberit nō ieiunans sine causa.
f. tpe ieiunij f. cā delectatōis

Sine dolo comedis nimiū seu de medicinis
viz p' aliq' medicinalia q'suis mima est p'p'ā saluā cū p'p'o

Nature frangens ieiunia quisqz scienter
qz nēcitate p'clōsa seu q'ui ifirmitate q'suis n' sit ieiun⁹ cōicare
^s cōtē .i. mortaliē peccat

Absqz nēce quidē coicet impius extat
^s spēs gule. f. in comedēdo

Nis insensibilem q non se temperat addis
^s etiā p' q'ui d'z gulā sectari

Quisqz z abs escis nimis abstinet imoderate
^s imoderate abstīnēs

P'ior hic est ebrioz p'ior sil' ip'e vorace
.i. filie .i. multiloquiū ^s filia

Quinqz gule nate sit multiloqu⁹ tibi p'ma
viz vomit⁹ ab aū v'l retro seu als

Hinc immūdicia cuiusqz supfluitat⁹
^s viz f. immūdicia dicitā .i. supfluit ex gula dicit
v'l nocte seu extra somnum vel in somno.

Ut notat hāc vomit⁹ vzināqz semen ineptum

De peccō gule.

Quinqz st^z spēs
gule.

Bula ex suo gūe ēve
niale p'ctm. qz appe
tit⁹ comedēdi ex sua
rōe n' subiacet domi
nio voluntatis.

Peccat mortaliē
cōicans q's nō ie
iun⁹ et sex medi
cinali mūno.

Quinqz st^z filie

De peccato Gule aut simili vicio

L Post ebetudo dat mentis. mox nascit inde
.i. cecitas sensus metis l'rois l. mente vl' sensu

In sensu cecus. ac mente. sit dabo stultu
s' filia gule s' filia e .i. hystrio l. no. z silles

Quartaqz leticia sit inepta. seqns tibi scurra
s' sp'eb' gule

Excessus ludi ve ioci valet his sociari
s' sub gula l. quiaz

Hinc stet duricies aggresses inde ferunt
f. aggresses

Isti deficiunt licito ludo ve iocando
s' cunctis f. aggresses

Sunt z molesti reliqzqz gues sibi tales
s' gule .i. chorea phibita sub certis mois saltē p qb' d: p'ctm vtz s. in lra C.

De Choreis.

Iunge chorizare vetitu sub canone sacro
f. sub gula stz. choreas f. sub cert' mois p phibitz vtz s. in lra C.

Sic has q ducunt ex psuetudine puas
.i. in alijs t'pib' vl' locis etz debitis viz ex psue^{ne} puas

Fest' aut alias licet est intentio recta
f. choree .i. etz f. vtz b' in lra C.

De sine mortali tñ z fiunt aliquando
f. sub gula .i. tripl'cia. f. sigillu

Iunge sigilla tripla pmu cofessio fert
.i. ab .s. saire .s. 2^m sigillu e. s. secretu

Triplez e sigillu sub Gula p'ten.

Abs alio sumptu formaliter atqz tacendum
.s. 3^m sigillu e. s. aliqd sibi

Aut dictu credit ab amico velle taceri
f. triu dictoz sigilloz

Inquit mortale q frangit qdlibet hoz
.i. et ca ronabili z ardua f. de pal.

Si merito liceat apire petro referente
.i. filias

De Inuidia. Quinqz sunt fi lie Inuidie.

Natas inuidia tibi qnas pturit ipa
f. filia .s. 2^a filia

Dicodiū pmā. sit z exultatio praua
.i. psueuit f. alioz .s. 3^a filia f. p'uis

Et fieri suenit sup aduers'. dolor atqz
K ij

De peccato Inuidie et de Accidia.

P

Ut dū pueniūt alij bōa p̄spa mera
.i. filia .s. v̄iz .i. multiplex

Quarta subest nata detractio multiplicata
f. filia .i. sub dictis sp̄eb; inuidie

Quinta susurro dat̄. piter sic esto bilinguis
v̄iz inuidie

Juditiū suberit p̄uū. sic suspiciosus
.s. ē sub inuidia .i. secreta .i. p̄sumo

Inde zelotipia. sic dū clādestina tempto
f. q̄ latent me

Mentis cōspicere. v̄l iudico talia stulte
f. ip̄a inuidia .i. ex suo ḡne .i. q̄ue q̄z p̄ziat caritati q̄ fm̄ aptm̄
n̄ emulatur. atramen quandoq̄ ē veniale vt p̄z supra de Sup
bia p̄saice.

Accidie sex sunt
filie.

Ista suo ḡne magnū mortale pbatur
.i. filie .s. est f. filia

Sex sunt accidie nate. rancor tibi p̄ma
.s. 2^a est .i. pusillimitas .s. 3^a ē f. q̄rta

Atq̄ pusillanimis et despatio torpor
f. mox .i. distractū

Istis iūges maliciā sic mēte vagantem
f. queque f. cūq̄

Ista s̄b sunt Ac
cidie.

Subsunt accidie puta scādala. fractio voti
.i. ingrūdo .i. omissio frat̄ ne correctōis

Addit̄ ingratus. correctio fratris omissa
.s. accidie ē f. aliq̄s f. q̄s

Omiss̄ p̄cibus quas d̄z. negligit atq̄
.s. qd̄ d̄z aut facere p̄t f. p̄dicatis

Spirituale bonū sed inercia iungit̄ istis
.s. v̄iz

Hinc piger ip̄e dat̄ sil̄ ignorantia peccans
.i. inexcusabil̄ f. vincibil̄ et iō
accidia reputat̄

Nota qd̄ ē Acci
dia.

Utpote vincibilis. sit et imprudētia tal̄
.i. accidiosū .i. bñ opari

Accidia tedet aliq̄d bñ pficiēdum
.s. accidia .i. diuino

Acē tristitia de diuino spirituali
f. accidia .i. d̄ suo ḡne .s. esse. q̄z ē diminutio
feruoris caritatis

Ista suo ḡne nullū mortale pbatur

De Peculio.

Bis duo scito peculia ceu castrēse. s; inde
.i. viz s' p'mū sic dictū
s' scdm peculū sic dictū s. 3^m peculū sic dictū

Est quasi castrēse. p'fecticiū q; ternū
s' ē q'm peculū s. castrēse

Hinc aduenticiū. sed primū d; illud
.i. filius p'ūfamilias
.i. habet

Natus carpit sibi miliciē rōne
s' illd def sibi vl' habeat

De genitore suo. vl' si dat abs alieno
viz peculū .i. fili' p'ūfamilias

Sed quasi castrēse fert qd natus habebat
.i. ex officio viz notarij vl' filii .i. fili' p'far' cleric' ex'ns
.i. publico s' qd

Officio noto vel lucrat clericus extans
s' ex'ns s' qd lucrat viz spūalib; qbuscūq;
.i. fili'

Prebiter aut tal' sup officijs sibi latis
viz in castrēse z qm castrēn. s. aliqd. i. su'. i. h; z

In p'fata peculia nullū ius p' aufert
s. p'ūfamilias .i. legare viz p'ē adhuc viuēte ex' d'cente

Filius ex ill' testari iure valebit
s' peculū .i. puenit

Est p'fecticiū qd d' rebus p'is extat
.i. rez p'is

Aut hāz causa put ē fructus q; lucz
s. peculio .i. filij failias s' solū

In tali nullū ius nati s; p'is extat
.i. peculū .i. filio

Est aduenticiū qd nato puenit ipi
.i. extraneis p'ois .i. ex ptem'is

Causa quacunq; vl' ab externis q; m're
s' vl' opatōe viz p'dcū pe
culium

Sine labore suo reliquo puenit illud
s. aduenticiū peculū .i. filio .i. iuste

Hoc viuente p'ē nato suabit apte
s' su' s' i p'dcō peculio

Premozitē p'ē plenū ius natus habebit
E 3

CXXIII

Quadruplex est
Peculū viz hic.

Peculū Castrēse.

Peculium qsi castrēse.

Peculū p'fecticiū.

Peculū aduenticiū.

De Clerico et laico peregrinis.

P
De Clerico et Laico peregrinis.

Antem huius poterit hic testari sup illis
.i. viuentis p̄ce .i. fili. .i. legare viz p̄dictis;
.i. dyocesi viz vbi morat̄ actu

Qui n̄ d̄ dyosi cōsecrāt̄ foret. illec. t. tal̄ cleric⁹
Fert̄ d̄ iure peregrinus clericus. hic nam
.i. d̄ aliena dyocesi. s. ep̄o n̄ suo

Nō posset recipi. laicus neq̄ talis ab illo
s. ecclesiastica .i. dignitas ecclesiastica. s. sacer v̄ nō sacer

Ad sac̄a nec nobilitas nec ordo
s. nō suo ep̄o .i. clerico peregrino v̄ laico tali

Atali deē illis. prioz̄ hec nisi p̄stet
.i. sup̄ior .i. dispensac̄
s. clerici peregrini ex̄ites .i. ecc̄hs̄ alteri⁹ dyocesi

Presulis externi. tēplis possent b̄n̄ poni
s. salte viz ad quē declināt

Presulis assensu. abbas sil̄ inferiores
s. sui s. ponere p̄dictos clericos
in ecc̄hs̄ dyocesi sui ep̄i

Prelati. p̄nt̄ cōsensu p̄sulis illud
.i. h̄ns̄

Clericus ecc̄liam retinēs nō sit peregrinans
.i. sel̄

Ni faueat p̄sul. peregrinus clericus inquā
s. in ecc̄lia .i. ordinatōe

Nō celebret nisi rite suo sup̄ ordine cōstet
s. ad min⁹ duob⁹ s. testes aut cartas s. esse

Testibus aut cartis q̄ p̄ illa p̄bet̄ honestus
s. clericū .i. int̄rū

Hūc q̄ viatorē q̄ trāsit tam nec oportet
viz. xliij. d. quiescam⁹

Scrutari stricte veluti ius hoc monet ip̄m
Hic notatur que sit penitentiā solēnis ex iure
viz. **L. D. In capite. Item. xij. q. ij. De viro.**
.i. p̄niam .i. tenebat̄ olīm

Solēnem faciēs penā d̄ iure tenet
.i. dyocelano

Stare die ciney cū t̄re p̄sule mestus
alio noie in iure d̄r̄ face⁹

An̄ fores tēpli pannus quē vestiet asper
In pedib⁹ nudis. dimissis vultibus in q̄

De Penitencia solemnī.

CXXIII

Presbit' z p̄ns sit z archip̄b̄ eius
Cōsilio quoz p̄sul. penā sibi taxet
Hūc post in tēplū ducat psalmos q̄z septem
Omnī cū clero p̄stratus dicere debet
Ut sic soluat q̄z man' imponat eidē

.i. aspergēs f. sup caput penitētē

Sp̄rgēs hūc vnda b̄ndctā. post cinerē det
Rursus cilicio p̄sul velet caput eius
f. i. maifesto f. p suis enormib' s' se ab seu extra eccliam
Declarās illi p̄ noris eij ciedum
f. expellāt d' ecclia .i. ostiarijs

Hinc vt eum pellāt iubeat q̄bus ostia subsūt
f. exeuntē penitētē

Quē mox p̄sequit' clerus cantādo dolent'

In sudore tui vultus cōuescere pane

In cena dñi redit in tēplū. tñ haud hic

.i. eucharistiā

Assumet xpm nec postulet oscula pacis

.i. octaua pasche

In tēplo remanet donec sint pascatis octo

f. octauā pasche

f. anno elapso

Post exit remanēs donec fozet altera cena

f. solēnt' penitēs f. p ep̄m .i. p̄leta

Sic agit hic vsq̄ sit pena statuta remota

f. solēnt' p̄nia .i. cleric'

.i. p̄niat'

Hac non clericulus nisi depositus feriat

f. solēnt' peitēti l' q̄ illā p̄git. f. ciuitē z irreglarē

Nō huic ordo dat. infamis iure tenet

C Notādū q̄ Solēnis p̄nia hodie n̄ iponit' h̄ q̄si. p̄sb̄et
vide d' pe. di. i. Quāuis. Nihilomi' h̄ ac solēnt' p̄niaz h̄ sigū
p̄t' ḡuitatē aliq̄z criminū z scelez notādā a illoz noticiā h̄n/
dā p̄ q̄bz dicta p̄nia istigi' p̄sueuit. Imo z adhuc d' iure ēvnyus
d' 4° casib' ep̄o d' iure refuat' sic notauit B̄ndict' xi. Notat'
em ille casus viz p̄ctm̄ p̄ q̄ p̄nia solēnt' ec̄t in iungēda. Et septe
ralia p̄ctā st̄ q̄ patēt i' x̄sib' s. i. lra. vbi tractat' d' 4° casib'
ep̄o d' iure refuat'. Hinc ēlyiā p̄ talib' p̄nia solēnt' nō in iun/
gat' tñ adhuc p̄ ill' valde ḡuis ē talit' delinquentib' in foro cō/
fessionis in iungēda ytz p̄pendenti dicta crimina.

E iij

De decē p̄ceptiſ i gñali r quibuid̄ accessorijs.

CXXV

C Nota q̄ non semp facit contra caritatem p̄ximī qui nō vult p̄ximo suo bonum qđ sibi veller fieri h̄ qui non vult p̄xio suo bonum qđ sibi deberet velle fieri ceteris parit̄ r h̄m q̄ rctā ratio dicat. **N**otandū q̄ **G**entiles habuerunt legem naturalem **I**deo facientes h̄ dicramen illius legis merebant̄ p̄nū/ri r vīdēt̄ s̄m ip̄am p̄mīari p̄t̄ qđ observatio legis natural̄ cum fide r cultu vnius dei ad qđ et̄ inducit rō naturalis aliq̄ mō sufficiebat ad salutē gentiū vsq; ad publicandem euāgelij q; non tenebant̄ ad legē moysi **I**dc̄o cōcludit̄ q̄ credē ista duo vīz dei vnitatē r ei⁹ remūeratōem eternam fuit nec̄m ad salutē semp apud gentiles ante legem nouam datā r pmulga ram nec plus requirabat̄ ad salutem gentiū qui nullam legē receperunt a deo nisi legem nature **S**ed q̄ b̄t̄s **A**ugu⁹. d̄t̄ in libro de correctōe r ḡra vīz illa fides sana est q̄ credim⁹ nulluz hoim̄ siue maioris etatis siue p̄ue etat̄ liberari a p̄tagio mor tis r obligatōe peccati nisi p̄ mediatorē dei r hoim̄ ih̄m xp̄m r h̄ viderur q̄ credere misterium incarnationis fuit semp nec̄m ad salutem oib̄us etiam gentilib̄ **D**ōm q̄ **M**ysteriū in carna tionis p̄t̄ credi dupl̄t̄ **U**no mō explicite r sic tenebantur cre dere illi quibus de hoc facta est reuelatio sicut **J**udei in veteri lege. magis tamen sacerdotes sc̄pturas intelligentes teneban tur credere r cognoscere q̄s aliq̄ **E**t adhuc in noua lege tenent̄ magis ad hoc xp̄iani in qua p̄fecte explicatū ē misterium xp̄i. **A**lio mō p̄t̄ credi misterium incarnationis implicite r ad h̄ so lum tenebantur gentiles q; non erant obligati ad legē moy si **T**alīq; fides implicita de misterio incarnatōis p̄tinetur in duobus supradictis quia qui credit vnum deum remunerato rem inquirentiū ip̄m credit ip̄m habere p̄videntiam de salute hoim̄ licet modum huius p̄videntie explicite non cognoscat **M**odus autem p̄ quem deus p̄videt salutē hominum est per incarnationis misterium **E**x quo p̄z q̄ fides incarnationis im plicite continetur in p̄dicta credulitate gentium **P**ost aut̄ pu blicationem euāgelij factam per ap̄los quorum son⁹ in om̄ nem terram exiit vt testatur ap̄l̄s **A**d **R**o. x. nullus salu⁹ fie ri potest nec intrare regnum dei nisi qui renatus fuerit ex aq̄ r sp̄s̄ sancto testante xp̄o **J**oh. 3. **O**portet deniq; credere r con fiteri in xp̄o verāq; naturam vīz diuinam r humanam tanq̄ veritatem operibus diuinis testificatam r a veris ap̄ber̄ p̄ nunciatam in quib̄ non p̄t̄ eē falsitas.

Consequēt̄ notandum q̄ nec decem p̄cepta nec lex vetus data fuit moysi a deo immediate sicut lex noua h̄ mediāte an gelo seu mediantibus angelis vt habetur expresse **A**ctuum 7 vbi dicitur de moyse **H**ic est qui fuit in ecclia in solitudine cū angelo qui loquebatur ei in monte syna. r cum paribus vīz qui accepit verba vite dare vobis. quia tamen ille angelus in persona dei loquebatur moysi ideo aliquando nominatur an

De decē preceptis in gñali ⁊ quibusdā accessorijs.

D

gelus aliquando dominus s̄m beatum Gregz. p̄. Moralium; dicentem Angelus qui moysi apparuisse legitur modo angelus modo dominus memoratur Angelus scz p̄pter hoc q̄ exterius loquendo futebat. Dominus autem dicitur quia interiorius p̄siciens loquendo efficaciam ministrabat Iudei autem contra predicta murmurantes dicunt q̄ per auctoritates sacre scripture pbatur q̄ deus dedit legem veterem p̄ seip̄m Legitur enim in datione legis Exo. xx. Locutusq̄ ē dominus sermones hos Consequenter etiam in exordio decalogi dicitur Ego enim sum dominus deus tuus ex quibus videtur q̄ lex moysayca a deo immediate fuisset data non p̄ angelum. Item adhuc intendunt pbare per illud quod legitur Exo. 33. Loq̄batur enim dominus ad moysen facie ad faciem sicut loquitur let homo ad amicum suum Ex quo videtur q̄ reuelationes facte ip̄i moysi non solum in datione legis s̄ etiam in alijs erant immediate a deo sic enim loquitur homo ad amicum suum scz immediate Ex quo iudei nituntur concludere q̄ lex data p̄ se ip̄m moysi esset perfectissima Ad p̄mū dōm̄ q̄ s̄m b. Gregz. p̄. moralium Angelus qui moysi apparuisse legitur. zc. patet paulo supra ante obiectionem Iudeorum Est etiam attendendum q̄ in ferie decalogi in quo p̄ncipalia legis p̄cepta traduntur hec sententia b. Gregorij supra posita aperte demonstratur. p̄mo enim loquitur in persona dei cum dicit. Ego sum dominus deus tuus. zc. ⁊ non sint tibi dī alieni p̄ter me. zc. In quibus loquens loquitur vt deus Et sequitur non assumes nomen dei tui inuani. zc. In quibus loquens ostendit se alium esse a deo Non enim dixit Non assumes nomen meum inuani s̄ nomen domini dei tui ⁊ sic in sequentibus. Ad secundū dicendū q̄ per hoc quod dicitur Loq̄batur dominus ad moysen facie ad faciem non intelligitur q̄ deus loqueretur moysi immediate Legitur enim Deutronomij v. Facie ad faciem locutus est nobis dominus de medio ignis scz toti populo quod s̄m Augustinum intelligitur p̄pter rerum cuius denariā ⁊ quodāmodo diuine maiestatis p̄sentia ⁊ de qua dubitari nō posset In Moysē autem per hoc quod dicitur q̄ loquebatur ei dominus facie ad faciem intelligitur quedam eminens contemplatio quam moyses familiarius habebat q̄ ceteri p̄phete ⁊ specialiter in hoc q̄ deus loq̄batur sibi sic familiariter q̄ cum q̄ terrore impediēte sublato. conceptus suos deo exp̄mebat ⁊ eius reuelationes plane recipiebat ⁊ hoc sonat p̄p̄tē sic loquitur homo ad amicum suum scz absq̄ terrore turbante sic aut alijs contingebat p̄phetis vt patet Dani. x. ⁊ Job. iij. ⁊ h̄mōi Omnia ista tamen intelliguntur circa essentia diuine visionem Nam s̄m Augustinū super Genesis ad litterā Post q̄ d̄ moysē loquitur locutus est dominus ad moysen facie ad faciem zc. postea in eodem p̄textu subditur Ostēde mihi glō

De
primū
do
no
logi
que
le
ad
P
de
legem
vide
que
not
nam
legem
um
Ex
com
per
angel
dicit
vide
qua
nara
di
nos
Qu
fuit
signat
er
in
de
val
una
leg
sona
fuit
calu
om

O
mnia

P
oro
duas
a
tabula
P
ma
de
c
L
ad
bula
P
ma
tene
L
P
mū
cre
L
Con
cerni
L
Spūs
⁊
fla
L
P
p̄cipit
an

riam tuam. Ex quo patet qd aliquid quod nondum videbat
videre desiderabat Unde licet postea f in Augustinu d vide
do deum moyses essentiam vidit diuinam non tamen in da
tione legis que data fuit per angelum vt supra dictum est Ex
hoc igitur qd lex noua data est in filio dei intendit apostolus
ad Hebreos pmo ostendere eminentiam eius supra veterem
legem vnde dicit apostolus ad Galathas tercio Lex pedago
gus noster fuit in christo quia lex vetus fuit dispositio ad nou
am legem sicut puerilis instructio est dispositio ad magisteri
um Ex omnibus igitur predictis concluditur qd lex vetus data e
per angelum aut mediante angelo s noua immediate a deo
christo vnde consequenter sequitur qd noua lex perfectissima e
quia data est nobis in filio dei iuxta apostolum pmo ad He
breos Multifarie multisq; modis olim loquens deus cu; pa
tribus in prophetis. zc. Preterea notandum qd lex vetus data
fuit signanter populo iudaico pre ceteris populis quia chris
tus erat inde nasciturus p;terea decebat illum populum lege di
uina sc; scripta edoceri z cultu diuino prefulgere vnd ps. No
fecit taliter omni nationi z iudicia sua non manifestauit eis.

f. decalogi .i. sensum interiorē sine actu exteriorē
viz exteriorē

Omnia pcepta phibent aīm sīl actum

.i. moysi
dedit

Nota duas ta
bular pceptoz.

Porro duas tabulas pceptoz d; s offert

s. tabula s. cernit s. tabulam

Prima deū cernit. sed primus ipse scdam

f. tabula f. pcepta f. pcepta f. tabula tenet

Prima tenet trina. sed septem rite scda

f. illd p mū pceptū .i. in diuinis

[Vnū crede deū. pzem cernit in altum

.i. filium in diuinis

[Concernit natū nec iures vana p ipm

.i. illud scdm pceptum

[Spūs z sanctus dat sabbata sanctificanda

.i. pceptum qd vīz p mū res

spicit de scda tabula.

[Pcepit atq; bonū quartū p stare parenti]

De primo precepto in speciali.

P

Proximus hinc ope collidit oreque corde
s. qñqz .i. ledit .s. qñqz .s. qñqz
f. pximū .s. qñqz f. illa tria pcepta negatia

Redunt hinc ope fur. occisor. qz mechus
.i. p illd octauū pceptū .i. pximū
.i. testimoniu

Per flm̄ testem cōfrater ledit ore
.i. aliqz. f. solū .i. pximi .i. vxorem

Ledit quis corde cupiēs fratris mulierem
.s. ledit qz corde solū p trāgressiōe decimi pcepti
.i. pximi .i. iniuste

Sic cupiens aīo. rē fratris qsqz maligno
f. pceptum

Hinc cernas pximū dñs qd̄ p̄cipit ip̄e
.i. adoratiōe latrē viz p cultū z fidē vni⁹ dei

Solū rite deū latrā deuotus adora
viz adoratiōe z cultu latrē
viz solum deum

Sicqz coles illū nec in hoc phibēt imago
f. dī viz adoratiōe latrē. f. alicui⁹ viz imago viz adoratiōe dultē

Hui⁹ adorari. sancti ve dei venerandi
f. ip̄am imaginē scz dei vñ sancti viz p imaginē

Nō vt eā colimus sed sanctū sic memoremus
.i. ideo

Cur est idolatra dicēdus heretic⁹ omnis
f. hereticus

Nā nihil hic credit nisi qd̄ sub imaginē fingit
f. credendo .i. p̄secrat

Aut p fantasiā plane sic sculptile sacrat
.s. dicēdi .s. ip̄i .s. ip̄i

Idolatre veri saraceni sunt qz iudei
f. saracenoꝝ .s. d̄s ē viz antich̄ris

Nā deus est hoz machomet. messia iudei
.i. xp̄iani

Christicole p̄ui sunt idolatre reputandi
.i. xp̄icole f. ranqz deū f. p deo

Quidā luxuriā colit ip̄e supbus honorem
f. p deo

Hic homo diuicias cum delicjs colit ip̄as
viz ex diuers̄ gñibz pctōꝝ. f. p̄uos xp̄ianos

Idola sic reliqua per eosdē plura colunt

Prīmū pceptuz
viz deū tuū ado-
ra z cole.

Nota q Latrā
dicitur fuit q̄ soli dō de-
bet Et ē q̄ dā vt q̄
reducit ad iusticiam
S; dultā dicitur fuit q̄
creature debet viz
ip̄is sc̄is p̄dultāto
debet excellenti crea-
ture vt in p̄sibz seq̄n-
tibz.

Messia p̄oit hic
p̄ nro cau Messia
as p̄p̄ metz.

De hereticis
Sicut glori
Bicelles p
vni⁹ qz p̄o p̄o
cip̄ q̄lla crū latrā
cras in qua p̄o p̄o
vni⁹ veniet z ob
Dicitur ē ve
f. Latrā m̄
Imo cruce al
f. Latrā m̄
Latrā cruce in ligno
Nāqz resp̄tant
Latrā m̄
S; qz sit latrā
s; viz latrā p̄o m̄
Nāqz dei go
De iure v
in lō p̄o p̄o
Dicuntur m̄
s; qz d̄s
Nā sum̄m̄
in 2 p̄o p̄o
nam z iurando illa
Dicz d̄s cūc
s; aliqz Latrā
Iurans illicit
Iurans
Aut p̄rauen
Intestina
f. Latrā
Sicut p̄o p̄o
Iurans
Iurans p̄o
Iurans p̄o
Iurans p̄o

De Secundo precepto et Tertio.

Sanctas psonas dulia venerare creatas
s^c sola s^c adorādo
f. creature .i. supiore dulia

CXXVII

Aut excellētes p ipdulia venerant

viz in qua xps pependit non autē crux figurata in signū xpi cru
cifixi q: illa crux latrīe venerat et adorat honore Sz lignū vere
crucis in qua pependit xps non figuratū in signū crucifixi ip/
dulia venerat et adorat.

Ut crucis ē vere lignū paritē caro xpi

.i. f. f. facte in signū xpi crucifixi

Imo cruces alie latrīe venerant honore

f. tales cruces in signū xpi crucifixi facte

Nāq; reprēsentant xpm dñm crucifixum

f. creatura f. yginē

Sz q; sit sancta dulia venerare mariā

s^c sit viz scā ygo maria .i. supiore dulia

Nāq; dei genitrix p ipdulia venerat

Ne iures vane vetat hinc dñs ipē secūdo

f. in scdo pcepto s^c sz z fuit

Uic iuramēta phibent q sine causa

s^c qd ē dñs f. iurādo

Nā summū vex sine cā sic capis ore

f. in 2° pcepto f. iurādo q psciaz veniendo contra iuramē/
tum et iurando illicitum vt patet in sequenti versu

Uicq; dñs cūcta phibet iuria fanda

.s. aliqs f. aliqd q; fuare non dz .i. psciam

Iurans illicitū iurans q rōnem

f. iuramēto .s. cal viz trium pdictoz f iurans
illicitū fuare non dz

Aut ptraueniēs iurat quolibet hoz

s^c q; s

Intestina dei iurans blasphemus habet

f. saltē f. pdicta

Sicū pposito quis par vltalia fatur

f. irreuerent

Hoz penā R^e s^c d
pctō Ire.

Irreuerēs iurat iurās p vulnera chū

f. q; f. cūcta talia .s. aliqd iurat .f. niblomin^o

Iurans p dicta q;uis licitū gne peccat

Tercio mandatur vt sabbata sanctificent

Terciu pceptū d
sanctificatione
sabbati.

A i

De Tertio precepto.

P

.i. peccatis mortalibus f. ex decalogo
Accutis vicijis vt cesses sabbata mandant
vi; sabbatis

Utq; colendo vaces his orando meditatio
f. arpe aploz .i. dnica s^c ad memoria dnice resurrectois
s^c de cetero cele/
lebiant ne xpiani iudizare videant

Iamq; dies dñi celebrat sabbata nulla
vi; catholica z aplica f. die dnica
f. ex euāgelio

Precipit ecclia nō xps p̄cipit illum
s^c est

Iamq; suave iugū xp̄i. leue siconus eius
s^c qz ex statuto ecclie dnica dies celebrat z alia festa illa
.i. securi? .i. trāsgrediēdo

Cur stant xp̄icole leuius frangēdo iudeis

Nota q; ex q̄ in veteri lege sabbatū p̄ceptūz fuit iudeis
ne qd opis in eo agerēt vt nec in eo coqrēt **A**d qd tñ xpiani in
dnica die nō tenent tā stricte q̄ vi; dnica dies in noua lege lo /
co sabbati pp̄ gliam resurrectois successit **E**t h̄ ideo fm̄ **A**y /
co. de lyza. qz in veteri lege p̄tingebat sabbatū celebrari. p̄ue
fuit figura dnice diet. z si qd modicuz de figura subtrahit mox
significatio mutat **S**z quoad rē featā p figurā si modicū au /
ferit significatio vtiq; manet vtz in illa dictōe (lapis) si s aufer
tur featio mutat h̄ si quid ab ip̄a re lapidis auferit. ip̄a nihil of
min⁹ ip̄a res lapidis adhuc manet. sic quidē est de dnica noue
legis loco sabbati quoad rigorē celebrādi differenti mō a sab /
bato iudeoz vtz hic p̄ textū ad lōgū **R**etera parent infra circa
f. phibēdo. f. catholica s^c fieri. i. p oia festa (finē p̄ceptoz.

Non sinit ecclia placitū p sabbata cūcta
s^c nō sinit phibēdo in festz f. opus

Aut agriculturā mercatū mechanicuz
f. aliquā s^c i festz. i. aliqūc

Ad penā iudex nec mortē iudicet vllū
s^c aliqūc i festo .i. rōnabilia aliq̄

Nec iurare sinat nisi par vll honesta requirant
f. quoz p̄diera s^c ecclia s^c sic

Nectñ mēdū pmittit qñ necesse
.i. pximi. i. nccitas

Circa psonā pxīā seu fratris opus sit
.s. cca. f. pxī s^c cca. f. pximi vi; pximi

Aut rem seu dānū vitādū qdlibet eius

De Tertio precepto.

CXXVIII

Si nec auaricia moueat tūc qđ faciēdū
^{s^c re} ^{f. in festis}
^{s^c h^u fieri} ^{s^c i euāgelio dicens Si hos}
^{vel asin^o cadēs i puteū. zc.}

Lex vetus admittit xp̄s testat̄ z illud
^{.i. aliq̄s} ^{s^c siue}
Quis plōga loca ducēs merces alimēta
^{.i. ducēs p̄ currū v^l in eq̄s}
^{.i. feriali die extra festa}

Personasq; ferens alias magno sine dāno
^{f. oia p̄dicta} ^{s^c tunc}
Que neq̄at vehere. sub festo ducere posset
^{f. in festo} ^{f. necitate aliq̄}

[Sic excusat̄ cursor. pulsusq; viator
^{.i. necitat̄ cā viz in festo z hoc fm̄ Guil.}

[Sic remouere p̄t fruges quis tpe messis
^{s^c saltē}

Si nec diuina seu missam tunc nec omittat
^{s^c alicubi} ^{.i. necitate vicē}
^{sui z plū}

Uadens mercatū p̄pulsus q̄sq; necesse
^{s^c faciens illd}

Nō tanq̄ cupidus nec p̄suetudine praua
^{s^c eē viz a dyocelano .f. ill^o vbi mercatio fit}
^{ad quem vadit}

Nec constēt vetita mercata loci pagrandi
^{.i. p̄mittit sibi} ^{s^c si}

In festo sinit̄ diuina put prius audit
^{s^c excusat̄ .i. v̄dēdo aliq̄ i festa l'emēdo. f. necis}

[Sic fit mercādo. victus rōne necesse
^{f. q̄dlibet} ^{.i. absq; p̄cio} ^{.i. in festo}

Spūale licet sine nūmo scribere festo
^{s^c tale spūale} ^{s^c in festo}

Sz non qđ magnū scribas velut ip̄e quaternū
^{.i. licite}

Pite molēdinū p̄ aquā ventoq; laborans
^{s^c in festo} ^{.i. cū aīalib^o .f. p̄mittit̄ i festo f. molēdinū}

Permitti poterit. animalib^o haud tñ vllum
^{s^c in festis} ^{.f. spūales vt ep̄i vel filies viz in suis}
^{dyocelib^o}

[Dis p̄suetata tene p̄lati q̄ statuere
A ij

De Tertio precepto.

P

Rasoz barbaz finiē. ferzatoz equoz
.s. in festo radere cā necessitatē
.s. sili mō finiē
.s. i festo sinunt minue .i. primi .i. necessitatē
Atqz minutozes ob fratr' agēdo nccē

Sic excusant pincerne carnificesqz
.s. dñoz vl' als
.i. victualia .i. necessario. vel
Cquia alias perirent carnes seu victualia

In festo victū. carnes qz parādo necesse

Quisqz arans agros in festo paupis. illud
.i. necessitate
f. alicui' f. opus

Ob solū xpm faciet poscēte necesse
.i. dñica exempta .s. festz viz festis aploz beate
marie z pñcipalibz eccle

Inde die dñi dēpto. maioribus atqz
.i. aliqz f. tpalibz f. eis viz festo

Quis debēs dñis. segetes si duc' in ipō
.i. cadēs i pstatē viz. i. cōpellat

Mō excusar' nisi iustus te metus angat
f. festo f. quicqz pibitū

Adñō t're cōpulsus in hoc operari
.i. cadēs i pstantē viz

Tunc excusar' si iustus te metus vzet

Audita missa post z diuina peracta
viz foramen sepis ne bestie intrent obstruere. vel domum sco/
pere z p similia parua

Paruū qd facere sub festo iure licebit
viz p° post occasuz f. sero sequentis diei sez qd ē
sol' diei pcedēt' occasus sol' diei festi p°. 24.
horam

Incepto sero donec sit rite secundum
f. qd cessatōez opis fuit

Seruet festum cuius finis vl' origo
f. vbi morat'. viz citius vel tardius anticipando vel
incipiendo aut citi' aut tardi' finiendo

Iuxta cōsuetā t're fuerit ab omni
.s. fuerit .i. incipit .i. finit

Magnū si festū citi' fit. tardius erit

De pisanus.

Quarto p
Quod mē
Quod accipi
Quod dicit
Patru
Quod ob
Hos suster
In rebz
Patri carna
Sacro s; pat
Ingressus
Hanēno in
Dulci def
Sucuri p
Sistere cū
Disti per
Postet vel

De Quarto precepto.

Hic intellige Pysanum velle dicere augmentatiue non
aut diminutiue vt aliqui intelligunt. **I**tem Scdm scripturā
z sanctam ecclesiam festum incipit immediate post occasum sol
diei pcedentis vsqz ad occasum solis diei festi. **U**nde dicitur Py/
sanella q nulla consuetudo potest excusare laborantes in sab/
bato post occasum solis quia extunc mox incipit dñica **I**dem
est de laborantibus in diebus viz vigilijs seu p festis pceden/
tibus festa maiora qz dñica. qz fit p ius diuinū.

CXXIX

Quarto p̄cipit ip̄os honorare p̄ntes
f. i. h̄ q̄rto p̄cepto p̄cipit

Quā d̄s m̄rē m̄ venerari vult q̄z p̄rē m̄
s̄ fore. i. natural̄ s̄ et̄z viz p̄rē

Hic p̄rē accipit carnal̄. sp̄ūalis
s̄ et̄z f. defensōis s̄ p̄rē

Rex qz defendit p̄rē. etate senex qz
viz tribz

Patribus his dictis duplicē debem⁹ honorē
s̄ p̄rē p̄dictas. f. eos

Quisqz obedire debes his ac reuereri
s̄ necitate exigere f. p̄rē. i. differēt. i. obedire debes

Hos sustentando. tñ his different̄ obedis
i. sectaribz

In rebus seculi regi suber̄ q̄si p̄rē
f. tuo i. familiarē

Patri carnali dispones rē famularē.
i. sp̄ūali i. obedias s̄ ve

Sacro s̄ patri subeas in sp̄ūali
f. intrare

Ingressus nondū s̄ tendēs religionē
s̄ suos

Hanc nō intrabit si p̄spicit ipse parētes

Multū deficere victu. nec eis aliū de
s̄ salrē

Succurri posse. si filius ille valeret
i. p̄seuerare i. p̄iculo

Sistere cū mūdo remanēs aie sine damno
f. parentibz

His si per reliquū poterit succurrere natus
s̄ tunc

Posset si vellet deponere religionem

H 3

Circa q̄rtū p̄ce/
ptū decalogi.

Vtz occasiōe rel
ligiōis p̄termittit
tēda sint pietat̄z
officia in p̄ntes
p̄m b. r̄ho.

De Quarto precepto et Quinto

P

Porro professus in hac tunc premittere possit
.i. sine peccato qz stat sub precepto flatu
.i. pntu s' est f. religio
Illorum curam quod mors hec spiritualis
.i. alijs f. officia circa pntes f. exercere

Sicut post mortem quod corporis illa nequet
.i. debet f. filio

Qualiter filij tenentur nutrire parentes vel e converso

Multum diues natus inopes nutrire parentes
.i. sicut .i. filios suos

Ut diues genitos nutrire parentes non debet
.i. sine auxilio filij puta alijs modis

Non tamen ipse parentes alias sibi viuere possit
.i. filioz

Non inatorum quod parentum collige cunctos
.i. viz illos .f. in linea sanguinitatis recta

Ut qui descendunt ascendentes silos omnes

De quinto precepto.

Non occisorum deus in quinto tibi mandat
.f. quinto precepto

Non in hunc cunctus mihi clam prohibetur
s' sic s' siue

Seu tantum cordis opus solum sit et oris
s' que est solum cordis viz ira in ore s' q' fiunt ore

Ut prohibet hec ira. puicia. sic homicida
.i. pter mortem .i. pcurio .i. crines extraho vel crinis

Aut citra mortem cedo. vel depilo quem
f. in hoc quinto precepto viz de

Non iniusta vetat homicidia trina superius
s' p'mū est viz ex iure

Quod occidens quemcumque cum non sis ipse minister
s' 2^m e. f. quemcumque s' 3^m e. i. non ex amice

Quod occidens etiam sine culpa. vel nec amorem
s' pot'

Ut puta iusticie. vindicte s' ratione
.i. q' occidit corp' et corpal' s' homicida talis

Duplex est homicidium scilicet verum et interpretatiuum quod dicitur spirituale.

Est homicida quod verus. corpus pimen
.i. etiam f. homicida s' dicit'

Est si interpretatiuum spirituale

De Quinto p̄cepto Sexto Septimo et Octauo

s̄ exempli gratia
s. primo

.i. in summa necitate p̄stitutu

CXXX
Homicidium
omissionis.

No huic succurres que summo cerno necesse
s. interpretatiue

Occido talem. sic sp̄ualit̄ ore

.i. p̄ximū

s. p̄ximus

Occido fr̄em cui detraho q̄ t̄n̄ ante
s. bonā

.i. corde audientis

Per sanā vixit famā sub mēte notant̄
s̄ sp̄ualit̄

.i. p̄ximū

Corde quis occidit dū fr̄em quem vidit odit
s̄ p̄ximū

.i. p̄is tuis moribz

Mortificas ope velut exemplo vicioso

Sexto p̄cipitur ne rem capias alienam

.i. in hoc sexto p̄cepto

s. q̄cūq; mō .i. iniustū

Preceptū sextuz

Hic vetat ip̄e bonū ne p̄rectes alienum
s. sola auaricia viz tractare bonū alienum

Proputa p̄cupid̄. hoc sed q̄nq; licebit

Dū quid dū cupidus aufers. solū sed obedis
.i. sine trāsgressione p̄cepti

Egipti vasa sic aufert vulgus hebreum

Et sana causa ferri possunt aliena

No capiens gladiū furiosus ne noceat quē

Sicq; necesse dato panem furando ministros

Quem nūc ad mortem p̄spereris esurientem

Septimo mandat̄ ne mechus cōstituaris

Septim̄ p̄ceptū.

Aunctū cōcubitū d̄s illicitum vetat istic

Ac illegitim̄ vsus cūctus phibetur

.i. septimo p̄cepto

Hoz membroz fert augustin̄ in isto

Que fuerint ista de luxuria pete supra

Octauo mandat vt nō sis testis iniquus
s. 8° p̄cepto. s. d̄s fm̄ b. Auḡ. .i. mendaciū s. mēdaciū

Octauū p̄ceptū.

Hoc vetat om̄e gen̄ mendax vt p̄niciosum

Auḡ

De precepto Octavo Nono et Decimo.

P

Hinc est officiosum. ^{viz mendatiū s^c mendatiū} **enū sitq; iocosum**
^{s^c mēdacia f. p^rimo} ^{f. mendacia que sunt tan}
^{tum venialia}

[**P**erniciosa nocent s; p sunt officiosa
^{s^c aūt} ^{s^c q; st; v^ecialia tū}

**Nonū et decimū
 pceptum,**

Hinc nonū decimū pcepta sil comitatur
^{viz x. z. ix. pcept; .i. oīs p cupia male volūtat;}

^{viz singulari^o}
 z expsse qd tū in pdictis alijs pceptis decalogi nō sit expsse
 z explicite qzuis in pitate sub pceptis sdictis oib; silr affectus
 z opus phibet vtz s. an p mū pceptū.

Luctus in his binis malus affectus phibet
 f. affect^o mal^o

Qui saltē resilit ex p sensu rōnis
 .i. magis ^{f. in duob; vltimis pceptis z}
^{non alijs}

Precipue vō determinat hic d; illa
 f. hūana viz; p pctm origiale .i. incitat in hoie

Ad q natura corrupta magis stimulat
 f. p fomitē ^{s^c vt st; f. corpis}

Vt sunt illecebre carnis parit bōa qz
 f. illecebris carnis z bōis exteriorib; z corpaltib;

In quib; affect^o hoīs plus pūus habet
 f. op^o gnarōis silr bōa corpaltia exteriora
^{s^c inesse f. hūanū} ^{f. hūanaz per generatōez}

Dec nā pseruat indiuiduū speciemq;
 .i. pceptis decalogi ^{.i. dispensare p vtz in plurib; loc; vet}
^{teris testamenti}

Nota glie d; su
 p pceptis decalo
 gi dispesare p.
 Nota q; i 2^a tabula
 st; septē pcepta q; re
 spiciūt p^rimū vtz s.
 an p mū pceptum.

In vetitis tabule laxat d; ipse secunde
^{s^c loqndo} ^{s^c d; laxare vt dispensare p}
^{f. pceptū decalogi}

Saltē materialit; haud formalit; vllū
 f. is q; sunt tria pma pcepta q; solū deū p cernūt f. pceptum
^{.i. dispesare}

Sz tabule pime laxare d; neq; vllum
^{f. in lege scpta}

Triplex pceptū
 fuit i lege qz aliq; ser
 uare pcpitū xpīatis z
 aliqua non.

Triplex pceptū fecit d; an iudeis
 .i. cerimoniale s^c pceptū .i. morale pceptū

Vt cerimonie iudicialesq; moris

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off. Visible text includes:]
 .i. carnis
 Regula in
 mentis z in
 lo pantes me
 loq; vt supradic
 m; Sed libe
 mecle. Remon
 conis mand; Et
 seu determinat
 dū dū alia lami
 nū in dūca dūp
 que paxat sup
 [Nulla rpic
 .i. moralia legi
 [Dicit pcept
 In otia pcepta
 Que numero
 f. pcepta viz que
 hō tūl; dicit mal
 [Quedā fru
 s^c fuit .s. q; h
 f. langin
 [De qd; ve
 f. pceptis
 [Npcolis plu
 viz de cerimonie
 viz de vltimo de con
 dū dūca .i.
 Et eū d; glo q;
 .i. deute
 Iure male fid
 [D; eccl; .i.
 Prumie dec
 Alais; nullo
 [Reclat; iur
 [Tempo] f.
 Sicut sunt an
 f. hōis
 Illos pcelat;

De prescriptione.

f. ceremoniale. viz ne iudicare videant. zc. x. l. qz
figuralia tm erant ipa ceremonalia ad xp̄m quare xp̄ianis sz
morfifera z in ch̄risti passione mortua fuerunt **Et sic arcana /**
sio penitus morfifera e qz pure figural' **Inde e q' Abrahā eā su**
scepit vt signaculum iusticie fidei xp̄i venturi cui' aduēt' p̄re/
t' **Sed sabbati celebratio fuit partim ceremoniale z partim**
morale **Cerimoniale** qdē seu figurale inquantū fuit signū crea
tionis mundi **Et fm b. tho. dī:** morale inq̄ntuz est de puratio
seu determinatio certi t̄pis quo vacandū sit diuinis ad colen/
dū deū cultu larrie hoc autē t̄ps ecclia xp̄iana deputauit z sta/
tuit in dñica die p̄ncipalit' ne iudicare videret' z ex alijs caus'
que parent supra in 3° p̄cepto.

Nullū xp̄icole p̄mū suare iubētur

f. moralia legis septe **f. tā gent' q̄s fidel'**

Doris precepta cunctus suare iubēt

f. moralia p̄cepta

f. mōte syna

Que numero deno moysi d̄s ipse ferebat

f. p̄cepta viz que ecclia p̄ suis constitutionibus sumpsit i d̄uer
sis titul' decretalū p̄sertim in q̄nto **f. leg' septe**

Quedā suare modo iudicialia debēt

s' fuit **f. q' sz p̄tz moralia z p̄tz iudicialia** **f. aliquē**
f. sanguinat' z affinitat' q̄busdā

Ut ḡdib' vetit' cert' nō nubere posse

f. p̄ter decē legis moralia p̄cepta **f. sub mortali**

Xp̄icolis plura moris precepta iubent'

viz de correctione fraterna. Item qui irascitur fratri suo z c̄ijs
viz de ieiunio. de confessione semel in anno. z de missa audien
da in dñica. zc.

Ex enāgelio. q̄ ius q̄z dat positinū

f. de iure

f. possessor

Iure male fidei prescribit pres sibi nunq̄s

Dēs ecclie. loca cetera relligiosa

Primicie decime necnon oblatio sacra

Alaic' nullo prescribi iure valebunt

f. oim' p̄licitoz

Ne laic' iure possessio cōpetit hoz

f. spēs

Tempor' hinclogi prescriptio d̄z vna

f. decē **f. int' p̄ntes saltē**

Sicut sunt anni deni presentib' autē

f. hōies

f. ciuitate z n̄ i eadē. puicia

Illos presentes q̄s cernis in vrbe putabis

CXXXI

Coebēt viz xp̄icole
vñ eos obligat' vr sta
tura ecclie n̄ vr lege
mosayca mādata qz
o'ls p̄iudicaret' titati
fidei.

Possessor male
fidei nūq̄s p̄scri
bit.

Prescriptio vl' Usu
cipio est acq̄sitis do
minij p̄ ztinuatōem
possessiois t̄pis a le
ge diffinit.

Nota duas spēs
p̄sceptōis. Priā.

De Prescriptione.

P

**Secda spes p̄scri-
ptionis.**

[Anni viginti cōstant absentibus ipsis
s̄ spes p̄scriptōis .i. d̄r lō gissimi t̄pis

Alterā cōcernit lō gissimā t̄pā. sicut

Anni triginta sunt quadraginta v̄l anni
f. scda spes p̄scriptōis .i. puatas

Hec int̄ laicos seu p̄sonas sp̄cāles

Iure locū retinet. s̄ cōtra quālibet ip̄sas
.i. xl. annoꝝ .i. nec̄io

Ecclias extet xl. p̄scriptio p̄orsus
f. eccliaz f. annoꝝ

[Cōtra romanā fert̄ p̄scriptio cētum
.i. illū

**Nota q̄s sit pos-
sessor bone fidei.**

Scito bone fidei possessorē fore talē
.i. ip̄m tradēre eē d̄m rei

Qui credit d̄m tradētem. ius v̄l h̄ntē.
.i. distrahēdi

Rem disp̄gēdi. factō lz erzet in ip̄o
f. p̄dicta .i. p̄bet

Hec bona nēpe fides p̄sumit̄. huic nisi cōstet
.i. p̄m f. p̄m f. q̄nq̄ .i. p̄ter denūciatōem vel
insinuatōem

Oppositū. t̄n hoc p̄sumit̄ ob sinuatū
s̄ p̄sumit̄ p̄m s̄ rem

Aut q̄z mercat̄ cōtra leges. v̄l emebat
f. in emēdo int̄ eos

A p̄curatore suo collusio dum sit
f. quibz int̄ dictū ē

Prodigus aut fuerat vendēs aut luxuriosus
f. s̄ dicta in possessione

[Sufficit ista fides bona. ius cōe nisi sit
.i. possessorē s̄ sit p̄ possessorē

Iā cōtra p̄dē. parit̄ p̄sumptio. quāuis
f. possessorē .i. titul⁹ .i. nec̄e

Huic malus ē titulus. alias hic rite p̄bet
f. titul⁹ .i. nisi .i. alleget

A calleget. p̄scriptio ni recitet̄
.i. viz .i. si illē p̄m nō sit memoria

vt extra eo. ep̄3. li. vi

T̄pis vt tanti. p̄ia nec memorant̄

De Prescriptione et Usucapione.

Hoc in p̄scripto possessio crebra iubet̄
.i. om̄i p̄scrip̄tōe .i. p̄tinua .i. requirit̄

Rupto possessio p̄scriptio rupta putat̄
.i. interrupta possessione .i. interrupta

Ruptio civilis dū fit. p̄scriptio nō est
.i. interruptio. s. p̄ litis cōtestatōez .i. n̄ currit̄ annō

Nā titubare p̄tz q̄z fidē sic sumere p̄raud̄
.i. p̄sumit̄ ip̄a p̄scriptio

Ruptū possessum fit naturalit̄ ip̄m
.i. interrupta fit possessio ip̄a .i. locū possessōis

Ut q̄n fluvius nūc occupat aut aq̄ fundum
.i. violent̄ .i. possessa .i. possessōij

Ut vi deiecta sit res. furata ve p̄di
.i. possessionē .i. possessor

Aut quocunq̄z mō possessum p̄didit ille
.i. possessum v̄l possessionē .i. interruptū. s. possessum

Aut hoc deseruit aīo tūc rumpit̄ illud

Prescribi iure nō possēt limes adherēs
.i. līnia v̄z ne t̄mini p̄ochiaz v̄l ep̄atū p̄fundant̄

Palo p̄ochie. v̄l palo p̄sulis vnq̄z

Publica res nulla. p̄li q̄ sistit in vsu
.i. civitat̄. s. alteri⁹

Romani siue cuiuslibet v̄z bis alius

Ut pōtes q̄z vie v̄l aq̄ ductus q̄z platee
s̄ iure .i. nec ī toto nec in p̄te

Aut his cōsile non p̄scribant̄ in v̄llo
.i. q̄ nascunt̄

Res vi possesse v̄l furtive. q̄z nate

Ex illis. nunq̄z p̄scribi iure valebūt
.i. ille modus p̄scribendi. s. rebz .i. triū annozum est
vsucapio

Est vsucapio de mobilibus q̄z triēnis
s̄ aūt .i. cōpletis v̄z s̄.

Cōplet̄ iure p̄scriptio plurib⁹ annis
.i. p̄scriptio .i. rebz .i. v̄z civilis

Extat et ipsa super immobilib⁹ canit̄ v̄t lex

CXXXII

Requit̄ p̄tinua
possessio in p̄scri
ptione

Possessio q̄nq̄z
naturalit̄ cert̄
mōis int̄cipit̄

Nota q̄ res p̄scri
bi nō possunt.

Usucapio differt
a p̄scriptione

De Quadragena et Questuarijs.

P

Quadragena quid sit vide supra de Indulgentijs. ¶ Questuarij quomodo prohibentur in iure promulgare indulgentias in discretas vide supra in littera J. S. Indulgentijs in fine.

.i. eleosinas .s. discurrendo

viz in cle. abusionibz de pe. 2 re.

Questores agapes querentes iure repellas .i. lras

Ni cartas veras pape seu p̄sulis hi dent

viz q̄stores

Quas bñ discutiet p̄sul nec post recitabunt

Que nisi sub cartis expresse contineant

s. cartaz vl litteraz viz de pe. 2 re. cū ex eo

Ast hax formā decretales tibi mōstrant

viz extra de pe. 2 re. cū ex eo

Ex tēt discreti q̄stores atq; modesti

Hospitijs vel loc; suspect; siue tabernis

.i. hospitenē

.i. exponāt s. pp̄ deū

Nō maneāt nec inutilit; tribuant data queq;

Nec sumāt habitū cōfictē religionis

vt p̄ extra de hereti. vt officiū li. vi. Et in cle. abusionibz de pe. s. q̄stor s. de iure s. q̄storem

Predicet vt tal; non p̄tinet hoc ad eundē

.i. caritativū

Poscat subsidiū constās amicabile solum

Et si quā secum tulit indulgētia det

viz in dicto c. vt officiū li. vi.

Inq̄sitores p̄ eū non impediānt

Si cōpescēdus p̄ eos ē ac remouēdus

vt in dicto c. vt officiū li. vi.

.i. indulgētia aliq̄

Porro motu pp̄rio p̄ eū non gr̄a det

Hic nō dispēset in vot; hec neq; mutet

Ip̄os pueros homicidas. quosq; refuat

s. questuarij admittus p̄ questu

Presul rite q̄ues sibi casus h̄ neq; soluat

De religiosis et quomodo varijs modis dicuntur.

Libona sublata que sunt incerta remittat

Ut dicitur per hunc sibi portio certa

Libona quarta que pars laxet ab ipso

.i. de iniunctis sibi penitentis s^c q² i cle. phibet sibi

Ut super iniunctis sibi penis dicere nolit

.i. purgatorio. i. pmulgare

Liboniam trahere de limbo clanger cesset

s^c phibet dicere pro q² zc.

Ut per eum plena sit danda remissio culpe

Libon soluo dicat a pena te que culpa

s. pdictis s. ppa que? s. abusiō (bz) de peni.

Libona processa super his clemens reuocauit

.i. hospitale paupm s. secularem in clericalem

Cv' aliquat' religiosum

Cōdēs officiū mutās hitūve capit v'.

s. religiois v' abdicare vite s. aliquis .i. exercet

Quis certū signū pietatis opus v' vt offert

.i. dimittit s. dimittit s. in predictis vel aliquo p dictionum

Qui tñ haud laxat vxorē nec primum sic

.i. ecclesiastice .i. iure estimāde

Libona non ecclesie persone sunt referēde

.i. religiosi dicēdi .i. sine autoritate ep'i fiant

Nec sunt claustrales. dicio si p'sul' haud sit

.i. autoritate s. oia pdicta

Si dicitur foret hec p'sul' inde locus sit

.i. religiosus .i. etiā .i. vxore sua

Claustral' necnō qñ vir cū muliere

.i. pmittit .i. obiam

Jurat obedire pmittēs viuere caste

.i. pmittit .i. sua vxore

Atq; vir ille vouet primum muliere sepulta

s. post mortē sue vxoris pmittit .i. p'prio renūciatē

Ducere non aliā nec non primum refecare

s^c vir v' mulier s. aliq' mō

Sinc fit is ecclesie persona ve religioſa

CXXXIij

Singla hic posita hñt i cle. abusiōnibus de peni.

Ut p'stuentes hospitalia que mutāt hitū vel accipiūt certū signū aut aliquam hospitalitatē exerēt que tñ hñt vxores et primum sint aliq' mō dicendi religioſi seu ecclesiastice p'sōe. Et pcludit q' sic

De religione seu religiosus

P

Huic nec obest vxor nā sic vult viuere caste
f. quā actu h3. f. cū ea in m̄fōnto
.i. qd h3 q̄si p̄p̄iū

Huic nec obest p̄p̄iū qd h3 q̄si. nam rōne
.i. administratōis f. v̄r cū vxore in m̄fōnto

Rite ministerij valz hic p̄p̄iū retinere

Non tñ hic p̄p̄ie diceſ religiosus
.i. regulā

Hic nisi p̄mittat. nozmam d̄ iure. p̄batam
f. p̄ dicto v̄ro

Si foret hic laicus tali cōmittere nescis
.i. administratōez sp̄n̄aliū

Iure ministeriū sub sp̄n̄alibus vnq̄s

Transgrediēs monach⁹ q̄ regla p̄tinet ip̄a
.i. substācialia .i. castitas

Ut sunt p̄cipua tria sicut vita pudica
.i. volūtaria .i. obīa

Aut puta paup̄tas v̄l sit subiectio p̄mpta
s̄ ē morale f. postoz in regla

Peccat mortale. trāsgressio nō alioz

Hic nisi p̄tēnat nozmā. vetitū v̄l in illa
.i. reglaz suā .i. p̄ceptū f. regla sua
f. p̄ceptū regle sue

Aut hoc ore tenus a p̄lato scio factum

Seu foret expressum p̄ nozmā. nō tñ ille
.i. p̄ceptū .i. reglaz suā f. regularis v̄l mo/
nachus

Seu foret expressum p̄ nozmā. nō tñ ille
.i. regle sue

Cuncta tenere vouet nozme. q̄ dum p̄fiterur
.i. regularē vitā f. p̄fites f. reglarz vita

Sz nozme vitā vouet hic. q̄lis fore p̄stat
f. substācialibz f. immediate f. in voto religio
nis z nō i cerimo
nialibz

In tribus expressis supra d̄ iure necesse
.i. seclari

Delinquit q̄uius mūdano religiosus

Aliqs trāsgredi
ens ea q̄ sunt in regu
la quā p̄fessus ē nō
peccat mortalit̄ nisi
fuerint z̄ tria substā/
cialia aut ex p̄ceptu
vel z̄ p̄ceptum.

De trāstivni/
us religiois ad
aliā z̄ d̄ voto rel
ligiois vide ifra
de voto.

Ite d̄ d̄ sacris
vide sup̄ de Mo/
nachō Et d̄ obe/
dientia.

In eodē ḡne pec
cati religiosus
q̄ui⁹ peccat secu
lari.

De religiois
P̄cipua tria
Cōgregatō
Religiosus
Simon
collo vel apud
nigro
P̄liquas ve
Religiosus
Vnitas noui
Falsis figme
Proclus fraud
Vadit ad ecclia
Et questus cau
Furti reliq̄as
Vnitas sitat ali
Cōstiterat ba
s̄ nō n̄citas emine
M̄ papa dante
s̄ q̄ alius n̄citer
D̄i saltem coop
Caderit r̄tendi
An̄ necesse foret
C̄scriptū quod
Cum p̄maria

De Reliquijs sanctorum et de Restitutione.

Peccati gñe sub eodē. tum quia votū

Transgredit̃ talis. tum ꝑtemptu qꝛ peccat

Et gñius talis sua ꝑpter scandala peccat

Religionis ingressum symoniace vide infra d̃
Symonia **R**eliquias sanctorum si possint licite i
collo vel apud se aliqui portare vide infra de Sor
nilego **I**n re religionis votū patet infra d̃ **V**oto.

.i. extra capsam .i. ostendere iur
re. ꝑhiberis

Reliquias veteres ex capsula pandere noli

Inuetas nouit nisi papa det. haud venerare

.i. spūalis ois

Falsis figmentis ꝑlatus nō sinat vt quis

.i. decipiat

Prozus fraudet̃ qui ꝑ sanctos venerādis

.i. suoz .i. vt patet de conse. di. f. ꝑla
cuit

Vadit ad ecclias ipsoꝝ. sepius vt fit

Ex questus causa.

.i. ꝑdictoz

.i. ab isto loco

Furti reliquias q̃ subtrahit. hinc vt honore

fm Būl.

Maiori sistat alibi moꝝ sacrilegus fit

.i. reliquias .i. de loco ad locū

Trāsserat has nullꝛ hinc inde ve corpa sc̃tā

s̃ nisi necitas emineat .i. cū licētia ep̃oz. f. sancta

Ni papa dante vlꝛ ꝑsulibus synodoꝝ

s̃ qꝛ alias trāsserri possēt sine alicuiꝛ auctoritate

Dū saltem corpus ibi ꝑpetuo sepelitur

.i. ad trāsserendū .i. auctoritas illiꝛ tunc sufficit vtz tal
pvince

Nū necē foret tunc archiep̃s hoc det

Rescriptū quid sit queꝛe sup̃ in l̃ca 2.

.i. aliq̃

Cum ꝑ auariciā q̃s emit fortuna scientꝛ

B ij

CXXXiiii

Notādum fm b̃m

Bernh. 2 b. **T**ho.

Licet religioſus q̃

ut ꝑ peccet seclari i eo

dem gñe pati. nihilo

minꝛ multꝛ moīs ci

tiꝛ resurgē ꝑ q̃ seclari

latis.

Extra de rell. sc̃toꝝ
cū ex co. 2c.

De falsis relliq̃

is cauendis a ꝑ

latis spūalibus.

De leui subtra
ctōe relliq̃az.

Reliquie sc̃toꝝ n̄

transferant sine

ante pape. 7c.

De cōse. di. f. corpa.

De Restitutiōe.

De Restitutione.

R

Atq; pbabiliter hec credit siue rapinam
s^a dicta bōa alteri *f. q̄ sic emit. i. postea*
Vendita sint quibus per eū post utilitatem
emptor p̄dic^o *f. cui bōa furata v^l rapta fuerunt* *f. emptori*
viz p̄cium
 quod emptor dedit

Omnem restituet emptor. nec pres sibi reddz

C Nota fin Jo. Ayder q̄ vbiq; de damnificatione aliq̄ restitucio ē faciēda ip̄e dānificāis non tñ tenet ad restitucioē nisi re fructū tenet de interesse. i. de vitatōe dāni. z cessat de lucro z ad fructum pceptum de re si res erat fructifera. Nō tñ ad fructū qui puenit ex industria ei⁹ qui vtit illa re. Si nō tenetur vsurari⁹ pecunias v^l acquisitū p pecunias vsurarias restituer. h̄ tenetur seu pecuniā quā p vsurā ip̄am acquirit. Hec pariter etiā infra de vsuris. §. Per furti nummos. zc. Etiam fin vltimū. Qui effodit semina agri alicui⁹ v^l qui mercatori aut alteri infert dānū p hoc qd̄ non soluit debitū suo tpe q̄uis non tenet ad totū dānū restitucndū qz dubium est qualiter fruct⁹ agri p̄cesserit z an mercator dānū vel lucz in mercatōe habuisset. S; restituet tñ q̄ntū fruct⁹ agri in illo dubio v̄dēdū potuissent v^l p̄ q̄nto mercator in illo dubio lucz suū vendidisset

viz qñ res iustas p̄t p̄sistit/ tare z non ppendit

Oum temere credens sit z ignorācia crassa

f. ad iniustū v^l iustū

f. aliquā

i. iniustā

Nil attendendo q̄s emat rem post viciōsam

f. p̄ certo viz p̄ em
proze s̄dictū

f. si q̄ habiti sunt post talē empti/
onē qz i ḡrantia crassa fuit

Compertā. reddet illā cū fructibus eius

s̄ h̄

viz d̄ rebz iustz eptz

i. n̄. i. reddat

Perceptos fruct⁹ bōa qñ fides fuit haut det

i. bōa

s̄ aliq̄

Quādo fide sana q̄s emat bōa credita iusta

i. postea. f. bōa epta s̄ eē

Post hec cōperiat ex furto siue rapina

f. emptor p̄dic^o

f. expōsitū. f. rez iniustaz

f. cui iuste p̄tinēt res

i. p̄cium reddat

Nō petat a dño p̄cium. s; venditor hoc det

f. bōie

f. illi⁹ q̄ vsurā soluit viz p̄ vsurarium aut
cui cōmiserit

A quo torq̄tur. aut heredi tribuetur

C Sūt 4° s; q̄ cō/
tingit n̄cio fieri resti/
tucōez viz diuide tē/
pales. fama seu ho/
nores. lesiōes corpo/
les. z virtutes mora/
les. q̄ saltē attēdēde
s; aut q̄rū restitucio
faciēda ē iuxta illos
p̄sus Iussio p̄silium
z c. ex q̄bz vicijs ab/
late fuerūt.

Scdm mgrm Jo.
Ayder in suo p̄fessi/
onali ista q̄s emens
bōa fide ad restitucioē
onem non tenetur.

Nota cui vsura
ei⁹ p̄pian⁹ vel in
de⁹ restitucio de/
bet de iure.

De Restitutione.

s^c si ver^o heres nescit

Quelibet vsura. v^l egeno dū perit heres

[Sic iniusta bona reddet dⁱ iure iudens

f. q^d can^o A. sine fraude

Lucratū ludo dū ludūt ambo volentes

s^c quis

Inducens etiā nolentem ludere secum

f. volens z inducens

f. ludētib^{us} saltem sine fraude

Quilibet ex istis lucrata mistret egenis

f. impiales l^ocuiles s^c amissū in ludo

f. ab inducente

Ni vigeant leges illic q^o restituatur

viz ad ludēdū z sic p^o dēri

Inducto rite

f. cū alio

f. q^o nihilomin^{us} inductus ludic

f. quando vigeant tales leges

s^c z non det

p^o dēti in lu

do z iducēti

[Audere sed nolens lucrati tunc det egenis

[Sed m multos famosos doctores volūtar^o ludēs cū volūtar^o z sine fraude p^o lucrati retinere sine piculo salut^{is} aīe nisi de restituēdo sint leges vel s^cuetudo que iubent. tū tua^o e^o de re in elemosinā nisi leges p^ohibeant.

f. p^o ip^o in iniuste tentorem tū consilio boni viri v^l discreti confessoris v^l p^o al^ore^o fidelem in vita v^l post mortē s^cm plures doctores

f. incerta

Pauperib^{us} danda fert p^osan^o bō a rapta

s^c l^o alia iniusta z vaga

s^c nisi in defectū alio^{rum} q^o restituerent

Furta. v^l incerta. super h^o nec p^osule suaso

s^c p^o p^ouilegiū f. fratri^o p^odicato^{rum}

f. bona iniusta vaga z incerta

Papa dedit n^oris vt talia perciperemus

[S^c p^oradū Q^o fit satisfactio p^o aliq^o d^ono dubio v^l cui^o q^ontitas n^o e^o certa. Penitēs tū offerat q^ontū p^obabilit^{er} purar^o d^o nū illatū fuisse z tūc dicat ip^oe v^l media p^osona p^o eo Tantū d^o nū vob^{is} factū e^o vt credit p^obabilit^{er} h^o ille. si sciret p^o vob^{is} debere satisfaceret. si q^o min^{us} e^o remittat residuū. si ampli^{us} e^o vos d^o bona sua volūtar^o habeat^{is} Sic et^o q^o aliq^o dubia sūt debita p^ota fortes tenebat alicui ex mutuo v^l ex alia c^o p^o solidos h^o ou^o

CXXXV

De mō restituendi lucrata p^o lu^o dos.

De Restitutione.

R

bitat an soluerit et an nō **C**ōsulo q̄ semp ad voluntatē credito-
ris seu p̄ arbitrium satisfaciāt **T**ūc em̄ ille in quē p̄mittit p̄side-
rabit roem z qualitatē dubij z fm̄ q̄ plus ad vnam p̄tē q̄ ad
aliam seu neutā plus in sua p̄sciētia declinat fm̄ hoc plus vel
min⁹ medietatē d̄ari iubebit **E**t sic d̄ dubio facit certitudinē
Cōs. **N**otandū q̄ Restitutio fieri debet **C**aritatiue **L**aute
z **P**ure. **C**aritatiue quidē vt vix fiat cū recōsiliatio ē offēsi qz
iniuriās z spoliatoz accōplices eoz semp debent hūilit̄ postu-
lare veniā ab his quos offenderunt nec spoliari aut quibz tal
iniuria illata est debent manere in rancore seu mala voluntate
s̄ libent̄ debent fratribus suis reconciliari. **C**ōs. **C**ōs. **S**edō fiat resti-
tutio caute vt si offēsa est manifesta z offēsus sit ryzannus vt
timeat̄ notabilia mala posse sequi reconciliatio fiat p̄ interposi-
tam idoneam p̄sonā. **S**i r̄ si est offēsa occultā fiat p̄ idoneaz
p̄sonam aut p̄ p̄fessorem. **S**i autē confessor restituentū recipit
z nihil postea restituit nihilominus p̄mittens sibi liberat̄ z im-
minis est regulariter non solum a p̄tō s̄ etiam a debito resti-
tuendi. **Q**uia quem ecclia tolerat in sp̄iali maiori officio. eisdē
quis cōmittere debet in minori vix de instituendo t̄palia. **E**t nā
cui quis confidit de aīa pp̄ia p̄t confidere de t̄pali substātia.
Si p̄o esset confessor p̄sona leuis z quā suspectā haberet q̄ n̄
restitueret fideliter non essz liberatus debitor tradendo ei nec a
p̄tō nec a debito. **U**bi autē talis p̄sona nec creditur nec susp̄-
cta habet z tradit̄ ei qd̄ restituendū ē si non restituar z tradēs
credat sicut habet credere q̄ restituit liberatus est fm̄ deum qz
fecit quod in eo fuit **S**i quidem venit ad noticiam suā qz p̄fes-
sor non restituerit de quo nota infidelitatis non habetur vt p̄-
mittit tūc tenet̄ restitūē l̄ p̄ curat̄ qz p̄fessor cante restituet̄ **T**er-
cio dz restitutio fieri pure ne sit t̄palliatio mala l̄ fraudulēta.
Forma ḡ restituēdi cāonica fm̄ doctōes hec ē **A**ut hz debitor
vñ soluat **A**ut simplr n̄ hz **A**ut hz vñ soluat s̄ h̄ non p̄t fac̄ ere
sine magna iactura sui z sue familie **S**i p̄t solvere bene tūc sol-
uat integre vix caritatiue caute z pure. **S**i p̄o simplr non pōt
tunc p̄t recte agere p̄niam licet non restituar dum tñ doleat et
pp̄onat restituerē q̄s̄ito poterit **S**i autē poterit s̄ non sine ma-
gna iactura sui z suo z tunc fm̄ **R**ay. studeat confessor rectifi-
care voluntatem debitoris z velit restituere ad arbitriū bōi vi-
ri v̄l p̄fessoris z sic satisfacere mō sequenti **P**er ar ḡ debitor re-
missionem debiti cui tenetur z si ille remisit libere solutus est.
Si em̄ illi quibz tenet̄ misericordit̄ totū vel p̄tēz remiserint d̄i-
modo debitor sine fraude petiuit z q̄ntitatem debiti si p̄t exp̄-
rare vt alit̄ beniuol⁹ esse **U**el petat dilatoēz a spoliatoz aut q̄bz
tenet̄. v̄l assignet eis certā p̄tē d̄ereddidit̄ suis am̄cabilit̄ de
q̄ eis satisfiat successiue faciēs sup̄ hoc eis bonā cautionē. **S**i
p̄o oēs sibi denegēt dilatoēz z postulet̄ q̄ ip̄e cedat bonis suis
tunc tenet̄ hoc sine dilatoēz facere. qz fur z raptor sp̄ sunt in mol-

Primo.

Seco.

Tercio.

De restitu-
re restituen-
re dicitur fm̄
sp̄s dicitur qz
etiam sine om̄i
lectur ca restitue-
tur cui restituen-
non sine magna
ab ip̄o p̄tō z cor-
in manu ip̄i v̄l p̄-
p̄p̄orem z legat-
necessitatem n̄de-
p̄tōbus aliis v̄l
ut p̄mittit z d̄er-
nis op̄ibus p̄t
ut congruat **E**t
tunc t̄pali am̄
ramen **S**ubtili-
tio in manus p̄-
bitum eius se
cui p̄p̄erant
de v̄l p̄tōre
cur z alit̄ p̄n-
cuis cui d̄er-
z op̄ora iactura
dicit qz v̄l
mas eccleie multo
si p̄nter p̄tōre
capo in p̄tōre v̄l
p̄t restituen-
tione que sup̄
Ultimo dz **S**
Infama
d̄erocin
P̄t̄ saltē
s̄n̄z gressū ped-
Proponas
s̄t q̄d sine
Dim̄ nans
legin
P̄t̄entē
P̄t̄er̄ p̄tōre

De Restitutione etiam quoad famam.

CXXXVI

ra z ex sequenti semp arguunt peccati Semp itaq; debent sa-
cere posse suum fm Guilh. etiam vsq; ad venditōes heredita-
tis z oim bonoz etiā si oporteat ipm z familiam suā mendica-
re Quia fm Guicum semp facultas restituendi adest q̄dū
ip̄e debitor h̄z p̄ qd̄ satisfaccere p̄t nisi i extrema necessitate in q̄
etiam sine omi culpa accipit vite necessaria. z hec de forma qm̄
scitur cui restituendum est. Si aut̄ esset vaga restitutio. i. nesci-
tur cui restituendū est tunc in 3° cāu scz quando p̄t restituere h̄
non sine magna iactura sui z suozum scdm Ray. simpliciter z
absq; pacto z conditione debet totum resignare quod habet
in manu ep̄i vel penitentiarij discreti. Et tunc ip̄e si viderit eū
pauperem z egentem det sibi partem vel etiam totum si cāraz
necessitatem viderit in eo z in suis Et si quid residui fuerit pau-
peribus alijs distribuatur Et ille qui restituere non potuerit p̄-
ut p̄mittitur z elemosinam recipit tunc orationibus z alijs bo-
nis operibus p̄ illis quibus restituere debeat recompenset p̄-
ut congruit Et si postea potuerit aliqua lucrari iuxta possibil-
tatem suam erogat in vsus paupm pro animab; eozum. Glo.
tamen Guilh. dicit q̄ nō est necesse vt fiat huiusmodi resigna-
tio in manus penitentiarij dum tamen alias paratus sit ad ar-
bitrium eius seu alterius boni viri satisfaccere Et in omni tali
cāu paupertatis quia ep̄s dispensator est paupm dilationem
det vel p̄tem remittat vel etiam totum p̄ut viderit expediri si-
cut z alteri pauperi semp gestiēdo vt fideliter agat negotium
eius cui deberetur de iure dari si sciretur quatenus orationes
z opera satisfactoria fiant p̄ eo vl̄ pietatis alia exercitia Imo
dicit glo. Wilh. de materia decimarum. q̄ si quis sciēter decim-
as ecclesie multo tempore abstulerit qui diues est vl̄ potēs.
si penitet potest ei ep̄s gratis remittere vel in toto vel in parte.
exquo in postez vult cessare z eccliam iuri suo restituē. qz pro-
pter utilitatem illud facit. Cetera plura ad Restitutionem p̄-
tinentia quere supra de Emptione z Venditione. Et infra d̄
Uisuris z de Symonia. z sup̄ de Inuentis.

Famam leso qui. sat fac cito ledēs

f. leso exñti .i. leso l'offenso exñti. i. sine mora

Dñti saltē. tñ absenti celerantē

f. nō gressu pedū .i. absenti

Proponas aīo fieri sat. dū potes illi

s^c qz qd̄ sine die debet cito debet z h̄ ē d̄ rōne debiti

Omni nanq; die debētur debita iure

f. exñti .i. satis

Presenti leso leuīt q̄ sat sibi fiat

Posset spectare ledēs tps moderatū

**De Restitutōe
fame p̄m Huber
tū sup regulam
bri Augustini.**

De Restitutōe per Iudeos fienda

R De Restitutōe
depositi vel accō
modati.

Lata culpa ē vti
modatari⁹ dimisit
rē modatā i platea
z fuerit ablata. **L**e
uis culpa ē vti pfa/
tus talē rez posuit in
camera sua ostio reli/
cto apto. **L**euiss/
ima culpa ē si p̄fatus
rē modatā posuit i
archa s̄ n̄ firmavit z
sic res furef.

Monitiū rite
p̄ctū z mōacha/
tus p̄ p̄fessionez
vel alias. nō an
nihilat̄ p̄p̄ doli
Iude⁹ cogi p̄t
ad p̄fueras exac/
tōes z nō alias
s̄m b. thomā.

Pecunia q̄ tor/
quet̄ a iudeis p̄
p̄ea dz p̄ueri ad
pios vsus. s̄ debz
maxie restitui il
lis a quib⁹ p̄ vsu
ras exgrosferūt si
tales inueniāt.

Quādo leuis culpa. seu lata. leuissima vlt̄it
f. re .i. restitui dz

In rē deposita post furata reparat̄
f. depositū vlt̄ modatū

L Casu fortuito sublatū non reparat̄
f. casus fortuit⁹ f. casus fortuit⁹ f. incēdū

Ut sunt naufragiū ve rapina. ruina vlt̄ vltum
f. puideri si p̄nt

Talia non pro: sus anticipare neq̄s
f. induxi

Quādo fraude dolo suasi te v̄dere quicq̄s
f. nisi induc⁹

Qd tū haud alias v̄dideris penitus
f. tal̄ p̄ct⁹ d̄ iure non tenet

Nō stat p̄tract⁹ qz dat causam dolo ipsi
f. p̄ctui

Sz dū p̄posui rē v̄dere. fraude s̄ a te
f. induc⁹ f. q̄ vlt̄ z sic nota
bilis d̄anificoz

Sū suusus p̄cio. rē v̄dere q̄p̄e minore
f. tenet f. satisfaciēdū ē de dolo

Hic stat cōtractus. solū p̄ fraude refundes
f. iuris p̄t⁹

Demit cōingū ḡ wilhelm⁹ vlt̄ monachātū
f. m̄tonio vlt̄ mōachatu f. nihilomin⁹ tenet

His s̄ ipse dolo det cām nil tū obstat
f. exactōes f. p̄pelli dz

Ad taxas solitas cōpelli⁹ ip̄e iudeus
f. pecūialit̄

Vsuras p̄ter q̄ nil h̄z ecce iudeus
f. pecūialit̄

Posset puniri per penas denarioz

Hi s̄ denarij sublati sic ab eodē
f. inueniunt̄ f. restituere

Dnt restitui si sunt q̄bus ipse tenet
f. distribuāt. f. denarij p̄dicti

In ve pios vsus alias p̄tantur eidē

Ut p̄sul ve p̄bi reliqui suadēt. ve dabuntur
f. incōitatem

Hec in cōe. terre vlt̄ in vtilitatem

De Restitutione.

Quando necesse foret etiã sic posset ab illo
f. iudeo
.i. exigere

Talia quis petere fuato more suoꝝ
predecessoꝝ. put expēdant in vsus

proffus rite pios.

Qui facit vsuras ab eo tu carpe posses
.i. si uenide⁹ siue xpian⁹ .i. recipere
.i. eleofinã .i. impotens ad soluendũ .i. p⁹ hoc

Donũ siue stipē nisi nō soluēdo fit ex hoc

Nam sic accipiēs huic restituet vl' eidē
.i. vsurari⁹

A quib⁹ accepit vsurās. s; secus ē dum
.i. iurari⁹ .i. iuste f. vsuras .i. si non ex iustis suis bo/
nis exponendis

Vsurans quid h; has pret. si tñ haud his
.i. impotens ad soluendũ

Fit non soluēdo. precii sic quisq; laboris
.i. h;3

A tali cape posset licet z retinet nil

Vsuras pret. nam damnificat⁹ ab illo
s^e q

Qui sibi furat rapit aut. sibi tollere posset

Damnũ iure suũ. s; hic fur raptor z ipse

Mil habeant nisi q̄ iam furta ve rapta pbant
.i. alienas. i. in sp̄e. i. aufert. f. p dāno suo

Dũ res non alias specie. fert dānificatus

Histrion vl' meretrix. si les q; suscipiētes
.i. qdlibet .i. ecclesiasticis .i. turpi cã z nō cã cleofine in
summa nccitate

Quicqd ab ecclie psonis turpit inq; Hic notat qd⁹ restituere dnt in hōeste psona bo/na ecclesiastica q̄ ab ecclesiasticis turpit receperit
f. ecclesiastic⁹ psonis .i. restituant

Non his restituant s; dēt hec utilitati
f. s; s^e quoꝝ sunt ecclesiasticoz bōa

Ecclie. siue dēt paupibus. alias sed
.i. alio mō vt. f. p;3

Q i

De Restitutione.

R

f. bona ecclesiastica f. ecclesiasticus personis et non ecclesie pro paupibus
ut dictum est

Talia sibi sciipiens ab eis dedit reddet eis dedit

f. ecclesiasticæ persone sanguine?

Ut faciet dives vel sanguineus vel potens quibus

f. dives vel potens. etc.

f. ecclesiastica bona

Qui sub fraude dolo vel minis quod tale recepit

Clericus ecclesie bona si donat meretrici

f. ex turpi facto seu causa

Turpiter autem si dicitur hec raptorum reputatur

f. utilitati ecclesie autoritate superioris. ar. 17. q. 4. si quis in atrio
f. ecclesiasticæ ratione

Ecclesie reddet totidem seu pauperibus det

Ussio. pro silio. pro sensus. pro palpo. recursus.

Participans. mutus. non obstantes. non manifestas

**Declarant pre facti personis quod ad restitutionem secundum b. Tho. Albi
et Alricum sic videtur. Ussio. id est quoniam quis probabiliter credit ex sua iussio
one securam esse rei ablatam vel nomine suo factam ratam habuit tal
tenetur in solidum alias non. Consilium dicitur quod ex consilio sequitur
ablatis vel dampnum vel probabiliter securum creditur tenetur in so
lidum alias non. Consensus. id est ubi effectus in opere cooperati
onis ostenditur talis si non cooperatur et sine eo dampnum non possit
ferri tenetur in solidum Si autem sine eo fieret restituatur quantum
nocuit siue per se siue per alium videlicet familiam suam siue per suos.**

**Aut quantum de rebus illis habuit vel expendit Unde dicitur
Petrus de palude. quod advocatus tenetur restituere etiam si
ignorabat iustam causam propter errorem iuris. Palpo. id est
adulator laudans se pro raptoem quasi strenuum et homo hic
ex hoc secutum est dampnum tenetur in solidum alias non. Illud
pro oppositum intelligas de detractore vel vituperatore.**

**Recursus vel receptans. id est quando aliquis est receptor latro
num vel furum seu pro donum et tenet eos ne cogantur restituere
vel dolo malo celat rem raptam vel furtivam ita quod ex hoc ipse
dicitur restituere tenetur in solidum. Participans scilicet in crimine
latronum id est qui malefactoribus homo se sociat ad spoliandum
Talis si sine tali associatione non fuisset rapina facta vel furtum
tenetur in solidum Si autem participat in crimine latronum se as
sociando ad spoliandum at tamen quod sine eo spoliium fuisset fa
ctum talis non tenetur nisi quantum ad eum pervenit vel quantum ne
cessitate casualiter vel occasionaliter Si vero precipue in re rapta tunc
volens raptoem vel accipiendo illud restituere tenetur seorsum**

**Clericus vel quibus
ecclesiasticus tenetur
restituere bona ec
clesie illicite perso
nis id est data.**

Ussio.

Consilium

Consensus.

Palpo.

Recursus.

Participans.

Episcopus enim res
ecclesie non sine pe
ccato quod officio ad
sacramentum et
sacramentum

Clericus ecclesie
restituere non sine
peccato quod officio
ad sacramentum et
sacramentum
restituere non sine
peccato quod officio
ad sacramentum et
sacramentum
restituere non sine
peccato quod officio
ad sacramentum et
sacramentum

Sequitur et quod
liber quodam quod
et hinc. Et
cooperatur et
receptans de ca

Consensus
tenetur sed non
punitur communi
tenetur ad restitu
accipiens et restitu
restituere non tenetur
sine spoliatus me
rem ad restitutionem
liberis et coactis
poterunt commu
in toto vel in ma
continuet bonis
ere non tenetur
sunt vel proba
vel associatione
vel detractionem
factam et tamen
talibus tenetur de
omni damno que
vel occasionaliter
et non minus sine
rata. id est plus penit
non pro dolo quod

De septem Sacramentis in generali.

S

In hoc tam exstimatio habenda est ut qui magis strennu-
um et qui maiorem timorem incussit hostibus etiam plus tene-
atur. **S**icut in casu quando aliqui associantur raptoribus et cre-
dunt quod etiam sine adiutorio suo vel instigatione sua damnum
fecissent et non tantum. tunc tenentur ad illud quod probabiliter credunt
eos fecisse propter suam instigationem vel adiutorium. **Q**uare
est **S**iqui associantur raptoribus et non ceperant eis ad aliquod
damnum faciendum sunt tamen animo parati defendere si forsitan illi spoli-
andi res suas a perdonibus defendere potuissent et propter suam presen-
tiam et sociorum eius non audebant resistere spoliantibus et domos
suas incenduntibus. **E**t si sic se quis associavit non potest esse liber a
restitutione. **I**mo si aliqui animo pacificandi vadunt cum raptoribus
non excusantur nisi hoc significent adversariis. quod alias adu-
sary timore eorum non audent res suas defendere. **U**nde idem est
acti inuarent secus si intimidauerunt adversariis quia tunc viden-
tur esse in primo casu. **Q**uintus est vis **Q**uifit causa totius dam-
ni tenetur in solidum. id est de toto damno. **S**icut in casu quo plu-
res raptores quorum nullus induxit alium ad eundem necerat
aliquis dominus alterius sed quilibet pro se ut dicit Ray. si vadit in-
simul quasi sit vnus exercitus quilibet tenetur in solidum. **Q**uia in
tali casu quilibet inuariat alios et facit eos fortiores et oes sunt coo-
patores. **A**lias si non iuerunt nisi quilibet separatim pro se faciat
damnum quilibet tenetur pro eo quod fecit. **I**ntellige in **U**lcrici quod
iam dictum est quod vnus sine alio non audeat vel non possit da-
num facere quod iam dictum est. **A**lias quilibet tenetur tantum pro par-
te damni quod intulit. **N**ota etiam quod res furtiua vel rapta resti-
tuitur deo cum omnibus fructibus et lucris que precepta sunt et percipi potuissent
quod tenentur ad interesset ad omnia damna. nec excusantur si res apud
eum pereat. quod fuit in mora restituendi. **S**i tamen domino obtulisset et illi
le noluit acceptare excusantur.

Quartus.

Quintus.

Septem sacra
ecclesie.

rism? firmiter ordo charistia misericordia et extrema

b ap. co. or. est eu. pe. dat vnctio coniugium
f. fidelium ad suscipiendum ea

Quipe voluntat? sacra ordo coniugium
f. quibus sacra ecclesiastica suscipienda a fidelibus

Cetera mandantur dum tempus et his locus assit
f. omnibus alijs sacris. quod tanquam eorum aliorum sacrorum

Maior in effectum baptismus. corpus in esse
s. maius dicitur alijs quod facit coniugium christi sponsi cum ecclesia sua vnica et
maculata sponsa .s. dat f. quod ab episcopo solum perferat
phiratio

Conjugium signo. maiori crisma mistro

Nota quatuor sa-
cra hinc quondam excellen-
tia in hierosolymis.

De septem
Litha
Ordo baptis-
ma ecclesie
Dicitur ergo
Sacramentum
An inter eum
mille in littero
C. Non dicitur
et tunc efficitur et
poteat vel tunc dicit
lobo de ordo
f. summo medico
suum sacris quod
utiq? sacra non
ad habitas
reterit quod ipsa gran-
nis legi iustitiam
as atq? iudicia
bonitas est
culpa originalis
gram sicut necerit
que iustitiam simp-
circulatione dicit
to dicitur fieri
bona per a motus
interdicit in calido
vobis quod licet in circi-
sione et refectio
sunt circulo vobis
onis signaculum fid-
ens circulatione p
em fides fuit anno
Et hoc modo dicitur
Alter autem dicitur
ly ppleta in effectum
vobis et etiam causa
sua noue legis em-
lia pcepta erant de
vobis politice iustitia
erant et ptractis in
da minus est et polit-
res et non iustitia

De septem Sacramentis in generali.

O .i. ista tria sacra q: impmūt caractē
Ordo. baptisim² nec cōfirmatio detur
a morte suscitato s. qdlibet sacm q: nō impmūt caractē s. a morte suscitato

Morte resurgenti. reliquū s; reddūt omne
s. septē singuloz ecclasticoz

Sacramentoꝝ formā mutās minuendo

Ant interumpis. ꝛc. quere s. d Negligentijs
misse in littera M.

Cl. Notandum q sacra noue legis iustificanc z sunt vasa
z causa efficiens gr̄e instrumētalis tñ. Nō q in eis gr̄a sūbūalī
p̄tineat vl̄ causalī efficiat cum in sola aīa habeat collocari z a
solo deo infundi. Sed qz in illis z p̄ illa sacra gr̄az curatōnis a
summo medico xp̄o oportet hauriri lz nō alligauerit potentiā
suam sacris qn̄ p̄ alias vias gr̄am suā p̄ferre valeat. Iustificat
itaq; Sacra noue legis qd̄ vetus lex pp̄rie nō fecit s̄m Aplm
ad Galathas 2°. Si data esset lex que posset iustificare seque
retur q xp̄s gratis mortuus eēt. i. sine cā. Sed videt tñ q̄ ve
tus lex iustificaret. Quia Leuitici. 18. d; Custodite leges me
as atq; iudicia que faciens homo in eis viuet s; vita sp̄ialis
hominis est p̄ iusticiam. s; ꝛc. Item p̄ circūcisionē tollebatur
culpa originalis sicut mō p̄ baptisimū s; culpa nō aufert nisi p̄
gr̄am sicut nec tenebre nisi p̄ lumen s; Circūcisio p̄ferbat gr̄az
que iustificat simplr. Item eēs moderni doctores tenent q in
circūcisione dabat gr̄a s; ꝛc. Ad p̄m̄ igit̄ obiectū dōm q̄ p̄ ran
to dicebant p̄cepta legis custodientes viuet qz per hoc euade
bant penā mortis sp̄alis z corp̄alis q̄ p̄ legem transgressorib;
inferebat in casib; multis vtz ex decursu huius legis. Ad 2^m
dōm q̄ licet in circūcisione dare gr̄a hoc tñ non erat ex circūci
sione s; ex fide xp̄i venturi quā habuit Abraz cuius fidei sig^m
fuit circūcisio vtz ad Ro. iij° vbi d; Et signū accepit circūcisi
onis signaculū fidei iusticie quā fidē p̄stebat se recte suscipi
ens circūcisionē p̄ se si erat adultus z p̄ aliū si erat puul⁹. Eadē
em̄ fides fuit antiquoz z modernoz licz mō magis sit explicita
Et hoc mō doctores dicunt gr̄am fuisse datā in circūcisione.
Aliter aut̄ dat̄ mō in baptisimo q̄ habet efficaciaz a passiōe xp̄i
saz p̄pleta in effectu pp̄ qd̄ nō solum est signū gr̄e in baptisimo
dare s; etiam causa efficiens instrumētāl tñ vtz dictum ē quia
sacra noue legis efficiunt qd̄ figurāt. Scienduz q̄ Hora /
lia p̄cepta erant de operibus virtutū generaliter z sic iustifica /
bant politice iusticia p̄ omni virtute accepta. Iudicialia vero
erant de p̄racticib; iustis inter homines z sic iustificabant iustis /
cia minus cōi z politice. Cerimonialia deniq; vt dicit̄ docto /
res q̄ non iustificabant nisi in q̄ntū. fiebant ex obīa facientium

CXXXI^e

Resuscitatus a
morte non d; re
ordinari. ꝛc.

Corruptō forme
cuiuslib; sacri q̄
ad p̄ncipalē sen /
tētiā tñ impedit
z non aliud.

De Sacrilegio et Sepultura ecclesiastica.

S

quia non continebant aliquid iustum sicut se habent ex lege dederunt
 minatione. Solum dicitur doctrinibus quod deus salutem hominum
 operatur per duplex instrumentum videlicet per humanitatem as-
 sumptam tanquam instrumentum coniunctum scilicet deitati et per sa-
 cramenta ecclesie tanquam instrumentum separatum sicut securus habet
 principaliter motionem suam ab ipso artifice tanquam prima/
 pali agente et secundario a manu artificis cuius motione agit
 securis immediate tanquam instrumentum separatum in materiam
 subiectam. Simili modo sacramenta ecclesie tanquam instrumen-
 tum separatum habent efficaciam et virtutem a christo deo et homi-
 ne in quorum unione infinita est efficacia. virtus infinita me-
 ritum infinitum.

f. ex iure et non ex coactio maiore videlicet infra
 f. caplo
 vlt eccia

Itē facies homicidii
 in ecclesia de iure contra ex-
 coicatur non est maior sed
 excoicatur tanquam enor-
 mis sacrilegus et homici-
 da crudel. **Uñ** et ec-
 clia tal' ipso iure inter-
 dicta est siue sanguine
 violata.

Sacrilegus fertur spolians templū. vlt ipso
 .i. pcuties. .i. auque s' vlt leuit s' pberat f. eccle

Edens quē grauitur. seu claustro cōtiguato
 .i. alio quocumque f. violat .i. ecclesiasticas personas
 quascumque

Aut aliter violat. vlt quocumque spūales
 f. eccle vlt psonaz ecclesiasticaz .i. vsurpat

Aut horum rapuit per vim bona. vlt male captat
 s' in casibus non coactio d' iure f. eccle vlt caplo dei
 .i. aliquē

Aut vi quē capiens ab eodem sacrilegus fit
 p3. 17. q. 4. Si quis f. maior s' h
 minore excoicatur ē

In templo quemque pinens non est anathema
 Similia ad propositum quere supra de Emuni-
 tate ecclesiastica in littera **E.** in principio. **Itē** eti-
 am immediate. **I.** circa. **S.** Est vrens. **7c.** **Item** de
 Excoimunicatione maiore quasi circa finē. **S.** **Ec-**
 clesias ve domos. **7c.**

f. loco s' vlt .i. sacrata etiam ipsa eccia
 interdita

Sacrū d' sacro. d' sacro non sacra tollens
 f. loco

Aut d' non sacro sacra tollens sacrilegus fit
 .i. eandē videlicet predictā .i. sacrata. et ipsa ec-
 clia interdita videlicet infra

Hanc d' dat ecclesia libertatem sacra nondū

De sepulchro
 Probis alienum
 libere
 Quia tenet eccle
 libent' s' dicit
 Hanc inter dicit
 sacrileg
 Sacrilegi calu
 Unitas
 Hic vrens sac
 i' per imitari
 Sacrilegus re
 i' per minor' ma
 Das propter q
 i' ip
 Sequis p
 i' sac
 Sine locis
 Hanc sepul
 Synon' i' pl
 Non tumules
 s' vlt eccleaz
 nihil equalat
 Et licet mu
 Stricti iur
 s' sepelias aut
 i' ip
 Si nec bl
 In sacrileg
 l' d' sac' i' d' d'

De Sepultura ecclesiasticarū quī carent ea.

S CXL

Presulis assensum si sit cōstructa per ipsum
f. saltē f. ecclia nō dū psecrata
f. libertatē f. cōsecrata .i. eā dē libertatē

Quā tenet ecclia sil' hanc cimiteria suant
f. libertatē s̄dictā .i. ecclia

Hanc interdictū templū suat q̄z cunctū
.i. sacrilegij .i. in iure .i. habent

Sacrilegi casus q̄z plures iure ferūtur

f. incēdēs .i. ecclias z cimiteria l' domos p̄tignas ecclie
.i. exēdicat' matorē

Est vrens sacra loca v' frāgēs anathema
f. p̄ter imediate dictos .i. exēdicat' minore

Sacrilegus reliquus est anathema minus
f. p̄ter minore z matorē exēdicatōem f. sacrileg' dictus
viz de iure

Has preter. penas. nūmox sufferet artas
f. i parochia viz sine licentia sui pastoris

Se quis parochia sepelire potest aliena
f. sacz q̄buscunqz s' al's nō

Sive locis alijs q̄ ius suant tumulandi
f. seculares viz ipō iure

Hanc sepultura p̄ cūctos libera constat
viz vrs. h̄z d̄ absolutōe q̄si per totū

Sz non tā plane cōfessio libera fertur

f. locz .i. nec matorē nec minore exēdicatū
p̄sertz manifestū vrs. j.

Nō tumules sacz mat' min' aut anathema
s' qz q̄ad eccliaz .i. exēdicatū matorē s' aliquē i locz sacris
nihil excusat

Et licet iniuste maledictū. nec tumulābis
.i. exēdicatōe s' saltē

Strictū iure palā maledicto iure minore
s' sepelias aut tumules in locis sacris
f. xp̄ianos

Sic nec blasphemos. paganos. siue iudeos
f. de iure

In sacrisqz locis hereticus haud sepelitur
f. aio se exercendi s' ad letale vuln'
s' ex' si superuixerint p' vuln'

Hast' ludentes hinclesi post morientes

Q uij

Nota q̄ Hyderin suo manuali d̄t eē exēdicatus q̄ abstrahit v' tolent' d̄ ecclia ad eā p̄fugientē .i. 7. q. 4. **Diffinituz** z c. **Fract' h̄ ex Anth.** n̄ h̄z nec p̄ticitat' h̄ exēdicat' d̄ ē. z ecclia interdicēda

Sepultura ecclie siastica ē libera z pud q̄cūqz loca q̄ de iure aut p̄ iurē legio ius sepeliet' di habent

Hic enūciat' plures casus q̄b' de iure aliquis p' mortē caret **Ecclie siastica sepultura.** z si tumulatus fuerit **exhumabitur**

De Sepultura ecclesiastica et quicquid ea.

S

viz hastis ludentibus .i. eucharistia s^c rñ. s. i loco sacro
et lectis vtr̄.

Istis cōtritis datur eucharis. haud tumulāt
s^c tumulāt in loco sacro .i. ex desperatōe .i. occidens
s^c vlt

Nullus et iratus. desperans se nece plectens
s^c nihilomin⁹ in loco sacro .i. qñ qñs ex furia se occi-
dit vlt casu mortu⁹ ē scz d
ardore cadens et silia

Sed tumules furia vlt casu morte pacta
s^c alicubi .i. sepeliri d⁹ p⁹ infēdi-
ctū in loco sacro

Ast interdicto posito nullus sepelitur
s^c sepelit⁹ in loco sacro s^c aliqd .i. sine p⁹tridē .i. p⁹po

Nec monach⁹ retinēs p⁹riū moriēdo sub ipō
.i. oīs peccator notor⁹ sepelire p⁹hibet
i sacro loco viz p⁹sertim Raptor rex p violentiā qñ i mortem
distulit iporēs restituere qñs peniteat nisi amīd p⁹mittat res-
tituere carebit ecclesiastica sepultura.

Nota quō dā/
nato ad mortē
et penitēti nō ne-
gabit ecclesiasticā
sepultura d⁹ Ju-
res dabit ei

Naudq; dolens peccans not⁹ nō p⁹siliatus
.i. nō p⁹trit⁹ .i. p⁹ctōr .i. notor⁹ s^c eccle
.i. nō .i. nō semel

Qui semel haud anno cōicat haud ve fatef
qz occultū publicari nō d⁹ s^c Anth. s. loc⁹

Hocq; palā cōstet in sacris nō tumulef
.i. nō cōicās nec p⁹tridēs .i. p⁹tridōs

Vno sub teste nisi mōstret signa doloris
Articulo mortis.

Sed plexus morte si penitet hic sepelit⁹
s. p iudiciū s^c i loco sacro
s. plectēdo. s. de iure

Nā corp⁹ xp̄i dū penitet huic tribuet⁹
s. nō sepeliēdis i cimiterio v sacro loco s^c sepeliēdi s^c s^c exstit

Iugis abortiuū. baptismū nec quib⁹ vllū
s. qz careāt ecclesiastica sepultura .i. ex cōi⁹ mio⁹ scz

Luctos iūge. mior qñs dat maledictio s^c i lra E
s. sup singul⁹ s. aliqū s. loca s. ille

De fatis tumulans sup sacra sacrilegus fit
s. p dicit⁹ aliqū corpib⁹ s. de iure
viz ecclesia vlt cimiteriū

Nec locus ex fossis sacer. interdict⁹ habet

De his q̄ Sepultura ecclesiastica caret & Symonia

viz aliquē de p̄dictis oib; q̄uis maiore nō fuerit excoīcat⁹

.s. q; sacer loc⁹ ex dicit⁹ p̄phanat

SCXLI

Sicuti infossus mox extumulare iuberis

f. sepult⁹ in sacro loco

.i. maiore excoīcat⁹

f. sacer

viz p̄ effossiones ex
cōmunicari

Si maledictus erat. locus inderecōsiliat⁹

.s. q̄dē .i. excoīcat⁹ maiore d̄ iure

.i. manifeste excoī/
catum maiore viz
supra de excoīcati/
oib; maioribus

f. locis

Est anathēa. sac⁹ tumultādo palā maledictū

**Cetera de sepultura vide hic infra de Symonia
& de Testamento.**

**Sermo si in dominica vel festo teneatur sub
mortali audi i quere de Missa.**

.i. symonia .i. a munere

In sacrament⁹ symon fit. munere siue

.i. in illo q̄d annexū ē spūali

s^c vel

**De q̄duplici sy
monia.**

Actibus aut sacris. annexo spūali

f. aliq̄ ecclie

.i. symonia⁹

Unde sacra vendens vlemens symon extat

viz illud sac^m cū sequentib;

**De symonia t̄ca
facta & factalia**

Ut sunt baptisma. cōfessio. missa legenda

f. de sacramentis v^l sacramentalib;

f. sacra/
mentalialia

Aut precio soluens quicq̄s vendendo vllilla

f. p̄ pecunia v^l equalenti s^c q̄

Vel qui pōtificem sic cōsecrat. aut bñdicīt

f. v^l abbatissam

.i. aliquem

f. p̄ p̄cio

.i. p̄ pecunia

Abbatem precio. v^l quemlibet ordinat illo

s^c si viz sac⁹

.i. sac⁹

f. p̄ pecunia symonia est Idem
est de calicib;. vestib; linteamib;
bñdicendis f̄m goff. & hosti.

Trisma v^l hoc oleum precio bñdicīt alium

**Si sacerdos tenetur ad celebrandū vel ad exequias v^l alia
officia non potest aliquid p̄ hmōi exigere Si non tenet ex ofi
ficio & deficit sibi sumptus p̄t aliquid accipere. i. q. i. Dutes Nā
opas suas locare p̄t siue ad diē siue ad annum. Extra ne plati**

De Symonia varijs modis.

S

vices suas ca. vi. Si sumptus habet ad hoc non tenet tunc talia faciens ex avaricia est turpe lucrum.

De Symonia circa actus spirituales.

Hinc viciare solet symonia actus spirituales

i. aliquis symoniae est

Ut vendes vel emes divinas inquit laudes

s. symoniae est s. p. pecunia s. p. pecunia principaliter pro favore. s. propter misterium boni redit eorum hoc non est spirituale

Sic ut agas anniversaria. predicet aut quis

i. p. pecunia symonia est i. debita fieri

Seu fiat peccatio vel correctio iusta

s. p. pecunia s. p. pecunia

Quis in pecunia vitio eligat in ipso aut rectore iuratur est peccatum non symonia

Vel sic dispensans quis. seu qui visitet iste

s. fiat propter pecunia vel pro illa s. fiat propter pecunia vel equalens

Sive vicarius. aut ingressus religionis

s. ad docendum in scola s. nihilominus

Quis sit prebenda mihi que doceam peto nummum

Circa ingressum religionis Notandum quod intrans religionem aut monasterium cum pacto de dandis temporalibus est symoniae vitium. In tantum cum veniens. eo. Dicit tamen Hostiensis. Hostiensis. Ray. et Berti. in c. quoniam symoniaca eo. quod si monasterium esset tenue et post se non diceret volentem intrare. Si vis vivere mecum porta tecum quod licet relinqueret recipere in bona nostra non sufficit. Si iura presertim teneas oportet. b. tho. in summa dicitur quod in ingressu monasterii non licet aliquid recipere vel exigere quasi preteritum sed in victu persone recipiende licet aliquid recipere si non sufficienter opes monasterii ad hoc. Similiter licitum est propter devotum quam quis offert monasterio viz etidem largas elemosinas faciendo quod factum quis vel alii recipiatur sicut licitum est econverso. provocare alii que temporalia beneficia ad devotum monasterii quibus non sit licitum aliquid ex pacto dandi vel recipere ut quis recipiat c. quod pro. i. q. 2. Rodonei. etiam tenet quod quoniam monasterium est tenue et indigens quod non est symoniacum etiam pacet in talibus dummodo non fiat pro spiritualibus preferendis sed pro expensis faciendis vel recompensandis. unde tenet quod licet exprimeret notare quantitate muneris et sic placet quod presertim. Et quod e. quod videntur tria et maxime d. c. symoniaca dicitur quod loquuntur quod super pretiosum propter fraudes et id fundat se super preteritis que cessat in foro ante vel loquuntur nihil pro ingressu. sed non loquuntur quoniam pro revelato sumptus exigere possit quoniam monasterium aliter. *i. symonia* *non pro.*

Symonia circa annexum spirituale.
Notandum quod vasa sacra propter spirituales deo vendi pro alteri ecclesie in eadem forma. sed laico vendi debent presertim.

Sic symonia et viciat annexum spirituale

s. symoniae est s. quod dicitur i. c. necessitate

Ut vendes vel emes sacra vas absque necessitate

De Symonia.

Sive sepulturas. decias aut ius patronatus

Officiū vēdi neq̄t abs aliquo tumulādi
.i. ab .i. sepulture .i. sepult^o ē

Vēdere nō posses t̄ram qua q̄s sepelit̄
s^c v^l lapidē

Nectūbā vēdes qua quis fuerat tumulatus
.i. p mortuis

Sz vendi pura tumulāda p̄t tibi t̄ra
.i. p̄dictis s^c vendēres v^l emētes

Istis iūge bñficiōz ius q̄z fructus
.i. p aliq̄s

Utputa detentos. a p̄latis vedare
.i. p pecunia v^l alio p̄hibito in iure s^c symonia ē .i. p̄sile p̄dictoz

Talir ecce bñficiū. par seu dat̄ hoz

Dec vendēs v^l emēs vt symō iure tenebor
.i. inhōeste aut p̄phane .i. ecclie

Aut male tracto loca sacra v^l res inq̄o sacras
.i. diuersi sacri .i. ecclie

Ut sunt ornatus tēpli v^l sunt sacra vasa

C Nota fm Panoz. in. c. y. Et ecclesiastica bñficia Aliq̄s facies pactū cū illo cui bñficiū p̄fert vt retineat aliquā portio/ nē bñficiū symoniacus ē. Nihilomin^o eps ex iusta cā z necessa rīa p̄t statuere vt reddat^r certi alicui^o bñficiū vacantis ad cer/ tū v^l sum laudabilē deputent etiā p̄ solutōe debitorū nōie z rōe ecclie z tractoz z nō alias. **C** Nota fm Panoz. in c. cū clerici d̄ pac. Aliq̄s p̄mouend^o in rectorē alic^o ecclie z paciscens vt sol uat maiorē portōem collatorū ē symoniac^o. Silt^r si p̄moued^o p̄p̄ia autoritate obliget se ad pensionē z nō tener collatio.

Munera sic faciūt symonē q̄nq̄z notari
s^c illa .i. curpi .i. obsequio vel seruitio sz

v^l suris mercantijs vel lenocinijs vel ad carnalia deputato vt quia fuit ad vtilitatē z sanguineoz suoz z similitū

Ut si donent̄ in honesto. p̄ famulatu
.i. bñficiū .i. alia spūalia

Ordo ve p̄benda v^l sint bōa cetera sacra

.i. aliq̄s dispōit alicui ordmē v^l bñficiū qz fuit ad vtilitatē con sanguineoz suoz v^l sp̄ionij sui. l. c. ruis .i. aliq̄s

Talia v^l p̄fers vt sanguineis famulez

CXLII

Symonia ēca se pulturam z ēca alia ecclesie bōa.

Circa munera ab obsequio.

Itē tpalia dari possunt p̄ redimēda ve/ ratiōe i spūalibz Sz h̄ sup iure spūali tūc solū hēbit locū q̄n p̄ cō z stat redimēti d̄ iure suo.

Nota. p̄hibitiū ē per zstitutioez ecclie z iō symoniac^o iudicē q̄ renūciat ecclie vt deē alteri sz nepoti suo.

Silt^r Vicariā Ca/ staldionariū. Aduo/ caciā Jconiā. reddē do sz Bolf. extra eo. ad nrām.

De Symonia circa diuersa.

S

vs tu alicui ^{f. ecclesiasticum}
^{s^c z hoc pacto}

LSeu donando bñficiū tali rōne

^{s^c ille f. tali bñficio p̄stiro .i. tuis}

Hinc vt p̄uideat p̄ sanguineis tibi rite

Nota si aliquid obsequium esset pure sp̄iale quod eēt impositum beneficio tunc indubitanter z ex pacto potest conferri beneficium Ita q̄ aliquis p̄mittat tale obsequium v̄puta ta de celebrando talem z talem missam z similia Sed quicum q̄ confert aliquid sp̄iale respiciens p̄ncipaliter ad deum z ad merita persone que per obsequia talia z alia bona p̄currūt hoc modo potest dari sp̄iale v̄puta qui in fuitum ecclie vel plati fuit romani z h̄mōi.

Symonia circa munera a ligua

Quando q̄s et audit rogitantē p̄min^o apto
^{f. symonia ē s^c p̄ bñficio v̄l s̄lli .i. idigno}
^{f. symonia ē f. p̄sone}
^{f. bñficiū p̄ncipalr.}

Canon de Absit oīs pacto. cesser oīs conuentio. l. q. 2. Q̄m̄ pio.

Indignis ve petēs solū rōne fauoris

^{s^c symonia est f. bñficia}

Quis q̄s admittēs indignū sacra petentē

^{f. aiaz s^c symoniacus est}

Cū cura q̄ bñficiū p̄scens sibi quis q̄s

^{f. curam aiaz}

Eccliam ve petens.

^{f. infra eū .i. symoniacus z c̄is vic̄is v̄t p̄s in cronis}

Papa velut reliquus symō v̄ esse malignus

^{f. oīa supra de symonia f. de aquino}

Fata refert thome pars dicta secūda secūde

Nota fm̄ Ray. Non licet petere eccliam vel dignitatē vel aliquid beneficium habens curam animaz q̄ntumcumq̄ sit dignus .i. q. i. Ordinationes. zc. Beneficiuz autē simplex li indiget sentiens se dignum petere p̄ extra eo. **T**ua nos. **C**on cor. b. tho. 2^a 2^e z in 4°.

Iz qd̄ recipe sine symonia fm̄ b. tho. vsz p̄ sacris l' alio sp̄i rituali si sit vt h̄ nota tur.

Ite daē aliqd̄ **J**udici eccl'astico vt fuer iusticiā i sp̄ialibz etz i ep̄alibz f̄z **G**ul. symonia ē **S**z daē aliqd̄ **J**udici laico n̄ est syōnia h̄. **G**uit p̄ccat

Pro sacramentis aliquo seu sp̄iali

^{f. fm̄ b. tho. 2^a 2^e}

Quicq̄ si deē fiet p̄ref symoniā

^{s^c illud}

Si ius diuinū cōcedat v̄l posituum

^{s^c ccedat}

Aut cōsuetudo pia. formave constet hōesta

De Fortilegis et Diuinatoribus.

f. fm Athanasii

viz fidel' v' in/
fidelis

CXLIII

Magnū quippe nephas vt demonio doceat

.i. affit

Cui sit diuina semp scriptura pbata

¶ Notandū q' **B'ūs Augu'.** ad **S'impliciānū** de eo q' **Saul** pbitionissimū p'uluit q' diuinauit. j. **1R. 28.** Dicit **Non** est absurdū credere aliq' dispensatōe p'missum fuisse vt nō dnā/ re arte magica v' p'oiā h' dispensatōe occulta q' pbitionissimū z **Saulē** larebat se oñderet spūs nisi aspectib' regis diuina eū sen- tenciā p'auisur' **¶** Vel non p'e spūs **Samuelis** a requie sua exi- tar' ē h' aliq' d' fantasima z illusio imaginaria d' yaboli machina- tionib' facta quā scriptura **Samuelē** appellat sicut solēt imagi- nes rex suaz noib' appellari. **26. q. 5.** **¶** **Hec miz** **¶** **¶** tibi p'z q' b'. **Augu'.** videt firmare hanc sniāz viz q' **Samuelis** appitio potu- us fuerit p'stigiosa seu fantastica z dyabolica illusio.

.i. fortileg' .i. p'dixit

Quāuis eueniat vt diuinus recitauit

f. d's

¶ Permittente deo fiūt hec. vt p'bet ipse

f. viz Deutro. 18°

f. ipm deū creatorē nrm

¶ Rite fidem nram v' q' veneramur amore

.i. ideo

.i. obertare te faciat

¶ Cur nil attēdas illis. ne demō aberzet

f. illa spēs diuinā dī

¶ Proptus nō licita dat' ars notoria cūcta

f. arte notoria

.i. nitens

¶ Qua fac' implicita eū demōe pacta. laborās

.i. d' aliq' occulto sciaz acq'rere

.i. inefficax

¶ Quid p' eū scire q'uis penit' sit inane

.i. cursu sydez v' planetaz

f. aliq'

¶ Astris vtendo q' noscas rite futura

f. astris

¶ Que fiūt eā seu fortuitu. v' eisdem

.i. opa

¶ Vteris. vt noscas hōim puta facta futura

.i. p'dicens

s' totū

s' esse

¶ Pro certo recitans. hoc scito supsticiosum

.i. h'

.i. cursu sydez z planetaz

¶ Vti nō licet astris noscendo futura

D ij

De Sortilegis et Diuinatoribus.

- S** ^{f. futura}
Ut q̄ causant̄ celesti corpe. sicut
^{f. p. certo tpe. f. p. certo tpe} ^{f. sile ex certis causis}
^{corp̄m celestū}
- S**ūt frigus pluuię. siccū calidū. reliquū ve
^{.i. a dō .i. phibita}
- C**ōstat ab ecclia sanctaq; dō vetitata
^{s̄ cuncta}
- E**ssē sup̄sticio seu diuinatio cūcta
^{.i. auctoritatem}
- Q**uod vim nō p̄stat ex natura. neq; patz
^{f. scriptis f. scriptis}
- S**anctoz scriptz. aut ecclie neq; diuis
^{s̄ eē s̄ eē}
- N**oueris hoc vetitū. dic atq; sup̄sticiosum
^{f. p. singla s̄. f. q̄ fieri solet vario mō s̄ satis}
- E**x dictis. reliqua sit diuinatio plana
^{f. iuxta legē s̄ etiā}
- D**lectunt capite. diuinatoz. malefactorz
^{f. diuinatozē z maleficiū}
- H**os lex siue cremat. sed q̄draginta diez
^{.i. ius canonicū .i. h̄ l. malefico t̄ diuinatozī}
^{.i. p̄niam durā}
- I**mponit canon penam. vez manifesto
^{.i. eucharistiā. i. denegat. i. cleric⁹}
- X**p̄m nō p̄stat. clericus deponitur ex hoc
^{f. maiore h̄ minore ex cōdicatus c̄ ip̄o iure vtz s̄. de minori ex}
^{cōmunicatōne} ^{f. laicus}
- E**st maledicend⁹ laic⁹. sed carcere detur
^{.i. p̄rumax} ^{f. ciuilit̄} ^{f. laic⁹ p̄dic⁹}
- A**usterus remanens. infam⁹ z ipse tenetur
^{f. ciuilit̄} ^{f. maleficos}
^{z dinatozēs}
- S**ic est infam⁹ cunctus qui cōsultat illos
^{f. q̄ recitant s̄.} ^{.i. ex cōmunicat̄ maioē t̄n̄ extra cor}
^{de calibz ep̄i} ^{pus iuris sez in extrauaganti}
^{f. xxiij.}
- S**ortilegos plures maledicit papa iohannes
^{.i. sacrificās} ^{f. v̄l̄ silis}
- D**emonio sacrans vt fias diues adoptans
Aut oleo sancto. v̄l̄ crismate sortilegādo

De Symonia quoad suspensionē & dispensationem.

f. accipientis pecuniā v'l aliud

Si corrupta nec ē intētio s; pia cōstat

f. antea

s' hō est q̄ excusat symo
niā v'tō. d2

CXLIII

An quid erigere pactādo forma vetabit

f. siue sacro v'l n̄ sacro .i. symoniā viz ordinē

Ordine cōmittēs symonē dū q̄s capit illum

f. ab ordīs executōe .i. ab actib; viz ordinū q̄s ante
quē sic suscepit susceptit

Ordine suspēsus dat actibus & reliquoz

f. p̄dicat' .i. q̄ ad se s' suspēsus

Et quoad hic alios s'il ad se iure tenet

s' fuerit factū symonie f. symonie f. manifeste

Et licet occultū sed si d̄ crimine cōstat

f. irregularitas inuoluet

Deponi d; simul hunc infamia fliget

f. admistratōez rpalit' .i. oblatā pecuniāz symo
z sp̄nalic' niace p̄ ordīs susceptōe

Atq; ministratū p̄dit latū q̄z nummū

f. ignorātia facti f. aliq̄s f. symonie in sui ordinatōe

Ignorans ordinatus crimē fore factum

f. sup̄ ord. executōe f. simplr illi executōi. f. ordinatus sy
moniacē

Presul dispēsat dū rite renūciat ipse

f. hāc pecuniā p̄ ordiatōe .i. dispēsat

Si p̄sul cepit hūc nūmū papa redonat

f. ordinās f. q̄cunq;

Quicq; p̄scendo piā loquoz ordine dādo

f. in tali symonia

Vel sic p̄bendā quācunq; dat aut medianādo

Hocq; palā constet. suspēsus iure tenet

viz p̄dicat' aliqd̄ p̄scēs aut medianā s' ex̄ns .i. q̄ ad se fo
lū suspēsus est

Dox quoad hic alios. sed & occultū q̄ ad ip̄m

f. symoniā f. eccl'astica sine cura s' siue. i. b̄nificiuz
f. aīaz

Per symonē dignitas. cū cura benefici

f. symoniace p̄ aliq̄e. f. q̄ ad symoniam f. symoniaco

Si cōstent habita. par iuditiū erit illi

f. p̄ ordie q̄cūq;. f. ordiat'

Aui nūc ordo dat p̄cio qd̄ cōtulit ip̄e

D i

De suspēsiōne q̄
ad se & ad alios
quā q̄s incurrit
ex aliq̄ ordine sy
moniacē tcepto

Aliq̄s ignorantē
ordinat' Symo
niace c̄pm acce
det p̄ dispēsatōe

Dās ordinē ali
quē seu b̄nificiuz
symoniace. vel q̄
mediat suspēsus
est Jure.

Recipiens digni
tatez symoniace
seu b̄nificiū cum
cura ē suspēsus
sicut ille qui or
dinez suscepit sy
monyace.

De Symonia q̄ ad suspētionē & dispētatōē.

S

viz bñficiū cū cura l' digni/
ratē symoniace acq̄sita

Ep̄s dispēsat cū
illis q̄ benefici/
um ceper̄t symo/
niace viz p̄ p̄ces
vel q̄ p̄ces fudeer̄t
p̄ indignis p̄stiz.

Est mortale pec/
catū p̄ se suspē^o
as ordie vel bñfi/
cio occ̄te postea
i ill' m̄strans s̄
māifestū tale cri/
mē suspendit ab
omni.

Pro se suspēsus
a bñficio sciēte
renūciare d̄z & pa/
pa dispēsat ali/
as ep̄s

De Sortilegis &
divinatoribus.

Si sunt occulta p̄sul p̄fert memorata
f. p̄ aliq̄ bñficio bñdo s̄ licet

Quisq̄ p̄ces fundens carnales & sine pacto
viz carnales p̄ces fundēdo

Imo nec posita sic vlla p̄ditioē
s̄ perendo .i. cū talibz

Pro s̄ il' indigno. p̄sul dispēsat in illis
s̄ saltē f. p̄dicte symonie

Si p̄sul cōstet immunis ab hac puta culpa
f. aliq̄s .i. ab .i. bñficio

Pro se suspēsus abs ordine v̄l bñfici
f. symonie

Pr̄ q̄ crimen occultū reddi i p̄m
.i. in ordine & bñficio

Nō sine mortali sup̄ his post ip̄e ministrat
f. p̄dicte

Si manifesta t̄n p̄stent suspēsus habetur
.i. bona t̄palia

Ordine de cūcto. bona t̄pis haudq̄ ministret
.i. symonia nō dū habita dispētatōe

Fructus p̄ceptos sub symone reddere debet
f. p̄ceptos fruct^o s̄ symoniace^o p̄dicte^o

Tales ecclie nisi p̄tulit vtilitati.
s̄ h̄ n̄ q̄ f. q̄s puta q̄ad simplex bñficiū symoniace receptū
ad alios

Pro se suspēsus mox ip̄e renūciat apte
.i. symoniā factā .i. dispēsat viz p̄ ple
nā renūciatōem

Nā symonem sciuit simulādo. papa redonat
f. p̄dicte symoniam viz bñficiarius

Hanc ignorātī sublatū p̄sul & offert
.i. renūciatū p̄us plene

Cetera quere in l̄a s̄ de Frat̄ernitatibus
& infra de Suspensione.

f. demonē

Qui diuinando. sathanā put̄ inuocat ip̄m
f. inuocantē s̄ ec̄ f. vitonē viz p̄ Regū

Hūc dic̄ phitonem sacra quē scriptura vetauit

De Fortilegis & Diuinatoribus.

CXLV

Baptismi v'l aqua facis hoc v'l corpe xpi
f. ciuitatē f. fm Bnith. h. aliq dicit q etiam occultus

Redderis infamis saltē dum sis manifestus
.i. illicitū z ex ope dei montis

Quādo p astrologū fit imago. demōis ē ars
.i. caracteres f. naturalit

Nanq; character ibi quē scribit nil operat
s. cū inuocatōe

Et pactū tacitū fit ibi cū demone certum
f. ad mtra miliaria f. rudes z simplices
sup aialia

Quas equitare putāt plures noctu mlteres
s. z in spū f. mlteres v'l viros

In somnis solum credas nō corpe duci
f. demōis .i. i mētib; fidelit

Talia sunt hostis fantasmata mēte fidelis
f. scōz v'l alicui? f. in collo v'l als

Reliquias secū quis gestās fidit vt illis
.i. licite fieri p̄t

Se dōs aut sancti defendāt nō reprobāt

Collo diuina posses suspēdere v'ba
.i. suspiciofum

Dū nil p̄tineant vanū nec spes habeat
.i. in aliq .i. suspiciofo f. vano

In quoq; vano dōs ex quo nō reueret
f. hebraica z ignota v'l nōta dei q̄si
Cineffabilia v'l nōta angelorum .i. caracteres

Incoſueta quidē dū nōia siue character
f. in carra f. secū v'l in collo

Scribunt dicit hec portans p̄spera cernet
s. dicit s. p̄dictū tale

Aut huic consile. fore scito supersticiofum
s. aliq

Articulos fidei miscēs herbis medicine
f. dñicaz oioem f. herbas

Atq; p̄cem dñi ponēs illas super egr
f. nō vana intentōe .i. licitū ē

Ut sicinde dōs tñm veneret. obest nil

De Sponsalibus quō contrahūtur.

S

^{s° saltem}
^{f. p. dicitis}

Nil tñ his aliud miscendo supsticiosum
^{f. mō infrascripto}

Agros vñ pueros incantās nō phibet
^{.s. fiant}

Qñ pces licite sñl' adiuratio fiat
^{.i. xpi passionē .s. xpi .i. per tale sñle}

Per xpm passumq; crucē. foret aut pariforme
^{f. sequentib; .i. sñbunt}

Spōsalia q̄tuor
mōis trahunt.

Quattuor ecce modis spōsalia iure trahunt
<sup>.i. alicui .i. d. futuro aut fu
turi temporis</sup>

Primo dū spondes cuiq; p vba futuri
^{f. vba de futuro f. int' sñbentes}
^{.s. saltem}

Post q̄ sit nulla carnalis copula facta
<sup>.s. 2° sñbunt sponsalia .s. 3° .s. sñbendo
f. quis alicui sponsalia</sup>
^{.i. pecunias vñ localia z hmōi}

Dās spōsalias acras. aut annulus arzat
<sup>f. 4° sñbunt spōsalia .s. spōsalia .i. de futuro aut futu
ri temporis</sup>

Si iuramento si firmas vba futuri
^{f. sponsalibus supradictis .s. sñbens spōsalia}

In his pmissum frāgēs dū fit sine causa
^{viz in q̄rto}

Dputa legitima mortale docet fore thoma

Ite d' Sponsalibus vide plura supra d' Impe
dimēto publice honestatis iusticie p totum.

Cora q̄ in isto primo modo p̄trahendo sponsalia dicit
eē pmissio nuda q̄uis nō exprimit z ideo illā frāgēdo peccat
mortale s̄m b. tho. sñl' in sequentib; modis.

CAntonin' addit adhuc duos modos viz qñ daf fides ab
alterutro qd̄ p̄tinere videt ad iuramētū. Itē alio^o fuit sub con
ditōe z tunc distinguitur si cōditio sit honesta vñ inhonestā sic
spōsalia iudicāndū est. **I**tem Spōsalia per metuz q̄ cadit
in cōstantē viz p̄ra s̄m q̄sq; obligāt i foro cōscie s̄ non ecclē.
Alii dicunt q̄ nec in foro cōscie nec ecclē. Ricar. in q̄rto di. 29
ponit rōes p̄ vtraz parte z responsiones.

De Sponsalibus quot modis solvuntur.

f. subsequentibus

Octo scito modis solui sponsalia iure

.s. primus modus f. ante carnale copulā etiam extracto matris
monio sine copula carnali. imo altero invito. et qui remanet in
seculo contrahere potest cum altero viz approbataz et si cōfiteōdo

Alter spōsoz vadēs ad religionē

.i. cōmētie in seculo .s. f. m. Inno. Goff. et Hosti. qz dicūt
qz votū et pmissio sponsalū et Juramentū sunt equalis poten
tie vincula tē eo in sponsalibz p̄mū p̄ualet

Sed casti simplex votū nō illa resolvit

f. votū simplex

Post saltē factū sponsalia si foret illud

.i. sponsalia

Ante quidē factū votū simplex. ea solvit

.i. cōtracta. i. postea

Quivis iurant sponsalia tracta futura

viz yr nō sit spes cito redeūdi viz yr vel
mulier

Aut abijt lōge spōsus. vlturpe quid alē

viz incurabiles

Incurrit leprā puta. defectus silēs ve

.s. ex parte spōsi vlt sponse .i. affinitas quia viz spōsus p̄
cognovit consanguineam spon
se vel cōverso. i. mutuo

Sine supveniat hinc affinis. piter ve

f. sponsus et sponfa viz qz parit se absolvere p̄nt
f. doctores .i. iure pbant

Se post absoluūt. istud plures qz firmant

f. spōsus vlt sponfa f. sponsalia cōtracta
.i. volūtariē

Liboz quisqz volēs post hec si luxuriaē

f. quōqz

f. sponsalia cōtracta f. p̄ctū for
Cōtractōis. qz occultū nō solvit

Cū reliquo. nulla facit hec. dū sit manifestū

f. spōsa f. corruptōes .i. an carnalē copulam qz
per hoc solvunt sponsalia

Vel sit corrupta quā nō coeūdo notasti

.s. solvūt sponsalia. i. fornicatio .i. ifi deliras viz postea reperta
in aliq cōtractentiū

Sic et si fornicat sit spūalis

f. adhuc illegitime etatis .i. legitimaz

Quum facit impubes etate quisquis adultā

D iij

CXLVI

Octo s̄t mōi sol
uedi Sponsalia.

Notādū qz sponsalia
dissolvūt et si spōs
l' spōsa intrās religio
nē approbataz n̄ sit
p̄fessus c. veniēs qui
de. vel vo.

Circa sponsalibz po
ra sponsalia s̄t cōsum
manda vt d̄ spō. sic
ex lris. qd̄ et si verū ē
si i p̄mis sponsalibz n̄
infuenerit iuramentū
et in sedis infuenerit
f. m. Inno. Hostien.
Abba. et Jo. an.

Uz extra d̄ Spon
sa. c. Preterea hi qz.

Sensus istius p̄sus ē
qz si aliq̄s p̄ spon
salia tracta novit sine
coitu h̄ al's spōsaz p̄
aliū corruptaz p̄ cō
solvuntur sponsalia h̄ si
coeūdo percepit non
solvunt.

De Sponsalibus videlicet quomodo ipso iure solvuntur.

S f. p. ep̄m v'l auctoritate ei⁹ .i. a sponsalibus
Postulat absolui sponsalibus an peractis
 s⁹ z sponsalia solvunt .i. legitimū f. it̄ sponsū z sponsā
Quoniam volat rumor aliqd qd canonis obstat
 f. alicui .i. de futuro
 f. t̄pis

In duobus casibus non sunt sponsalia sed per mentionem iudicantur.

S Si spondes alij referēs per vba futuri
 f. sponsus cū sponsa v'l ecōtra s⁹ qz tā m̄rio iudicat vtz
 Extra eo. t. Si int̄ viz Itē d̄ sp̄. duoz c. j.
Post q̄ si coeas. sponsalia scito soluta
 s⁹ vba viz vn⁹ ad alicoz .i. p̄sentit. f. p̄bentū

Sicō p̄nti dicēs dum sentit vterqz
 f. int̄ p̄bētes p̄ vba de p̄nti

Quomodo sit nulla post carnis copula facta
 Nota fm Ray. Si quis p̄traxit cū p̄ma sponsalia de futuro sine interpositōe fidei v'l iuramēti z cum secunda s̄lt̄ d̄ futuro sed cum iuramento debet contrahere cum p̄ima z agere p̄niam de p̄urio qd cōmisit circa scd̄am. Iuramentū em̄ non p̄t eē vinculum iniquitatis Con. host. Alb. z Jo. an. S̄lt̄ d̄dm qm̄ votū castitatis seu p̄tinentie simplex sequit̄ sponsalia etiā facta si fuerint illa p̄ora sine p̄missione z iuramēto nisi forte votū vellet implere p̄ p̄fessionē religionis approbare
 s⁹ seq̄ntia

Tribus modis ipso iure solvuntur sponsalia.

Solvuntur iure sponsalia per tria sicut
 s⁹ p̄mo .i. p̄ferens quis cū p̄sensu
 f. qz sic iudicat tam eē m̄rio
 nium saltē in foro eccl̄e nō aut̄ p̄scientie s̄z b. tho. viz extra eo.
 t. Si int̄ viz z de sp̄. duoz c. p̄mo.

Verba futura ferēs post q̄ sit copula carnis
 s⁹ scd̄o viz p̄bentū sponsalia .i. aliquā
 viz post sponsalia rite p̄cta

Unus z illoz vadēs ad religionem
 .i. fornicatio alicui⁹ p̄bentū

Sic z luxuria solvit dū sit manifesta
 f. cūctis s̄dicatis viz sponsalia s⁹ fm Hostien.

Ep̄s p̄ tres modos s̄ditos solvere habet sponsalia. l. per mutū p̄sensū p̄bentū sine ep̄o solvunt.

Quasibus ac reliquis hec p̄sul solvere debet
 f. ep̄o f. p̄ mutū p̄sensū viz extra de sponsalib⁹
 c. p̄terea h̄ qui.

Aut sine p̄dicto se mutuo solvere possunt
 Nota idū qd d̄ mero iurē p̄pellit dū p̄bētes sponsalia v'l fidē z iuramēta fuer̄ cū cēsura eccl̄astica p̄t̄
 s⁹ fore .i. in sponsalib⁹ apponit

Nulla pena apponitur in sponsalibus

Non eris illicitū penam sponsalibus addi

De Suspensione in diuersis casibus.

Sifecdo maneat post vxoris neq; mortem
f. sic ordinar^o f. p'dicte

CXLV

Necius ascendat sacra nec retinens bñfici
f. ecclesiastica f. bñfici

Et hoc coniugiu nec dissoluet eoz
f. susceptioe sacri ordiis cuiusvis vr̄s. d̄r d̄ P̄uoztio in lra

Saltu p̄motus aut fungens ordine furtim
f. ordinar^o f. suscipiēs aliquē sacz ordiez furtiē

Nota d̄ Suspendiōe ordiatoz in debite p̄ ep̄m dispensanda.

Ut quia cōsensu sine p̄sulis accipis illū
f. ordine furtiuū

Nec fuit examen. nec p̄sule rite sciente
s̄ vl' f. recipiēdo ordine dolo

Nota q̄ isti singuli p̄nt etz dici Irregularitates vr̄s. i. p̄sa d̄ Irregularitate sup istuz eū dē s̄. ibi positū vr̄s Saltu p̄mor^o. r̄c.

Una forte die sacz sumensq; minorem
f. ordine aliquē f. cuiz aliq̄ minore ordi/ ne vl' eū 4° minorib; sit

Sine duos sacros. aut hos nō tpe recto
f. aliq̄b; p̄dicis. i. irregularis vr̄s ab executōe p̄dicis ordiis suscepti cuiuscunq;

Nō sis infamis v̄z suspensus haberi

P̄sul dispensat memorat; iure docente
s̄ aliquis f. aliq̄ f. p̄ re

De minorib; in ordinatōe,

Non sat; annosus sacro tñ ordine capto
s̄ ex h̄ p̄ ep̄m s̄ de iure es v̄z ex hoc f̄m solēnes do/ ctiores f. irregularis

Es suspendendus nec suspensus nec es irreg.
f. ab ordiis executōe f. ordine

Sed post suspensus fungens illo dar; irreg.
f. a p̄lato

Nō fungeris eo nisi det p̄s h̄ tibi papa
f. ordine nō debita etate suscepto saltē sacro

P̄sul dispensat sacris nō tpe recto
f. ordinib; f. susceptis

In minorib; ante debitam etatē .i. cū m̄
f. in minorib; f. ante debitam etatē .i. cū m̄ nozennib;

Ordinibus paruis p̄sul dispensat in annis

De Suspensione in diuersis casibus.

S Nota d' dispēsa
tōe cū ordiat' in
debito

f. ordinē aliquē
s' q' ē .i. cum aliquo minoē
ordine vel cū oib' mi
noribus

Una forte die sacz sumensq; minorem
s' sumendo. f. ordines .i. p'iaz inuigēdo .i. dispēsat
Cum tali

Sine duos sacros. p'sul fligēdo reponit
f. p'dictos trāsgressores

Tales viuentes deuote claustra petendo
f. q'ad executōem p'dictoz ordinū .i. excoīcati maiore
p aliquem
f. p'fatis

Abbas restituet. sed si sup his maledicti
f. ordines .i. tales

Sacros sic caperent hos solus papa reponit
.i. excoīcatō ez maiorē. f. q's .i. suspēsus d' iurē

Non anathema ferens iuxta ius pensus hī
.i. eccl'asticē .i. iusticiā

Iudex eccl'ie qz cōtra ius tibi fuit
f. de iure

Causis iuditiij. mox fit suspēsus ad annum
f. p'dictū annū .i. irreglarz

Infra diuinis se miscens mox erit irreg.
viz forefacto f. aurozitate

Dispensat papa sup hoc vl' cui dedit ipse

Collegiū plebis. p'sona vl' vnica plebis

Cuiuscunq; status. rē. Quere s' d' Excoīcatio
nibus epō de iure reseruatis.

Confuatores qui sunt a sede locati
f. aplica
s' sacris

Personis sacr' velocis. vt eas tueant
s' eas

Ne violentia nunc iniuria publica turbet
s' si f. eccl'asticas vl' religiofas p'sonas
f. omiffa.

Ex hoc tūc alia sup has q's talia temptant
s' tū

Suspensi cōstant vt ab officio sed ad annum
.i. suspēsis casus .i. symonia in suo loco

Plures suspensos sup' symon tibi mōstrat

De Suspensione in diuersis casibus.

f. hēdo f. de iure

f. vbi imminet v'l time
tur graue piculum

CXLVII

Singula cōiugia reprobanť nanq; coacta

Successio hereditat; q̄ratur sup̄ Hereditas.

f. aut cleric⁹ aut in minorib; vel in sacris p̄stitut⁹

f. officia seu sacra l' sepul
turam

Qui celebrat v'l participat diuina scient

f. corā v'l p̄cipādo istis

f. ex cōicar; maiore salte; manifestis

De Suspēsiōne
7 d' varijs mōis
quib⁹ icurrit ex
iure.

Ū manifest; interdict; seu maledictis

f. celebrans. f. q̄ ad dina s' v'l interdic⁹ v'l p̄cipans

Mox is ab ingressu tēpli suspensus habetur

**Horandū q; sepelientes ex nomine Int̄dictos in loco sacro. v'l manifestos viurarios v'l manifestos excōicatos ma
iore excōmunicatione s't; excōmunicati Extra de sepul. eos qui in de. Vide s. de Excōicatione maiore.**

f. ecclie

viz p̄dictus v'l cō
similis

Ingressus templi. put̄ interdicti iste

f. ralem suspēsiōnē s' q; al; posses intrare

Post intrare caue sub diuinis celebrādīs

f. cunct⁹ excōicar; maiore f. qd̄ h; .i. ab officio

Est anathēa bñficio suspensus 7 offi.

f. q̄ cūq; f. p̄ te secl'arē l' religiosum. i. excōicar; maiore

Ordine suscepto dū sis anathema scient

f. ordinē aliquē. f. qd̄ q; s

Ac in apostasia capiens hūc religiosus

f. irregl'ares f. de iure

Infames dantur suspensi rursus habentur

f. q̄ cūq; .i. symoniaco .i. occulto

Ordine suscepto d' symone non manifesto

f. bñficio f. symoniaco

Aut sic suscepta p̄benda d' manifesto

f. in collarōe bñficio; .i. i receptione bñficio;

f. i meditatione bñficio;

Put̄a donādo mediādo v'l capiēdo

f. collatio. f. eccl'astica. f. ab ordis executione
viz de iure

Sive sit hec dignitas suspensus reputar;

De Suspensione in diuersis casibus.

S

f. symoniace s^o tñ .i. vt debes f. a symoniaco suscepto

Quis nil dederis nō vteris ordine tali

f. sup ordis executōe p̄dicta.

Papaq; dispensat

f. infra septis

f. de iure

Omnis ab his ordinatus suspensus habet

s^o sic

.i. excoīcat^o maiore

Qui puta scismatic^o v^o hereticus aut anathēa

s^o v^o degradat^o

f. sic suscepto

f. a p̄dicto aliq^o ordinatū

Vel sit depositus. hūc ordine papa reponit

f. s̄dicta s^o nihil excusat s^o etiā nō excusat

Ista sciens agat ve sit ignorātia crassa

.i. p̄ saltū .i. ordinat^o

.i. executōe ordis

.i. p̄ saltū suscepto

Salto p̄motus nō ordine fungere capto

s^o postea viz ordinē

f. executōe ordis r̄dispēs
latōe; recaptendo;

Nec cape dimissum ni p̄sul p̄ferat illa

f. ad sup̄iorē ordinē

Vt tñ ascendas solus p̄stat tibi papa

p̄ .i. sine

s^o titulo

s^o saltē

Abs aliq^o titulo seu falso dū sacer ordo

Quiq; p̄statut suspensus iure tenet

Si saltē symō interuenerit ordine tali

Nota dū q^o iste iuxta rigores doctorū iuris peritorū depōi debet h̄ bec p̄a nec hodie nec an̄ fuabat Ideo dūc manere tales p̄ moti r̄o; eis p̄uide/ ri p̄ ep̄m

Nota dū q^o si symonia nō interuenerit idē iudiciū erit q̄si furtie fuerit ordinat^o vt; s̄. d̄ Irregularitate. qz ep̄s i tali ca su dispēsae p̄t. Et; idē p̄z h̄ modicū f. s̄z. Salto p̄mot^o. r̄c; s̄z sine aliq^o symonia sic ordiat^o viz sine titulo n̄ ē pp̄rie suspēsus.

.i. p̄ p̄ba d̄ p̄nti f. alicui mlieri
aut alias r̄re

Qui post iungia de p̄nti rata facta

f. cū pus p̄xit f. postea

.i. carnalr

.i. sep̄mittit

Comixtus nō dū p̄ carnem se paciat

.i. ad aliq̄e facz ordinē f. ab executōe ordis. f. de iure

Ad sacros ordinari suspensus habetur

s^o saltē. f. cū q̄ p̄xit

f. mlier f. sacro ordie susceptōe

Dū nescit mulier nec cōsensit sup̄ illo

[Marginal notes on the right page, partially visible]
De p̄p̄
Explanat
Et nec vitē
Uempt
N̄i facris
Sine fec
Scrupulū
V̄icrupulū
V̄icēfusp
Enfrēs
Siquēfuf
Elapso nō
Dotunt f
Que gūio;

De Suspensione in diversis casibus.

Sensus ē q̄ quisq̄s in sacris v̄l minoribz ordinibz p̄stitutus ex
istens notorius fornicator. 2c. vtz in sequenti p̄su
i. notori⁹

CXLIX

Hinc notus fornicator. sacer ordo. minorqz
Notandū q̄ fm Jo. an. p̄ p̄trarii actū restituit ei beneficiū viz
p̄pniaz. i. dimissa p̄cubina vt d̄r dis. lxxi. Si qui sunt vbi d̄r
q̄ notorijs fornicatoribz interdicit̄ introit⁹ ecclie ad dina q̄ ad
peniteant. q̄ q̄ cito penitent restituant fm Jo. Sed Ber. d̄r
q̄ ep̄s d̄z cū eis dispensare.
i. ab

Notori⁹ fornica
tor i sacris vel mi
noribus ep̄ns de
Iure ē suspēsus

Ordinis abs actu cūcto suspēsus habet̄
i. p̄siliū p̄stantien.

Ex plano iure. cōstancia sed renocavit

f. de cetero in officijs diuinis cleric⁹ notori⁹ fornicator. lz. nihil
omin⁹ pena iuris remanet in eo viz q̄ suspēsus ē q̄ ad sez q̄ ad
alios q̄n. notori⁹ ē.

Vt nec vitef nisi clamatus foret ille

Temptans q̄s ferze fimonē religiosus
i. aliq̄s

Vn̄ sacris decimis soluēdis quis retrahat̄
i. p̄frenti

Sive scient̄ ei sibi nō faciēdo fatēt̄i

Scrupulū tūc sup̄ his decis ex iure ferēdis
i. dandis

Visrupulū sciāt. haud p̄dicz. audiat haud q̄z
i. p̄fiterē. i. aliquēz

Visrupulū sciāt. haud p̄dicz. audiat haud q̄z
viz a p̄dicatōis v̄l p̄fess. officio
i. excoīcat⁹ maiore
f. suspensionē

Sicē suspēsus. p̄ sp̄nēs ē maledict⁹

i. ecce h̄z de Regularibz c. nō s̄ fr̄s Irē Alij duo ordi
nēs mendicantes
solum li. vi.

En fr̄s p̄dicatores atqz minores

i. aliq̄e s̄ ad ordinē suū f. p̄frentē viz integro

Si quē suscipiant p̄fiterē. cuius 7 anno
f. anno f. suscept⁹ ad ordinē eoz

Elaspō nō dū quo debeat illi p̄bari

viz fr̄s ip̄o facto talit̄ suscipiētes ad p̄fessionē

Vox sunt suspēsi ne quē capiant. q̄z pene

f. in suis statutis s̄ talit̄ suscipiētes i. dispēsat
i. grauioris culpe

Que ḡuio: fert̄ subdunt̄. papa redonat

De Suspēsiōne
quā fr̄s predica
tores 7 minores
sile 7 alij mendi
cātes i cert̄ casu
8⁹ d̄ Iure icurte

De Suspensione in diuersis casibus

S

^{.ordinibz} **In** reliquis posses. annu tñ añ fateri ^{f. pbatōis .i. p fiteri}

Salicet expresse potes aut tacite p fiteri ^{f. p susceptōez hīc? p fessoz}

Corādū si aliq̄s expresse in ordie n̄ medicātiū p fiterur
et seclari hīcu n̄ mutato illi religioi p̄se obligat quā p fessus
Si ar̄ fiat tacite scz p susceptōez hīc? p fessoz tūc ī fra annuz
n̄ obligat illi religioi sp̄alit̄ f̄ gn̄alit̄ dñ recipies scz hīcum sic
eratz ap̄te z si fuit sciēs z volūtari? z si i illo hīcu z volūtate tri/
duo p seuerat extra de Regu. p̄st. li. vi.

Inquisitorē qualē posuere minores ^{.i. ordinis minorum}

Si turbent p̄dicatores mortibi cōstant ^{s̄ fr̄es s̄ p̄dicatores}

Suspēsi sacratio ordine. sicqz minores ^{s̄ saltē .i. sacro .i. fr̄es suspēsi s̄z}

Talia temptātes in eos quos papa reponit ^{f. p̄dicra v̄z fr̄es p̄dicatoēs f. ad ordinē sacroz exccitōez}

Antistem faciens indignū dico scient ^{.i. antistitē f. eligēdo f. aliquē f. d̄ inē. f. eligēs .i. b̄nficio}

Suspensus cōstat tribus annis a b̄nficio. ^{f. aliq̄d v̄z eccl̄astico aliq̄}

Obrimen iure suspēsus ab officio quis ^{f. eccl̄astico. i. p̄ca. i. b̄nficio}

Mox est suspensus a sacro post b̄nficio. ^{f. p̄dictū. i. irreglaritas aliq̄}

Sed si suspēsum dedit hūc infamia iure ^{s̄ aliq̄ .i. v̄z f. eccl̄astico .i. ex hoc}

Siuerebellio sicut ab officio nec eris tunc ^{.i. b̄nficio f. ex iure}

Ab̄nficio suspēsus. nisi sit ḡue crimen ^{f. crimē tale .i. ab f. eccl̄astico s̄ ex inde}

Ob q̄d es abs hōie suspensus ab officio. mox ^{.i. b̄nficio s̄ ex iure}

Ab̄nficio suspēsus stas. excipe crimen ^{s̄ p̄stat s̄ cr̄z .i. irreglaritas}

Od leue siue rebellio nūc infamia cōstat ^{s̄ solū .i. b̄nficio}

Tūces ab officio suspēsus nō b̄nficio.

Nota q̄no suspē
sus ab vno z in
certs casibz suspē
dit̄ a reliquo.

De Suspensione eius latores alijs casibus eius.

Quam celebrare potest pegrin^o non manifeste
.i. sacerdos .i. in loco puato
 s^o d iure .i. eccōicacē p^r d iure

Ualis ab officio suspendit qui maledicit
.i. excōicare maiore. i. q^re debes s^o d excōi.

Qui posset iure maledicere quis ab anⁱ
s^o saltē .i. d iure .i. abbatissa v^l p^r illis

Sed nec ab officio suspendit femina sacra
.i. q^d ad se

Omnem suspensum q^uad aut alios sit ad se
.i. ab .i. a iure. i. suspēio p^r dicta

Sine sit abs hoie v^l iure ligatio talis
.i. de iure .i. suspēsum p^r dictū
 .i. ecclⁱasticū

Iuste vitabis hūc officū facientem
s^o saltē .i. notor^o. i. d enūciat^o. .i. suspensus

Simultis cōstat. notus. clamatus et ille
s^o saltē

Tantū suspensum p se vitare nequibis
.i. suspensum .i. p maiore excōicacōe

Vt p mortali maledicto siue minore
.i. talē suspēioez

Naud appellabit suspēsus ab officio post
s^o appellabit postea .i. ecclⁱe

Nec qui suspensus sit ab ingressu puta templi
.i. nec excōicacōez maiore nec interdictū nec suspēioē
 .i. laxare v^l soluere

Nullā censurā releuabis iure sub v^llo
.i. larā sniam .i. sniaz ne ferat

Post appellando sed cautius anticipando
.i. postq^u v^l quando .i. alteri^o dyoces

Ordinat vt p^rsul alienos parochianos
.i. ignorātia crassa .i. scient ordinās

Ignorans crasse ve sciens suspendit anno
.i. ab ordinū collatōe Quapropt^r requir^t lnia sui dyocesani p^rel
 rita et obrēra p^r trām.

Hoz collatu.

.i. dū .i. recipit. .i. bullas .i. non ab ipso papa
 recipit

Clericus vt tollit cartas pape nec ab ipso

S CL

De Suspensione Peregrini sacerdotis.

Hic notat q^us suspendere potest

De Vitatōe suspensorū i officijs diuinis.

Pro se solū suspēsus vitari nō dz

Suspēsus laxari nō potest appellatōez post factā.

P^resul nō dz ordinare quēq^uz alterius dyoces.

De Testibus et eorum conditionibus.

U

s^o recipit. i. a bullatoe. i. bñficiu et^o. i. suspensio. i. officiu suu

Nec bullatoe. p̄benda mouet et offi.
 .i. trina monitoe p̄missa .i. maiore ex
 cōicatioe excōicat nisi viz culpa de iure sit talis q̄ alit fieri debz
 vtz s̄. post excōicatioem

Dum sine quis trino monitu quecūq̄ maledic
 s. excommunicans
 s. ad diuina audienda v̄l ibi legēda

Per mēsem talis a tēplo iure vetat
 s. mēsem .i. excōicans

Hoc infra tps intrans tēplū dat irreg.
 .i. ex officio

Si dat officio q̄s heretica q̄rere p̄ua
 .i. iusticiam
 .i. p̄sciām

Cōtra ius aiaz. et q̄rē s̄. de Excōicationibus papalibus.

Item Seruus sine voluntate dñi p̄here p̄t. et. Plura vide in l̄a J. de Impedimēto Cōditiois.

s^o nō fuit s^o nō s. xiiij. annoz in ciuilibz In. cri. mliebrz minalibz 20. annoz
 s^o n̄ furiosus. et. i. n̄ l̄fa/ mes post etiā p̄niam pactā. qz infamia p̄ p̄niam non abolet

Septem s̄ p̄nci pales p̄ditiones Testium.

Q̄nditio. sex^o. etas. discretio. fama
 s. non oino paup̄ dñ fuerit mala suspitio
 s. qz infidel non admittit p̄ fideles in testificando
 quia adhuc quedam alia requirunt viz p̄ncipalr

Et fortūa. fides i testib^o ista req̄res
 .i. fuit p̄ dñōis

Hic notat q̄ nō p̄nt p̄dere testa/ mētia iure cano/ nico.

Q̄fondere nō posset te. amētū sibi suus
 .i. fili^o failias viz in p̄tate p̄ris ex̄ns legitie saltē etatis
 s. peculū

Nec natus familias cui castrēse nec assit
 s. peculū

Vel q̄si castrēse quicūq̄ legare valebit
 s. suo s^o alibi s. libere sine p̄sensu p̄ris
 .i. eligere p̄t

Ni patri placeat. sepeliri se tñ optat

Item damnat^o ad mortē naturalē v̄l ciuilē vt sunt de porta et ex^o si fugiūt de manu iudicū **Sec^o si eēt damnat^o ad penam inferiorē tal^o aut condere posset vt ff. eo. ti. l. rati.**

Testamētū quis condē p̄t ⁊ qui nō possūt

s̄ nec testamētū condere p̄t
f. oīno

Impubes mutus nil fans. surd⁹ penitusq;

s̄ nec legare p̄t s̄ h̄ h̄is aliq̄ lucidant ualla p̄t

Intervalla gerēs nō lucida q̄s furiosus

f. pdigo s̄ nec legare p̄t. f. spalia
f. admistrare

Quisq; ministrare bōa pdig⁹ ip̄c vet aī

f. testamētū ⁊ dēre

Sic vsuratoꝝ manifestus iure vetatur

f. testamētū ⁊ dēre. phibet f. q̄sq;

Nuncrescans p̄ria retinēs nil relligiosus

Sed legare v̄z nōdū de iure p̄fessus

f. in seculo s̄ fact⁹

Qui genuit p̄les seculo post relligiosus

f. postq̄ f. sine testamento

Inde p̄fessus vt ē intestatus poterit post

f. filijs suis in seculo relictis s̄ poterit v̄z p̄ suo mō alterio
f. de bonis q̄ habuit p̄s

Hatis legare. parit̄ sibi p̄icipare

Nota Qui cardinales insecur⁹ ē hostilit̄ v̄l p̄cussit aut cepit vel soci⁹ fuerat aut fieri mandauerat aut consilium vel auxilium dederit. vel fauorem aut ratuz habuit nectalis ex testamento alioꝝ aliquid cape p̄t nec ex successione c. felicitis d̄ peno li. vi. **Item** hereticus phibetur ⁊ dēre quia oīa sua bōa sunt p̄fiscata ip̄o iure c. cum fm leges. **Item** dubius de statu suo vt captus a larronib; dubitat an sit huus v̄l liber vt i. l. j. in p̄ncipio ff. eo. r. **Item** obsides xp̄iani ap̄d infideles **Item** d̄anatus ad crimen famosum seu libellū i inuriam alterius qui etiam infamis efficit vt in. l. is cui §. si q̄s. **Sed** cōi ter tenet q̄ ob aliam causam infames non phibentur. **Item** hostes captiui romani imperij. l. ei⁹. ff. eo. r.

f. sed. i. secularis s̄ existētia

Clericus ast secli nō ecclie bōa leget

f. bona ecclie s̄ sint s̄ leget

Hec nisi mobilia saltem tūc relligiosis

f. bona mobilia ecclie f. p̄terq̄ relligios

Talia iā reliquis ex p̄suetudine legat

f. bona ecclie mobilia f. cleric⁹ ecclieastic⁹ si morit̄ sūi testamto

Hec capit ecclia nō testatus moriēdo

Sūta h⁹ ē q̄ pdig⁹ ille cui d̄ inē phibet admistrare bōa tpa/ lia legare non p̄t. **Item** vsurari⁹ manifestus phibet ⁊ dēre nisi p̄stet p̄s cautioꝝ fm formam iuris **Item** h̄z aliq̄s ex cōica tus maiore phibet ⁊ dēre testamētū **Sz** d̄m cōiter tenet.

Nota d̄ q̄d⁹ clericus secularis Testamentū cōdere potest.

Testamentū quō clericus condere p̄t.

Q

f. bona ecclie

f. p̄dictus clericus

Hec immobilia nulli legare valebit

f. mobilia v̄l mobilia f. eccliaſtici. v̄z p̄ſtamētū v̄l aſſ

Sed bona lucrata p̄ eū diſpergere poſſet

f. religioſi

f. p̄ſonis ſecularibz

Iſtis aut alijs quibus optat ſed p̄honeſtis

C Nota q̄ om̄ia dicunt bona ecclie que intuitu ecclie vel de facultatibz ecclie clericus acquiſiuit **H**oſtieſi. tener q̄ clerici non habentes adminiſtratiōem ſ̄ ſimplr beneficiati v̄l ſunt canonicī z ſimiles quibz id quod habent obuenit ſibi ratiōe p̄ſōe poſſunt diſponere z teſtari de fructibz p̄ceptis v̄ſqz ad diem mortis de conſuetudine. z etiā ſi p̄ſuetudo eſſet poſſent teſtari de redditibz p̄cipiendis anno ſequenti poſt mortem ſuam v̄l refer̄ **Pa.** in c. cum in officijs. **S**ed z licere creditur quādo diſponit in p̄ioſ v̄ſus vel in caſibz infra immediate poſit̄

Notan dū q̄ clerici dicunt h̄re adminiſtratiōem quando habent beneficium cui ſit aſſignata dos ſc̄dm **Be.** in c. p̄ſentī. vel habent p̄bendam in eccliaſia diſtinctam.

Quarto: modis poteſt clericus d̄ rebus ecclie donare aut alio modo diſponere. **P**rimo quando tantundē exp̄dit d̄ ſuo in utilitatem ecclieſie quia in hoc caſu poſſet etiā teſtari. imo ſi non teſtaretur heres poſſet petere. **f. ac. de multa.** **S**econdo quādo hoc habet conſuetudo ſm̄ **H**oſtieſi. z **Lau.** i. c. ſi ep̄s z hoſtieſi intelligitur de rebus mobilibus z modicis z q̄n̄ do pie z rationabiliter ſit aliaſ non. **T**ercio quando donat intuitu elemoſine quam clericus etiā in egritudine facere poteſt v̄l in c. ad hec z c. relatum. **Q**uarto quando vult remunerare ſuicia honeſta tam a conſanguineis q̄ ab extraneis recepta v̄l p̄z in c. relatum. §. licet. **Q**uintus caſus addi poteſt v̄z quando dat religioſi locis v̄z in d. c. relatum. **T**res hec faciat dum vivit quia poſt mortem non valz v̄l patet in c. ad hec.

f. quecuqz

Si bona ſunt alia nō ecclieputa q̄qz

f. q̄ non ſunt ecclie

f. acq̄ſita

f. non p̄tinentibz ecclie

Heredes capient ſil̄ ex illis p̄depta

f. legare d̄z f. ſine l̄nia pape §. ex̄tis

Nil leget p̄ſul ſine papa religioſis

f. teſtamētōz

§. etiā ordinis mendicantiū non tñ om̄ v̄z in textu f. quicunqz c. religioſus de reſta. li. v.

Sic notat quō
Religioſi p̄t ee ex
ecutores teſtamētōz.

Iure p̄t executor fore religioſus

Testamentorum qui possunt esse executores de iure.

.i. cuiuscumque ordinis .i. in iura et obsequia

f. freres in cle. ex luf. in. §. s^c de iure C p inde

CLII

Quisq; sui libitu p̄lati. de me minores

Notandum q̄ p̄lati religiosus qui dedit licentia accedendi executionem religioso. p̄t eā reuocare re. etiā non integra. quia religiosus non habet velle neq; nolle. et executio fiet per collegam aut si alius deputatus non est fiet per ep̄m.

Item religiosus exemptus qui habet exemptionem cōem qui viz potest conueniri rōne contractus. delicti. seu rei tal potest puniri ab ordinario si negligens fuerit in executione quando deputatus est executor. Sed exemptus speciali exemptione ne viz qui in predictis conueniri non potest ab ordinario puniri non p̄t scdm Rich. in quarto. **I**tem tam clericus aut religiosus q̄ laicus potest esse executor vt notat c. religiosus li. vi. de testa. **E**tiam femina scdm Jo. an. d. c. religiosus. et hoc scdm consuetudinem que est optima interpretis legum. **I**dem tenet Bal. **I**tem in causis ecclesiasticis potest eē executor salte purus vel merus quilibet clericus qui dicitur quando causa est cognita a superiore et mera executio sibi mandaf. et a tali appellari non potest. Sed mixtus executor eē non potest nisi i dignitate constitutus. vt canonicus ecclesie cathedralis si commissio sit ei auctoritate litterarum ap̄licarum vel legatorum vel de legatorum ap̄licorum. et ab illo executore appellari potest.

Notandum q̄ Abbas deputatus executor eo mortuo si fuit p̄pinquus testatori non transibit ad lucessorem. quia videt electa p̄sona ex affectōe siue noⁿ eius fuerit exp̄ssus siue noⁿ viz r̄ij. q. iij. p̄nifices de testa. requisisti. **S**i autē erat p̄pinqu^s si tūc noⁿ erat exp̄ssus n̄ trāsibit. **S**i p̄o n̄ erat exp̄ssus trāsibit d̄ offi. del. qm̄ requisisti. **I**tem deputatus executor non tenetur acceptare nisi tacite accepisset vel expresse. quia sic nō potest renunciare. **T**acite d̄z accepisset quando aliquid fecit qd̄ p̄incet ad hoc et h̄mōi. vt si p̄sensit qm̄ ad officiu illd̄ eū testator acceptabat vt deputabat vt sc̄ient recepit lr̄as q̄b̄ officiu sibi deserebat. **P**osset tñ ep̄s in legat̄ ad pias cās extra acceptatōes p̄pellē si n̄ vt executorē s̄ vt delegatū. **I**tem tenet executor i legat̄ ad pias cās p̄ t̄ps sex mēsu vt i autē. d̄ ecclē. ti. §. **S**i autē legatū s̄ si testator p̄uidit sibi d̄ t̄pe illd̄ fua. **I**tem executor deputat^s negligēs ex̄ns p̄^{ca} moit^o duplici monitōe p̄ ep̄m si statim n̄ excur^s fuerit i legat̄ salte ad pias cās ad ep̄s deuoluit nec requirit aliō t̄ps. **S**i sola vnica moitio p̄cessit exp̄erat an^o an^o q̄ deuoluat ad ep̄s. **N**otandum tñ q̄ hodie ep̄i p̄stanta disponit vt currat ann^o a die moit^o et sc̄ie et adite h̄ditar^o scdm et̄s. **R**ichard. in q̄rto h̄ ē vey si h̄z bōa i. p̄mptu d̄ q̄b̄² posset infra annū legata implere alias nō deuoluit ad ep̄m.

De Testamētorū executoribus ⁊ Testatore.

U

Item quando non est pulsus de executorē p̄ testatorē tūc
 eps in legatis ad pias causas scz p̄ redemptōe captiuorum ⁊
 paupm alimonia p̄uidebit In alijs autē d̄eres. **C** **S** **N**oran
 dum q̄ officii executoris non transit in hereditibz nisi testator ex
 presserit vt dr̄ glo. in c. religiosus de testamentis li. vi. h̄ aliqui
 dicant q̄ sic. **I**tem vno mortuo alij p̄nt p̄cedere etiam si vi
 ueret ⁊ noller exequi vt est tex. in dicto c. religiosus. **I**tem pu
 rus executor non habet actōem s̄ heredes nec iure civili nec ca
 nonico. s̄ p̄ implorare auxiliū iudicis s̄ detinētes bōa defun
 cti. **S**i s̄o non est purus executor s̄ legatarius tunc h̄ actōez
 s̄ heredem ⁊ hoc fit q̄n̄ vba dispositōis p̄feruntur in cum tacite
 vel expresse. **E**xempli ḡra dr̄ testator relinquo ticio centuz ⁊
 volo restituat illa seyo ⁊ tunc poterit agere contra heredem vl
 detinentem bona vt legatarius. **I**tem **S**i testator phibuit
 ne eps intromitteret se de executōe legatorū in pias causas nō
 valet phibitio dum mō executores fuerint negligētes. **T**er
 bonus est in auren. de ec. ri. **I**tem quando testator deputa
 uit executores cū ista p̄ditōe vt exequatur cum consilio tal' vi
 ri aut mulieris tunc executor non tenetur sequi consiliū illius
 s̄ petere tenet **S** s̄ si dixit s̄m p̄siliū illius tunc tenetur sequi s̄m
Item **E**xecutor ex dispensatōe pape sine causa vel cum di
 spensatione epi ex causa subsistente solum. p̄ mutare voluntas
 tem testatoris ⁊ legata eius in pias causas in aliū pium vsū
 vel meliorē p̄uertere vt no. **B**ar. p̄ illum tex. in. l. si. ff. de ope
 publi. ⁊ in d. l. legatum. **I**tem **S**i executio est vniuersalis pu
 ta quia oia sunt distribuenda pauperibz tunc p̄nt oia bona v̄
 di. p̄ executōe vltime voluntatis **S**i s̄o p̄ticularis non p̄nt n̄
 si testator expresse p̄cesserit. **I**tem executor p̄t distribuere in
 paupes p̄sanguineos ⁊ in filios p̄rios paupes certa bōa pau
 peribz deputata s̄m pa. c. p̄mo de cohira. cle. ⁊ muliez **N**ō cler
 ricus p̄t in paupes p̄sanguineos de rebz ecclie dare qui est di
 stributor vt in d. c. j. ⁊. xvi. q. j. c. si. sic ⁊ p̄larus ⁊c. **S**ibi aut̄ ex
 ecutor non p̄t distribuere vt ē ar. in. l. si mandauero. §. si tibi cē
 tum. ⁊c. **I**tem **E**lemosina non ē danda paupibz q̄p la bot
 res sibi p̄uidere p̄nt ar. 82. di. c. eps. **I**tem executor cui tes
 tator dedit aliqd̄ ad distribuendum vbi ei videbit ⁊ placuerit
 tunc p̄t illud distribuere in p̄ios vsus si aliud nō apparer̄ d̄ mē
 te testatoris **F**acit c. cum tibi de testa. **E**t hoc s̄bū placuerit re
 fer̄t ad arbitriū boni viri **B**onus autē vir arbitrabit magz ad
 salutem aīe testatorz dispensandū q̄s alias. **E**t ad salutē magz
 facit vt in̄ paupes dispenset. l. **I**d quod paupibz ⁊. l. nulli. ⁊
 l. si quis ad declinandū. **A**. de epi. ⁊ cleri. **Q**uia in testamētis
 iuxta regulam cōem voluntas testatoris in meliorē ⁊ fauorabē
 liorem p̄tem interpretanda est. ⁊ nulla ē melior interpretatio nisi vt
 in paupes dispensetur. **I**tem **S**i testator reliquit centū de
 incertis ablatiis paupibz distribuendos ⁊ postea repit q̄ sūma

De Testamētorū
 executoribus
 In bello ser
 Et duo re
 Quattuor
 Rusticus
 Octo testat
 Testator
 Illud mut
 Ut mos in
 Aut hōis p
 Probit aut
 Quidā reop
 Illi testat

De Testamentoy testibus & Testatore.

ranta non sit tunc residuus debet dari paupib; si simplr dispo/
sint testator. s; si phibuit in altum vsu sum; uerti tunc residuu; de
redi dari debet vt dr pa. in c. tua nobis. **Item** p; vendi/
torem rerum testatoris faciendā ipi executores non multū car/
dare debent vt in modico ampliores elemosinas faciāt. quia
tales s; in b. tho. a culpa non excusant. quia anima defuncti di/
uini cruciatur.

CLIII
Versus h' p' se vi
de sequenti folio.

In testamento testis quāq; sit vnus
s. antozando
.i. testamētū condit

**De Testib' testa
mētoꝝ d' Jure ci
uili.**

Verū testat quis coram cesare rite
s' testis

Nullus quāq; dat vt miles moriendo
s. suū testamētū s. testes sine .i. quando miles in terūto
ria mouit

In bello scribat duo sed patria moriēdo
.i. iustificent .i. filios etiā ad pias causas duo
sufficiunt de iure canonice vtz j.
.i. testamētū faciēs

Et duo testent int' natos puta testans
s. testes reqrunt s. testes .i. qñ aliq; h' hnt ex p' uilegio

Quattuor aut trini dū grā dat spēalis
s' testes .i. testamētū faciēs
s. ciuili

Itē aliq; reliq; pte
i vltia voluntate seu
testamēto suo ad pias
as cās corā trib; seu
duob; testib; vtz ex
tra d' testa. cū oēs. et
c. relatiū n' obstrāte ley
ge q; in h' reprobaf

Rusticus & quinq; testās ex lege vocabit
s' testib; s. testamētū faciēs s. testamētū
.i. ex nō nesciēs l' f' as .i. in scriptis

Octo testaris ignare volens dare scriptis
s. quisq; .i. pactū faciēs

**De Testamento
quō n' firmat nī
si p mortē Testa
toris.**

Testator pactans. mortē q; nō velit añ
s. testamētū factū s' q; nullū testamētū nisi post mortem te/
statoris firmat q; añ mutare pte

Illud mutare. nil hoc de iure valebit
s. hōis alicui' s. alicui'

Ut mors iniusta seu dānū pueniat
s. corporalis s. alicui'

Aut hōis pena. foret aut infamia falsa
.i. cleric' s. quisq;

Presbit' aut clericus q; tenet religiosus
.i. superiorib;

**Quā Clerici & rel
ligiosi testifica
ri tenent.**

Quādo requirunt a platis alienis
s. p'dicto hōi. i. testificari .i. reqrere

Alii testari. q; uis & nō peterent

De Testificatione.

Nota quo i aliq
cāu sec' tū aliqd
qs testificari p't
s' p'fessa nunq's

Que tibi cōfessa sunt nūq's testificare
.i. p't vinculū sacri
f. requisit' aut als

Nec sub secreto qd cōstet testificeris
f. p'ri' f. testimonii dare qz nullo' teneris

Quāuis p'latus mandauerit excipe crimen
f. crimen f. alicui'

Vergere qd scit in p'sone g'ue damnū
f. corporaliū f. corruprelam

Aut corruptelā rex seu spūalem
f. secretum supradictum s' non cō
fessionis

Cōis ppli nam dicere tale teneris

Cetera vide s. d. **J**uramento ⁊ in **A**ccusare s.

.i. testificantē

Nulli testanti cuiusuis religionis

f. in iudicio testificādo f. euangelijs

Exat credendū. nisi tūc tactis sacrosanctis
f. iuramentū faciendū

Juret. sed noscat sibi nō hoc posse remitti
.i. in cā m'itoriali p'cipue. f. qlibet f. euangelijs

Causa p'ugij. sed p'sul' p'positis his

Rite sacrosanctis iurabit testificando

f. de iure requisit' .i. toraz p'itarē

Testans iurabit q' totū dicet apte
.i. p'itarē f. sibi p'stante sup q' requirit'

Vez. qd nouit sup hac re iure vocatus

Cetera quere s. **J**uramentum ⁊ **T**estis.

Nota qd **J**urat
d'z **T**estis

De Testamētoꝝ
executoribus ex
speculo **J**udicia
li ri. d. **I**nstrumē
toꝝ editōe s. nūc
vero.

Dum plures executores accidat esse
.i. i' exeq'ndo testamētū

Dispare si numero discordent p'ficiēdo
f. ps

Preualet hinc maior nisi ps mior obijciat qd
.i. rōnabile f. minor ps

Qd rationale foret ac p'bet ipsa valent
f. executores .i. in exeq'ndo

Aquali numero discordantes in agendo

Antistes coget infra certū sibi t'ps

La
Sicut v
di pars de
legu
Dus tpe c
Pofal cu
l'v' de
Auribio
Lecce
Sivofca
L'v' de
Tūcpūs
Dor cū r
C' Acco
dicat aie t
roto L'v
non exat
Acceleratio
multum val
ne. Secun
quid purgab
ne si p'oc
nem c'itauit
L'v' de
Cenge
L'v' de
Tūcpū
Sic agit p
Involuit
On X. H.
rum vobis

De Testamētoꝝ executoribus.

l. oēs executores

Firmū vt statuāt obseruandū fore rite

Quod pars decernat maior. vel sumere cogit

l. q̄ exequant testamētū .i. exeq̄ntes.

Hos tps certū quo lapsō nō pagentes

Presul cū reliquo ptunc cōplebit eoz

l. vn^o de executorib⁹

Aut hic distribuet quē cōfirmat fore p̄sul

l. executores

Si discordantes vult sp̄rgere quilibet hoz

l. terminum concorditer expediendi

l. si non concordent

l. p̄sul

Tūc t̄p̄s p̄sul figet. post ipse valebit

Hoz cū reliquo dispergere iure docente

¶ Notandum q̄ dilatio executionis in pijs causis presul dicat aīc testatoris aut retardat anime liberationem a purgatione. Cuius ratio est duplex. Prima quia ecclesia ⁊ pauperes non excitantur ad orandum sicut facerent si daretur eis legatū. Acceleratio autem feruentium orationum pro anima defuncti multum valet ad alleuationem ⁊ celeriozem expeditionem pene. Secunda ratio quia sic anima in caritate decedens ⁊ aliquid purgabile secum portans in hac vita meruit vt elemosine si pro ea dentur prosint non ad augmentuz gr̄e s̄ ad alleuationem ⁊ breuiatōem pene.

l. vocat⁹ ad exequēdū

l. aliq̄s executorū .i. in p̄p̄nquo

motatur vicz

Cante in līaē d̄ loco vl̄ alias

Temp̄e nō veniens quis certo dū p̄sistat

l. executores

Tūc p̄ntes vt agat iure licebit

l. presentes

l. dū in remotis

l. executorū imo

sc̄dm glo. in. c.

religiosus li. vi

nō est necesse vt

tunc vocef sic et in electione

Sic agit p̄ eos dū longinqu⁹ foret vnus

l. impleat

Hi voluit testās. reliq̄ sine nemo q̄ implet

¶ An Religiosus possit esse executor testamētōꝝ
rum vide sup̄ in 3° folio §. Iure p̄r. ⁊c.

E ij

De Tutela et Tutoribus.

T

Est tutela triplex testamentaria prima

s^c q^d p^r infra immediate p^rsaice

s^c q^d lⁱs sit p^r et^r infra

Altera legitimaq^{ue} dativa sit vltima dicta

f. subsequētia

Quid sibi p^ricipiat lex. tutor p^r tria discat

f. pupillū ab iniuria z doceat a criminib^{us} abstinere

Defendat. doceat. res augmentādo pupilli

Testamentaria p^rima s^c que est q^u pater in testamento dat filio tutorem quā quidē tutelā nec dativam clericū nec ep̄s suscipere p^rnt h^{ab} bene legitimā si volunt. **S**ifr oēs relligiosi. clericū ep̄i tenent recipere tutelam miserabilium personarū. **S**ed relligiosi cū licentia suorū superiorū vel plarū p^rnt etiam suscipere legitimā vt p^rvi. q. 1. **D**oachi. zc. iura **P**reterea **T**utela **L**egitima est que defertur a lege q^u viz tutor nullus datus ē ab ip̄o p^rte filio in testamento q^u ille qui debet ab intestato succedere. tenetur h^{ab} mōi tutelam suscipere. **D**ativa autē **T**utela est q^u dat a iudice quando nullo tutore dato in testamento z nullis extantibus consanguineis idoneis ad tutelam iudex ex officio suo dat tutorem. **E**t durat tutela vsq^{ue} ad xiiij. annum cōpletum. z inde incipit cura que durat vsq^{ue} ad xv. annū cōpletū. **I**usti. qui. mo. tu. fi. z insti. de curato. **E**x p^rdictis oibus igit^{ur} p^r q^uo nec clericū nec monachi aut ep̄i cogunt vllam tutelam suscipere vt dicit^{ur} ē tenent suscipere tutelā miserabilium p^rsonarū. **T**ria quidem p^rntent ad officiū tutorū. **P**rimū vt pupillos a criminibus intactos p^rseruent. **S**cōm q^u res eorū ab iniuria p^rfuerint **U**nde tutores dicti sunt quasi tutores. **T**erciū q^u pecuniā eorum vel bona mobilia q^u ad nihilū valent eis fuata cōuertant in p^rdijs ex quib^{us} p^rcipient aliquē fructū. q^u f^rm **B**ar. in l. tutor. qui reprobatū §. 1. zc. si tutor pecuniā pupilli non ponit iⁿ p^rdijs tenet pupillo ad fruct^{us} quos potuit h^{ab}ere deductis expens^{is} z p^rculis si saltē potuit emere. **P**uta erant q^u volebāt vendere. vel alio mō licite lucrari poterat. alias nō tenet. **I**dē dicit vbi esset statutū q^u oīa bōa mobilia distrab^{erent} z venderent vt de pecuniā acq^uereret pupill^{us} luc^{rum}. **S**i tutor nō fecit cū potuerit teneatur ad iⁿteresse. **A**dvertēdū ē igit^{ur} tutori si velit cōtutus q^u nō teneat nec ip̄e nec heredes sui p^r aliq^uo facto p^r pupillo. ill^{ud} faci^{at} at cū cōsilio cōsultorū pupillo z faciat poni iⁿ istrumēto q^u consiliū p^rinquo^{rum} fac^{iat} p^rsumptō^{rum} q^u dol^{us} z culpa abest a tutore ar. l. Etia. **E**t si tu. v^l cu. iter. **I**tem tutor tenet facere iuentariū nisi cā necia v^l iustissima impediatur. est in. l. tutor q^u reprobatū **N**ecia q^u dē eā d^{icit} tutor^{is} morib^{us}. puta podagrosus z h^{ab} mōi. **E**x p^rter et^r rei. **Q**uia nō rep^rit. adhibita diligenti inq^uisitiōe. **E**t v^o iustissima d^{icit} si testator remisit p^rfectō^{rum} iuentarij nisi ex cā iudici

De Venditione et Virginitate.

alter videatur. Fallit nihilominus in duobus casibz viz q̄ nō
teneat facere inuentariū. **P**rimo si consuetudo esset q̄ non fieret.
Scd̄s si iudex ex causa remitteret qz̄ posset. **T**utela filij p/
dit mater dupl̄r. **P**rimo si transit ad secundas nuptias. **S**e/
cundo si in continent̄ viuit. de hoc est gloia quaz̄ sequit̄ **Bar.**
in auten. matri z̄ aute **L.** qm̄ mlier tu. zc. vii plus sequentes

¶ CLV

.i. filij sui aut filie. s. impialis
Nati tutelam lex matri denegat ip̄am
.i. cū transierit ad sc̄das nuptias. i. qm̄ incontinent̄ viuit
Doū sit bigama. nec qm̄ continet ipsa

Endere qualiter debemus z̄ quid vede/
re non debemus vide supra in littera **E.**
viz de **Emptione.** z̄ infra post vsuraz̄ z̄
sub vsura. **I**tem q̄ nō licet in loco sa/
cro vide supra de **Emunitate ecclesiastica.**

.i. signaculo s. p̄ te vl̄ aliū s̄ sit ap̄d se aut cuz̄
verecundie alio vl̄ cū alia
Signaculo fracto seu q̄ vl̄ quis maculatus
f. mlier vl̄ vir .i. oīno nolens consentire effusio
ni feminis

Semine defuso p̄prio. nolēdo fauere
f. pollutio vl̄ seminis effusio

Sit quocunqz̄ modo. sit naturā qz̄ contra
s̄ sit s̄ sit .i. in somno f. somnum

Per vim siue gulā p̄ somnū vl̄ fuit extra

Incubus aut fuerat coiēs cū virgine pura
f. rōis s̄ d̄ oibz̄ p̄dic̄z̄ f. pollut̄ vl̄ polluta ex̄tis
sine discretōe rōis

Pret̄ cōsensum penitus loq̄r. aut puer erat
viz q̄ ē in firma volūtate pudicitie corp̄alis
f. oibz̄ sup̄

Virginitas h̄a nō p̄dit̄ his memoratis
.i. h̄ viz rōis f. sup̄

Alter cōsensu de fatis quid peragēdo
s̄ sic pollutus f. h̄ginitas
.i. sine discretōe rōis

Ni puer existat mox p̄dit̄ irreuocanda

sc̄z̄ q̄ sit p̄ solū cōsensu i delectatōe venerea vl̄ p̄ cōsensum i op̄
carnis qd̄ tñ nō fit p̄ executōem aliquā .i. recuperanda

Sed mentis sola corruptio stat reuocanda

De Virginitate q̄li
ter nō amittit̄
Sc̄dm̄ b. tho. 2° 2°
Corruptio triplex ē
viz **C**orporal̄ tñ. i.
fractio signaculi l̄ res/
solutio semis q̄cūqz̄
modo sine consensu
Sc̄da d̄ m̄tal̄ tñ
.i. cōsensu i rē vene/
reaz̄ sine op̄e **T**ercia
d̄ vtraz̄ sil̄. **I**n 3^a
amittit̄ h̄ginitas irre/
perabil̄ **I**n 2ª repe/
rabit̄ **I**n p̄o nullo^o.

Hic notat̄ q̄litee
amittit̄ h̄ginitas.

De Virtutibus et Voto.

Undecis s^z d^zu/
res morales q^zu
aliq^z p^zcernit ope
ratōez scz Justi
cia Et cetera oēs
p^zcernunt passio
nē Et iusticia si
sistit i volūtate z
cetera i potētia se
sistia tē. parēt

f. sola corruptio mētis
Que p^z sensum tm̄ fit nil opando
.i. n̄ p^z executiōez opis
.i. vnde am

Virtutes dcnemorales vnaq^z dant
.i. passiones .i. iusticia. i. opatiōem

Inde decē passum cernūt. sed ius operatū
.i. iusticia. i. p^zsistit. i. volūtate .i. cetera p^zturez
.i. i. pōi sēsticia

Iusq^z stat in volitu sed sistunt cetera sensu
ertas iras rācia .i. philonomia bilitas

Lib. eutropolya. ver. tempe. philotim^o. affa.
f. s^z dicitur p^zturez .i. in v^z p^zcupisabili .i. irasabil^z vis

He sex p^zsistunt in concu. sed petit iras.
f. p^zturez s^z ē tudo ficētia tudo nimitas

Quattuoz vt forti. magni. mā sue. q^z magna
.i. prudētia f. in illa potētia

Sed prudens obstat intellectu qz sistit
viz p^z p^zessionē f. per aliquā reglāz

**Votū duplex scz
Solēne z Sim
plex.**

Votū firmatū sub religione pbata
f. votū s^z interpretatiē f. aliq^z

Et qd^z p^zferē dum suscipitur sacer ordo
s^z cē s^z vora s^z cē

**Nota d^z mēmo
nio p^zcto p^z vo
ta simplicia.**

Ferē solēne. sed cetera dicitō simpla
f. simpla vora .i. dūrimū p^znt

Post q^z cōtracta rata sunt cōnubia iure
.i. post simplex votū castitatis z p^zinentie

p^zinentie simplicis emisit qz ante primā redditiōem potuit rel
ligionē intrare qd^z post primā redditiōem non licet. f. ex act^z po
stea reddē tene f^z z iō sū p^zctō. f. tm̄

L^z Aupt^z post simpla vice p^zma debita reddēs
.i. p^zmitit s^z peccat mortatr f. debita sine
.i. q^z dispensatiōe

L^z inquit mortale. sed semp vt erigit illa
f. p^zugi p^zctēti qz tunc
illicituz est ei p^z t^z con/
summatiōem matri
monij votuz simplex
implē p^z p^zessionem

s^z debita carnis
f. q^z vouit castitatē

Quuis nō poscet tm̄ hec post reddere debet

De Voto simplici castitatis an carnale copulā facto.

z alios vtz ibi. 3. parte. ti. 1. c. 20. §. 8. **I**tem aliqui dicunt pbabi-
liter qd eps rōne periculi p̄t vtz qd possit esse ex parte illius qd
qui nō vout aut etz illi qd vout qz eēt iuuenis.
s. ois qd vout simplice castitatē
s. debita carnis

UCLVI

Scom b. tho. p^o vo-
tū castitatis simplici
q̄tēs exigit cōiūx de-
bitū peccat mortalit̄
an disp̄satōz

Vt possit petere disp̄sat papa valent
s. illi viro seu mulieri vlt persone s. simplici voto quia s. sua/
Coendo dat occasiones q̄uis p̄cti mortal̄

Vubere non suade qd vout viuere caste
Nota qd **F**lorum licitum non est obligatorum in q̄tuor
casibus. **P**rim^o p̄t impotentia implendi. vt de **I**eunio qd
sine magno detrimento corporis quis suare non p̄t **S**cōs p̄t
ter aut oritatem dispensantis si subest legitima causa alias nō
Tercius p̄t defectum conditionis apposite. puta si mulier fec̄
votum ieiunandi vt obtineret salutem filij qui moritur non te-
netur. **Q**uartus quando id quod tempore facti voti erat licit̄
factum est illicitum postea puta qui fecerat votum conti-
nentie ante infirmitatem post contractum non p̄t licite denega-
re debitum petenti z h̄mōi

Votoz dispensatio z eozum commutatio ad
quē p̄tinet z differētī modo habetur in p̄ncipio hu-
ius libri in littera **O.** z in littera **P.** scz d̄ papa. z i
littera **E.** de **E**p̄o.

Fortius ē votū iuramento p̄cul omni
s. i. mar^o s. i. lōge
s. qd obligare debeat aliquē. i. requirit s. i. ncc̄io
Tam vtz votū tria vult d̄ iure necesse
s. volēs vouere s. i. sc̄o

Votū ē mai^o iu-
ramēto.
Tria requirūt ad
votū vlt vouēdi

Primo deliberet. de post p̄positū sit
s. i. 3° sit
Rite voluntatis. p̄missio denuo cordis
s. i. qd aliqs p̄p̄t aliqd bōi facē z p^o n̄ p̄mittit nec p^o d̄libēat
s. eē

Ergo p̄positū solū. non credito votū
s. i. ncc̄io. i. requirit s. s. z mēz sufficē cū duobz p̄dictis
Haudqz necesse dat̄ p̄missio q̄libet oris
viz ieiunij vlt p̄sillis sc̄m i secl̄o s. i. iherosolimitanā

De voto pegrina-
tionū z alijs.

Votū qd cūqz. seu trā voueris almā
s. i. vouerz votū pegrinatōis vtz ad romā l' ad p̄postellā sc̄i Za-
cobi s. i. per ingressum religionis
approbare cū p̄fessione

Aut huic cōsimile mutat̄ religionē
A iij

De Voto religionis.

U

.i. dispensatioe habita super h^{is} .i. pape v^l alteri⁹ v^l q^uo^o si fuerit min⁹ votu q^uo^o concernat ep^m

Nullius libitu concessio iure poris
s. p^rdicta⁹ vot⁹ s^o ad dispensandū

Si foret his causa pergradis papa petat
s^o intrare s^o intrare s. approbarā z solēnis voti

Qui vouet aut iurat maiorē religionē
.i. dispēsaui. i. aliquā aliā. s. religionem

Non nisi papa dedit reliquā petet ille minorē
s. religioe approbata. s. q^uo^o s^o intrare s. approbarā. i. s^u p^rpe dispēsatōe

Deq^{ue} minore valet ad maiorē sine papa
. emissum a se. s. q^uo^o s. voti .i. maiora

Votū non violat hoc mutans in melioza

Secūm b. tho. 22. q. si. Non est laudabile trāsire de vna religione ad aliā nisi p^rpter magnam vtilitatē v^l necessitatem.

Potest nihilomin⁹ aliquis de vna religione trāsire ad aliāz tripliciter causa. Primo ex zelo perfectiois religionis. Secūdo p^rpter declinatōez religionis a debita perfectōe. Tercio p^rpter infirmitatē v^l debilitatē suam z sic laxiorē q^rere p^r cū l^onia p^rpe

Votū de certa dans religione petēda s. q^uo^o q^uo^o graui s. in futuro per m^l gressū

Et ratio est. q^uo^o votum de solo igressu religionis approbate est simplex. sed p^rfessio solēnis minorē religionis d^r maius votum. quia solēnizatū votū est z aliud nō .i. cōfiteri me .i. in alia religioe s. illa religio p^rtingat s. a dicto voto

Post fatear reliqua soluo^r. minor z licet extat
.i. religioe carthusiensū s^o ē. i. excoicat⁹ maiorē

Oempta carthusia maledictus religiosus
s. 4° ordinū .i. signant tales

Saltem medicās p^rfites habitū monachalem
.i. cuiuscunq^{ue} religionis. i. dispēsatōe

Sit cuiuscunq^{ue} saltē libitu sine pape
s^o excoicat⁹ ē s. q^uo^o ordinū aliquē .i. nisi tal⁹ ord^o

do ad quē frat^{er} medicās trāsiret h^{ab}eret dispēsatōez a papa i cui⁹ bulla fieret mētio. Hartini q^unti p^rstitutōis.

Sic z suscipiens mendicantes sine papa
s. ordies seu religiosi s. medicātes q^uo^o ord^o

Sed reliqui cuncti poterūt ad eos remeare
.i. sine di

Oempta carthusia. valet hoc fieri sine papa
spēsatōe p^rpe h^{ab}et cū l^onia ordis sui

**De Voto Belli/
gionis.**

**Prohibent^{ur} frēs
ordinū medican
tū intrare al^{ia} rel
ligiones.**

Quin^o
.i. cast^r
Tritar be^o
Siquidā
s. p^rrogat⁹
Aut p^rrogat⁹

Secm Petz de pal. in. 4. di. 39. sic dicit. Religio mendicantium est perfectior omni non mendicante Quia in voto castitatis omnes sunt equalles. quanto ergo artior est paupertas tanto essentialiter est perfectior religio ceteris partibus. Sicut in perfectionibus est obvia taxata tanto religio est artior. id est perfectior. Quia Ergo corporaliter exercitatio ad modicum utilis est nullum autem sacrificium est deo magis acceptum sicut zelus animarum. quod ad predicandum fuit Christi religio essentialiter et principaliter et nominaliter instituta ergo est perfectior alijs. Et ex omni alia ad eam licet transire et si in paupertate et austeritate alia religio excellat quod hec est perfectio. et religio Christi et si loculos habeat quod alia non habet religio que predicatorem essentialiter non habet annexam sed accidentaliter post institutionem per auctoritatem sibi commissam et per accidens ad hanc perfectionem attingit. Concordat dominus Thomas de do. dicens quod cum unicuique ob fruges melioris vite ad altiorum statum liceat transire ut. xix. q. ij. due sunt de regula c. licet. Non solum carthusien. ordinis sed cuiuscumque ordinis fratres ad ordinem predicatorum possunt transire ad virginem viventem Et e converso dicitur fratres predicatores ad aliorum ordinum observantium non posse descendere nisi in ordine predicatorum foret remissior religio Tunc enim licet ad ordinem alium artius viventem transire cum proposito et facto sic arte vivendi et non lapsi sicut in ordine priorum alias censet apostolica. que cum libertatis vanguardiam et fugiendi ordinis disciplinam ad artiorum aut altiorum transire non est. Quidam etiam monachus nomine magnus canonista et theologus ut refert Thomas de do. dixit se vidisse parisienses de determinationem factam per doctores universitatis eiusdem. quod fratres carthusien. non possunt transire ad ordinem predicatorum regulariter viventem de iure communi. Consilium etiam refert Thomas de do. se vidisse Francisci de zab. et cuiusdam magni periti determinans monachum sancti benedicti observantem esse laxiorum Et idem dicitur Thomas de do. de ordine minorum Hoc tractatu de possessionibus. Sed per constitutionem Martini quarti decretum est quod nullus de ordine 4to mendicantium transire potest ad aliquem ordinem monachalem sed bene possit cum licentia sui ordinis transire ad carthusien. Sed si aliquis propter demerita sua expelleretur de ordine mendicantium tunc sine licentia possit ire ad ordinem monachalem sicut Antonium.

.i. legitime etate s^o hunc

Qui non sit pubes scito nil posse vouere

.i. castat

f. maritata. f. su^o

.i. vir irritat que uxore sua vouet

Irritat hec mulier que vir vouet ac vicinosa

.i. alicui coniugium f. voto emisso

Si p^o iudicium sibi tunc super hoc generetur

.i. peregrinationes

.i. abstinencia quamcumque

Aut peregrinatum vouet uxorem vel maceratum

Plura de Votis coniugium quomodo irritari possunt.

De Votis coniugum.

U

Notādū q̄ q̄ntū ad
votū coniugatorū vitz
q̄ vn^o emittat vtorū
castitat^o altero iūto
l'igrāte seu sine lnia
alter^o. ep̄s dispēsaē
p̄t vt māifeste h̄t p̄t
ex his q̄ d̄r Jo. an. i
nouella c. rursus. ex
tra q̄ cleri. v. l. vo.

Notādū q̄ vir z mu
lier q̄ntū ad votū p̄ri
nentie ad paria iudi
cant^o fm oēs Et p̄z
zz. q. j. si q̄s vxorē. h̄
in alijs votis non.

s^c ip̄a. s. a. iugali copula
s^c l'ite

s^c vouerit

Seu q̄ cōtineat aliud vl' q̄d libet hoz

f. s̄diciū f. vxor f. p̄ctū m̄tionū

Tale quid aut vouit dū coniugiū neq̄ stare

f. q̄ aliq̄d p̄dictoz vouit s^c suus

f. p̄ sua volūtate

Vxor nō violet. sed vir cassare valebit

f. carnis f. in m̄tionio f. petēti. f. iugū

Debita nec petere nec reddi nemo vouebit

f. i. pari p̄sensu f. vxor f. suus

Quando pari libitu m̄lier vir rite vouebant

f. castitatē. f. mutuo. f. votū viz nec debitū exigere nec reddere.

Castū suare q̄d nec post frāgere debēt

s^c tunc f. altero iugū f. aliquis eoz

f. aliquā approbatam

Inuito reliquo petet haud q̄s religionem

U Notādū q̄ vnus iltoz frangēt votū altez cognoscēdo
alter nihilomin^o tenet suare. h̄ vbi eēt piculū in cōtinētie qz p̄
sone suspecte forte Et fm Bullb. sup tali voto ep̄s dispensare
posset. **P**reterea q̄ vnus vouit simp̄r de lnia alter^o tunc fm
oēs nō impedit q̄n ip̄e posset ad plenū exigere debitū a vouēte
si ip̄e s̄lt non vouerit continentā **H**ec **A**ntho. **C**etera q̄re s̄.
De **D**uotio.

f. vxoratus f. p̄sensum

Vir dans expresse libitū nūc viuere caste

f. sue f. vir su^o f. z econuerso viz vxor q̄ad
viz in p̄dicto voto

Vxori. licite nō post valet hoc reuocare

f. caste viuere sicut vxor sua viz tūc explicite

f. ab vxorebz

Inno. Ho/

stien. z Ber.

Hec ex p̄ysana

Vir lz haud voueat. p^o hec nec debita posset

f. q̄q̄. f. vxoraz^o f. q̄sq̄

f. p̄ditōe

Vxor. vir. suus. mō ach^o. p̄sul si l'ipse

f. oēs p̄dicti f. iure z iuste

Firmic^o hi neq̄unt sese per vota ligare

f. p̄dicti f. iur^o. i. sub p̄tā

te alterius

Nang^o sui iur^o nec s̄t hi. sunt sed alius

Nota q̄ non p̄nt
libere vouere.

De Dotis coniugum.

CLVIII

s^c quis est in p^{re}te paterna nihilominus potest se ligare duo/
bus patre inuito que patent in sequenti versu.

f. faltem

L filius aut familias pubes religare

f. p^{re} inuito

f. p^{re} inuito sed ante puberta-
tem non p^ot

Posset cōiugio parit^r se religioni

f. postellam

f. sepulch^u dⁿⁱ z terras vel loca tibi
sancta

Si iacobū. romā. seu terzā vir vouet aliam

Nota vxor reuo-
care p^o votū pere-
gritatiois cuius
cūq^{ue} sui mariti

Hec vxor reuocat si nolit viuere casta

f. vxor

f. vix suū

Ipsa sequat^r eū si p^osumat b^en^e posse

f. vxor

Sin autē posset nec vellet. vir remanebit

s^c v^l auctoritatē pape in hoc hūc

s^c p^odictū

Papā congrens vt p^omutet sibi votum

.i. ad frā scām s^c l^om bostienā.

Votū iherusalē nolēte viro vouet vxor

f. vxor

s^c q^u tūc votū redimet auctoritate pape
s^c de incōtinētia v^l al^{is}

Hoc z cōplebit nisi iā suspecta tuncē

s^c q^u d^{ic} q^u v^lz h^{is} auctoritatē dispēsan^{di} z cōmutā^{di} ex iure
vel delegatōe

Votū cōfessor nec dispēset neq^{ue} mutet

.i. rationabilis quia alias coram deo v^l non po-

test tali dispensatione v^l commutatione. z sic timent^r q^uo papa
dispensaret x^ps non sigillaret

Quando nō sana deponit causa vouētis

Vscapio quid sit v^l sup^{er} d^{ic} p^oscriptione

f. mortalem etiā
grauem

Est heresis dicens vsurā non fore culpam

.i. vsuram

f. tam vetus q^u noua

Hac lex diuina nature lex q^uo dānat

.i. lex nature

Nam fert natura q^uo nil est v^ledere nescis

.i. pecunias f. alicui f. pecuniaz p^ocessaz

Vt mnas p^ocedens. vsum vendēdo seorsum

De Vsur q^uo re-
proban^t lege na-
ture. lege dⁱna. le-
ge positⁱua. tam
Imperiali q^uo ca-
nonica.

De Usura et usurarijs.

U

f. fm b. tho. .i. malū f. in veteri testamento

Uaius vt euitent prauū. lex añ iudeis

f. ysurā facere iudeos omī gētili f. post xpm date

Upam pmisit. sed civiles qz leges

f. ysurā .i. vs. f. ciuilibz .i. imitari

Uācreprobāt qñ lex affirmat comitari

.i. sacros canones .i. impator viz Justian⁹

Ue sacra decreta. dū legifer atqz qterna

.i. acceptās f. ecclie f. suas f. sacris canonibz

.i. derogari

Usumēs p̄silia vult leges his violari

f. in ciuilibz z legitimis actibz

Ure stat infamis ysurator tibi cūctus

f. ysurarij siue occulti siue manifesti

Uātestamētū talis p̄ iura vetat

.i. elemosinā

f. ysurarij

Uperne stipem cui⁹ ysura nequit bñ solui

.i. dominiū

Uransfert ysura ditōem teste thomista

.i. volūtate

.i. a dō viz tam veteri qz

noua lege

Ultro nanqz datur ysura dō reprobata

f. in mutuando

Upes lucri sola si p̄cipue tibi lucz

s^c ec

Uutuo donādo tēdas ysura p̄batur

s^c licite

Uam nihil ex pacto tacitōne palā capiatur

f. alicui s^c recipiat p̄ mutuātē

Uūmis p̄cessis. nec quid p̄cio r̄ edimēdū

.i. pure oblatū f. benivolentiā amicitā z filia

Sed ḡtis latū capies z spūale

.i. a lingua f. a mutuanze

.i. causa mutui

Uunus ab obsequio nec lingua sic capiatur

f. pure s^c illa p̄ accipientē mutuo

Mi ḡtis fiant p̄ amorē mutuo danti

s^c em

s^c ec

Non plus iusticia vult reddi qz data cōstant

Ista q̄tuor cōsi-
lia fuerūt viz Ni-
cenū Cōstātinō
politani Ep̄hesi
nū z Calcedonē-
se.

Hic d̄r q̄ Ysura
r̄ ē isais ip̄o iur̄

Elemosina ysura
r̄ n̄ soluēdo reci-
pi non debet.

In ysura fm b.
tho. trāffert dñi-
um.

Spes lucri i mu-
tuo est ysura.

Ysura ē si p̄pter
mutuū ex pacto
aliqd recipit etiā
qđ p̄cio p̄pariuz

Pōt licite aliqd reci-
pi p̄ mutuū vl cā
intesse vl p̄ modum
pene vl rōne p̄cij vel
periculi viz in. c. Na-
uiganti.

De Usura que differenti modo fit.

^{s' ex mutuo cessat} ^{s' aliqd} ^{s' siue}
Ni foret emergēs dānū cessatio lucri
^{si dānū s. ex mutua cessatio incurrisse} ^{.i. p interesse}
^{s' tūc mutuo dans} ^{.i. vitatioe dā/}
^{ni qd pp' mu/}
^{tuā incurristi}

CCLIX

Qd dū sit certū. plus accipis int' vt esse

Crem Sunt duo casus in gñe qbz h' accipere vltra capita/ le vel forte viz in mutui datione. Quis scz ex pacto. quicqz ex nō pacto. Prīmū p' fieri triplr scz vel rōne pene uentionalis vel ratione interesse. Item silt qñ vtrūqz scz capitale z illud supflu um ponitur sub incerto vt p' batur extra de vlu. Nauigāti. S' Nonne. Scdo ex non pacto etiā quicqz licet vt qñ pecunia lo/ caret alicui ad ostentādū v' ad ornandū v' ad ostenden dum. Talem em vsum habet pecunia ex pp'ia natura z tunc d' vlu eius vltra fortem recipi p' quia sic non est mutuatō sed locatō vel conductio.

Hic nota quō res quedaz st' quarum vsus pñ/ cipalis est ip'arum rez consumptio vel distractio. z talium rez vsum vendere seorsum est vsura. Sz p'dictaz rerum est aliquando vsus minus pñci/ palis viz ostentatio eaz z sic vsus eaz licite vendi potest seruato alteri dominio vt patet immediate hic. f. p' sequenter.

^{s. pñcipal'} ^{s' eē} ^{s. qdam}
Pes. vsus quaz cōstat p'sumptio plane
^{s' est} ^{s' ē v' p'ais v' s'ite} ^{.i. pecuniaz}

Casus illicitus simpliciter.

Vrinū granū. v' fit distra ctio nummi
^{viz vini granū v' pecuniaz}
Istoz vendens vsum tibi quisqz seorsum
^{.i. cōmittit}

Usurā pagit. vnam rem bis quia vendit

CNota h' mutuās possz d' inē recipere repetere mutuatas v' valore rei nihil tñ p' vltra h' aliqd qd sit pecūia mēsurabile recipere repetere v' sperare rōne rei mutuate aut rōne mutuatō nis nisi sponte vel alia causa iusta z p'ia aliquid detur. Rō assu gnatur a beato Thoma z Scoto. Quia in datione mutui trā/ sferitur dominū. Dicit em Mutuo qsi do tibi meū. S' q' conce dit mutuo non manet dñs pecunie mutuate. Idcirco sequitur si p' illa pecunia recipiat aliquid vltra fortem p' non suo recipie siue vendit non suū. Et' esto q' pecunia maneret sua nō habz tñ ex natura sua aliquē vsū sic hñt alia ex se germinācia. h' cātū

De Usura que differenti modo fit.

U

puenit fructus ex industria alterius scz vrentis. Industria at
huius no e hui? q pcedit pecunia q iste volēs recipere fructū de
pecunia vult hēe fructū d industria nō sua quā tñ nō dedit sibi
iste alt? ex hoc q accepit mutuū ab eo. Nec etiā ē rō quare per
oppositū fruct? pignoz germinantiū pputant in sorte. Qd au
etiā est de pecunia q ad mutuū idē dī de vino. granis z panibz
ac silibz quoz vsus psumptio vl distractio est.

Alter z ē vsus satis improprie tñ hoz
s. q non ē cōsumptio. i. min? pncip al s. p dīctoz
s. vsus s. saltē. i. dño s. sibi mutuati

Casus licitus
Notandū q iste vs?
p dīctaz rez dī ipro/
p locatio l' cōductio

Qui posset vendiqz rei ditione retenta
s. qz .i. pecunias

Ut ponens nūmos p pignoz rite. vl illos
s. vl ad ostensionē dūctaz
s. alicubi

Ostentans. ponit signatos. vendere posset
s. nūmoz vl similiū rez. s. nūmis. i. dñmō. s. mutuo dāt
Hoz sic vsum sup his ditione retenta
s. pncipal

Casus licitus
Notandū q vs? istaz
rez dī. ppe locatio l'
cōductio. Locans
ar puar sibi dñm Lō
ductoz vsum

Res. vsus quaz nō est psumptio quedam
s. rez s. seorsum .i. dominio

Illaz vendis vsum licite. ditione
s. rez s. locati l' dño s. qōdam fructificans
Haz suata. velut ē dom? .aut ager aut sit
s. aliqō s. mutuata vl locata

Fructificās sile. vl sint argentea vasa

Nota quō res qdaz sunt quarum vsus pncipa
lis non est ipsaz psumptio quare illarū rez vsuz
quis seorsum licite vendere potest suato sibi domi
nio Sed predictaz rerum vsus minus pncipalis
consistit in cōmutacione earum z talis vsus ven
di non p̄t seorsum.

Casus vsurari?

Alter z est vsus satis improprie tñ hoz
.i. mi? pncip al viz psumptio hoz s. p dīctoz
s. vsus min? pncip al p dīctoz viz psumptio
s. psumptio. i. p̄a venditio

Vendit̄ haud iste. q cōmutatio fert̄
s. mutuati s. mutuo dās

**Usura cā dilati,
onif p̄cū soluedi**

Soluendi tpūs tibi quis referre recusans
s. vltra sortē s. mutuo dāns

Ni quicqz dederis. vsurator reputet̄

De Usura et usurarijs.

Mutuo cōcedens vt mutuet h̄ mibi pecco
s̄ ego alicui .i. remutuet s. usurā omittēdo
.i. sine usura

Om̄is emit licite res p̄petuo sibi quasq̄

Nū fors tota post viginti redit annos
.i. xxiiij. annis s. infra viginti annos

Aut sub vigeno quarto. minus haud dare d̄z
s̄ exēpligra .i. pecunijs s. volēs eme/
re p̄petuos redditus

Paul⁹ egens nummis dedit petro puta cētū
s. petro s̄ qd̄ curat

Perpetuo dandos iuxta p̄ciū generale
Illius terze paulo plus v̄ minus inquā
s. petro Cnos v̄ denarios

Ac p̄cio cōpetenti vendit sibi paulus
s. paul⁹ post hec s. sua s. d̄ dicto emptori

Obligat in ḡne bona petro singula. siue
s. petro .i. postea viz cētū p̄dictos

In specie. p̄cio sub eodem post redimendos
s. doctores s. p̄fata viz si p̄ciū non sit min⁹ notabiliter
q̄ res q̄ sic emit

Iuxta q̄ plures hec emptio iusta p̄bat

Notandū q̄ assens⁹ in summa li. 3. ri. xi. d̄t s̄ in aliq̄s q̄s
s̄penon improbat licet vendētes n̄ debeant p̄t dilatoem p̄ciū
augere. p̄nt t̄n̄ p̄t acceleratoem solutiois p̄ciū minuere **U**n̄
esto q̄ mercator statuat in corde suo q̄ pannū quē h̄z. p̄ se vellet
dare p. ix. solidis. ita q̄ omni volēt sibi dare t̄n̄ siue statim in
p̄tinētī v̄ ad t̄minū certū dare velit ⁊ lōge libēt⁹ statiz solutē
q̄ v̄s ad t̄minū aliq̄e **S**i tal' mercator ap̄ d̄ se deliberās sibi
q̄ cū h̄ d̄ lucro pate solutiois cogitās ap̄ d̄ se dicat. lz in corde il
lud luez taxauerim q̄cūq̄ t̄n̄ p̄ciū parū b̄iet cum q̄ d̄ lucro mō
aliq̄d ordinare possēz d̄ p̄cio taxato d̄minuerē tal' n̄ c̄ysurari⁹
s. tu alicui

Carius hinc merces vendens qz tpa differz
s. merces s̄ aliq̄d

Das tibi soluēdi. p̄cio v̄ emēdo minozī
.i. tā actu. s. siue s̄ ⁊ qz

Vt quia vendētī p̄ciū mō das. qz tps
.i. expectare habes s. usure s̄ cē

Prolixū spectas soluēdi. noxa p̄bat

CLX.

Usura ap̄t remu
tuādū.

Nota q̄ sit licita
emptio sine picu
lo usure q̄ad p̄pe
tuos census

Nota licitā em/
ptioēz p̄petuā q̄
ad annuū cēsuz

Nota b̄n̄ p̄ seq̄n
ti casu.

Hic tāgitur du/
plex cas⁹ empti/
onis scz v̄ditō is
illicit⁹ ⁊ usurari
us.

De Usura vsurarijs.

U

Querit Si p̄f terminū aut dilatiōem res plus vēdat si t̄m vltra t̄p̄ rei valorē an p̄t̄at vsura R̄ndet fm alijs q̄ sic ex q̄ ratione t̄mini seu dilatiōis res vendit̄ maiore p̄cio. Sed fm alios d̄r. **Q** cum p̄pter hoc nō excedat venditor iustū rei valorē non p̄mittit vsura. q̄ in hoc casu nō licet q̄ cōsequit̄ suum interēse. extra de vsu. c. fi. Et si dicat non posse contingere q̄ si res vendit̄ plus rōne t̄mini seu dilatiōis non vendat vltra valorē iustū cum res t̄m valeat q̄ntū p̄t̄i p̄cio vendi p̄t. et sic p̄t̄i p̄cio non plus inueniēbat venditor q̄ plus seu maiori p̄cio p̄pter terminū vendidit et sic vltra iustā extimatōnem accepit. **P**otest r̄ndert q̄ hoc non seq̄tur. Nam v̄ez est q̄ res t̄m valet q̄ntū vendi p̄t̄ez cōi cursu non p̄o singulari euentu. vt sicut ille non d̄r iusto p̄cio vendere qui rem p̄cio maiori vendit alicui q̄ cōiter fieret alijs forte quia ille emptor ad rem maiore h̄z affectiōne vel quia ea magis indiget ff. ad. l. fal. l. p̄cia. Ita d̄r non iusto p̄cio emere qui minori rem emit ab aliq̄ q̄ cōiter ab alijs emeret forte p̄f vēditōis nēcitatem v̄l quia nō p̄t merces tāto t̄pe retinere q̄nto aliq̄ faciunt et h̄mōi. Item etiā p̄t iustum p̄ctum impediri ex malicia aliquoz q̄d nocere non debet Illud etiā iustū p̄ctū rez d̄r q̄d in loco cōiter de re inueniri p̄t p̄sent solutione. ff. ad. l. fal. l. p̄cia. **Q**d q̄dam dicūt esse v̄ez nisi impediētum occurat ex alioz malicia puta vsurarioz seu aliorum pecuniosozum vendentiū merces suas ad t̄minū vt valeant aliq̄d plus lucrari. et boni mercatores non p̄t vēdere merces suas etiā iusto p̄cio v̄l etiā si aliquis tyrannus et potens aliq̄d aliud adhiberet impediētū sine rationabili causa limitando p̄cia vel pbibendo merces alias deferri. nam malicijs indulgēdum non ē. Item alia ad iustū p̄cium discernendū spectantia q̄re infra in fine de Usuris. §. Institor et campsoz. etc.

Casus licit̄ q̄ ad emptōez vitaliū redditū suatis debet̄ circūstantijs sic notatis.

Nunc a p̄sona puata collegiōe

.i. siue ab vrbe aliq̄ v̄l mōasterio aliq̄

Vrbe. mōasterio. quis emēs p̄ quēlibet annū

s̄ v̄l reddit̄

.i. siue v̄z alicuius possessionis

Vitales census. vsufructū q̄z mansi

.i. q̄d cumq̄

Ad t̄ps q̄d q̄d. nō hoc vsura putat̄

f. p̄dicatoroz

.i. mort

Lesse p̄t p̄raui si venditor optat obire

f. p̄ctū q̄ iuste deberet

Emptorē talem. v̄l forte min̄ daret emptor

De Usurarij. usurarijs.

f. viz f. emptor qz iuuenis z forte nature z plectiois e
f. artico z pefato quez
veditor anue sibi dae bz

Pensata vita longa. censu qz magno
s. q. ementis qz sic null' optaret moriez
alterius f. pdicta. i. fierent

Cercius ad vitā vendent' talia fient
s. q. s. i. mutuas .i. necessitate sua

Centū ducatos tradens p. ritencē
.i. post. f. pdict' mutuo dās viz dicit'
Cui tradidit centū ducatos

Alter vt exponat. hinc tradens pactat vt ille
f. centū. i. mutuat' soli seu mutuo danti f. mercator legalis

His sibi lucrē v' pdat sicut z alter
f. pdict' centū f. centū .i. mercādo

Perdet cū totidez. ve lucrabit' his mō mercās
s. ee .i. societatis. f. pdict' qz ee

Dicit' vsura qz nō sociale pntat'
s. sic f. mutuo danti .i. tradat f. pecuniā

Nang liceret ei q' solū deputet altri
f. pecuniā s. ad negociādū

Mercat' causa sic dando fidelit' illi
s. si pter dicta f. mutuant' z accipienti per modum so
cietatis

Dū dānū qz lucz cōe fit est sociale
.i. nec pdict' qz p' dia mutuu .i. plenū dñum
f. in accipientē. i. in pecuniā pcessa

Et cū transfer' p mutua rite potestas
s. mutuo accipiens .i. deberet f. sibi

Tunc sibi lucrari dz qz pdere soli
f. pdict' s. h' oppositū

Qd tñ in tali ptractu nō repit'
s. vs. .i. dat aut pcedit .i. non p' dicit ad modum
depositi

Accqđ sic fert' quasi depositū reputat'
f. depositū viz illas pecunias in pre
fato contractu quod tamē cōtra na/
turam depositi est

Cum nūc expendit hoc depositarius ipē

**Usurari' dicitur
seu mutuū tale.
Ex Anthonino**

**Cōtract' vsura /
ri' qz nec ē social'
nec p modū mu/
tui. nec p modū
depositi q' omnia
sic pbanē.**

**Nota quō dicit'
qz nō est p mo
dum societatis
Nota q' mutuo as
are x' buz acciū s' i' gē
mutuo daē. S' mu
tuoz ar' ari. deponē
tale fr mutuo accipe**

**Itē nec i dicto d
ctu est mutuū**

**Nec dicit' qz pē
dici depositū**

De Usura in certis casibus.

U

.i. § s. dicitur depositum .i. mutuantur dando
 .i. ponitur remunerandus vis
 ipse depositari ab ipso dpo/
 mente

**Casus iste licit⁹
 est sub debito modo.**

Cur ipse reddet sine lucro gatus habendus

.i. socio suo
Debitor usure si mutuat ipse sodali
 .i. usurario .i. capitalem summas sibi concessam

Ut pro se soluat usurati modo sortem

f. lue s. ut soluat sodal' f. usurario f. dicitur debitor usure

Sortis et usuras quas solvere rite tenet

s. saltet usuras .i. pro illo rpe et sine fraude
 f. usurario f. pactum predictum

Si debens tendit tunc solvere, rite licebit

.i. aliis f. merces
Quisquis emens, emerit ve volens merces, tunc illas
 f. ab emprone predictarum mercium
 f. petro f. pecunias pro merito exponendas

Casus licitus in mutuo.

Instanti petro cessat, sibi mutuo dando

f. predictum mutuo datus f. a petro .i. habuisset f. illi

Creditor hic licite capiat quantum tenuisset

.i. in illo loco f. libere viz si merces fuissent duce libere ad locum negotiorum .i. in illo vel alio loco

Tali rite loco delatis mercibus illic

f. creditor predictum s. et f. soluta a petro .i. ad vitatones daturam vel pro interesse
 s. cunctum .i. ut int' esse

Nota quod si de usuris ponitur inter esse, pro interesse propter merces

Inter esse dicitur cessatio lucri vel vitatio danti

Casus licitus in mutuo

Si capiat piculum, lucrum petat inter esse

f. auri vel argenti

Sicque volens emere libram pro quolibet annu

f. ab emprone f. predictam pecuniam

Instanti petro cessat, sibi mutuo dando

f. predictum mutuo datus f. a petro tunc .i. libere

Creditor hic licite capiet quantum modo libere

f. si emisit s. tunc .i. piculo quod fuisset habiturus in emendo

Casus licitus si fit sine fraude

Deberet cape, moto piculo prius inde

f. panni f. q. s. velnis .i. reddendis

Ulnas dando decem pro denis post tribuendis

De Usura in certis casibus.

f. va v'l iusta venditio

Seculsa fraude tunc pmutatio fert

f. q's alicui .i. pecunias .i. pecunijs s' cedēs .i. p' gnis

Concedens nūmos p nūmis. gnaqz gnis

f. p' dicitra

Ut sibi soluant dum tpūs carius extat

f. p' dicitas pecunias aut grana v'l frumēta v'l alia silia

Neq' suatur sit creditor ad tñ illud

f. creditor p' fat' v'z tali p' ctu .s. si creditor

.s. tps q' pl' valebūt p' di-
cta vel silia

Perficit vsurā. sed suaturus ad illud

.s. pecunijs v'l grans. zc. .s. p' fat' .s. tunc

f. creditor

Bis vt lucret. si creditor ipse negaret

.s. v'z

.i. possit

Debitor vt neqat sibi soluere qñ valeret

.i. tali p' ctu .s. p' dicit' casus f. nō negādo sibi h' s' b' t' r' e' d' a' /
do soluēdi qñ possit illo tpe q' ille fuisset suaturus

.s. esse

Sicerit vsura. sin autē nulla p' batur

.i. p' ositr

f. sup' g' na v'l pecuniā seu silia

.s. debere

Si vō sise dubitat dicta valere

f. tpe solutōis

.s. licite v'z tpe solutōis p' t' gē

ctia q' n' s' tpe cōcessiōis multotim' v' d' i' t' a' v' a' l' u' e' r' e

Post plus siue minus posses hec lucra tenere

f. in negociādo cōcedere .s. vel fuerint f. p' fat' mō i' negociādo

Par est argentū. relique res. aut foret auz

f. pecuniā .i. receptur'

Mutuo qui tribuit capturus tpe certo

.i. monere. i. pecūias .i. in aliq' alio loco v'z p' dicitaz
pecuniā recepturus

Alterius gnis nūmos aliove loco. seu

f. quasqz. f. tali intentōe tribuens v'l cōcedēs. i. i' valoze

Res alias. vt per hoc lucret rite valoze

.s. dicend'

f. talis

Est vsurator qz sortem poscit hic vltra

.s. vsurari' dicend' ē

.s. alicui intentōe s' d' i' c' t' a

f. nūdinas

.i. aliqd

Sic qui denundinis mutuat in reliquas quid

CLXII

Casus vsurari'

Casus vsurari'

Casus licitus

**Casus licit' vel
illicit' qad auz
& Argētū & silia**

**Contract' vsura/
ri' qad mōetas.**

**Similis casus
vsurari' vt ime
diare sup'.**

De Usura in certis casibus.

Casus licit⁹ sed
sub fraude fact⁹
est usurarius.

Casus illicitus.

Casus licitus

Casus Usurari⁹
ex ca^o Navigati

Casus fm qsdaz
licitus.

C Nota Siqs obij
ciat ex ca^o. Navigati
ni p dco casuz ibides
In tua. Rndeduz e
q ibi p tict moitio vit
lis n pceptuz necim.
Ire ad ppositu istud
vide s. an 4° folia
glo. p fcaz sup illa
metr. Jam nihil ex
pacto. zc.

f. aliq

f. pecunias v'l similia ad
vsuras

Apposita pena tibi mutuo suscipienti

f. tu debitoz

.i. q non soluens debito tpe

Ut plus formides no soluens cu bn posses

f. pena a mutuo dante

f. pena ponens v'l recipiens

.i. recta z sincerts

Illa peti posset intentio du foret apta

Mutuo tradentis

f. pfata pena viz a mutuū dāre

f. mutuū dās

Si tñ in fraudē fit. z vsuratoz habet

f. talē penā f. quēlibet

s^o mutuū dās

.i. adde

re solet fraude

Aut hanc p mēsem v'l in annū quemlibet addit

f. tal' apponēs penā

.i. non approbare debeo

Est vsuratoz. tñ hanc nō approbo penam

viz ab aliq

f. mutuū

f. aliquem

Mutuo qs capiēs z ob id subeūdo laborē

f. siqd hz a p dco vsurario

.i. retinē

s^o tal' mutuū

um capiēs

Pignozis ex fructu licite quid sumere posset

f. alitū nauiganti v'l eūti ad nūdiās

f. cū nauigāre

Mutuo si deder⁹ qui nauigat inde paciscēs

f. p mutuata pecunia emptas

.i. aliqd vltra sortē

s^o dabis aliqd

de sorte

Si saluas tuleris merces quid des. alias nil

f. sic paciscētē

s^o quia licet recipias piculuz nauigantis

viz ab vsurario

vel ad nundinas eunt⁹ in te tñ ob id n de

betu

bes recipe vltra sortē

Tenō excusat. piclum licet accipis in te.

s^o illi

.i. nauiganti

f. cū nauigante

Sz tu pmittens qui nauigat inde paciscens

.i. pecunias

.i. restaurabo p p

missore

Si p das merces seu nummos hos tibi soluas

s^o saltem

.i. piculi pp incertitudinez

f. p missor talis

.i. recipe

Tūc p cū picli fortas⁹ carpe posses

De Usura in varijs casibus.

.i. sili mō .i. cape porer? s' fieret
.i. ultra forem

CLXIII

L Mutuo sic p̄stans capies pl^o dū sine fraude
f. aliquid dicitur .i. pecunia
f. usure h̄ vt inf esse

Si q̄ cōitas indiget ere iubendo

.i. mutuū f. cōicati f. cōitas p̄mittēdo

Mutuo q̄ p̄stent sibi ciues. obligat inde
s' aliq̄ s' aliq̄ v̄z ciuibz
s' pecuniā

Pignora siue lucz certū p̄stantibus ipsis

f. p̄dicta f. p̄dicti

Hec licite capiūt ciues lucra. nanqz coacte

s' ciues v̄z p̄stū s' aliq̄

Hec faciūt. z ob hoc fortassis dāna requirunt

.i. usurarij s' oēs illi f. ciuū cōsilio. zc.
v̄z in seq̄nti p̄su

Usuratores sunt ciues. vtputa quoz.

f. aliquid .i. auctoritate

Casus usurari^o
q̄ad cōitatē.

Vrbis cōitas. p̄silio. ditione

.i. pecunias s' cōitas. f. aliq̄ fructificā

Prestat ad usurā nūmos capiēs q̄z pignus

f. p̄grz .i. i defalcatoez s' cōitas

Hec fruct^o eius in sortē cōputat ipsa

s' ille f. usurari^o. f. p̄dictā usurā in cōitate f. talis

Cas^o filis p̄dcō.

Par est dicēdus. p̄hibere valēs nec hic obstat

.i. auctoritate

Presertim quoz p̄cepto seu ditione

s' p̄dicta s' ec

f. p̄ eodē ill' q̄b̄ ablata sūp
p̄ usuram p̄dictā

Hec p̄stant facta. totū post restituēt

s' aūr .i. p̄sensu f. p̄ eū s' ille. i. restituat

Qui^o fit libitu solū p̄cepta redonet

f. ab aliq̄ debitore

Quisquis h̄ns cape centū sub tēpore certo

s' aliq̄s

f. a creditore f. soluēdi centū

Terci^o hinc veniens emat hoc ius vt pote p̄

.i. debitore

f. illa nonaginta tam
actu creditori

Casus Usurari^o
in emptioe Jurz vel
debiti ab ipo credito
re p̄ debitorem.

Debentē. veluti p̄ nonaginta. q̄ soluit

R. i

De Usura in varijs casibus mercatorum.

U

Si minuat p̄ciū solūmō. nūc q̄ soluit
s. iste casus .i. ea sola cā s. creditor non agita
.i. postea. s. q̄m labore z expens

Sperans exinde sine dāno plus rehabere
viz iste casus p̄dicitur qz in fraudē usure emit
s. iuris alteri s. fieri

Est usurator. hec emptio iure vetat̄

Casus usurari⁹

Rem vendēs p̄cio soluendo tpe certo
s. aliq̄s s. futuro
.i. ex hoc .i. dilatorē das em̄
proxi

Casus licitus

Hinc si maiori vendas p̄cio qz differs
s. in p̄dicto cāu

Fraude fit usura. nisi vendita res dubitet̄
.i. solutōis .i. debere

Tpe soluēdi. minus aut plus rite valere
s. an dicitur s. ad tps debitorū p̄fixū

Venditor z tendat merces tunc vsqz tenere
s. q̄s s. alicui .i. recipiat dicitur

**Casus licit⁹ q̄ad
frumētū z vinū
sub matuo**

Sed nūc dando decē qz in autūno capiat tot
s. viz s. viz s. tpe aratorū s. vasa frumētū vel
vini

Frumenti vasa seu vini nunc licet illa

Plus valeant nihilomin⁹ hinc dubitat̄
.i. solutōis dilatorē

**Casus licit⁹ pp̄
incertitudinem.**

Tpe soluēdi minus aut plus illa valere
s. in p̄dicto casu s. debere valere in futu
ro quia tunc usura esset

Nō est usura. secus est si plus videat̄
s. p̄staturo s. negociādo

**Cas⁹ licit⁹ i mer
cib⁹ emēdis l'vē
dendis.**

Qum de more tenēs mercator q̄libet in q̄t
.i. solutōis dilatorē

Qui vendit v̄l emit tales merces sibi noscat
.i. solutōis dilatorē

Soluēdi t̄p̄s iā tale ve tale statutum
s. iustū. i. apponens viz pp̄ hoc s. aliter cō
trahens

**Casus illicit⁹ z
usurari⁹.**

Venditor ad p̄ciū nil ponens. iustus habet̄
s. inf̄ emptorē cū venditorē factū
.i. dilatore

Si post p̄cordiā de p̄cio q̄s tractu

Usura circa segetes et agros.

.i. pp̄ p̄ntem solucōez z imme
diatā v̄ditōz p̄cū minuit

CLXIII

Soluerē vult ep̄toz nūc. v̄ditōz hīc mī optat

f. s̄ dicta facta p̄ v̄ditōzē .i. vsuraria

Pinc̄ p̄z hec p̄ma q̄ venditio sit iniqua

.i. venditōz .i. coact⁹ f. p̄cū p̄dictā z iustū

.i. hū di ex p̄d̄pta pecūia

Ni vendens pulsus minuatur lucri rōne

f. aliq̄s s̄ q̄s f. tali

.i. pactū faciens

Res vendens p̄cio q̄ nūc currit q̄ paciscēs

f. res p̄dicte f. plus .i. dare debes

Intra si pascha valeant plus h̄ mibi p̄sta

s̄ res dicte infra pascha

viz vsurari⁹

q̄z facz te certū d̄ lucro

**Casus plane vsu
rari⁹ qz p̄dit se i
tuto lucri ⁊ aliū
in dāno.**

Siqz min⁹ valeant nolo. reputaris iniquus

f. alieui

.i. possessionē seu agz

f. venditōz cū
emente

Vendēs quis māsum certis annisqz paciscēs

s̄ datū p̄mālo. f. v̄ditōz ip̄e viz emptozi

f. empra. f. vendenti

Dum p̄cū reddat post emptoꝝ p̄dia reddet

f. in tali casu

f. v̄ditōz viz emptoꝝ

qz liceēt vsura

Emptoꝝ agit iuste. p̄cū min⁹ huic nisi p̄stet

f. oblato z exposito v̄ditōzi

f. postea ip̄i emptoꝝ quia

sic eēt manifesta vsura

Casus licitus

Casus illicitus.

Aut fuit in pacto p̄cio plus restituendū

.i. accipe f. p̄dicte emptoꝝ

Aut fuerat solitus vsurā carpe talis

s̄ ab aliq̄ s̄ aliq̄s f. qualqz

Quisquis emēs fruct⁹ segetes p̄nte sub āno

f. segetes f. aliq̄ seminato

**Casus licit⁹ c̄ca
Segetes.**

Pluribus aut annis p̄uenturas sup̄ agro

s̄ in p̄dicto cāu

f. in futuro

Nō est vsura. nisi fructus suscipiendi

.i. v̄sitr̄ sciant

s̄ iā p̄ emptoꝝē. i. postea

Casus vsurari⁹.

Cōstent debere plus q̄ dāt inde valere

f. valere fruct⁹ v̄l segetes viz q̄ad cō

tractū vsure iudicandus q̄uis etiā multo plus postea salz tpe
solucōis v̄l receptionis fructus seu alie res valeant

**Casus licit⁹ pp̄
incertitudine.**

Usura circa segetes et agros.

U Casus iste **Usura**
 ri s^z theologos
 Nota dñ et q aliqs
 sibi mō usurā mutuat
 viz qñ alteri mutuat
 cētū vt emat annue
 qñqz z ille mutuans
 vult recipere illos qñ /
 qz oī anno donec sol
 uat sibi tota sors z si
 ne defalcato e viz ab
 illo emere cui mutua
 uit.

Casus iste ē licit^o.

.i. possessionē aliquā

f. mō s^z post annum
 vel duos forte

Mansum tu vendēs alicui qui nec p̄ciū dat
 f. cū emptore f. emptor

Secū iā pactas donec p̄ciū mihi nō dat
 f. emptor v̄dētī s^z ēē .i. pbant
 f. iuriscōsulti

Accipiā fructus māsi. quidā licitū dant
 .i. theolog^o .f. p̄dictū casuz .i. pbat

Sz doctor diuus hoc usurā fore firmat
 .i. māsi v̄dētī f. p̄ venditorē .i. cā

Aū tales fructus capiant sub rōne
 .i. vendētī f. fieri qz iniustū ē

Dilati p̄cij soluēdi qd̄ p̄hibet

f. in p̄dicto cā p̄ venditorē s^z viz s^z v̄l debito

Sed fieri posset pactū. si tēpore certo
 f. v̄dētōri f. sine defalcatione
 summe

Emp̄tor nō soluat tūc venditor ip̄e leuabit
 .i. fruct^o f. vendētī emptorū f. ab emptore

Prouentus māsi donec foret ip̄se solutus

s^z saltē p̄dictū pactū viz fiat p̄ v̄dētōrē .f. emptorū viz vt maiorē
 f. v̄lure f. p̄cā^o diligētia soluat

Si nō sub fraude sed p̄ pena sibi fiat

.i. ecclie s^z qz f. fructificārē f. iniuste possesi
 s^z postea saz v̄l habitā

Casus licitus

Iniuste tēpli fuans rem. pignorat ipsam
 f. ecclie f. p̄t̄ius qd̄ ecclia hz in pignore

Templi rectori. tunc fructus pignoris huius
 f. ecclie .i. sine usura .i. recipere

Hic rector licite valet vltra sumere sortem
 .i. sibi mō .f. cape f. ab alio derinere iniuste suz

Sic valet z laicus vltra deposcere sortem
 .i. sine p̄dicto mō recipiens fructus pignoris
 f. pignoris .i. cōputabit

**Casus licit^o sicut
 p̄dictus**

Casus illicitus.

Ast alias fructus in sortem p̄numerabit
 .i. aliqs .i. ab vxoris sue p̄t̄e .i. si capit s^z aliqs

**Casus iste ē licit^o
 rus si fit eo mō q̄ hic
 ponitur.**

Quis gener a socero p̄ dote capit mō pign^o
 s^z gener f. pignoris

Fructificās. posset fruct^o cū sorte tenere

Vsura circa segetes et agros.

Saltē iugū dū sustinet hic onus almi
f. dū saltē s. p̄fata f. genero

Et sit simplr hęc dos pmissa. q̄ tandē
f. ad illā cautelā s. tanq̄m .i. dat.

Hanc ad cautelā dotis possessio fert̄
s. saltē f. genero

Si focer hand soluat. s̄ si p tpe certo
f. a socero. f. dor̄ f. genero f. socero suo q̄uis ge-
ner sustineat on^o m̄ionij .i. p̄purabit

Dos genero fert̄. fructus sub sorte putabit
f. p̄dictū f. charo suo f. ip̄grādo vel
transferebat

Si gener h̄ pignus post altri iure ferebat
s. p̄ncipatr̄ q̄b̄ indigeret

Non p̄t nūmos. s̄ cū foret eius amicus
f. amic^o p̄u f. p̄dicto f. dictos nūmos
ra fruct^o f. amic^o p̄dic^o

Nec q̄ lucret̄. genero si mutuuet alter
s. p̄fata f. amic^o mutuādo pecuniā s. iste amic^o
f. pignoris licite

Hęc amore facit. fruct^o cū sorte tenebit
f. aliq̄s

Heres q̄n viri mortē post. obligat eius
f. possessionē. i. possessionis s. tūc mlter
p̄dote .i. in sortē .i. p̄purabit

Prozi māsum. fructus in sorte putabit
s. v̄l recipiat in solutū .i. possessionē
f. possessionē f. in obligatōez q̄e
Caltas eēt vsura nisi fructus extenuarent sortem

Distrabat hanc ḡ mulier. rē nec capiat sic
.i. dñs l̄ possessor. f. alitui^o

Desq̄ molendini q̄s q̄s si mutuat ipsi
f. paciscendo p̄ mutū vicz ne possit molere
vbi velit

Pistori. p̄uans hūc libertate molendi
s. tal̄ dñs molēdini s. aliud s. aliq̄s

Palliat vsurā sic equalens faciendo
.i. occulte p̄mittit f. p̄mittit vsurā

Quisq̄s emens vinū frumētum seu siles rem

¶ CLXV

Casus licitus

**Casus iste ē licit^o
tus si fit co mō q̄
hic ponit̄.**

Casus vsurari^o.

**Casus iste est dā
nosus p̄t maximaz
Avariciā h̄nō ē vsu
arius.**

De Usura circa fructus et animalia.

U

Quasi consules casu habes s. de Empti one z h. de Usura in fine. h. iste casus e. zri us ill. qz illi stz. liciti casus.

.i. vindemiaz

f. in futuro

Tpe collecte. q. vedat carius inde
f. pncipalit v'l sola .i. attededo. i. necitate sui l' p'ximi

Propt' auaricia. nullu' pensando necesse
f. p'ximi f. tpa s' e'e

Utilitate neqz pensata. cara sz optat
f. p'dicta s' p'p'erea f. sue cupiditatz f. p'fat' emproz

Hec augmētando p nutu vedere tendens
f. p'fat' emproz s' sic empra p eū f. ex p'scia

Hic gñit peccat. nec restituenda iubent
f. iudicā dus .i. p'dicto mō

Par est sic cumulans argētū sine sit auz
.i. alicui pcedens .i. p illo. f. granū

Casus Usurari'

Mutuo dans gñū vet' inde nouū capiēdo
s' saltē. i. lucret. f. grano. f. vsurā p'mittēdo .i. cōcedēdo alteri s' peccat viz illa intentione

Ut lucrādo nouo peccat. sz nō tribuendo
s' suū f. p veteri grano s' ab alio

Casus lititus

Granū ne pereat vetus. g nouū capit illud
f. granū suū s' p nouo

Nō foro facili vetus hoc dabat accipienti
s' ex p'dict' creditoz f. grana s' debē

Presumēs poti' minus hec noua dide valere
.i. qz. i. aliq's .i. pecunias pcessias. i. statuto

Casus licit' rōe interesse.

Nā q's non soluit mihi nūmos tpe recto
.i. accipe ab alio. i. pecūia s'

Ergo sub vsura pulsus sum carpe nūmos
.i. p'p'erea f. passum ex dilatoē solutois f. debitoz

Inclite dānū cū sorte mihi dabit ille

Ultra nil sortem capies mihi mutuo p'stans
f. cui

Casus licit' rōe dāni certi z rōne cessatōnis lucri certi

Ni foret emergens dānū. cessatio lucri
.i. aliq' p'dictoz .i. vltra sortē .i. tanq' interesse viz v'ra tōem vel recuperatōne dāni

Quō dū sit certū plus accipis inter vt esse
f. dānū p'dictū v'l cessatio lucri

Casus vsurari' si petat lucz

Incertū cōstans. plus inter vt esse nec optes
.i. vltra sortē .i. tanq' v'ratōez dāni f. recipiēdo qz illicitū est

De Usura circa animalia.

Quis locare licet animalia d'inde per annu
f. alicui f. aliq .i. ex ill' f. singulū .i. a rustico vel p' ductore

CLXVI
Casus locatiōis
licit' cca animalia

Frumentū certū. reliquā rem siue leuando
f. rale f. p' dicit' locatoz

Si p' ductorem nō hic g'uat immoderate
f. p' locatoz dicitū f. animalū

Ne pactū fiat q' p' ductor sibi solus
f. conductoris viz les

Dānū portabit. nisi causaret sua culpa
f. p' ductori z locatoz f. vsure z sic ē licitū

S' sic cōe dānū. lucz. sine fraude
f. decē capita s' aliq's

Casus locatiōis
licit' z societaz
circa animalia

Unus hñs capita viginti. dena s' alter
s' foret isti z alteri viz

Depotenūc ouū. cōe lucz q' dānū
f. certa taxa f. p' dicit. f. int' se

Proz rata sumptus cōes h' statuere
f. p' p' dicit' s' est f. p' modū societaz vl' est societatis s'etus

Non est vsura s' contractus socialis
f. z p' dicit f. ouū

Hi pactare queūt de fetibus vt reparent
f. postea. f. ouū .i. de pellib' ouū f. oues

Moz tua post capita. seu pellibus vt cumulent
f. animalū f. capita

Casus locatiōis
licit' circa animalia

Unus hñs capita viginti traderet illa
f. p' ductori s' et

Cuiq' pascenda certa mercede tenenda
f. a dño aut locatoz a cō ductore vl' potius conductori a locatoz f. puentū gregis

Aut fiat certa tūc participatio lucri
f. animalū f. p' dicitra f. animalū f. dñs vl' locatoz

Iusta locatio fert' qñ pericula fuat

Nota q' i metz idis/ferent' p' poni p'clus p' syncopā aut p'clarū sine syncopa z sic repit' ap' d' poetas viz sine syncopa viz s. ē plogo.

Quisq's hñs capita viginti. traderet illa
f. traditoz p' locatoz. f. capita

Rurali cuidā pactando firma q' extent
f. p' dicitra capita. f. rustico .i. extimata

Casus locatiōis
licit' cca animalia

Acea taret ei tanto p'cio reputanda

Usura circa animalia.

U

Danū cū lucro solus ruralis h̄ret
.i. rusticus
s^c dice^r p̄ca^r .i. pecuniā f. rustico

Nō est usura. s; vt es quasi mutuet illi
f. ere v^t pecuniā .f. rustico

De q̄ post emeret animalia tot sibi certa .i. estimata

Qando quis capita certo p̄cio reputata
.i. rustico s^c ruralē v^t ip̄m rusticū

**Usuraria locatio
animalium valde iniq̄**

Cuiq̄ rurali pactans. non vtilitatem
f. p̄us

Nllā suscipe. donec totā sibi sortem
.i. cū eodē rustico

Rusticus offerret. v^t eodem sorte paciscens
f. ipe rustico de p̄fat^r capitib^z .i. capita

Nil accipiat nisi mortua cūcta restituet
f. s̄dic^r locator f. tali .i. imortales z ferreas

Talis tradit oues pactu q̄si nō morturas
f. s̄dic^r f. usurariū s^c eē

Et pactū tale q̄ p̄raui iure p̄bat
f. in p̄tractib^z locatōis s^c eē

**Locatio animalium
licita q̄n p̄ditio
fuerit equal**

Quā cōis ē conditio licitum dic
f. p̄ditio s^c v^t locatō v^t p̄ductoris

Si melior fuerit vnius. tūc secus extat
f. alicui f. certas f. cū mōasterio

Quā mōasterio q̄s tradit oues q̄ paciscens
f. abbas z fr̄es f. ouū

**Locatio licita
circa animalia**

Nō dent annatim sibi post p̄ q̄libet h̄ax
s^c tñ. f. ouū

Rite duos solidos. cū fructus sint meliores
s^c insup dicit^r locator f. oues locate. f. h̄e. f. ouū s̄dic^r

Poscens si cūcte moriant^r non nisi fructum
f. oues .i. augmētēf

Atq; monasterij cūcte sint si cumulent^r
f. ille .i. licit^r .s. saltē. f. locator

Cōtractus bonus est si tradit oues ibi sanas
f. oues mōasterio p̄ dicto mō

**Usuraria ep̄rio
z locatio animalium**

Cōsulo tradenti dāni partem q̄z ferre
.i. p̄ dicto mō. i. monasterio f. frat^r mōasterij .i. rotas

Sic nec tradat eas nisi p̄uentus sciat omnis
Quā boues v^t oues a paup̄ib^z q̄s emat nunc

Usura circa animalia.

Oues viz paupes s^c qz putat se h^ze plures oves q^z h^znt
viz paupibz
f. ead^zem oves post empr^zez
q^z paup putabat se h^ze z n^z h^z

CLXVII

Quas illi forte ne habet emptor locat illis
f. oves. f. paupem

Emptor si nouit has vendentem ne h^ze
.i. sup h^z f. dicto paupⁱ f. ouibz locatis
f. emptor .i. annales. puen^z

Inde locando petat super his animalia lucra
f. in isto casu s^c e^z usura f. emptor. f. s^c dicta

Est hic usura sed non cum nesciat illa
.i. venditor s^c p^zca f. emptor

Quisquis equos emit q^z vendes tradet z illi
f. venditori

**Usuraria empr^z
z locatio animalium**

In certis nundinis si minus huic dedit emptor
.i. vobis s^c eq. i. exultim^z f. in nundinis

Quamvis si reputentur ibi valituri
f. in hoc casu s^c e^z usura s^c p^z dicta viz an plus v^l min^z
debeant equi valere

Est hic usura sed non cum stant dubitata
s^c q^z s^c q^z .i. aliq^z

Curator. tutor. procurator capiens quis
f. usuras f. exigendo

Usuras. quavis has nomine vult alieno
s^c nihilomin^z .i. tenet f. dicit^z procurator tutor. zc.
f. usur^z .i. autoritate

**Usura circa defunctos
pcuratores
res fautores z familia
usurarios**

Reddere post debet. quia prestat eis ditionem
f. usuras f. dno^z q^z fuit

Has dantes famuli de precepto domini
.i. prestent f. de usuris

**Casus licit^z quod
famulos usurarios.**

Pura ministeria si dent nil participando
.i. reddere tenent s^c sui f. usuras

Nil reddent. quamvis domini nihilominus illas
f. h^zoies v^l faulos f. in eis faulares

Per se vel reliquos facerent si non per eosdem
.i. facies .i. in mandato aut missione
.i. alter^z

Quis peragens curam sine preceptis alienam
.i. p^z d^zni sui utilitatez. i. red de tenet
.i. ocs illas usuras

**Cas^z illicit^z quod
fuentes usurarios.**

Prestat ad usuras ob eum. reddet si illas

Usura circa Suiētes et procuratores ac fautores.

Casus illicite q̄
ad inductores vt
aliquis sb̄ usura
mutuet.

Fautores furti
vel rapine tenentur
ad restitutioem
quous nil ad eos
puenit.

Aliqd̄ luceatur
ex pecunia fura
ta vel re rapta vl̄
vsuraria saltē n̄
fructificāte est
tuere q̄s n̄ tenet.

Casus illicite q̄
ad fautores seu i
ductore.

Casus illicite q̄
ad fautores,

s̄ vl̄ .i. ad vsurā faciendā vel ad dādum
alteri sub vsuris s̄. tu

Inducens suadēs ad fenus quēlibet ipse

Qui tñ haud alias fenus cepisset ab vllō
.i. totā vsurā. s̄. i. ductor et suasor. i. dicit̄ vsurari⁹ et induce⁹
.i. nō valet

Insolidū reddes si suasus soluere nescit
.i. si soluere p̄t vsurari⁹ s̄. i. ductor et suasor
s̄. i. ductor vl̄ suasor

Nō alias reddes nisi q̄ntū cepis ipse
s̄ q̄dē s̄. alicui⁹ s̄. alicui⁹

Sz furti fautor. ve rapine et filiator
s̄. d̄ furto vl̄ rapina s̄. furta vl̄ rapinā
.i. postea nihilomin⁹

Quuis nil cepit. post talia reddere debet
s̄ rapine etiā q̄dā mō furta qz s̄ volūtate dñi
.i. vl̄re s̄ capiunt vīz dñi
recipiēz ad vsuram

Nā violentē ea capiunt. fenora nutu
.i. pecunias s̄ pecunias s̄ aliqd̄. s̄. acq̄strum

Per furti nūmos. vsure siue lucratiū
s̄ p̄ pecunias s̄ p̄ illas pecunias lucratiū vl̄ acquisitiū

Rapte siue rei. nec reddere iure teneris
s̄. lucz p̄dictū ex fructificatōe rei furate vl̄ rapre vl̄ vsurarie
nisi fructus pueniant ex industria ei⁹ qui vīc illa re
s̄. cui ab stultitō

Si sit fructificans fruct⁹ cūctos sibi reddes

Hunc p̄dictum casum nota plenius supra de Restitutioem
in p̄sa circa. s̄. in textu vbi d̄: **C**um p̄ auariciam. zc̄.
s̄ p̄ca .i. aliq̄

Quisqz volens q̄t dare mutuo suas⁹ ab vno
s̄. tale mutuu s̄. dicit⁹ .i. restituere tenet
Cur vsuras ei⁹ p̄silio receptas

Vt det ad vsuras alijs. suadens ea reddet
s̄. se .i. fr̄s s̄. aliq̄s .i. vsure vl̄ vsuraz

Subscribens cartis platus fenor⁹ inquā
s̄. fr̄s vsuraz .i. p̄sum s̄. fr̄s .i. recte

Siue sigillat eas nō dans libitū sibi rite
s̄. mortalit̄ s̄. nec tenet aliqd̄ s̄. sigillando
.i. approbare d̄

Pecat. nō reddet qz nec sic approbat ip̄e.

Usura circa Buiētes i procuratores ac fautores

Et sup vsuris scribendo notarius omīs
s. aliq̄ instrumēta
s. autē quoad legitimos necus .s. etiā viz de cetero
s. etiā

Infamis iure perurus. qui phibetur
s. instrumēta

Scribere legitima. nec reddere iure tenetur
s. pecūtas s. ex tali instrō vsurario

Onas sic pmeritas
s. vsurarij s. vsurarioꝝ
s. iuste

Usuras pref. q̄ nil retinent loquor hoz

Jam sui licite mercede fruūtur eoz
s. p vsurarijs

Silicitiūq̄ necē sit vtile vl' sit honestum
s. fuoz

Hzoz fuitium
s. xpiani

Crusticole sumūt vsuras iure sub illis
s. ab ill' siue fidelib' siue infidelib'
s. hi p'fati xpian'. i. ex pre e' re sue

Contra q̄s bella nūc iusta gerunt sibi tre
s. licite z iuste s. accipe viz a fideli vl' infideli

Pite sub vsura quis mutuo sumere possit
s. alteri' s. p'p'ia

Ut reliqui ve sui p'curet ad vtilitatem

Ipse nec inducat nisi quē solitū dare nouit
s. si s. mutū recipiēs sub vsuris .s. eē s. sub vsuris
s. p sui vl' p'p'riū vtilitate

Argo sub vsura quis mutuo sic capiēdo
s. causa viz vt ludat vl' meretricē. z cōijs
s. sub vsura mutuādo

Ex facili causa nec honesta. peccat in illo
s. vsurarij

Obsequiū p' vsuratoriis agendum
s. sub mutuo. s. aliq̄ indigente. i. aliq̄s s. vsurarij h' restitūē non tenet viz p'dict' capiēs
s. ab vsurario

Mutuo p' reliq̄ capiēns quis. fautor habetur

CLXVIII

Casus illicite q̄ ad notariū scribētē vsuraria instrumenta.

Casus licite ēca failiā vsurariū rū q̄ suā hz petet mercedē ab eis

Casus licitus.

Licet aliq̄d recipere ab vsurario sub vsura sub certis rōnabilibus causis.

Casus vsurarij s' certo mō.

Usura circa debitores usurarioꝝ

Cex ꝑctū) viz vt est emptio ꝛeditio locatio ꝛ ductio mutuū
i. q̄si ex ꝑtractu scz q̄ q̄s ob/
ligatur alicui ex aliquo officio vel facto licito vel honesto lz nō
interuenit expressa voluntas vtriusq; vt turela vl' cura. zc.

Is cui debet ex ꝑtractu quasi siue
i. debita. i. ex malefio viz furto vl' rapia

dāno ꝑter ꝑpositū facto. Ex^m vbi dicit q̄si maleficium vt viz
q̄n iudex ꝑ impetiam iudicat ꝑter tñ ꝑpositū. vel q̄n silr aliquid
enat vel effundit de domo qd̄ no cuit transeuntib;.

Aut sint illa maleficio. vl' sint quasi possit
i. ab i. usurario. i. recipe solutoꝝ

Abs usurante iam sumere. non tñ ipsas

i. usurarias i. creditor s^c iudicandū ē viz q̄n fur vl' ra
ptoz dz alicui ꝑdicto mō. qz tñc creditor recipe ꝑt solutoꝝ debi
toꝝ suoz dñ saltē nō recipiat rem rapā vl' furatā.

Res usuratas capiat. sic de raptoꝝe qz fure

s^c dicend^o
Est usurator manifestus qui manifeste
s^c se usurariū ēē

Seruat ad usuras mēsam vl' iure fatē

s^c fuerit usurari^o i. vt dicat aliq̄s public^o usurari^o. zc.
viz de usura

Seu victus iure. nec sufficit hinc mala fama

i. pignora i. mutuat

Qui sup argenti sil' aurea pignora donat

i. certā pecuniā i. mutuas i. pecuniā mutuo
sup vasīs suis argenteis vl' aureis

Lertos denarios ꝑ quos emit a capiente

i. annuos i. istū casum

Vitales census. hoc illicitū fore noscas

i. vitales census annuos i. qd̄ ꝑhibitū
i. mutuū dans ē fieri ꝑo iure

Nam emit in fundo nō fructificāte vetato

i. ꝑ ꝑt viciū vl' defectū aliquē rei vendibil

Vendere quis nequies aliqd̄ qd̄ hz sine dāno

i. vendendū i. cuiq; i. venditor

Hinc illud tradat reliq̄ quē fac sine damno

i. veditoz. i. cū em ptoz

Vendere nō posse. sup hoc ait ipē paciscens

s^c in te i. in mutuo do

Si capias periclū dāni. tibi mutuo centū

I i

CLXIX

Petere ꝑt aliq̄s
debitū ab usura
rio sub certo mō
De Restitutōne
usuraz. vide s. d.
Restitutōe z q̄/
dā alia.

Nota q̄s ē usu/
rari^o manifest^o.

Usurari^o casus
in mutuo.

Nota bñ hūc ca/
sus q̄ licit^o repu/
tat apd̄ iuris ig/
ros.

Usurari^o casus
in mutuo.

Sil' casus ē dum
q̄s mutuat alteri cen
tū florenos vt equiz
vilē vl' aliā rē vilez a
mutuāte recipiat vl'
emat ꝑ mag^l ꝑ ma
toē ꝑcio q̄ valz zcū s
sil'ibus.

Usure casus iste non est.

U
Casus venditio-
nis licit⁹ s3 Jo.
Arder.
Itē Benefic⁹ vlt p-
nestica d3 q vlt q res
pui p cū cū puo labo-
re vedūt. sic s3 pisa
olera pira poma z si-
milia.

Usuram talē casum pgnoueris esse
.i. mercator *f. in foro vlt alibi ad vandēdū*
.i. mercator domestic⁹ vlt ali⁹
Institor z campsoz stationator q3 cunctus
.i. hospitiū receptor *.i. tabernari⁹*
Hospitis acceptoz. caupoq3 penesticus ipse
f. licite *f. pdicti* *.i. res vendibiles*
Vēdere rē poterūt hi carius. z licz empta
.i. p miōri p̄cio *f. s̄ditos*
Pro minus existat p eos. hec res licet in se
.i. aliq̄ mō *s̄ q̄ fuit dū erat empta*
f. ap̄ d̄ cōes hoies

Nō sit mutata nec sit melioz reputata
s̄ licite fit *f. factos* *f. habita* *f. habitos*
Hoc p̄ sumptus ve p̄icula siue labores
f. habitas *s̄ ē viz aliq̄s p̄dictoz*
Aut ppter curas ve ḡuamina. sollicitusq3
f. vendenda *.i. de foro ad domū z e3*
Ut consueſ res. hinc z vt inde ferat
f. ppter necessariam p̄uisionē rerum p re publica
.i. moderata

Aut sua deposcat industria lucra modesta
.i. magis licite *f. bona*
f. mercator

Fortius hic multo sua cari⁹ empta reuēdet
f. mercator *f. p̄ fras* *f. sui*

Talia qui ducit hinc inde ḡuaminem magno

**¶ Quedam alia ad ppositum quere sup̄ de empri-
one z venditione. z sup̄ de Usura vbi d3 Quisquis
amens vinum. 7c.**

**¶ Nota q̄ iustum p̄cū in mercantijs semp̄ p̄siderandum
est respectu laboz z sumptuū mercatoris. z hoc intelligendū
est nisi in toto venditōis aliud eēt cōe p̄cum quod saltem non
sit introductum ex malicia alioz s̄ ex p̄ditione r̄pis seu negotia-
tionis puta cum tpe messium z vindemiāz soleant frumentuz
z vinum miōri p̄cio valere. z idem in similibus. vel cum mer-
ces ex abundantia miōri p̄cio vendant z maiore ex occurē-
te penuria. Nam cum mercator possit p̄cum augmentare et
varietate locoꝝ z t̄pm ex qua varietate p̄cia in eis dem diuer-
simo de statuuntur debet z minuire. P̄cia enim p̄sideranda
sunt respectu locoꝝ z t̄pm non solum in augmentatione sed**

De Vir
etiam in communi
in naturam. C
laboꝝ
Campso: p
Plus capies
¶ Queda al
¶ Nota q
lucrum recoper
lucrum pecuni
pecunias locu
aut merces van
te non tam cō
nata labor.
sic circa pecū
mercator qu
aut licet sic
fideratione
tatem. vel
f̄m hoc pe
in estiman
aliqua illi
interesse. a
¶ Quid
¶ Sime
f. ad vlt
¶ Sufcip
f. ex
¶ Sic p
¶ S. p
¶ Tūc m
f. illi
¶ Reter
¶ Quid
s̄ in
¶ Qui pa

De Usura q̄ad Cambiar mediatores.

etiam in diminutione. ff. si cer. pe. lege vinum z de reg. iuris. l. fm naturam. **¶** Item cetera similia quere hic s̄. de Usura. f. aliqs̄ f. ab alio s̄ cui cābit s̄ q̄ d̄ s̄ cāpsor q̄ d̄ s̄

CLXX

Quamp̄sor pl^o capies reddit mi^o. aut mi^o offert
i. p̄ illa rep̄ eū aliter oblata i minore q̄ntitate
f. ipe cāpsor p̄p̄tea viz illi q̄z fraudauit sic

Plus capies inde. reddet sub fraude recepta

¶ Quedā alia nota ex dictis immediate sup̄.

¶ Notandū p̄ quacūq; causa vel opatiōe p̄t mercator lucrum recipere ratione mercium p̄ tanto p̄t camp̄sor recipere lucrum pecuniarum de q̄to ista res causa aut operatio circa pecunias locum habet z exercetur circa merces. Patet quia sic ut merces variantur in estimatione hoīm sic z monere. licz forte non tam cōiter z in magna quantitate. Item sicut p̄t haberi cura. labor. picula z alia huiusmodi circa merces adducēdas sic circa pecūias suo modo. Si ergo p̄pter tales causas recipit mercator quare non p̄pter easdem camp̄sor. sic tamen q̄ hoc faciatur sicut fieri debet in negotiatiōibus viz pensando in bona fiderationabili aut ex cōmuni estimatione p̄ciositatem. grauitatem. vtilitatem. opis. cure. laborū. officij. z aliorum h̄mōi. et fm hoc potest recipere plus aut minus. vel de q̄to communie estimatione monera in melius vel peius mutata est. Aut si aliqua illarum causarū excusat que in mutuo exp̄mitur vt p̄t interesse. i. vitatōez dāni. **Hec Hyder**

Cambia nō licita s̄ vturaria quisquis
f. grauit̄ i. necitatē

**De mediatorib^o
i cāsijs illicitis.**

Si mediat peccat. nisi p̄pter forte necesse

f. ad vsurā vt̄ silia f. mediatū f. dicit^o mediator

Suscipientis erat. s̄z q̄rens vtilitatē

f. ex p̄fat^o viz ex cupiditate mor^o. f. mortalit̄

Sic p̄riā. put inde lucre^o. peccat apte
s̄ q̄s

**De mediatorib^o
i p̄ngijs s̄hēdis**

Si p̄ p̄ngijs tractādis sis mediator

i. aliqd. f. s̄hēdis

Tūc inter partes licite capies quid ab illis

f. illi^o f. magn^o

Axterre more q̄ntū labor inde requirit

s̄ penit^o s̄ eē

Dicere sed fm̄ caueas. testans opulentū

s̄ tū s̄ caueas dicē viz illū^o s̄ tū

Qui paup̄ p̄stat. ve pbū. qui discolor extat

**Casus illicit^o z
satisfacere tenet.**

Usura quoad mediatores in certis casibus.

U

^{s' qui} ^{s' extat} ^{s' eē}
Aut se dissoluit. seu lufoz qui tibi constat

^{s' mediādo p mīonīs p̄rabēdis. i. p̄mi cui}
Sic mortale fac̄ nā fratris s̄ nocumentū

**De mediatorib⁹
iemptōib⁹. vēdi
tōib⁹ vel locatōi
b⁹ vel p̄similib⁹.**

Si sub cōtractu mediat quis venditōis

^{f. tal' p̄tract⁹ s' fozet f. contract⁹}
Amptio sine fozet ve locatio p̄similisq̄

^{f. vbi sit p̄tract⁹ f. p̄bentū f. mediator .i. aliq̄s}

Et t̄re more de partibus hic capiet quid

^{f. mediator f. aliquā s' p̄bentū}

Ipse notans fraudē quā pars p̄tenderit vna

^{f. p̄tē f. restituere teneris certo mō}

Tūc p̄ reliquā medians partē s̄ue peccas

^{f. mercator̄. f. negociādo}

**De mediatorib⁹
in mercātis**

Quis mercator fozet alterius mediator

^{f. alter. f. mediatori suo f. p̄tē}

Qui sibi transcribat disponendas v̄l emēdas

^{f. mediator si transcribat alteri cu}

ius est mediator vt disponat sibi vel emat quasvūq̄ merces

Merces quasvūq̄. reliquus v̄l sic viceversa

^{s' dicit̄. f. p̄bat⁹. f. vnū f. iuste}

His mos florenū de centū porriget vnum

^{s' saltē f. eoz .i. p̄misit facere}

Pro mercede sua nisi gratis quis vouet illa

^{f. i. aurifabri f. vasa}

Aurifices vasa vendētes. hec v̄l emētes

^{s' vtz .i. saltē. f. vasa}

Aurea siue fozent argētea. q̄ t̄n illa

^{f. i. aurifabri}

Maiori p̄cio post immutata reuendunt

^{f. aurifabri ex talib⁹ imutat̄}

Nō est illicitū dum lucent moderate

^{f. aliq̄e s' eē}

**Casus illicit⁹ q̄
ad Aurifabros.**

Aurifaber sed emens lapidē quē scit p̄ciosū.

^{f. lapidē .i. postea. f. aurifaber f. vendēt}

Quō vendens nescit. hinc dat notabile tali

^{f. eō. f. aurifaber .i. tāq̄. f. lapidē}

Ecce minus p̄ciū. seu venderet vt p̄ciosum

^{s' aliq̄d f. inclusum}

Inclusum vitz velut argento v̄l in auro

De Usura quoad Aurifabros.

l. p. dicitur aurifaber .i. iusticiā dīuinā z restituere illi tenet quez
sic defraudauit

CLXXI

Hic cōtra legē dīuinā peccat apte

f. aurifaber

Aurea sed vasa cōflans argentea parqz

.i. ex hoc

s. ipe

Hinc lucrum licitū capiet rōne laboris

f. lucz

f. illi s. su' in p'flādo aut als

s. qle aut qntū

Qd dat mos patrie magnus labor atqz reqrit

f. suū cīca hec s. z qntū reqrit s. qntū .i. aliqs hō est z iust'

.i. dicit

Ingeniū parit' industria. seu bonus vt fert

f. p'm Anchoim f. m'grī vl' opantis

Qualibet arte p't industria nobilitasqz

f. in q opat. i. artēdi ad p'ciādū f. artēdi p' r'oz

s. q ad fragilitatē matēie in qua opat

Materie tēdi qz picula sub faciendo

.i. e. mat

.i. argētū l' auz vl' lapi

dē p'ciosum furatū

Aurifaber nulla sibi cōparet impia furta

s. ipe aurifaber. f. p'o dño .i. p'cipiens

Jam licet ignoret. reddet tñ ipe sciens post

f. talis expositū p aurifabz

f. rei furate. f. aurifab'zo

Nec p'ciū dñs sed reddet vēditor ipse

s. aurifaber

s. auz

Lauz nec vendat h' alchimacū quasi vez

s. p'dicato mō

s. aurifaber .i. clenodiū vl' vas

f. pus

Vel foret argentū nec emat sacz nisi fractum

s. puz

Argentū puz nec in igne perit sil' auz

s. ecē

.i. duodecim

Argentū fert' puz suans duodenas

s. puz f'uat. i. qter sena viz qter sex. i. xxiiij.

.i. sex

Riteligas. auz quater z dat sena caratha

f. puro auro vl' argēto puro. i. metalli

Bis plus aurifices eris miscendo pinde

f. approbar'

f. ciuitatis alicuius

Qm mos exposcit aut v'bis rite statutū

I ij.

Cas' licitus

**Casus licit' ap /
p'ciatōis.**

**Casus d' Jure p
sibitus.**

**Nota qñ argen
tū vel auz dicit'
puz.**

**Carathū ti. d' certa
mensura auri.**

Casus l' citus

De Usura q̄ad qued̄ illicitar̄ de Vnctōe extrema.

U

Illicitū ē z q̄st̄ turpe
lucy reputat q̄n aliq̄
lentate q̄dā l' ex aua
ricia aut pdigalitate
vadiātes mutuo. p/
mittūt se daturōs. r.
vl' v. florenos seu pl'
aut mi' l' amissuros
illos nisi casus fortui
tus euenerit aut de/
fecerit.

De vnctōe extre
ma. j

Triplex ē oleum
sacre vnctōis.

Nota q̄ vngunt̄
Crismate.

f. dicit aurifabri .i. q̄cūq; vics auro pl'
Cmixto q̄ decet z l' in argēto indebite mixto

Fraudem cōmittūt opando qd̄qd̄ in ill'

Carillos carthas vl' par. faciens q̄z. vendēs
s' graui

Per cōfessores sub pena sunt pbibēdi
q̄ ē pctm̄ mortale f. talibz

Nā per auariciā lusozes sepe fruunt̄

f. p' auariciā f. p. veditōez z factōez p̄dictoz
.i. ex p̄dictoz venditōe

Sic mortale dat̄ a lucy turpe pbatur

Languentē sepe p̄ mortē sepius vngas
Saltē languētē discōtinue p̄ mortē
.i. infirmatē

Uno sub morbo nullus bis dz inungi
.i. nisi .i. deducit

Idem ni languoz vl'tra deducitur annū
f. extrema

Illis qui poscūt hec vnctio detur adultis
.i. oleo oliuaz f. in extremis

Ex oleo sacro qd̄ oliue fertur inunges
f. sacre vnctōis f. oleū sacy

Est oleū triplex z p̄mū crisma vocatur
.i. crisma p̄dictū p̄pōit ex balsāoz oleo oliuaz

Balsamus est illd̄. oleūq; sed adde secundum
.i. oleū cathecuminoz dz vl' sanctū. zc

Vt cathesiz andi seu sanctū vl' bñdictū
f. oleo secūdo viz cathecuminoz vl' sancto. zc.

Brachia q̄ regis humeros vl' p̄ncipis vngis
f. 2º oleo p̄dicto. t. linēda l' vngēda

Et qd̄ā reliqua sunt illo iure linēda
f. sancto qd̄ ē p̄m̄ oleū

Crismate baptismus qz calix altare qz tēpla
f. ipe hō f. cū crismate

Ac cōfirmand' qz patena pungitur ipso
f. crismate

Hoc baptisandus fit v̄tice fronte punctus
.i. plecrat

Vngitur z p̄sul hoc crismate q̄n sacrat̄ur

De Oleo sacrorum Vxor viri vagabundum plurius educatoe.

Est oleum ternum quod oliue fertur. et illud

CLXXII

Est qui languentes unguuntur iam prope mortem

.s. solu

.i. consecrat .s. triplicia olea signant cum
ipsum crisma quod secundum oleum dicitur

In cena domini presul sacrat omnia dicta

.i. oleum non sacratum

.s. oleo sacrato .s. ecc. Decb. tho.

Non facit miscens huic totum dico sacratum

.i. illius anni

Crismate iure nouo fiat baptismus in anno

.i. necessitate

Quippe necesse nisi sit mortis. sic renouari

.i. crisma

.s. tu episcopus

Annatum dicitur quod confirmare iuberis

.s. iuu. a. p. tras binande vagare

.i. dicitur in se dicitur nec cogit

Vxor nulla vi peragratem iure sequitur

.s. sua

.s. ad aliam terram

.i. quando vxor ex causa necessaria abest

Vxorem sequitur vir quando necesse requirit

.i. actu habet

Vxor quando viam retinet dicitur iure secundum

.s. vxor

.i. filius

.i. dare

Propter viri preminatis quid ferre nequibit

.s. filij vxoris dicitur pro viro geniti

Nisi matrem quoddam ius habet tenuere

.s. secundum

.i. possident

.s. predictus filius

Nam vir matrem habet quicquid quod pertinet ipsi

.s. filij predicti

Aut quod sunt pueri matrem nutrire tenetur

.i. ex alia causa

.i. nutrire tenet se vir iste secundum

Aut alia iusta causa vir nutriet illos

.s. vxor

.s. extremo

Sed prohibente viro nil det nisi frange necesse

.i. pariter

.i. compellat

.s. matrem ad dandum
filij predictis

Sed matrem faciat quod iudex compomat ipsum

Vxoris votum et viri sui que super de voto

Vxor qualiter elemosinam dare potest nolente viro vide supra de Elemosina.

Crisma renouari dicitur singulis annis quod ad baptismum et confirmationem.

De viro vagabundo quod vxor non sequitur.

Vxor habet secundum viam potest sub certo modo dare plurius ex pro matris genitricis in gratia viro que habet.

De Forma absolutiōis.

Forma absolutiōis ab omnibus sententijs & censuris ex indulgentijs quas **I**nfirm⁹ in articulo mortis p tpe haberet a sede aplice **P**remisso **C**onfiteor & **M**isereatur.

Dñs n̄r iesus x̄ps p suā infinitaz misericōdiam te absoluat & ego aucte ip̄i⁹ dei & brōz aploz ei⁹ petri & pauli & sc̄e **R**omane ecclesie mibi in hac pte pmissa & tibi p̄cessa q̄ nunc fungor ego absoluo te ab om̄i sn̄ia excoīcatōis maioris vel minoris suspēsiōis & interdicti si teneris & restituo te cōioni & vnitati fidelīū & sanctis sac̄is ecclesie. **I**te eadē auctoritate dei & brōz ei⁹ aploz petri & pauli & sanctę **R**omane ecclesie & dñi n̄ri pape mibi in hac pte cōmissa & tibi p̄cessa inq̄ntū clauēs sc̄e ecclesie se extendūt & inq̄ntū debes & possuz si ista vice morieris absoluo te ab oib⁹ penis tuis in purgatorio debitis p̄t̄ culpas & offensas q̄s d̄ deū & aiāz tuā & p̄xim tuū p̄missisti si nō p̄ceptū ist⁹ indulgētie p̄missisti illa & inq̄ntū mibi p̄mittit̄ restituo te innocētie in q̄ eras q̄n baptizat⁹ fuisti. **S**i x̄o ista vice nō morieris resuo tibi plenariā auctoritatē & indulgētiāz tibi p̄cessaz a dño papa p vltimo articulo mortis tue **I**n nōie p̄ris & filij & sp̄s sancti. **A**men.

Forma absolutiōis ab aliqua excoīnicatiōe maiore **J**uris vel ab homine vel pape aut ep̄o reseruata. **P**remisso p sacerdotē **M**isereatur tui. r̄c.

Auctoritate om̄ipotentis dei & brōz aplozū petri & pauli & dñi n̄ri pape vel ep̄i si ip̄e p̄missit hic mibi pmissa & tibi p̄cessa absoluo te a vinculo excoīcatōis maioris quā incurristi p̄t̄ talē & talem causaz. puta p̄t̄ manuū iniectōez violentā in clericū vel religiosum. vel p̄t̄ ingressum in mōastēriū monialīū vel monachoz si fuerit mulier in casu nō p̄cesso & h̄mōi. **E**t si in plurib⁹ sentēcijs excoīnicatiōis maioris fuerit ligat⁹ singulas exprimat dicendo. **E**go absoluo te ligatū sn̄ia excoīca

riōis quā incurristi pp̄ talē causam ⁊ talē ⁊c. Vel
si pluries pp̄ eandē causā excoīcat⁹ est d̄m̄ ē to
tiens q̄tiens incurristi. **A**ddēdo. Et restituo te cōi
oni ⁊ vnitati fidelū ⁊ sac̄is ecclesie **I**n nōie p̄ris
⁊ filij ⁊ sp̄ū sancti **A**mē. vberādo eū vsq; ad amen
Sz vberatio ista nō ē encēcia vtz ē. in p̄ncipio libri.

¶ **M**odum seruandū de **J**ure in absoluendo
ab excoīcatione maiore vide metrice positū ē.
in p̄mo q̄terno vbi d̄z. **Q**uatuor ista tene. ⁊c.

¶ **F**orma absolutōis sacramentalis a minore ex
coīcatōe ⁊ a pctis p̄missio **D**isereatur tui. ⁊c.

Dñs n̄r̄ iēsus xp̄s absoluat te ⁊ ego absoluo te
Auēte q̄ fungor a vinculo excoīcatōis mino
ris si ligar̄ ⁊ restituo te sac̄is eccle. **E**adez auēte
ego absoluo te a pctis tuis in nōie p̄. ⁊ f. ⁊ s. s. **A**m̄.

¶ **N**ota q̄ **B**erson reprobat illā formā absolutōis sacramē
talis a minore excoīcatione q̄ d̄z seu addit **E**adem auēte ego
absoluo te a pctis tuis p̄fessis p̄rit̄ ⁊ oblit̄ **D**icit em̄ q̄ pau
ci confitētes sint contriti s̄ plures attriti **E**t sic q̄dē **D**iminuit
seu restringit effect⁹ sacramentalis absolutōis in absoluēdo sed
d̄z d̄ia simplr̄ **E**adē auēte ego absoluo te a pctis tuis in nōie
p̄. ⁊ f. ⁊ sp̄ū sancti amē vt h̄z forma imine^{te} sup̄posita.

¶ **I**tez d̄b. t̄ho. in 4° q̄ in absoluēdo p̄fiteat̄ pot̄ confessor
d̄z facere crucē q̄ imponere manū sup̄ caput confitentis qz res
missio pctōz sit v̄tute passionis xp̄i q̄ p̄ crucē designat̄ s̄ impo
sicio man⁹ ē car̄ infusioē gr̄e **S**ed consuetudo apud q̄ plures
inoleat de imposicioē man⁹ qd̄ p̄ autēcticos forte et̄ p̄probat.

¶ **D**e precatio vtute clauium.

Passio d̄ni n̄ri iēsu xp̄i ⁊ meritū b̄tē x̄ginis ma
rie ⁊ oīm sc̄tōz ⁊ bona si q̄ feceris ⁊ mala si q̄
paciēte sustinner̄ ac b̄a q̄ alij p̄ te fecerint ⁊ inf̄
cessio m̄ris ecclesie sint tibi in remissionē pctōz tu
oz. in d̄minutōez pene. in augmentū gr̄e. ⁊ in p̄
miū vite eterne **A**men.

¶ **P**rima regula arbor⁹ s̄ sanguīcat̄ tan
s̄m **C**anones q̄ s̄m **l**eges.

Ascendentū ⁊ descendentū quot s̄t̄ psone d̄ q̄
bus querit̄ computat̄ inter medys vna d̄p̄ta

De Regulis cōsanguinitat: i Hominiibus diuersis

tot sunt gradus.

Scōda regula s̄m **Canones.**

¶ Collateralium in linea eqli quoto ḡdu q̄s distat a cōi st̄p̄ite toto distant int̄ se.

Tercia regula s̄m **Leges.**

¶ Collateralium in linea equali quoto ḡdu quis distat a cōi st̄p̄ite toto duplicato distant int̄ se

Quarta regla s̄m **Canones**

¶ Collateralium in linea inequali q̄to ḡdu remotior distat a cōi st̄p̄ite toto distant int̄ se.

Quinta regula s̄m **Leges.**

¶ Collateralium in linea inequali quoto s̄ p̄sone st̄p̄ite dempto tot sunt gradus.

¶ **N**otandū q̄ phibitio m̄rionij p̄bēdi durat ad q̄rtū ḡdū inclusīue q̄ ad collaterales in q̄b̄ sit phibitio. s̄ in recta linea arboris ē p̄petua phibitio **¶** **C**irca ḡdus affinitatis Eodē ḡdu d̄r aliq̄s **A**ffinis alteri q̄to ḡdu q̄s est p̄sanguineus illi ex cui⁹ p̄re causat affinitas. **¶** **I**te durat ad q̄rtū ḡdū inclusīue **¶** **I**te int̄ p̄sanguineos viri ⁊ mulieris nulla causat affinitas **¶** **S**z int̄ p̄sanguineos viri ⁊ ei⁹ vxorē v̄l int̄ cōsanguineos mulieris ⁊ suum virum vsq̄ ad q̄rtum ḡduz inclusīue **¶** **U**nde duo fratres p̄nt accipere duas sorores **¶** **E**t pater cum filio possunt accipere vn⁹ m̄rionem ali⁹ filiā indifferentē. **¶** **I**te **A**ffinitas non solū causat ex coitu m̄rionali imo etiā ex fornicario coitu ⁊ incestuoso aut alias d̄ānoso. **¶** **O**ia s̄dicta clar⁹ patet i l̄ra **I** s̄ **I**mpedimēt⁹

¶ **H**ic ponūtur diuersa nōia quibus diuersi ḡdus cōsanguinitatis exprimūtur.

Tetrauius pe. correpta d̄r q̄rtus ab auo

Tetrauia uie. d̄r vxor eius

Tritauus d̄r p̄r **A**ttani pe. cor̄. vbiq̄

Tritauia uie. d̄r vxor attani

Attauus ui. d̄r ab auū p̄r pe. cor̄. vbiq̄

Attauia uie. d̄r vxor abauū

Abauus ui. d̄r p̄r **p**auū pe. cor̄. vbiq̄

Abauia uie. d̄r vxor eius

Proauus ui. d̄r p̄r **a**ui pe. cor̄.

Proauia uie. d̄r vxor pauū

Ouus ui. d̄r p̄r patris v̄z genitoris.

De Nominibus diuersis.

CLXXIII

Quia uic. dz mat p̄is vel matris vel genitricis
Pater uis ui. dz frat̄ patris
Patruelis dz filius vel filia patris vel filij duorum
Amita te. pe. cor̄ dz soror p̄is. (fratz.)
Abamita te. dz soror aui
Aununculus li. dz frat̄ m̄is
Matertera re. dz soror matris
Matruelis es. dz soror m̄is
Pat̄ dz genitor p̄ius alicuius
Mat̄ dz genitrix p̄ia alicui⁹
Filius nat⁹ patris vel matris
Allegitim⁹ dicitur de soluto ⁊ soluta natus
Filia nata p̄is vel matris
Nepos or̄. dz fili⁹ de filio nat⁹ vel de filia
Nept̄is ris. dz filia de filio vel de filia nata
Pronepos or̄. pe. nti cor̄. dz fili⁹ nepos̄ v̄ nept̄is
Pronep̄is dz filia nepotis vel nept̄is
Abnepos or̄. penul. nti cor̄. dz fili⁹ p̄nepotis
Abnept̄is dz filia p̄nept̄is vel p̄nepotis
Trinepos pe. nti cor̄. dz fili⁹ abnepotis
Trinept̄is dz filia abnept̄is. ⁊c.
Tetranepos pe. nti cor̄. dz fili⁹ trinepos̄ ⁊ est q̄r-
tus a nepote
Tetranep̄is dz filia trinept̄is ⁊ est q̄rta a nepote.
Consobrinus dz filius sororis vel fratris
Sobrin⁹ ni. idem est q̄ ⁊ sobrinus.
Consobrina dz filia fratris
Sobrina dz filia sororis
Consobrini noz. dicunt̄ duaz soroz filij
Cognati ⁊ Agnati dicunt̄ qui sunt de vna p̄ge
nie S; Agnati ex parte sexus virilis. Cognati ve-
ro ex parte muliebris sexus.
Frater dicunt̄ ab eodem patre
Soror nati vel matre
German⁹ ⁊ Germana idē s̄t. i. frat̄ ⁊ soror
Ditric⁹ ci. dz marit⁹ matris s̄ non p̄i suus.
Nouerca ce. dz vxor p̄is s̄ non sua mater

R 0

Nomina Affinitatis.

Priuignus dicitur qui priuatus est patre habens matrem cum vitrico. vel priuatus est matre huius patrem uiuentem cum nouerca. vulgariter eyn stieffsoen

Priugna dicitur filia talis. vulgariter eyn stieff dochter

Filiaster dicitur puignus

Filiastra dicitur puigna

Patrimis. vel patrimus mihi per. ubique producit et dicitur superstes patris priuatus vel priuata etiam dicitur puer similis patri.

Matrimis. vel Matrimus per. producta et Matrima me dicitur superstes matris priuatus vel priuata et est consanguineus matrimis et dicitur puer filius matris

Geminus gemini et Gemellus gemelli dicuntur duo simul nati.

Supstes ris. dicitur qui solus remanet alij mortuis consanguineus.

Dolpiscus dicitur qui est superstes ex duobus natis vel uno moriente.

Consanguineus dicitur quod ex uno sanguine Cognatus dicitur quod ex eadem stirpe vel uno genere.

Sequuntur Nomina Affinitatis.

Affinis dicitur qui cognouit sanguineam meam signant mihi attinentem usque in quartum gradum sanguinitatis inclusiue. vel dicitur illa que cognita a sanguineo meo signant mihi attinere usque in quartum gradum sanguinitatis inclusiue. **V**ulgariter Affinis dicitur eyn swoeger offeyn swoegerse.

Socer dicitur pater mariti

Socer dicitur mater mariti

Sorori dicitur maritus sororis

Sororia dicitur uxor fratris

Generi dicitur maritus filie

Nur vi in dicitur dicitur uxor filij

Glos gloris idem est

Zeuir leuiri dicitur frater mariti vel frater uxoris

Fantrices sicut uxores duorum fratrum

Sequuntur Nomina viciosa de commixtione car

De hoibus viciis d' comitoe carnali varijs modis

CLXXV.

nali varijs modis.

Adulteri. d' alteri' thori vel vxoris violator

Adultera d' alteri' viri ꝑcubitor

Manzereri d' fili' adulterin' vel scorti viz meretricis

Manzeri d' filia adulterina vel meretricis

Morb' rbi idē scilz q' vel q' nat' vel nata ē d' nobili

Mat'ha t'he p'ze s' ignobili m'ee

Spuri' d' qui vel q' nat' vel nata ē d' nobili. i. le

Spuria gitima m'ee s' ignobili. i. illegitimo p'ze

viz d' quocūqz statu talis sit s' pprie ꝑdicta noia q'

loquit' d' ignobili p'ze vel matre intelligunt' d' vel

ligiosis cū legitimis

Cocubina d' q' nō ē maritata ⁊ sine sac'co cōiugij

ꝑcūbit cū aliquo viro cuiuscūqz stat'

Solut' dicunt' q' nullo m'rimonio ligati s' inē

Saluta se carnaliter cogniti vel nō cogniti q' mu-

tuo ꝑhere p'nt vel alē eoz cū quocūqz alio

Fornicari' d' qui vel q' extra m'rimoniū luxurias

Fornicaria exercet simplicē

Incestuosus d' qui vel q' luxuriā exercet cū ali

Incestuosa quo vel aliqua attinēte sibi in ali

qua carnali vel spūali ꝑgnatōe

Sacrilegus d' qui vel q' luxurias exercet cū aliq'

Sacrilega vel aliqua qui vel q' spūalis ē vel ecō

tra viz **S**pūalis p'sona hoc faciēs cū aliquo v'ali

qua cuiuscūqz status

Stuprator d' q' virginē opprimit

Raptor d' qui virginē rapit vel mulierē ad ꝑhen

dū vel coeundū cū ea

Scortator d' meretricator

Scortatrix d' meretrix

Zeno lenonis d' meretricator

Scortū ri. d' meretrix

Zodomita re. cōmunis g'nis d' qui vel q' luxuria

tur cum simili in sexu viz masculus cū masculo

Regule Juris ex Sexto.

7 femina cum femina 7 isti dicuntur infames ipso iure.

Bestialis dicitur ille qui vel que cum bestia luxuriatur.

Sollis dicitur qui vel que cum seipso luxuriatur

Meretricus dicitur cois ad plures indifferent

Abominabilis dicitur qui vel que cum viro vel muliere contra naturam coit

¶ Nomina spūalis cognationis.

Patrinus idem vulgariter eyn pat vitz que vel Matrīna ne que leuat de sacro fonte vel tenet in confirmatione. etiam dicitur sacerdos 7 patrīna ne. sacerdotissa seu vgoz sacerdotis Patrinus et dicitur victricus et dicitur Nouerca matrīna.

Compter pe. cor. vulgariter eyn geuader

Commar pe. p. eyn geuaderze

¶ Mōia legalis adoptionis.

Pater adoptiuus vel adoptans vulgariter eyn et foeren vader

Filius adoptiuus eyn vysserfoezen son

Filia adoptiua off dochter

¶ Incipiunt Regule Juris ex sexto.

Beneficium ecclesiasticum non potest licite sine institutione canonica obtineri

Possessor male fidei villo tpe non prescribit

Peccatum nō dimittit nisi restituat ablatū

Peccati venia nō datur nisi correcto.

Nemo potest ad impossibile obligari

Prīuilegium personale personam sequitur 7 extinguitur cū persona

Semel malus semper presumitur malus

Natum quis habere nō potest quod ipsius nomine non est gestum.

Natiuitatem retrahi 7 mādato nō est dubium contra parari.

Cum sunt precium iura obscura reo fauendum est potest

cius q̄ actori.

In iudicijs nō ē acceptio p̄sonaz habenda
Ignorantia facti t̄ nō iuris excusat
Cum quis in ius succedit alterius iustam ignorā
tie causam censet habere
Adia restringi t̄ fauores p̄tingit ampliari
Decet p̄cessum a principe b̄nificiū esse m̄asuz
Indultum a iure b̄nificium non est alicui auferē
dum.
Nō firmatur tractu t̄pis quod de iure ab initio n̄
subsistit
Nō est sine culpa qui rei que ad se nō p̄inet se im
miscet
Null' plurib' vti defensionibus p̄hibetur
Quod semel placuit amplius displicere nō p̄t
Nō dz aliquis alteri' odio p̄grauari
Sine culpa nisi subsistat causa nō est aliquis pu
niendus
Qd̄ quis mandato facit iudicis dolo facere nō vi
det cum habeat parere necesse
Mora sua cui libet nō est nocua
Ea que fiunt a iudice si ad eius non spectāt officiū
viriū non subsistunt
Scienti t̄ consentienti nō fit iniuria neq; dolus.
Que a iure cōi exorb̄tant nequa q̄ ad p̄sequēciaz
sunt contrahenda
Quod omnes tangit dz ab omnibus approbari
In obscuris minimum est sequendum
Cū qui certus est certiori alterius non oportet
Nō licet actori quod reo licitum non existit
Mutare p̄siliū non p̄t in alterius detrimentum
Generi p̄ sp̄m derogatur
Plus semp̄ in se continet quod est minus
Pro possessore habetur qui dolo desijt possidere
Vtile non debet per inutile viciari
Ex eo non debet quis fructum sequi qd̄ n̄ usus exi
tit impugnare

Regule Juris ex Dexto.

Cum quid prohibetur prohibent oia q̄ sequunt̄ ex illo
Pluralis locutio duoz numero ē p̄tenta
Imputari nō dz ei p̄ quē nō stat si nō faciat qd̄ p̄
eū fuerit faciendū
Accessorium naturam sequi congruit principa-
lis.
Qui tacet p̄sentire videt̄
Is qui tacet non fatetur s̄ nec vtiq̄ negare vide-
tur.
Inspicimus in obscuris quod est verisimilius v̄l
qd̄ plerūq̄ fieri p̄suevit
Is qui in ius alterius succedit eo iure quo ille vti
debet̄
Presumitur iguozantia vbi scientia nō p̄bat̄
Locupletari nō debet aliquis cū alteri⁹ iniuria v̄l
iactura
In penis benignior interpretatio ē faciēda
Cecus legitimū p̄ditionem nō recipiūt neq̄ diem
Semel deo dicatum nō ē ad vsus hūanos vltteri⁹
transferēdum
Non prestat impedimētum qd̄ de iure non sortit̄
effectum
Cui licet qd̄ ē plus vtiq̄ qd̄ ē minus
Qui p̄or ē t̄p̄orior ē iure
Qui sentit onus sentire debet commodum t̄ ecō-
tra.
In recōi potior ē p̄ditio p̄hibētis
Cōtra eū qui legem dicere potuit apcius ē interp̄-
tatio faciēda
Non est obligatorium cōtra bonos mores p̄stitū
iuramētum
Dolo facit qui petit quod restituere oportet eun-
dem.
Non est in mora qui potest legitima exceptione se-
tueri
Qd̄ ob gr̄am alicuius p̄cedit nō ē in eius dispēdiū
retorquendū

Regul
Nulla ex cōsilio
tit obligatur.
Executoz obdici
iuriam p̄tetur
Que p̄ ius hūi
In pari delicto
Cum nō stat p̄
plac̄ h̄i d̄ p̄
Qd̄ alicui nō
Potest is p̄ ali
In malis p̄m
In alternatis
adimpleti
Cui ad agend
romagis adm
Cui facit p̄
Facti legitim
eueniat a q̄ n
Qd̄ alicui gr̄
omplum.
Scilicet sibi
fide a se p̄tū
Delictum p̄
dum dare
Ratione p̄gr
tur in bonoz
In argumē
quādo s̄ p̄
Nemo p̄p̄
redinosan
In toto nō
In ḡnali p̄
ter in sp̄ali
Cui contra
nō habere
Bona fides
Cū quid v̄l

Regule Juris ex Sexto.

CLXXviij

Nullus ex cōsilio dummō fraudulentū non fuerit obligatur.

Exceptōem obhiciens nō videtur de intentione aduersarij p̄fiteri

Que s̄ ius fuit debet utiq; p̄ insertis haberi

In pari delicto vel cā potior ē p̄ditio possidentis

Cum nō stat p̄ eū ad quē p̄inet q̄ min⁹ p̄ditio impleat h̄i d̄z p̄inde ac si impleta fuisset

Ad alicui nō licet suo nōie nec alieno licebit

Potest q̄s p̄ aliū qd̄ p̄t facere p̄ seip̄m

In malis p̄missis fidem nō expedit obsuari

In alternatis debitoris ē electio ⁊ sufficit alterum adimpleri

Qui ad agendum admittit ē ad excipiendum multo magis admittendus

Qui facit p̄ aliū ē p̄inde ac si faciat p̄ seip̄m

Factū legitime retractari nō d̄z licet casus postea eueniat a q̄ nō potuit inchoari

Ad alicui graciosē p̄cedit trahi nō d̄z ab alijs ī exemplum.

Frustra sibi fidē quis postulat ab eo obsuari, cui fidē a se p̄stitā suare recusat

Delictum p̄sonē nō d̄z in detrimentum ecclesie redundare

Ratione p̄gruit vt succedat in onere qui s̄stituitur in honore

In argumētuz trahi neq̄unt q̄ p̄t necessitatē aliquid quādo s̄t p̄cessa

Nemo p̄t plus iuris transferre in aliū q̄ sibi p̄petere redinoscitur

In toto nō ē dubiū partē p̄tineri

In ḡnali p̄cessione nō veniūt q̄ q̄s nō eēt dissimiliter in sp̄ali p̄cessurus

Qui contra iura mercatur bonam fidem p̄sumit nō habere

Bona fides nō patit vt semel exactio itez exigat.

Cū quid vna via p̄hibetur alicui ad id alia nō de

Regule Juris ex Sexto.

bet admitti.

Contractus ex puentōe legē accipe dinoscunt
Damnū qđ quis sua culpa sentit sibi debet nō alij
imputari.

Infamib⁹ porte nō pateant dignitatū

Certū est qđ is mittit in leges qui legis vba com-
plectens p̄ legis nitit̄ voluntatem.

Data Rome apud sanctū Petz Monas Marcij
Anno pontificat⁹ nē i q̄to in Sexto Decretaliū.

Quatuor sunt consilia vniuersalia approba-
ta p̄ eccliam yr euāgelia que comp̄hendunt in hac dicti-
onec **A**icec p̄ illā syllam ni. intelligit̄ consiliū **A**icēnū. p̄ **I**am
A. intelligit̄ **C**onstātinopolitanū. p̄ **E**. intelligit̄ **E**phesinū
p̄ vltimū **L**. intelligit̄ **A**lcedonense. **E**t fuerit p̄ dicta cōsilia
contra 4° errores in ecclia qui comp̄hendunt in hac dictiōe
CAmno p̄ **A** intelligit̄ **A**rius. in p̄mo cōsilio qui asseruit r̄ fa-
tebatur trinitatem p̄sonaz h̄ negauit vnitatem essentie. p̄ **D**.
intelligit̄ **D**acedonius qui negauit equalitatē sp̄s sancti. per
A. intelligit̄ **A**leton⁹ q̄ dixit xp̄m puz hōies esse. p̄ **E**. intelligit̄
Eutices q̄ dixit vnitatem nature verbi dei r̄ carnis in ch̄o.
Quatuor vrutes cardinales comp̄hendunt p̄ singulas lit-
teras huius dictōis **F**ip̄ p̄ **F**. intelligit̄ fortitudo. p̄ **I**. iustit̄
cia. p̄ **P**. Prudētia. p̄ **T**. Tempantia **Q**uatuor dores cor-
poris comp̄hendunt sub illa dictione **L**ias p̄ **L**. intelligitur
Laritas p̄ **I**. Impassibilitas. p̄ **A**. Agilitas. p̄ **S**. Subtili-
tas. **T**res dores aie in dūdunt in hac dictione **V**ico p̄
V. intelligit̄ **V**isto. per **L**. Cōprehensio. per **D**. Delectatio
Tres opatoēs gerarchie in dūdunt in singul̄ syllabis hui-
us dictōis **P**uil per **P**u. intelligit̄ purgare. per **I**. **I**-
luminare. per **L**. **L**er. Perficere. **S**ep̄tē libri Apoc̄ti idū-
dunt in illa dictōe. **B**erisem. viz **B**iruch. **E**ldre. sc̄os **T**ho-
bias. **J**udith. **S**apie. **E**cclesiastic⁹. **S**achabeoz p̄m⁹ r̄ sc̄os

6

De volentibus placitare in Jure.

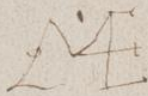
Consulo sta fortis pro iuribus. r̄ tua iure
Protegedum poteris. si tamen obstat acris.
Vis tibi. dissimila. cōponere quando statera
Pendet in equali. r̄pa praua iubent
Elige plus damna maioribus ip̄e minora
Crescunt pace bona. Marte sipant opes

Ad laudē ⁊ gl'iam benedictetrinitatis. gloriose
dei m'ris intemerate v'ginis marie toti' q' curie ce-
lestis ac salutē aiay christifidelium **Explicit** Manu-
ale p'fessorū metricū p' quendā Religiosum fratrem
p'uent' ord'is p'dicatorū Colonien. p'fessorē nō puo-
labore studioq' collectū. **Impressum** Colonie p' ho-
nestū Hermānū Būgart de Kerwisch Ciuem Colo-
nien. sup' antiquū for' in opposito ecclie sc'i Mar-
tini maioris vulgarit' i' domo dicta t'z dem wilde
man morā trahentē Anno dñi Millesimo q'drin-
gesimo Nonagesimo octauo die v'o vicesima p'
ma mens' Marcij in festo sc'i Bñdicti Abbatis.

Gedruckt in Collen v̄ dem
Aldemart. v̄ dē wylkdē man v̄ dem b̄gart

1515
O Felix Colonia.

Censure ecclesiastice synodales et puiciales Archiepi Coloni.

Omnes subsequentes excoicationes maiores et alie censure ecclesiastice Synodales et prouinciales quaru plures sunt ex iure promulgate sunt in synodo Colonie sub Roberto Archiepiscopo Coloni. Anno. lxxij. Et fere oēs hñtur ex diuersorum epozū colonienū statutis. Et quā plures renouātur singulis annis.

CLXXXI

Nimo excoicantur per Canones et statuta Inuidentes manus violentas in clericū vel ecclesiasticas personas Et mādatur denūciari. Si committēs dñs loci fuerit cesset a diuinis

Item Ipso facto sñ excoicati Incēdiarij et effracto res ecclesiarū et monasterioz et mādat q̄ eos pcedi per denūciationē sicut p̄ pcuriētes clericos et per cessationē a diuinis.

Item Ipso facto excoicati sūt violatores emunitatū et dorū eccliarū et q̄ aliquē de emunitate vel dote extraxerūt vel aliā rē abstulerūt et in loco ubi emunitas lesa ē cessetur a diuinis

Item Loc⁹ ad quē inuatores et raptores bonoz ecclesiarū et ecclesiasticaz psonaz et receptores et adiutores necnō predaz emptores et ubi pda fuerit ipso facto suppositus ē ecclesiastico Interdicto

Stud. q̄ practicat ex synodo

Item excoicati sūt nō soluētēs decias q̄ dicūt incitatores sterilitatis rēpestatis pestilētie ac alioz maloz q̄ etiā ex nō solutōe deciaz frequēter eueniunt q̄ vno die quolibet mense mādatur publicari per rectores ecclesiarum

Item excoicatur oēs q̄ post obitū clericoz se intro mittūt de bonis eoz p̄ executores testamtoz eozū

Item excoicant oēs q̄ capiūt theloniū vel aliam excoicatioē de bonis clericoz. Ista excoicatio ē d̄ iure cōmuni.

Ista excoicatio ē de iure cōmuni.

Item excoicatur ille q̄ traxerit clericū ad iudiciū seculare et cadit a iure et cā. Et Iudices moniti per ordinariū si nō reuocauerit q̄ fecerit etiā excoicatur quā excoicationē si sustinuerit per .xx. dies loc⁹ ille tūc supposit⁹ est ecclesiastico Interdicto. Et **Stud.**

L

Censure ecclesiastice synodales & puiciales Archiepi Coloni

etiā locum sibi vendicat si agatur super bonis clericorum aut contra arrestates a seculari iudicio

¶ Item excoicant impedientes synodū i locis & tēis suā dā & nō venientes ad illā pter nobiles. Et si impedientes fuerit ples loc⁹ ille ipso facto est interdictus

Iste casus practicat

¶ Item excoicant impedientes ecclesiasticā Jurisdictionē & si sustinuerit excoicatos p. xv. dies Si impedies fuerit dñs tēre aut nobil⁹ distric⁹ illi⁹ seu tēra ē interdicit⁹ seu interdicit⁹. Et ubi impedies morā traxerit cesset a dñis.

¶ Item excoicant oēs captiuātes clericos & dā pcedē di & eos dē. Et filij & filie ac nepotes captiuātū vsq; ad tertiā gñatōez seruato pcessū nō debēt pmoueri ad dignitates. stipēdia ecclesiastica vl ad ordines vl bñficia sñ excoicari. Et collatores seu pntates pferentes seu eligētes ipso facto ius suū amittūt & feuda eoz reuertūtur ad ecclesiam.

Excoicatio iurꝝ cōis

¶ Item excoicant & denūciari mādāt oēs iterficiētes clericos & eos mutilātes etiā eos captiuātes & loc⁹ ad quē venerit ē interdicit⁹. Amittūt feuda & bñficia & possessiones q̄ hnt ab ecclia. Et filij eoz vsq; ad qrtū gñū nō pmouent vtr̄. Promoueri Capellani recedēt a dñis suis excoicatis. alio qm cōicātes cū eis sūt excoicari ipso facto quā excoicatos si sustinuerit p duos mēses sūt bñficijs suis ipso facto puari q̄ bñficia ifra mēsz p collatores dber pferri

¶ Item excoicant ebdomadary i ecclesijs pūctualibus Plebani & rēores prochialiū eccliaz & capellariū q̄ nō denūciāt i suis ecclijs excoicatos nūciādos vl nō seruāt cessationē a dñis vl interdicit⁹ i casib⁹ exp̄ss

¶ Item sacerdotes maifesti ꝑcubinarij & ꝑcubinas nō remouētes ifra. x. mēses sñ ipso facto excoicari

¶ Item excoicant ipso facto Abbates & ppositi nigri ordis Ciuitatis & dyocef. Coloni. n̄ seruātes statutū consilij gñalis pape. iij. de cōi caplo de triennio i triennium seruando.

D

¶ Item excoicant q̄ clā ꝑtrahunt matrimoniuz. vel sponsalia & q̄ interfuerint

¶ Item de Spōsalib⁹ nō practicat excoicatio sed q̄

Resure eccliaſtice ſynodales & puiciales Archiepi Coloñ.

ad illos q̄ interfuerint clameſtinis

CLXXX

¶ Nota qm̄ vni pſone ſoli dat̄ abſolutio a clameſtinis tñc forma circa ſine h̄z dñm̄ p̄ ipm̄ nō ſter q̄ min⁹ dñm̄ matrimo- niū in facie ecclie ſolēniſet. S̄z p̄les interdū dubitāt. Quid ſit illud q̄ d̄ iudicabit q̄ nō ſter p̄ ip̄z. **¶** Videſ q̄dem dñm̄ q̄ d̄z non ſtare p̄ ip̄z qm̄ viz poſſe citat eū p̄ quē ſtat. **¶** Aut d̄z p̄ ip̄ſuz non ſtare qm̄ nondū h̄z dōrē. **¶** Aut q̄z h̄z aliq̄d̄ ip̄ edimētū q̄d̄ le legitimū iure dici poſſet. **¶** Vel q̄z haberet aliq̄d̄ cām valderarō nalem iudicio diſcretōz. **¶** Seu cām neceſſariā. **¶** Preterea qm̄ ponit niſi canonicū impedimētū obſtiterit. **¶** Per illud itelligun- tur plane. xij. impedimēta canonica q̄ p̄hibent cōtrahendū z di- minūt cōtractū q̄ patent̄ i his p̄ſibz. **¶** Error cōditioz. q̄ ponit̄ tur i hoc libro i p̄ncipio de Impedimētis i lrā 3. **¶** Si q̄d̄ aliq̄d̄ impedimētū p̄ dictoz fuerit in contractu nullū matrimoniū iur- dicat̄. **¶** Inſup ponit̄ in forma abſolutōis viz qm̄ dat̄ p̄ duo- bus ſit. **¶** Si p̄ duos meſes elapſos nō ſolēnizarēt matrimoniū i facie ecclie reuincidit̄ vel reitridim⁹ vel ſilia. **¶** Per illos q̄d̄ du- os meſes p̄ dictos accipe meſes large. put̄ i kalēdario p̄putat̄ ſeu reputat̄. put̄ ex iure taxari ſolēt. z n̄ p̄ ſe p̄. v. iij. ebdomad̄.

¶ Itē q̄ falſum testimoniū dat̄ i cauſis matrimo- nialibus **Et tales debent inſcalari**

¶ Itē excoīcatur q̄ receperūt vel p̄ces ꝛc. pecuniā ꝛc. ne reuelarent impedimenta matrimony.

¶ Itē excoīcāt q̄ p̄ matrimoniū p̄tractū. Sorzile- gia. icatatiōes v̄ maleficia faciūt v̄ fieri p̄curāt.

¶ Itē excoīcāt laici q̄ ſepeliūt aliquē tpe i cōci- miterio l̄ q̄ ſepulture iuerſūt. clerici ſūt ſuſpenſi.

¶ Item excoīcantur laici q̄ eccleſias vel cimiteria ad leſionem alioz muniūt vel incaſtellant

¶ Itē excoīcant̄ plati p̄poſiti. decani z p̄ſbiteri alie- nates bona aliq̄ ſuaz eccliaz ſine lnia dñi **Archi- epi z Contract⁹ eſt ipſo iure nullus.**

¶ Itē excoīcāt nō repetētes ſic bona alienata fide- lit̄ z diligēt̄ ſi n̄ p̄nt̄ p̄t̄ p̄onaz aduerſarioz denū- ciabūt dño **Archiepo Coloñ.** vel eius officiali.

¶ Itē excoīcāt oēs q̄ occupāt z detinēt ſn̄ p̄ſenſu z volūtate dñi **Archiepi z ſui capli** vel et̄z celauerint feuda reddit⁹ vel iura q̄ ad dñm̄ archiep̄m̄ z eccliaz **Coloñ.** prinēt̄ niſi iſra meſez reſignēt vel reuelent.

¶ Itē excoīcāt oēs aduocati eccliaz z aliq̄ q̄cunqz nole cenſeant q̄ exactionē z ſeruicia indebita ecclie vel eccliaſticiſ personis iponunt.

Censure ecclesiastice synodales & puiciales Archiep̄i Coloni

¶ Itē excoīcāt illi q̄ ecclie maioris v̄l aliaz ecclia
rū ciuitatis & dyoceph̄ Coloni cēsus capitales ip̄is ec
clesiis soluēdos p̄ceptu alie^o colonis molestāt aut
etia eoz bona mobilia aut imobilia post mortem
ip̄ozum inuadunt

Practicatur semp ex
synodo.

¶ Itē excoīcāt oēs vsurarij maifesti q̄ d̄bet singul^o
dieb^o d̄nicis p̄ ecclias prochiales publicari nec illi
recipiātur ad cōionē altaris nec ad ecclesiasticam se
pulturā nec aliqs recipiat illoz oblationē nec ele
mosinas saluis alijs in iure statutis

¶ Itē excoīcātur clerici q̄ celebrāt i aliq̄ ecclia pro
chiai seu capella sine licētia ordinarij & q̄ tenēt ec
clesias prochiales ad quas non sūt p̄ntati. nec per
d̄m Archiep̄m v̄l archidiaconū instituti

¶ Itē excoīcāt decani xp̄ianitatis & sacerdotes
prochialiū eccliaz v̄l vices eoz tenētes & oēs aliq̄ cu
iuscuq̄ sint p̄ditiois q̄ nō exequūtur mādata Jur
is d̄cōis d̄ni Archiep̄is cop̄i & Curie sue & Archidya
conoz suozum.

¶ Itē excoīcāt predicti rectores prochiaiū eccliaz
&c. q̄ singulis dieb^o d̄nicis cādel accēsīs & pulsatis
cāpanis publice & solēniter nō excoīcāt oēs illos q̄
pturbāt Jurisdictionē Curie Coloni. & q̄ ip̄ediunt q̄
min^o Jurisdictio Archiep̄i libere exerceat. Et q̄ ipe
diūt i q̄o^o sit pturbatio Jurisdictionis viz Interdicē
do v̄l iusliberi faciēdo ne aliq̄ excoīcātī sūt

¶

¶ Itē Arrestādo capiēdo vel capi faciēdo p̄ iustici
am sc̄larē latores mādatoz Curie Coloni vel illos q̄
in curia Coloni suos aduersarios trahūt i Jus v̄l
vberādo vel vberari faciēdo vel p̄minādo vel lras
Curie rapiēdo vel lacerādo vel alia faciēdo. p̄ q̄ p̄
cessus negocij valeat retardari. Et si sustinuerit ex
coīcātōez p̄. xv. dies locus eoz est interdictus.

¶ Itē excoīcātī sūt rectores eccliaz & eoz vices ge
rētes q̄ sigilla pp̄ria nō habēt & q̄ aliqd̄ recipiūt vel
exigūt a litigatorib^o p̄ executione faciēda

¶ Itē excoīcātī sūt oēs illi q̄ statuta cōdiderūt et
seruāt ea i p̄iudiciū ecclesiastice libertatis & Jurisdic

Sensure eccliaſtice ſynodales ⁊ puinciales Archiepiſi Coloñ

tionis domi Coloñ. Et tales debet ſingul dieb⁹ dñi
cis ⁊ feſtiuis excoicari ⁊ publice denunciari. **¶** ſi
neglexerit rectores eccliaz canoica moitõe trü die
rü pmiſſa ipſi rectores ſilr ſüt excoicari. Quã excoi
catione ſi rebellit ſuſtinnerit ad puatoz ꝑ eos pce
dendum eſt.

CLXXI^e

¶ Itē excoicatur oēs q^o Officiatos curie tpe ꝑ ſiſto
rii puta i clericos aduocatos notarios pcuratores
⁊ alios q^o ſcū qz ſeruitores iecerit man⁹ violētas vl
dederit ad hoc auxilii ꝑ ſiliū vel fauorem

¶ Itē excoicatur oēs illi q^o vſurpāt Jurisdicōnem
vbi nō hñt ⁊ caſſant eoz acta ⁊ puniēt arbitrarij

¶ Itē excoicāt oēs falſarij lrāz aplicaz ⁊ Curie
Coloñ. ac Inſtrumētoz ac Archiepoꝝ defunctoꝝ
⁊ ecclie Coloñ. ⁊ ſigilloꝝ ipſis lr̄is appenſoꝝ.

¶ Itē excoicāt plati ⁊ rēores eccliaz q^o admittunt
nō beneficiatū in ciuitate ⁊ Dyocēſi Coloñ. ad cele
brādū i ordie vl ordib⁹ i eoz ecclie vl capell^o niſi fue
rit data licētia ab officiali ⁊ lr̄is ſigillatas hñerit.

¶ Itē excoicati ſūt oēs illi q^o abſoluūt excoicatos
ꝑꝑ clādeſtina matrimoialia vl ⁊ ſpōſalia ꝑꝑꝑ of
ficialē Coloñ Curie cui tales excoicationes dūta
pat reſeruantur.

¶ Itē excoicatur iſeriores abſoluētes excoicatos
vl ſuſpēſos ab officiali Coloñ l^o q^o radūt tollūt ſup
ꝑmūt aut delēt noīa de lr̄is excoicatoꝝ Curie Colo
niēſ Et q^o ꝑſcīdūt vl falſificāt vl minuūt mone
tam domini Coloñ.

¶ Itē excoicāt illi q^o erigūt trūcos i plateis publi
cis aut locis alijs ad recipiēdū ibi elemoſinas q^o ꝑ
ctāt ad rēores eccliaz ⁊ non ad laicos

¶ Itē excoicatur oēs illi q^o nō ꝑmittūt ſcolasticuz
in Collegiat^o ecclie hñe ſtallū i choro ⁊ locū i capit
tulo ad vocē poſt decanū ſuaz ecclieſiaz

¶ Itē excoicatur illi q^o cū ſolēnitate duas miſſas
celebrāt ꝑuocando cleꝝ ⁊ populum

¶ Itē excoicatur monachi fideiubētes vl ꝑꝑꝑꝑ
res vl ꝑꝑꝑꝑ hñtes vl peculū pecuniā mutuo reci

¶ Iſta excoicatio quo
ad clādeſtinuz ſyn o
dal^o 672 ꝑcernit eccliaz
ꝑꝑꝑꝑ ordies mendic
canes viz ſi abſolue
rint ſine licētia ſeu cō
miſſione official^o ſeu
pape.

Constitutiones ecclesiasticæ synodales et prouinciales Archiepiscopi Coloniensis.

Ita excoicatio non est de iure nec exepiti innodari et pñt vt pz exiure.

Ita infra pñctat sed potius est pñnato/ria et non lata:

pientes negociationē exercēdo nec abbas nec pñctus ipsoz ex hoc non tenent. Etiaz dicti monachi sunt suspensi ab officio.

Item excoicati sunt violatores monialiu. Sic non intelligitur religiosi non moniales

Item excoicatur oēs illi q̄ inducunt aliquē ad eligendū sepulturā alibi q̄ in sua p̄ochia.

Item excoicant medici q̄ medicant i ecclesijs clamantes p̄ eleosinis petēdis ipediētes diuini cultū. v̄l clāores faciētes sup̄ cimiteriū p̄hibēt facere tales clamores

Item excoicati sunt a papa q̄ reliq̄as trāsserunt extra coloniā ad alia loca

Item excoicatur qui elemosinas dāt pauperibus in ecclesijs ciuitatis Coloniensis sub diuinis

Penitentiarij epi Coloniensis sequentem formā ac siles bene semp attendant.

Sequitur Tenor lrāy pñariōy q̄ solent legi per annū bis in synodo Coloniensis. tenore epi Coloniensis. Hermāni de Bassia Quaru tenorem penitentiarij bene attendant.

Hermānus de Bassia Archiep̄s Coloniensis. sp̄ p̄mittere p̄suevit in suis synodis pñarijs suis inferiorib⁹ singulū absoluedo casus suos i manifestis et i occultis tā de iure q̄ de p̄suetudie sibi reseruatōs. aliq̄bus p̄sertim demptis sub forma q̄ sequitur

Hermānus dei grā Archiep̄s sacre Coloniensis ecclesie Tenore pñctū facim⁹ p̄stituim⁹ et deputam⁹. In locis nrāy Ciuitatis et Dyoces̄ p̄dcāy ista scriptos viz Reuerēdū i xp̄o ep̄s. N. vicariū nostrū i sp̄iali bus et Ceteros. N. Ciuitatis et Dyoces̄ Coloniensis. ipsis et eoz cuilibet vniuersoz et singuloz xp̄ifidelium vtriusq̄ sexus hoim nrāy Ciuitatis et Dyoces̄ eius cōfiteri volētū p̄fessionē audiendū ipsos p̄fessos et cōtitos a pctis q̄z absolutio ad nos iure ordinaris spectat et p̄inet q̄ sibi p̄fitebūt i forma ecclesie p̄sueca aucte nrā in casib⁹ etiā a iure v̄l statutis nobis quolibet reseruatōs. eis et eoz cuilibet p̄ mō culpe

Censure eccliaſtice ſynodales ꝛ puñciales Archiepi Coloni.

CLXXIIII

pnia ſalutari iuncta abſoluēdi. vota ꝛo pegrina-
tionū ꝛ abſtinētie ſi q̄ emiſerit nob̄ i iure ꝓmiſſa i
alia pietatis opa diſcretionē ꝓuia ꝓmutādi tenore
ꝓnitiū ꝓcedim⁹ facultatē. Inſcripſiſtis tñ caſib⁹
exceptis ꝛ ꝓſois. q̄ nos ꝛ eccliaꝝ Coloni. i iudicia ꝓ
ſequūt capitali. ſeu q̄ i nrē ecclie boā ad meſā archi-
epalē ſpectātia idebitē occupatꝛ ꝛ occupāt detinue-
rūt ꝛ detinēt occupata. ac publicos uſurarios. ſeu
q̄ eccliaꝝ ꝛ cimiteria ꝛ dotes eccliaꝝ uolantꝛ ꝛ uo-
lit. **S**eu q̄ i ꝓſoās eccliaſticas citra tñ ꝓuē leſionē
vel iurias iſceēt temere man⁹ uolētās. **S**eu q̄ bo-
na eccliaꝝ eccliaſticaꝝ ꝓſoāꝝ deꝓdatōib⁹ icōdys
ꝛ rapis ſacten⁹ inſerēt ꝛ inſerit i futuꝝ. **Q**uaſq̄
de ſacrilegias ꝛ ꝓſonas exceptas ad Reuerēdi i xꝓo
ꝓiez dñz epꝛ. **V.** vicariū nr̄m i ꝓūalib⁹ necnō uene-
rabiles mgrōs viz. **V. V.** ꝓdcōs tāq̄ ꝓncipales no-
ſtros ꝓnariōs imitti uolū ꝛ mādam⁹ ꝛc. **C**eteroſ
q̄ ꝓnariōs q̄ſcūq̄ tā religioſos q̄ ſclares i q̄buſ
cūq̄ locꝛ nr̄az Ciuitatis ꝛ Dyocēſ ꝓdcāꝝ a q̄buſcū
q̄ etꝛ ꝓdeceſſorib⁹ v̄la nob̄ ſub q̄cūq̄ ꝛboꝝ forma
ſeu auctē nr̄a ꝓſtitutos. **E**t ſi lr̄ās aut certū nūꝛꝝ
ꝓſonaz mō ꝓmiſſō auctē abſoluēdi ſe h̄ie ꝓredant
aut ſierꝛ i iꝓſiſ lris ꝓinctꝛ exp̄ſſe q̄ reuocari nō de-
beāt neqꝛ poſſent. ex certa nr̄a ſcia reuocāꝝ uolētēs
ꝛ mādatēs ꝓ uos ꝓꝓianitatis decanos ꝛ rēōres ꝓro-
chialitū eccliaꝝ ꝛ capellaz nr̄e dyocēſ i v̄iſ ꝓſilijs
ꝛ caplis necnō ꝓrochialib⁹ ecclieꝝ ꝛ capellad req̄ſi-
tōꝝ exhibitoꝝ ꝓnitiū reuocatoꝝ publice nūtiari.
Nota q̄ ex ꝓdictis caſib⁹ exceptis ꝛ ꝓſois q̄s ep̄s ſp̄cālꝛ ſue
ꝓſoneꝛ trib⁹ alijs ex ſynodalitꝛ reſeruari uult. **P**ꝛ ꝛ ab oib⁹
alijs caſib⁹ ep̄o de iure aut ſtatutis ſynodalitꝛ reſeruāꝝ ꝓnarij
aliꝛ ꝓ dyocēſim iſtituti ad ſoluere ꝓnꝛ. **E**t ſic q̄ ad dcōs ſex caſ⁹
q̄bꝛ ſingul ſnia excoꝛcatōis maioris ē anexa cōes dicti ꝓnarij
ꝓ dyocēſim iſtituti remittere h̄nt ad ep̄m aut ad ſuffraganeuz
aut ad aliquē duoz alioꝝ. **I**nſup ꝓꝛ qꝛ ſolū ſex ſupꝛ dcōs excoꝛ-
catōes maiores ꝓdcis ſꝛ ꝓncipalioꝝ ꝓnarijs ꝓcedit ut ab
illꝛ iꝓſi ſoli abſoluere poſſint. **N**ic ſeq̄ ꝛ ꝓ ꝓꝛ ſingul ſuis ali
is ꝓnarijs ꝓcedit auctē abſoluēdi ab oib⁹ alijs excoꝛcatōib⁹
maiorib⁹ ep̄o de iure ex ſtatutis ſibi reſeruāꝝ ꝛ ex ꝓniti ab oib⁹
caſib⁹ ſuis de iure aut ſtatutis reſeruāꝝ q̄bꝛ ſnia nō eſt anexa.

Notet ꝓnarij iſtam
exceptionem

Explicit ꝓ me Hermānū Ketwyc

Che
smili et
seu habet
sro simo

Crem
uoybhar
Crem
ber esse qu
Crem in
Crem in
Crem in
gno vij Ro
de mation
Cris &
Cris &
nar neglec
Crem d
in r. c. ibid
Cric de
Cric de
Cric de
rec p̄ loqu
Cric in
Crem in
allegatur

Cric de
Cric de
Crem in
lucari sup

Crem
re nisi lex
Crem

Cric de
Cric de
Crem d
imp sum et
Cric de
graphum
Cric in

Dequeñs defectus hinc inde p hūc libellum sunt
multi ex nimia festinancia imprimendi quos quilibet emēs
seu habens p se facilliter corrigere valet ex hoc impresso regi
stro fm ordinem alphabeti. vt s.

In littera A

Item in principio viz de Absolutione imp̄ssum fuit in. §. (Abbas iure si)
ue) ubi stare deberet (Abbas iure suis)

Item statim post § (Papa nisi dederit zc.) penultima dicitio illius metri de
bet esse (quoq;) z non q;

Item in sequenti metro debet esse (co)cesim in accusatiuo casu.

Item in margine s̄ immediate ibidē circa finē dz stare (posz) z cest) in 3^a psona;
Item in tercio folio a principio libri in § Soluit a papa zc. **I**bidem in mar
gine viz Notandi sunt hic versus zc. ponat sic Notādi sunt hic versus q̄ ponunt
s. de maiorib; exēdica. quasi in principio viz § Non vtens p̄ zc.

Item **E**cclie iudex zc **I**bidē in margine po^t **I**udex exēdicat^o h̄ dz ec̄ ecclia^o

Item de Absolutōe in primo q̄terno s̄ Quis sup indulto zc. **I**bidē in glo. inle
niari neglectū est (religiosus) z sequitur statim (aut secularis)

Item de absolutiones **O**mnes romipete zc **I**n § sequenti (Quando sui libi
tu zc. ibidem male ponit (suo) p (sui)

Item de Absolutōes **A**ut sis obsessus zc. male ponit ibi (vel) p (velut

Item de **A**bsol^o s̄ p cūctis farz zc. in scdo q̄terno i me^o ibi male po^t (vat) p farz

Item de Absolutōe in fine s̄ **O**n̄ p indulta zc. **I**bi in glo. marginali melius sta
ret (sequeretur) q̄ sequeret z sic habet exemplar

Item in sequenti glo. sup flue ponit (a) ex quo ponit ibi (cumtaxat exequendum

Item in vna prosa que ponit in fine de Absolutione. **I**bidem **A**nthoninus
allegatur in tercia pre. xxvii. sed dz esse. xxvii

In littera B

Item de bigamo in fines **S**icq; mōs ā^o zc. ibi imp̄ssura neglectū (q;)

Item de bigamia in primo versu in vltia dicitōe dz esse (sit) z non sit.

Item in littera **L** de p̄fessione generali de peccatis p̄tra naturam in glo. inter
lineari supra vltimum versum male ponit (violentus) p violenter

In littera D

Item debito p̄lugali in glosa que post metra sequitur quasi circa finem dz sta
re (nisi lex sit p̄ceptua) h̄ non p̄ceptum. cto p̄pter metrum

Item de diuorcio s̄ **S**i vouet hec mulier zc. ibidē male stat (vouit) in preterit

In littera E

Item de **E**mphiteosi s̄ h̄ a iure suo zc. ibi male pouit (quis) p quis

Item de **E**munitate eccliaistica s̄ **L**ese q̄rit zc. ibi male ponit (querit

Item de casibus epi in margine z vbiuncq; a^o ponit in hoc libello tunc male
imp̄ssum est (mancipies) p mancipes

Item de epi dispensationes **O**rdo minor zc. ibi lrā **O** non dz esse: magnū para
graphum sez hoc modo **O** p̄ter sensum p̄cedentis versus

Item in **T**itulo marginali s̄ quartū casum epi male ponit (capitulu) p casum

Circa de excoꝛcaõibꝫ illa dicitio (renuẽs) p̄ simplex (n) scribi dicitur **E**t illa dicitio (sacra-
cenis) p̄ simplex p̄pter metrum ⁊ veram artem.

Circa de excoꝛcaõibꝫ papeꝝ **E**st anathẽa zc. ibi p̄ accõs ex defectu instrumenti
imp̄ssure in aliquibus libellis stabat (ver) p̄ verus

Circa de Excoꝛmunicacione maiorẽ referuata ep̄o ⁊ **S**anguinis ecce gradu
zc. male ponitur ibi (sanguis in nro casu)

Circa de Excoꝛcaõibꝫ maioribus ep̄o referuatis ⁊ **I**ntrudens se quis zc.)
male imp̄ssum (exõs) p̄ (ep̄õs)

In littera N

Circa de horis **C**anonicis ⁊ **N**õ daris in unis zc. ibidẽ male habet in glo. iter/
liniari (sp̄ de aliquo) h̄ dicitur (sp̄ de aquino) sc̄z supra ly thoma

In littera I

Circa de ieiunio ⁊ **S**ic cursor facies zc. ibi sup̄flue ponit (q̄) p̄pter metrum.
Circa in glo. interliniari supra ⁊ **E**t baptizante laico sc̄z de impedimento sp̄uã
lis ⁊ gnarõis male pō in dicta glo. (cũ laico) cũ debeat eẽ a laico.

Circa de interdico generali ⁊ **L**ũ dat̄ audire zc. ibi male ponit (diuina) p̄ diuo.

Circa statim post in ⁊ **O**fficiũ facies zc. ibi male ponitur (facies

Circa de impedimẽto disparis cultus ⁊ **S**epar eccia zc. ibi male ponit (disparẽ
fare) p̄ (dispare)

Circa de impedimẽto legalis cognatõis ⁊ **S**ic ne hic v̄pori valet zc. **I**bi
male ponitur (er) p̄ (nec)

Circa de impedimẽto legalis cognatõis ⁊ **E**t duo iã nati zc. ibidẽ in glo. interli
nari dicitur eẽ p̄tinuatio viz (sibi mutuo in sp̄iali cognatione

Circa de interdico gñali ⁊ **N**õ interdcõs clericos zc. ibi in glo. terciũ p̄sus dicitur stare
clerico nõ interdico) ibi ly (non) est neglectum ideo sensus corumpit

Circa de irregularitatẽ ⁊ **E**xtans infamis zc. quasi circa finẽ ibi male ponit (cau
ziunctio) p̄ (caur) aduerbio negandi cum aspiratione

Circa de impedimẽto affinitatis quoad sc̄d̄m eius genus signetur in margine.
(Ista patet multum clare ⁊ late in fine libri in arbore affinitatis.

In littera O

Circa de matrimonio quoad diuorciũ in gloriã p̄ q̄ ⁊ **S**eu p̄fitendo zc. ibi in se
quenti glo. q̄si in fi. ponit (z si in aliquo gradu ⁊ sanguinitatẽ vel affinitatẽ) p̄ bi/
bito factum fuerit sc̄iẽter) ibi ly (sc̄iẽter) omissum est in imp̄ssura

Circa de matrimonio quasi in fine ⁊ **D**utus p̄sensu zc. ibi in glo. sequenti male
ponit (dispensacione) p̄ de (sponsatione)

Circa de m̄riõ ⁊ **E**t si dicat appoto zc. ibi male ponit (appeto) p̄ appoto p̄e. p̄b̄

Circa de m̄rimonio circa finẽ ⁊ **S**i tñ ingressam zc. male ponebat ingressã in nro

Circa de **H**ilicia male ponit in versu ibidẽ (solaria) p̄ (salaria)

Circa de missã ⁊ **H**is stas sub penis zc. male ponit ibi (dans) p̄ (stans)

Circa de missã ⁊ **S**ãndes neccinã zc. male ponit ibi (sc̄ndens) p̄icipium

Circa de missã in fine ⁊ **H**issãz sub festis zc. male ponit in illo p̄su (tota) p̄ totã
⁊ (cura) p̄ (ture) dicitur ergo (Hissãz sub festis ad totam iure tenentis

Circa de monacho ⁊ **C**ommitente maleficiũ monacho zc. male ponit ibi
(maleficiũ) p̄ maleficiũ

In littera O

¶ Item de ordinar' si sint vxor' zc. male po' ibidē in fi. (fir) sed dz esse (sint:
¶ Item p' dcm s' viz **D**ox castre zc. male po' ibi p' merz (nec) h' dz esse (negs

In littera D

¶ Item de pape p'tate in pla longa post s' Ergo cū bigamo zc. male ponit' in dca
pla quasi in medio (impediendum) p' C'pediendum

¶ Item de pctis q'si in prin' s' **A**ia s' uescit zc. ibi ex inaduertencia collectoris libri
merz viciatū est h' dz sic dicit **A**chō s' uescit z' demon ledere nescit. z in glo. sup' a/
posita deberet tūc stare (Copans) p' (opantis). s' p' falcus nil curare dz

¶ Item de pctō inuidie in q'tro metro male ponit' ibi (mera) p' meres

¶ Item in quarto p'cepto est viciū metri ex in aduertencia metriste. ergo dz sic artifi/
cia liter **Q**uarto p'cipitur q' honores ip'e par'etes

¶ Item in sexto p'cepto s' **D**ū qd nō cupid' zc. male positū fuit ibi (cum) p' (non

¶ Item añ sextū p'ceptū s' **C**orde quis occidit zc. ibi p'pter merz dz esse (videt) in p'
senti z non vidit in p'rito

¶ Item de peccato luxuries plures īcestus zc. ibi p'pter metru dz stare (sanguī
nitatis) z non (planguitatis)

In littera R

¶ Item de religio' in pn' s' condēs hospiciū zc. male po' ibi (officiū) p' (hospiciū)

¶ Item de restitudo' eiu deoz s' **N**am sic accipiens zc. ibi male habet in vltima di/
ctione (eidem) p' (eisdem)

¶ Item de restitudo' s' **Q**uando leuis culpa zc. ibi in quinto versu sequēti ma
le ponitur (non) p' (nam)

In littera S

¶ Item de sortileg' p' s' **A**ui sit diuina zc. in pla sequēti male po' ibi (nti) p' (tūstē

¶ Item de sponsalibus s' **O**cto factō modis zc. ibidem in sequēti glosa interlinari
male ponitur (confitendo) p' (p'fitendo)

¶ Item de Sponsalib' s' q'uis sit nulla zc. ibi in sequēti p'fa quasi in fine sic habe
bitur (etiam si facta fuerint illa p'iora sponsalia sine p'missione z iuramēto zc. et
in fine illius p'fe possit addi (aut talis religionis so^m ingressum) vrs

¶ Item de sponsalibus circa principium s' **D**ans sponsalicias zc. ibi male poni
tur (sacras) p' (carras)

¶ Item de Suspensione s' **I**nquisitorē qualē posuere zc. ibi tercius versus seqns
dz sic stare **O**rdine suspēsi sacro sicq; minores

¶ Item de Suspensione s' **E**n frēs p'dicatores zc. ibi in tercio versu sequēti po/
nitur (illi) p' (ille)

In littera U

¶ Item de voto religionis s' **P**ost fatear reliquazc. ibi in glosa interlineari sup'us
male ponitur (confiteri) p' (p'fiteri)

¶ Item paulop' post dcm s' sequit' xpus viz (compra cartusia valet fieri sine papa
Qui quidē xpus dz stare añ p'cedentē versum. z hoc noref p' cruce)

¶ Item de vsura s' paul' egēs zc. ibi male fuit imp'ssum (dedit) p' (vedit)

¶ Item de vsuris circa animalia s' **L**uq; locare licet zc. ibidem in vltimo versu
male ponitur (sic) p' (sit)

¶ Item de vsura in quarto folio a principio illius pagaphi **D**ucto qui tribu
it zc. in sequēti s' **R**es alias yr p' hoc zc. ille versus sic stare dz **R**es alias h'c yr
lucrerur rite yalozc

¶ Finis defectuum

**Sequunt Allegationes iuris rōis sup certos pa /
ra. maiorꝝ excōicatōis. iñ libello sigtos. p̄ maiorē c̄titudiez**

In littera E de excōicatione maiore

- E**re § Corp⁹ z incidēs zc. in margine signef Cextra de pe. c. felices li. vi.
Eres solues a p̄ca zc. signef in margine de priuile. z excels. pui. c. religiosi in cle.
Ere in § sequenti viz Cleric⁹ in ducēs zc. signef in margine de sepul. c. i. li. vi.
Ere in § princeps aut dñs zc. signef in margine de pe. c. felice. li. vi.
Ere in § quis pontificē zc. signef in margine de pe. siqs suadete dya⁹ in cle.
Ere § Sectātes heresim zc. signef in margine. xxiii. q. i. c. i.
Ere § Scribēs deprauās zc. signef i margine de p̄boz sig. Exijt q̄ seiat li. vi.
Erem § Arma tenēs mouachus zc. signef in margine de sta. mōach. c. Ne in
agro § qz vero nonnulli in cle.
Ere eandē allegatōem signabis s̄s sequentē paulop⁹ scz. Sic mōachus zc.
Eres h̄ quoqz decretū zc. signef in margine c. i. z. c. p̄allegato
Eres quisqz negās zc. signef in margine c. i. x. Nulli.
Erem § Auxilium sic p̄silium zc. signef in margine de elec. Fundamēta § Q̄
si secus libro sexto.
Erem § Ut soluat reuocet zc. signetur in margine de his qui vi. me. ve. cau.
fiunt § neli. vi.
Eres Logēs viqz metu zc. signef de re. ecclē. nō alie. h̄ p̄ultissimo li. vi.
Eres Dans interdictos zc. signef de sepul. c. i. Eos in cle.
Erem § sequenti Huic obistentes zc. signef de sta. monach. c. Attendentes.
§ Siquis in cle.

**Et sic istud manuale
seu iste libellus est op
time correcti unacū
allega. Juris apposi
tis zc.**

Mare magnum unacum Conclusionibus
et Responſionibus cōtra aduerſantes quatu
or ordinibus mendicātibz ſup audientia con
feſſionum ꝛc.

Q. i.

Mare magnum

Mare magnū in quo continentur p̄uilegia ordini
predicatorū a diuersis pontificib⁹ summis concessa
Alexāder viz quartus Eps seru⁹ seruoz dei. Dilect⁹ filijs Ma
gistro Priorib⁹z fratrib⁹ vniuersis ordīs p̄dicatoꝝ. Salutem z
apostolicā benedictionē. Virtute p̄spicuos vestri sacri ordinis p̄fesso
res q̄ p̄ceptationi celestīū seruēter inuigilant z pie vite studio sine inter
missione desudāt decet p̄ apostolice circūsp̄ctionis auxiliū sic p̄uide
dirigēz sollicitē p̄fouerit alicui⁹ p̄ceptu calūnie nullū interne pacis ex
cidīū nullūq̄ religiosi stat⁹ p̄ferāt detrimētū h̄ in his robur z vigorem
habeāt p̄ q̄ circa cultū diuini noīs deuotiz z q̄etis mentib⁹ inualescant.
Hinc ē q̄ cū sic nobis exponere curauistis tu fili magister z p̄decesso
res tui iuxta ordīs eiusdem p̄suerudinē hacten⁹ obseruatam z a sede
ap̄lica tollerārā statim postq̄ electi s̄m p̄dicti ordinis p̄stitutiones exi
tisti fratz ip̄sius curā gesseritis magisterij officīū plene ac libere i om
nib⁹ exercētēs ijdēq̄ fratres vobis deuotēz humilit̄ obediētēz inten
derit reuerētēz i eodē ordine sit statutū vt magister ip̄s⁹ q̄ p̄ tpe fuerit
a magisterij officio amoueri valeat a diffinitozib⁹ caplī ḡnālis. Nos
volētēs ābiguitatē scrupulū i hac p̄re de vestris cordib⁹ āputare ac or
dinē ip̄m a sede ap̄lica approbatū eadē honestate floridū. scia z p̄tute
preclaz sc̄do p̄uilegio ap̄lice gratie attollere singulari. vestris supplica
tionib⁹ iclinati deuotioni vestre z successores tui fili magister q̄ erūt p̄
tpe statim postq̄ electi s̄m p̄stitutiones fuerit supradictas vt ip̄s⁹ veri
ordinis eiusdē. magistri effecti curā aiaz fratz ip̄sius ordinis plene ha
beāt libere gerāt. Ipsosq̄ fr̄es auctoritate p̄pria ligare ac soluere nec
non i eodē ordine agere valeāt q̄ ip̄s⁹ p̄fati diffinitozes iuxta p̄dictas
cōstitutiones eiusdē. ordiniz fratrib⁹ s̄m deū viderit expedire. Aliasq̄
possint officīū magisterij licite i oib⁹ exercere. Idēq̄ fr̄es tibi magister
z successorib⁹ ip̄s⁹ deuotēz humilit̄ obediāt z intendāt. Et p̄fati suc
cessores z tu magister a diffinitozib⁹ Caplī Generali ip̄s⁹ ordinis s̄m
ordinis p̄stitutiones eiusdē absolui z amoueri possitis auctē ap̄lica in
dulgētiā. Ratiū h̄ntes z firmū qd̄qd̄ sup̄ p̄missis p̄ te magister d̄cōsq̄
p̄decessores fratres z diffinitozes factū z obseruatū est hacten⁹ p̄cessa
tibi exequēdi magisterij officīū quoad p̄missa oīaz alta libera facultate.
Fr̄es āt de ordine vestro quos s̄m p̄stitutiones ip̄s⁹ ordinis p̄tētib⁹
vestros deputādos duxeritis in letores sine cuiusq̄ alterius licentiā
in domib⁹ p̄dicti ordinis legere ac docere valeāt i theologica facultate
Illis loas exceptis in q̄b⁹ vigeat studiū ḡnāle aut etiā vbi q̄libet in fa
cultate ipsa doctur⁹ solēnter incēpe p̄sueuit. Et liz Ep̄s Dyocesanis
vestris debitāz deuotā obediētāz reuerētiam impendatis: nihil omī
nus tū q̄ circa iustitiaz p̄cipue sup̄ iustitiationē z destititionē p̄oz eiusdē
ordinis. ex hoc p̄iudiciū aliqd̄ incurrat. Quā vero i aliq̄ caplō vt cō
uentu vestri ordinis de Prouincialivel cōuentuali priore occurrerit ele
ctio faciēda. Si ex alia cā factā electionē a fratrib⁹ eiusdem ordinis
q̄rum interesse nō contrigat forsūtā p̄firmari. Superior ad quē confir
matio electionis huius p̄tinet aliq̄ue de illis fratrib⁹ q̄s ip̄i electores
vel maior pars eoz p̄ lrās suas ab eo p̄ceterit qm̄ ad ip̄sum pro electi

cōfirātō et rāsmittit eis de nrā lnia ꝓcedere valeat i ꝓores. **I**n electio
 nibꝫ qꝫ eorūdem mgrīꝝ ꝓꝓꝫ puīcialiū īꝓius ordīs frībꝫ qꝫ debēt elcōez
 hīndō celebrare cū eos frequēter de remotis ꝓribꝫ oporteat ꝓueire. īꝓs
 sup hā iure statuti nō curēt nec īꝓi ī hāc ꝓte iuris hīndō regul' coarctē
Et qꝫ eiusd' ordīs frēs de locꝫ ad loca īꝓi' ordīs sepīus rāsmittūtur
 qd' tñ stabilē ꝓꝓetūā i certꝫ ꝫ def' mīatis eiusd' ordīs domibꝫ nō faci
 unt māsiōē. **Q**uia etiā bonos ꝫ idoneos ꝫ approbatos a nobis frēs
 factis ad ordīs ꝓꝓoueri liceat nob' ordinādos frēs eiusd' ordīs qꝫ
 buseūꝫ malueritis carholīcꝫ ꝓōstīcibꝫ coīoēꝫ ꝫ grāꝫ apōstolice sed' hā
 bēntꝫ ꝓūtare. **I**ꝓsīqꝫ ꝓōstīcibꝫ ꝓūtaros a vobis frēs sine qꝫlibet exa
 minatione ꝓ' eosdē ꝓōstīcēs faciēdar' absqꝫ oī ꝓmīssione ꝫ obligatiōe
 īꝓꝫ ordinādoꝫ fratꝫ ad ordīs ꝓꝓouere. **I**n locis qꝫ vbi degitis lī
 ceary vobis hōꝫ oratoria ī qꝫ cū altari ꝓortatili ꝓostītis missāꝫ solēniā
 ꝫ alia officia diuina celebrare absqꝫ iuris ꝓiudicīo alieni. **L**ū āꝫ gñale
 interdictū terre fuerit in ecclēsīꝫ oratoriꝫ vestrīs ꝫ aliꝫ qꝫbuscūqꝫ
 cū ad loca ꝓueneritis ecclēsīastico supposito interdicto clausis ianuis.
Interdictis excoīcatis exclusis nō ꝓulsatis cāꝓanis ꝫ submissa voce
 liceat vobis celebrare diuinaꝫ recipere ecclēsīastica sacramēta dūmodo
 causāꝫ nō dederitis interdicto nec ꝫtingat id vobis sp'cāl' interdictū. **N**e
 qꝫ ecclēsīe oratoria eadē fuerit sp'cāl' interdicta. **H**is ꝫ qꝫ vestrīs im
 morant obsequiꝫ cūtra libere ꝓossit' mīstrare ecclēsīastica sacramēta ꝫ
 īꝓos cū decedūt ī vestrīs cūmīteriꝫ sepelire. **S**i qñ āꝫ in trīs in qꝫ re
 fidetis vꝫ eaz ꝫsonas excoīcatis seu interdicti snias ꝫrīgerit ꝫmulga
 ri ꝫueri vestrꝫ seruīcīꝫ deꝓutati negotioꝫ qꝫꝫ vīdꝫ ꝫ ꝫcuratores ꝫ oparīꝫ
 qui ī vestrīs locis eoz opibꝫ ꝫsonalr cōtinue īstiterit hīndō sententiā
 obnoxī mīme habēatur. **I**biqꝫ ꝫossint audire diuina iuxta formā qꝫ
 locis īꝓs in eo casu a sede āꝫlica ē ꝫcessa nisi eisdē cām dederit vꝫ ex
 coīcari specialiter seu interdicti ꝫtingat eosdē. **E**t qꝫ vos extremā ꝫati
 entes ꝫ xꝫi nomine ꝫaupratē. ex hōꝫ orationis ꝫio studio bonos ad ꝫo
 rtiora dīrīgītis ꝫ errātes in rectitudinis semitā laudabilr reuocatis cō
 cedimꝫꝫ in excoīcatorꝫ trīs libere ꝫmorarīꝫ ab eis tūꝫz ibi qñ ꝫ īꝫos
 vos rāstīre contigerit necessāꝫa vīte de ꝫoscereꝫ recipere valeatis. **M**a
 gister qꝫꝫ ꝫ singuli ꝫores ꝫuīnciales ꝫ Conuētuales ac ꝫices eoz gerē
 tes in ꝫuīncīꝫ ꝫ ꝫuentibꝫ ꝫ locis sibi ꝫmissis ꝫdīctis fratribꝫ ꝫstiturꝫ.
Idem necnōꝫ fratribꝫ aliꝫ eiusd' ordīs interdū ad eos declināti
 bus vñcūqꝫ absolutioneꝫ dispensationeꝫ egentibus siue ꝫostqꝫ intra
 nerint ordinem seu ꝫost in casibus excesserint in quibus excoīcationis
 sententiā vel interdicti vel suspensionis incurrerent sententiā a **Iu**
 re vel a **Iudice** generaliter ꝫmulgatas ꝫ huiusmodi sententiꝫ inno da
 ti aut in locis suppositis ecclēsīastico **I**nterdicto diuina officia celebra
 tes vel ordīs suscipientes sic ligati notā irregulariter incurrūt abso
 lutionis ꝫ dispensationis hīficiū valeāt īꝫtīri nisi a deo grauis ꝫ enoz
 mis fuerit excessus ꝫ sint ad eādē sedē merito destinādi. **F**ratres etiāꝫ
 vestrī qꝫ ꝫ ꝫꝫꝫ magister ꝫꝫores tā **P**rouīnciales qꝫ **C**onuētua
 les necnōꝫ ꝫices vꝫas gerētes ī ꝫꝫios habueritꝫ ꝫfessores absolutio
 nis ꝫ dispensatiōis hīficiū vob' cū expedit valeāt īꝫtīri iuxta formā ꝫces

Mare magnum

tionis sup absolutioez dispensatione fratz eiusdem ordinis superius vobis facte. Ad hoc volentibz vestro aggregari collegio q̄ **S**uspensio nis aut **I**nterdicti v'l excoicatiois sententijs a **I**ure v'l **J**udice p̄mulgatis ḡn'alr sūt ligati absolutiois beneficiū iuxta formā ecclie ip̄turi ip̄osqz in fratres recipe ac eos q̄ post assūptū habitūz p̄fessionē emissā recoi luerit se talibz fuisse in seculo sententijs innodatos s̄m formā ip̄az vos magistro z singuli. **P**riores **C**onuentuales z **P**rouinciales z vices ve stras gerentes valeatis absoluerē cum **I**rregularibus dispensare.

Si forsan talibz inno datis sententijs vel in locis interdicto suppositis diuina p̄sumpserint officia celebrare vel ordines interdicto suppositis q̄ si aliqui ex huiusmodi sententijs eisdem p̄pter debitū sunt astricti satisfaciunt vt tenentur. **A**teroz vestra discretio caute p̄uideat vt apostolice sedis legatoz ip̄sius z ordinarij locoz in absolutioibz scandalum euiteretur. **P**orro vestre quieti p̄uidere volentes q̄ p̄ lrās apostolice sedis aut legatoz seu delegatoz ip̄sius conueniri a quoqz minime valeatis z q̄ ad pecuniam colligendam cogi non possitis inuiti per lrās ip̄sius sedis de cetero ip̄petrandas. **Q**uoz nullus vestz correctiois seu visitationis seu in q̄stionis officii monasterijs seu ecclesijs seu quibuscūqz personis imp̄dere vel ad p̄gnitionis p̄tūz denūciationes sententijs. **I**nterdictis excoicatioibz p̄cedere aut recipe curā monialiu z seu relligiosaz q̄rūlibet teneat p̄ aplicas lrās ip̄petratas z ip̄petrandas i posterum nisi h̄mōi aplici littere de hoc indulto z de ordine vestro exp̄res sam fecerit mentionē auctoritate vobis aplica indulgētia. **C**ōcedim⁹ etiā vt ad visitandū aliq̄ monasteria monialiu cuiuscūqz ordinis cōp̄clli aliq̄tenus non possitis aut ad recipiēdas p̄missiones causa z seu sententijs executiones vel alia contingētia causas ipsas p̄ lrās p̄fate se dis in q̄bus facta non fuerit de i indulgentia h̄mōi mentio sp̄cialis siue p̄ legatos ip̄sius vel etiā p̄ quoscūqz. **N**ullus insup **A**rchiep̄s vel ep̄us nullusqz alius p̄lar⁹ ecclesiastic⁹ nec eoz vicarij nec **O**fficiales ad p̄orrandū vel deferendū lrās vel exequēdū vel denūciandū sententijs cōtra p̄ncipes seculares. **M**oitates p̄los seu quoscūqz benefactores vros. **N**ullus quoqz delegat⁹ vel ordinarius **J**udex ad faciendū **L**itardōes vel **C**ōmissiones recipiēdas siue q̄ scitis in causis aliq̄bus assessores seu lites seu p̄traueria p̄tingētia i causis q̄ corā ipsis tractātur. que q̄ vestz cōp̄ellere valeāt sine p̄dicte sedis mādato vel licentia specialit̄ exp̄ressam faciente de hac indulgētia mētionem. **N**ec q̄s̄qz vestrum parere vel intendere teneat sup his monitionibz. **P**andatis aut **I**us sionibus eorundē aut facere vel implere q̄d in hac p̄te duxerit inuēgen dum. **A**teroz magister z singuli p̄ores p̄uinciales atqz eoz vicarij illos cum fratribz de quibz **A**utoritate lrā z sedis apostolice vel delegatorum ip̄sū. **A**rchiep̄s z **E**p̄is z alijs quibuscūqz p̄uisū existit vel i posterum p̄tulerit p̄uideri corrigere aut etiā nō obstante p̄radcōne aliq̄ possint ad suū ordinē reuocare vt p̄ lrās eiusdē sedis seu legatoz ip̄sius sam obtēas vel de cetero obtinēdas aliquos de fratribz ip̄sius ordiis p̄fatis **A**rchiep̄is z ep̄is aut alios teneantur in socios deputare nisi de cōtrē sedis aplicē obtinēdo de **I**ndulto h̄mōiz ordinē ip̄o exp̄ressaz

fecerint mentem et alias illud honestati ordinis et illorum salutari viderint expedire. **¶** Nullus autem legatus nisi de latere nostro missus auctore sedis apostolice et specialiter de hoc indulto et ordine vestro non facietur mentio. Nullusque prelati nec alius persona religiosa vel secularis de fratribus eiusdem ordinis ad sua vel ecclesie negotia procuranda vel secum manendum aliquid assumere valeat nisi quod in gratia et potest. punitualis ipsorum tanquam idoneos sibi duxerit assignandos quod etiam subiacere volumus ordini discipline. Illos vero ipsi ordinis fratres qui ad predicandam crucem vel in quibusdam prauidatibus hereticam seu ad alia huiusmodi negotia sunt vel fuerint ubicunque a sede apostolica deputati tu filii magistri cuius successorum seu reuocare penitus transferre. Ipsos quoque suppleant in iungere aliosque substituere cum expedire videritis licite ac libere valeat et in eos si fuerint censure ecclesiastica exercere. Ac quilibet potest punitualis vel eius vicarius eiusdem ordinis id ipsum in sua punitia circa fratres ipsius ordinis quibus ab eadem sede filia contigerit illa committi facere possit non obstantibus aliis litteris vel indulgentiis apostolicis impetratis vel in posterum impetrandis que de hoc non fecerint mentionem. Inhibemus quoque ne quis post professionem in ordine vestro factam ab ipso ordine sine magistro vel sui potestatis littera decesserit. Discedentem vero absque caute littera alterius ipsorum preceptu alicuius punitualis legi apostolice sedis nullus audeat retinere quod si forte retinere presumpserit vobis magister et potestates duntaxat licitum sit in ipsos discedentes fratres excommunicationis sententiam promulgare. Si vero aliqui de fratribus vestri ordinis post obitum litteram a sede predicta aut a vobis ad religionem aliam transiendi infra duos menses vel tres se ad illam religionem sue salutari congruam non contulerint et ipsius non susceperint habitum regularem licitum sit vobis magister et potestates ac viceres vestras gerentibus contra ipsos tanquam contra alios ordinis vestri apostatas procedere secundum quod honestati sui ordinis videritis expedire. Illud idem in religione volumus de illis qui post susceptionem habitus alterius religionis infra tempus probationis nulla professione facta inde presumpserint resiliere. **¶** Apostolos quoque vestri ordinis excoicare capere ligare incarcerare et alias subdere disciplina rigore possitis per vos ac certam alios in quibuscunque habitu eos contigerit inueniri inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis. **¶** Inhibemus etiam ne fratres quos ab ordine vestro per suis culpas. Per magistrum. Priores ac eorum vicarios expelli contigerit vel egressi fuerint proprio suo more predicare professiones audire seu docere presumant nisi ad alium ordinem in quo licite huiusmodi exerceant officia transiuerint de nostra vel magistris seu potestatis aut vicariis eorum littera speciali. **¶** Si forte ipsi contra inhibitionem nostram aliquid super premissis temere attemptare presumpserint magister et singuli potestates ac ipsorum vicarii in illos infra fines predicandis sue iuxta consuetudinem ordinis vestri distinctos inueniant talia presumptas monitione premissa auctore nostra excoicationis sententiam valeant promulgare. **¶** Electos autem de ordine vestro vel egressos qui recepto eodem ordine suis culpas reddiderint se indignos et alios fratres eiusdem ordinis ex rationabili causa transiendi ad alios ordines approbatos preterquam ad huiusmodi Augustini Templariorum hospitaliariorum et aliorum religiosorum arma portatum ad vitandam occasidem euagandi magister et potestates

Mare magnum.

res seu ipsoꝝ vicarij cū suis testimonialibꝫ lris aucte nra licentian diti
berā habeant facultatē. **C** Nos em̄ districtiꝫ inhibemus ne tales ad
aliū ordinē alit̄ trāsire vlt̄ aliqui eos recipere seu retinere p̄sumant absqꝫ
speciali lnia sedis aplice facere de hoc plenariā mentōes. **I**nhibemꝫ
etiā vt nulli siue sit i religiois ordine siue extra ordinē p̄stiturꝫ habi
tum v̄m in aut ita p̄silem qꝫ ppter cū frat̄ p̄dicatoꝝ credi possit de ferre
liceat absqꝫ mā dato sedis aplice sp̄ali. **E**t vt dicta **I**nhibitiō maio
rez exequat effectū statumꝫ vt hī qui habitū v̄m vel sibi p̄ dicto mō
p̄silem de ferre p̄sumperint ad deponendū ipm p̄ dyocesanos locorū
cū a vobis req̄siti fuerint monitōe p̄missa p̄ censurā eccliaistica appel
latōe postposita p̄pellant. **C**eterex cū hūilitas v̄a sibi de latꝫ orb
f̄re nihil p̄ter domos z hortos cū h̄gultis p̄mtoꝝ obrētū celestū duxe
rit referuand. **N**os pie volētes qꝫ illoꝝ fructꝫ integre v̄re paupertatis
v̄sū applicent vt de dictis hōꝝ z virgaltis vestris nulli decimas tel
neamini exhibere vobis aucte p̄ntiū inhibemꝫ districtiꝫ inhibentes
ne quis a vobis de p̄missis aliqꝫ exigere vlt̄ extorquere p̄sumat. **Q**
vero nō nulli v̄re religiois habitū assumentes diuersis p̄sonis q̄ sca
m̄ z inueniri non possint aliqua bona interdū restituere tenent vobis
m̄ḡ z p̄ores ac vicarijs p̄dictis p̄cedimus vt singuli v̄m in locꝫ sibi
p̄missis bona ipa in pios vsus p̄uertē valeant put̄ fm̄ deū viderint
expedire. **S**epulturā q̄z in ecclijs vestris p̄cedimus z eā liberā esse
censemꝫ vt eoz deuotioni z extreme volūtati q̄ se illic sepeliri d̄libe
rauerint nisi excoꝛicati z interdici aut etiā publici raurarij fuerint nul
lus obstitat salua tñ iusticia aliaz eccliaz a quibꝫ mortuoz assumenē
districtiꝫ inhibētes vt nulli religiosi vel seculares vobis inuitis aliqꝫ
rum corpa defunctoz in cimiterijs v̄is aut in ecclijs v̄is missaz solē
nia vlt̄ p̄ aiab eoz q̄ ad loca v̄a tumulādi fuerint ibidē exeqꝫ cele
brare sine v̄o assensu z volūtate p̄sumant. **I**nhibemꝫ insup **U**nē
uersis fr̄ibꝫ v̄i ordiis ne aliqꝫ alioꝝ aliqꝫ p̄ platis suis pctā sua p̄fiteri
p̄sumat nisi necessitatis vigente articulo vlt̄ nisi forsitan m̄ḡ vel prior
p̄p̄t̄ alicui fratri dederit alteri eiusdē ordinis lniām p̄fiteri. **U**nū
uersis aut̄ eccliaz p̄latis z alijs inhibemꝫ ne p̄fessioes v̄as vobis in
uitis aucte vel p̄pellere vos ad synodos seu p̄uocatiōes suas acce
dere vel cū eis extra ciuitates vel intra p̄cessionallē exte aut suis cō
st̄utionibꝫ subiacere vel **C**apla scrutinia z inquisitiōes in locis v̄is
vlt̄ alibi de vobis facere aut fidelitatē iuramēto firmatā z manualet
obiam a p̄ouibꝫ z sup̄ioribꝫ v̄is exigere. **S**eu p̄hibere ne ad ciuita
res vlt̄ villas vbi religiose ac honeste p̄morari possitis a p̄lis euoca
ti audeatis accedere. **I**nqꝫ p̄ v̄is vsibꝫ cōstruere edificia ecclias seu
oratoria aut de his q̄ vobis a fidelibꝫ tam in ornamentis altaris q̄ in
luminarijs eccliaz fabricis libris z in alijs v̄is necessitatibꝫ absolu
te p̄ferunt vlt̄ in vltima voluntate legant p̄ortem aliquaz a vob̄ aut
vltimaz executoribus voluntati seu in p̄struētes h̄mōi vlt̄ receptor/
res eoz aut executores vlt̄ heredes p̄dictos excoꝛmunicatiōis sentē
tias ferre p̄sumant. **N**ur in accedentes fr̄es seu confluētes h̄mōi
vlt̄ receptatores ipozum excoꝛicatiōis lniās ferre p̄sumant. **C**ōcedimꝫ

Clemens
quartus.

quoque vobis ut debis que in ornamentis vel pro eis aut libris fabrica
 luminaribus Anniversario vij. 20° 30° siue alijs ad perpetuum cultum
 diuinum seu pro pitantijs aut victu ad sustentationem vitam vel indumentis
 vel calciamentis vestris necnon pannis censibus redimentis ad quod
 rum solutionem aliquae domus vestri ordinis obligate noscuntur vel de op
 dijs domibus et horis alijsque locis vobis secundum instituta ordinis vestri
 oportunis aut de his que pro hominibus domibus predictis horis emendis legat
 tur dummodo premissa non conuertantur in alios usus sed in illis duntaxat
 pro quibus relinquuntur. Aut alios etiam que in hac concessione aut indul
 gentia continentur nulli canonicam iusticiam aut portionem aliquam
 teneamini exhibere. Et ne quis a vobis vel vltimorum executoribus vo
 luntarij seu decedentium hereditibus de premissis aliquid exigere vel extor
 quere presumat districtius inhibemus. Ad hec liceat fratribus vris or
 dinis cum de portibus suis locis et ad loca se transferunt tam edificia
 seu omnium edificiorum materia locorumque dimittunt dedicatis ecclesijs duz
 taxat exceptis que libros. Calices et pamenta secum ad alia loca trans
 ferre etiam edificia ipsa cum solo et alijs in eadem loca pertinentibus pre
 ter ecclesias vendere. Porroque premissa in aliorum locorum ad que dicti
 fratres transferunt edificatorem seu alias in eorum utilitatem conuertere
 secundum que eis melius videbitur expedire. Et ne aliqui archiepiscopi vel episcopi aut
 alij ecclesiarum prelati seu queuis alia ecclesiastica persona vel secularis predi
 cta loca cum bona occupare accipere vel usurpare aut quoquo modo sibi
 vendicare presumant absque dicte sedis licentia speciali. Districtius inhi
 bemus indulgentes vobis ut ad prestationem palationum legatorum predict
 eorum vel nuntiorum ipsius seu dyocesanoz locorum seu exactionum Collectarum
 seu subsidiorum vel pensionum quorumcumque minime teneamini nec
 ad ea soluenda per litteras dicte sedis aut legatorum vel nuntiorum eiusdem
 seu rectorum terrarum ecclesie Romane impetratas seu in posterum impe
 trandas cuiuscumque tenoris fuerint impetuum compelli possint nisi de
 cetero littere impetrade plenam et expressam de indulto hominum et di
 cto ordine fecerint mentionem. Cetero cum felicis recordationis Innocen
 tii papa predecessor noster olim duxerit statuendum ut exempti quauis
 tuncumque gaudeant libertate nihilominus tamen ratione delicti seu tractat
 aut rei de que contra ipsos agitur rite possint coram locorum ordinarijs
 conueniri. Illi quoque ad hoc suam in ipsos suam Jurisdictionem putius ex
 igit exercere. Nos vobis ut occasio constitutis hominum nullum liber
 ratibus et immunitatibus et vestro ordini per privilegia et indulgentias
 ab apostolica sede concessas preiudicium generetur auctore presentium indul
 gentis. Decernimus ergo irritum et inane quicquid contra tenorem concessio
 num constitutum et inhibitionem hominum per quoscumque fuerit attem
 peratum. Et interdicit Suspensionis et Excommunicationis sententias si
 quas contra concessiones preiudicium et inhibitiones eisdem in vos vel
 vestrum aliquos vel loca vestra seu benefactores vestros in posterum
 promulgari contigerit penitus non tenere. Nulli ergo omnino hominum
 licet hanc paginam nostrarum concessionum constitutionum et inhibiti
 onum infringere aut ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc

Mare magnum.

attemprare p̄sumpserit indignatē omnīp̄otentis dei ⁊ beatorum
ap̄toꝝ eius Petri ⁊ pauli se nouerit incursum. Datum Latāni
v. kal. ap̄ulis. Pontificatus nostri Anno. vii.

¶ Cetera priuilegia fratres nostros concernētia et sin/
gularia quere supra de Interdicto in fine.

Conclusiones et Responſiones cōtra aduerſātes
quattuor ordinibus mendicātibz super audientia
confessionum.

Nonnulli fideles alicui dyoceſi p̄nt absqz licentia sui prochiai sacer
dotis peccata sua etiā sel' in āno libere cōfiteri fr̄ibz mēdicātibz
p̄dicatozibz et m̄iozibz iuxta formā Clemētis quinti. c. Dudū legitime p̄
sentatis. Et si asserere atqz docere evez. catholicū et defmiationi eccle
sie p̄sonū. Asserere at̄ oppositū atqz defmiare nō est sanū imo multuz
p̄iculosum et veritati p̄trariū atqz erroneum.

Frātres p̄dicatores et m̄iores sūt ḡnāles p̄fessores ī tota dyoceſi
illi ep̄i cui sūt legitime p̄trati. p̄z p̄ textū extra de sepul. Sup
cathedrā in Clemētinis vbi sic d̄r Statuim⁹ vt ī singul' ciuitatibz et
dyoceſibus zc.

Correlariū sequēs ex ista cōclusionē. Ad p̄les p̄sonas se extendit au
toritas frāz p̄dicatoz q̄z auctoritas sacerdotū prochiaiū. Quia illi in
sua sola prochia sūt p̄fessores. Fr̄es s̄o ī tota dyoceſi in qua sūt p̄e/
sentati. vtz ex textu Clementine p̄ allegato

Null⁹ inferior papa p̄t libere subdito suo mero seculari ne frātri
p̄dicatoz p̄trato aut m̄ioz ordinis cōfiteat. P̄z qz Auctoritas
inferioris nō p̄t derogare auctoritati superioris ī ip̄z. talis at̄ ē auctoritas
ep̄i prochiai sacerdotis respectu pape. Igitur zc.

Correlariū sequēs ex illa cōclusionē. Null⁹ tenet petere licentiā a curato
suo cōfiteri h̄mōi frātribz. Quia null⁹ tenet petere ab inferiorē qd̄ a su
p̄iore obtinuit. vñ Jo. andree sup̄ illo p̄bo libere d̄r. libere denorat qz
nō ē necesse petere licentiā sacerdotis prochiai. Et Gulielm⁹ sup̄ p̄bo
libere d̄r etiā sine licentiā sacerdotis prochiai. Et panoz. d̄r. Nō ē
libertas in actu qm̄ aliqd̄ dependet ex arbitrio alieno

Parochiani nō tenentur peccata de q̄bz cōfessi sūt eis d̄ frātribz et a
quibz p̄ eos d̄ absoluti sūt itez cōfiteri sel' in āno sacerdoti prochia
ali. Quia null⁹ tenet cōfiteri peccā q̄ nō h̄z h̄ cōfessi talibz fr̄ibz talia pec
cata nō h̄nt qz alias b̄nificiū absolutōis eis ip̄suz a fr̄ibz p̄fatis nullū
esset qd̄ est p̄ decretalē p̄dictā exp̄sse. vñ Jo. andree sup̄ p̄bo atqz b̄n̄
ficiū absolutōis eis ip̄endere d̄r Absoluti nō h̄nt vltim⁹ necesse cōfiteri
p̄prio sacerdoti nec obstat decretalis. Q̄is vtriusqz serus fidel' de pe.
et remissionibz q̄ intelligit de illo q̄ alteri legitime cōfessus nō est. Vñ
p̄trariū tenebat Jo. monachi c̄ opio hodie reprobara ē p̄ extrauagā
tē cōstitutiōez Jo. xxij. q̄ incipit. Vas electiōis ne stand' Nec Jo. adree

Omne d̄c̄m aut assertū p̄tinacit̄ p̄tra aliqd̄ p̄dictāz cōclusionū est
tranq̄ erroneū et hereticū p̄dēnā d̄m. p̄z. Quia docere p̄tra def
minationē ecclesie assertiue et p̄tinacit̄ est erroneū et hereticū. Et p̄bat
b. tho. 2. 2. q. 11. ar. 2. Qui d̄r. Nō min⁹ censend⁹ esset heretic⁹ si quis
defmiationē ac declarationē facere iudicialiter p̄ sedē aplicā in his q̄ fi
dei sunt aut sacram̄toz ecclesie p̄tinacit̄ repugnaret. eo qz dicte auro
ritates ī summo p̄dicifice resident p̄ncipaliter p̄tra aut⁹ auctoritatē nec
Hieronim⁹ nec Aug⁹. nec aliq̄s sanctorū doctoꝝ suaz s̄n̄iaz defendit.

Iste Gu
lielm⁹ est
de monte
lauduno q
scripsit sup
Clementi
nas.

De foris privilegij quatuor ord. medicamentis.

Item Jo. 22. condemnauit praratum tanquam erroneum in constitutione extra uagante. **U**s electionis

Sacerdos prochialis nolens dare venerabile sacramentum corporis christi vel alia sacramenta ecclesie nisi sibi confessis vel de eorum licentia huiusmodi fratribus vel pminantes prochialis suis nisi sibi confessis fueritis non dabo uobis sacramentum corporis christi vel alia. **T**ales vel sapienter heresim vel saltem mortaliter peccant. **P**rimo Quia vel tales talia faciunt quia non credunt confessos fratribus penitentis posse ab eis absolui. **U**el dato quod possint absolui credunt tamen quod adhuc teneantur eadem peccata que fratribus huiusmodi confessi sunt itaque sibi debere penitenti. **E**t quod cum istorum duorum credunt sapienter heresim. **U**t ex predictis et extrauagante Jo. 22. **U**s electionis. **A**ur talia faciunt et subtrahunt a fratribus ipsis fauorem subsidium ipsorum secularium tunc peccant mortaliter peccato inuidie. auaricie et rapine. **C**rentes se ipsos pallescere non gregem. **P**rimo per multas auctoritates sacre scripture

Causa pro erroris aduersariorum puenit ex falso intellectu. **C**onstitutio **D**isversusque sexus de pe. et remissionibus. **U**bi dato si nulla tenus processio quod si ueritatem aduersarij uoluit quod per prius sacerdotem in dicta constitutione intelligat prochialis sacerdos solus non papa neque dicitur nus tunc dico quod illa **C**onstitutio quoad hoc est reuocata per constitutionem subsequente in **C**le. de sepul. c. Dudum. §. Statutum. **P**robatur extra de **C**onstitutioibus li. vi. ubi sic dicitur: **R**oma per pontifex qui iura omnia in scripto pectoris sui censet habere constitutionem concedo posteriori per prius de ipsa mentione non faciat reuocare dinoscit. **U**bi dicitur glo. et ordinaria in Jo. andree et aliorum. **N**oua constitutio principis tollit primam praratum quous illud non exprimat. **S**ed constitutio **A**lenetina Statutum etc. non solus est contraria sed etiam contradictoria **C**onstitutioni **D**isversusque sexus **I**ntelligit per modum quo eam aduersarij intelligunt ut ita ueni eam glo. e. **S**ed hec uel tima tollit primam etc. **C**eterum **C**onstitutio domini pape **I**nnocentij **O**mnis ueritatisque sexus etc. per sequentes **C**onstitutiones domini pape **B**enedicti qui **I**ncipit **I**nter cunctas etc. est penitus reuocata quantum ad illam sensum in quo ponitur cum sequens de predicti faciat mentionem expressam. **C**eterum etiam dato quod quilibet debeat se penitenti pro sacerdote prope hunc non excluditur fratres facientes actum illum ex privilegio aut ex remissione licet huiusmodi privilegium aut remissionem ut possit audire confessiones non sit prius sacerdos per distinguunt prius contra cetera. **E**st tamen prius sacerdos in quantum prius distinguunt contra alienum **A**ctum ille est alienus qui nec est ordinarius nec habet de hoc remissionem superioris nec privilegium speciale. **S**ed illa decretalium cum loquitur de proprio loquitur per prius distinguunt contra alienum. ut ita ueni uerba decretalis.

Ubi etiam **B**er. in apparatu signant dicit quod prohibet confiteri alieno non alij **C**onstitutio per ex consuetudine. **E**st enim consuetudo ecclesie romane quod accedentes ad eam impetrant litteras ad quoscumque sacerdotes quibus penitentiam irredemptis plebanis. **I**dem etiam patet quod legati penitentiarum absoluiunt etc. **E**tiam privilegium non ceditur lesionem pastorum. **Q**uia non absorbet potestatem plebanorum. quia stante tali privilegio remanet eis potestas ad dicendum subditos sibi confiteri volentes. **E**t auctoritate talis privilegium nihil diminuit de redditibus ecclesie sed est in alienationem laborum etc. **C**eterum **N**ec requiritur licentia

Gedruckt in Collen v̄p dem
Alde mart. hōdē wylde man p̄dem b̄gart

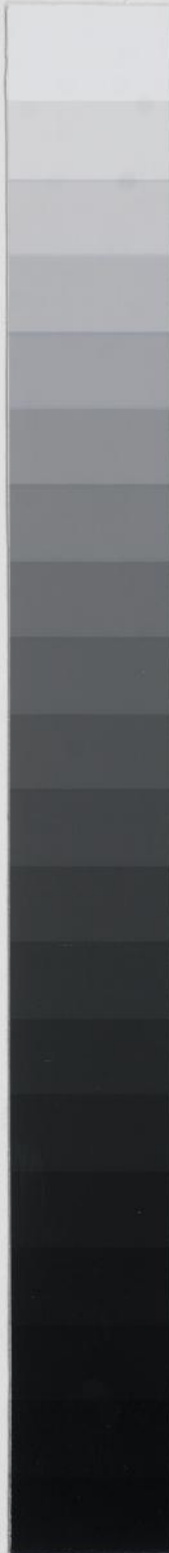
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 8

Inches 1 2 3 4 5 6 7

TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
Light Blue	Light Cyan	Light Green	Light Yellow	Light Red	Light Magenta	White	Light Gray	Light Gray
Dark Blue	Dark Cyan	Dark Green	Dark Yellow	Dark Red	Dark Magenta	White	Dark Gray	Black

A	1	2	3	4	5	6	M	8	9	10	11	12	13	14	15	B	17	18	19
		R	G	B				W	G	K				C	Y		M		

TIFFEN Gray Scale

© The Tiffen Company, 2007

fitibunt tibi. **U**numquod narrabit aliquis
sepulchro matris tuam et ueritatem tuam
in **re**uerentia tua et iusticia tua in terra
obliuionis. **E**t ego ad te domine clamam et
mane oratio mea pueniet te. **U**t quid dñe
repellis orationem meam auertis faciem tuam
a me. **P**auip sum ego et in laboribus a iuuen
tute mea exaltatus autem humiliatus sum
et conturbatus. **I**n me transierunt ire tue
et terrores tui conturbauerunt me. **Q**uatenus
cederunt me sicut aqua tota die circumfede
runt me simul. **E**t angusti a me amicum
et proximum in uoto meo. **P**ro misericordia.

MISERICORDIAS domini ineter
num cantabo. **I**n generatione et gene
rationem annuntiabo ueritatem tua
in ore meo. **Q**uod dixisti in eternum
edificabitur in celis. **P**arabitur ueritas tua meis
dispositum testamentum plectis meis uiram
denui feruo meo usque in eternum pparabo se
men tuum. **E**t edificabo in generatione
et generationem sedem tuam. **C**onfite

